

Broedvogels in ZHL-terreinen in 2020

Broedvogels in ZHL-terreinen in 2020

Haarlemmertrekvaart, De Huibert, Huys te Warmont,
Keukenhofbosch, enkele terreinen in de Krimpenerwaard, Nieuw
Leeuwenhorst, Ockenburgh, Polders Poelgeest, Staelduinse Bos, Van
Dixhoorndriehoek, Wassergeest en Zouweboezem

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-rapport 2020-173

Datum	23 november 2020
Versie	v2

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G

2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A

1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding tot het onderzoek.....	5
1.2	Doel van het onderzoek.....	5
1.3	Ligging en beknopte beschrijving van het onderzoeksgebied	6
2	Methode	10
2.1	Broedvogelinventarisatie.....	10
2.2	Weersomstandigheden in 2020	12
2.3	Foutendiscussie	13
3	Resultaten Broedvogels	14
3.1	Vastgestelde soorten	14
3.2	Rode Lijst.....	14
3.3	SNL	18
3.4	Niet-broedvogels	19
3.5	Soortbesprekingen.....	21
4	Conclusies	69
5	Aanbevolen en geraadpleegde literatuur	70
6	Bijlagen	72

1.3 Ligging en beknopte beschrijving van het onderzoeksgebied

In Figuur 1 is de ligging van geïnventariseerde gebieden in de Provincie Zuid-Holland aangegeven. Het totale geïnventariseerde gebied is 733,5 ha groot. Hieronder volgt een beknopte beschrijving van de geïnventariseerde objecten.

Haarlemmertrekvaart (3,5 ha)

Het betreft hier een langgerekt deelgebied bestaande uit enkele aan de vaart grenzende moeras- en struweelvegetaties.

De Huibert (17,1 ha)

De Huibert is een half open graslandcomplex in het veenweidegebied. Het object ligt ten noorden van Leerdam, en ten westen van de buurtschap Over-Heicop en wordt in het oosten begrensd door de Zijdekade. De graslanden worden doorsneden door sloten en staan op enkele plekken plas/dras.

Huys te Warmont (23 ha)

Huys te Warmont betreft een klein parkachtig landgoed met enkele vijvers en is omgrensd en doorsneden door enkele watergangen. Het landgoed, dat vlak ten noorden van Warmond ligt maakt onderdeel uit van het Nationaal Park Hollandse Duinen. Het ligt ingeklemd tussen verschillende polders grenzend aan Warmond en aan de Kagerplassen. Naast het statige kasteelachtige huis wordt het landgoed getypeerd door afwisselend oude beuken- en eikenlanen, en grote moerascipressen en taxusbomen. Het gebied kent vele kronkelende wandelpaden. Daarnaast zijn ook diverse stukjes grasland aanwezig.

Keukenhofbosch (32,8 ha)

Het Keukenhofbosch ligt op een hoog deel van een strandwal ten westen van de kern van de gemeente Lisse, ten zuiden van het kasteel Keukenhof. Het maakt deel uit van het Nationaal Park

Oude Beuken in het Keukenhofbosch.

Hollandse Duinen. Het kan met recht een typisch strandwalbos genoemd worden. In het westen grenst het aan de Lageveense Polder. Het bos heeft sporen van hakhoutbeheer uit het verleden. Het parkachtige bos bestaat uit uitgebreide beukbossen en eikencomplexen met verspreid wat dennenbomen. Aan de noordwestzijde zijn nog smalle stroken met lindes en Gewone esdoorn. Naast de voorkomende verjonging door esdoornopslag wordt het bos getypeerd door droog eiken-beukenbos in een laatste successiestadium.

Krimpenerwaard (32,6 ha)

Het geïnventariseerde deel van het object betreft enkele langgerekte voornamelijk beboste terreindelen in het verder open veenweidegebied in het noordelijk deel van de Krimpenerwaard.

Het gaat om de deelgebieden Veerstaalblokboezem, Elseerkade, Middelblokboezem, Stolwijkse Boezem, Kattendijkbloksboezem, Polder Middelblok en Polder Kattendijksblok.

Nieuw Leeuwenhorst (40,5 ha)

Het betreft een landgoed bij Noordwijkerhout dat deel uit maakt van het Nationaal Park Hollandse Duinen. Het landgoed ligt tussen de bollenvelden in de Noordzijderpolder aan de west- en noordzijde, een woonwijk van Noordwijk aan de zuidzijde en het landgoed Klein Leeuwenhorst aan de oostzijde. Het landgoed heeft een parkachtige karakter met veel afwisseling tussen beukenbos, eikenhakhoutbos met veel ondergroei, kleine naaldhoutpercelen, twee grotere vijvers en diverse grotere open grasvelden. Het object is doorsneden door de drukke verbindende Gooweg. Het gedeelte aan de zuidoostzijde van deze weg is jonger en voor een groot gedeelte ingericht als een drukbezocht klimbos. Dit gedeelte grenst aan de doorgaande provinciale weg N206.

Ockenburgh (24,8 ha)

Het object Ockenburgh bestaat uit een landgoed met parkachtige bossen, gras- en waterpartijen. Het object ligt aan de rand van Den Haag, begrenst door begraafplaats Westduin in het noorden en crematorium Ockenburgh in het oosten. De bossen bestaan hoofdzakelijk uit oud droog Beukenbos waarvan een deel mag aftakelen en zich in de laatste fase van de successie bevindt. De 'Zwitserse partij' is zo'n voorbeeld en is gelegen op een oud duin. Tegenover villa Ockenburgh bevindt zich een groot grasveld dat 's winters dienst doet als schaatsbaan. Naast de bossen en grasvelden wordt het landgoed doorsneden door enkele brede watergangen.

Polders Poelgeest (20,2 ha)

Tussen de nieuwbouw van Leiden en Oestgeest liggen de polders Poelgeest. De polders kunnen worden onverdeeld tussen de Klaas-Hennepoelpolder aan de zuidzijde en de Veerpolder aan de noordzijde. Ze zijn gescheiden door een lage dijk met watergangen.

Impressie van het object Polders Poelgeest.

In beide polders ligt centraal een grote waterpartij, die omgrend wordt met ruige riet en pitrusmoerassen en wilgen- en elzenstruweel. Daarnaast zijn in beide polders rondom de schelpenpaden diverse kruiden- en structuurrijke graslanden te vinden. De Hennepoelpolder bestaat voornamelijk uit rietkragen, slikjes, ruigtes en waterpartijen. De zuidoostzijde is gedeeltelijk ingericht als helofytenfilter. Deze moet het oppervlaktewater van de naastgelegen wijk Poelgeest zuiveren. Aan de westkant is een gemaal aanwezig. In de Veerpolder is met name aan de oost- en westzijde sprake van opslag van Zwarte elzen, berken, Gewone essen en wilgen. Centraal in de waterpartijen liggen enkele slikranden gedeeltelijk grenzend aan pitrusvegetatie. Aan de noordzijde ligt een groot verruigend grasveld. Aan de oostzijde wordt het gebied begrensd door een brede watergang langs de spoordijk.

Staelduinse Bos (94,7 ha)

Het Staelduinse Bos is onderdeel van Natura 2000-gebied Solleveld & Kapittelduinen. Het object bestaat grotendeels uit droog loofbos op zandige rivierduinafzettingen. Naast het bos bevindt zich in het noorden en westen van het gebied nog enkele graslanden. In het noorden en oosten wordt het object begrensd door de tuinbouwbedrijven van het drukke Westland, gelegen ten zuiden van de Maasdijk. Het zuiden van het object wordt begrensd door het Bonnenpad (fietspad). Het westelijke grasland wordt doorsneden door enkele sloten en is het meest vochtige en fraaist ontwikkelde grasland met soorten als Rietorchis en Vleeskleurige orchis. De noordelijke graslanden hebben een minder vochtig karakter met enkele 's zomers droogvallende poelen. Het bos bevat een oude kern met grote monumentale Beuken.

Van Dixhoorndriehoek (114,7 ha)

Het object Van Dixhoorndriehoek bestaat voornamelijk uit een open, schraal, jong duinlandschap met deels natte struweelrijke

duinvalleien. Het object omvat de duinstrook tussen Hoek van Holland en Monster. Het wordt in het westen begrensd door het Noordzeestrand en in het oosten door de Hoekse bosjes en de stedelijke bebouwing van Hoek van Holland en 's-Gravenzande. De struwelen bestaan met name uit Duindoorn, Gewone vlier en Wilde liguster. In de jonge duinen langs de zeereep vinden nog altijd actieve processen van duinvorming plaats. De natte duinvalleien worden gevoed door kwelwater en hebben daardoor een permanent nat tot vochtig karakter. Deze valleien bevatten soorten als Parnassia, Moeraswespenorchis en Vleeskleurige orchis.

Wassergeest (73,0 ha)

Deze polder ligt tussen de door watergangen en de trekvaart omgeven spoorweg tussen Leiden en Haarlem aan de westzijde en het strandwalbos Keukenhofbosch aan de oostzijde. Het ligt in het zuidelijke gedeelte van de Lageveense polder. Het object is een afwisseling van stroken elzen- en essenhakhout, met gedeelten van eik en wilgenopslag en schrale graslanden met een late maaidatum. In de hakhoutbossen is een rijke ondergroei van onder meer bramen en Wilde kamperfoelie. Aan de noordzijde is in de graslanden een waterpartij uitgegraven die grote aantrekkingskracht heeft op watervogels. Het gebied is recreatieluw en wordt voornamelijk bezocht door enkele wandelaars die zich op de laarzenpaden wagen.

Zouweboezem (256,4 ha)

Het object bestaat uit een moerasgebied afgewisseld door graslanden, bossen, water en rietpercelen en vormt een belangrijk vogelgebied in Nederland. Behalve de Zouweboezem zelf omvat het onderzoeksgebied ook een deel van Polder Achteraf. Het object werd vroeger gebruikt als opvangplaats voor overtollig water waardoor het gebied permanent nat bleef en nog steeds is. Oostelijk wordt het object begrensd door de Zederikkade en Molenkade. De westgrens wordt gevormd door de Zouwendijk tussen buurtschap Sluis en Zederik. De levensader van het gebied is de Oude Zederik, een afwateringskanaal voor de omliggende veengebieden. In het noorden van het gebied ligt moerasgebied De Boezem. De bossen bestaan grotendeels uit wilgengrienden en elzenbroekbos. De uitgestrekte rietvelden worden vergezeld door pluimzegge-, mattenbies- en grote lisdoddenvelden. De graslanden hebben grotendeels een vochtig tot nat karakter doorsneden met sloten.

De Kuilen is een voormalige eendenkooi omsloten door vochtig loofbos met wilgen en ruigte. De voormalige eendenkooi bevindt zich ten zuiden van de weg Achthoven tussen Lexmond en Ameide.

2 Methode

2.1 Broedvogelinventarisatie

Het doel van het broedvogelonderzoek was inzicht te krijgen in de aanwezige soorten, hun relatieve aantallen en hun verspreiding (namen volgens BIJLSMA *ET AL.*, 2001). Het is uitgevoerd conform de landelijk gebruikelijke methodiek zoals uitgebreid beschreven in de 'Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek' (VAN DIJK & BOELE, 2011; VERGEER *ET AL.*, 2016).

De SNL-methodiek voor broedvogels (vijf bezoekrondes) komt hiermee overeen. Tussen de verschillende bezoekrondes lagen minimaal 10 dagen. Er zijn geen nachtrondes uitgevoerd omdat het in het kader van de SNL niet nodig is nachtelijke karteringen uit te voeren. Enige uitzondering betreft het object Zouweboezem waar twee nachtrondes zijn uitgevoerd.

In totaal zijn in de periode april t/m juni vijf bezoeken per terrein uitgevoerd. Het ging om vijf ochtendbezoeken. De bezoeken vonden plaats vanaf zonsopgang tot later in de ochtend. Er werd geen gebruik gemaakt van geluidsopnames.

De bezoekdatums, de bestede tijd en de weersomstandigheden tijdens de veldbezoeken in staan vermeld in Tabel 1 op de volgende pagina. De veldbezoeken zijn uitgevoerd door Jaap Hamelink, Janjaap Spaargaren, Jeroen Dekker en Johannes Fokkens. De gegevens van Purperreiger en Zwarte stern in de Zouweboezem zijn afkomstig van Jan van der Winden.

Aalscholverkolonie Kattendijksblok in Krimpenerwaard.

GB	R	datum	start	eind	duur	bew	T	W	GB	R	datum	start	eind	duur	bew	T	W
NLH	1	20200401	07:55	11:25	03:30	6/8	6	NW2	SB	1	20200414	06:15	10:15	04:00	7/8	8	NO3
	2	20200417	07:30	10:00	02:30	2/8	9	NO2		2	20200502	07:45	11:35	03:50	7/8	11	W4
	3	20200501	07:30	10:30	03:00	7/8	10	ZW3		3	20200518	05:10	09:10	04:00	0/8	14	W3
	4	20200519	07:30	11:30	04:00	3/8	18	W2		4	20200602	07:05	11:10	04:05	0/8	20	O1
	5	20200608	05:00	09:00	04:00	6/8	11	W2		5	20200617	04:50	08:10	03:20	4/8	17	O2
WG	1	20200406	07:00	11:30	04:30	0/8	10	ZO1	OB	1	20200414	10:50	13:05	02:15	5/8	10	N3
	2	20200420	07:00	11:00	04:00	0/8	9	O3		2	20200502	05:45	07:10	01:25	8/8	11	NW4
	3	20200507	06:30	12:00	05:30	0/8	12	ZO2		3	20200518	09:40	11:20	01:40	0/8	16	W4
	4	20200522	08:00	12:00	04:00	8/8	21	ZW3		4	20200602	04:55	06:30	01:35	1/8	15	O2
	5	20200623	05:00	09:00	04:00	0/8	18	var		5	20200617	08:35	09:50	01:15	0/8	19	ZO2
HW	1	20200405	07:00	09:00	02:00	0/8	5	0	DHD	1	20200413	06:20	11:20	05:00	6/8	8	NO5
	2	20200417	10:10	12:00	01:50	0/8	16	NO3		2	20200429	05:40	10:40	05:00	8/8	12	ZW3
	3	20200511	06:15	08:00	01:45	8/8	7	N4		3	20200515	05:15	10:15	05:00	0/8	8	NO3
	4	20200525	08:00	10:30	02:30	2/8	17	NW2		4	20200601	04:55	09:30	04:35	1/8	16	O3
	5	20200611	05:00	07:30	02:30	4/8	14	W2		5	20200616	04:50	09:30	04:40	6/8	17	W1
PPG	1	20200406	12:15	14:00	01:45	1/8	18	Z3	KW	1	20200407	06:15	07:50	01:35	0/8	3	o1
	2	20200417	12:30	14:15	01:45	0/8	18	NO3		2	20200424	06:10	07:40	01:30	0/8	5	n1
	3	20200507	13:00	15:00	02:00	0/8	18	ZO3		3	20200508	06:15	08:10	01:55	0/8	7	no1
	4	20200520	05:00	07:00	02:00	2/8	13	N2		4	20200520	06:15	07:50	01:35	3/8	10	n1
	5	20200618	08:30	10:30	02:00	8/8	16	ZW3		5	20200612	06:30	08:10	01:40	2/8	15	o2
KHB	1	20200402	07:00	11:15	04:15	4/8	6	ZW2	ZB	1	20200402	06:50	15:30	08:40	3/8	7	ZW2
	2	20200419	06:30	09:00	02:30	0/8	9	NO2		2	20200416	06:10	12:25	06:15	0/8	11	ZO1
	2	20200420	11:00	12:00	01:00	0/8	12	O4		N1	20200423	22:20	03:20	05:00	3/8	13	N1
	3	20200513	06:30	11:00	04:30	7/8	8	N3		3	20200505	05:35	11:30	05:55	1/8	8	O3
	4	20200526	07:00	11:30	04:30	0/8	16	var		4	20200520	05:05	11:00	05:55	1/8	16	ZW0
5	20200619	00:00	07:00	11:00	4/8	18	W2	N2	20200423	23:05	03:10	04:05	3/8	13	N1		
HTV	1	20200401	11:30	12:05	00:35	5/8	8	NW2	ZB/HB	5	20200604	04:55	10:50	05:55	8/8	14	NW3
	1	20200402	11:30	12:45	01:15	1/8	18	ZW3		1	20200406	06:35	09:20	02:45	2/8	12	Z2
	2	20200415	10:00	12:10	02:10	0/8	16	var		2	20200420	06:00	12:25	06:25	0/8	10	O4
	3	20200501	10:35	12:30	01:55	8/8	12	ZW3		3	20200506	05:30	11:20	05:50	0/8	9	O2
	4	20200519	11:35	14:15	02:40	1/8	20	W2		4	20200521	05:05	11:00	05:55	0/8	17	ZO1
5	20200604	08:00	10:30	02:30	7/8	14	NW4	5	20200608	04:50	10:15	05:25	6/8	13	W2		

Tabel 1.

Bezoekdatums, bestede tijd en weersomstandigheden per ronde (R) tijdens de veldbezoeken van de broedvogelinventarisatie in de objecten Nieuw Leeuwenhorst (NLH), Wassergeest (WG), Huys te Warmont (HW), Polders Poelgeest (PPG), Keukenhofbosch (KHB), Staelduinse Bos (SB), Ockenburg (OB), Van Dixshoordriehoek (DHD), Krimpenerwaard (KRW), Zouweboezem (ZB) en De Huijbert (HB) in 2020 (N = nachtronde).

Over het algemeen is rond zonsopgang begonnen met de inventarisatie. Een enkele keer is ook later op de ochtend gestart.

De route werd zo gekozen dat alle delen van het terrein goed geteld konden worden. Per bezoek werd op een ander deel van de route begonnen zodat de verschillende terreindelen op andere tijdstippen ten opzichte van zonsopgang zijn bezocht. Later in het jaar werd de route waar nodig fijnmaziger omdat meer zangvogels aanwezig waren.

Tabel 2.
Algemene vogelsoorten die niet zijn geïnventariseerd in de ZHL-objecten in 2020.

Fazant	Winterkoning	Tjiftjaf	Vink
Stadsduif	Heggenmus	Fitis	Gaai
Houtduif	Roodborst	Pimpelmees	Ekster
	Merel	Koolmees	

Het weer beïnvloedt de activiteit van vogels. Bij harde wind, neerslag, lage en ook hoge temperaturen zijn vogels minder actief. Geprobeerd is dergelijke omstandigheden tijdens de veldbezoeken zoveel mogelijk te vermijden. Tijdens de bezoeken waren de weersomstandigheden over het algemeen gunstig (zie Tabel 1).

Bij de inventarisatie zijn 14 soorten niet geteld (zie Tabel 2). Het betreft vooral algemene bos- en struweelvogels.

Na het digitaliseren van alle geldige waarnemingen zijn deze geclusterd tot territoria met behulp van een door Van der Goes en Groot ontwikkeld clusterprogramma dat werkt met de SOVON-criteria (VAN DIJK & BOELE, 2011). Op basis van nieuwe inzichten, met name met betrekking tot de fusieafstand, is de landelijke methode enigszins aangepast (VAN DIJK *ET AL.*, 2013; VERGEER *ET AL.*, 2016). Hierbij is aangesloten.

Na de automatische clustering zijn de resultaten vervolgens gecontroleerd door iemand met veel ervaring met het clusteren van broedvogelgegevens en indien nodig aangepast.

Resultaat van de clustering is per soort een stippenkaart met alle aangetroffen broedvogelterritoria.

2.2 Weersomstandigheden in 2020

Het verloop van de winter heeft, met name bij standvogels, invloed op de populatie in het voorjaar. Ook droogte of juist natte omstandigheden kunnen de stand van bepaalde soorten beïnvloeden. Hieronder volgt daarom een beknopte impressie van de voorafgaande winter en de weersomstandigheden gedurende het broedseizoen van 2020.

De winter van 2019/2020 was uitzonderlijk zacht en verliep vrij nat. Winterse neerslag ontbrak vrijwel geheel. Het was de op één na zachtste winter sinds het begin van de metingen in 1901. Met name de maand februari verliep erg zacht en ook zeer nat en winderig. December verliep zeer zonnig terwijl januari en februari juist vrij somber waren.

De lente van 2020 kan gekarakteriseerd worden als vrij zacht, zeer droog en record zonnig. April verliep zeer zacht terwijl de temperatuur in mei op normale waardes lag.

De lente van 2020 verliep zeer droog, en dan met name de maanden april en mei, met over de gehele lente gemeten gemiddeld 77 millimeter neerslag tegen een langjarig gemiddelde van 172

millimeter. Het was de zonnigste lente sinds het begin van de metingen.

Juni verliep zeer warm, zeer zonnig en nat. Ondanks de natte maand was het neerslagtekort vrijwel overal nog duidelijk groter dan normaal.

2.3 Foutendiscussie

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden goed, over het algemeen licht tot zwaar bewolkt, weinig wind en geen bijzonder lage of hoge temperaturen (zie Tabel 1).

In het gebied verbleven soms grote groepen niet-broedende ganzen en eenden. Het is soms moeilijk dergelijke niet-broeders te onderscheiden van broedvogels. Hierdoor en omdat niet actief naar nesten is gezocht, is het exacte aantal broedparen van soorten als Grauwe gans niet nauwkeurig vast te stellen.

Het inventariseren van vogels vanaf paden en wegen kan ertoe leiden dat vogels in het centrum van percelen of ver op de percelen worden gemist, zeker soorten waarvan het gedrag en de roep onopvallend zijn. Enkele territoria van deze soorten in het midden van de percelen kunnen daarom onopgemerkt zijn gebleven. In grote bospercelen zijn bij twijfel insteken gemaakt.

In de gebieden waren over het algemeen voldoende paden aanwezig om het gehele gebied in voldoende mate te kunnen overzien en te beluisteren.

Bij deze inventarisatie is het voorkomen van een groot aantal soorten broedvogels onderzocht. Vanwege het beperkte aantal bezoeken is het mogelijk dat soorten gemist zijn, met name soorten die vroeg in het voorjaar of juist laat in het broedseizoen hun belangrijkste activiteitenpiek laten zien. Late soorten die mogelijk onderteld kunnen worden zijn Wespandief, enkele pioniervogels en zwaluwen. Vanwege het ontbreken van echte nachtbezoeken kunnen ook nachtactieve soorten als uilen onderteld zijn.

In de Huibert was de toegang op last van het Zuid-Hollands landschap beperkt mogelijk met als doel op deze manier de verstoring van aanwezige broedvogels te beperken. Alleen vanuit het uiterste noorden en uiterste zuiden kon het gebied worden afgespeurd met een telescoop. Hierbij moesten de 600 meter lange, ruig begroeide percelen worden overzien. Beperkingen waren vooral de hoge begroeiing langs de aanwezige sloten, luchttrillingen door de warmte later in het jaar en dwarssloten die niet ingekeken konden worden. Mogelijk zijn hierdoor enkele territoria onopgemerkt gebleven.

3 Resultaten Broedvogels

3.1 Vastgestelde soorten

In totaal zijn van 89 soorten 4113 territoria vastgesteld (zie Tabel 3 op de volgende pagina).

Het aantal vastgestelde soorten varieert van 15 (de Huibert) tot 64 (Zouweboezem), het aantal vastgestelde territoria van 91 (de Huibert en Ockenburg) tot 1118 (Zouweboezem).

De verspreidingskaarten van de vastgestelde broedvogels zijn te vinden in Bijlage 2 tot en met Bijlage 12.

Voor de Zouweboezem is geen kaart opgenomen voor Purperreiger en Zwarte stern (vlotjeslocatie in de Zouwe).

De in de verspreidingskaarten weergegeven territoriumstippen liggen meestal op de locatie van de waarneming met de hoogste broedzekerheidscode binnen de datumgrenzen. Indien nodig is een correctie toegepast, bijvoorbeeld bij uitloop van kuikens over grote afstand. Vaak is sprake van meerdere waarnemingen die samen een territorium vormen. De stip geeft meestal niet de locatie van een eventueel nest aan. Het gebied rondom de territoriumstip dat voldoet aan de eisen die de desbetreffende soort aan zijn leefgebied stelt is onderdeel van het territorium. De grootte van het territorium hangt af van de soort en de kwaliteit van het leefgebied.

3.2 Rode Lijst

Van de 87 vastgestelde soorten broedvogels komen er 22 voor op de 'Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels' (KLEUNEN ET AL, 2017). Hieronder staan deze soorten opgesomd, met hun Rode Lijst-categorie en de objecten waarin territoria van de desbetreffende soort zijn aangetroffen.

Roerdomp (kwetsbaar, Zouweboezem), Wintertaling (kwetsbaar, De Huibert, Polders Poelgeest), Zomertaling (bedreigd, De Huibert, Polders Poelgeest, Zouweboezem), Slobeend (kwetsbaar, De Huibert, Krimpenerwaard, Polders Poelgeest, Wassergeest en Zouweboezem), Grutto (gevoelig, De Huibert, Wassergeest, Zouweboezem), Tureluur (gevoelig, De Huibert, Polders Poelgeest, Wassergeest, Zouweboezem), Zwarte stern (bedreigd, Zouweboezem), Koekoek (kwetsbaar, Krimpenerwaard, Polders Poelgeest, Wassergeest, Zouweboezem), Ransuil (kwetsbaar,

Tabel 3.

*Aantal territoria van broedvogels in de twaalf objecten die op broedvogels zijn geïnventariseerd in 2020. Vetgedrukte soorten staan vermeld op de Rode Lijst. Soorten met een * kwalificeren voor één of meer van de aanwezige de SNL-typen in de diverse gebieden. HTV = Haarlemmertrekvaart, HB = de Huibert, HW = Huys te Warmont, KHB = Keukenhofbosch, KW = Krimpenerwaard, NLH = Nieuw Leeuwenhorst, OB = Ockenburg, PPG = Polders Poelgeest, SB = Staelduinse Bos, DHD = van Dixshoorndriehoek, WG = Wassergeest, ZB = Zouweboezem).*

Naam \ Object	HTV	HB	HW	KHB	KW	NLH	OB	PPG	SB	DHD	WG	ZB	Tot
Dodaars*									1			6	7
Fuut	6		4		5			1			1	7	24
Aalscholver					186								186
Roerdomp*												1	1
Blauwe reiger			45	48	67	19			2				181
Purperreiger*												135	135
Lepelaar*			2									11	13
Knobbelzwaan					2			2			2	2	8
Kolgans					1								1
Grauwe gans		15			160	4		137	1	3	18	41	379
Grote Canadese gans		8			8			14			1	11	42
Brandgans					18			1					19
Nijlgans	1	1	2	1	17	1	2	2	1		5	4	37
Bergeend*					3			9			1	6	19
Krakeend*		3			8			14			9	29	63
Wintertaling*		1						1					2
Wilde eend	12	3	13	2	44	3	5	18	2	1	24	48	175
Soepeend					2							3	5
Zomertaling		1						1				1	3
Slobeend*		1			1			3			2	7	14
Tafeleend								1				4	5
Kuifeend*		1	1		1	1		9			1	12	26
Bruine kiekendief*												2	2
Havik*					2		1		1		1	1	6
Buizerd					5		1		2		1	3	12
Fazant								1					1
Waterhoen	3		3		11	1	2	10			3	11	44
Meerkoet	13	10	3		32	4	4	16	1	1	11	26	121
Scholekster								1			2		3
Steltkluit												1	1
Kleine plevier												2	2
Kievit		11						4			9	17	41
Grutto*		23									1	5	29
Tureluur*		6						1			2	4	13
Kokmeeuw								93					93
Zwarte stern												29	29
Holenduif			12	5	2	5	4		1		2	2	33
Turkse tortel			2		1							1	4
Halsbandparkiet			3	1		3							7
Koekoek					3			1			1	11	16
Bosuif			1									3	4
Ransuil					1								1
Ijsvogel					2						1	1	4
Groene specht*			1	1	1	2			1			4	10
Grote bonte specht*			16	48	12	20	8		23	1	14	14	156
Kleine bonte specht*									1			1	2
Boomleeuwerik*										2			2
Graspieper*		1								9			10

Naam \ Object	HTV	HB	HW	KHB	KW	NLH	OB	PPG	SB	DHD	WG	ZB	Tot
Gele kwikstaart*										1			1
Witte kwikstaart					1							3	4
Nachtegaal*				2		1	1			42	3		49
Blauwborst*					1			3		1		16	21
Gekraagde roodstaart*						1				1			2
Roodborsttapuit*										3		3	6
Zanglijster*			8	16	15	9	7		21	3	11	29	119
Grote lijster			1								1	1	3
Cetti's zanger*					3					2		71	76
Sprinkhaanzanger*										4		6	10
Snor*												35	35
Rietzanger*	10				8			13		1	1	122	155
Bosrietzanger*	12				9			6	4	6		61	98
Kleine karekiet	11				12			19	4	5	1	81	133
Spotvogel*	1				22					1	1	23	48
Braamsluiper*					1					10		1	12
Grasmus*	7				8			2	3	52	1	49	122
Tuinfluitier	3		2		27	2			2	15	8	28	87
Zwartkop	12		21	23	92	30	27	3	69	59	60	133	529
Goudhaan				3		1							4
Vuurgoudhaan							1						1
Grauwe vliegenvanger*			5	3	11	7	1				6	15	48
Staartmees			1	2	4	4	4		9	1	4	10	39
Glanskop				7		2							9
Matkop*												1	1
Kuifmees						1							1
Zwarte mees				1									1
Boomklever*			5	22		8			4			1	40
Boomkruiper*			21	40	14	23	12		30		25	11	176
Wielewaal*				1								1	2
Kauw	1		16			2	5	2					26
Zwarte kraai					9		3		3	7	1	3	26
Spreeuw						2			1			7	10
Huismus	1									18		10	29
Ringmus					1							1	2
Groenling	4		3	1	6	1	1	1	1		3	9	30
Putter*	2		2	1	20	2	2	1	1	1	4	22	58
Kneu*	4									14		3	21
Goudvink										1			1
Appelvink*			1	4		3			2		1		11
Rietgors	2	6			3			4		1		60	76
Aantal territoria	105	91	194	232	862	162	91	394	191	265	244	1282	4113
Aantal soorten	18	15	26	21	46	28	19	32	26	28	39	66	89

Krimpenerwaard), Graspieper (gevoelig, De Huibert, van Dixshoordriehoek), Gele kwikstaart (gevoelig, Wassergeest), Nachtegaal (kwetsbaar, Keukenhofbosch, Nieuw Leeuwenhorst, Ockenburg, van Dixshoordriehoek, Wassergeest), Grote lijster (kwetsbaar, Huys te Warmont, Wassergeest, Zouweboezem), Snor (kwetsbaar, Zouweboezem), Spotvogel (gevoelig, Haarlemmertrekvaart, Krimpenerwaard, van Dixshoordriehoek, Wassergeest, Zouweboezem), Grauwe vliegenvanger (gevoelig, Huys te Warmont, Keukenhofbosch, Krimpenerwaard, Nieuw Leeuwenhorst, Ockenburg, Wassergeest, Zouweboezem), Matkop (gevoelig, Zouweboezem), Zwarte mees (gevoelig, Keukenhofbosch), Wielewaal (kwetsbaar, Keukenhofbosch, Zouweboezem), Huismus (gevoelig, Haarlemmertrekvaart, van Dixshoordriehoek, Zouweboezem), Ringmus (gevoelig, Krimpenerwaard, Zouweboezem) en Kneu (gevoelig, Haarlemmertrekvaart, van Dixshoordriehoek, Zouweboezem).

Tabel 4.

Kwalificerende soorten per beheertype die in één of meer objecten zijn vastgesteld.

Code	Beheertype	Kwalificerende soorten
N05.01	Moeras	Blauwborst, Bruine Kiekendief, Lepelaar, Purperreiger, Rietzanger, Roerdomp, Snor, Sprinkhaanzanger.
N05.02	Gemaaid rietland	Blauwborst, Bruine Kiekendief, Lepelaar, Purperreiger, Rietzanger, Roerdomp, Snor, Sprinkhaanzanger.
N08.02	Open duin	Bergeend, Braamsluiper, Graspieper, Kneu, Nachtegaal, Roodborsttapuit.
N08.03	Vochtige duinvallei	Blauwborst, Dodaars, Grutto, Roerdomp, Sprinkhaanzanger, Tureluur, Wintertaling.
N10.01	Nat schraalland	Gele Kwikstaart, Grutto, Tureluur.
N12.06	Ruigteveld	Bosrietzanger, Grasmus, Kneu, Nachtegaal, Putter, Roodborsttapuit, Spotvogel, Sprinkhaanzanger.
N13.01	Vochtig weidevogelgrasland	Gele Kwikstaart, Graspieper, Grutto, Krakeend, Kuifeend, Slobeend, Tureluur, Wintertaling.
N14.02	Hoog- en laagveenbos	Blauwborst, Boomkruiper, Gekraagde Roodstaart, Grauwe Vliegenvanger, Grote Bonte Specht, Kleine Bonte Specht, Matkop, Nachtegaal, Wielewaal.
N14.03	Haagbeuken- en essenbos	Appelvink, Boomklever, Boomleeuwerik, Groene Specht, Kleine Bonte Specht, Nachtegaal, Wielewaal.
N15.01	Duinbos	Blauwborst, Groene Specht, Grote Bonte Specht, Kleine Bonte Specht, Nachtegaal, Wielewaal.
N17.01	Vochtig hakhout en middenbos	Appelvink, Blauwborst, Cetti's Zanger, Matkop, Nachtegaal, Spotvogel, Wielewaal, Zanglijster
N17.03	Park- en stinzenbos	Appelvink, Boomklever, Gekraagde Roodstaart, Groene Specht, Grote Bonte Specht, Kleine Bonte Specht, Nachtegaal, Wielewaal.
N17.05	Wilgengriend	Blauwborst, Cetti's Zanger, Kneu, Matkop, Nachtegaal, Spotvogel, Sprinkhaanzanger.
N17.06	Vochtig en hellinghakhout	Appelvink, Blauwborst, Gekraagde Roodstaart, Havik, Matkop, Nachtegaal, Putter, Spotvogel, Wielewaal.

3.3 SNL

De soorten die kwalificeren voor één of meer SNL-beheertypen waarvan in één of meer van de twaalf geïnterpreteerde objecten territoria zijn vastgesteld staan in Tabel 4 per beheertype genoemd. Een aantal soorten kwalificeren voor meerdere beheertypen.

Bij de soortbesprekingen zal de daadwerkelijke verspreiding van soorten die kwalificeren voor één of meer beheertypen in een object worden besproken. Dit hoeft echter niet te betekenen dat de territoria van deze soorten ook binnen de grenzen van de beheertypen waarvoor ze kwalificeren zijn vastgesteld.

In Tabel 5 is per object het aantal hectare van de aanwezige beheertypen vermeld waarvoor één of meer broedvogelsoorten kunnen kwalificeren.

Tabel 5.

Per object aanwezige oppervlakte (in ha) van beheertypen waarvoor één of meer soorten broedvogels kunnen kwalificeren.

BHT	Naam \ Gebied	HTV	HB	HW	KHB	KW	NLH	OB	PPG	SB	DHD	WG	ZB	Tot
N05.01	Moeras	3,5				0,3			10,1	0,2			40,7	54,8
N05.02	Gemaaid rietland												21,7	21,7
N08.02	Open duin										61,8			61,8
N08.03	Vochtige duinvallei										4,5			4,5
N10.01	Nat schraalland					2,2							6,0	8,2
N10.02	Vochtig hooiland					3,7				7,0			29,9	40,6
N12.06	Ruigteveld					0,4								0,4
N13.01	Vochtig weidevogelgrasland		17,1										18,7	35,8
N14.02	Hoog- en laagveenbos					18,7							18,2	36,9
N14.03	Haagbeuken- en essenbos								0,8			37,6	33,4	71,9
N15.01	Duinbos				32,8		31,8	16,6		72,5	46,7			200,4
N17.01	Vochtig hakhout en middenbos									3,2				3,2
N17.03	Park- en stinzenbos			12,9										12,9
N17.05	Wilgengriend												7,6	7,6
N17.06	Vochtig en hellinghakhout											0,2		0,2
	Totaal	3,5	17,1	12,9	32,8	25,4	31,8	16,6	11,0	82,8	113,0	37,8	176,2	560,9

3.4 Niet-broedvogels

Per object worden hieronder de soorten genoemd die wel in de gebieden zijn vastgesteld maar waarvan de verzamelde waarnemingen niet voldeden aan de criteria voor het vaststellen van een geldig territorium.

Haarlemmertrekvaart

Knobbelzwaan (paar op 19 mei), Krakeend (enkele losse waarnemingen), Kuifeend (enkele vogels op 15 april) en IJsvogel (exemplaar op 2 april).

Huys te Warmont

Krakeend, Witte kwikstaart (zingende vogel op 5 april) en Spreeuw (zingende vogel op 5 april).

Keukenhofbosch

Havik (roepende vogel en individu), Buizerd (eenmaal een territoriale vogel), Witte kwikstaart (losse vogel op 2 april), Fluits (2 zingende vogels op 19 april) en Spreeuw (2 zingende vogels op 2 april).

Krimpenerwaard

Sperwer (tweemaal een territoriale vogel), Nachtegaal (zingende vogel op 20 april) en Keep (zingende vogel op 6 april).

Nieuw Leeuwenhorst

Krakeend (enkele malen een paar), Wintertaling (enkele paren in april), Slobeend (paar op 1 april), Havik (territoriale vogel op 1 mei), IJsvogel (territoriale vogel op 19 mei), Witte kwikstaart (2 zingende

Voorjaarsaspect in het Staelduinse Bos.

vogels op 19 mei) en Zwarte kraai (enkele roepende vogels op 1 april).

Ockenburgh

Krakeend, Soepeend (paar op 2 juni), Scholekster (losse waarneming op 17 juni) en Halsbandparkiet (enkele paren op 14 april).

Polders Poelgeest

Kluut (paar op 17 april), Grutto (territoriale vogel op 20 mei), IJsvogel (individueel op 20 mei), Witte kwikstaart (paar op 7 mei) en Braamsluipe (zingende vogel op 17 april).

Staelduinse Bos

Grote Canadese gans (paar op 14 april), Sperwer (losse vogel op 14 april), Cetti's Zanger (zingende vogel op 2 mei) en Fluiters (zingende vogel op 2 mei).

Van Dixhoorndriehoek

Sperwer (enkele vogel op 15 mei) en Witte kwikstaart (losse vogel op 13 april).

Wassergeest

Dodaars (roepende vogel op 6 april), Brandgans (paar op 6 april), Halsbandparkiet (paar op 23 juni), Witte kwikstaart (enkele malen een zingende vogel), Fluiters (zingende vogel op 20 april), Bonte vliegenvanger (zingende vogel op 23 juni), Boomklever (roepende vogel op 23 juni), Wielewaal (2 zingende exemplaren op 7 mei) en Spreeuw (zingende vogel op 7 mei).

Zouweboezem en De Huibert

Kolgans (paar op 2 april in De Huibert), Sperwer (individueel op 16 april), Torenavalk (territoriale vogel op 5 mei), Waterral (enkele losse vogels), Scholekster (paar op 16 april in De Huibert), Watersnip (enkele losse vogels voor de datumgrens) en Grote karekiet (zingende vogel op 4 juni even ten noordwesten van de Vlietmolen).

3.5 Soortbesprekingen

Per gebied en relevante vogelsoort wordt hieronder de verspreiding en de ontwikkeling van het aantal territoria in de twaalf onderzochte objecten nader toegelicht. Alle voor een gebied relevante Rode-Lijstsoorten en SNL-soorten worden besproken. Verder zijn alleen die soorten in de soortbespreking opgenomen, waarover nadere bijzonderheden te vermelden zijn.

Indien van toepassing wordt in onderstaande soortbesprekingen de ontwikkeling van de broedvogelstand vergeleken met de landelijke aantalsontwikkeling sinds 1990 (BOELE *ET AL.*, 2020). Hierbij worden de volgende categorieën onderscheiden:

- ♣ sterke afname, significante afname van meer dan 5% per jaar
- ♣ matige afname, significante afname van minder dan 5% per jaar
- ♣ stabiel, geen significante toe- of afname
- ♣ matige toename, significante toename van minder dan 5% per jaar
- ♣ sterke toename, significante toename van meer dan 5% per jaar

Ook wordt onderscheid gemaakt in de aantalsontwikkeling op lange termijn (sinds 1990) en die op korte termijn (sinds 2007). Soms wordt ook de indexwaarde van 2018 vermeld (indexwaarde 1990 is 100).

Achter elke besproken soort is het aantal vastgestelde territoria in het desbetreffende object vermeld (eventueel voorafgegaan door gegevens uit eerdere jaren), of het een Rode-Lijstsoort en/of SNL-soort betreft en voor welke beheertypen in het object de soort kwalificeert. Soms zijn ook soorten in een object vastgesteld die voor beheertypen kwalificeren maar die niet in het object voorkomen (zie daarvoor Tabel 5). Dit is niet apart aangegeven.

Met in het totaal 529 vastgestelde territoria is de Zwartkop de talrijkste van de gekarteerde broedvogels.

Ook wordt vermeld of een soort op de Oranje Lijst staat. Deze lijst is in 2013 door Vogelbescherming en Sovon opgesteld als een soort 'early warning'. Het gaat om soorten waar het slecht mee gaat, maar nog niet slecht genoeg om op de Rode Lijst vermeld te worden.

Indien van toepassing wordt een vergelijking gemaakt maakt oude gegevens uit de jaren 2015, 2017 en 2018, die zijn verstrekt door het Zuid-Hollands Landschap. Alleen voor de objecten Haarlemmertrekvaart, Huys te Warmont en Ockenburg waren geen oude gegevens beschikbaar. Alle gegevens uit deze jaren zijn verzameld volgens dezelfde methode als in 2020 zodat de resultaten naar verwachting redelijk tot goed vergelijkbaar zijn. Voor de objecten Krimpenerwaard en Zouweboezem waren maar voor een deel van het in 2020 geïventariseerde gebied oude gegevens voorhanden.

In 2015 is een veel beperktere set aan soorten geïventariseerd dan in 2020, namelijk vrijwel alleen de soorten die kwalificeren voor één of meer SNL-beheertypen. Hierdoor zijn de totale aantallen territoria en soorten tussen beide jaren niet goed te vergelijken.

Bij een vergelijking van de resultaten van broedvogelinventarisaties uit verschillende jaren is het verder goed om te beseffen dat veranderingen in het aantal vastgestelde territoria te maken kunnen hebben met jaarinvloeden (zoals het weer en de voedselsituatie), landschappelijke veranderingen en de landelijke trend. Daarnaast kunnen waarnemersinvloeden optreden wanneer door verschillende mensen is geïventariseerd zoals bij deze inventarisatie het geval is.

Bij de beschrijving van elk object is een tabel opgenomen waarin per vastgestelde soort het aantal territoria (N) wordt vermeld per beheertype (BehT).

3.5.1 Haarlemmertrekvaart

Van dit object waren geen oude gegevens beschikbaar. In het totaal zijn van 18 soorten 105 territoria vastgesteld.

Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	Naam	BehT	N
Fuut	N05.01	6	Bosrietzanger	N05.01	12	Kauw	N05.01	1
Nijlgans	N05.01	1	Kleine karekiet	N05.01	11	Huisemus	geen	1
Wilde eend	N05.01	7	Spotvogel	N05.01	1	Groenling	N05.01	1
	geen	5	Grasmus	N05.01	7		geen	3
Waterhoen	N05.01	3	Tuinfluitier	N05.01	2	Putter	N05.01	2
Meerkoet	N05.01	7		geen	1	Kneu	N05.01	4
	geen	6	Zwartkop	N05.01	7	Rietgors	N05.01	2
Rietzanger	N05.01	10		geen	5	Totaal		105

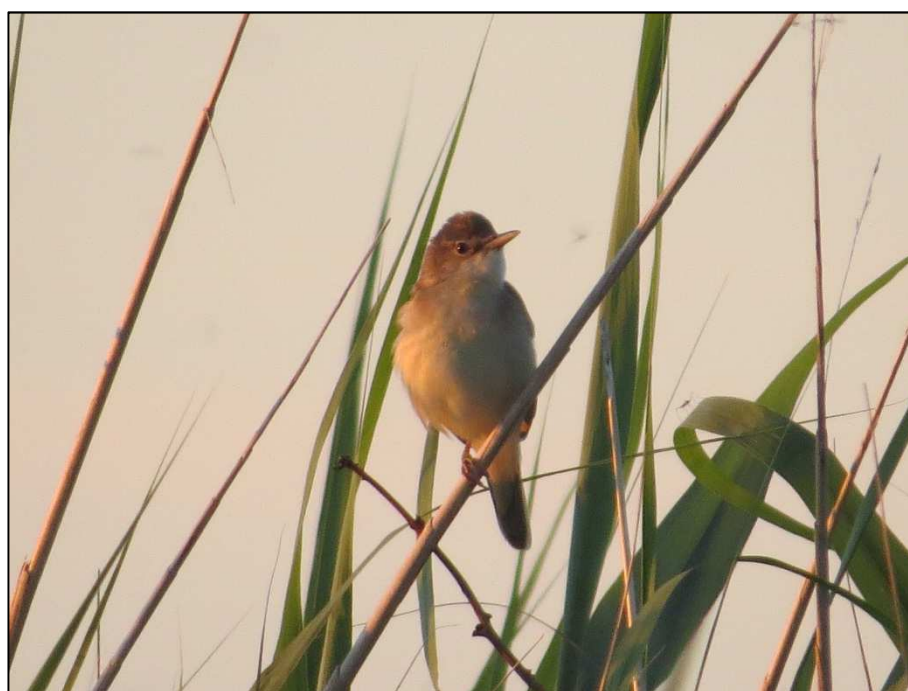
Rietzanger (10, SNL N05.01)

De territoria van Rietzanger werden allen in het noordoostelijk deel van het object vastgesteld.

Zowel de landelijke trend op lange als die op korte termijn laat een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 277. Veel regenval in de Sahelzone is gunstig voor de overleving in de winter van deze soort.

Bosrietzanger (12)

De territoria van Bosrietzanger werden over de gehele lengte van het object vastgesteld.

Over de gehele lengte van het object Haarlemmertrekvaart werden territoria van Bosrietzanger vastgesteld.

Zowel de landelijke trend op lange als die op korte termijn wijst op een stabiele stand van deze laat broedende soort. De indexwaarde voor 2018 staat op 94.

Spotvogel (1, RL gevoelig)

Centraal in het object werd een territorium van Spotvogel bepaald.

De landelijke trend op lange termijn laat een matige afname zien, die op korte termijn een matige toename. De indexwaarde voor 2018 staat op 80. De reden van de afname is niet geheel duidelijk. Een verminderd aanbod van insecten speelt mogelijk een rol.

Huismus (1, RL gevoelig)

Het territorium van Huismus bevond zich net buiten de grenzen van het object en is daarom niet op kaart afgebeeld.

Kneu (4, RL gevoelig)

Zowel in het zuidwesten als in het noordoostelijk deel van het object zijn twee territoria van Kneu vastgesteld.

Op lange termijn is landelijk sprake van een matige afname van de Kneu. Op korte termijn laat de trend een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 46.

Sinds de jaren vijftig is driekwart van de populatie verdwenen. Hoofdoorzaak is de teloorgang van het kleinschalige boerenland. In natuurgebieden gaat het recent wat beter met de soort. Opgaande kruidenvegetaties die de kans krijgen zaad te zetten zijn belangrijk voor de Kneu.

3.5.2 De Huibert

In het totaal zijn in dit object van 15 soorten 91 territoria vastgesteld. In onderstaande tabel is het aantal territoria per beheertype weergegeven.

Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	Naam	BehT	N
Grauwe gans	N13.01	15	Wilde eend	N13.01	3	Kievit	N13.01	11
Gr. Canadese gans	N13.01	8	Zomertaling	N13.01	1	Grutto	N13.01	23
Nijlgans	N13.01	1	Slobeend	N13.01	1	Tureluur	N13.01	6
Krakeend	N13.01	3	Kuifeend	N13.01	1	Graspieper	N13.01	1
Wintertaling	N13.01	1	Meerkoet	N13.01	10	Rietgors	N13.01	6
						Totaal		91

Van dit object zijn gegevens uit 2017 en 2018 beschikbaar voor een vergelijking met die van 2020. Ze zijn weergegeven in Tabel 6.

Het aantal vastgestelde territoria en het aantal soorten in 2017 is erg laag vergeleken met 2018 en 2020. Het is duidelijk dat niet alle soorten in 2017 zijn geteld. Opvallend is wel dat alleen in 2017 een territorium van Gele kwikstaart is vastgesteld, een soort die voor het relevante beheertype N13.01 kwalificeert.

Als we 2018 en 2020 met elkaar vergelijken valt op dat het aantal vastgestelde soorten overeenkomt maar dat in 2018 meer territoria zijn vastgesteld. Er werden met name meer territoria van ganzen genoteerd en in mindere mate van Meerkoet. In 2020 zijn opvallend meer Grutto's vastgesteld, ook een soort die voor beheertype N13.01 kwalificeert.

Tabel 6.
Vergelijking van de resultaten van deze inventarisatie (2020) met die uit 2017 en 2018 in De Huibert. Vetgedrukte soorten staan vermeld op de Rode Lijst. Soorten met een * kwalificeren voor één of meer van de aanwezige SNL-beheertypen.

Soorten die in 2018 wel werden vastgesteld maar niet in 2020 zijn Waterhoen, Scholekster en Veldleeuwerik. Alleen in 2020 werden territoria bepaald van Wintertaling, Zomertaling en Kuifeend.

Naam / Jaar	2017	2018	2020	Naam / Jaar	2017	2018	2020	Naam / Jaar	2017	2018	2020
Grauwe gans		45	15	Slobeend*	7	1		Grutto*	3	14	23
Grote Canadese gans	5	23	8	Kuifeend*			1	Tureluur*	1	4	6
Nijlgans		3	1	Waterhoen	1			Veldleeuwerik		1	
Krakeend*	1	1	3	Meerkoet	18	10		Graspieper*		1	1
Wintertaling*			1	Scholekster		1		Gele kwikstaart*	1		
Wilde eend		7	3	Kievit	4	12	11	Rietgors		1	6
Zomertaling			1	Aantal soorten	6	15	15	Aantal territoria	15	139	91

Krakeend (1, 1, 3, SNL N13.01)

Verspreid over het object zijn drie territoria vastgesteld, twee meer dan in 2017 en 2018.

Sinds 1990 is de landelijke stand van de Krakeend sterk toegenomen en ruim verzesvoudigd. De trend sinds 2007 laat een matige toename zien.

Wintertaling (0, 0, 1, RL kwetsbaar, SNL N13.01)

In 2020 is één geldig territorium van Wintertaling vastgesteld. Op 20 mei was een mannetje in het gebied aanwezig. Bij beide eerdere inventarisaties kon de soort niet als broedvogel worden genoteerd.

Zowel de landelijke trend op korte- als op lange termijn laat een matige afname zien. De afname heeft mogelijk te maken met verdroging. Moerassige oevers zijn van belang voor de soort.

Zomertaling (0, 0, 1, RL bedreigd)

Ook de relatief zeldzame en bedreigde Zomertaling werd alleen in 2020 vastgesteld. Tweemaal werd in mei een mannetje gezien.

Ongeveer een kwart van de West-Europese populatie Zomertalingen broedt in Nederland. Sinds begin jaren negentig neemt de landelijke populatie matig af en is daarbij onderhevig aan grote schommelingen.

In 2017 is de soort vanwege de voortgaande afname in een zwaardere categorie op de Rode Lijst geplaatst. Het verdwijnen van vochtige graslanden met brede flauwe oevers waar laat gemaaid wordt is de belangrijkste oorzaak van de afname. Daarnaast is de soort verstoringsgevoelig.

Slobeend (0, 7, 1, RL kwetsbaar, SNL N13.01)

In 2020 werd slechts één territorium van Slobeend gevonden, tegen zeven in 2018. Bekend is dat het aantal territoria van deze soort behoorlijk kan variëren.

Zo is ook de landelijke stand van de Slobeend is onderhevig aan flinke schommelingen. Sinds 1990 is sprake van een matige afname. De trend sinds 2007 is stabiel. De indexwaarde voor 2018 staat op 52.

Intensief gebruik van natte graslanden lijkt de belangrijkste oorzaak voor de afname. Peilverlaging en maaien en bemesten van slootranden zijn ongunstig voor de soort.

Kuifeend (0, 0, 1, SNL N13.01)

Alleen in 2020 is een territorium van Kuifeend vastgesteld.

De landelijke trend van de Kuifeend laat op lange termijn een matige toename zien, die op korte termijn is stabiel. De indexwaarde voor 2018 staat op 128.

Grutto (3, 14, 23, RL gevoelig, SNL N13.01)

De ontwikkeling van de stand van de Grutto in de Huibert is sterk positief en verschilt daarmee behoorlijk van de landelijke ontwikkelingen. Blijkbaar is het beheer van het gebied de afgelopen jaren voor deze soort gunstig geweest. Centraal in het gebied bevond zich een cluster van territoria.

Sinds 1990 vertoont de landelijke stand van de Grutto een matige afname, zowel op korte als op lange termijn. De indexwaarde voor 2018 staat op 35.

De Grutto staat ook op de Europese Rode Lijst (BIRDLIFE INTERNATIONAL, 2015), en wel in de categorie 'Kwetsbaar'.

De soort ondervindt problemen door het lage waterpeil, vroeg maaien en het verdwijnen van kruidenrijk grasland. De kuikenoverleving is te laag om de populatie op peil te houden. Versnippering van leefgebied en predatie spelen ook een negatieve rol.

Tureluur (1, 4, 6, RL gevoelig, SNL N13.01)

Nest als de Grutto is ook de Tureluur sterk toegenomen in de Huibert. Beide soorten zijn gebonden aan vochtige kruidenrijke graslanden. In het noorden van het gebied bevond zich een cluster van drie territoria.

Zowel de landelijke trend op lange als op korte termijn vertoont een matige afname, zij het veel minder sterk dan in het geval van de Grutto. De indexwaarde voor 2018 staat op 78.

De Graspieper is een schaarse broedvogel in De Huibert.

Sinds de jaren vijftig is de stand ruim gehalveerd. Lage waterpeilen, het verdwijnen van kruidenrijk grasland, het dempen van sloten en verdwijnen van greppels zijn belangrijke oorzaken. Ook predatie speelt een negatieve rol.

Graspieper (0, 1, 1, RL gevoelig, SNL N13.01)

Net als in 2018 werd in 2020 één territorium van Graspieper vastgesteld, aan de rand van het object.

Graspiepers zijn voor succesvol broeden en opgroeien van de jongen aangewezen op structuur- en kruidenrijke slootkanten, die niet eerder dan in augustus (maar wel jaarlijks) worden gemaaid (OOSTERVELD *ET AL*, 2014).

De trend op lange termijn laat een matige afname zien, die op korte termijn een matige toename. De indexwaarde voor 2018 staat op 78.

Als belangrijkste reden voor de afname wordt de intensivering van de landbouw gezien. Door egalisering van percelen en het verdwijnen van sloten en greppels is veel leefgebied verdwenen.

De Graspieper staat ook op de Europese Rode Lijst (BIRDLIFE INTERNATIONAL, 2015), en wel in de categorie 'Gevoelig'.

3.5.3 Huys te Warmont

Van dit object waren geen oude gegevens beschikbaar. In het totaal zijn in dit gebied van 26 soorten 194 territoria vastgesteld.

Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	Naam	BehT	N
Fuut	N04.02	4	Turkse tortel	N17.03	2	Staartmees	N17.03	1
Blauwe reiger	N17.03	45	Halsbandparkiet	L01.07	1	Boomklever	N17.03	5
Lepelaar	N17.03	2		N12.02	1	Boomkruiper	L01.07	3
Nijlgans	N12.02	1		N17.03	1		N12.02	1
	N17.03	1	Bosuil	N17.03	1		N17.03	17
Wilde eend	N04.02	8	Groene specht	N17.03	1	Kauw	L01.07	4
	N17.03	4	Grote bonte specht	L01.07	3		L01.13	2
	geen	1		N12.02	2		N17.03	10
Kuifeend	N04.02	1		N17.03	11	Groenling	N12.02	1
Waterhoen	N04.02	2	Zanglijster	N17.03	8		N17.03	2
	N17.03	1	Grote lijster	N17.03	1	Putter	N12.02	1
Meerkoet	N04.02	1	Tuinfluitier	N12.02	1		N17.03	1
	N12.02	1		N17.03	1	Appelvink	N12.02	1
	N17.03	1	Zwartkop	N12.02	1			
Holenduif	L01.07	1		N17.03	20			
	N12.02	3	Gr. vliegenvanger	N12.02	1			
	N17.03	8		N17.03	4	Totaal		194

Groene specht (1, SNL N17.03)

Centraal zuidelijk in het gebied werd een territorium van Groene specht vastgesteld. De soort werd tijdens elke ronde opgemerkt.

Zowel op lange als op korte termijn laat de trend een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 296.

Grote bonte specht (16, SNL N17.03)

Redelijk netjes verspreid over het beboste deel van het object werden 16 territoria vastgesteld.

Zowel op lange als op korte termijn is landelijk sprake van een matig positieve trend. Het indexgetal voor 2018 staat op 166.

Grote lijster (1, RL kwetsbaar)

In het westen van het gebied werd een territorium van Grote lijster vastgesteld, gebaseerd op de waarneming van een paar op 5 april. Dit is een relatief zeldzame broedvogel in dit deel van Nederland.

Vroeg in het voorjaar zingen Grote lijsters meer dan later in het seizoen en zijn dan ook beter te inventariseren.

De Grauwe vliegenvanger bereikt een relatief hoge dichtheid in het object Huys te Warmont.

De landelijke trend van de Grote lijster laat een matige afname zien, zowel op lange- als op korte termijn. De indexwaarde voor 2018 staat op 53. Sinds 2017 staat de soort daarom op de Rode Lijst. Oorzaak van de achteruitgang heeft te maken met het verdwijnen van geschikte kruidenrijke graslanden.

Grauwe vliegenvanger (5, RL gevoelig)

Verspreid over het object werden vijf territoria vastgesteld van deze Rode Lijst-soort. Het gaat hier om een relatief hoge dichtheid.

Sinds 1990 is de landelijke trend van de Grauwe vliegenvanger matig negatief. Recent is de stand gestabiliseerd. De indexwaarde voor 2018 staat op 51.

Sinds 1950 is naar schatting tweederde van het aantal broedparen verdwenen. De precieze oorzaak van de afname is niet goed bekend.

Boomklever (5, SNL N17.03)

Verspreid over het object werden vijf territoria vastgesteld. Het oude landgoedbos vormt een uitstekend biotoop voor de 'blauwspecht'.

De landelijke trend van Boomklever laat zowel op lange als op korte termijn een matige toename zien. Het indexcijfer voor 2018 staat op 242.

Appelvink (1, SNL N17.03)

In het object Huys te Warmont kon slechts één territorium van Appelvink worden vastgesteld. Alleen op 11 juni is een paar waargenomen in het gebied.

De weinig opvallende Appelvink is tegenwoordig een succesvolle soort in Nederland. Sinds 1990 is sprake van een matige toename,

sinds 2007 is zelfs sprake van een sterke toename. De indexwaarde voor 2018 staat op 266.

3.5.4 Keukenhofbosch

In het totaal zijn in het Keukenhofbosch van 21 soorten 232 territoria vastgesteld.

Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	Naam	BehT	N
Blauwe reiger	N15.01	48	Nachtegaal	N15.01	2	Zwarte mees	N15.01	1
Nijlgans	N15.01	1	Zanglijster	N15.01	16	Boomklever	N15.01	22
Wilde eend	N15.01	2	Zwartkop	N15.01	23	Boomkruiper	N15.01	40
Holenduif	N15.01	5	Goudhaan	N15.01	3	Wielewaal	N15.01	1
Halsbandparkiet	N15.01	1	Grauwe vliegenvanger	N15.01	3	Groenling	N15.01	1
Groene specht	N15.01	1	Staartmees	N15.01	2	Putter	N15.01	1
Grote bonte specht	N15.01	48	Glanskop	N15.01	7	Appelvink	N15.01	4
Totaal							232	

Van dit object zijn gegevens uit 2015 beschikbaar voor een vergelijking met die van 2020. Ze zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Het aantal vastgestelde territoria en het aantal soorten in 2015 is erg laag vergeleken met 2020. Het is duidelijk dat niet alle soorten in 2015 zijn geteld. Aangenomen wordt dat ten minste wel de Rode Lijst-soorten en SNL-soorten zijn geteld.

SNL-soort Kleine bonte specht is in 2020 niet vastgesteld, in 2015 was één territorium aanwezig. Nieuw voor het gebied ten opzichte van 2015 waren Nachtegaal en Wielewaal. De Zwarte mees stond in 2015 nog niet op de Rode Lijst en is toen waarschijnlijk niet geteld.

Naam / Jaar	2015	2020	Naam / Jaar	2015	2020	Naam / Jaar	2015	2020
Blauwe reiger		48	Kleine bonte specht*	1		Zwarte mees		1
Nijlgans		1	Nachtegaal*		2	Boomklever	21	22
Wilde eend		2	Zanglijster		16	Boomkruiper		40
Havik	1		Zwartkop		23	Wielewaal*		1
Holenduif	11	5	Goudhaan		3	Groenling		1
Halsbandparkiet		1	Grauwe vliegenvanger	1	3	Putter		1
Groene specht*	1	1	Staartmees		2	Appelvink		4
Grote bonte specht*	24	48	Glanskop		7			
Aantal soorten	7	21	Aantal territoria	60	232			

Groene specht (1, SNL 15.01)

Net als in 2015 kon ook in 2020 weer een territorium van Groene specht worden genoteerd. Het territorium lag aan de noordrand van het gebied.

Zowel op lange als op korte termijn laat de trend een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 296.

Grote bonte specht (48, SNL 15.01)

Verspreid over het object werden maar liefst 48 territoria van Grote bonte specht vastgesteld. Het betreft hier een erg hoge dichtheid.

Zowel op lange als op korte termijn is landelijk sprake van een matig positieve trend. Het indexgetal voor 2018 staat op 166.

Nachtegaal (2, RL kwetsbaar, SNL 15.01)

Centraal en in het zuiden van het gebied werden twee territoria van Nachtegaal vastgesteld. In 2015 ontbrak de soort waarschijnlijk, aangenomen dat Rode Lijst-soorten en SNL-soorten in dat jaar wel geteld zijn.

Zowel de trend op lange termijn als die op korte termijn laat een matige afname zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 76.

In het oosten van Nederland is de soort duidelijk afgenomen, met name door verdroging en veroudering van bossen. In de Hollandse duinen worden de hoogste dichtheden gehaald.

Grauwe vliegenvanger (3, RL gevoelig)

Verspreid over het gebied zijn drie territoria vastgesteld. In 2015 ging het om maar één territorium.

Sinds 1990 is de landelijke trend van de Grauwe vliegenvanger matig negatief. Recent is de stand gestabiliseerd. De indexwaarde voor 2018 staat op 51.

Sinds 1950 is naar schatting tweederde van het aantal broedparen verdwenen. De precieze oorzaak van de afname is niet goed bekend.

Zwarte mees (1, RL gevoelig)

In het zuidoosten van het Keukenhofbosch werd één territorium van Zwarte mees gevonden, een soort die sinds kort op de Rode Lijst staat.

De landelijke trend op zowel lange als korte termijn laat een matige afname zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 50.

Dit heeft deels te maken met omvorming van naaldbos in loofbos. Belangrijk is waarschijnlijk ook een verslechterde voedselsituatie door afname van ongewervelden.

Wielewaal (1, RL kwetsbaar, SNL 15.01)

Centraal in het object werd één territorium van Wielewaal vastgesteld. In 2015 ontbrak de soort als broedvogel.

De lange-termijn-trend van deze schitterende Rode Lijst-soort laat een matige afname zien. Recent is de trend stabiel. De indexwaarde voor 2018 staat op 76.

Verdroging van bossen en afname van voedsel in de vorm van grote rupsen wordt gezien als de belangrijkste oorzaak van de afname. Ook jacht tijdens de trek en in het overwinterteringsgebied doen de soort geen goed.

3.5.5 Krimpenerwaard

In het totaal zijn in de geïnventariseerde gebiedsdelen in de Krimpenerwaard van 46 soorten 862 territoria vastgesteld.

Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	Naam	BehT	N
Fuut	N04.02	1	Kuifeend	N04.02	1	Kleine karekiet	N04.02	6
	N10.02	1	Havik	N14.02	2		N05.01	1
	N14.02	3	Buizerd	N14.02	5		N10.02	1
Aalscholver	N14.02	186	Waterhoen	N04.02	4		N14.02	4
Blauwe reiger	N14.02	67		N10.02	1	Spotvogel	N04.02	1
Knobbelzwaan	N04.02	1	Meerkoet	N14.02	6		N05.01	1
	N14.02	1		N04.02	13		N14.02	20
Kolgans	N14.02	1		N10.02	2	Braamsluiper	N14.02	1
Grauwe gans	N04.02	53		N12.02	1	Grasmus	N05.01	1
	N06.01	10		N14.02	16		N14.02	7
	N10.01	3	Holenduif	N10.02	1	Tuinfluitier	N14.02	27
	N10.02	3		N14.02	1	Zwartkop	N04.02	1
	N12.02	3	Turkse tortel	N14.02	1		N05.01	2
	N14.02	87	Koekoek	N05.01	1		N06.01	3
	(leeg)	1		N06.01	1		N10.01	4
Gr. Canadese gans	N04.02	4		N10.02	1		N10.02	3
	N14.02	3	Ransuil	N14.02	1		N14.02	79
	(leeg)	1	IJsvogel	N04.02	1	Gr. vliegenvanger	N04.02	1
Brandgans	N04.02	4		N10.02	1		N06.01	1
	N14.02	14	Groene specht	N14.02	1		N10.02	1
Nijlgans	N04.02	11	Grote bonte specht	N10.01	1		N14.02	8
	N10.01	1		N10.02	1	Staartmees	N10.01	1
	N10.02	1		N14.02	10		N14.02	3
	N14.02	4	Witte kwikstaart	N04.02	1	Boomkruiper	N10.01	1
Bergeend	N06.01	1	Blauwborst	N14.02	1		N14.02	13
	N10.01	1	Zanglijster	N14.02	15	Zwarte kraai	N06.01	1
	N14.02	1	Cetti's zanger	N14.02	3		N10.01	1
Krakeend	N04.02	5	Rietzanger	N04.02	1		N14.02	7
	N14.02	3		N05.01	2	Ringmus	N14.02	1
Wilde eend	N04.02	15		N14.02	5	Groenling	N10.02	1
	N10.01	1	Bosrietzanger	N05.01	1		N14.02	5
	N10.02	3		N06.01	1	Putter	N04.02	5
	N14.02	25		N10.01	1		N10.02	4
				N14.02	6		N14.02	11
Soepeend	N14.02	2						
Slobeend	N10.02	1				Rietgors	N04.02	1
							N05.01	1
						N10.02	1	
Totaal		862						

Van dit object zijn slechts van een beperkt deel gegevens uit 2018 beschikbaar. Hierdoor is een vergelijking met de gegevens van 2020 minder zinvol en achterwege gelaten, ook al vanwege de recente datum van deze gegevens.

Slobeend (1, RL kwetsbaar)

Ten zuidwesten van Gouderak werd aan de rand van een gebiedsdeel een territorium van Slobeend vastgesteld.

De landelijke stand van de Slobeend is onderhevig aan flinke schommelingen. Sinds 1990 is sprake van een matige afname. De trend sinds 2007 is stabiel. De indexwaarde voor 2018 staat op 52.

Intensief gebruik van natte graslanden lijkt de belangrijkste oorzaak voor de afname. Peilverlaging en maaien en bemesten van slootranden zijn ongunstig voor de soort.

Koekoek (3, RL kwetsbaar)

In drie verschillende gebiedsdelen kon een territorium van Koekoek genoteerd worden.

De landelijke trend op lange termijn van deze nestparasiet laat een matige afname zien, die op korte termijn is stabiel. De indexwaarde voor 2018 staat op 75.

Sinds de jaren vijftig is de stand van de Koekoek gehalveerd, vooral in het boerenland, vermoedelijk als gevolg van een combinatie van achteruitgang van verschillende waardvogels en de afname van voedsel.

Verspreid in het object komt de Koekoek voor.

Ransuil (1, RL kwetsbaar)

In het zuidoostelijk gelegen gebiedsdeel werd een territorium van Ransuil vastgesteld.

Sinds 1990 laat de landelijke trend van de Ransuil een sterk afname zien. Sinds 2008 is sprake van een matige afname. De indexwaarde voor 2018 staat op slechts 11.

Belangrijkste oorzaak van de afname is verminderd prooiaanbod door veranderingen in de landbouw. Verbetering van voedselaanbod kan tot stand komen door inrichting van ruige perceelranden, slootkanten en braak liggende akkers.

Grote bonte specht (12, SNL 14.02)

Verspreid over de beboste delen van het object zijn twaalf territoria van Grote bonte specht vastgesteld. Overal waar bomen staan kan deze soort in Nederland tot broeden komen, ook in geïsoleerde bosjes in open polderland.

Zowel op lange als op korte termijn is landelijk sprake van een matig positieve trend. Het indexgetal voor 2018 staat op 166.

Blauwborst (1, SNL N05.01, 14.02)

Aan de rand van een gebiedsdeel in het uiterste zuiden van het object werd het enige territorium van Blauwborst vastgesteld. Met 0,3 ha moeras is maar weinig geschikt biotoop voorhanden.

Sinds 1990 is de landelijke populatie van de Blauwborst ruim verdrievoudigd. Zowel de trend op lange als op korte termijn laten een matige toename zien.

Rietzanger (8, SNL N05.01)

Verspreid over het object zijn acht territoria vastgesteld, waaronder een cluster van vier in het zuiden van het object.

Zowel de landelijke trend op lange als die op korte termijn laat een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 277. Veel regenval in de Sahelzone is gunstig voor de overleving in de winter van deze soort.

Bosrietzanger (9, SNL 12.06)

De Bosrietzanger is met negen territoria vastgesteld, verspreid over drie van de vijf grotere gebiedsdelen.

Zowel de landelijke trend op lange als die op korte termijn wijst op een stabiele stand van deze laat broedende soort. De indexwaarde voor 2018 staat op 94.

Spotvogel (22, RL gevoelig, SNL 12.06)

Met 22 territoria verspreid over alle gebiedsdelen in het object is de Spotvogel een algemene verschijning.

De landelijk trend van de Spotvogel op lange termijn laat een matige afname zien, die op korte termijn een matige toename. De

indexwaarde voor 2018 staat op 80. De reden van de afname is niet geheel duidelijk. Een verminderd aanbod van insecten speelt mogelijk een rol.

Grasmus (8, SNL 12.06)

In twee van de vijf gebiedsdelen werden in het totaal acht territoria van Grasmus vastgesteld.

De landelijke trend van de Grasmus is zowel op lange als op korte termijn matig positief. De indexwaarde voor 2018 staat op 182.

Grauwe vliegenvanger (11, RL gevoelig, SNL14.02)

Met 11 territoria verspreid over vier van de vijf gebiedsdelen is de Grauwe vliegenvanger redelijk algemeen in het object.

Sinds 1990 is de landelijke trend van de Grauwe vliegenvanger matig negatief. Recent is de stand gestabiliseerd. De indexwaarde voor 2018 staat op 51.

Sinds 1950 is naar schatting tweederde van het aantal broedparen verdwenen. De precieze oorzaak van de afname is niet goed bekend.

Boomkruiper (14, SNL14.02)

In het totaal zijn in vier van de vijf gebiedsdelen 14 territoria vastgesteld.

De landelijke trend van Boomkruiper laat zowel op lange als op korte termijn een matige toename zien. Het indexcijfer voor 2018 staat op 146.

Ringmus (1, RL gevoelig)

In het zuiden van het object kon een enkel territorium genoteerd worden van Ringmus. Vooral in het agrarisch gebied heeft deze soort al heel wat veren moeten laten.

Zowel op lange als op korte termijn laat de landelijke trend een matige afname zien. De indexwaarde voor 2018 staat op slechts 29.

Sinds de jaren vijftig bedraagt de afname ruim 75%. Verlies van leefgebied in de vorm van kruiden- en insectenrijke veldjes speelt de soort parten. Het natuurrijker inrichten van erven zou de Ringmus kunnen helpen.

Putter (20, SNL 12.06)

In vier van de vijf gebiedsdelen zijn 20 territoria vastgesteld. Met name ten noordwesten van Gouderak waren veel territoria aanwezig.

De landelijke populatie van de Putter is sterk toegenomen, zowel op lange als op korte termijn. Sinds 1990 verzevenvoudigde de stand ruim. Het indexcijfer voor 2018 staat dan ook op 682.

3.5.6 Nieuw Leeuwenhorst

In het totaal zijn in Nieuw Leeuwenhorst van 28 soorten 162 territoria vastgesteld.

Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	Naam	BehT	N
Blauwe reiger	N15.01	19	Groene specht	N12.02	1	Staartmees	N15.01	4
Grauwe gans	N04.02	1		N15.01	1	Glanskop	N15.01	2
	N15.01	3	Grote bonte specht	N15.01	20	Kuifmees	N15.01	1
Nijlgans	N15.01	1	Nachtegaal	N15.01	1	Boomklever	N12.02	1
Wilde eend	N04.02	1	Gekraagde roodstaart	N15.01	1		N15.01	7
	N15.01	2	Zanglijster	N15.01	8	Boomkruiper	N12.02	1
Kuifeend	N04.02	1	(leeg)		1		N15.01	22
Waterhoen	N04.02	1	Tuinfluitier	N15.01	2	Kauw	N15.01	2
Meerkoet	N04.02	3	Zwartkop	L01.07	1	Spreeuw	N15.01	2
	N12.02	1		N12.02	1	Groenling	N15.01	1
Holenduif	N15.01	5		N15.01	28	Putter	N15.01	2
Halsbandparkiet	N15.01	3	Goudhaan	N15.01	1	Appelvink	N15.01	3
			Gr. vliegenvanger	N15.01	7	Totaal		162

Van dit object zijn gegevens uit 2015 beschikbaar voor een vergelijking met die van 2020. Ze zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Het aantal vastgestelde territoria en het aantal soorten in 2015 is erg laag vergeleken met 2020. Het is duidelijk dat niet alle soorten in 2015 zijn geteld. Aangenomen wordt dat ten minste wel de Rode Lijst-soorten en SNL-soorten zijn geteld.

Vergeleken met 2015 verscheen de Groene specht als broedvogel en verdween de Wielewaal.

Naam / Jaar	2015	2020	Naam / Jaar	2015	2020	Naam / Jaar	2015	2020
Blauwe reiger		19	Groene specht*		2	Glanskop	1	2
Grauwe gans		4	Grote bonte specht*	11	20	Kuifmees		1
Nijlgans		1	Nachtegaal*	3	1	Boomklever	3	8
Wilde eend		3	Gekraagde roodstaart		1	Boomkruiper		23
Kuifeend		1	Zanglijster		9	Wielewaal*	1	
Sperwer	1		Tuinfluitier		2	Kauw		2
Waterhoen		1	Zwartkop		30	Spreeuw		2
Meerkoet		4	Goudhaan		1	Groenling		1
Holenduif	2	5	Grauwe vliegenvanger	3	7	Putter		2
Halsbandparkiet		3	Bonte vliegenvanger	1		Appelvink		3
Bosuil	1		Staartmees		4			
Aantal soorten	10	28	Aantal territoria	27	162			

Groene specht (2, SNL 15.01)

Aan beide zijden van de Goeweg werd een territorium van Groene specht vastgesteld. In 2015 ontbrak de soort als broedvogel.

Bospoel op landgoed Leeuwenhorst.

Zowel op lange als op korte termijn laat de landelijke trend van Groene specht een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 296.

Grote bonte specht (20, SNL 15.01)

Driekwart van de 20 vastgestelde territoria lag ten westen van de Gooweg. In 2015 werden elf genoteerd.

Zowel op lange als op korte termijn is landelijk sprake van een matig positieve trend. Het indexgetal voor 2018 staat op 166.

Nachtegaal (1, RL kwetsbaar, SNL 15.01)

Alleen ten westen van de Gooweg was een territorium van Nachtegaal aanwezig. In 2015 werden drie territoria vastgesteld.

Zowel de trend op lange termijn als die op korte termijn laat een matige afname zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 76.

In het oosten van Nederland is de soort duidelijk afgenomen, met name door verdroging en veroudering van bossen. In de Hollandse duinen worden de hoogste dichtheden gehaald.

Grauwe vliegenvanger (7, RL gevoelig)

Verspreid over het object zijn zeven territoria vastgesteld. Vergeleken met 2015, toen vier territoria aanwezig waren, is de soort duidelijk toegenomen.

Sinds 1990 is de landelijke trend van de Grauwe vliegenvanger matig negatief. Recent is de stand gestabiliseerd. De indexwaarde voor 2018 staat op 51.

Sinds 1950 is naar schatting tweederde van het aantal broedparen verdwenen. De precieze oorzaak van de afname is niet goed bekend.

3.5.7 Ockenburgh

Van dit object waren geen oude gegevens beschikbaar. In het totaal zijn van 19 soorten 91 territoria vastgesteld.

Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	Naam	BehT	N
Nijlgans	N12.02	1	Grote bonte specht	N12.02	1	Staartmees	N15.01	4
	N15.01	1		N15.01	7	Boomkruiper	N12.02	1
Wilde eend	N04.02	1	Nachtegaal	geen	1		N15.01	11
	N12.02	4	Zanglijster	N12.02	1	Kauw	N12.02	3
Havik	N15.01	1		N15.01	6		N15.01	2
Buizerd	N15.01	1	Zwartkop	N12.02	1	Zwarte kraai	N12.02	2
Waterhoen	N04.02	2		N15.01	26		N15.01	1
Meerkoet	N04.02	4	Vuurgoudhaan	N15.01	1	Groenling	N15.01	1
Holenduif	N15.01	4	Grauwe vliegenvanger	N15.01	1	Putter	N15.01	1
Totaal		91					geen	1

Grote bonte specht (8, SNL 15.01)

Verspreid over het object zijn acht territoria vastgesteld, hetgeen een relatief hoge dichtheid betekent.

Zowel op lange als op korte termijn is landelijk sprake van een matig positieve trend. Het indexgetal voor 2018 staat op 166.

Nachtegaal (1, RL kwetsbaar, SNL 15.01)

In het westen van het gebied kon een territorium van Nachtegaal genoteerd worden.

De Grote bonte specht kwalificeert voor het beheertype Duinbos.

Zowel de landelijke trend op lange termijn als die op korte termijn laat een matige afname zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 76.

In het oosten van Nederland is de soort duidelijk afgenomen, met name door verdroging en veroudering van bossen. In de Hollandse duinen worden de hoogste dichtheden gehaald.

Grauwe vliegenvanger (1, RL gevoelig)

Het enige vastgestelde territorium van Grauwe vliegenvanger lag in het oosten van het gebied.

Sinds 1990 is de landelijke trend van de Grauwe vliegenvanger matig negatief. Recent is de stand gestabiliseerd. De indexwaarde voor 2018 staat op 51.

Sinds 1950 is naar schatting tweederde van het aantal broedparen verdwenen. De precieze oorzaak van de afname is niet goed bekend.

3.5.8 Polders Poelgeest

In het totaal zijn in dit object van 32 soorten 394 territoria vastgesteld.

Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	Naam	BehT	N
Fuut	N12.02	1	Zomertaling	N05.01	1	Blauwborst	N05.01	1
Knobbelzwaan	N05.01	1	Slobeend	N05.01	2		N12.02	2
	N12.02	1		N14.03	1	Rietzanger	N05.01	8
Grauwe gans	N05.01	120	Tafeleend	N05.01	1		N12.02	4
	N12.02	4	Kuifeend	N04.02	1		N14.03	1
	N14.03	13		N05.01	6	Bosrietzanger	N05.01	1
Gr. Canadese gans	N04.02	1	Fazant	N12.02	1		N12.02	4
	N05.01	4	Waterhoen	N05.01	7	Kleine karekiet	N05.01	6
	N12.02	7		N12.02	3		N12.02	11
	N14.03	2	Meerkoet	L01.08	1		N14.03	2
Brandgans	N05.01	1		N04.02	2	Grasmus	N12.02	1
Nijlgans	N12.02	2		N05.01	6		N14.03	1
Bergeend	N05.01	6		N12.02	6	Zwartkop	N12.02	2
	N12.02	3		N14.03	1		N14.03	1
Krakeend	N05.01	7	Scholekster	N12.02	1	Kauw	N12.02	1
	N12.02	5	Kievit	N05.01	3		(leeg)	1
	N14.03	2		N12.02	1	Groenling	N12.02	1
Wintertaling	N05.01	1	Tureluur	N05.01	1	Putter	N05.01	1
Wilde eend	N05.01	10	Kokmeeuw	N05.01	93	Rietgors	N05.01	2
	N12.02	3	Koekoek	N05.01	1		N12.02	2
	N14.03	5						
						Totaal		394

Van dit object zijn gegevens uit 2015 beschikbaar voor een vergelijking met die van 2020. Ze zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Het aantal vastgestelde territoria en het aantal soorten in 2015 is erg laag vergeleken met 2020. Het is duidelijk dat niet alle soorten in 2015 zijn geteld. Aangenomen wordt dat ten minste wel de Rode Lijst-soorten en SNL-soorten zijn geteld.

Nieuwe soorten voor het gebied, vergeleken met 2015, zijn Zomertaling, en Koekoek. De Grutto verdween uit het gebied als broedvogel.

Wintertaling (1, RL kwetsbaar)

Net als in 2015 was ook in 2020 de Wintertaling weer present met een geldig territorium. In 2015 ging het om twee territoria.

Naam / Jaar	2015	2020	Naam / Jaar	2015	2020	Naam / Jaar	2015	2020
Fuut		1	Slobeend	6	3	Koekoek		1
Knobbelzwaan		2	Tafeleend		1	Blauwborst	1	3
Grauwe gans		137	Kuifeend		9	Rietzanger	10	13
Grote Canadese gans		14	Fazant		1	Bosrietzanger		6
Brandgans		1	Waterhoen		10	Kleine karekiet		19
Nijlgans		2	Meerkoet		16	Grasmus		2
Bergeend	1	9	Scholekster		1	Zwartkop		3
Krakeend		14	Kievit	5	4	Kauw		2
Wintertaling	2	1	Grutto*	1		Groenling		1
Wilde eend		18	Tureluur*	3	1	Putter		1
Zomertaling		1	Kokmeeuw		93	Rietgors		4
Aantal soorten	8	32	Aantal territoria	29	394			

Zowel de landelijke trend op korte- als op lange termijn laat een matige afname zien. De afname heeft mogelijk te maken met verdroging. Moerassige oevers zijn van belang voor de soort.

Zomertaling (1, RL bedreigd)

Niet ver van het territorium van Wintertaling bevond zich ook een territorium van Zomertaling. In 2015 ontbrak dit tegenwoordig zeldzame eendje als broedvogel.

Ongeveer een kwart van de West-Europese populatie Zomertalingen broedt in Nederland. Sinds begin jaren negentig neemt de landelijke populatie matig af en is daarbij onderhevig aan grote schommelingen.

In 2017 is de soort vanwege de voortgaande afname in een zwaardere categorie op de Rode Lijst geplaatst. Het verdwijnen van vochtige graslanden met brede flauwe oevers waar laat gemaaid wordt is de belangrijkste oorzaak van de afname. Daarnaast is de soort verstoringsgevoelig.

Slobeend (3, RL kwetsbaar)

Centraal noordelijk in het object zijn drie territoria van Slobeend vastgesteld. In 2015 ging het om zes territoria.

De landelijke stand van de Slobeend is onderhevig aan flinke schommelingen. Sinds 1990 is sprake van een matige afname. De trend sinds 2007 is stabiel. De indexwaarde voor 2018 staat op 52.

Intensief gebruik van natte graslanden lijkt de belangrijkste oorzaak voor de afname. Peilverlaging en maaien en bemesten van slootranden zijn ongunstig voor de soort.

Tureluur (1, RL gevoelig)

Noordelijk in het object lag het enige territorium van Tureluur. In 2015 waren nog drie territoria aanwezig.

Zowel de landelijke trend op lange als op korte termijn vertoont een matige afname, zij het veel minder sterk dan in het geval van de Grutto. De indexwaarde voor 2018 staat op 78.

Sinds de jaren vijftig is de stand ruim gehalveerd. Lage waterpeilen, het verdwijnen van kruidenrijk grasland, het dempen van sloten en verdwijnen van greppels zijn belangrijke oorzaken. Ook predatie speelt een negatieve rol.

Koekoek (1, RL kwetsbaar)

In het zuidwesten van het object werd een territorium van Koekoek vastgesteld. In 2015 ontbrak de soort. Mogelijk heeft de vestiging van de soort als broedvogel te maken met het toegenomen aantal waardvogels in het gebied.

De landelijke trend op lange termijn van deze nestparasiet laat een matige afname zien, die op korte termijn is stabiel. De indexwaarde voor 2018 staat op 75.

Sinds de jaren vijftig is de stand gehalveerd, vooral in het boerenland, vermoedelijk als gevolg van een combinatie van achteruitgang van verschillende waardvogels en de afname van voedsel.

Blauwborst (3, SNL 05.01)

Verspreid over het object zijn drie territoria vastgesteld. In 2015 was slechts één territorium aanwezig.

De Blauwborst is duidelijk toegenomen ten opzichte van 2015 in Polders Poelgeest.

Sinds 1990 is de landelijke populatie van de Blauwborst ruim verdrievoudigd. Zowel de trend op lange als op korte termijn laten een matige toename zien.

Rietzanger (13, SNL 05.01)

Mooi verspreid over het object zijn 13 territoria van Rietzanger vastgesteld. Vergeleken met de tien territoria uit 2016 is sprake van enige toename.

Zowel de landelijke trend op lange als die op korte termijn laat een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 277. Veel regenval in de Sahelzone is gunstig voor de overleving in de winter van deze soort.

3.5.9 Staelduinse Bos

In het totaal zijn in dit object van 26 soorten 191 territoria vastgesteld.

Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	Naam	BehT	N
Dodaars	N04.02	1	Zanglijster	N10.02	1		N15.01	63
Blauwe reiger	N15.01	2		N15.01	19		N17.01	1
Grauwe gans	N12.02	1		N17.01	1	Staartmees	N12.02	1
Nijlgans	N12.02	1	Bosrietzanger	N05.01	1		N15.01	7
Wilde eend	N05.01	1		N10.02	1		geen	1
	N15.01	1		N15.01	2	Boomklever	N15.01	4
Havik	N15.01	1	Kleine karekiet	N04.02	1	Boomkruiper	N15.01	29
Buizerd	N15.01	2		N05.01	2		N17.01	1
Meerkoet	N05.01	1		N17.01	1	Zwarte kraai	N15.01	3
Holenduif	N15.01	1	Grasmus	N12.02	3	Spreeuw	N17.01	1
Groene specht	N15.01	1	Tuinfluiter	N12.02	2	Groenling	N12.02	1
Grote bonte specht	N15.01	23	Zwartkop	E01.03	1	Putter	N15.01	1
Kleine bonte specht	N15.01	1		N10.02	1	Appelvink	N15.01	2
				N12.02	3	Totaal		191

Van dit object zijn gegevens uit 2018 beschikbaar voor een vergelijking met die van 2020. Ze zijn weergegeven in onderstaande tabel. Geen enkele van de vastgestelde soorten staat op de Rode Lijst.

Vergeleken met 2018 is zowel het aantal vastgestelde soorten toegenomen als het aantal territoria. Zeven soorten waren nieuw vergeleken met 2018. Het gaat om Dodaars, Grauwe gans, Kleine bonte specht, Bosrietzanger, Kleine karekiet, Grasmus en Spreeuw. Tegelijkertijd verdwenen drie soorten, Halsbandparkiet, Bosuil, Vuurgoudhaan.

Naam / Jaar	2018	2020	Naam / Jaar	2018	2020	Naam / Jaar	2018	2020
Dodaars		1	Bosuil	2		Vuurgoudhaan	2	
Blauwe reiger	9	2	Groene specht*	3	1	Staartmees	2	9
Grauwe gans		1	Grote bonte specht*	14	23	Boomklever	8	4
Nijlgans	1	1	Kleine bonte specht*		1	Boomkruiper	23	30
Wilde eend	3	2	Zanglijster	15	21	Zwarte kraai	1	3
Havik	1	1	Bosrietzanger		4	Spreeuw		1
Buizerd	1	2	Kleine karekiet		4	Groenling	2	1
Meerkoet	1	1	Grasmus		3	Putter	1	1
Holenduif	5	1	Tuinfluiter	4	2	Appelvink	4	2
Halsbandparkiet	2		Zwartkop	39	69			
Aantal soorten	22	26	Aantal territoria	143	191			

Groene specht (1, SNL 15.01)

In het oosten van het object werd het enige territorium van Groene specht vastgesteld. In 2018 waren nog drie territoria aanwezig.

Zowel op lange als op korte termijn laat de landelijke trend van Groene specht een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 296.

Grote bonte specht (23, SNL 15.01)

Met 23 territoria verspreid over het object is sprake van een toename ten opzichte van 2018, toen 14 territoria werden vastgesteld.

Zowel op lange als op korte termijn is landelijk sprake van een matig positieve trend. Het indexgetal voor 2018 staat op 166.

Kleine bonte specht (1, SNL 15.01)

Centraal oostelijk in het object werd een territorium van Kleine bonte specht vastgesteld. In 2018 ontbrak de soort als broedvogel.

Zowel de trend op lange als die op korte termijn laat een matige toename zien in Nederland. Er is sprake van een verdrievoudiging van de stand sinds 1990.

Zanglijster (21, SNL 17.01)

Mooi verspreid over het object zijn 21 territoria vastgesteld. Vergeleken met de 15 territoria uit 2018 is sprake van een toename.

De trend sinds 1990 laat een matige toename zien die sinds 2007 is stabiel. De indexwaarde voor 2017 staat op 140.

Aan de noordrand van het Staelduinse Bos werden twee territoria van Appelvink vastgesteld.

Appelvink (2, SNL 17.01)

Aan de noordrand van het gebied zijn twee territoria van Appelvink vastgesteld. Dit betekent een halvering van de stand vergeleken met de vier territoria uit 2018.

De weinig opvallende Appelvink is tegenwoordig een succesvolle soort in Nederland. Sinds 1990 is sprake van een matige toename, sinds 2007 is zelfs sprake van een sterke toename. De indexwaarde voor 2018 staat op 266.

3.5.10 Van Dixhoordriehoek

In het totaal zijn in dit object van 28 soorten 265 territoria vastgesteld.

Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	Naam	BehT	N
Grauwe gans	N08.03	2	Sprinkhaanzanger	N08.03	2		N15.01	13
	N15.01	1		N15.01	2	Zwartkop	N08.02	7
Wilde eend	N08.03	1	Rietzanger	N15.01	1		N08.03	1
Meerkoet	N08.03	1	Bosrietzanger	N08.03	1		N15.01	51
Gr. bonte specht	N15.01	1		N15.01	5	Staartmees	N15.01	1
Boomleeuwerik	N08.02	2	Kleine karekiet	N08.03	1	Zwarte kraai	N08.02	2
Graspieper	N08.02	9		N15.01	4		N15.01	5
Nachtegaal	N08.02	4	Spotvogel	N15.01	1	Huismus	N08.02	11
	N08.03	1	Braamsluiper	N08.02	1		N15.01	7
	N15.01	37		N15.01	9	Putter	N15.01	1
Blauwborst	N08.02	1	Grasmus	N08.02	18	Kneu	N08.02	10
Gekr. roodstaart	N08.02	1		N08.03	2		N15.01	4
Roodborsttapuit	N08.02	3		N15.01	32	Goudvink	N08.02	1
Zanglijster	N15.01	3	Tuinfluit	N08.02	1	Rietgors	N08.03	1
Cetti's zanger	N15.01	2		N08.03	1	Totaal		265

Van dit object zijn gegevens uit 2015 beschikbaar voor een vergelijking met die van 2020. Ze zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Het aantal vastgestelde territoria en het aantal soorten in 2015 is erg laag vergeleken met 2020. Het is duidelijk dat niet alle soorten in 2015 zijn geteld. Aangenomen wordt dat ten minste wel de Rode Lijst-soorten en SNL-soorten zijn geteld.

Vergeleken met 2015 verschenen Grote bonte specht, Roodborsttapuit, Sprinkhaanzanger, Spotvogel en Huismus als broedvogel in het object, terwijl geen enkele soort er verdween, voor zover bekend.

Naam / Jaar	2015	2020	Naam / Jaar	2015	2020	Naam / Jaar	2015	2020
Grauwe gans		3	Zanglijster		3	Zwartkop		59
Wilde eend		1	Cetti's zanger		2	Staartmees		1
Meerkoet		1	Sprinkhaanzanger*		4	Zwarte kraai		7
Grote bonte specht*		1	Rietzanger	1	1	Huismus		18
Boomleeuwerik		2	Bosrietzanger		6	Putter		1
Graspieper*	7	9	Kleine karekiet		5	Kneu*	20	14
Nachtegaal*	38	42	Spotvogel		1	Goudvink	4	1
Blauwborst*		1	Braamsluiper*	14	10	Rietgors		1
Gekraagde roodstaart		1	Grasmus	49	52	Aantal soorten	7	28
Roodborsttapuit*		3	Tuinfluit		15	Aantal territoria	133	265

Grote bonte specht (1, SNL 15.01)

In het zuiden van het object werd het enige territorium van Grote bonte specht vastgesteld. In 2015 ontbrak de soort nog als broedvogel.

Zowel op lange als op korte termijn is landelijk sprake van een matig positieve trend. Het indexgetal voor 2018 staat op 166.

Graspieper (9, RL gevoelig, SNL N08.02)

In de noordelijke helft van het gebied zijn negen territoria vastgesteld van Graspieper, twee meer dan in 2015. Hoewel de soort in veel duingebieden is afgenomen in Nederland, handhaaft de Graspieper zich in de zeereep nog aardig goed.

De trend op lange termijn laat een matige afname zien, die op korte termijn een matige toename. De indexwaarde voor 2018 staat op 78.

Als belangrijkste reden voor de afname wordt de intensivering van de landbouw gezien. Door egalisering van percelen en het verdwijnen van sloten en greppels is veel leefgebied verdwenen.

De Graspieper staat ook op de Europese Rode Lijst (BIRDLIFE INTERNATIONAL, 2015), en wel in de categorie 'Gevoelig'.

Nachtegaal (42, RL kwetsbaar, SNL 15.01, N08.02)

In de zuidelijke helft van het gebied zijn 42 territoria vastgesteld, iets meer dan de 38 uit 2015. Daarmee is de soort licht toegenomen in de Van Dixhoorndriehoek.

Zowel de trend op lange termijn als die op korte termijn laat een matige afname zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 76.

In het oosten van Nederland is de soort duidelijk afgenomen, met name door verdroging en veroudering van bossen. In de Hollandse duinen worden de hoogste dichtheden gehaald.

Blauwborst (1, SNL N08.03, 15.01)

In het noorden van het object was één territorium van Blauwborst aanwezig. In 2015 ontbrak de soort als broedvogel. De Blauwborst kennen we vooral van moerassen, maar de soort doet het tegenwoordig ook goed in vochtige duinvalleien.

Sinds 1990 is de landelijke populatie van de Blauwborst ruim verdrievoudigd. Zowel de trend op lange als op korte termijn laten een matige toename zien.

Roodborsttapuit (3, SNL N08.02)

Met drie territoria is de Roodborsttapuit nieuw in 2020 vergeleken met 2015. Het is niet goed voor te stellen dat dit fraaie vogeltje nooit eerder in dit zeer geschikte gebied als broedvogel is vastgesteld.

Zowel op lange als op korte termijn is sprake van een sterke toename van de Roodborsttapuit. De soort is duidelijk aan een opmars bezig,

tegenwoordig zelfs in de poldergebieden van West Nederland. De indexwaarde voor 2018 staat op 779.

Sprinkhaanzanger (4, SNL N08.03)

Centraal zuidelijk in het object waren vier territoria aanwezig. In 2015 is de soort niet vastgesteld, hetgeen moeilijk is voor te stellen.

De landelijke trend van de Sprinkhaanzanger laat zowel op lange als op korte termijn een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 180.

Spotvogel (1, RL gevoelig)

In het zuidoosten van het gebied was een territorium van Spotvogel aanwezig. In 2015 ontbrak de soort als broedvogel.

De trend op lange termijn laat een matige afname zien, die op korte termijn een matige toename. De indexwaarde voor 2018 staat op 80. De reden van de afname is niet geheel duidelijk. Een verminderd aanbod van insecten speelt mogelijk een rol.

Braamsluiper (10, SNL N08.02)

Met tien vastgestelde territoria verspreid over het object is de Braamsluiper iets minder talrijk dan in 2015, toen 14 territoria aanwezig waren.

De landelijke lange-termijn-trend van de Braamsluiper is stabiel, die op korte termijn laat een matige toename zien.

Huismus (18, RL gevoelig)

De territoria van Huismus liggen enigszins geclusterd in de buurt van bebouwing. In 2018 werden opvallend genoeg geen territoria vastgesteld.

Open duinvegetatie in de Van Dixhoorndriehoek.

De stand van de Huismus is sinds 1990 matig afgenomen. De afname deed zich vooral voor in de jaren negentig. Er zijn meerdere oorzaken aan te wijzen voor de matige afname, zoals minder broedgelegenheid, een ongunstiger voedselsituatie als gevolg van eutrofiëring en intensivering van de landbouw. Sinds 2007 is sprake van een stabiele stand. De indexwaarde voor 2018 staat op 29.

Naast de aanwezigheid van voldoende broedgelegenheid is ook voldoende dekking en voedsel voor adulten en jongen van groot belang.

Kneu (14, RL gevoelig, SNL N08.02)

Verspreid over de westelijke delen van het object zijn 14 territoria vastgesteld, een stuk minder dan de 20 uit 2015.

Op lange termijn is landelijk sprake van een matige afname bij de Kneu. Op korte termijn laat de trend een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 46.

Sinds de jaren vijftig is driekwart van de populatie verdwenen. Hoofdoorzaak is de teloorgang van het kleinschalige boerenland. In natuurgebieden gaat het recent wat beter met de soort. Opgaande kruidenvegetaties die de kans krijgen zaad te zetten zijn belangrijk voor de Kneu.

3.5.11 Wassergeest

In het totaal zijn in Wassergeest van 39 soorten 244 territoria vastgesteld.

Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	Naam	BehT	N
Fuut	N04.02	1	Slobeend	N04.02	2	Nachtegaal	N14.03	3
Knobbelzwaan	N12.02	2	Kuifeend	N12.02	1	Zanglijster	N14.03	11
Grauwe gans	N04.02	11	Havik	N14.03	1	Grote lijster	N14.03	1
	N12.02	7	Buizerd	N14.03	1	Rietzanger	N12.02	1
Gr. Canadese gans	N14.03	1	Waterhoen	N14.03	3	Kleine karekiet	N14.03	1
Nijlgans	N04.02	1	Meerkoet	N04.02	3	Spotvogel	N14.03	1
	N12.02	2		N12.02	3	Grasmus	N14.03	1
	N14.03	2		N14.03	5	Tuinfluiters	N14.03	8
Bergeend	N04.02	1	Scholekster	N12.02	2	Zwartkop	N14.03	59
Krakeend	N04.02	3	Kievit	N12.02	9		N17.06	1
	N12.02	3	Grutto	N12.02	1	Gr. vliegenvanger	N14.03	6
	N14.03	2	Tureluur	N04.02	1	Staartmees	N14.03	4
	(leeg)	1		N12.02	1	Boomkruiper	N14.03	25
Wilde eend	N04.02	2	Holenduif	N14.03	2	Zwarte kraai	N14.03	1
	N12.02	7	Koekoek	N14.03	1	Groenling	N14.03	2
	N14.03	12	Ijsvogel	N14.03	1		N17.06	1
	N17.06	1	Gr. bonte specht	N14.03	13	Putter	N14.03	4
	geen	2		geen	1	Appelvink	N14.03	1
		Gele kwikstaart	N12.02	1	Totaal		244	

Van dit object zijn gegevens uit 2015 beschikbaar voor een vergelijking met die van 2020. Ze zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Het aantal vastgestelde territoria en het aantal soorten in 2015 is erg laag vergeleken met 2020. Het is duidelijk dat niet alle soorten in 2015 zijn geteld. Aangenomen wordt dat ten minste wel de Rode Lijst-soorten en SNL-soorten zijn geteld.

Vergeleken met 2015 verschenen maar liefst negen soorten als broedvogel. Het gaat om Slobeend, Grutto, Tureluur, Koekoek, Gele kwikstaart, Nachtegaal, Spotvogel, Grauwe vliegenvanger en Putter. Alleen Kleine plevier en Groene specht verdwenen uit het gebied.

De Grote lijster stond in 2015 nog niet op de Rode Lijst en is toen waarschijnlijk niet geteld.

Slobeend (2, RL kwetsbaar)

In het noorden van het object zijn twee territoria van Slobeend vastgesteld. In 2015 ontbrak de soort als broedvogel.

Naam / Jaar	2015	2020	Naam / Jaar	2018	2020	Naam / Jaar	2018	2020
Fuut		1	Scholekster		2	Rietzanger		1
Knobbelzwaan		2	Kleine plevier	1		Kleine karekiet		1
Grauwe gans		18	Kievit		9	Spotvogel*		1
Grote Canadese gans		1	Grutto		1	Grasmus		1
Nijlgans		5	Tureluur		2	Tuinfluiter		8
Bergeend		1	Holenduif		2	Zwartkop		60
Krakeend		9	Koekoek		1	Grauwe vliegenvanger		6
Wilde eend		24	IJsvogel		1	Staartmees		4
Slobeend		2	Groene specht*	1		Boomkruiper		25
Kuifeend		1	Grote bonte specht	18	14	Zwarte kraai		1
Havik*	1	1	Gele kwikstaart		1	Groenling		3
Buizerd	1	1	Nachtegaal*		3	Putter*		4
Waterhoen		3	Zanglijster		11	Appelvink*		1
Meerkoet		11	Grote lijster		1			
Aantal soorten	5	39	Aantal territoria	22	244			

De landelijke stand van de Slobeend is onderhevig aan flinke schommelingen. Sinds 1990 is sprake van een matige afname. De trend sinds 2007 is stabiel. De indexwaarde voor 2018 staat op 52.

Intensief gebruik van natte graslanden lijkt de belangrijkste oorzaak voor de afname. Peilverlaging en maaien en bemesten van slootranden zijn ongunstig voor de soort.

Havik (1, SNL 17.06)

Net als in 2015 bevond zich een territorium van Havik in het zuiden van het object Wassergeest.

Na een toename in de jaren '80 en begin jaren '90 laat de landelijke trend sinds 1990 een matige toename zien. Sinds 2007 is de stand stabiel.

Grutto (1, RL, gevoelig)

In het noorden van het object werd een territorium van Grutto vastgesteld. In 2015 ontbrak de soort als broedvogel.

Sinds 1990 vertoont de landelijke stand van de Grutto een matige afname, zowel op korte als op lange termijn. De indexwaarde voor 2018 staat op 35.

De Grutto staat ook op de Europese Rode Lijst (BIRDLIFE INTERNATIONAL, 2015), en wel in de categorie 'Kwetsbaar'.

De soort ondervindt problemen door het lage waterpeil, vroeg maaien en het verdwijnen van kruidenrijk grasland. De kuikenoverleving is te laag om de populatie op peil te houden. Versnippering van leefgebied en predatie spelen ook een negatieve rol.

Baltsgedrag van Tureluur.

Tureluur (2, RL gevoelig)

In de buurt van het territorium van Grutto bevonden zich ook twee territoria van Tureluur. Ook deze soort ontbrak in 2015 als broedvogel.

Zowel de landelijke trend op lange als op korte termijn vertoont een matige afname, zij het veel minder sterk dan in het geval van de Grutto. De indexwaarde voor 2018 staat op 78.

Sinds de jaren vijftig is de stand ruim gehalveerd. Lage waterpeilen, het verdwijnen van kruidenrijk grasland, het dempen van sloten en verdwijnen van greppels zijn belangrijke oorzaken. Ook predatie speelt een negatieve rol.

Koekoek (1, RL kwetsbaar)

In het oosten van Wassergeest werd een territorium van Koekoek vastgesteld. In 2015 ontbrak de soort als broedvogel.

De landelijke trend op lange termijn van deze nestparasiet laat een matige afname zien, die op korte termijn is stabiel. De indexwaarde voor 2018 staat op 75.

Sinds de jaren vijftig is de stand gehalveerd, vooral in het boerenland, vermoedelijk als gevolg van een combinatie van achteruitgang van verschillende waardvogels en de afname van voedsel.

Gele kwikstaart (1, RL gevoelig)

Noordelijk in het object kon een territorium van Gele kwikstaart worden genoteerd. Het lag in de buurt van de territoria van Grutto en Tureluur. In 2015 ontbrak de soort als broedvogel in het gebied.

De landelijke trend op lange termijn van de Gele kwikstaart is stabiel, die op korte termijn laat een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 79.

Vergeleken met de jaren vijftig is de soort echter met ongeveer driekwart afgenomen. De Gele kwikstaart is verhuisd van voornamelijk grasland naar voornamelijk akkers. Vergroting van oppervlak kruidenrijk grasland kan de soort goed doen.

Nachtegaal (3, RL kwetsbaar, SNL 14.03, 17.06)

Aan de oostzijde van het object werden drie territoria vastgesteld. In 2015 ontbrak de soort als broedvogel.

Zowel de trend op lange termijn als die op korte termijn laat een matige afname zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 76.

In het oosten van Nederland is de soort duidelijk afgenomen, met name door verdroging en veroudering van bossen. In de Hollandse duinen worden de hoogste dichtheden gehaald.

Grote lijster (1, RL kwetsbaar)

In het oosten van het gebied kon een territorium van de in west Nederland schaarse Grote lijster genoteerd worden.

Vroeg in het voorjaar zingen Grote lijsters meer dan later in het seizoen en zijn dan ook beter te inventariseren.

De landelijke trend van de Grote lijster laat een matige afname zien, zowel op lange- als op korte termijn. De indexwaarde voor 2018 staat op 53. Sinds 2017 staat de soort daarom op de Rode Lijst. Oorzaak van de achteruitgang heeft te maken met het verdwijnen van geschikte kruidenrijke graslanden.

Spotvogel (1, RL gevoelig, SNL 17.06)

Aan de westrand van het gebied was een territorium van Spotvogel aanwezig. In 2015 werd deze soort niet vastgesteld in het object.

De trend op lange termijn laat een matige afname zien, die op korte termijn een matige toename. De indexwaarde voor 2018 staat op 80. De reden van de afname is niet geheel duidelijk. Een verminderd aanbod van insecten speelt mogelijk een rol.

Grauwe vliegenvanger (6, RL gevoelig)

Verspreid over de beboste delen van Wassergeest zijn zes territoria van Grauwe vliegenvanger vastgesteld. In 2015 ontbrak de soort vreemd genoeg als broedvogel.

Sinds 1990 is de landelijke trend van de Grauwe vliegenvanger matig negatief. Recent is de stand gestabiliseerd. De indexwaarde voor 2018 staat op 51.

Sinds 1950 is naar schatting tweederde van het aantal broedparen verdwenen. De precieze oorzaak van de afname is niet goed bekend.

Putter (4, SNL 17.06)

Aan de oostrand van Wassergeest werden verspreid vier territoria van de fraaie Putter vastgesteld. In 2015 ontbrak de soort als broedvogel.

De landelijke populatie van de Putter is sterk toegenomen, zowel op lange als op korte termijn. Sinds 1990 verzevenvoudigde de stand ruim. Het indexcijfer voor 2018 staat dan ook op 682.

Appelvink (1, SNL 14.03, 17.06)

Helemaal in het zuiden van Wassergeest is een territorium van Appelvink vastgesteld in 2020. Ook deze soort ontbrak in 2015 ontbrak als broedvogel in het gebied.

De weinig opvallende Appelvink is tegenwoordig een succesvolle soort in Nederland. Sinds 1990 is sprake van een matige toename, sinds 2007 is zelfs sprake van een sterke toename. De indexwaarde voor 2018 staat op 266.

3.5.12 Zouweboezem

In het totaal zijn in dit object van 66 soorten 1282 territoria vastgesteld.

Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	
Dodaars	N04.02	1		N17.05	1		N17.05	5	
	N05.01	3		geen	5		geen	2	
	N14.02	1	Steltkluut	N05.01	1	Kleine karekiet	N04.02	3	
Fuut	geen	1	Kleine plevier	N05.01	1		N05.01	48	
	N04.02	1		N12.02	1		N05.02	17	
	N05.01	1	Kievit	N10.02	1		N12.02	6	
	N05.02	1		N12.02	2		N14.02	4	
	N14.02	1		N13.01	14		geen	3	
	N14.03	1	Grutto	N10.02	1	Spotvogel	N05.01	1	
	(leeg)	2		N13.01	3		N10.01	1	
Roerdomp	N05.01	1		N14.03	1		N12.02	9	
Lepelaar	N05.01	3	Tureluur	N05.01	1		N14.03	9	
	N05.02	8		N12.02	2		N17.04	1	
Knobbelzwaan	N05.01	1		N13.01	1		N17.05	2	
	N14.03	1	Holenduif	N14.03	1	Braamsluiper	(leeg)	1	
Grauwe gans	N04.02	2		(leeg)	1	Grasmus	N05.01	5	
	N05.01	14	Turkse tortel	N12.02	1		N05.02	1	
	N05.02	1	Koekoek	N05.01	2		N10.01	1	
	N10.01	1		N12.02	1		N10.02	1	
	N12.02	15		N14.02	6		N12.02	30	
	N14.02	2		N14.03	1		N13.01	1	
	N17.05	4		N17.05	1		N14.02	1	
	(leeg)	2	Bosuil	N14.03	1		N14.03	4	
	Gr. Canadese gans	N05.01	1		N17.04	1		N17.05	3
		N10.02	6		N17.05	1		(leeg)	2
N14.02		2	IJsvogel	N04.02	1	Tuinfluitter	N05.01	3	
N17.04		1	Groene specht	N14.02	2		N05.02	2	
geen		1		N14.03	1		N12.02	10	
Nijlgans	N05.02	1		(leeg)	1		N14.02	1	
	N10.01	1	Grote bonte specht	N05.01	1		N14.03	7	
	N13.01	1		N05.02	1		N17.04	2	
	N14.02	1		N12.02	2		N17.05	3	
Bergeend	N04.02	2		N14.02	1	Zwartkop	N05.01	5	
	N05.01	1		N14.03	5		N10.02	1	
	N12.02	3		N17.04	2		N12.02	19	
Krakeend	N04.02	9		N17.05	1		N14.02	21	
	N05.01	11		geen	1		N14.03	69	
	N05.02	1	Kleine bonte specht	N14.03	1		N17.04	7	
	N10.02	1	Witte kwikstaart	N05.01	2		N17.05	8	
	N12.02	2		geen	1		geen	3	

Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	Naam	BehT	N	
Wilde eend	N13.01	1	Blauwborst	N05.01	11	Gr. vliegenvanger	N14.03	9	
	N14.02	2		N05.02	2		N17.04	4	
	geen	2		N12.02	2		N17.05	1	
	N04.02	3		geen	1		(leeg)	1	
	N05.01	9	Roodborsttapuit	N12.02	3	Staartmees	N12.02	1	
	N10.01	1	Zanglijster	N10.02	1		N14.02	2	
	N10.02	7		N12.02	2		N14.03	5	
	N12.02	7		N14.02	1		N17.04	1	
	N13.01	4		N14.03	19		N17.05	1	
	N14.02	3		N17.04	2	Matkop	N17.04	1	
Soepeend	N14.03	3		N17.05	3	Boomklever	N14.03	1	
	N17.04	5		(leeg)	1	Boomkruiper	N12.02	1	
	N17.05	1	Grote lijster	N17.04	1		N14.02	1	
	(leeg)	5	Cetti's zanger	N04.02	1		N14.03	4	
	N14.02	1		N05.01	26		N17.04	2	
	N17.04	2		N05.02	8		N17.05	1	
	Zomertaling	N05.01	1		N10.02	1		(leeg)	2
	Slobeend	N04.02	2		N12.02	9	Wielewaal	N14.03	1
		N05.01	4		N14.02	10	Zwarte kraai	N14.02	1
		N12.02	1		N14.03	8		N14.03	2
Tafeleend	N05.01	3		N17.05	6	Spreeuw	N14.03	5	
	N17.04	1		(leeg)	2		geen	2	
Kuifeend	N04.02	7	Sprinkhaanzanger	N05.01	3	Huismus	N05.01	5	
	N05.01	3		N12.02	3		N12.02	5	
Bruine kiekendief	N12.02	1	Snor	N05.01	22	Ringmus	N14.03	1	
	N17.04	1		N05.02	9	Groenling	N05.01	2	
	N05.01	1		N10.01	2		N12.02	4	
	N05.02	1		N12.02	1		N14.02	1	
Havik	N14.03	1		N14.02	1		N14.03	1	
Buizerd	N14.03	2	Rietzanger	L01.08	1		N17.04	1	
	N17.05	1		N05.01	77	Putter	N05.02	1	
Waterhoen	N04.02	1		N05.02	25		N10.02	1	
	N05.01	4		N10.01	2		N12.02	7	
	N05.02	1		N12.02	8		N14.03	7	
	N12.02	2		N14.02	6		N17.04	2	
	N14.02	1		N17.05	1		N17.05	2	
	N17.05	1		(leeg)	2		geen	2	
	(leeg)	1	Bosrietzanger	N05.01	24	Kneu	N04.02	1	
	N04.02	6		N05.02	4		N12.02	2	
Meerkoet	N05.01	4		N10.02	1	Rietgors	N04.02	1	
	N05.02	2		N12.02	18		N05.01	34	
	N12.02	3		N13.01	1		N05.02	18	
	N13.01	3		N14.02	1		N12.02	5	
	N14.02	2		N14.03	5		geen	2	
						Totaal		1118	

Alleen van het noordoostelijk gelegen deel van de Zouweboezem zijn gegevens beschikbaar uit 2017. In hoeverre de gebiedsgrens destijds overeenkwam met die uit 2020 is niet duidelijk. Om die reden is een vergelijking met deze gegevens minder zinvol en hier achterwege gelaten.

Van de twaalf in dit rapport besproken objecten is de Zouweboezem het gebied met verreweg de meest soorten en de meeste territoria. Het is dan ook qua oppervlak ruimschoots het grootste object en is ook het meest gevarieerd met acht verschillende relevante beheertypen. Daarna komt het object Krimpenerwaard met vijf verschillende relevante beheertypen.

Roerdomp (1, RL kwetsbaar, SNL N05.01, N05.02)

In het noorden van het gebied werd bij De Boezem een territorium van Roerdomp vastgesteld. De soort werd hier op twee bezoeken hoempend waargenomen.

Sinds 1990 vertoont de landelijke stand van de Roerdomp een matige toename. De indexwaarde voor 2018 staat op 172.

Sinds het midden van de jaren negentig is de soort toegenomen en daardoor in een lichtere categorie op de Rode Lijst beland.

Aanleg van nieuwe moerassen met nat rietland is gunstig voor de Roerdomp. Poelen, rietsloten en extensief beheerd grasland bieden foerageerkansen voor Roerdampen.

Purperreiger (135, SNL N05.01, N05.02)

Er werden 135 bewoonde nesten van Purperreiger geteld in 2020. Het betreft hier een voormalige Rode Lijst-soort.

Sinds 1990 is landelijk sprake van een matige toename van de Purperreiger. De indexwaarde voor 2018 staat op 294. Met name nattere winters in de Sahel-zone doen de soort de laatste jaren goed. In de Zouweboezem huist één van de grotere kolonies van Nederland.

Lepelaar (11, SNL N05.01, N05.02)

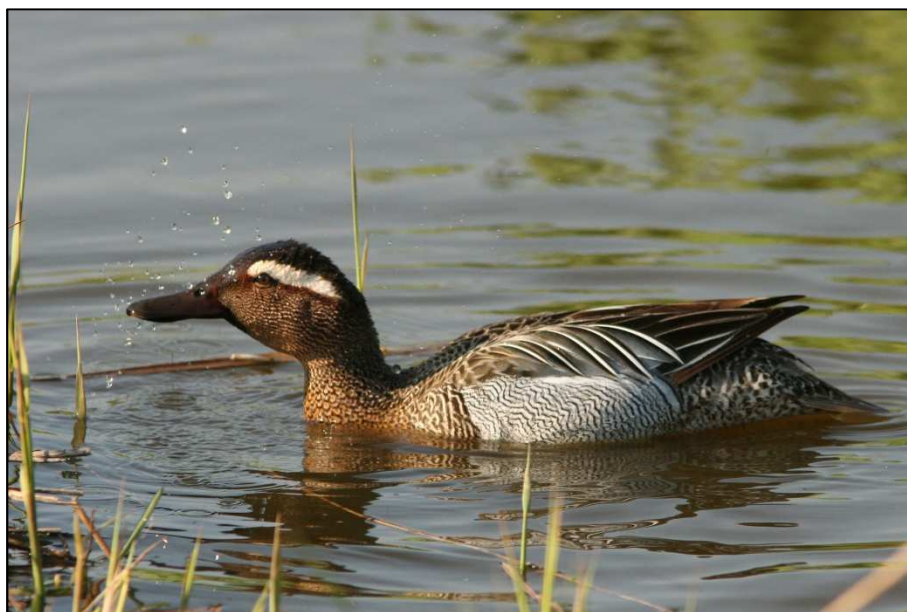
Centraal in het gebied zijn 11 territoria van Lepelaar bepaald.

De soort doet het de afgelopen decennia goed in Nederland. De trend sinds 1990 laat een sterke toename zien, die sinds 2008 een matige toename. De indexwaarde voor 2018 staat op 571.

Krakeend (29, SNL N13.01)

Verspreid over het object zijn 29 territoria bepaald, met een concentratie in De Boezem.

Sinds 1990 is de landelijke stand van de Krakeend sterk toegenomen en ruim verzesvoudigd. De trend sinds 2007 laat een matige toename zien.

In De Boezem vertoefde langdurig een man Zomertaling.

Zomertaling (1, RL bedreigd)

Het enige vastgestelde territorium van Zomertaling lag noordelijk in het gebied in De Boezem. Tijdens drie bezoeken was hier een mannetje aanwezig.

Ongeveer een kwart van de West-Europese populatie Zomertalingen broedt in Nederland. Sinds begin jaren negentig neemt de landelijke populatie matig af en is daarbij onderhevig aan grote schommelingen.

In 2017 is de soort vanwege de voortgaande afname in een zwaardere categorie op de Rode Lijst geplaatst. Het verdwijnen van vochtige graslanden met brede flauwe oevers waar laat gemaaid wordt is de belangrijkste oorzaak van de afname. Daarnaast is de soort verstoringsgevoelig.

Slobeend (7, RL kwetsbaar, SNL N13.01)

Alle zeven vastgestelde territoria van Slobeend lagen in De Boezem. Het is duidelijk dat dit een aantrekkelijk gebied is voor eenden.

De landelijke stand van de Slobeend is onderhevig aan flinke schommelingen. Sinds 1990 is sprake van een matige afname. De trend sinds 2007 is stabiel. De indexwaarde voor 2018 staat op 52.

Intensief gebruik van natte graslanden lijkt de belangrijkste oorzaak voor de afname. Peilverlaging en maaien en bemesten van slootranden zijn ongunstig voor de soort.

Kuifeend (12, SNL N13.01)

Verspreid zijn 12 territoria van Kuifeend vastgesteld, met een concentratie in en bij De Boezem.

De landelijke trend van de Kuifeend laat op lange termijn een matige toename zien, die op korte termijn is stabiel. De indexwaarde voor 2018 staat op 128.

Bruine kiekendief (2, SNL N05.01, N05.02)

In het moerasgedeelte konden twee territoria van Bruine kiekendief genoteerd worden. Mogelijk was in het zuiden van het gebied nog een derde stel kiekendieven aanwezig, maar hier voldeden de verzamelde warnemingen net niet aan de criteria voor een geldig territorium.

De landelijke trend op zowel lange- als korte termijn laat een matige afname zien in Nederland. De indexwaarde voor 2018 staat op 61.

Na een populatiepiek van ongeveer 1400 paar in 1990 neemt de soort af. Vanwege de voortdurende afname staat de Bruine kiekendief inmiddels op de Oranje Lijst. De afname heeft te maken met verdroging van moerassen, nestverlies door Vossen, afgenomen voedselaanbod in agrarisch gebied en lokale vervolging.

Steltkluit (1)

Bijzonder was de aanwezigheid van een koppel Steltkluten in De Boezem. Eenmaal werd een broedende vogel gezien. Ook was een fel alarmerend paartje aanwezig. Jongen werden niet waargenomen.

Als gevolg van klimaatverandering is de voorheen als broedvogel zeer zeldzame Steltkluit aan het toenemen in Nederland. Sinds 1990 is sprake van een matige toename. De korte termijn trend is zelfs sterk positief.

Grutto (5, RL gevoelig, SNL N10.01, N13.01)

Centraal in het object zijn in de graslandpercelen vijf territoria van Grutto vastgesteld.

Sinds 1990 vertoont de landelijke stand van de Grutto een matige afname, zowel op korte als op lange termijn. De indexwaarde voor 2018 staat op 35.

De Grutto staat ook op de Europese Rode Lijst (BIRDLIFE INTERNATIONAL, 2015), en wel in de categorie 'Kwetsbaar'.

De soort ondervindt problemen door het lage waterpeil, vroeg maaien en het verdwijnen van kruidenrijk grasland. De kuikenoverleving is te laag om de populatie op peil te houden. Versnippering van leefgebied en predatie spelen ook een negatieve rol.

Tureluur (4, RL gevoelig, SNL N10.01, N13.01)

Er zijn vier territoria van Tureluur vastgesteld, waarvan drie in en bij De Boezem.

Zowel de landelijke trend op lange als op korte termijn vertoont een matige afname, zij het veel minder sterk dan in het geval van de Grutto. De indexwaarde voor 2018 staat op 78.

Sinds de jaren vijftig is de stand ruim gehalveerd. Lage waterpeilen, het verdwijnen van kruidenrijk grasland, het dempen van sloten en verdwijnen van greppels zijn belangrijke oorzaken. Ook predatie speelt een negatieve rol.

Zwarte stern 29, (RL bedreigd)

Het aantal bezette nesten van Zwarte stern in de Zouwe op de vlotjeslocatie in 2020 was 29.

Zowel op lange als op korte termijn is de landelijke trend van deze moerasstern stabiel.

Vergeleken met begin jaren vijftig, toen nog 16.000 paar Zwarte sterns in Nederland broedden, is de soort sterk afgenomen. Door verzuring van vennen en intensivering van de landbouw is het voedselaanbod verminderd. Tegenwoordig schommelt het aantal rond de 1300 paar.

De meeste Zwarte sterns broeden op nestvlotjes. Van nature broeden ze op velden met Krabbenscheer. De soort is gevoelig voor recreatie.

Koekoek (11, RL kwetsbaar)

Verspreid in het object zijn elf territoria van Koekoek vastgesteld. Dit is een relatief hoge dichtheid en geeft aan dat veel potentiële waardvogels aanwezig zijn.

De landelijke trend op lange termijn van deze nestparasiet laat een matige afname zien, die op korte termijn is stabiel. De indexwaarde voor 2018 staat op 75.

Sinds de jaren vijftig is de stand gehalveerd, vooral in het boerenland, vermoedelijk als gevolg van een combinatie van achteruitgang van verschillende waardvogels en de afname van voedsel.

Groene specht (4, SNL N14.03)

Mooi verspreid over het object zijn vier territoria vastgesteld. De afwisseling van open en meer besloten terrein maakt de Zouweboezem tot een geschikt leefgebied voor deze voormalige Rode Lijst-soort.

Zowel op lange als op korte termijn laat de trend een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 296.

Grote bonte specht (14, SNL N14.02)

In de bosjes in het gebied zijn 14 territoria vastgesteld. Het zwaartepunt van de verspreiding ligt in het noordoosten van het object.

Zowel op lange als op korte termijn is landelijk sprake van een matig positieve trend. Het indexgetal voor 2018 staat op 166.

Kleine bonte specht (1, SNL N14.02, N14.03)

In het noordoosten van het gebied is een territorium van Kleine bonte specht vastgesteld.

Zowel de landelijk trend op lange als die op korte termijn laat een matige toename zien in Nederland. Er is sprake van een verdrievoudiging van de stand sinds 1990.

Blauwborst (16, SNL N05.01, N05.02, N14.02, N17.05)

Verspreid over de moerassige delen van het gebied zijn 16 territoria vastgesteld, waarvan negen in en bij De Boezem.

Sinds 1990 is de landelijke populatie van de Blauwborst ruim verdrievoudigd. Zowel de trend op lange als op korte termijn laten een matige toename zien.

Grote lijster (1, RL kwetsbaar)

In het noordoosten van het gebied is het enige territorium van Grote lijster vastgesteld. Op 2 april werd hier een zingende vogel waargenomen.

Vroeg in het voorjaar zingen Grote lijsters meer dan later in het seizoen en zijn dan ook beter te inventariseren.

De landelijke trend van de Grote lijster laat een matige afname zien, zowel op lange- als op korte termijn. De indexwaarde voor 2018 staat op 53. Sinds 2017 staat de soort daarom op de Rode Lijst. Oorzaak van de achteruitgang heeft te maken met het verdwijnen van geschikte kruidenrijke graslanden.

Cetti's zanger (71, SNL N17.05)

Met 71 vastgestelde territoria is de voorheen zeldzame Cetti's zanger de afgelopen jaren een algemene soort geworden in de Zouweboezem.

Deze zuidelijke soort is sinds 2005 aan een opmars bezig in ons land. Met name vanuit de Biesbosch heeft de Cetti's zanger zich inmiddels over een groot deel van Nederland verspreid. Er is sprake van een sterke toename.

Sprinkhaanzanger (6, SNL N05.01, N05.02, N17.05)

In het noorden van het gebied werden redelijk verspreid zes territoria vastgesteld.

De landelijke trend van de Sprinkhaanzanger laat zowel op lange als op korte termijn een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 180.

De Snor kwalificeert voor de beheertypen Moeras en Gemaaid rietland.

Snor (35, RL kwetsbaar, SNL N05.01, N05.02)

In de moerassige delen van het object konden 35 territoria genoteerd worden, met de nadruk op het centraal westelijke deel van het gebied.

De landelijke trend van de Snor laat zowel op lange als op korte termijn een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 121.

De toename kwam vooral de afgelopen tien jaar tot stand. De Snor leeft in oud rietland in ondiep water, met een zogenaamde kniklaag van oude rietstengels. Verdroging en eutrofiëring van rietland is ongunstig. Veel regenval in de Sahelzone is gunstig voor de overleving in de winter.

Rietzanger (122, SNL N05.01, N05.02)

Met 122 vastgestelde territoria is de Rietzanger de algemeenste van de rietzangvogels. Met name oostelijk van De Boezem lagen veel territoria.

Zowel de landelijke trend op lange als die op korte termijn laat een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 277.

Veel regenval in de Sahelzone is gunstig voor de overleving in de winter.

Spotvogel (23, RL gevoelig, SNL N17.05)

Verspreid over het object zijn 23 territoria vastgesteld. Deze relatief hoge dichtheid geeft aan dat de bosjes in het object uitermate geschikt zijn voor de soort.

De landelijke trend op lange termijn laat een matige afname zien, die op korte termijn een matige toename. De indexwaarde voor 2018 staat op 80. De reden van de afname is niet geheel duidelijk. Een verminderd aanbod van insecten speelt mogelijk een rol.

Grauwe vliegenvanger (15, RL gevoelig, SNL N14.02)

Met name in het noorden van het object zijn 15 territoria van Grauwe vliegenvanger vastgesteld. Ook voor deze soort is sprake van een tegenwoordig relatief hoge dichtheid.

Sinds 1990 is de landelijke trend van de Grauwe vliegenvanger matig negatief. Recent is de stand gestabiliseerd. De indexwaarde voor 2018 staat op 51.

Sinds 1950 is naar schatting tweederde van het aantal broedparen verdwenen. De precieze oorzaak van de afname is niet goed bekend.

Matkop (1, RL gevoelig, SNL N14.02, N17.05)

In het noorden van het gebied is bij de eendenkooi een territorium van Matkop vastgesteld.

De landelijke trend van de Matkop laat op zowel lange- als korte termijn een matige afname zien. Sinds 1990 is de stand met tweederde gedaald. De indexwaarde voor 2018 staat op 33.

Natte, vochtige bossen zijn belangrijk voor de soort.

Klimaatverandering, en dan met name de zachtere winters, heeft mogelijk een negatieve invloed op de Matkop.

Boomklever (1, SNL N14.03)

Het enige territorium van Boomklever bevond zich ook in het bos bij de voormalige eendenkooi in het noorden van het object.

De landelijke trend van Boomklever laat zowel op lange als op korte termijn een matige toename zien. Het indexcijfer voor 2018 staat op 242.

Boomkruiper (11, SNL N14.02)

Verspreid in het object zijn 11 territoria vastgesteld, met de nadruk op de noordoostelijke rand van het gebied.

De landelijke trend van Boomkruiper laat zowel op lange als op korte termijn een matige toename zien. Het indexcijfer voor 2018 staat op 146.

Wielewaal (1, RL kwetsbaar, SNL N14.02, N14.03)

Even ten zuiden van de voormalige eendenkooi kon een territorium van Wielewaal worden genoteerd. Hier werd op 20 mei een zingende vogel waargenomen.

De lange-termijn-trend van deze schitterende Rode Lijst-soort laat een matige afname zien. Recent is de trend stabiel. De indexwaarde voor 2018 staat op 76.

Verdroging van bossen en afname van voedsel in de vorm van grote rupsen wordt gezien als de belangrijkste oorzaak van de afname. Ook jacht tijdens de trek en in het overwinterteringsgebied doen de soort geen goed.

Huismus (10, RL gevoelig)

Zowel in het noorden als in het zuiden van het gebied werden in de buurt van bebouwing enkele territoria van Huismus vastgesteld.

De stand van de Huismus is sinds 1990 matig afgenomen. De afname deed zich vooral voor in de jaren negentig. Er zijn meerdere oorzaken aan te wijzen voor de matige afname, zoals minder broedgelegenheid, een ongunstiger voedselsituatie als gevolg van eutrofiëring en intensivering van de landbouw. Sinds 2007 is sprake van een stabiele stand. De indexwaarde voor 2018 staat op 29.

Naast de aanwezigheid van voldoende broedgelegenheid is ook voldoende dekking en voedsel voor adulten en jongen van groot belang.

Ringmus (1, RL gevoelig)

Aan de noordrand van het object werd een territorium van Ringmus vastgesteld. Tijdens het eerste bezoek was hier een paartje aanwezig.

Zowel op lange als op korte termijn laat de landelijke trend een matige afname zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 29.

Sinds de jaren vijftig bedraagt de afname ruim 75%. Verlies van leefgebied in de vorm van kruiden- en insectenrijke veldjes speelt de soort parten. Het natuurrijker inrichten van erven zou de Ringmus kunnen helpen.

Zonsopgang in object Zouweboezem.

Kneu (3, RL gevoelig, SNL N17.05)

Centraal in het object zijn drie territoria van Kneu vastgesteld.

Op lange termijn is landelijk sprake van een matige afname van de Kneu. Op korte termijn laat de trend een matige toename zien. De indexwaarde voor 2018 staat op 46.

Sinds de jaren vijftig is driekwart van de populatie verdwenen. Hoofdoorzaak is de teloorgang van het kleinschalige boerenland. In natuurgebieden gaat het recent wat beter met de soort. Opgaande kruidenvegetaties die de kans krijgen zaad te zetten zijn belangrijk voor de Kneu.

4 Conclusies

In 2020 zijn in twaalf objecten van het Zuid-Hollands Landschap in het totaal van 89 soorten broedvogels 4193 territoria vastgesteld. Daarvan komen er 22 voor op de Rode Lijst (Roerdomp, Wintertaling, Zomertaling, Slobeend, Grutto, Tureluur, Zwarte stern, Koekoek, Ransuil, Graspieper, Gele kwikstaart, Nachtegaal, Grote lijster, Snor, Spotvogel, Grauwe vliegenvanger, Matkop, Zwarte mees, Wielewaal, Huismus, Ringmus en Kneu).

- ♣ Van de 89 vastgestelde soorten broedvogels kwalificeren er 40 voor één of meer SNL-beheertypen in één of meer van de twaalf objecten.
- ♣ Het aantal vastgestelde soorten varieert van 15 (de Huibert) tot 64 (Zouweboezem), het aantal vastgestelde territoria van 91 (de Huibert en Ockenburg) tot 1118 (Zouweboezem).
- ♣ In de meeste objecten waar oude gegevens voorhanden waren lijkt sprake te zijn van een toename in zowel aantal soorten als territoria. Uitzondering vormen de Huibert waar in 2018 meer territoria werden vastgesteld en mogelijk ook Polders Poelgeest.

In onderstaande tabel staat vermeld hoeveel Rode Lijst-soorten in elk van de twaalf objecten zijn vastgesteld en hoeveel van de vastgestelde soorten broedvogels kwalificeren voor één of meer SNL-beheertypen in het desbetreffende object.

Gebied / categorie	RL	SNL
Haarlemmertrekvaart	3	1
De Huibert	6	7
Huys te Warmont	2	4
Keukenhofbosch	4	4
Krimpenerwaard	6	9
Nieuw-Leeuwenhorst	2	3
Ockenburgh	1	2
Polders Poelgeest	5	2
Staelduinse Bos	0	5
Van Dixhoorndriehoek	5	8
Wassergeest	9	5
Zouweboezem	16	24

5

Aanbevolen en geraadpleegde literatuur

- BIJLSMA, R.G., F. HUSTINGS & C.J. CAMPHUYSEN, 2001. *Algemene en schaarse vogels van Nederland*. Haarlem/Utrecht.
- BIRDLIFE INTERNATIONAL, 2015. *European Red List of Birds*. Luxemburg: Office for official Publications of the European Communities.
- BOELE A., J. VAN BRUGGEN, R. F. HUSTINGS, K. KOFFIJBERG, J.W. VERGEER & T. VAN DER MEIJT, 2019. *Broedvogels in Nederland in 2017*. Sovon-rapport 2019/04. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- BOELE A., J. VAN BRUGGEN, F. HUSTINGS, A. VAN KLEUNEN, K. KOFFIJBERG, J.W. VERGEER & T. VAN DER MEIJT, 2020. *Broedvogels in Nederland in 2018*. Sovon-rapport 2020/07. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- DIJK, A.J. VAN & A. BOELE, 2011. *Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek*. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- DIJK, A.J. VAN, M. NOBACK, G. TROOST, J.W. VERGEER, H. SIERDSEMA & C. VAN TURNHOUT. 2013. *De introductie van Autocluster in het Broedvogel Monitoring Project*. Limosa 86 (2013): 49-67.
- KLEUNEN, A. VAN, R. FOPPEN & C. VAN TURNHOUT, 2017. *Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels 2016 volgens Nederlandse en IUCN-criteria*. Sovon-rapport 2017/34. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- KWAK, R., R. VAN BEUSEKOM, R. FOPPEN, J. LOUWE KOOIJMANS & K. DE PATER. 2018. *Bedreigde vogels in Nederland. Vogels van de Rode lijst in hun leefgebied*. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- SIERDSEMA, H., 1995. *Broedvogels en beheer. Het gebruik van broedvogelgegevens in het beheer van bos- en natuurterreinen*. SOVON-onderzoeksrapport 1995/04. Staatsbosbeheerrapport 1995-1.
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND 2018. *Vogelatlas van Nederland. Broedvogels, wintervogels en 40 jaar verandering*. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
- STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN, 2015. *Besluit houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna*. Staatscourant 2015, 36471.
- TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- VERGEER J.W., A.J. VAN DIJK, A. BOELE, J. VAN BRUGGEN & F. HUSTINGS, 2016. *Handleiding Sovon broedvogelonderzoek: Broedvogel*

*Monitoring Project en Kolonievogels. Sovon Vogelonderzoek
Nederland, Nijmegen.*
www.KNMI.nl

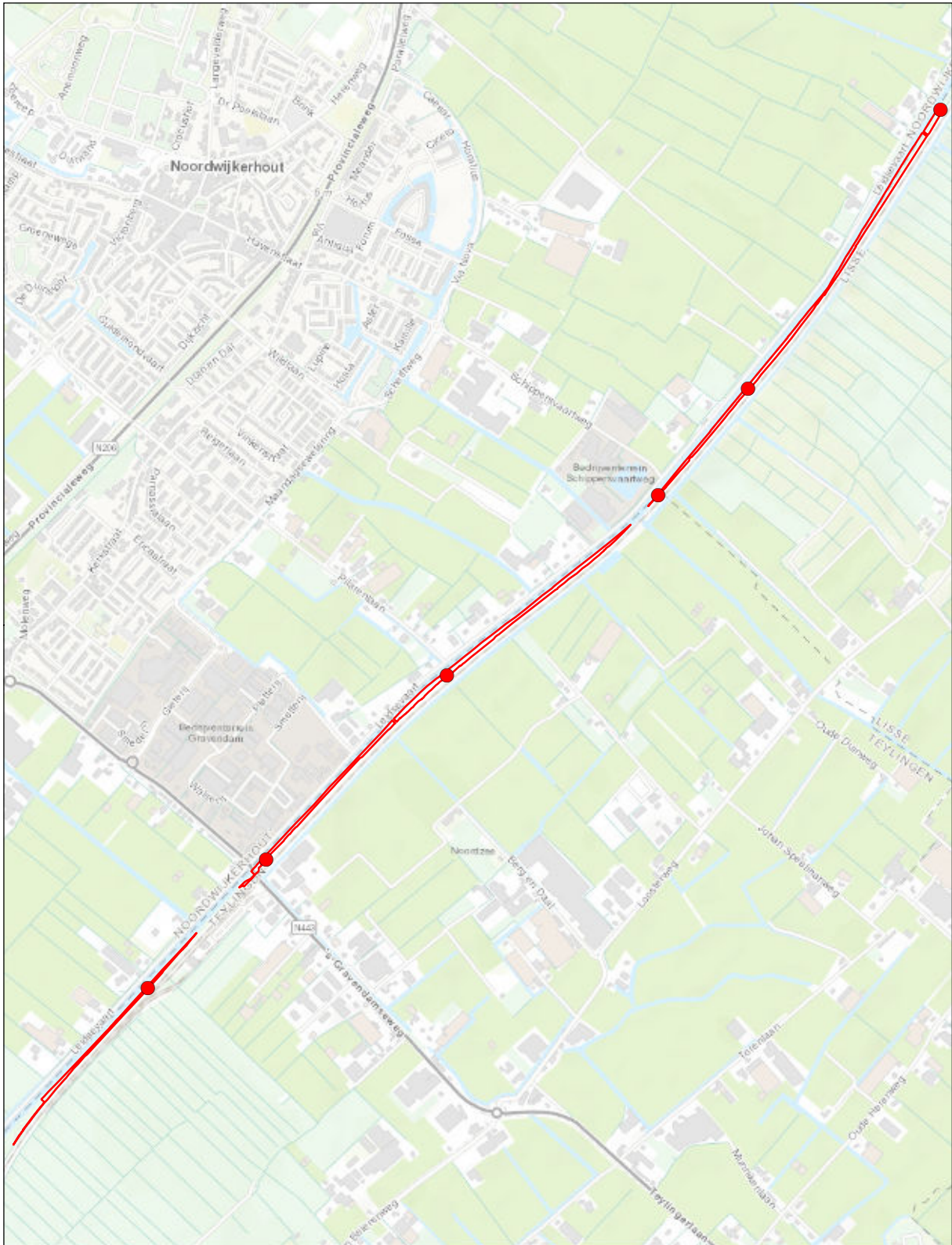

6 Bijlagen

Bijlage 1	Verspreidingskaarten Haarlemmertrekvaart
Bijlage 2	Verspreidingskaarten De Huibert
Bijlage 3	Verspreidingskaarten Huys te Warmont
Bijlage 4	Verspreidingskaarten Keukenhofbosch
Bijlage 5	Verspreidingskaarten Krimpenerwaard
Bijlage 6	Verspreidingskaarten Nieuw Leeuwenhorst
Bijlage 7	Verspreidingskaarten Ockenburg
Bijlage 8	Verspreidingskaarten Polders Poelgeest
Bijlage 9	Verspreidingskaarten Staelduinse Bos
Bijlage 10	Verspreidingskaarten Van Dixhoorndriehoek
Bijlage 11	Verspreidingskaarten Wassergeest
Bijlage 12	Verspreidingskaarten Zouweboezem

Bijlage 1 Verspreidingskaarten Haarlemmertrekvaart

Fuut	6
Nijlgans	1
Wilde eend	12
Waterhoen	3
Meerkoet	13
Rietzanger	10
Bosrietzanger	12
Kleine karekiet	11
Spotvogel	1
Grasmus	7
Tuinfluitier	3
Zwartkop	12
Kauw	1
Huismus	1
Groenling	4
Putter	2
Kneu	4
Rietgors	2

Haarlemmertrekvaart

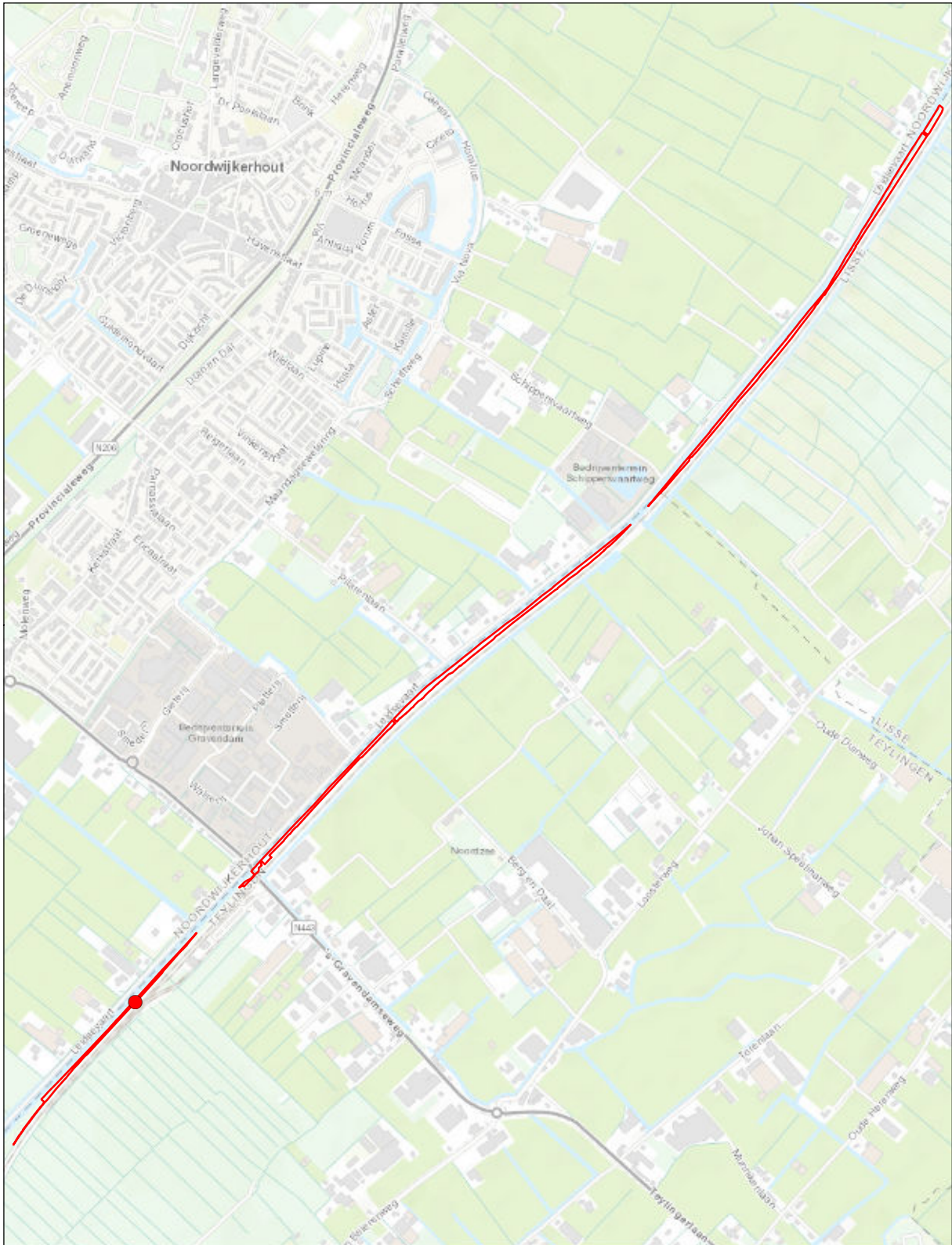
Verspreidingskaart 2020

● Fuut

6 territoria

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

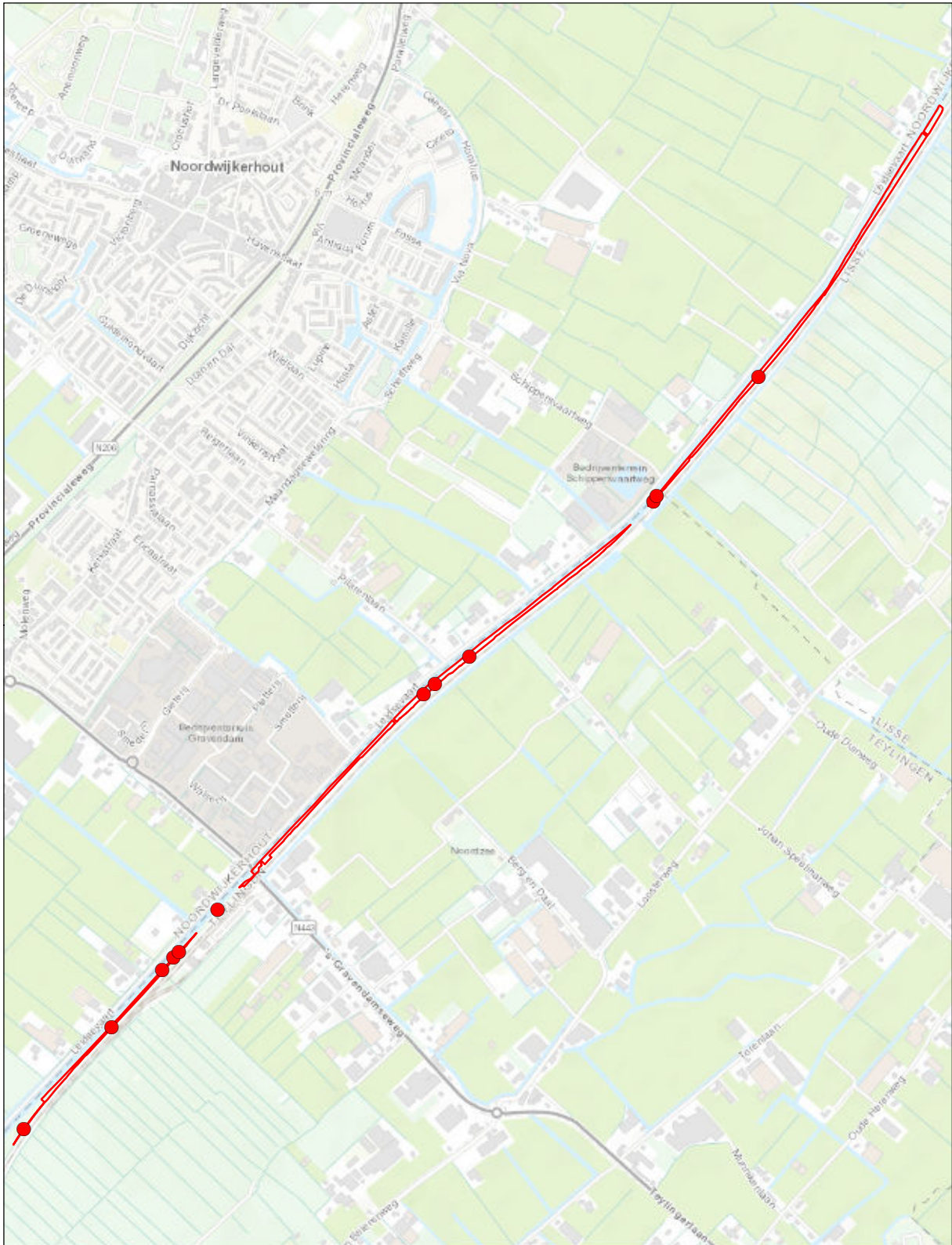
Verspreidingskaart 2020

● Nijlgans

1 territorium

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

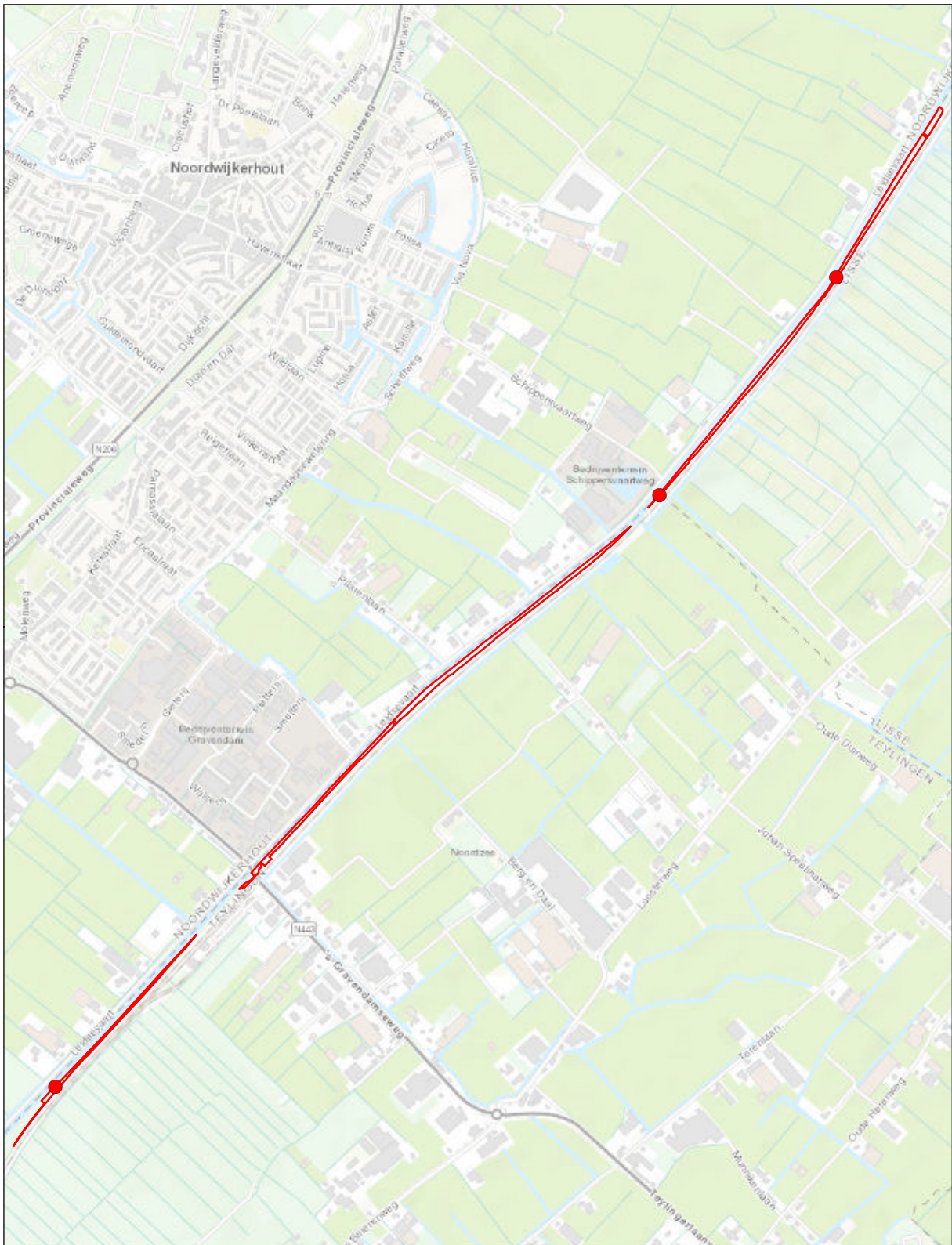
Verspreidingskaart 2020

● **Wilde eend**

12 territoria

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

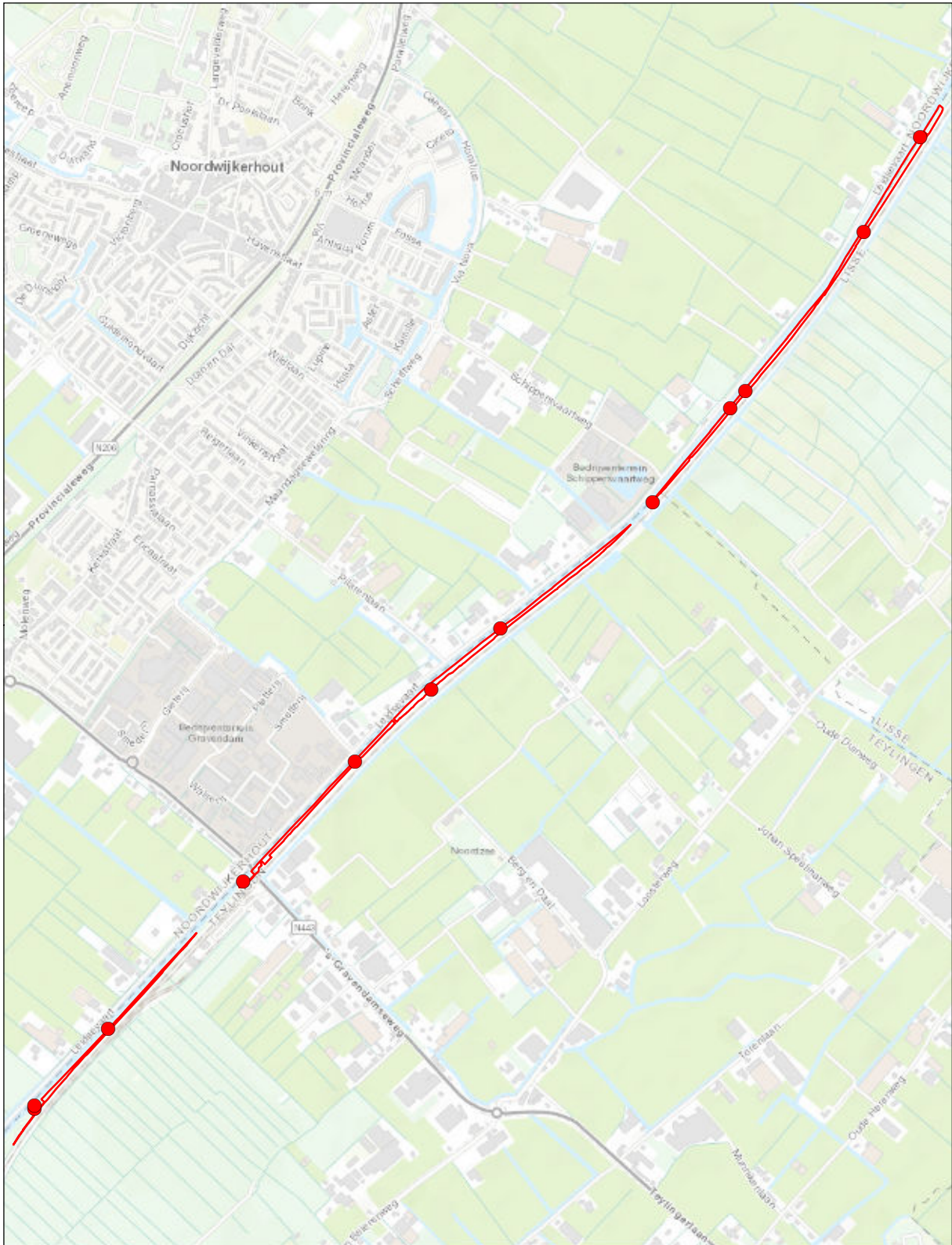
Verspreidingskaart 2020

● Waterhoen

3 territoria

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

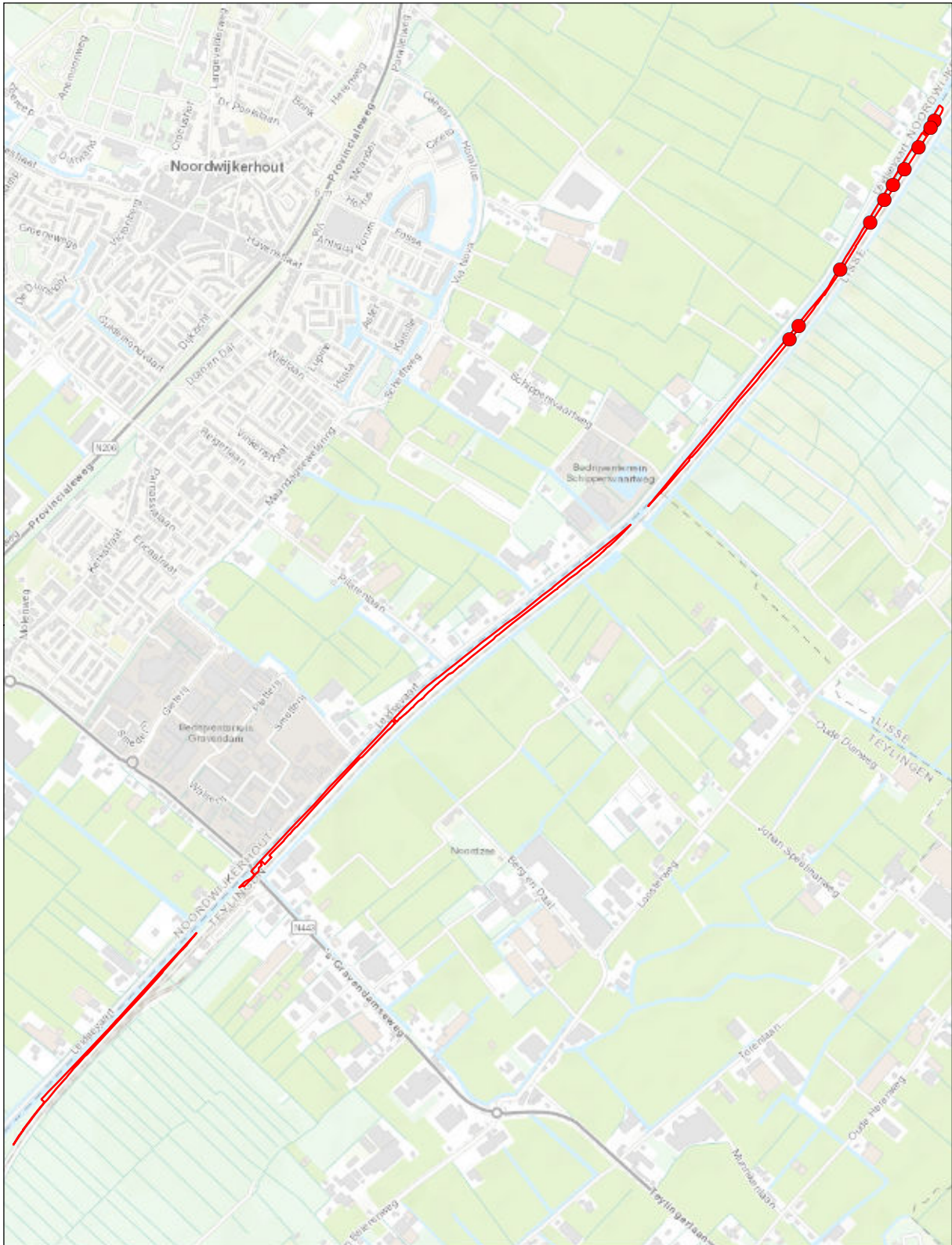
Verspreidingskaart 2020

● **Meerkoet**

13 territoria

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

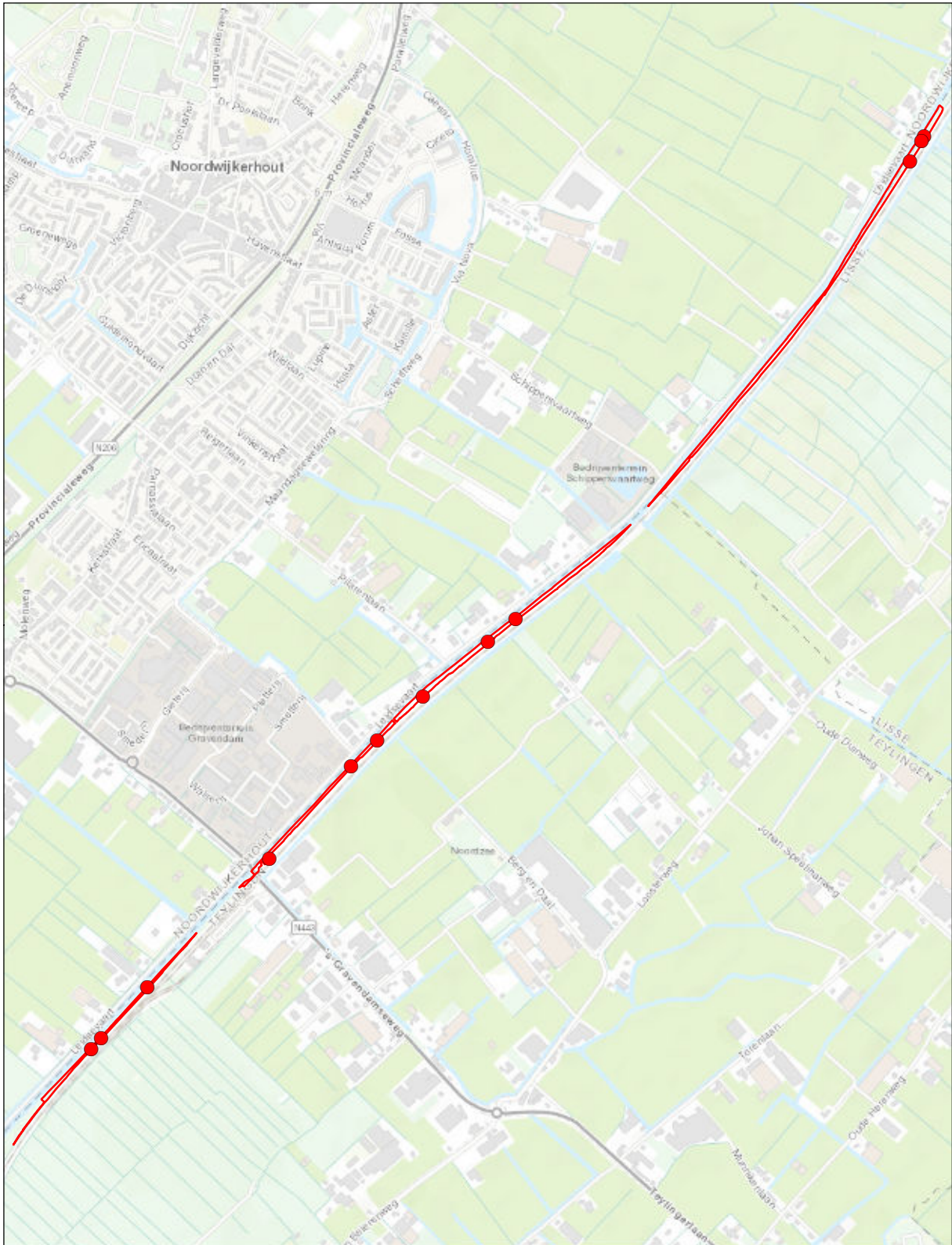
Verspreidingskaart 2020

● Rietzanger

10 territoria

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

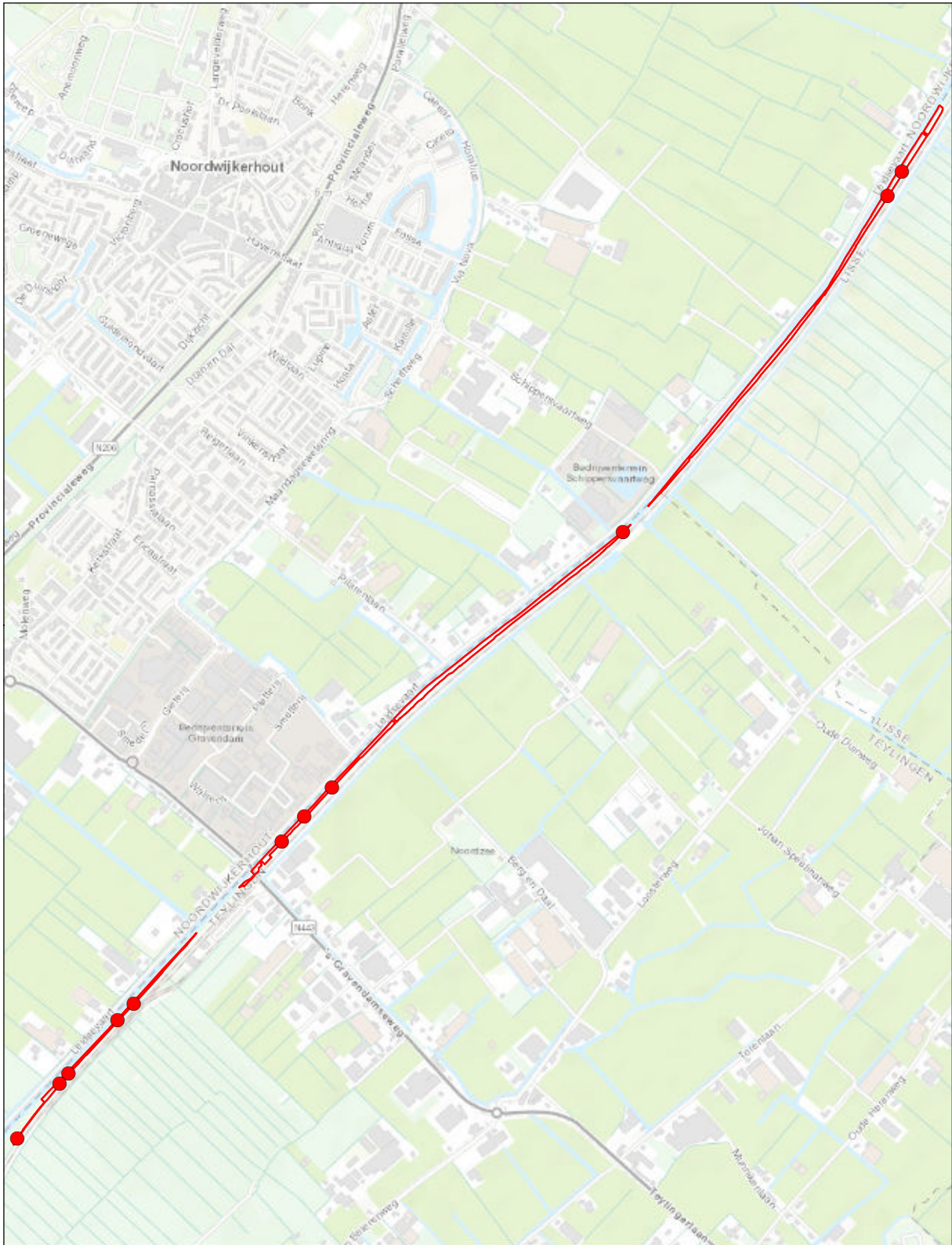
Verspreidingskaart 2020

● **Bosrietzanger**

12 territoria

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

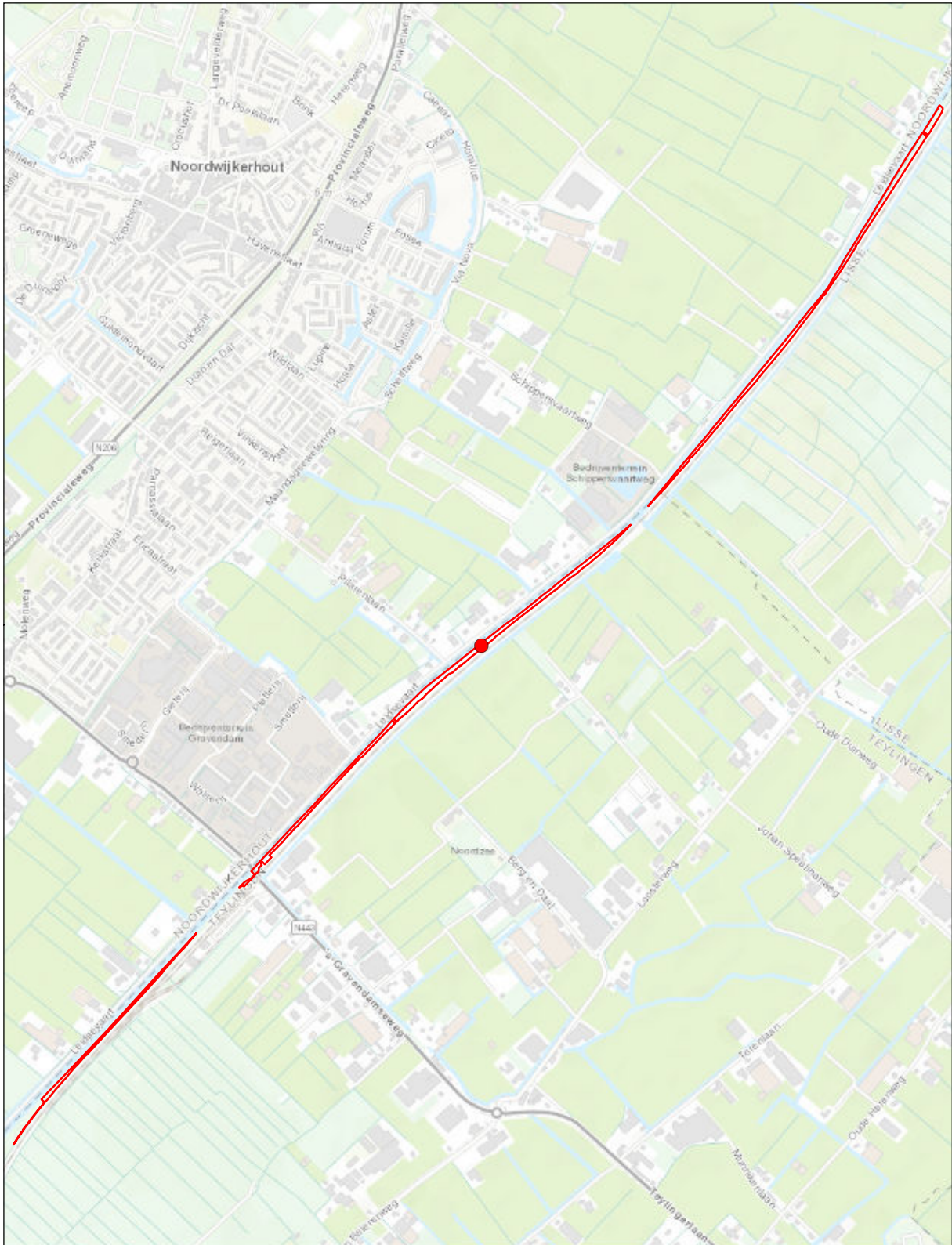
Verspreidingskaart 2020

● Kleine karekiet

11 territoria

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

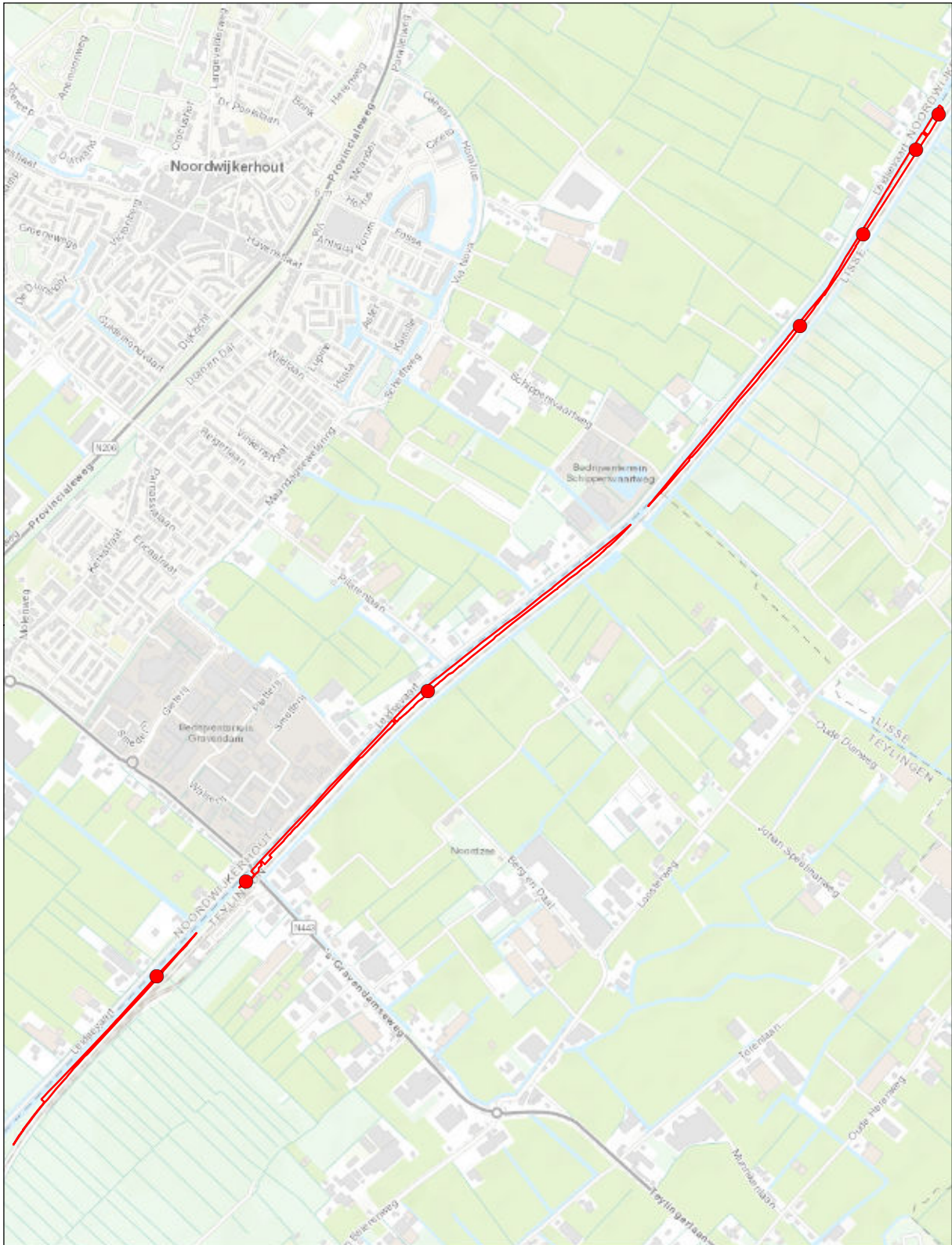
Verspreidingskaart 2020

● Spotvogel

1 territorium

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

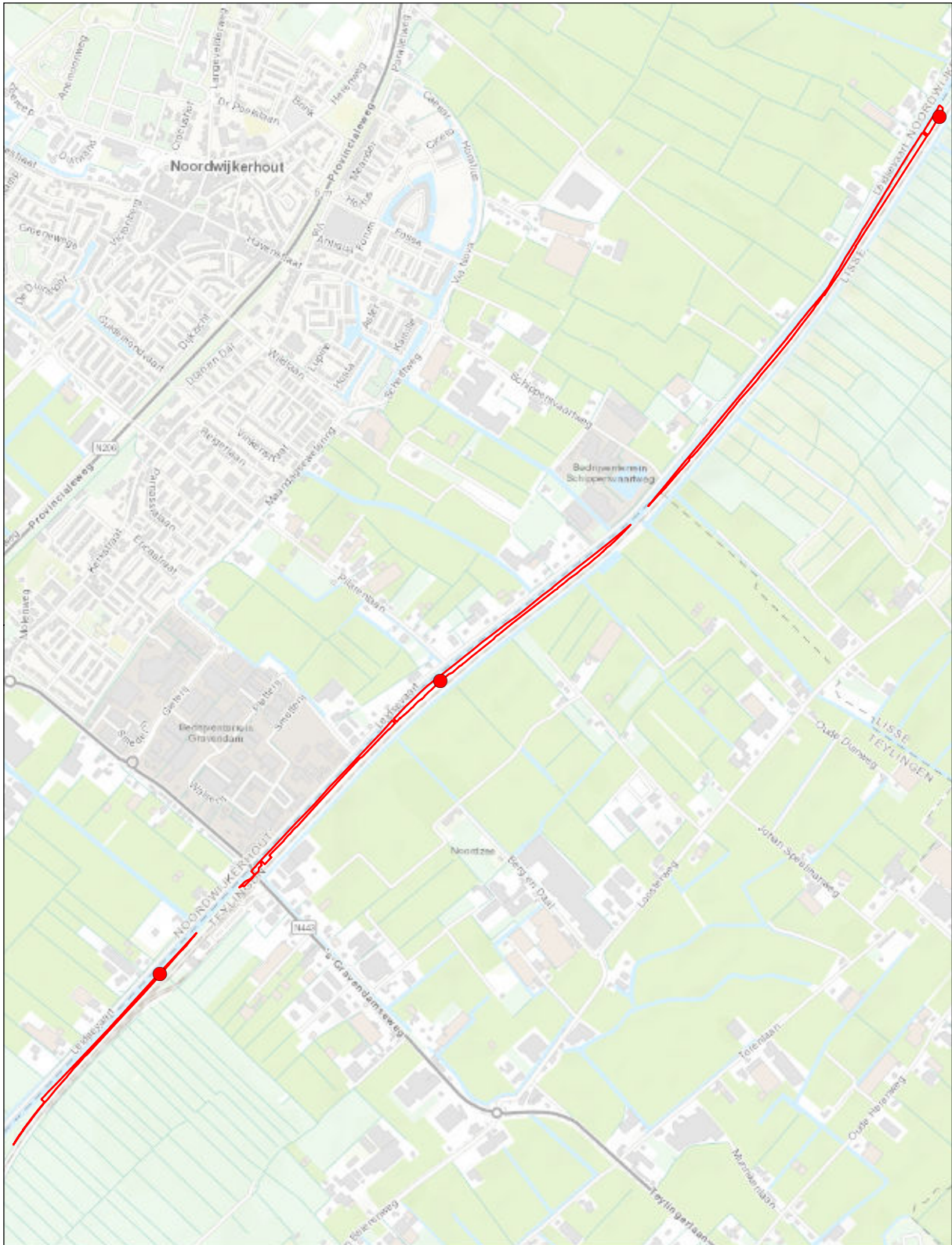
Verspreidingskaart 2020

● Grasmus

7 territoria

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

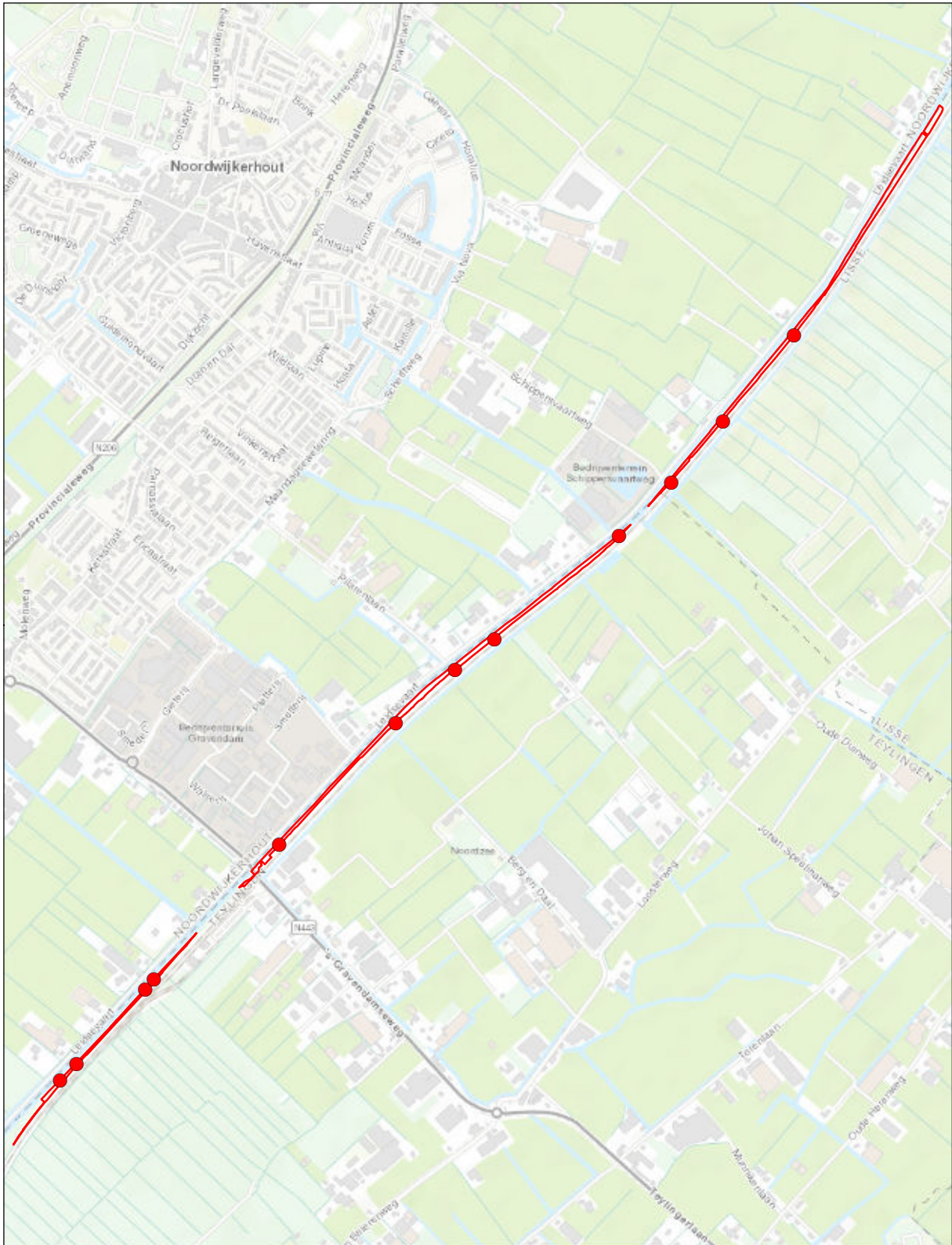
Verspreidingskaart 2020

● Tuinfluiter

3 territoria

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

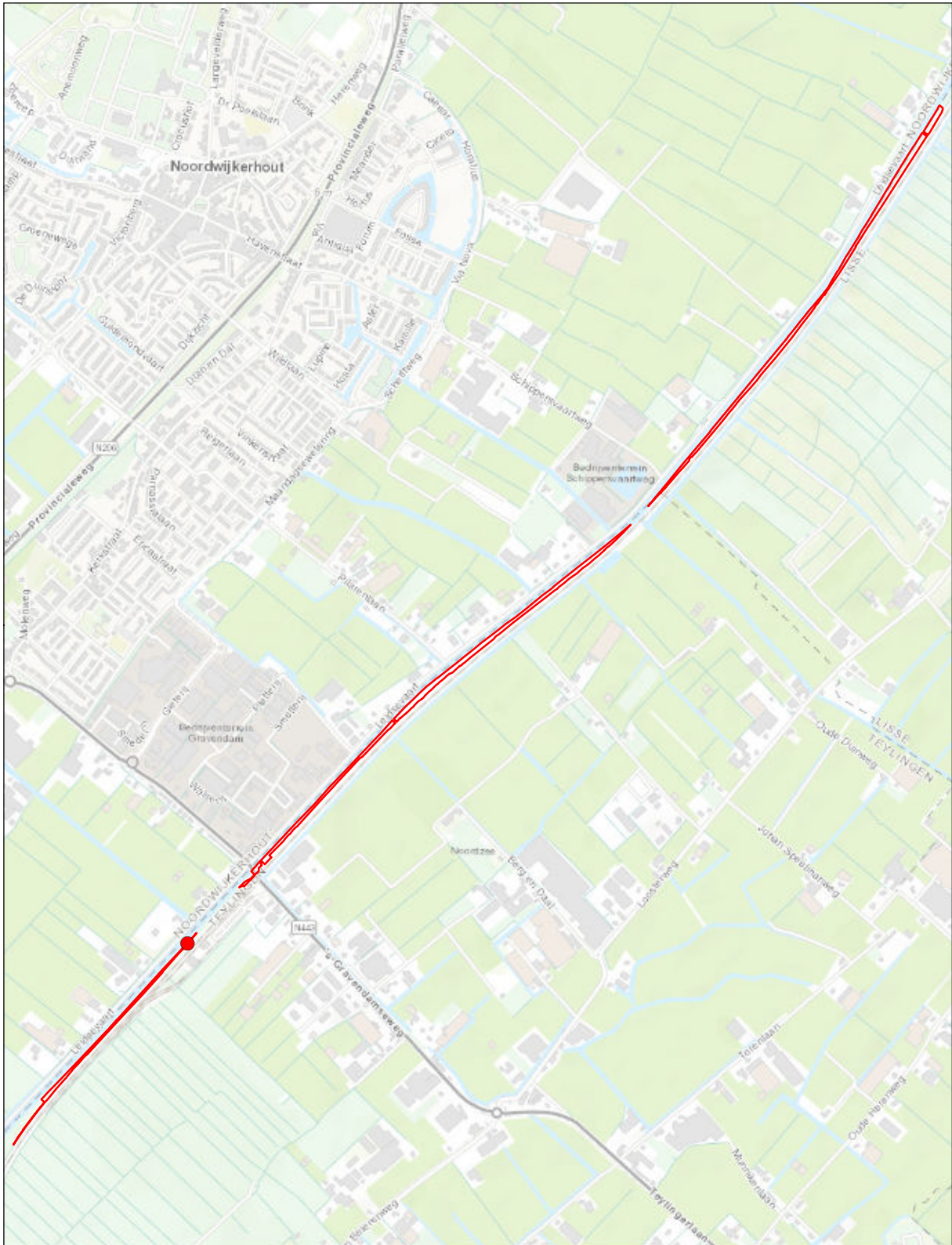
Verspreidingskaart 2020

● Zwartkop

12 territoria

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

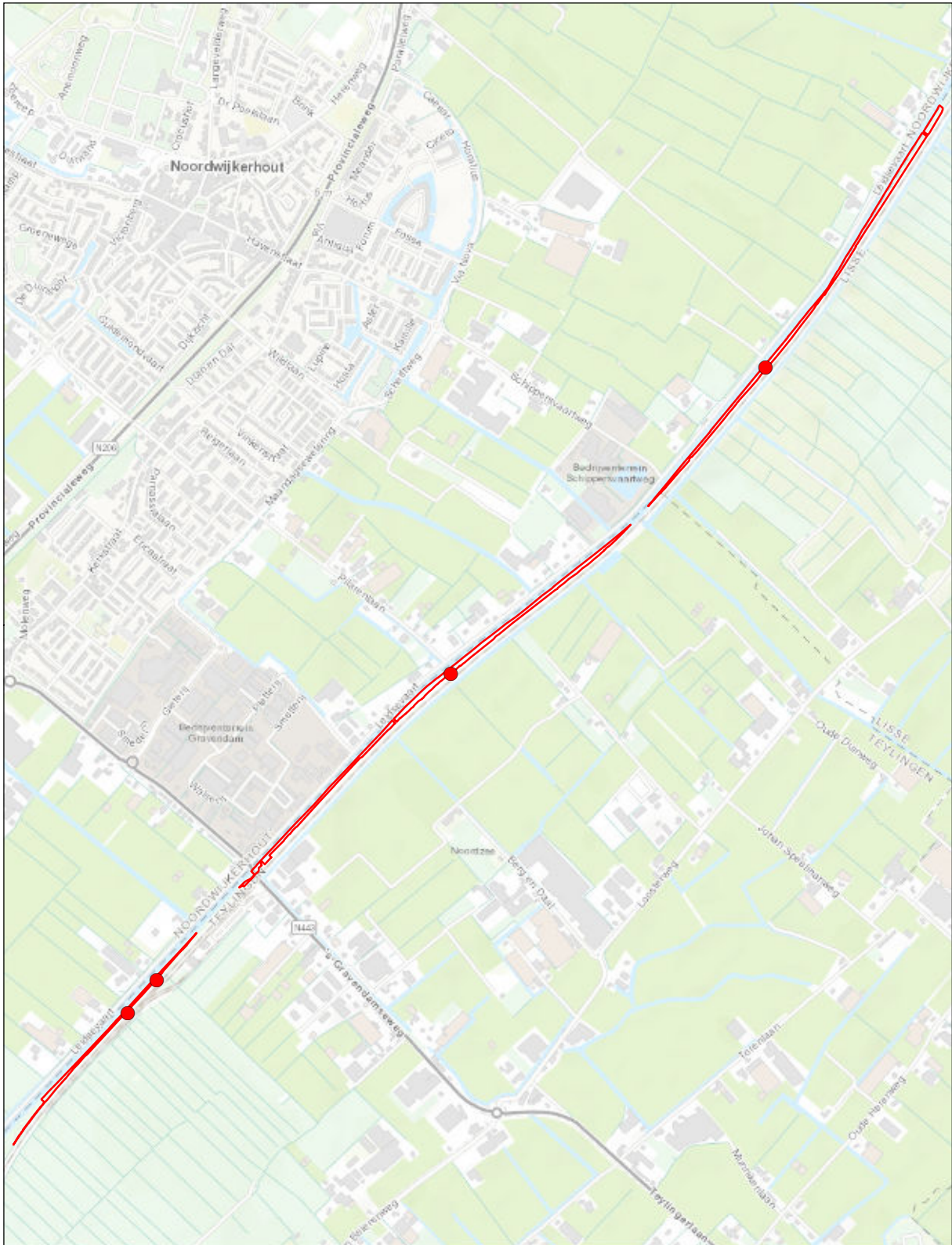
Verspreidingskaart 2020

● **Kauw**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

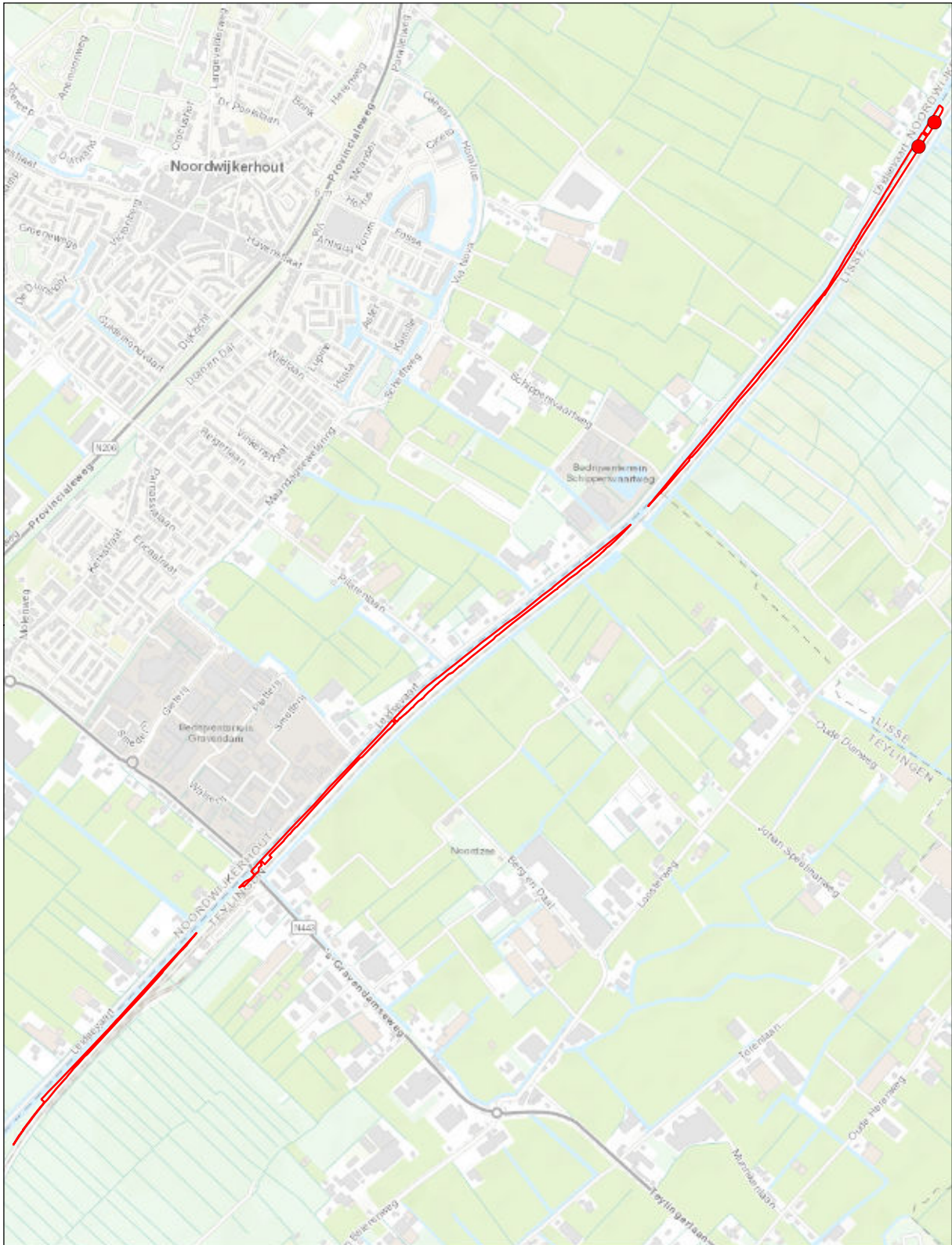
Verspreidingskaart 2020

● Groenling

4 territoria

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

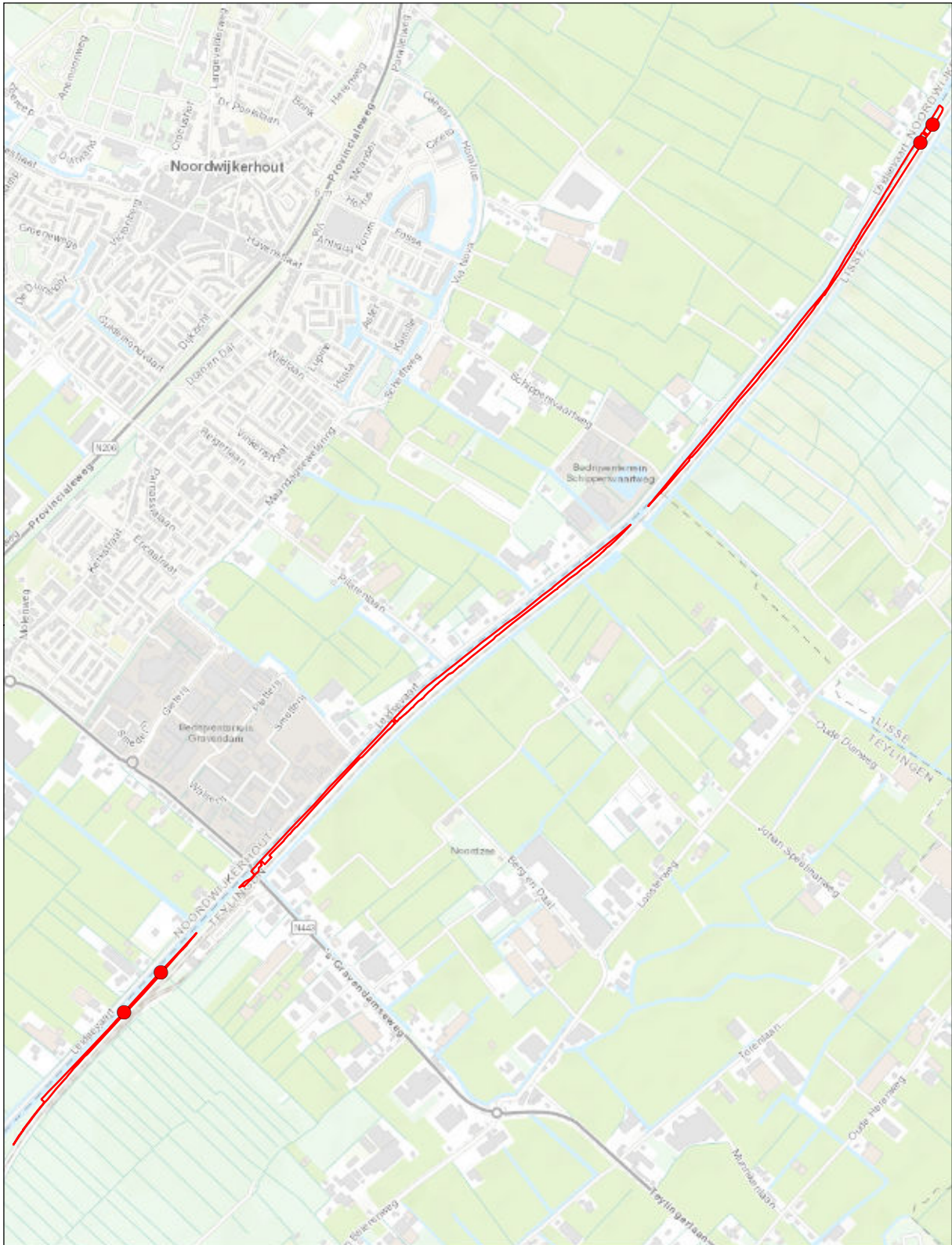
Verspreidingskaart 2020

● Putter

2 territoria

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

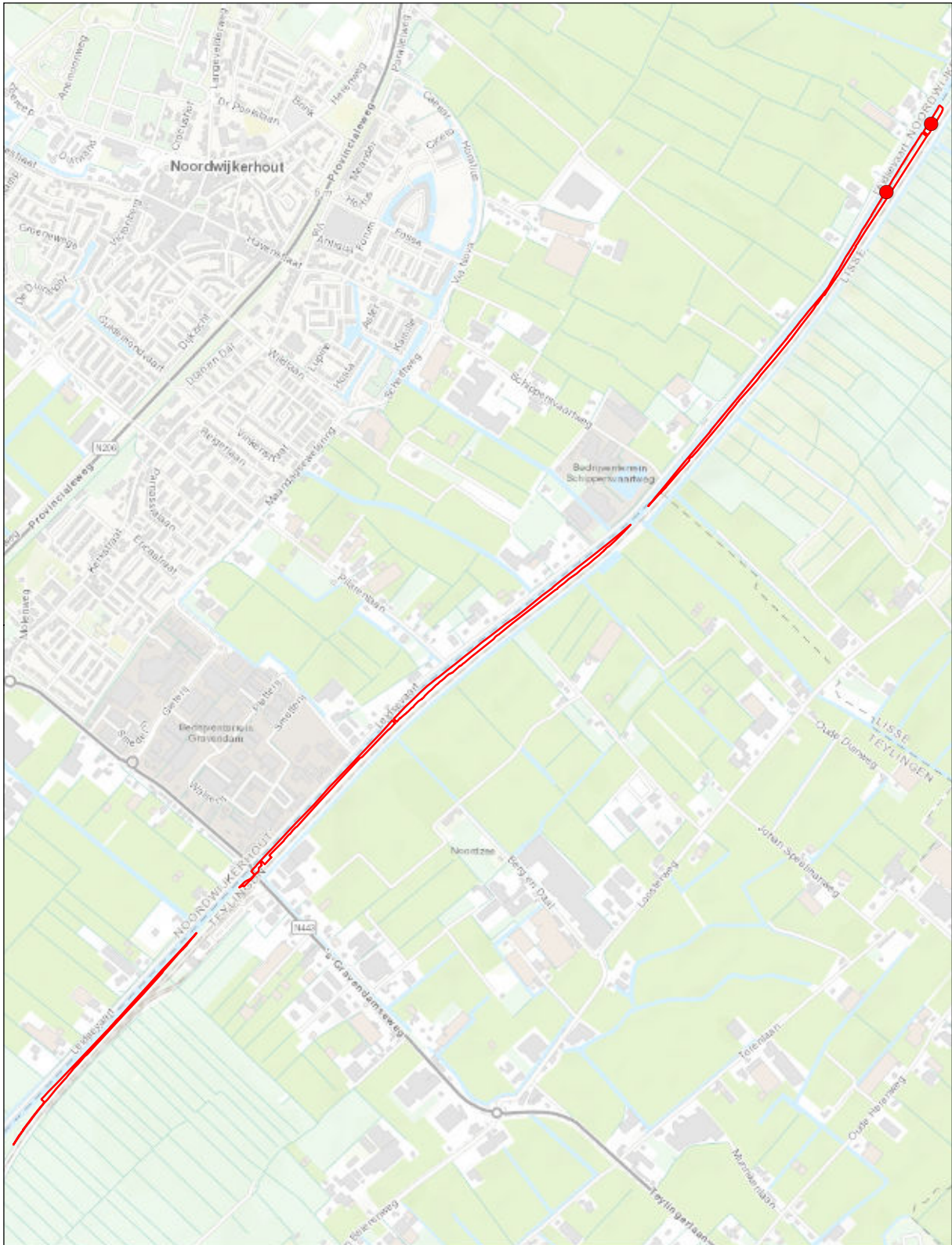
Verspreidingskaart 2020

● Kneu

4 territoria

© Kadaster Nederland

Haarlemmertrekvaart

Verspreidingskaart 2020

● Rietgors

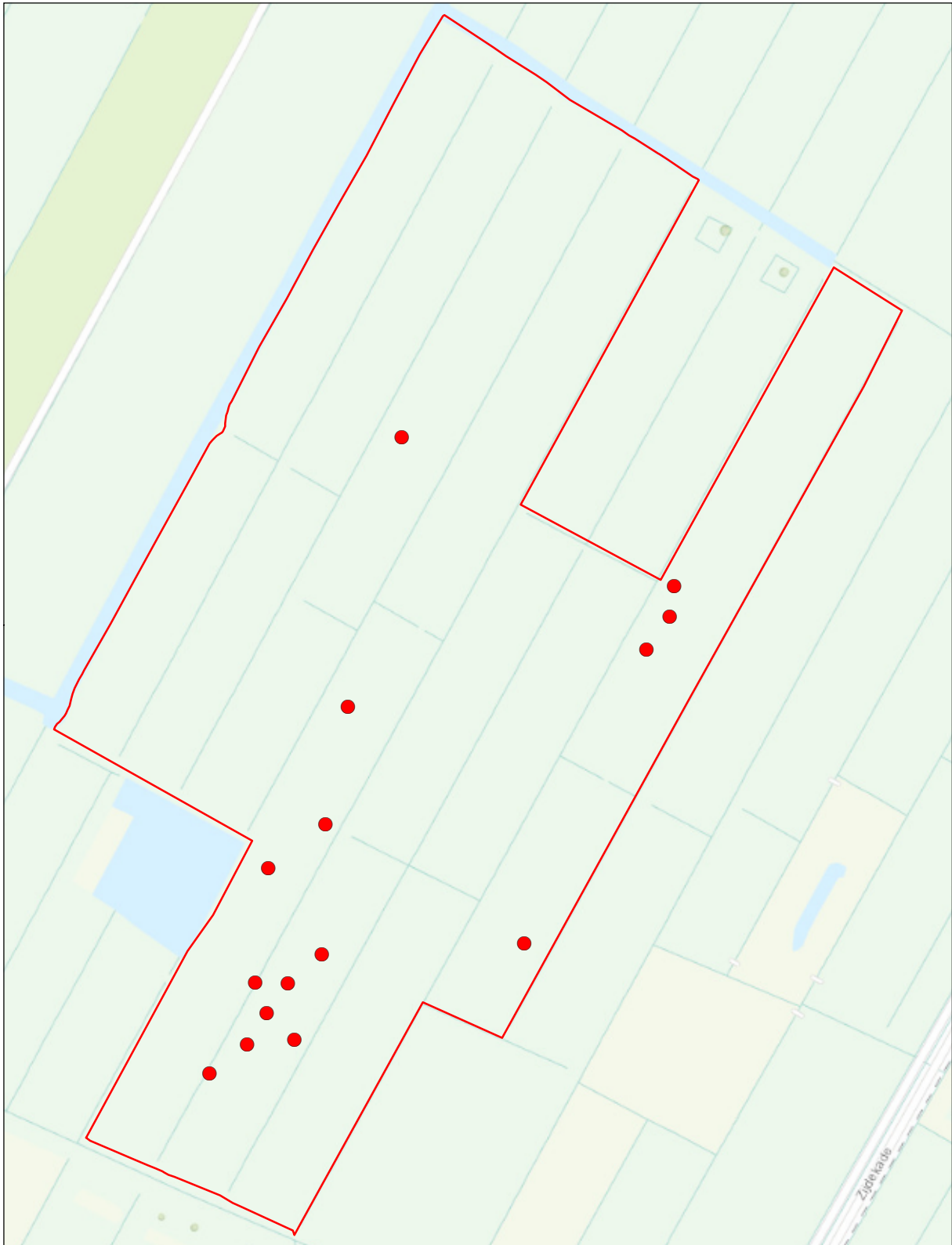
2 territoria

© Kadaster Nederland

Bijlage 2 Verspreidingskaarten De Huibert

Fuut	4
Blauwe reiger	45
Lepelaar	2
Nijlgans	2
Wilde eend	13
Kuifeend	1
Waterhoen	3
Meerkoet	3
Holenduif	12
Turkse tortel	2
Halsbandparkiet	3
Bosuil	1
Groene specht	1
Grote bonte specht	16
Zanglijster	8
Grote lijster	1
Tuinfluit	2
Zwartkop	21
Grauwe vliegenvanger	5
Staartmees	1
Boomklever	5
Boomkruiper	21
Kauw	16
Groenling	3
Putter	2
Appelvink	1

De Huibert

Verspreidingskaart 2020

● **Grauwe gans**

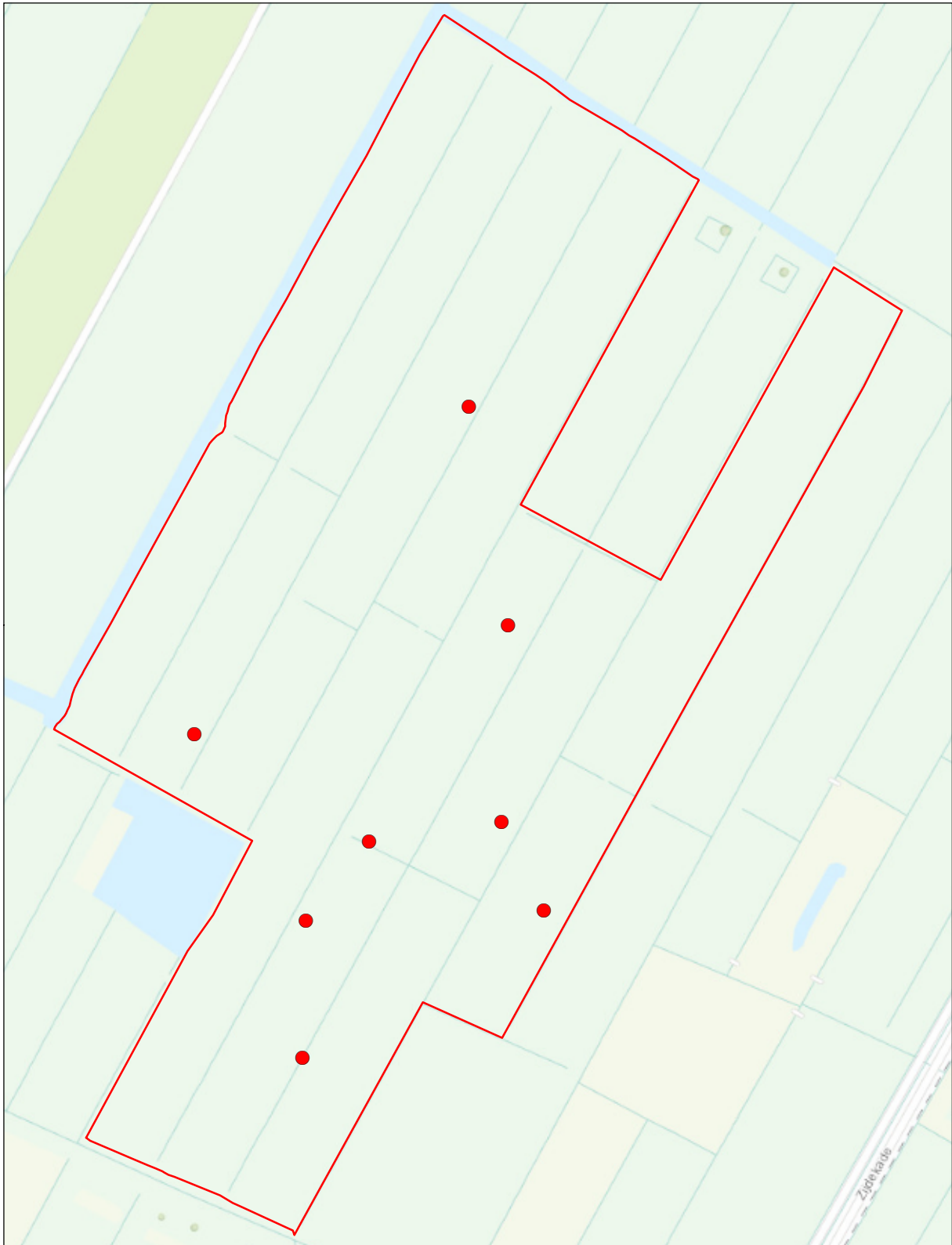
15 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,125 km

De Huibert

Verspreidingskaart 2020

● Grote canadese gans

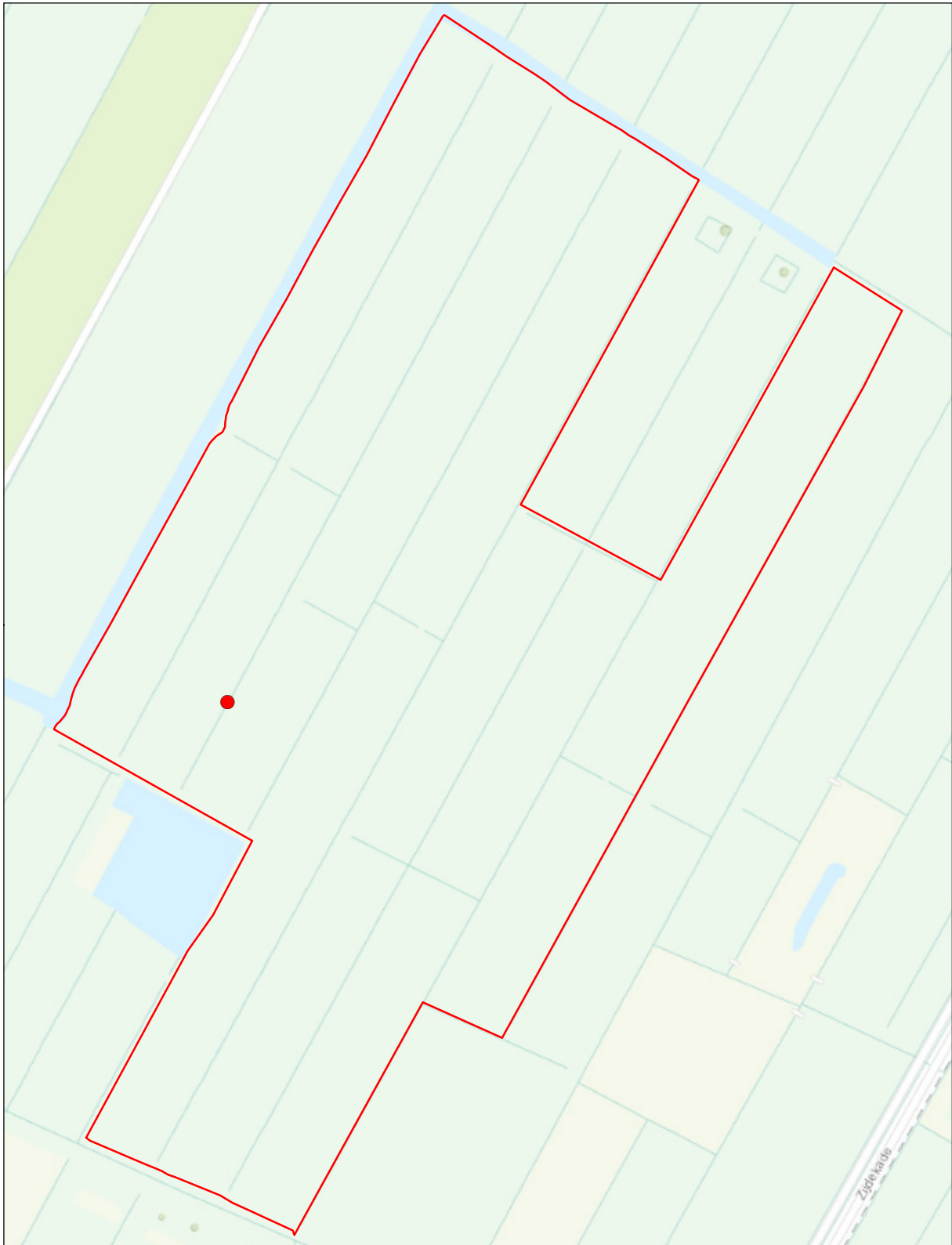
8 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,125 km

De Huibert

Verspreidingskaart 2020

● Nijlgans

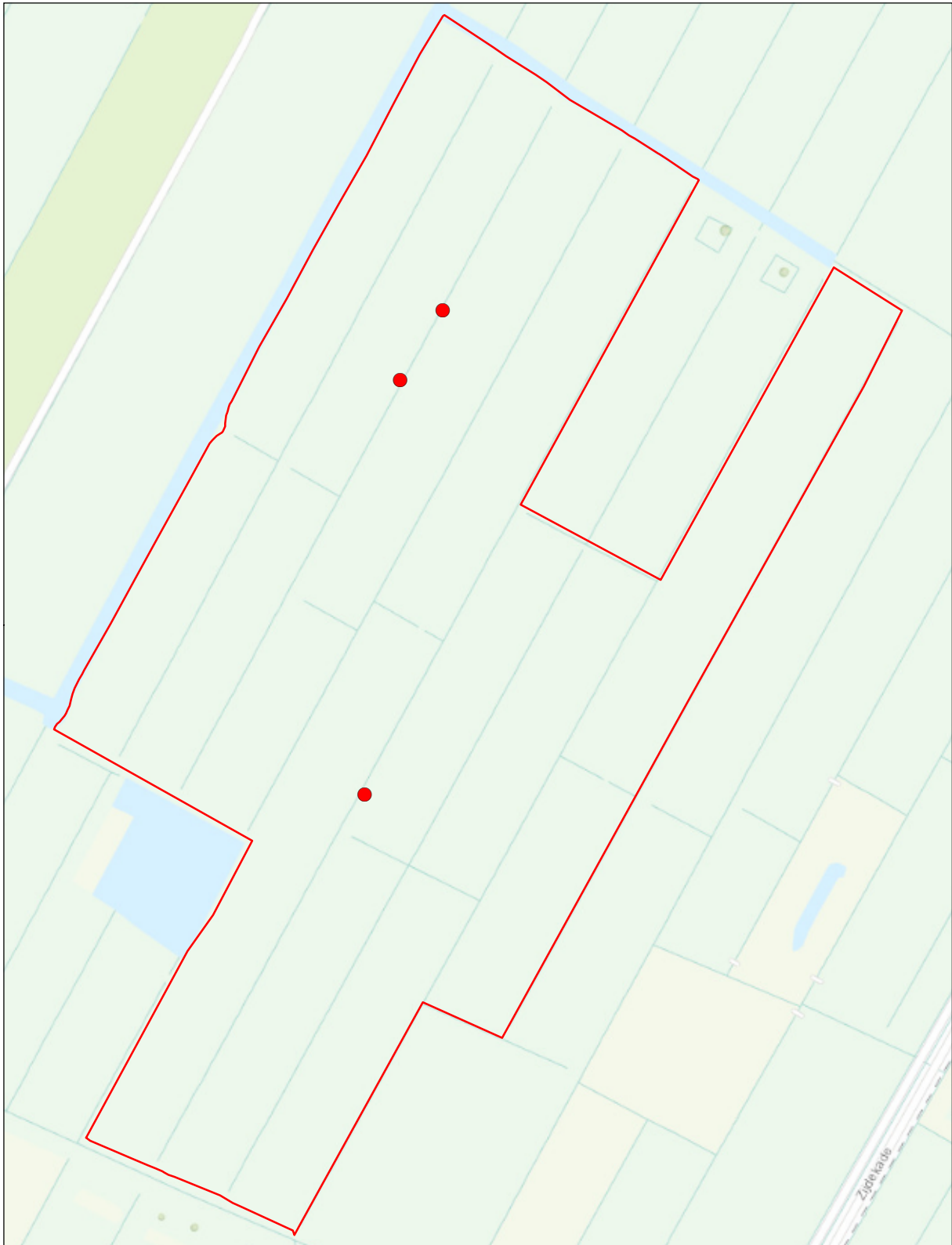
1 territorium

© Kadaster Nederland

0 0,125 km

De Huibert

Verspreidingskaart 2020

● **Krakeend**

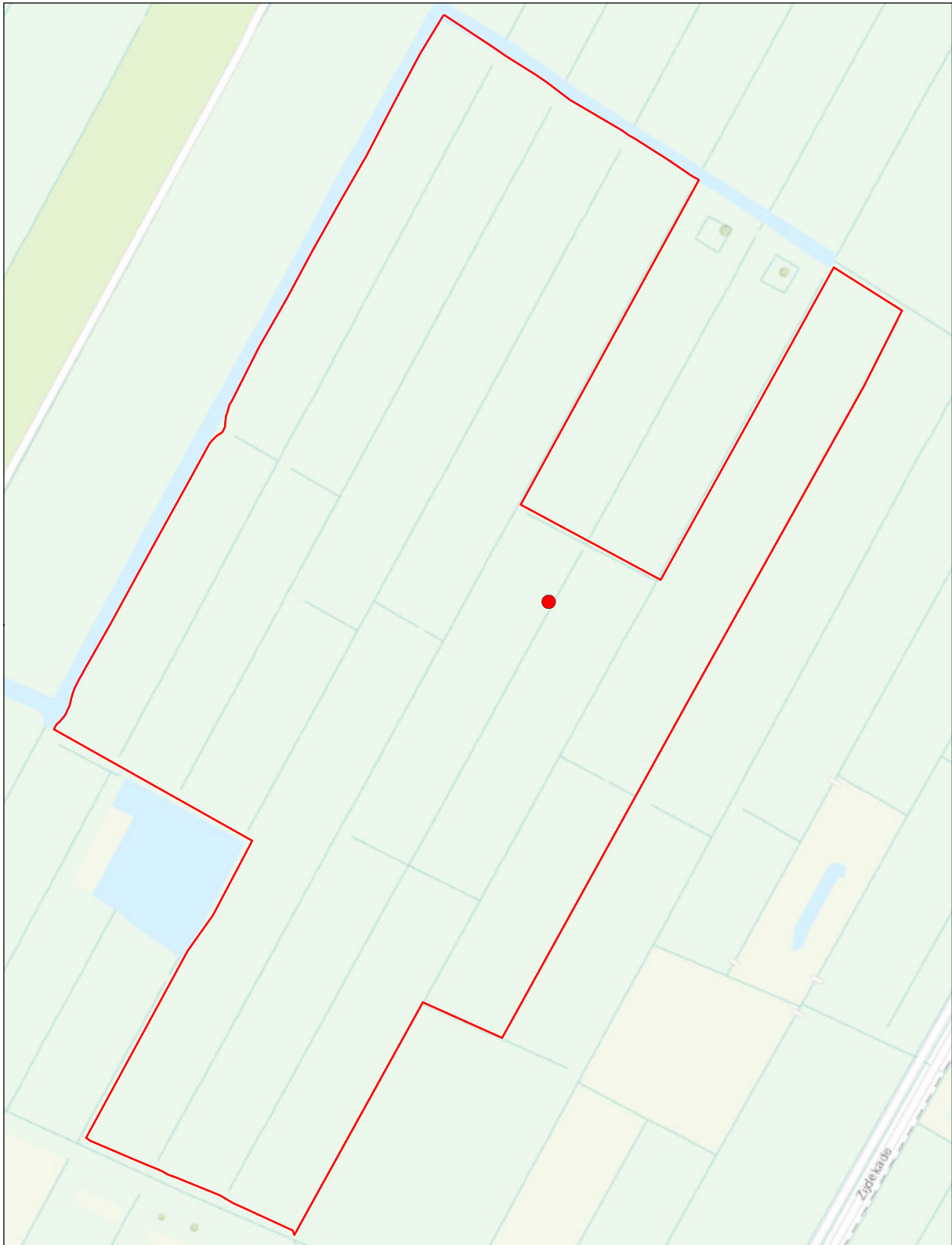
3 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,125 km

De Huibert

Verspreidingskaart 2020

● **Wintertaling**

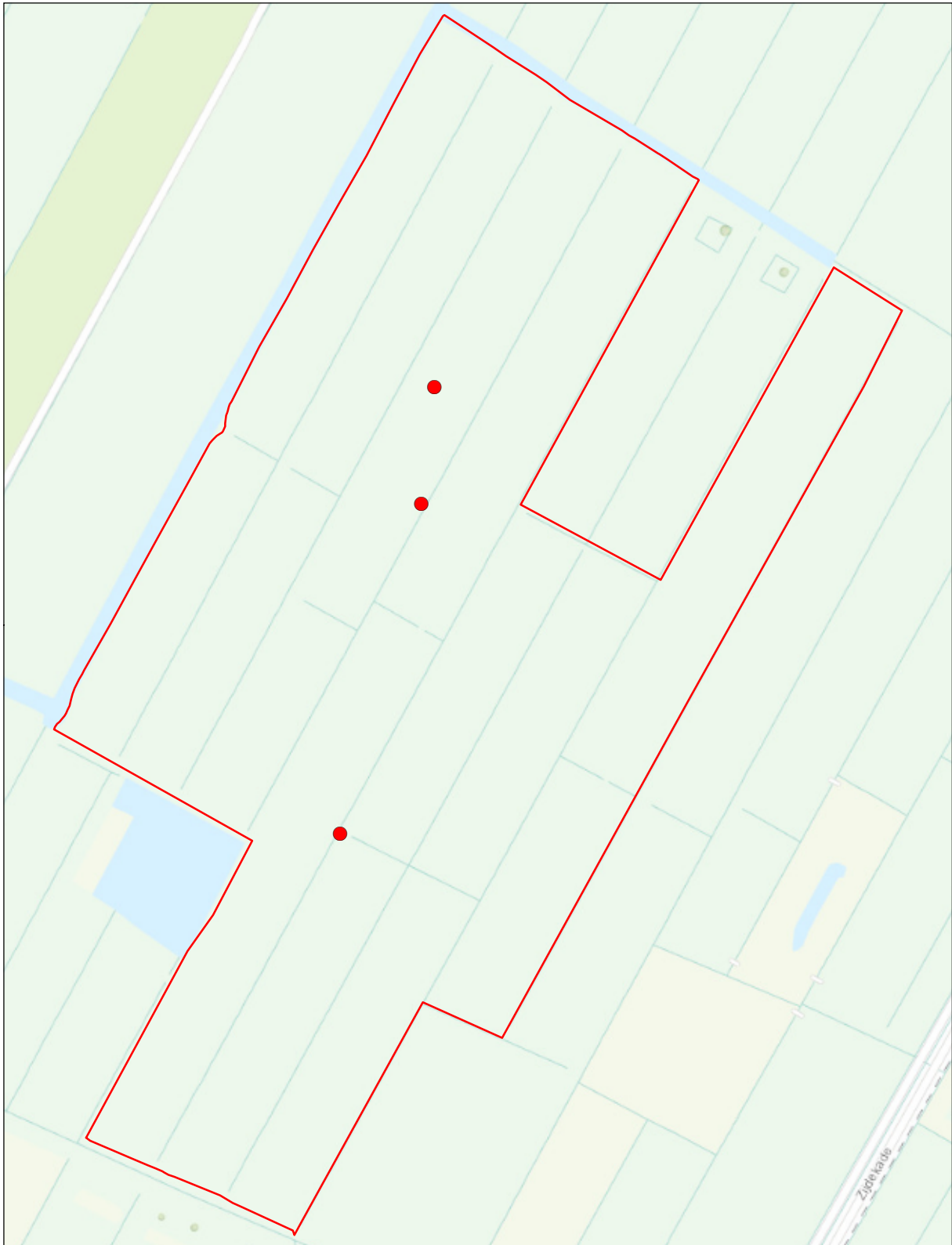
1 territorium

© Kadaster Nederland

0 0,125 km

De Huibert

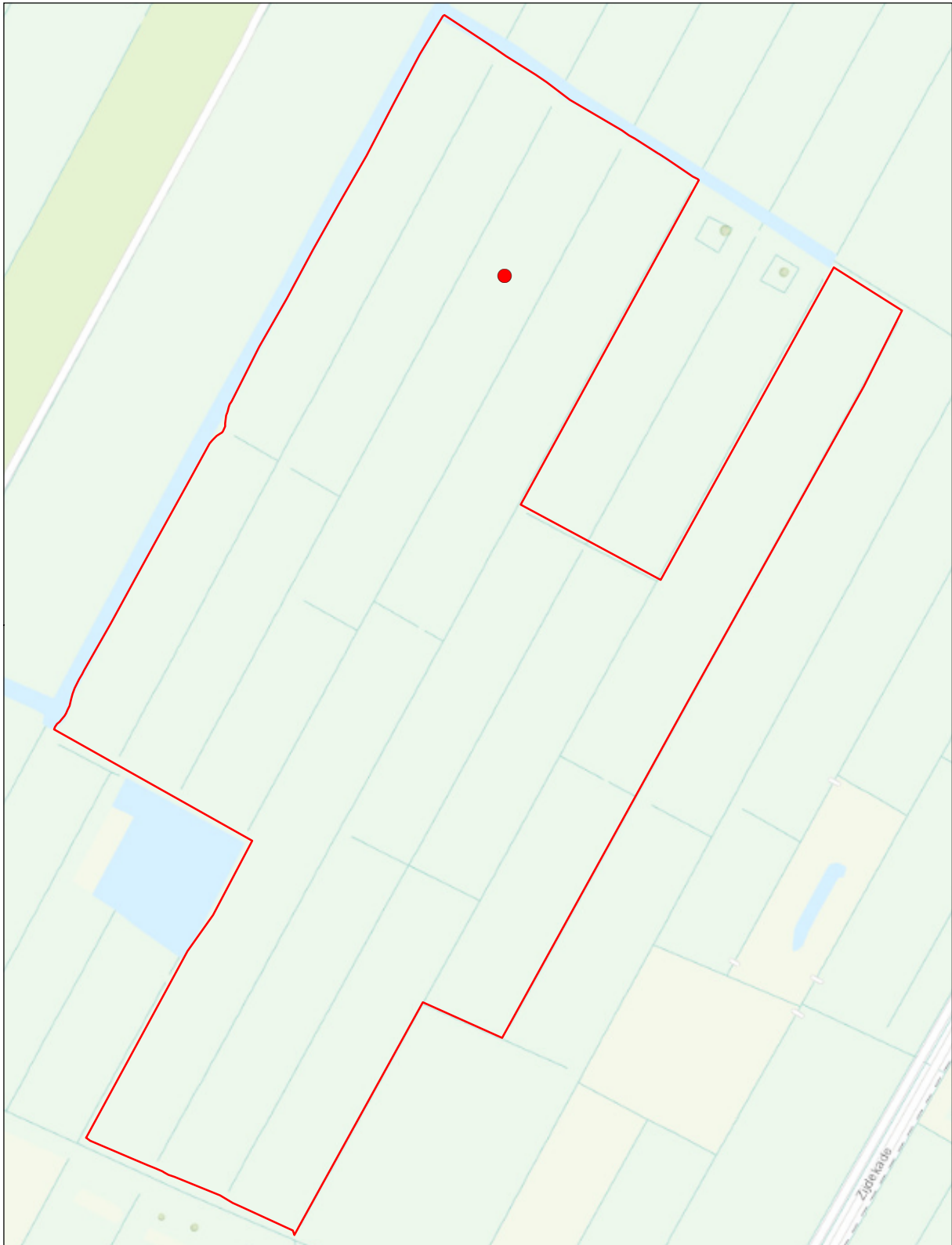
Verspreidingskaart 2020

● **Wilde eend**

3 territoria

© Kadaster Nederland

De Huibert

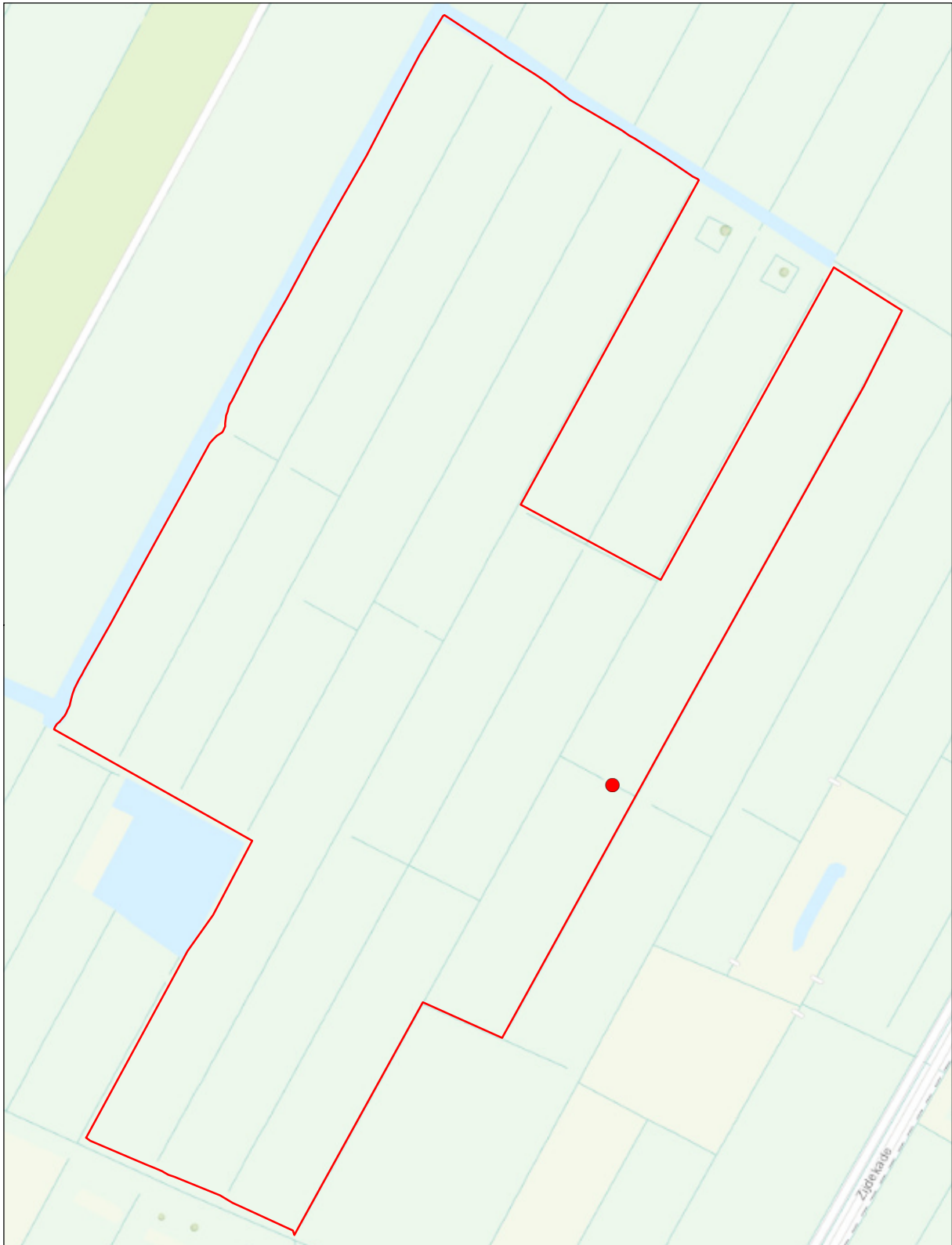
Verspreidingskaart 2020

● Zomertaling

1 territorium

© Kadaster Nederland

De Huibert

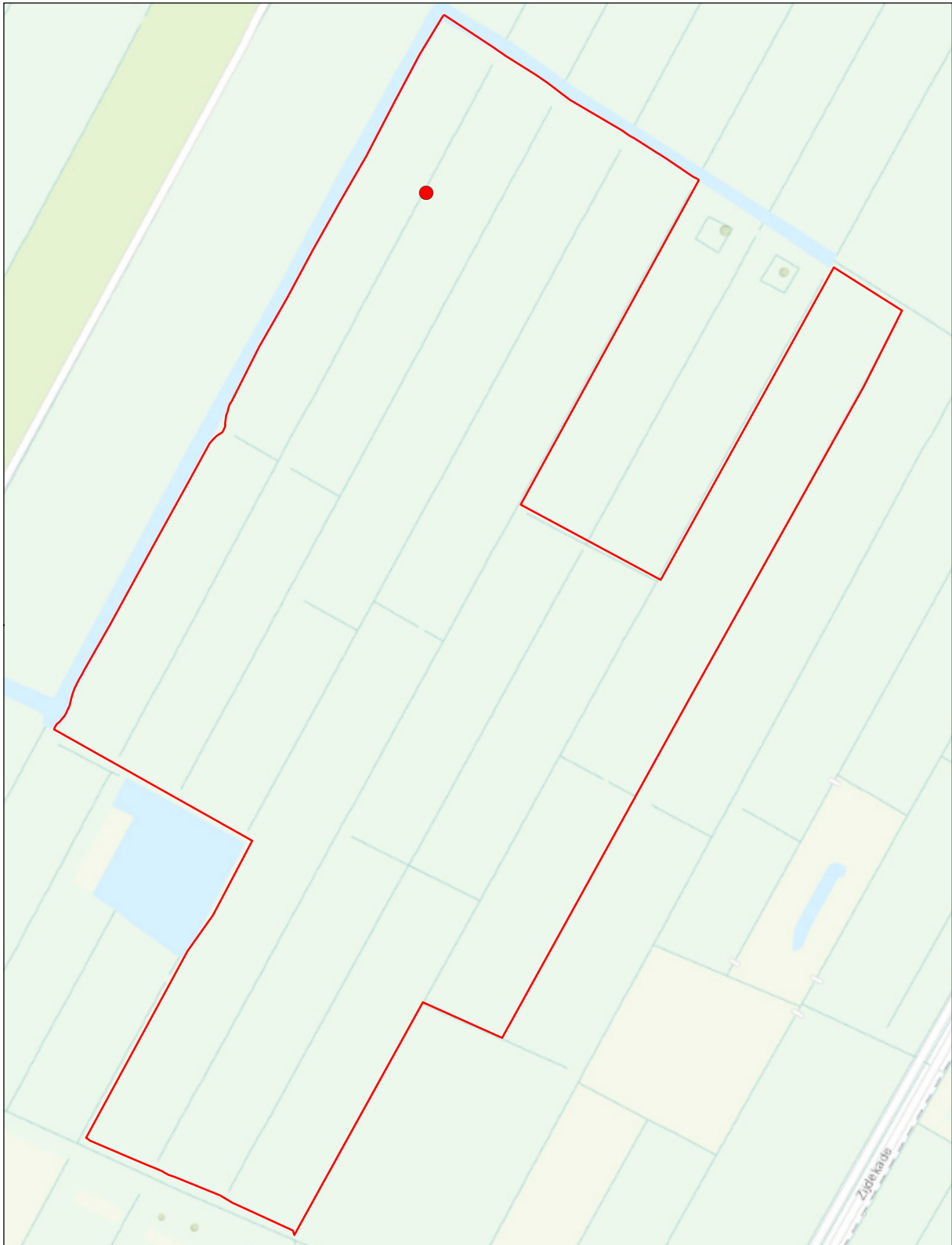
Verspreidingskaart 2020

● Slobeend

1 territorium

© Kadaster Nederland

De Huibert

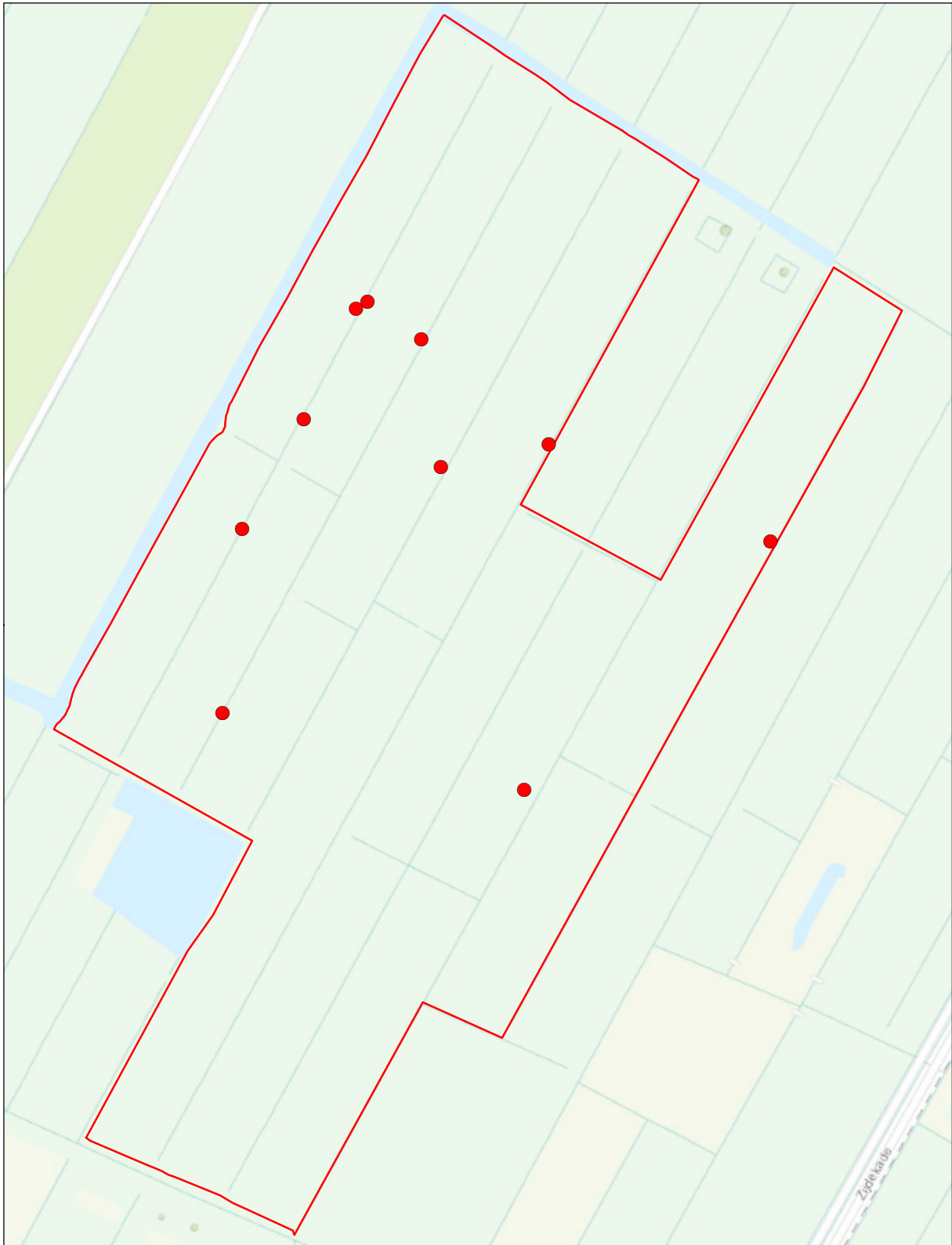
Verspreidingskaart 2020

● **Kuifeend**

1 territorium

© Kadaster Nederland

De Huibert

Verspreidingskaart 2020

● Meerkoet

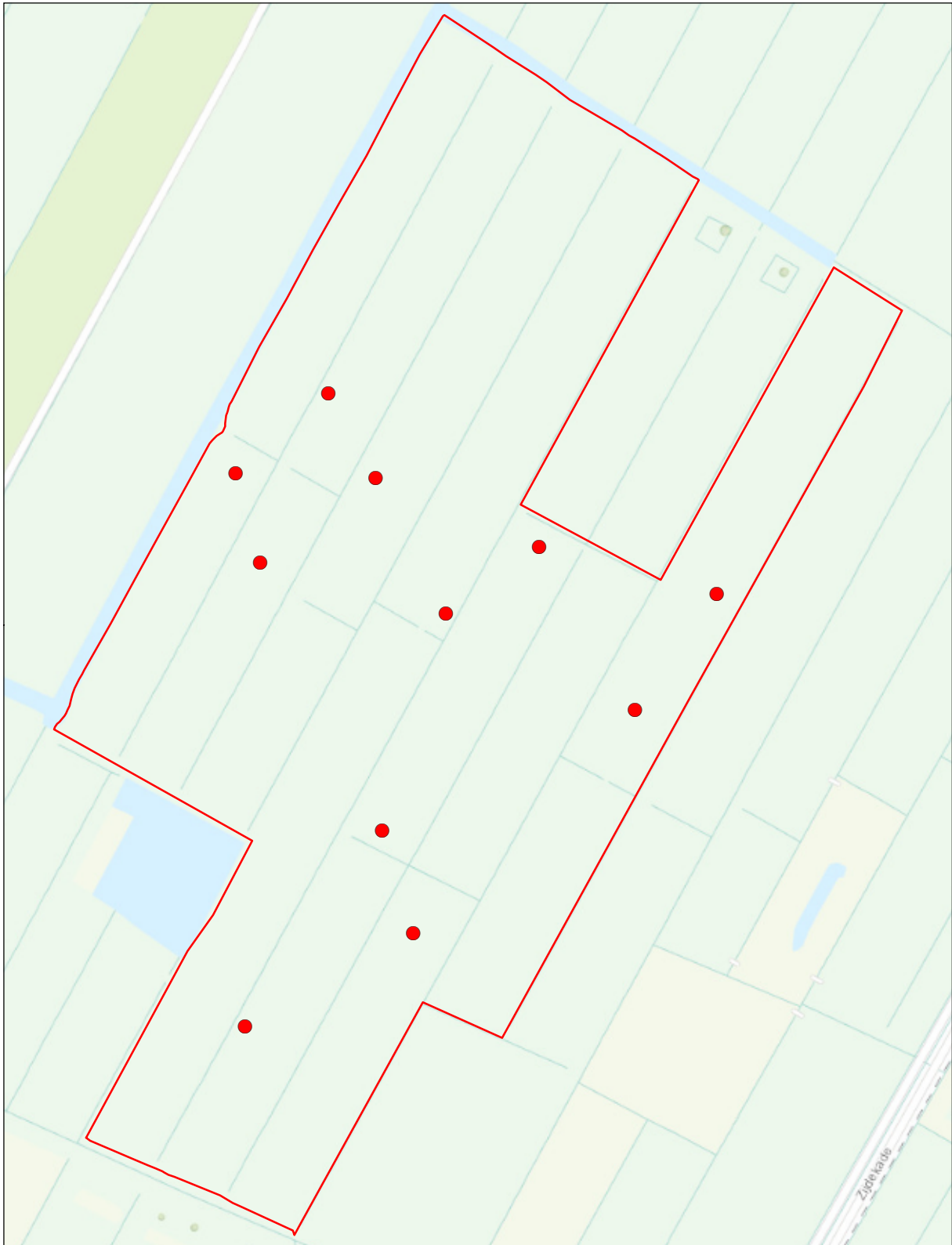
10 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,125 km

De Huibert

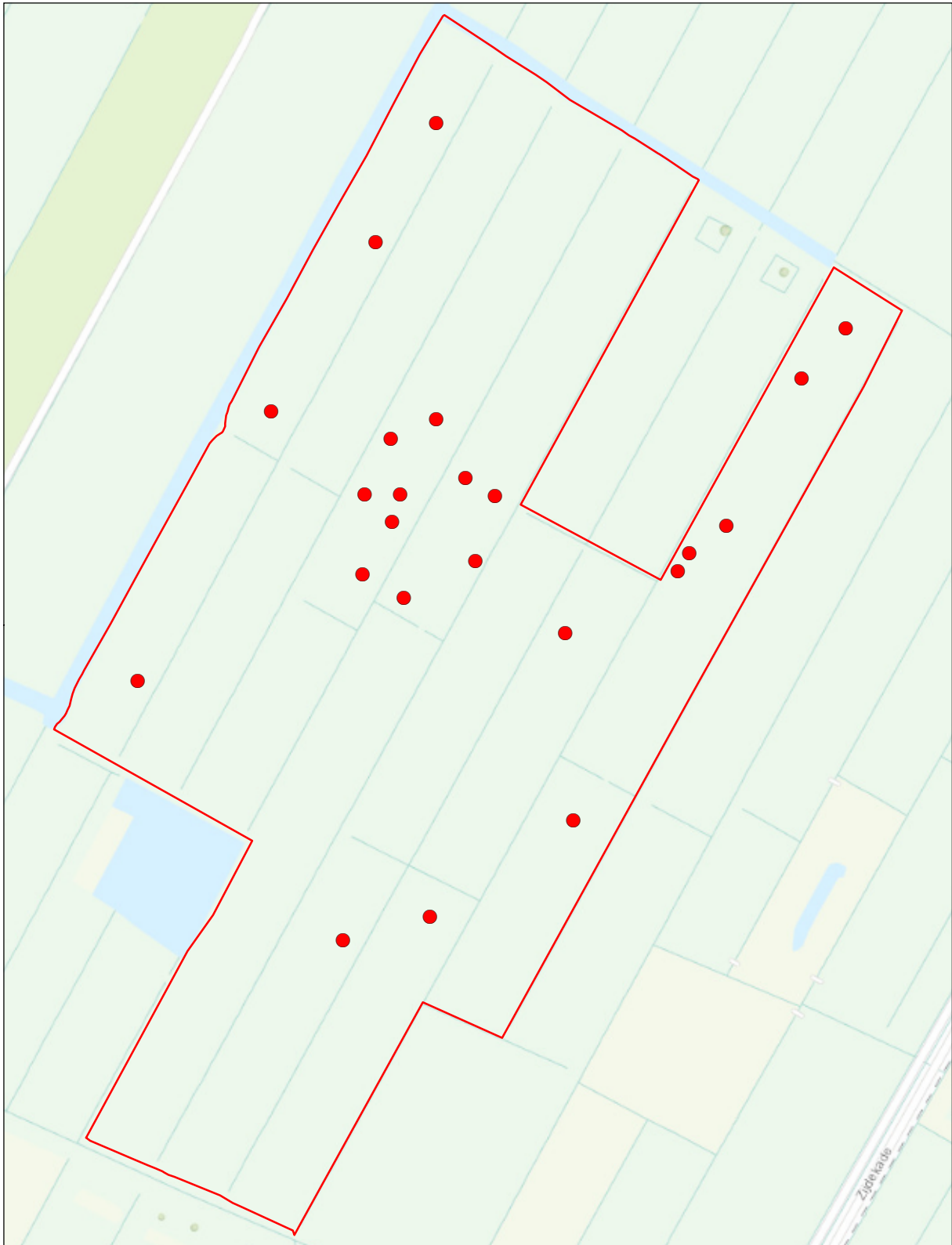
Verspreidingskaart 2020

● Kievit

11 territoria

© Kadaster Nederland

De Huibert

Verspreidingskaart 2020

● **Grutto**

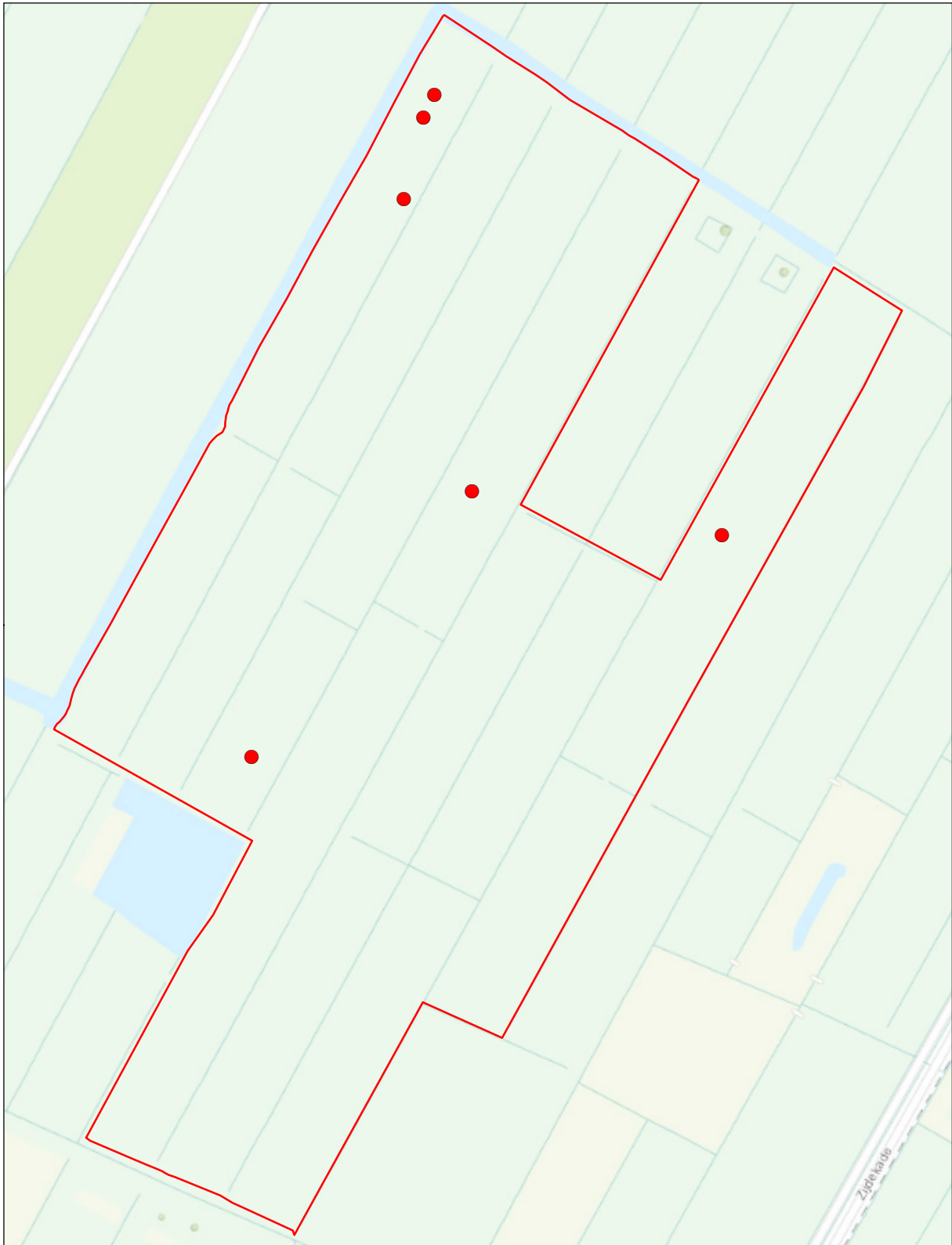
23 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,125 km

De Huibert

Verspreidingskaart 2020

● Tureluur

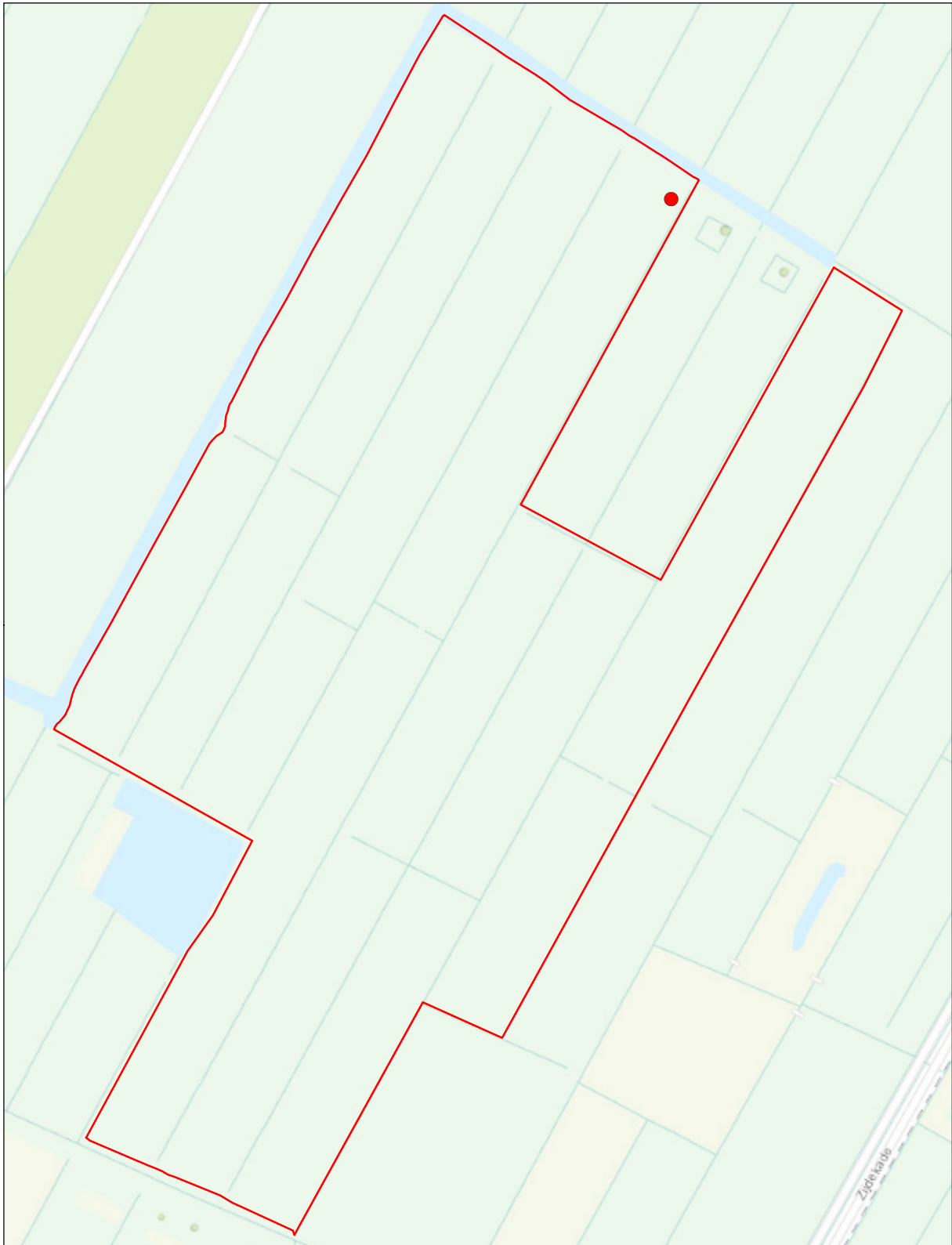
6 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,125 km

De Huibert

Verspreidingskaart 2020

● Graspieper

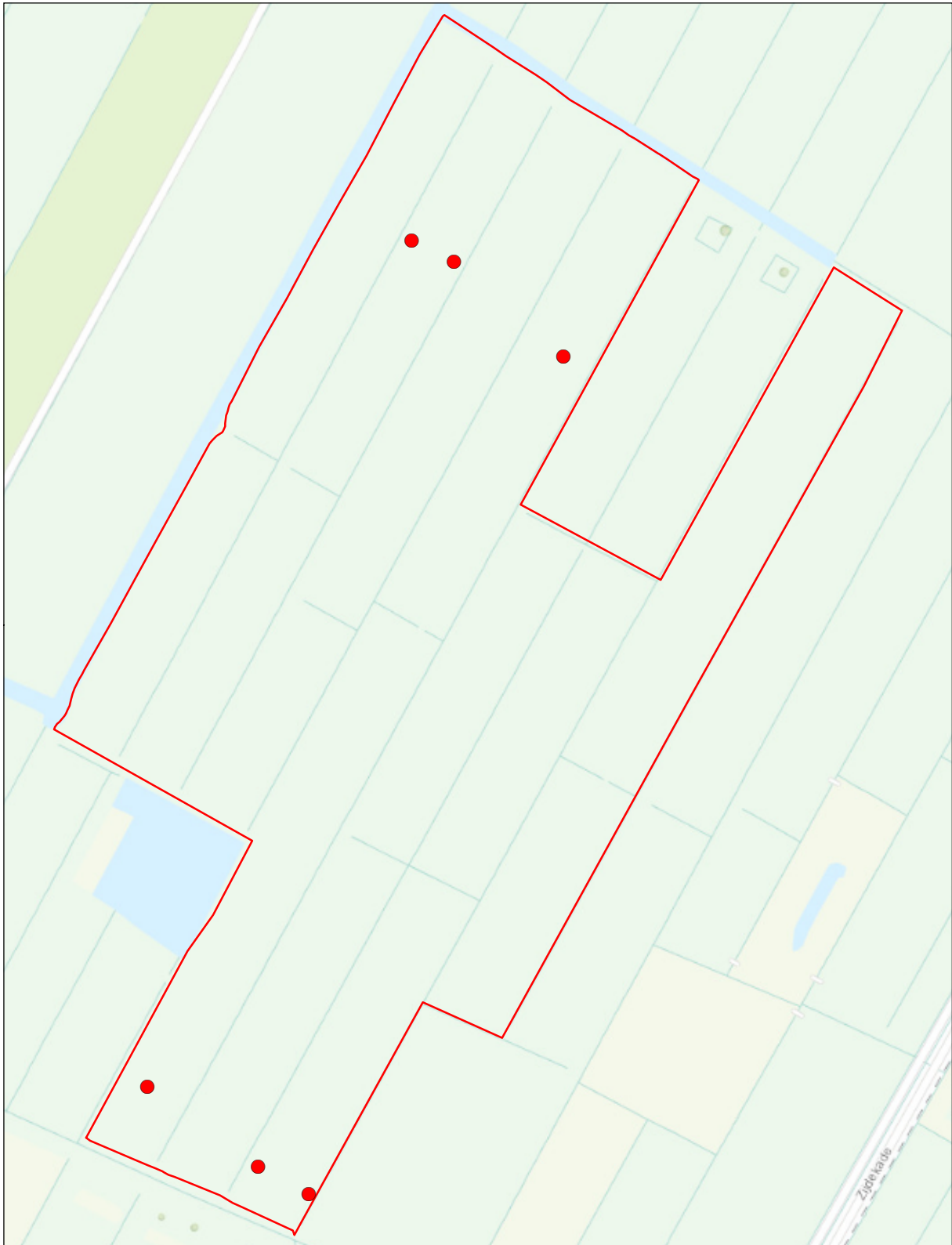
1 territorium

© Kadaster Nederland

0 0,125 km

De Huibert

Verspreidingskaart 2020

● Rietgors

6 territoria

© Kadaster Nederland

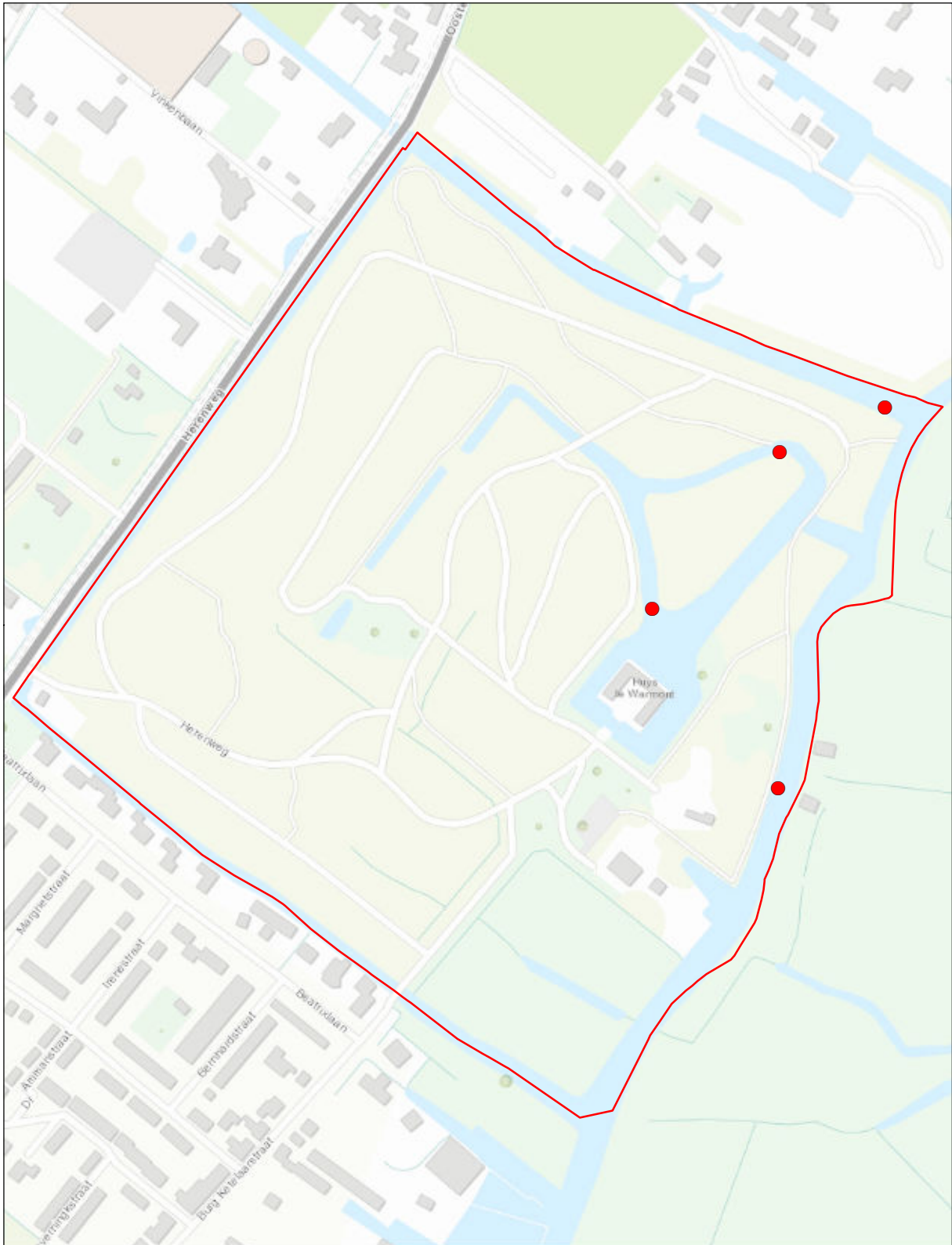

0 0,125 km

Bijlage 3 Verspreidingskaarten Huys te Warmont

Fuut	4
Blauwe reiger	45
Lepelaar	2
Nijlgans	2
Wilde eend	13
Kuifeend	1
Waterhoen	3
Meerkoet	3
Holenduif	12
Turkse tortel	2
Halsbandparkiet	3
Bosuil	1
Groene specht	1
Grote bonte specht	16
Zanglijster	8
Grote lijster	1
Tuinfluit	2
Zwartkop	21
Grauwe vliegenvanger	5
Staartmees	1
Boomklever	5
Boomkruiper	21
Kauw	16
Groenling	3
Putter	2
Appelvink	1

Huys te Warmont

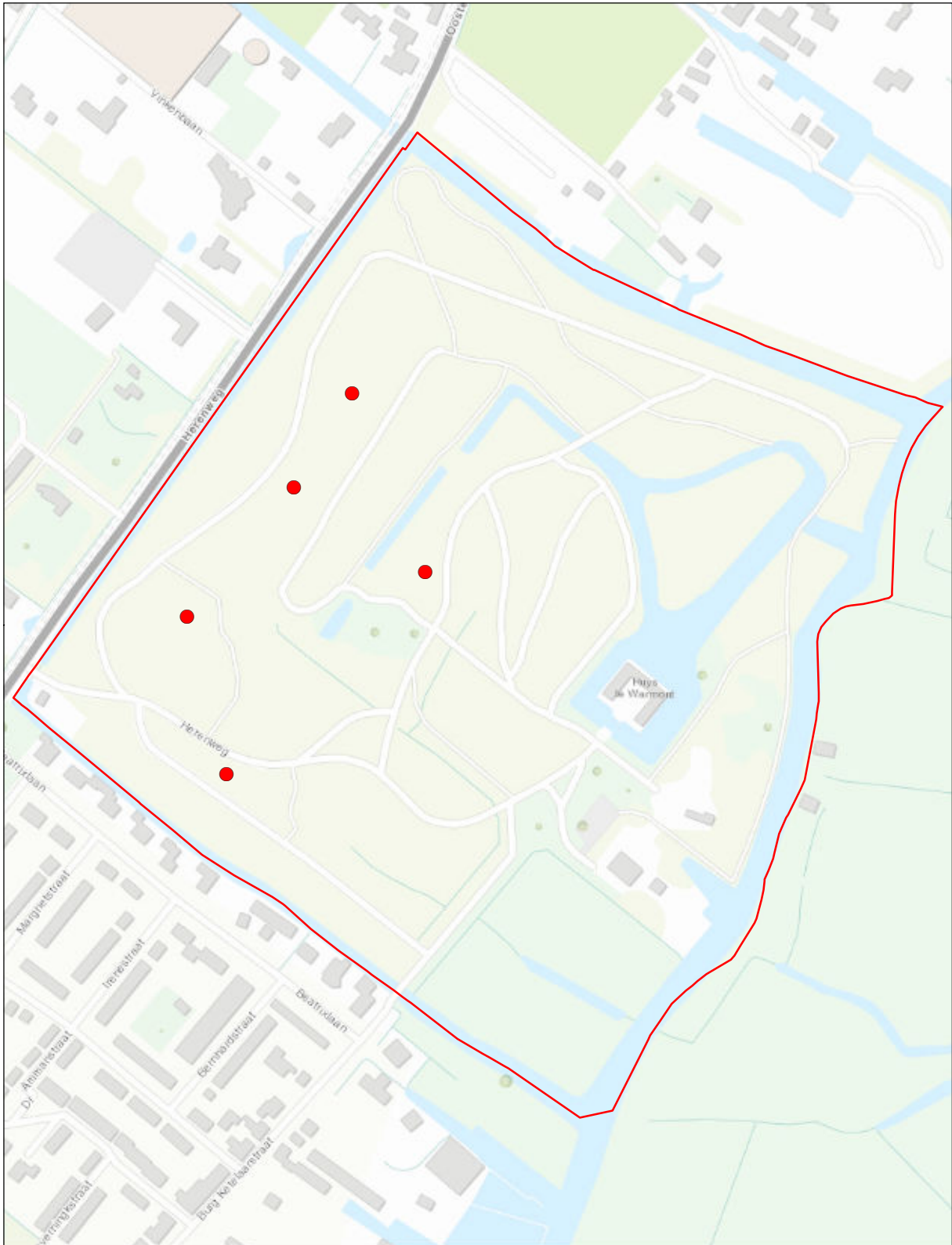
Verspreidingskaart 2020

● Fuut

4 territoria

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

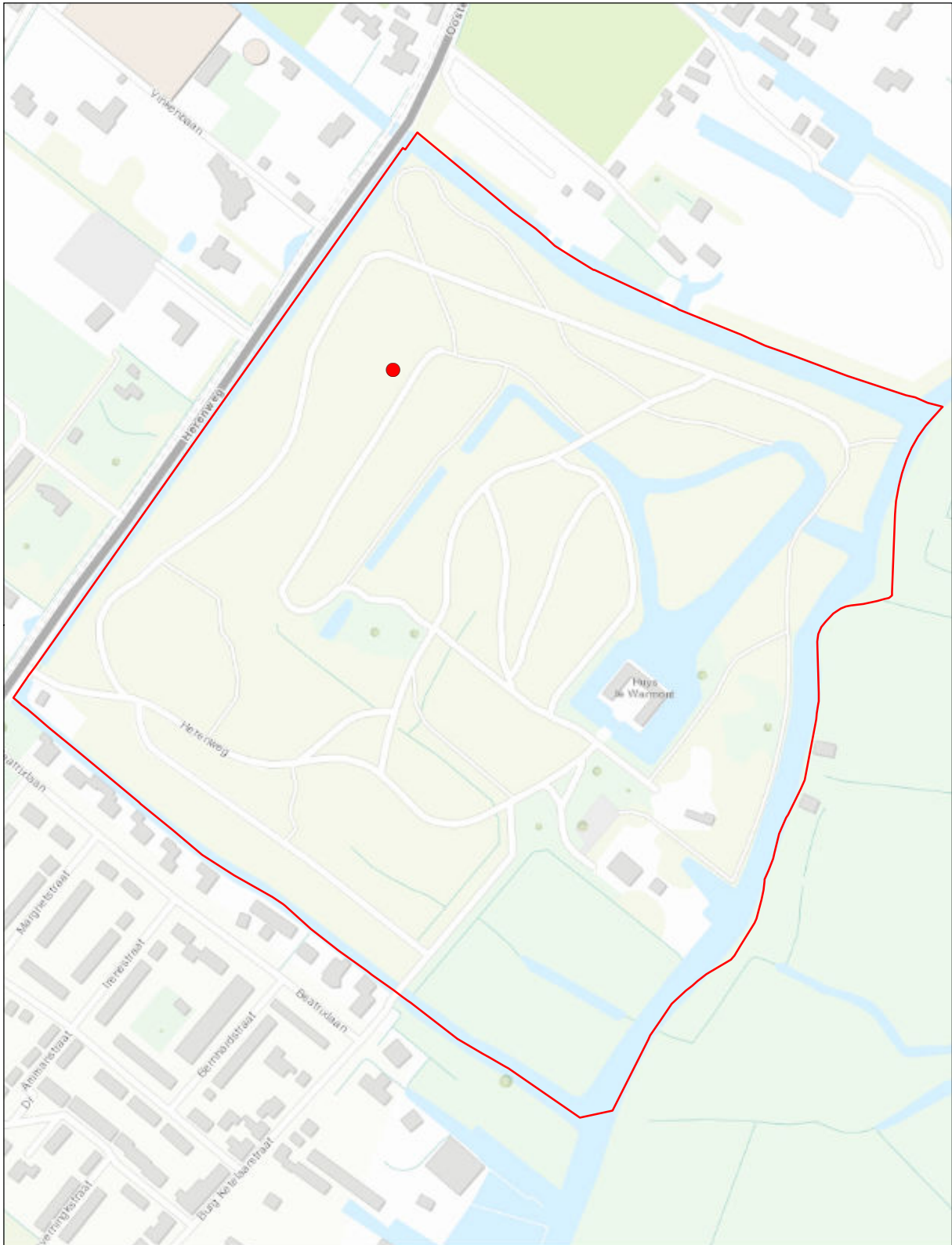
Verspreidingskaart 2020

● **Blauwe reiger**

45 territoria

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

Verspreidingskaart 2020

● Lepelaar

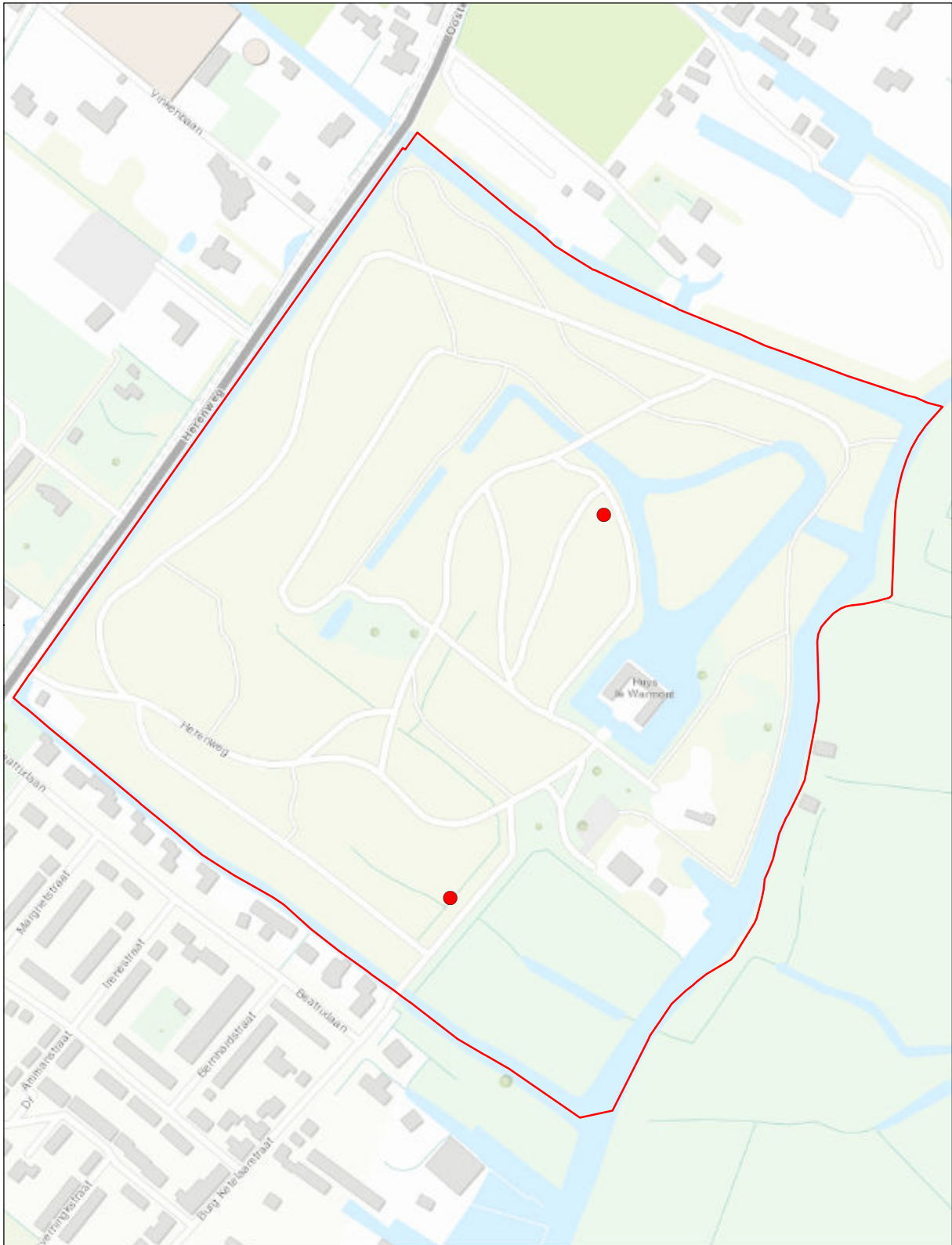
2 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,15 km

Huys te Warmont

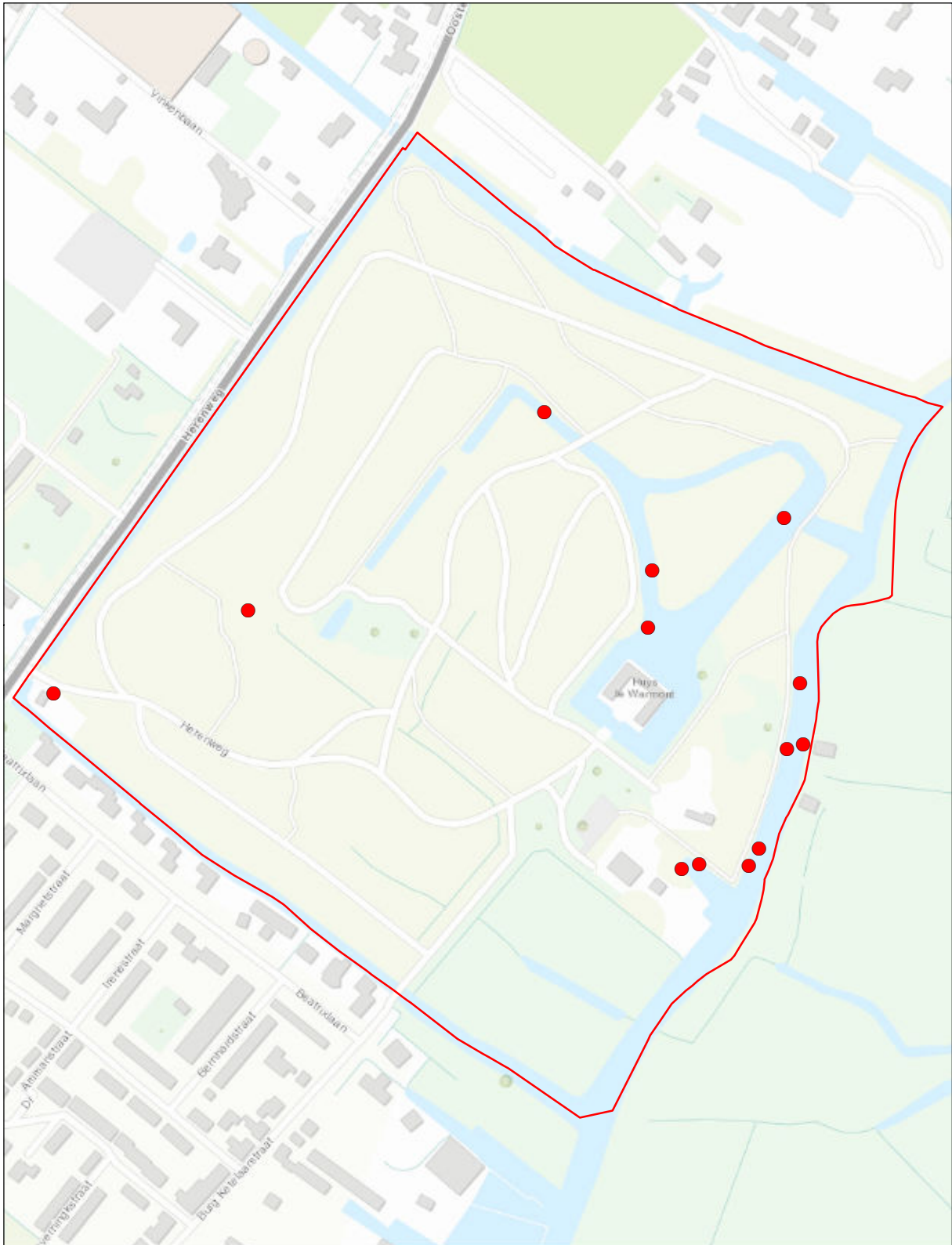
Verspreidingskaart 2020

● Nijlgans

2 territoria

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

Verspreidingskaart 2020

● **Wilde eend**

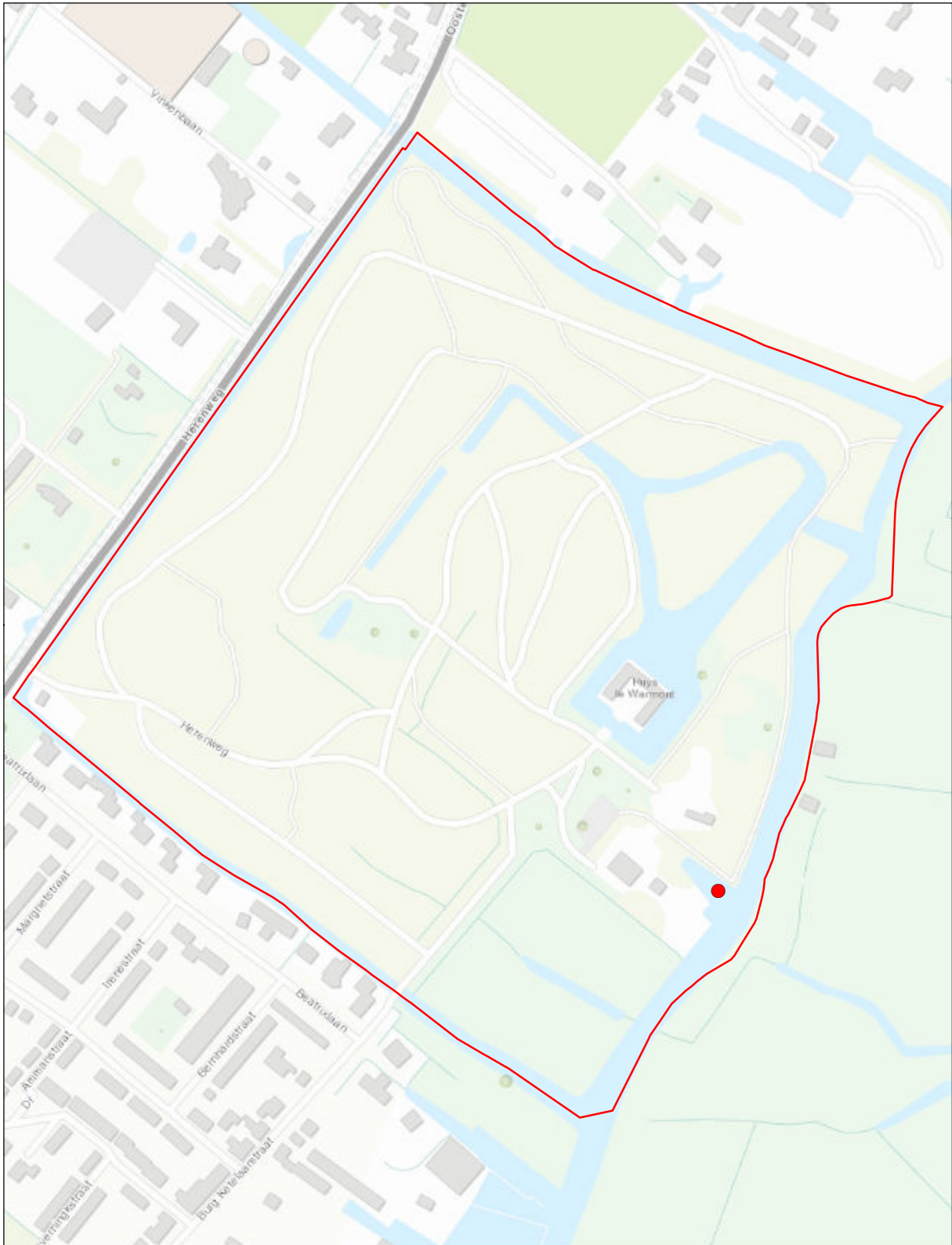
13 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,15 km

Huys te Warmont

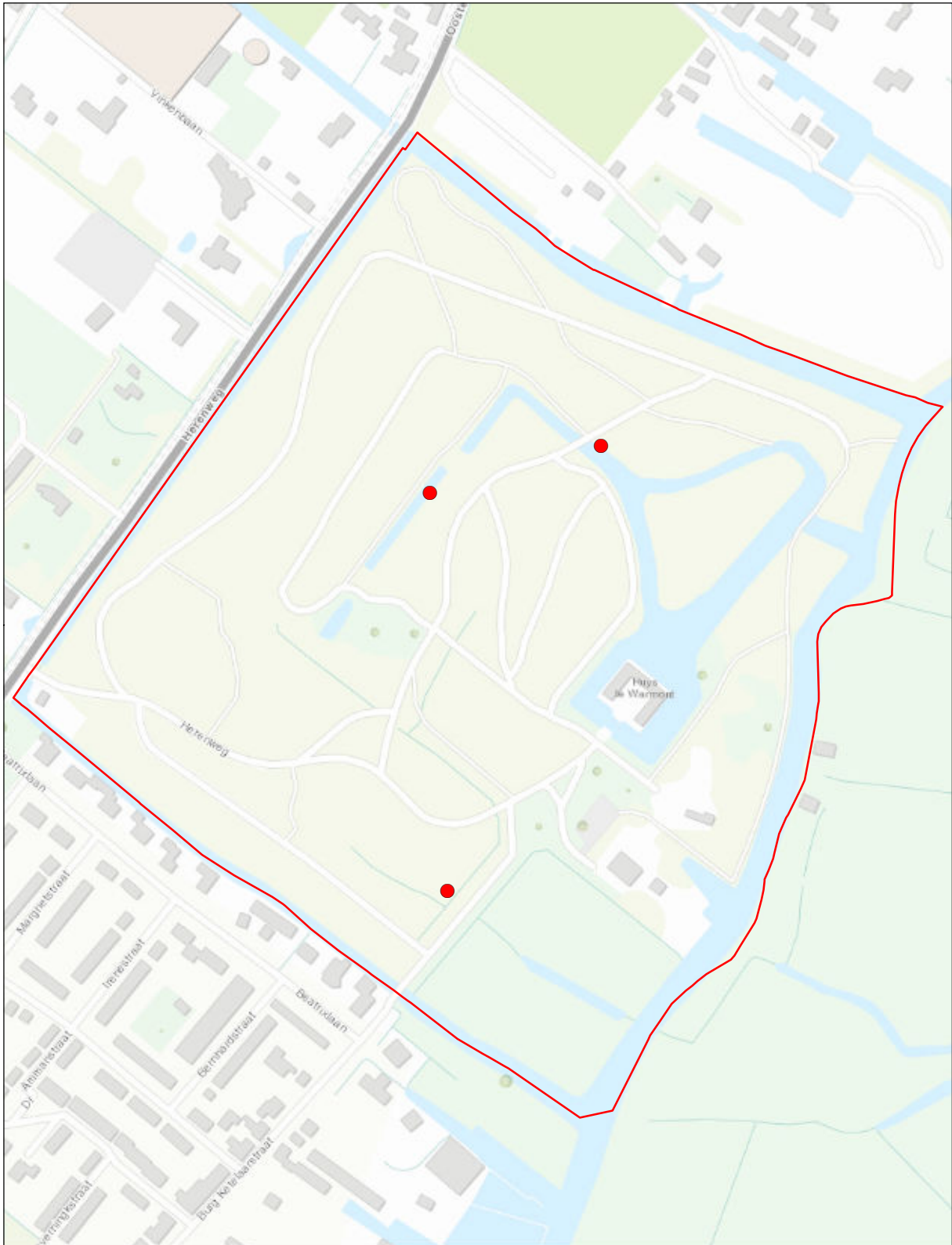
Verspreidingskaart 2020

● **Kuifeend**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

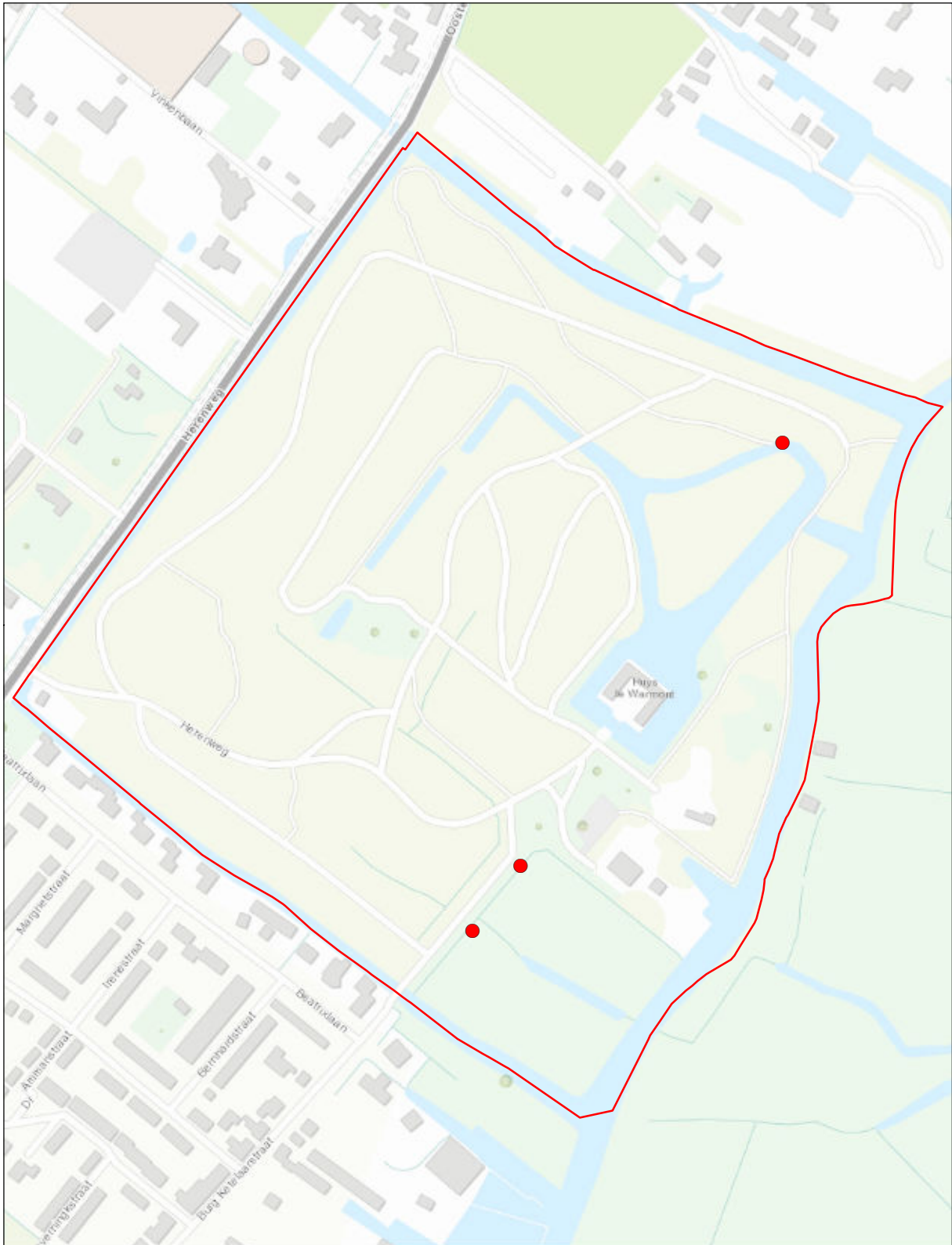
Verspreidingskaart 2020

● Waterhoen

3 territoria

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

Verspreidingskaart 2020

● Meerkoet

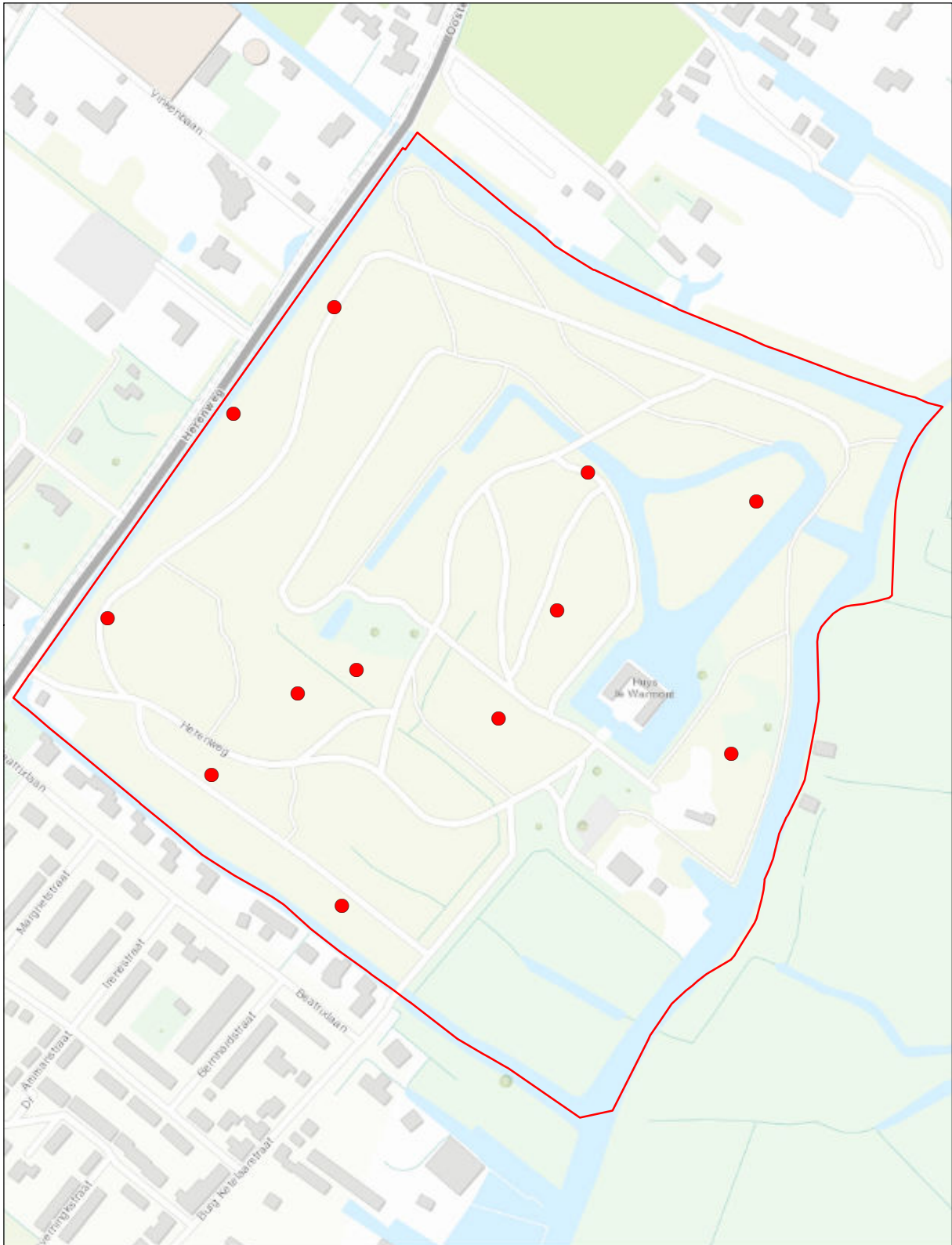
3 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,15 km

Huys te Warmont

Verspreidingskaart 2020

● Holenduif

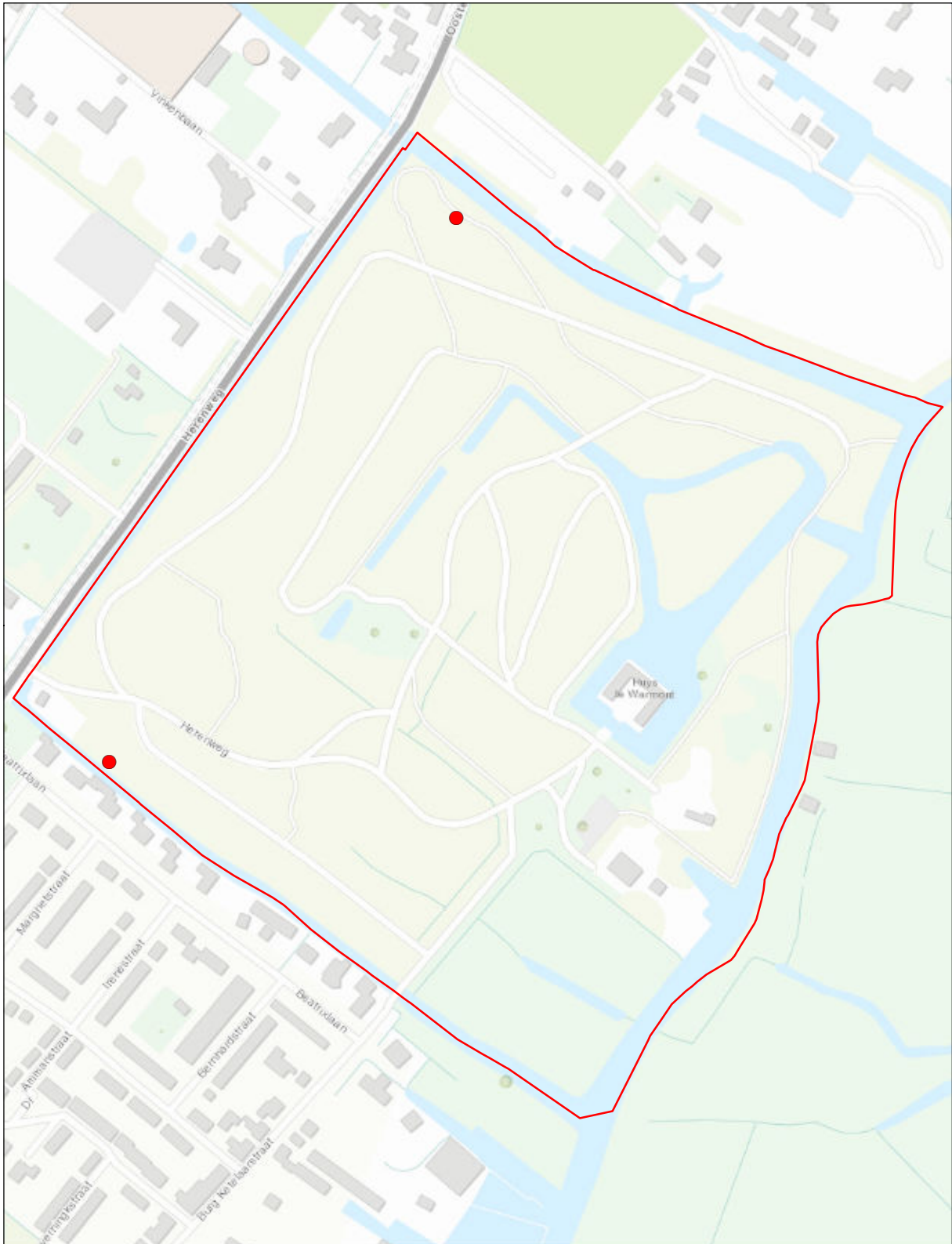
12 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,15 km

Huys te Warmont

Verspreidingskaart 2020

● Turkse tortel

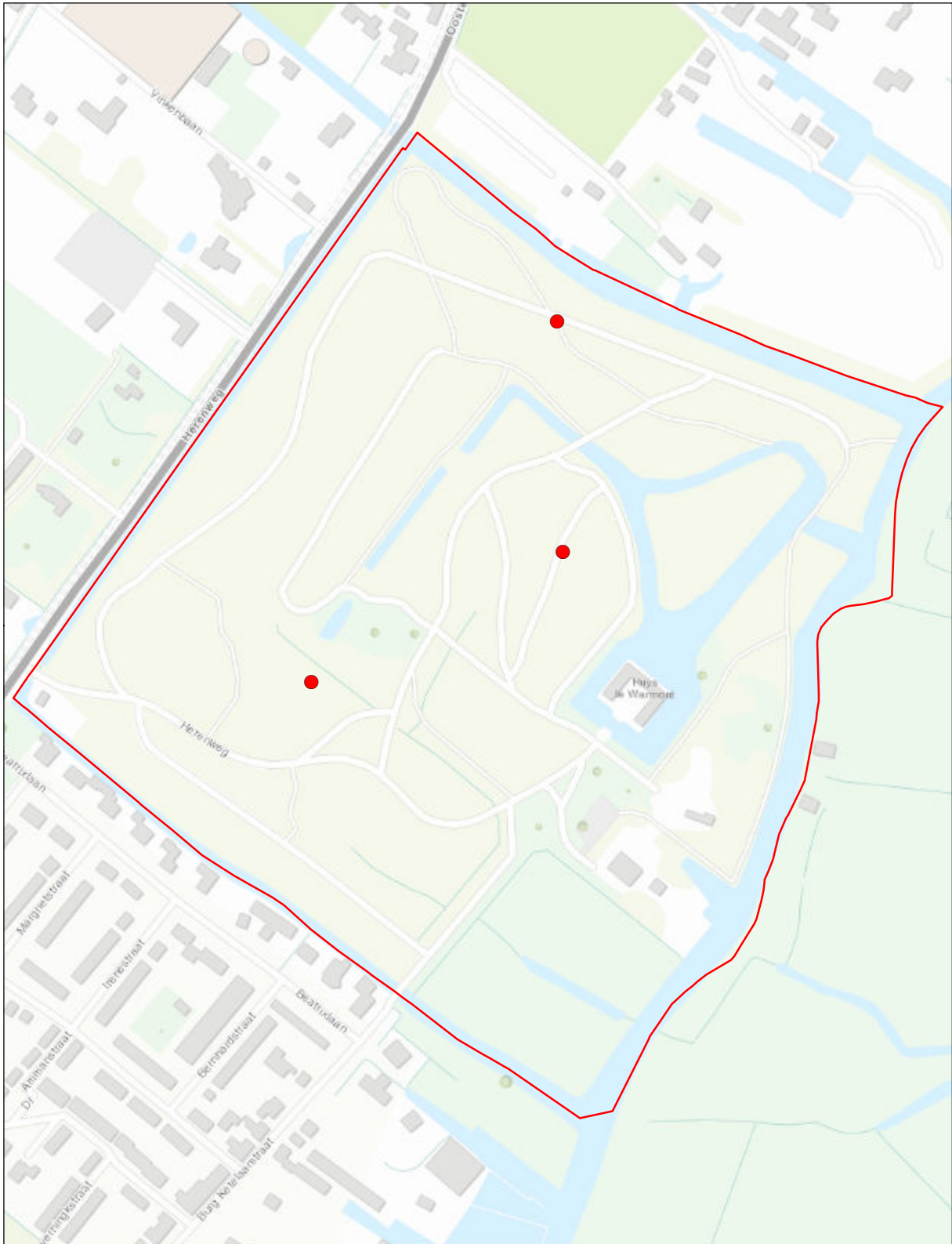
2 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,15 km

Huys te Warmont

Verspreidingskaart 2020

● Halsbandparkiet

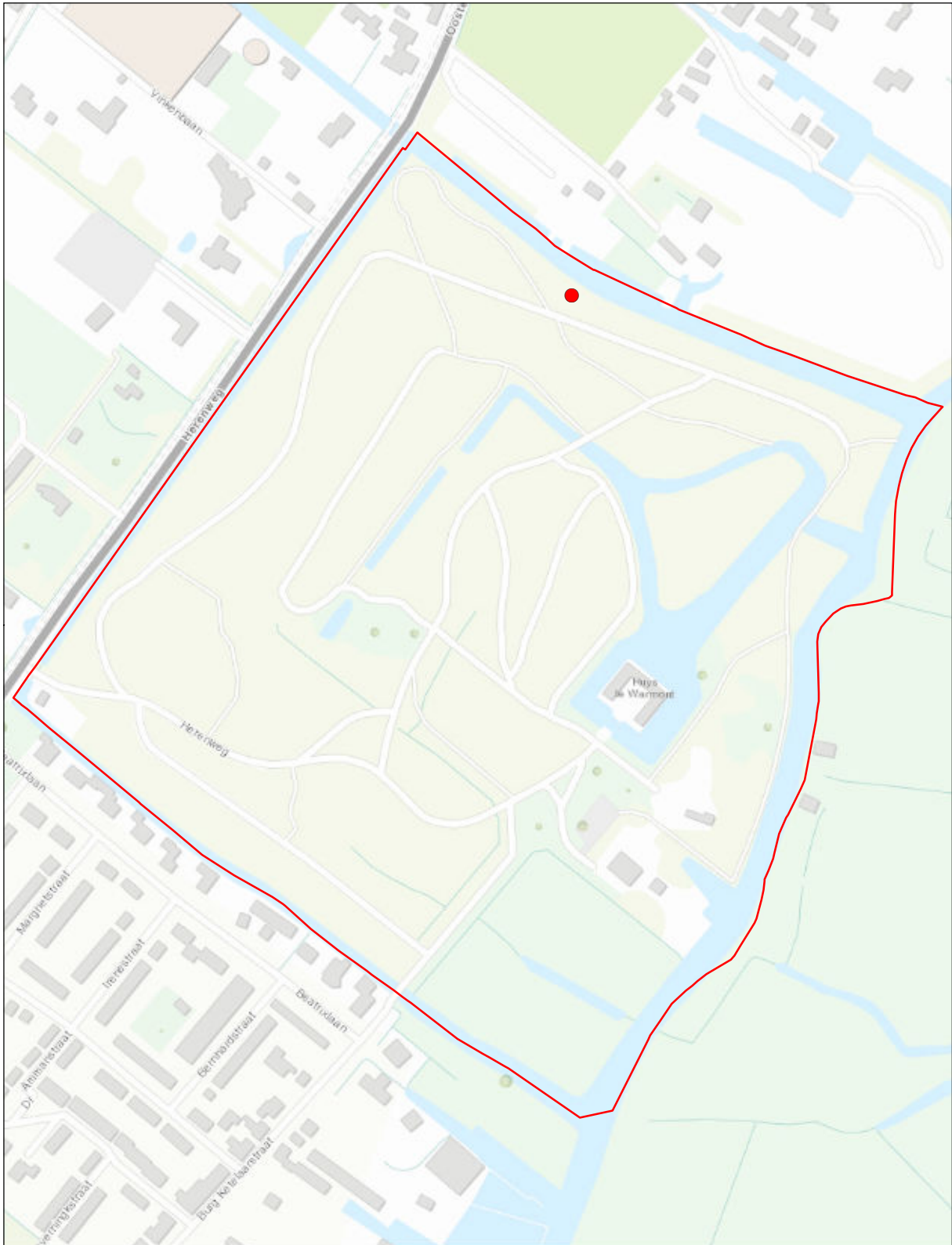
3 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,15 km

Huys te Warmont

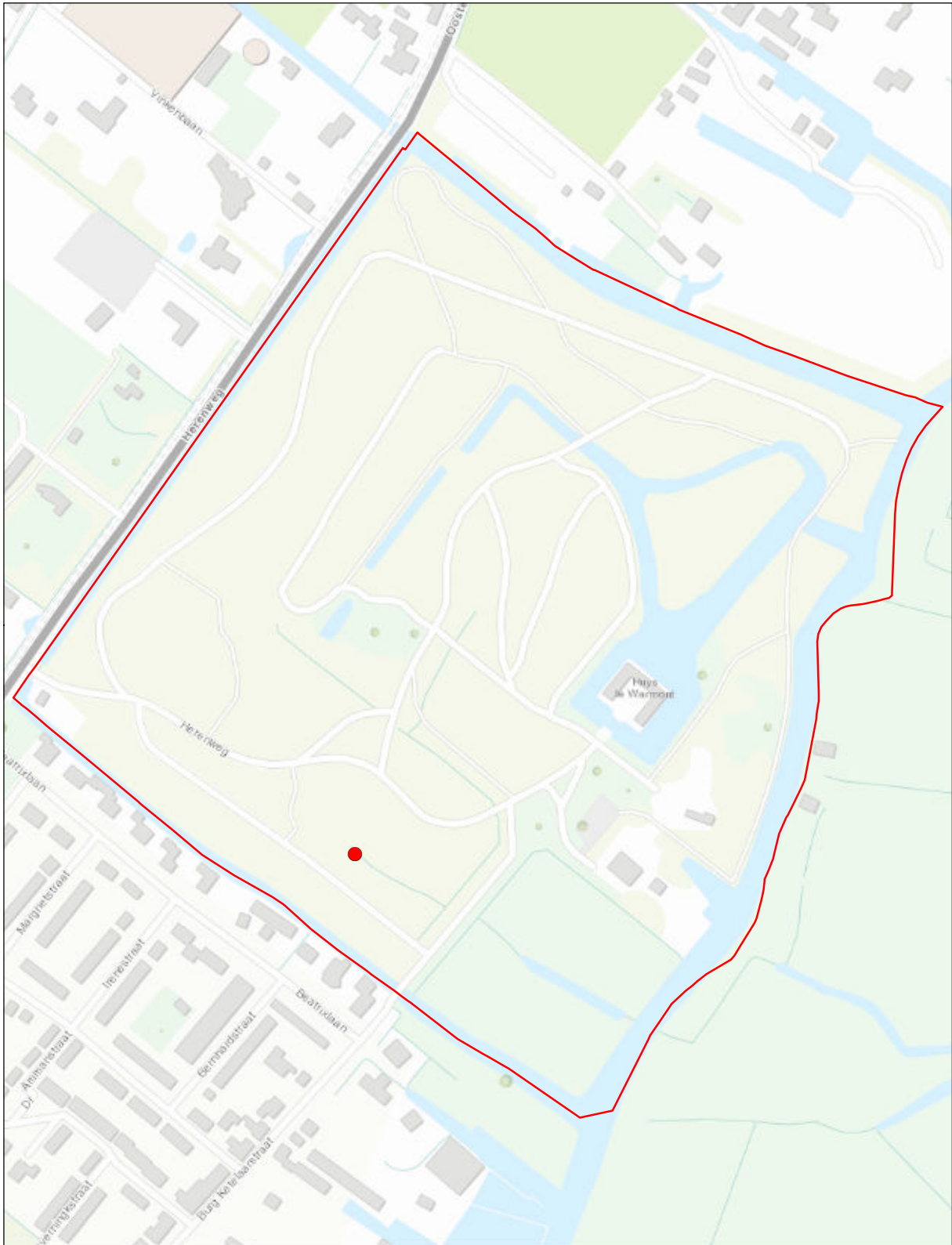
Verspreidingskaart 2020

● **Bosuil**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

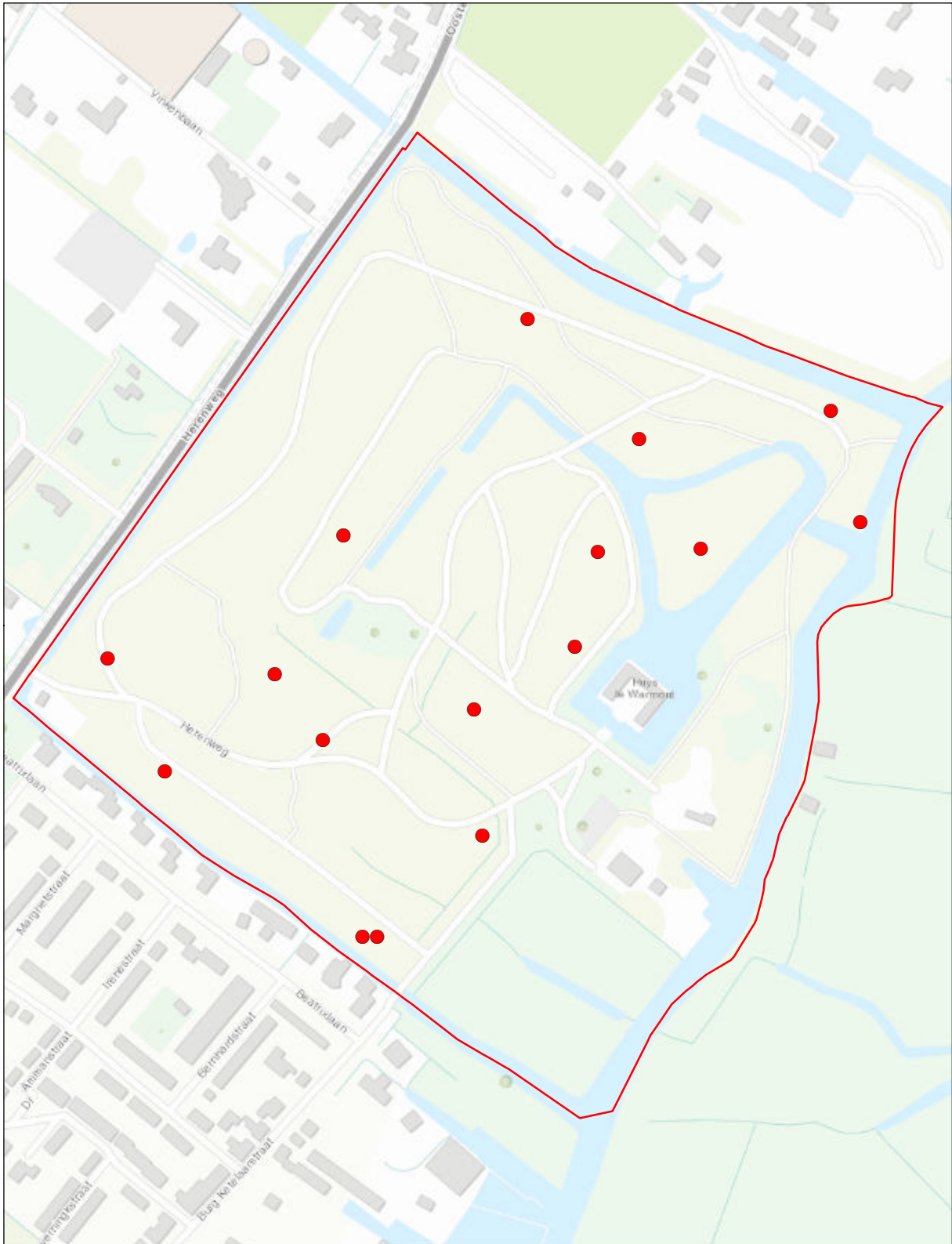
Verspreidingskaart 2020

● Groene specht

1 territorium

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

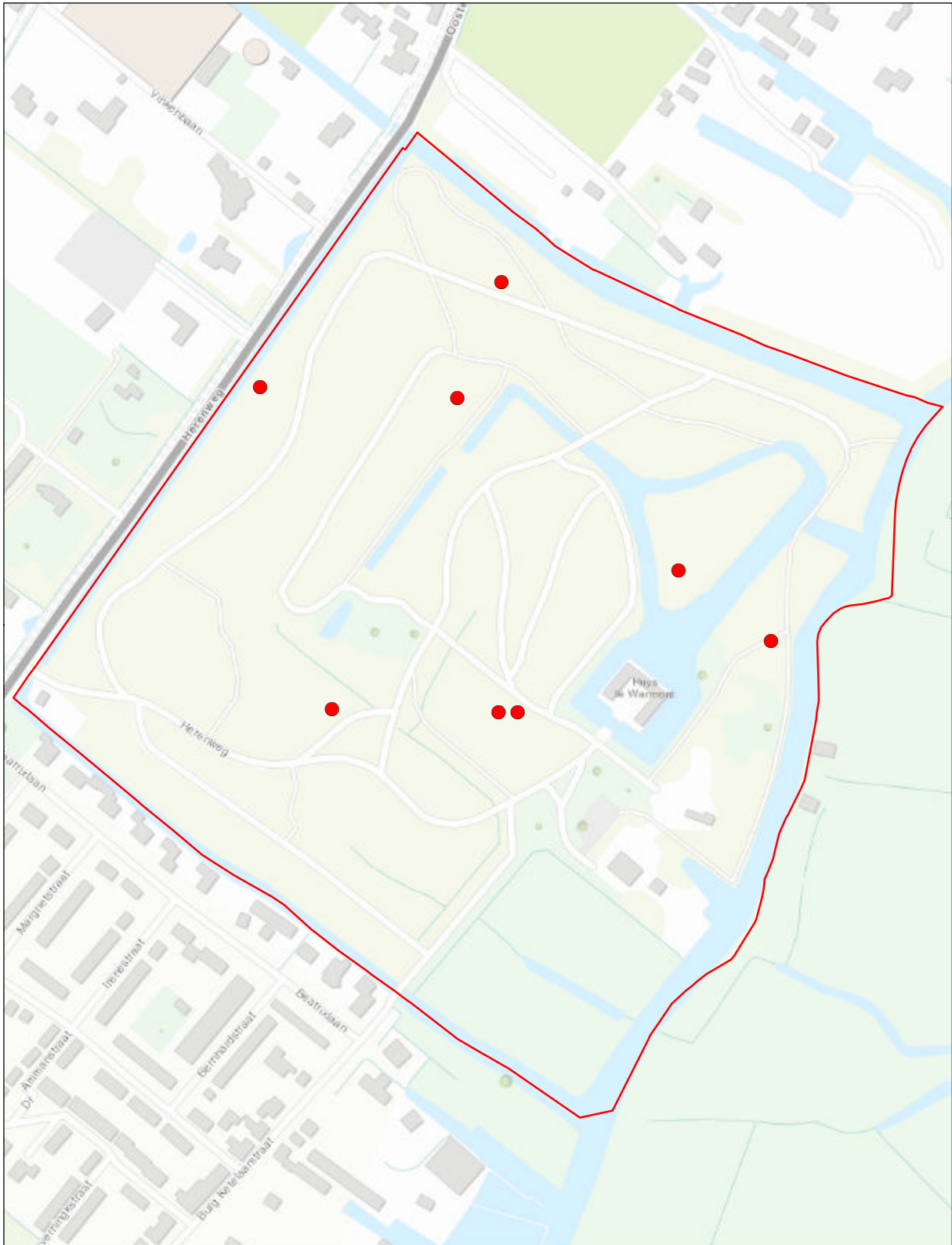
Verspreidingskaart 2020

● Grote bonte specht

16 territoria

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

Verspreidingskaart 2020

● Zanglijster

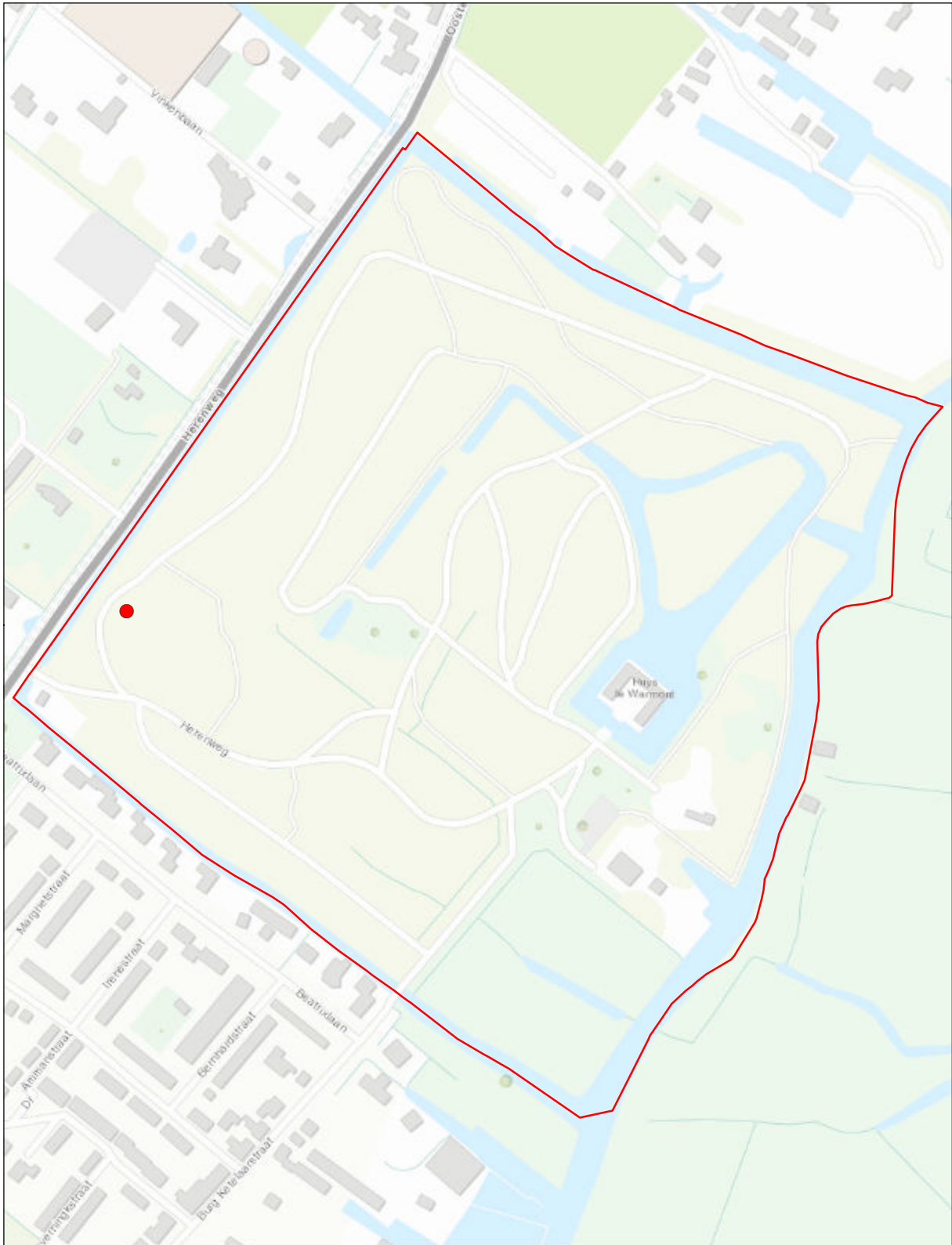
8 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,15 km

Huys te Warmont

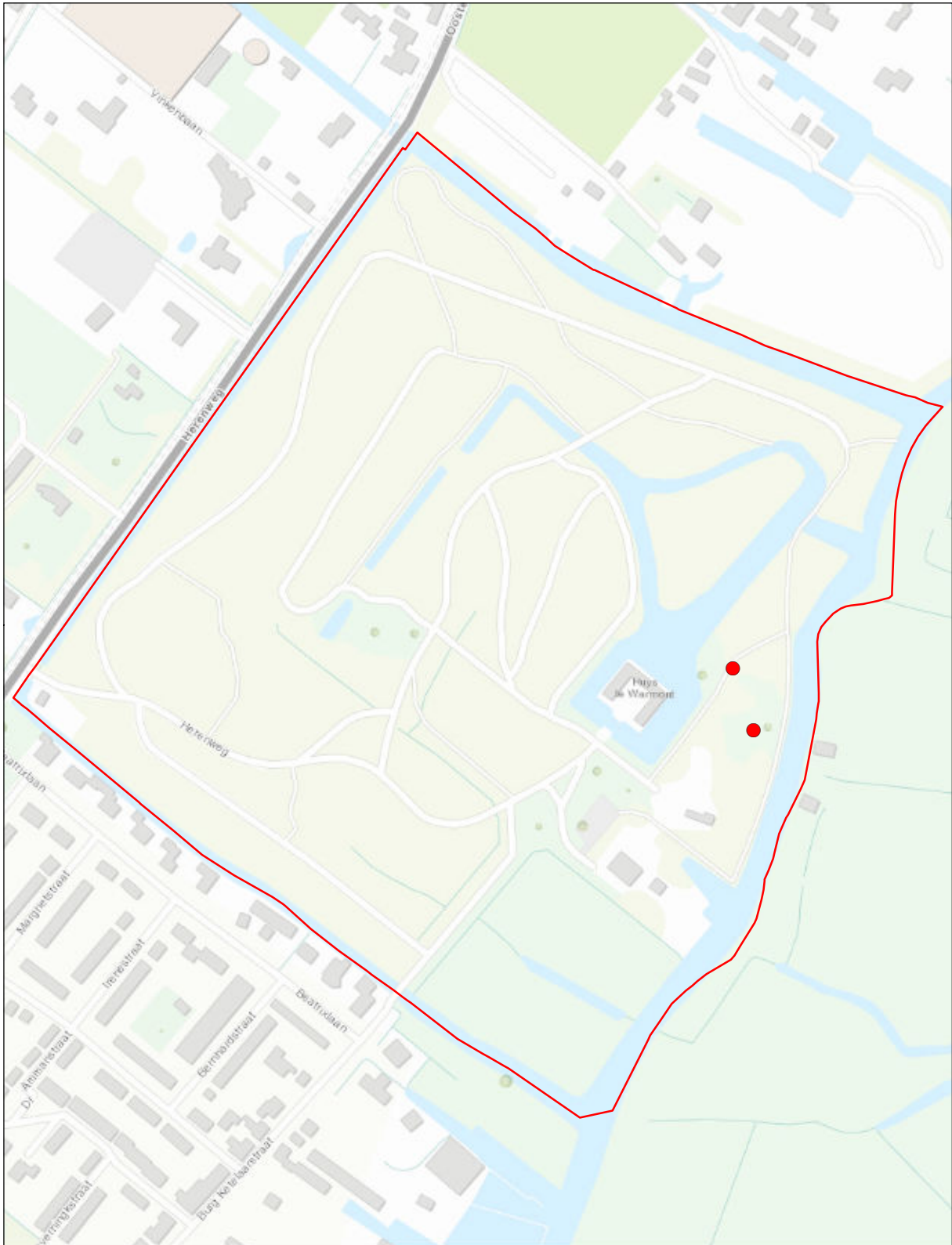
Verspreidingskaart 2020

● **Grote lijster**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

Verspreidingskaart 2020

● Tuinfluiter

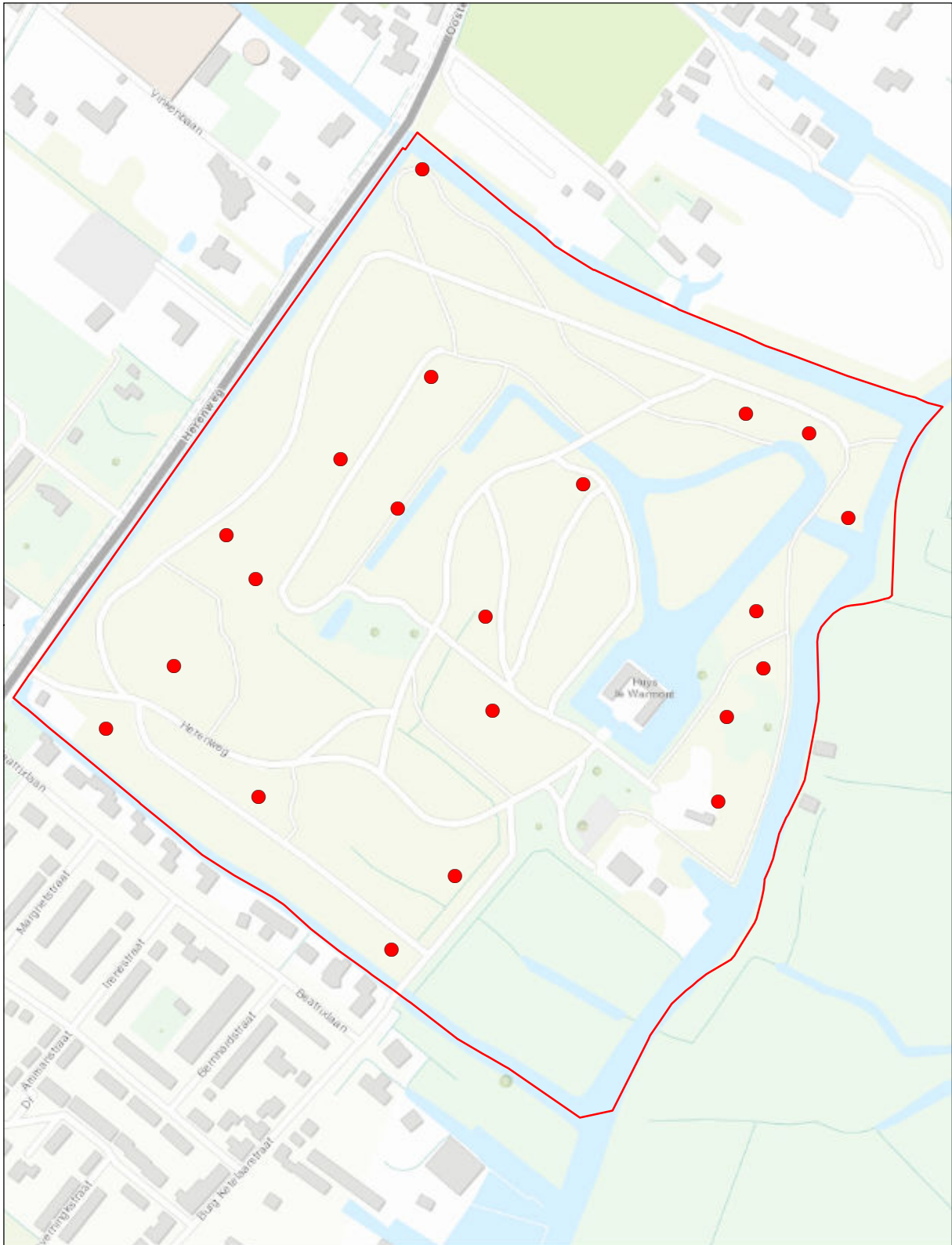
2 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,15 km

Huys te Warmont

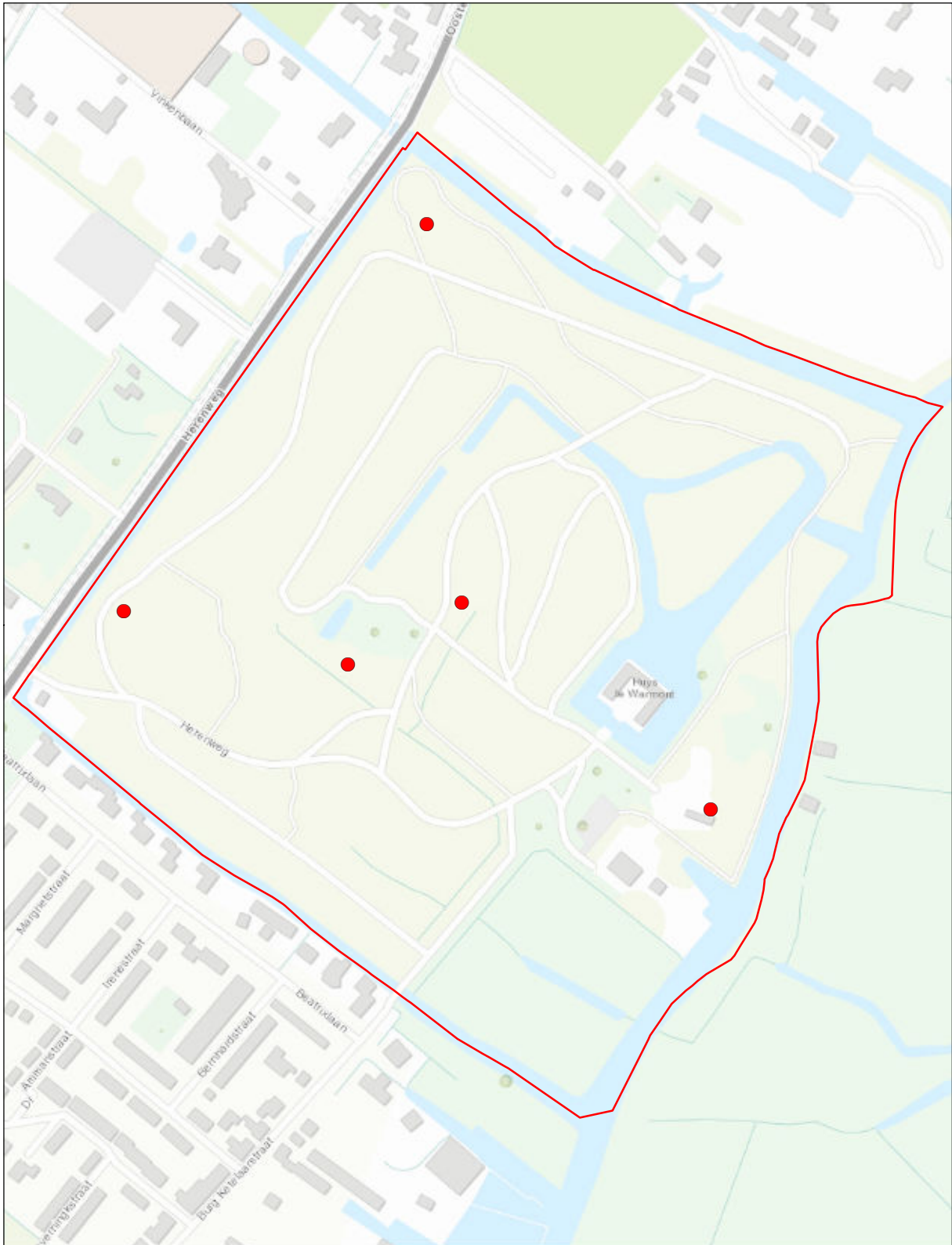
Verspreidingskaart 2020

● Zwartkop

21 territoria

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

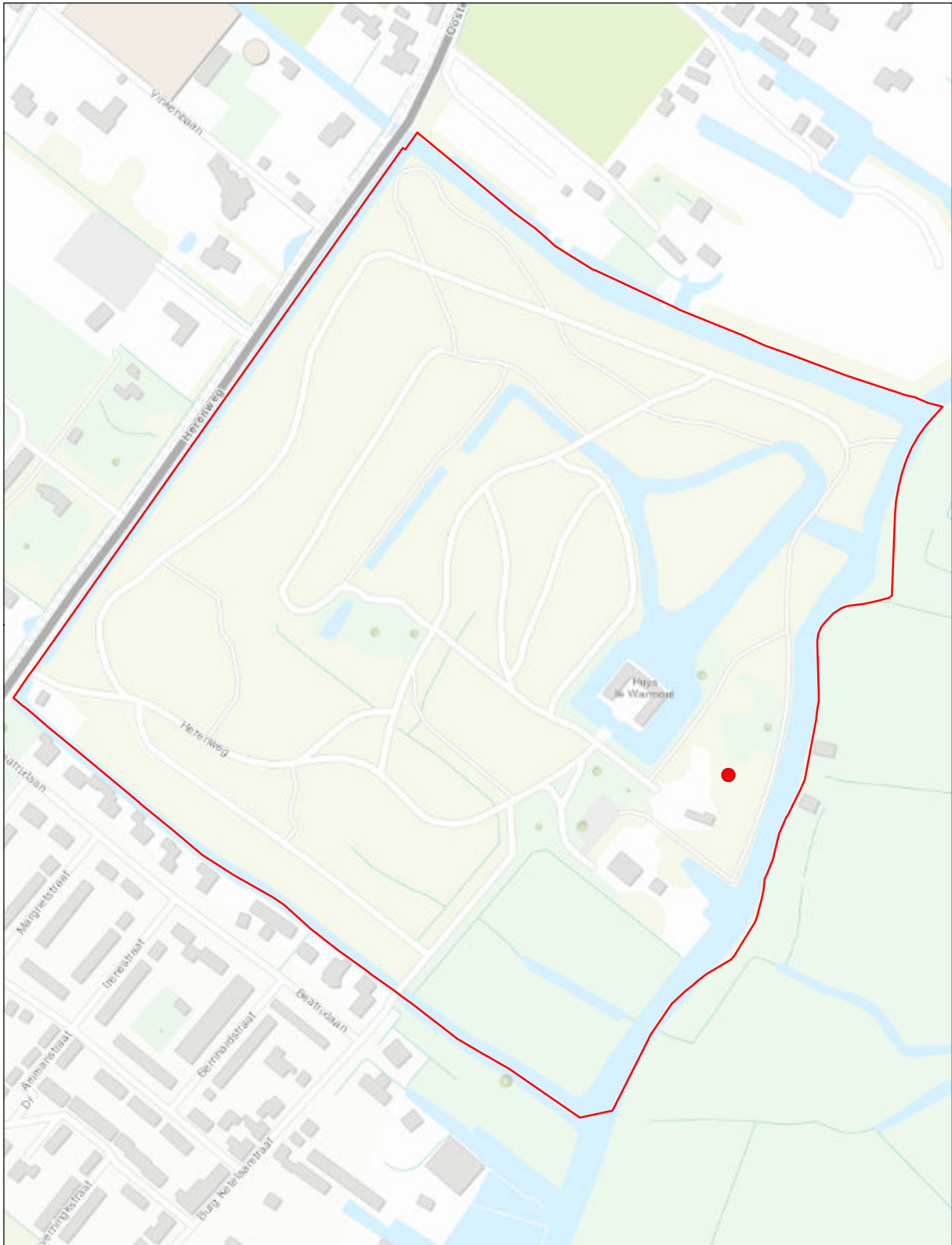
Verspreidingskaart 2020

● **Grauwe vliegenvanger**

5 territoria

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

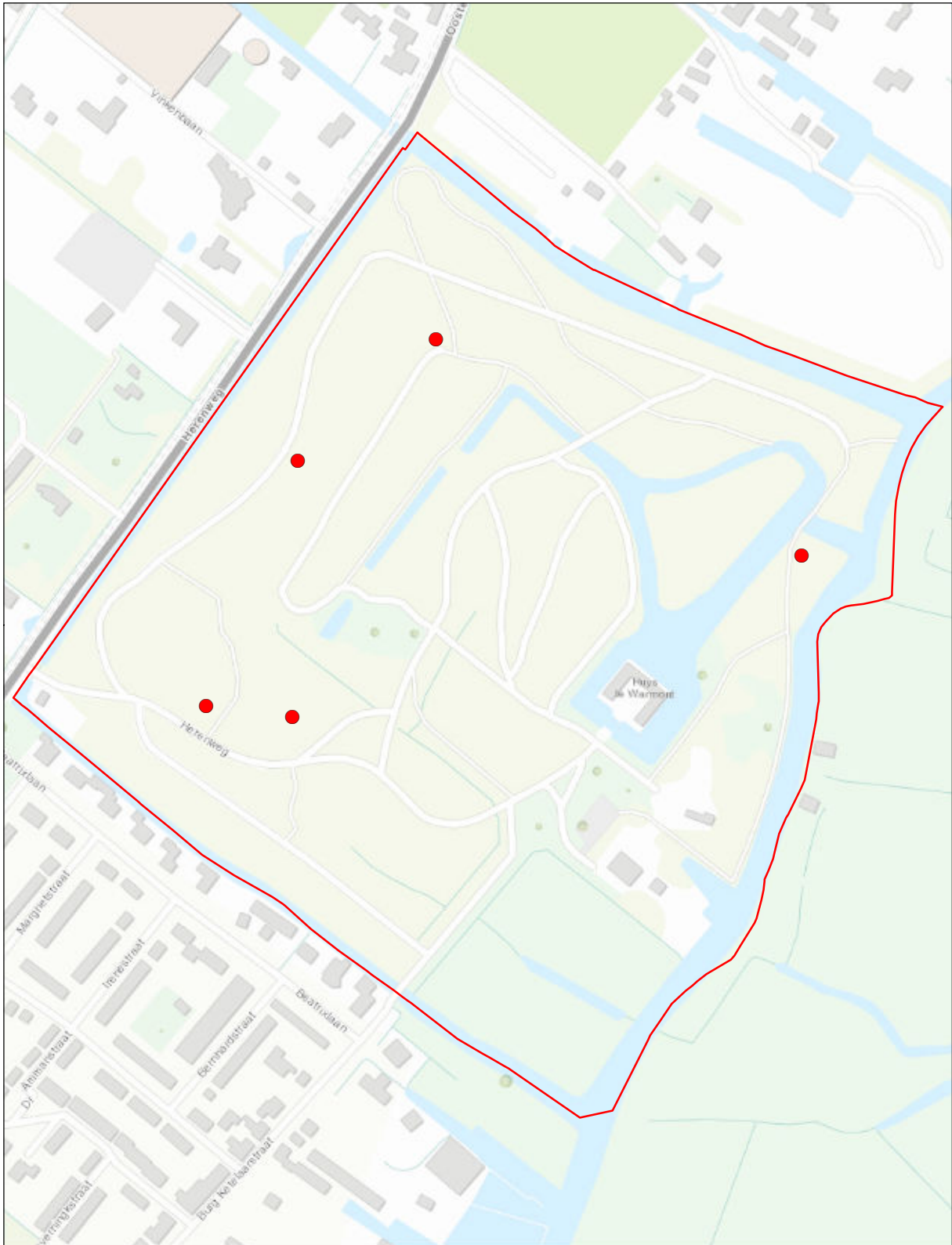
Verspreidingskaart 2020

● **Staatmees**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

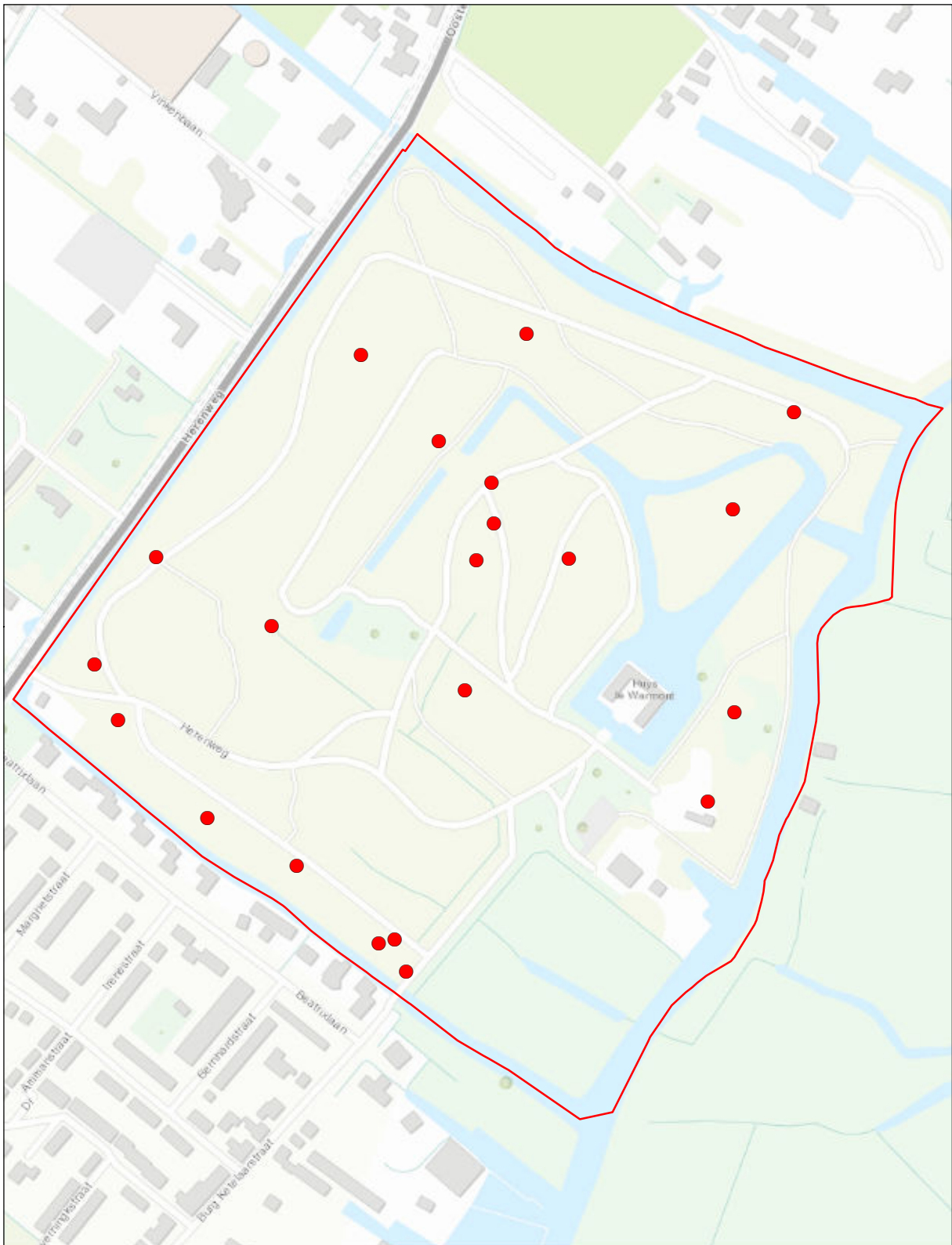
Verspreidingskaart 2020

● Boomklever

5 territoria

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

Verspreidingskaart 2020

● Boomkruiper

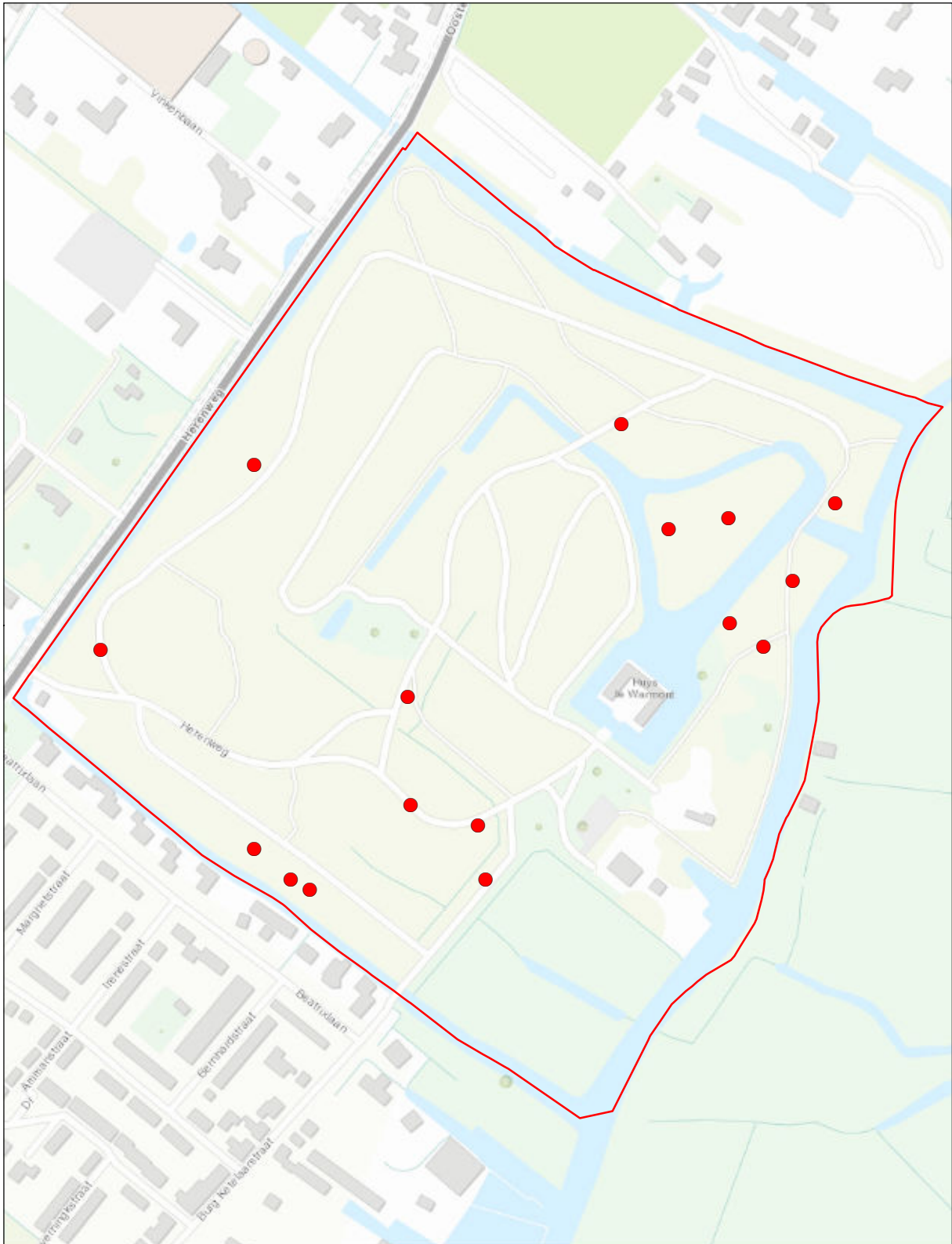
21 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,15 km

Huys te Warmont

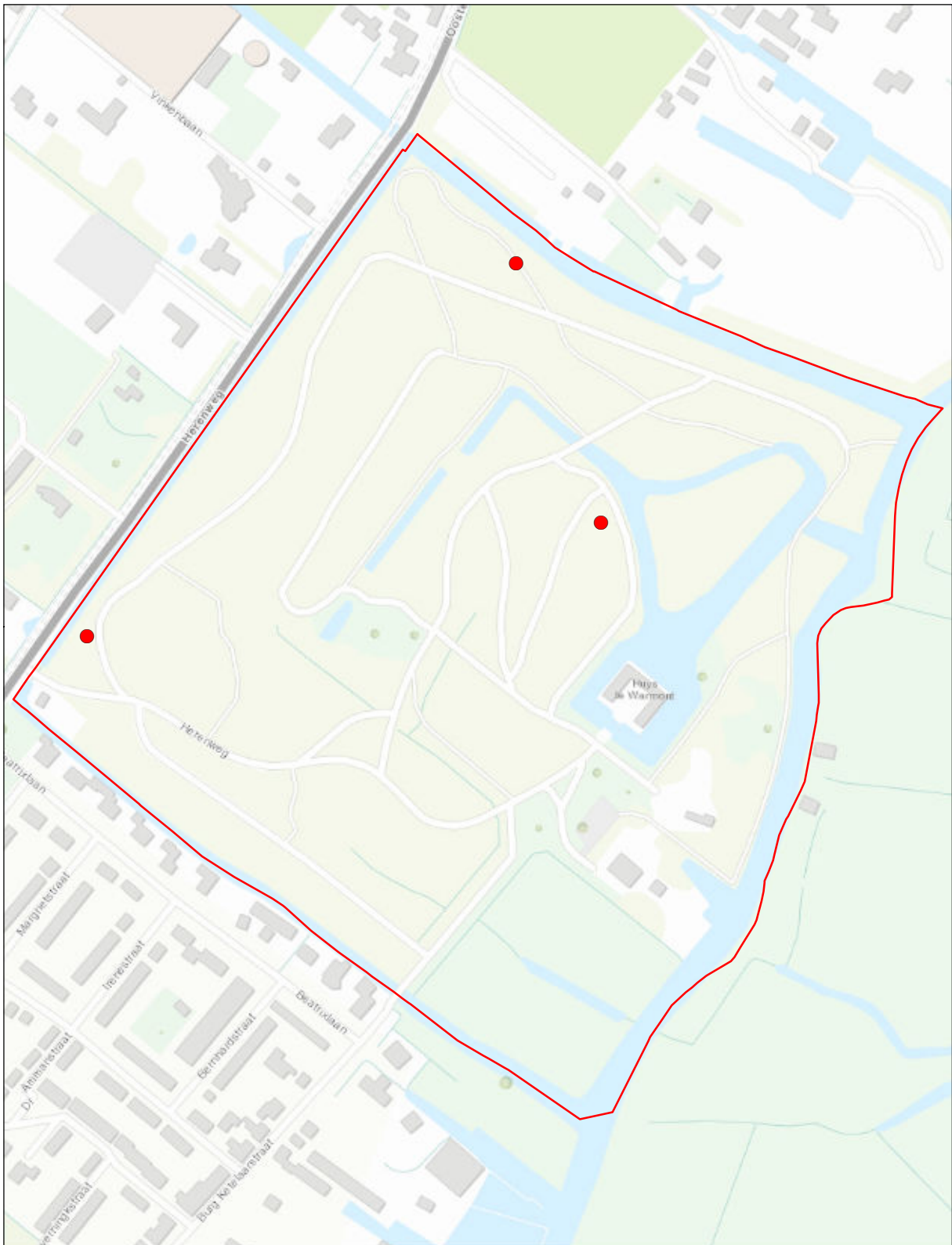
Verspreidingskaart 2020

● **Kauw**

16 territoria

© Kadaster Nederland

Huys te Warmont

Verspreidingskaart 2020

● Groenling

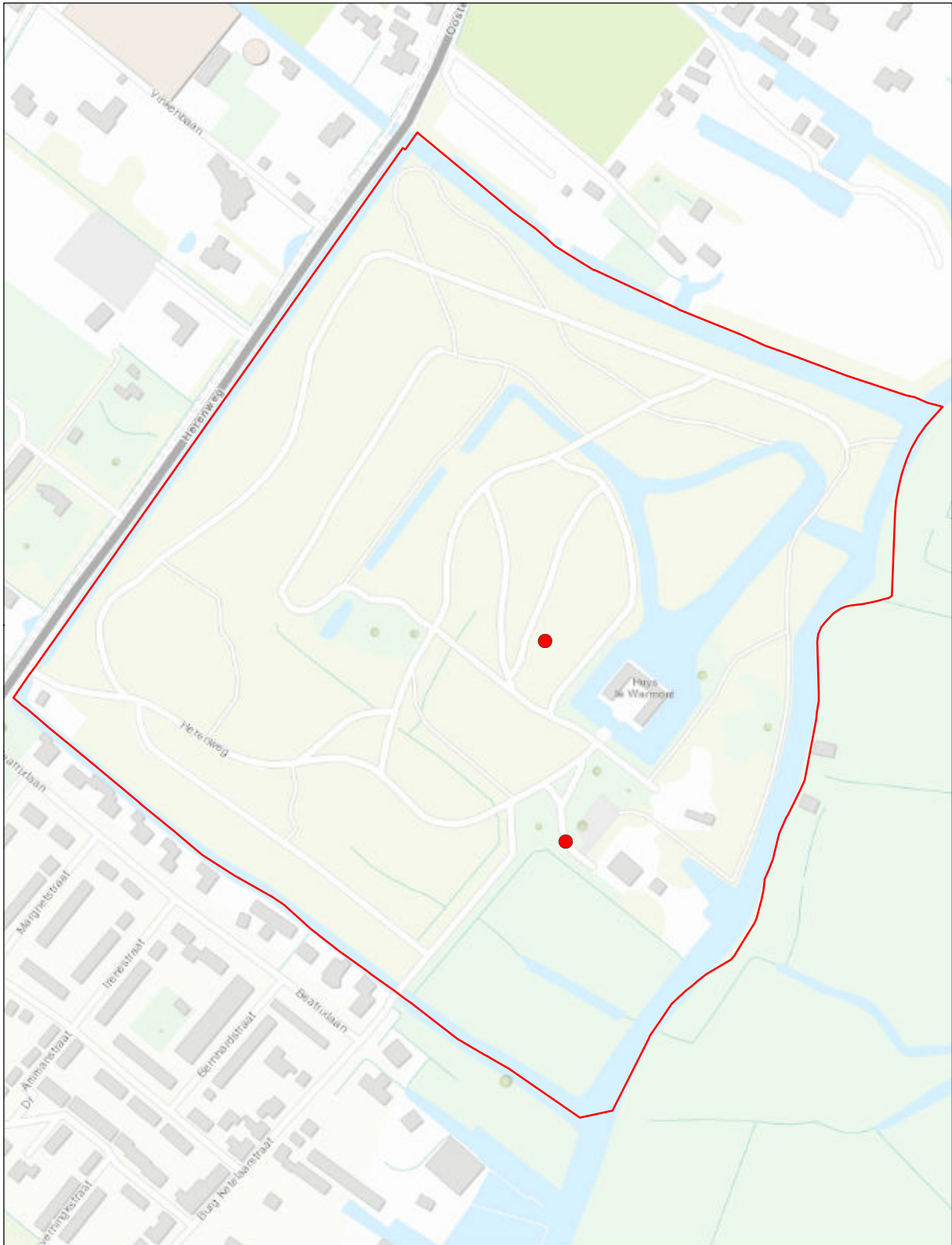
3 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,15 km

Huys te Warmont

Verspreidingskaart 2020

● Putter

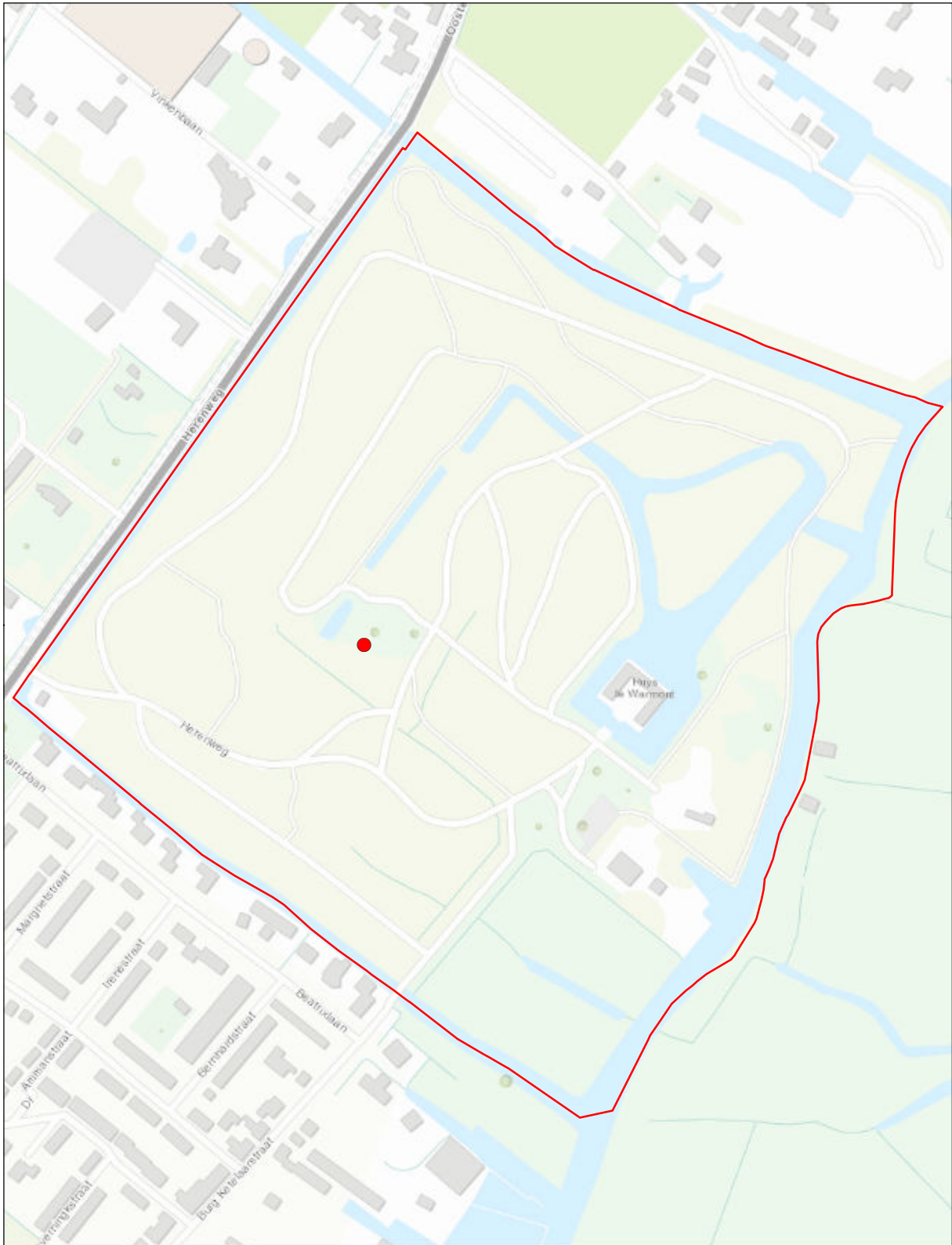
2 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,15 km

Huys te Warmont

Verspreidingskaart 2020

● Appelvink

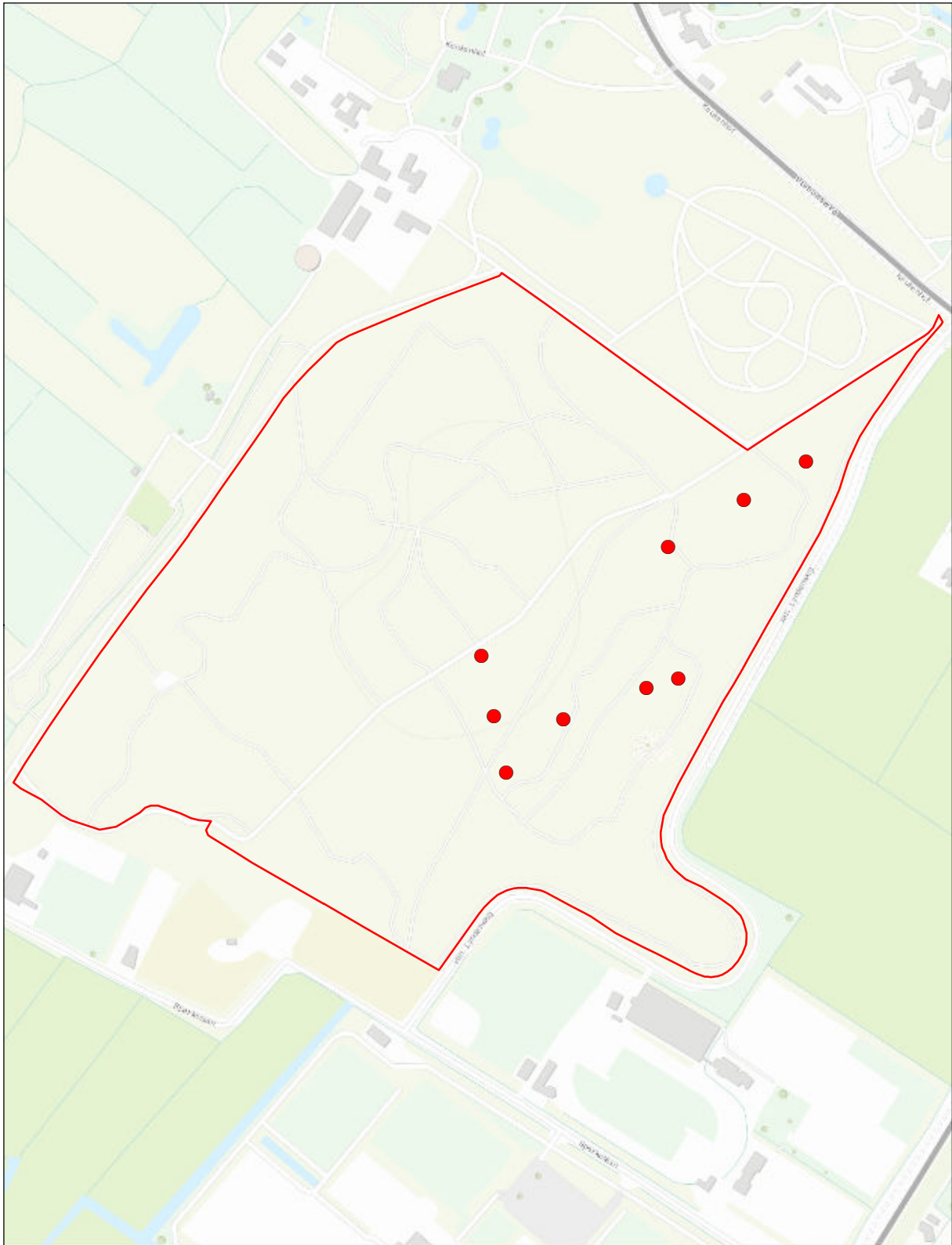
1 territorium

© Kadaster Nederland

Bijlage 4 Verspreidingskaarten Keukenhofbosch

Blauwe reiger	48
Nijlgans	1
Wilde eend	2
Holenduif	5
Halsbandparkiet	1
Groene specht	1
Grote bonte specht	48
Nachtegaal	2
Zanglijster	16
Zwartkop	23
Goudhaan	3
Grauwe vliegenvanger	3
Staartmees	2
Glanskop	7
Zwarte mees	1
Boomklever	22
Boomkruiper	40
Wielewaal	1
Groenling	1
Putter	1
Appelvink	4

Keukenhofbosch

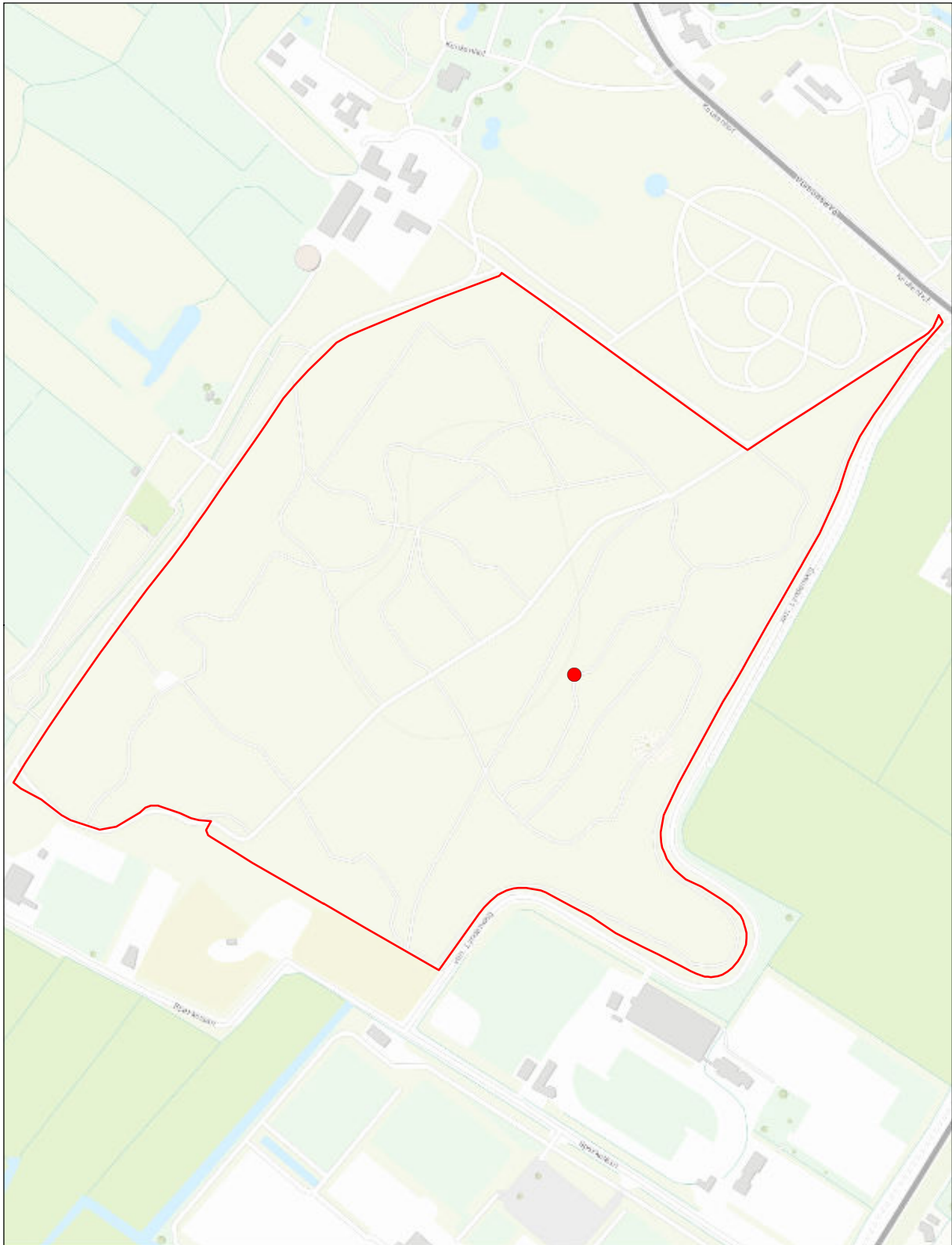
Verspreidingskaart 2020

● **Blauwe reiger**

48 territoria

© Kadaster Nederland

Keukenhofbosch

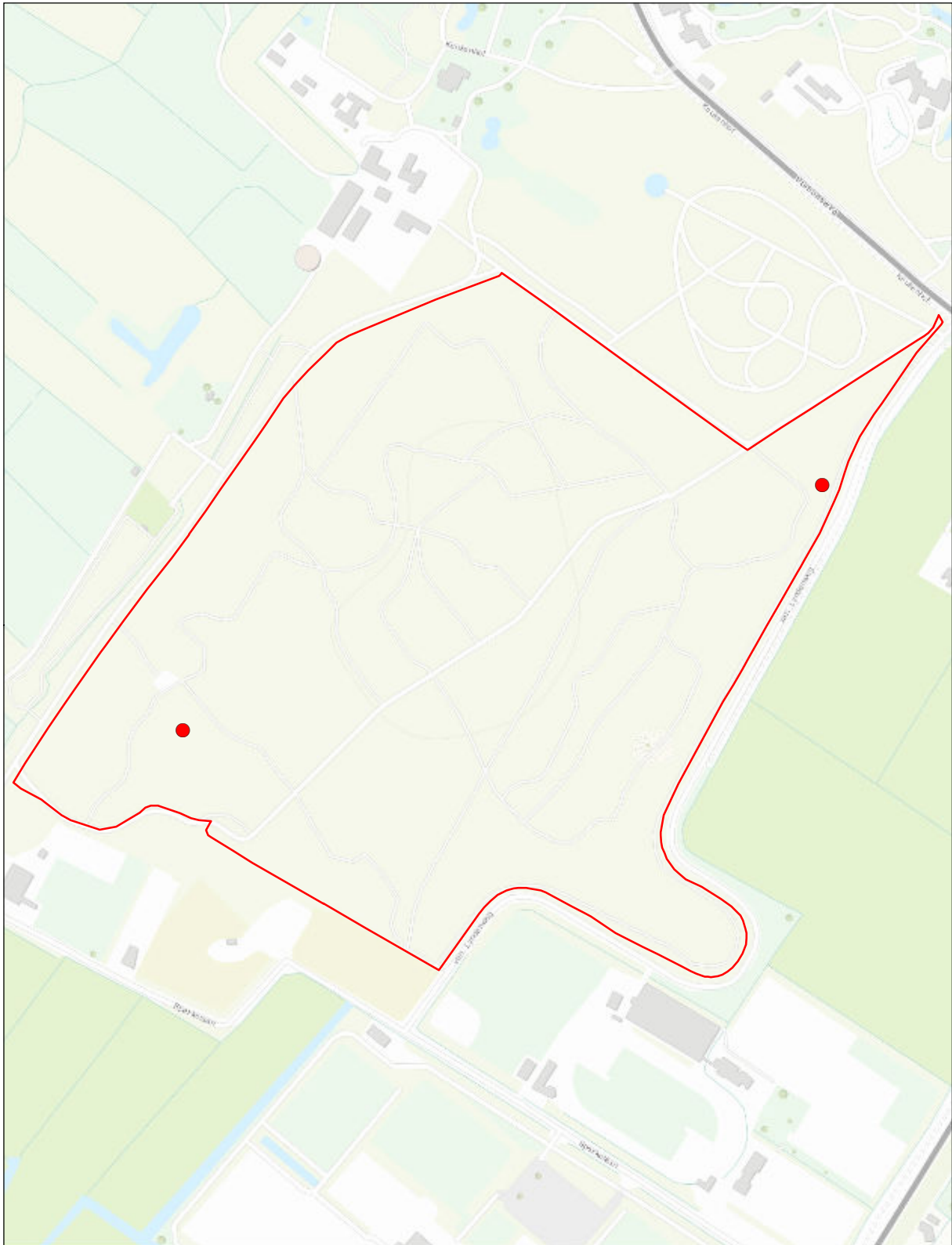
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Nijlgans

1 territorium

Keukenhofbosch

Verspreidingskaart 2020

● **Wilde eend**

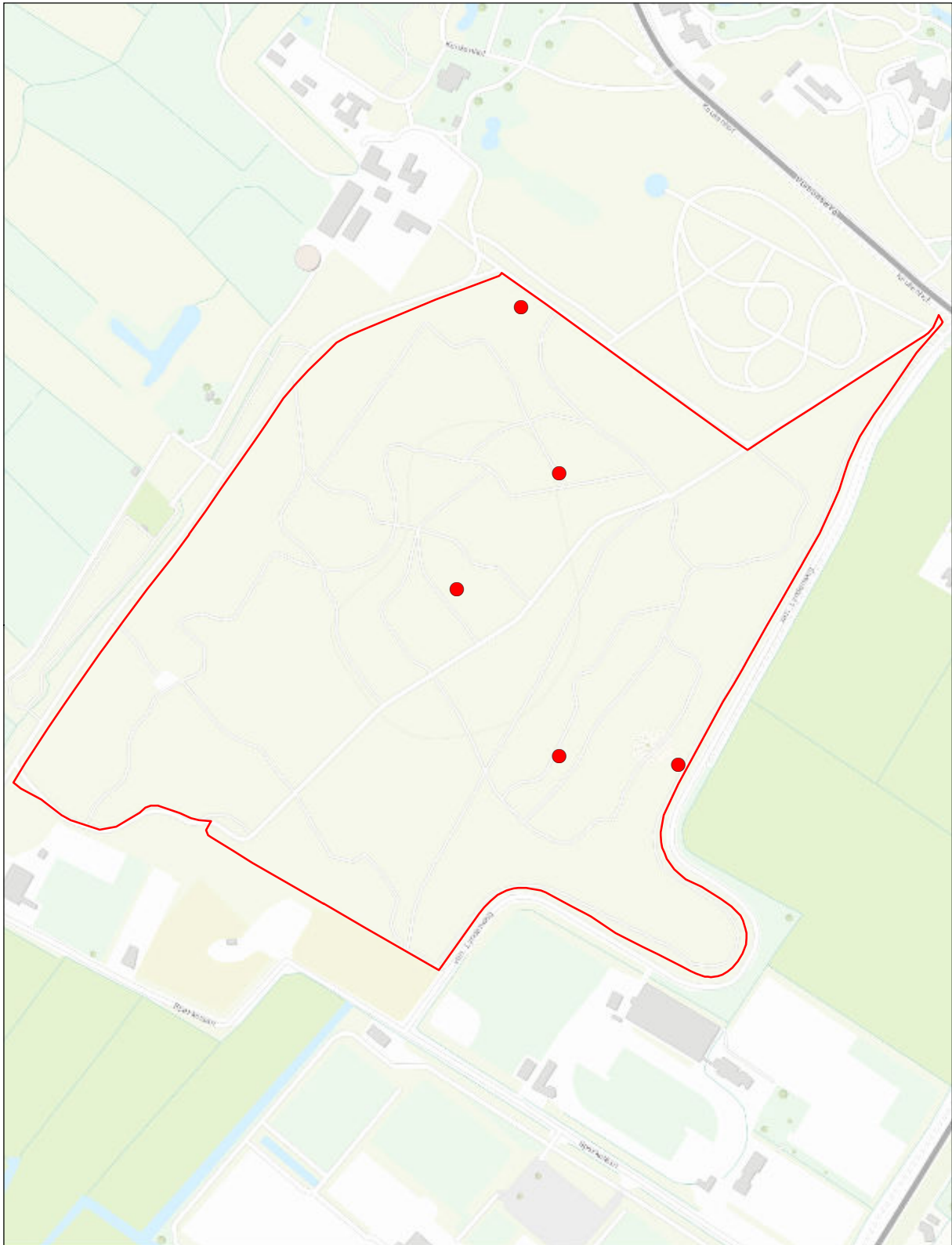
2 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,225 km

Keukenhofbosch

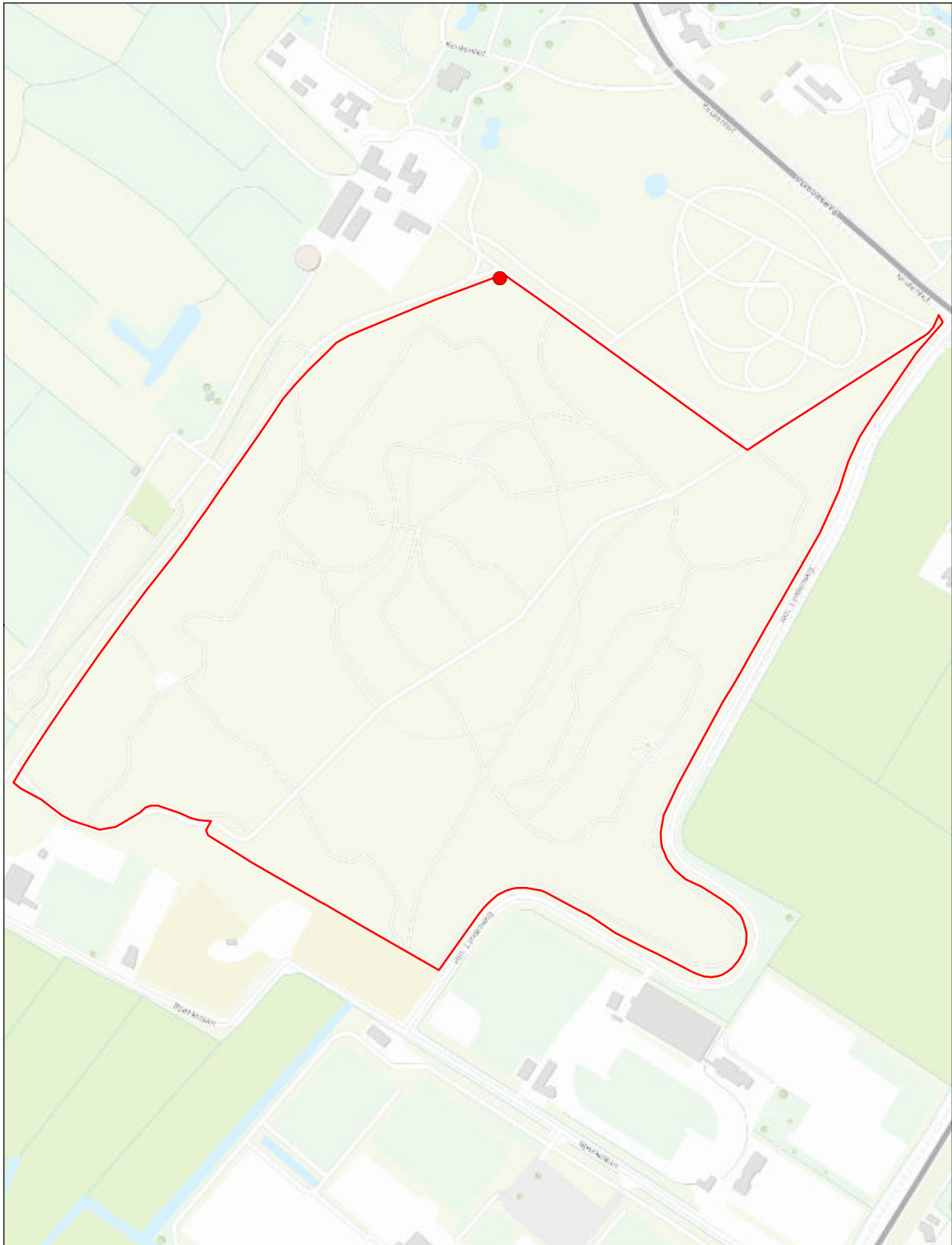
Verspreidingskaart 2020

● Holenduif

5 territoria

© Kadaster Nederland

Keukenhofbosch

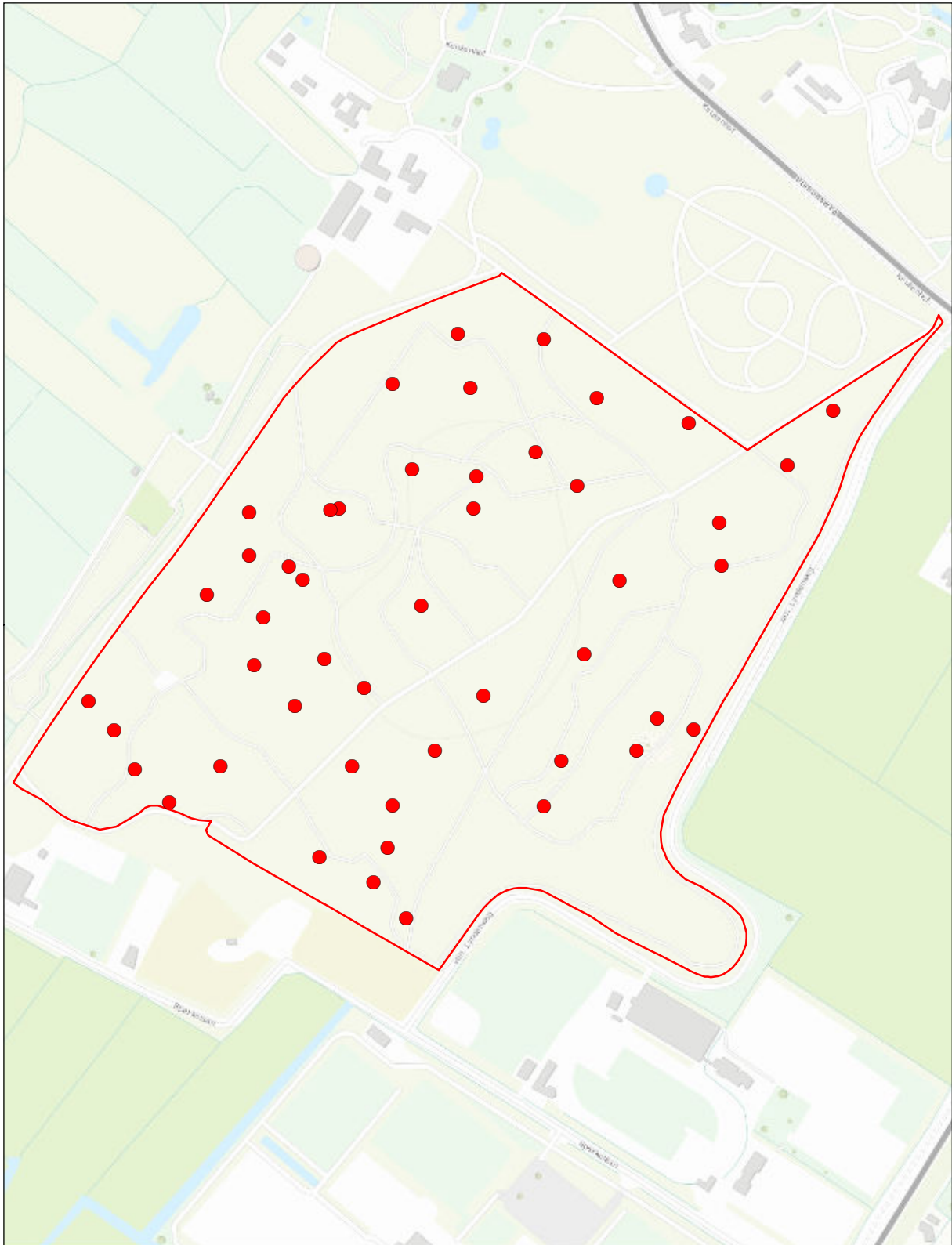
Verspreidingskaart 2020

● Groene specht

1 territorium

© Kadaster Nederland

Keukenhofbosch

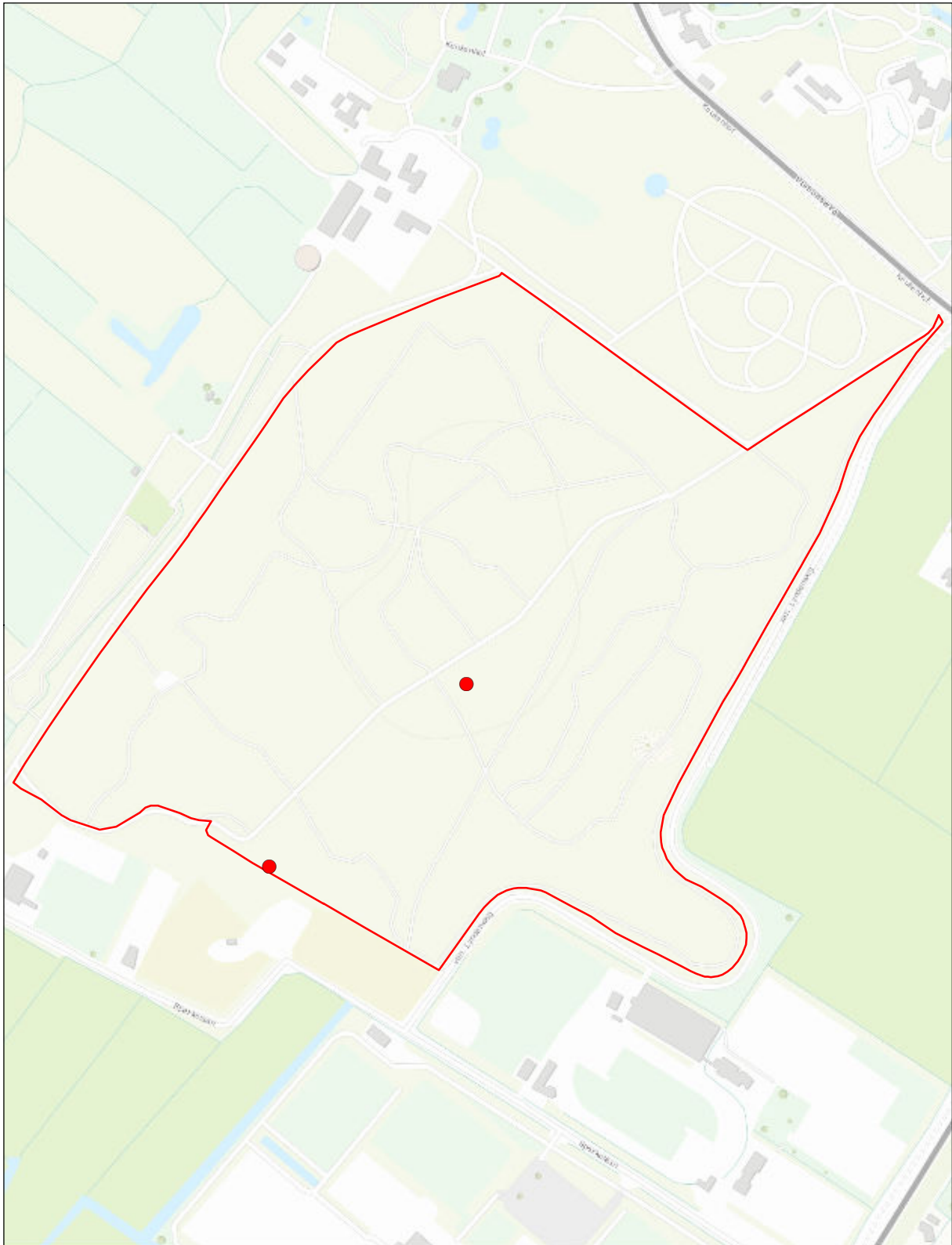
Verspreidingskaart 2020

● **Grote bonte specht**

48 territoria

© Kadaster Nederland

Keukenhofbosch

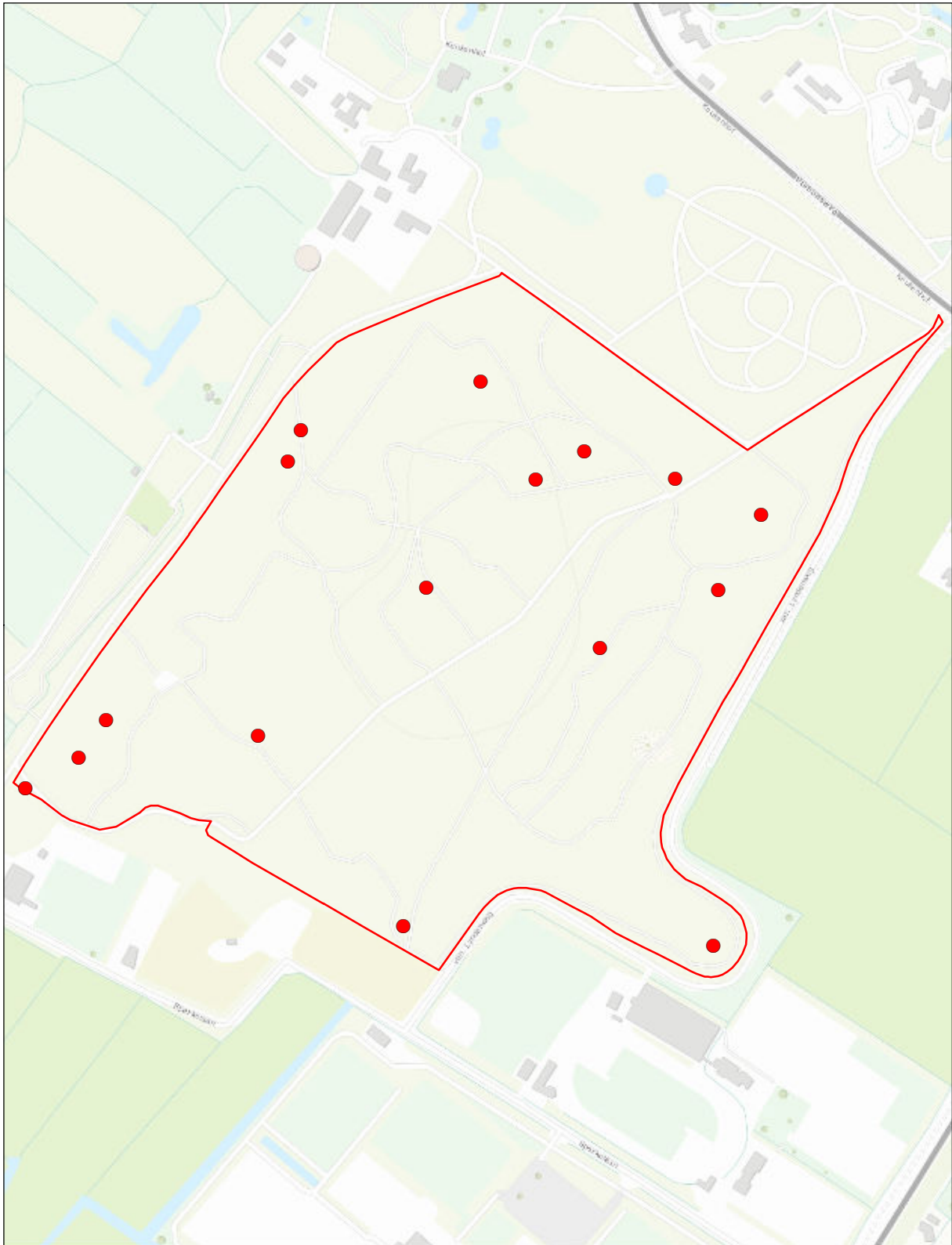
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● **Nachtegaal**

2 territoria

Keukenhofbosch

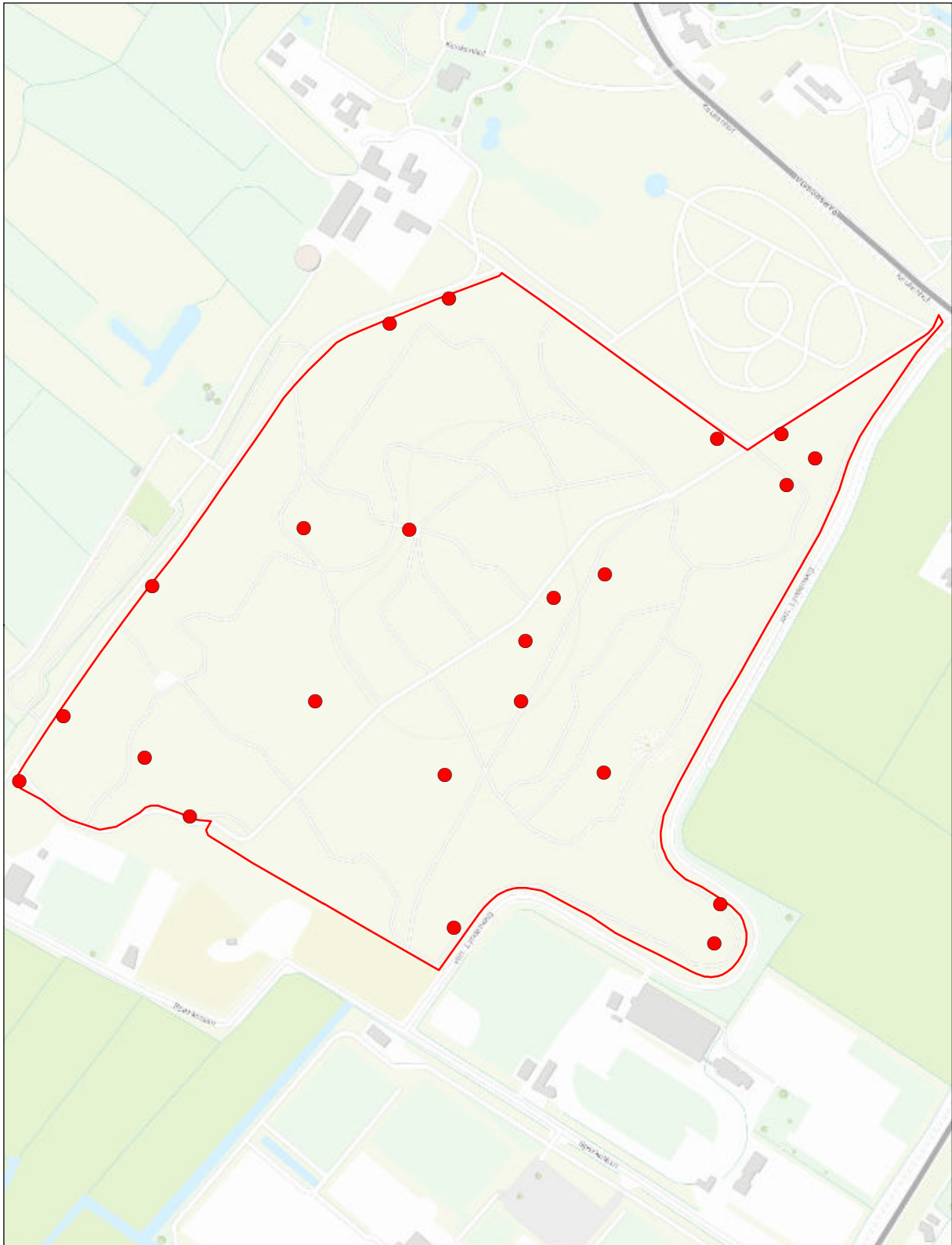
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Zanglijster

16 territoria

Keukenhofbosch

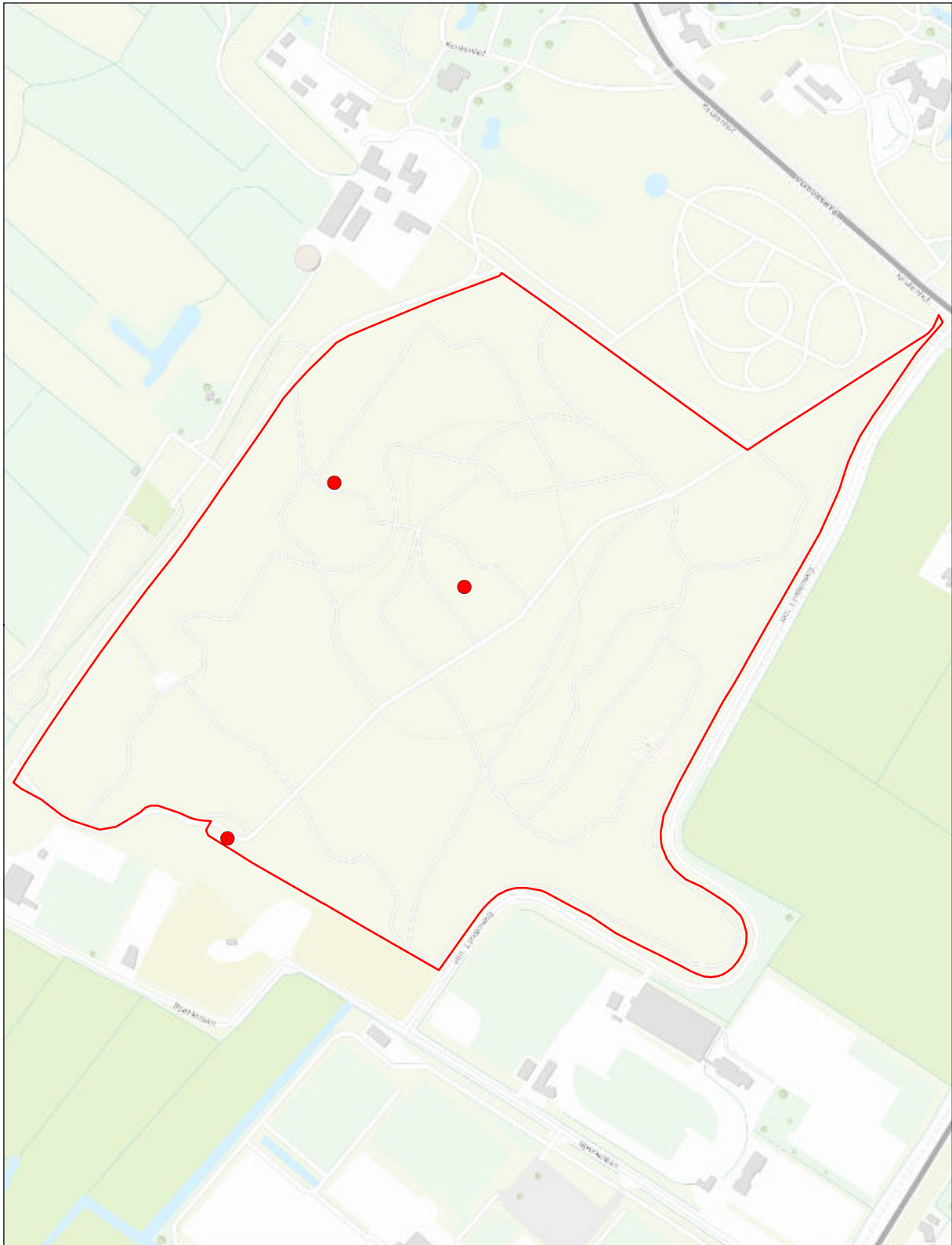
Verspreidingskaart 2020

● **Zwartkop**

23 territoria

© Kadaster Nederland

Keukenhofbosch

Verspreidingskaart 2020

● **Grauwe vliegenvanger**

3 territoria

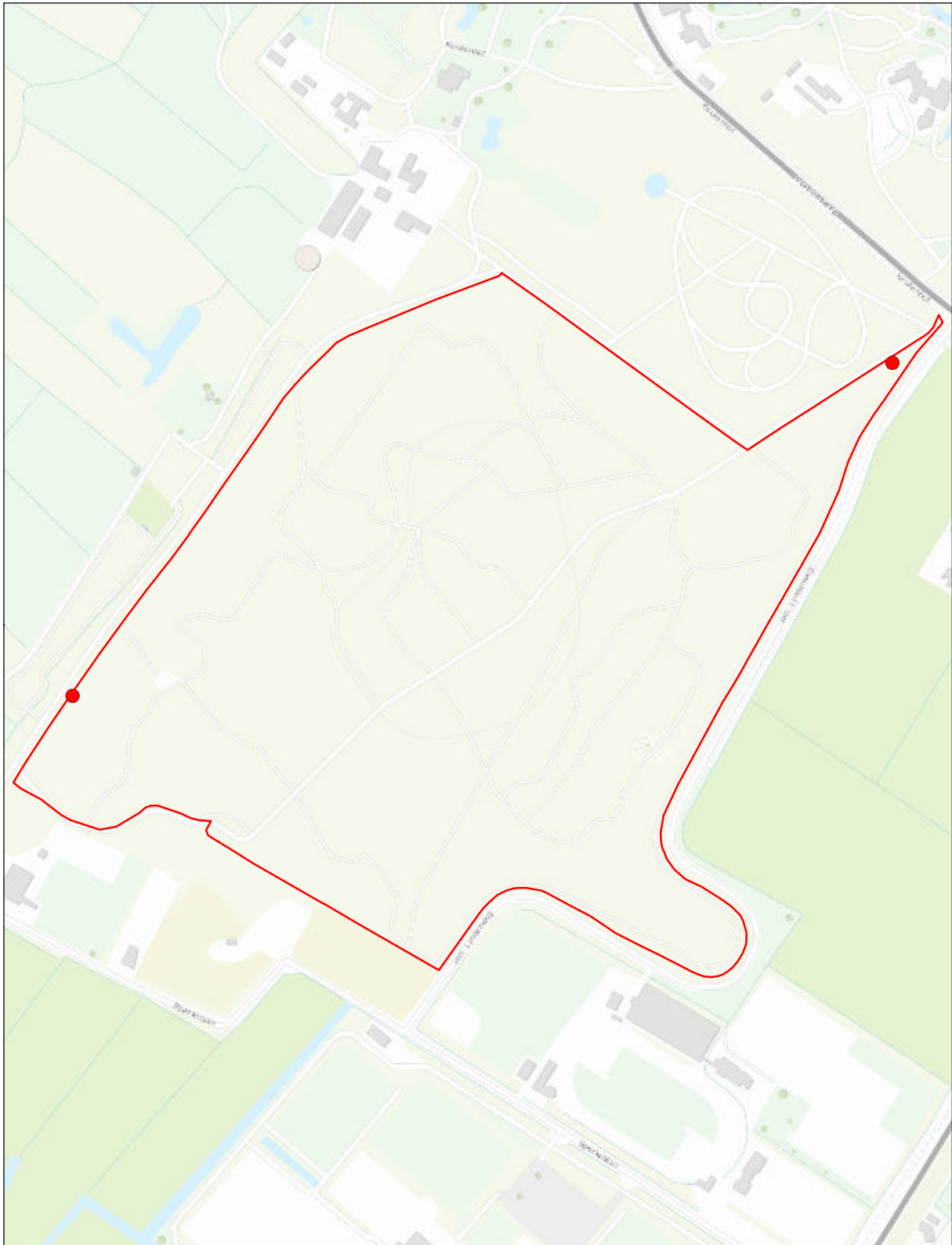
© Kadaster Nederland

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

0 0,225 km

Keukenhofbosch

Verspreidingskaart 2020

● **Stuurmees**

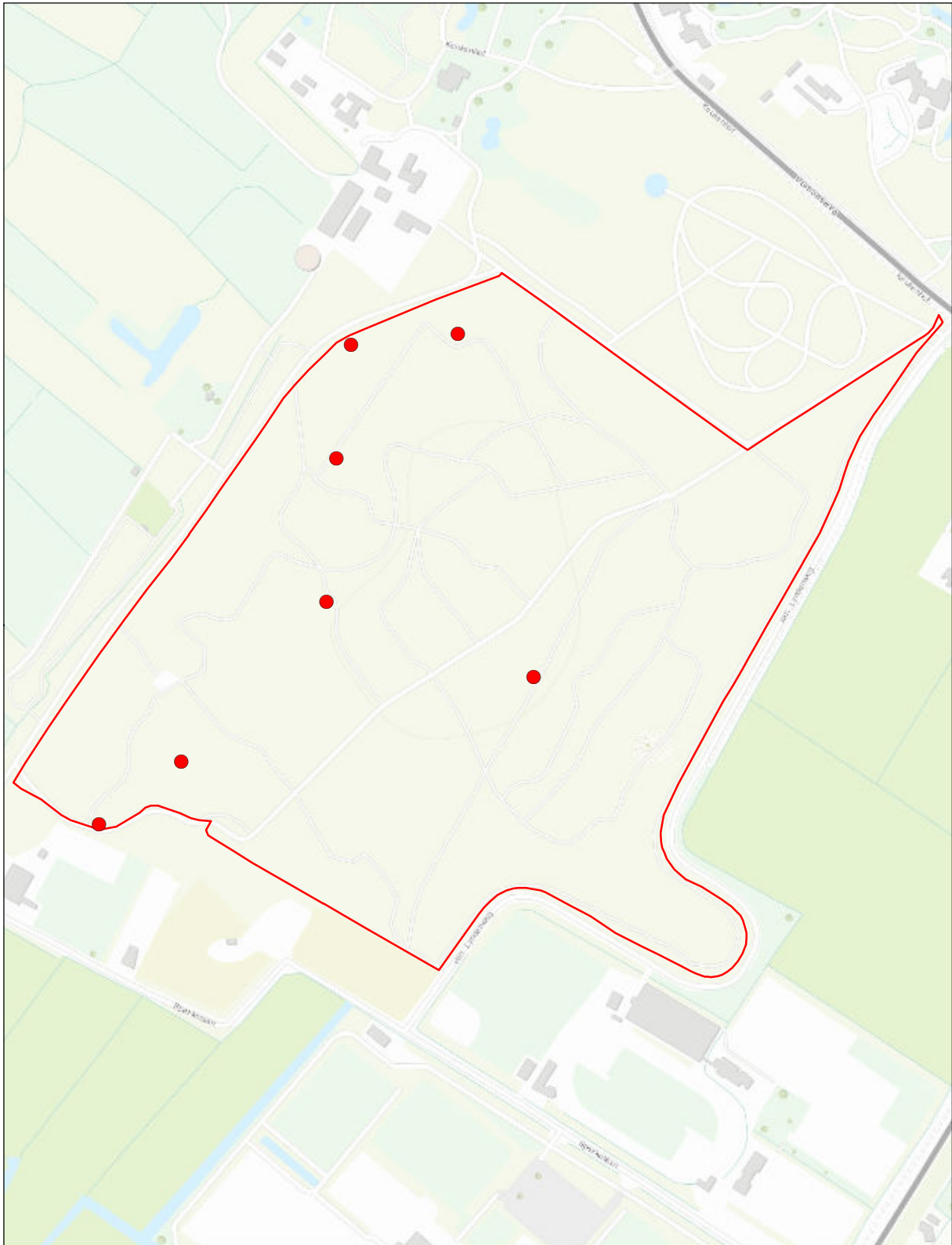
2 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,225 km

Keukenhofbosch

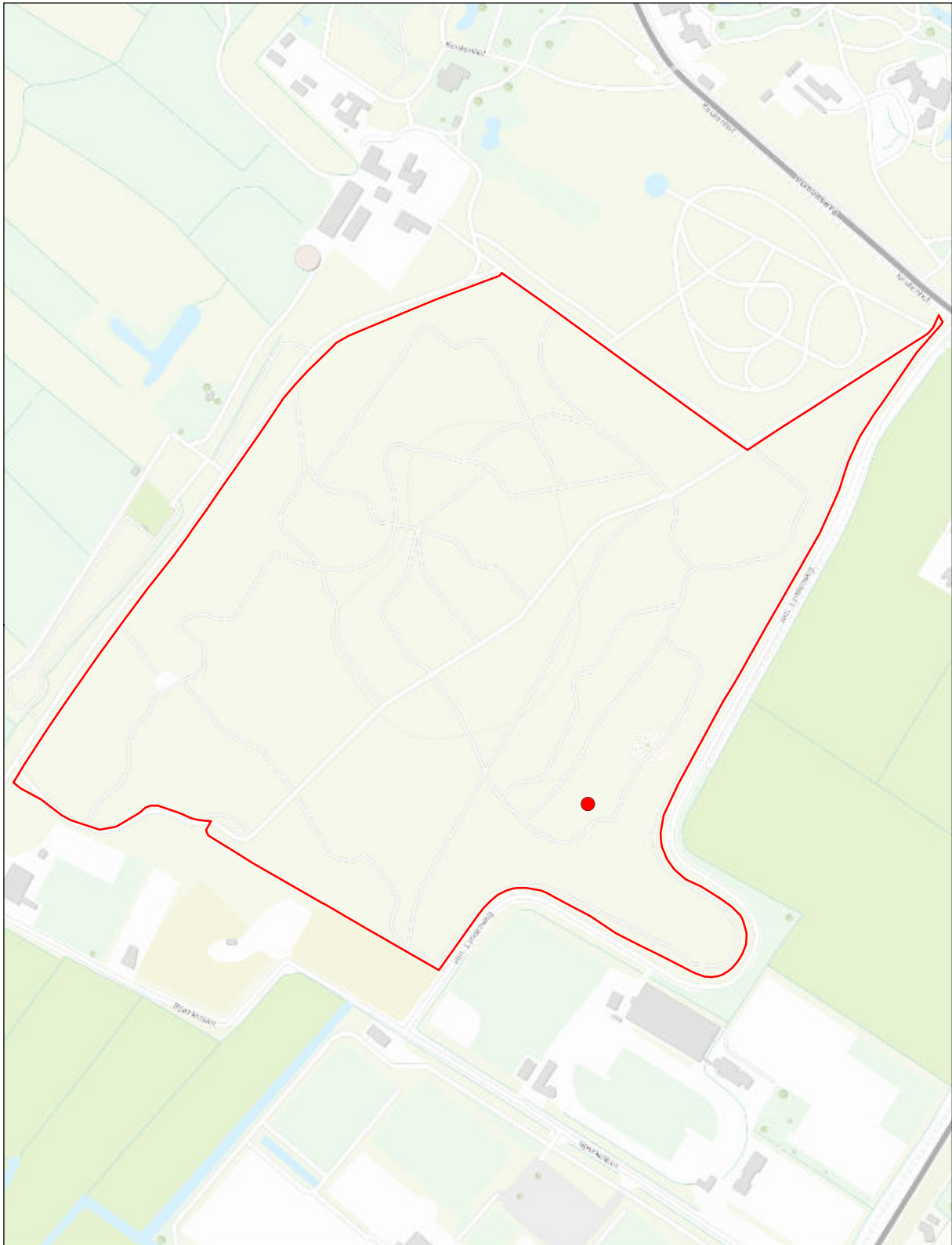
Verspreidingskaart 2020

● **Glanskop**

7 territoria

© Kadaster Nederland

Keukenhofbosch

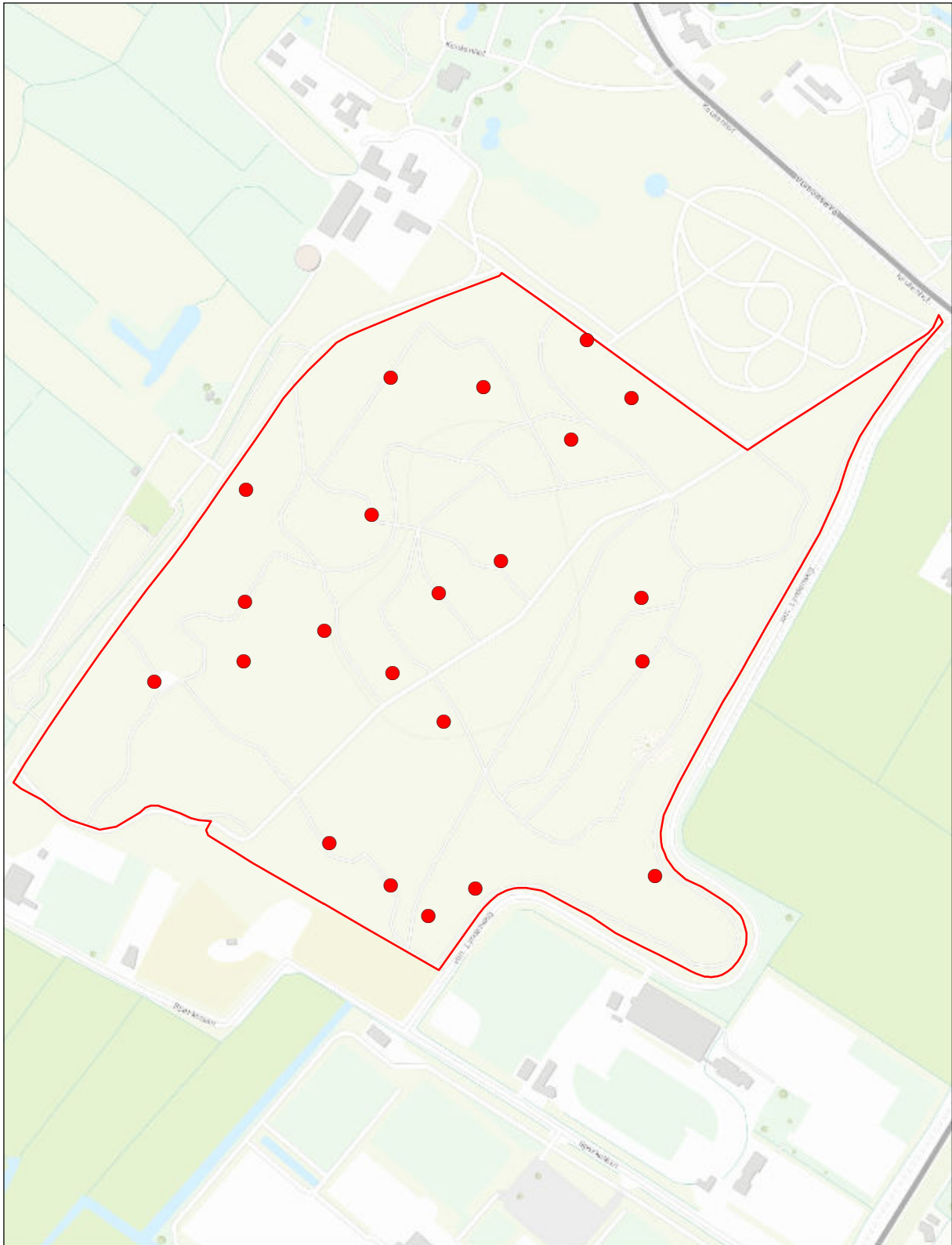
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Zwarte mees

1 territorium

Keukenhofbosch

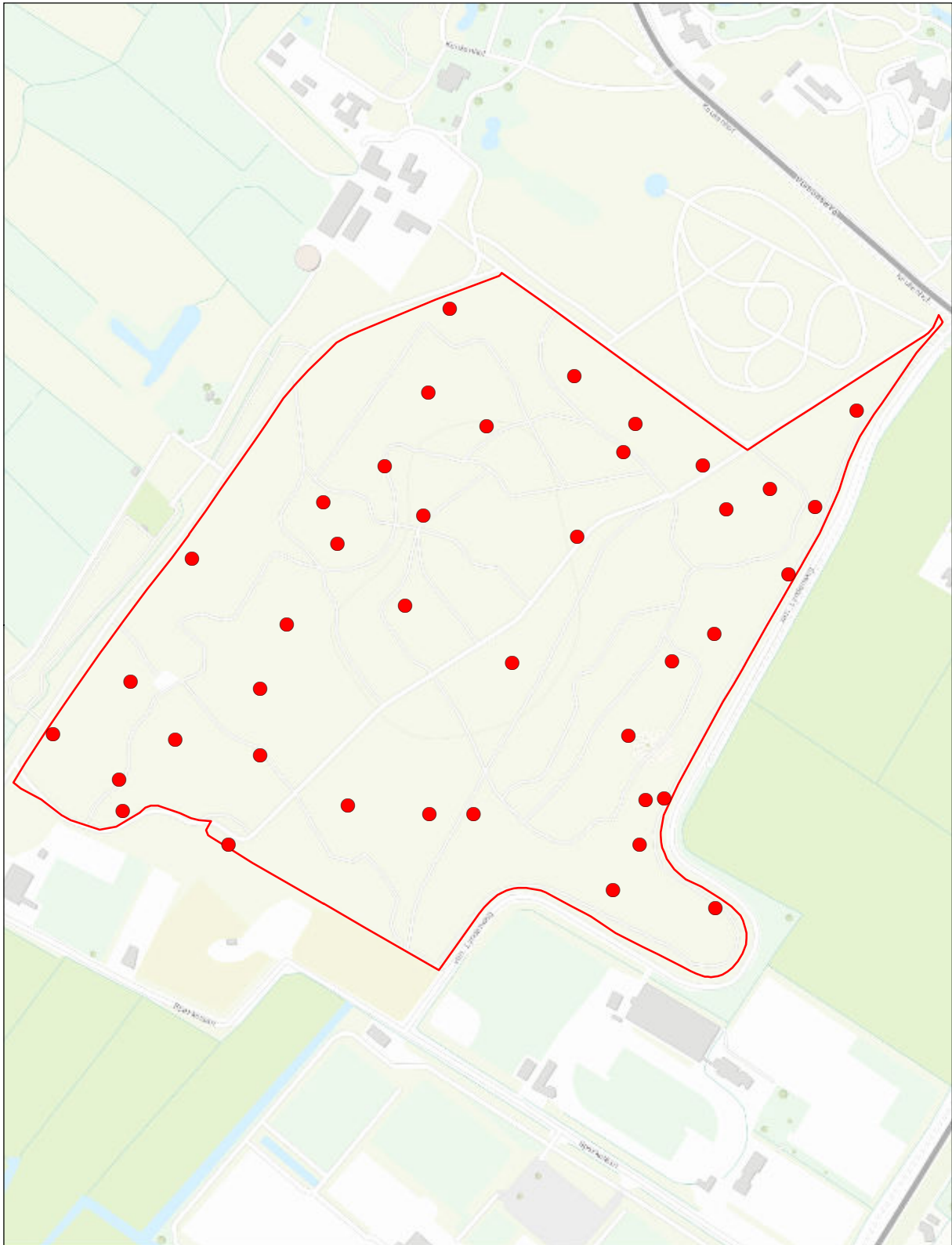
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● **Boomklever**

22 territoria

Keukenhofbosch

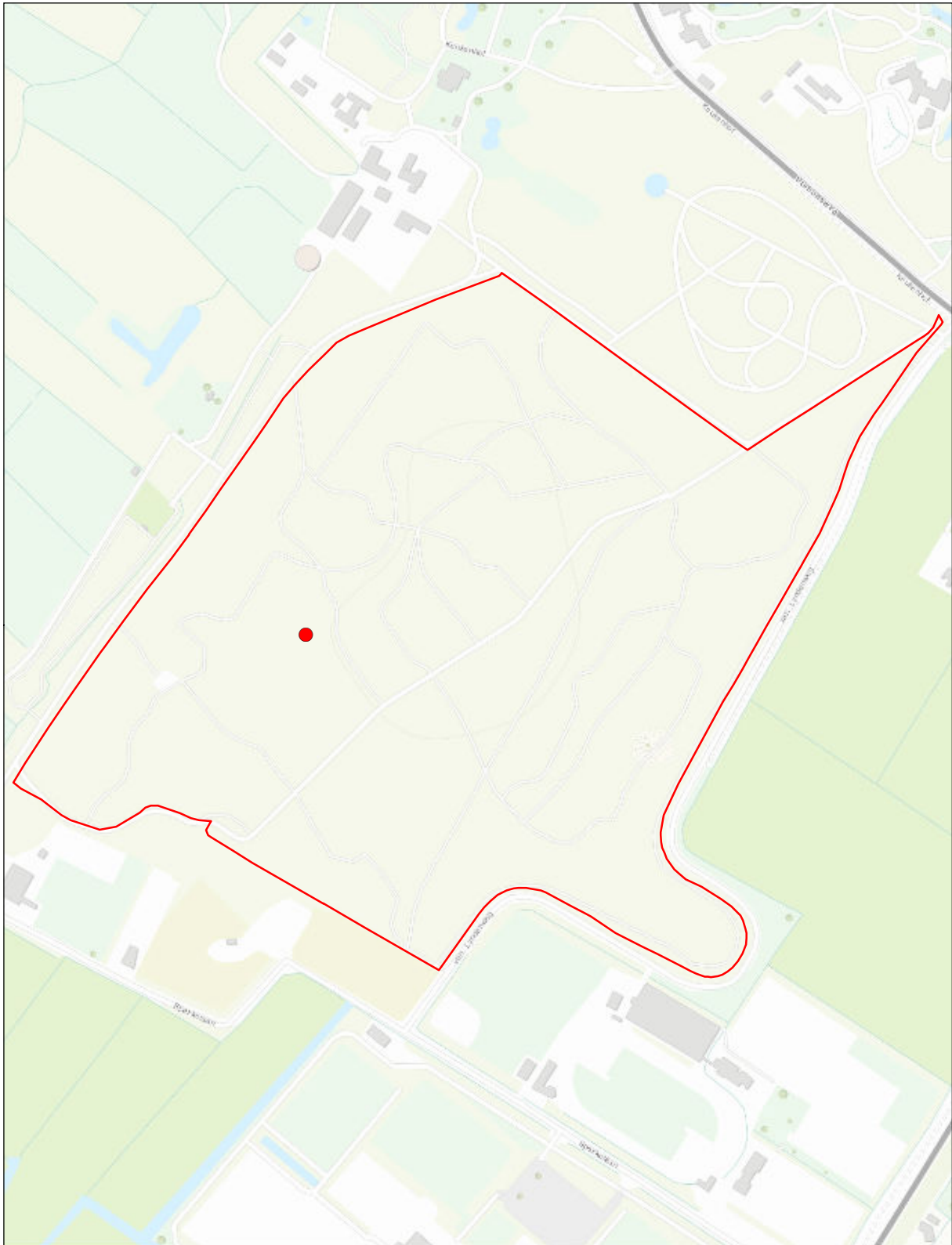
Verspreidingskaart 2020

● Boomkruiper

40 territoria

© Kadaster Nederland

Keukenhofbosch

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● **Wielewaal**

1 territorium

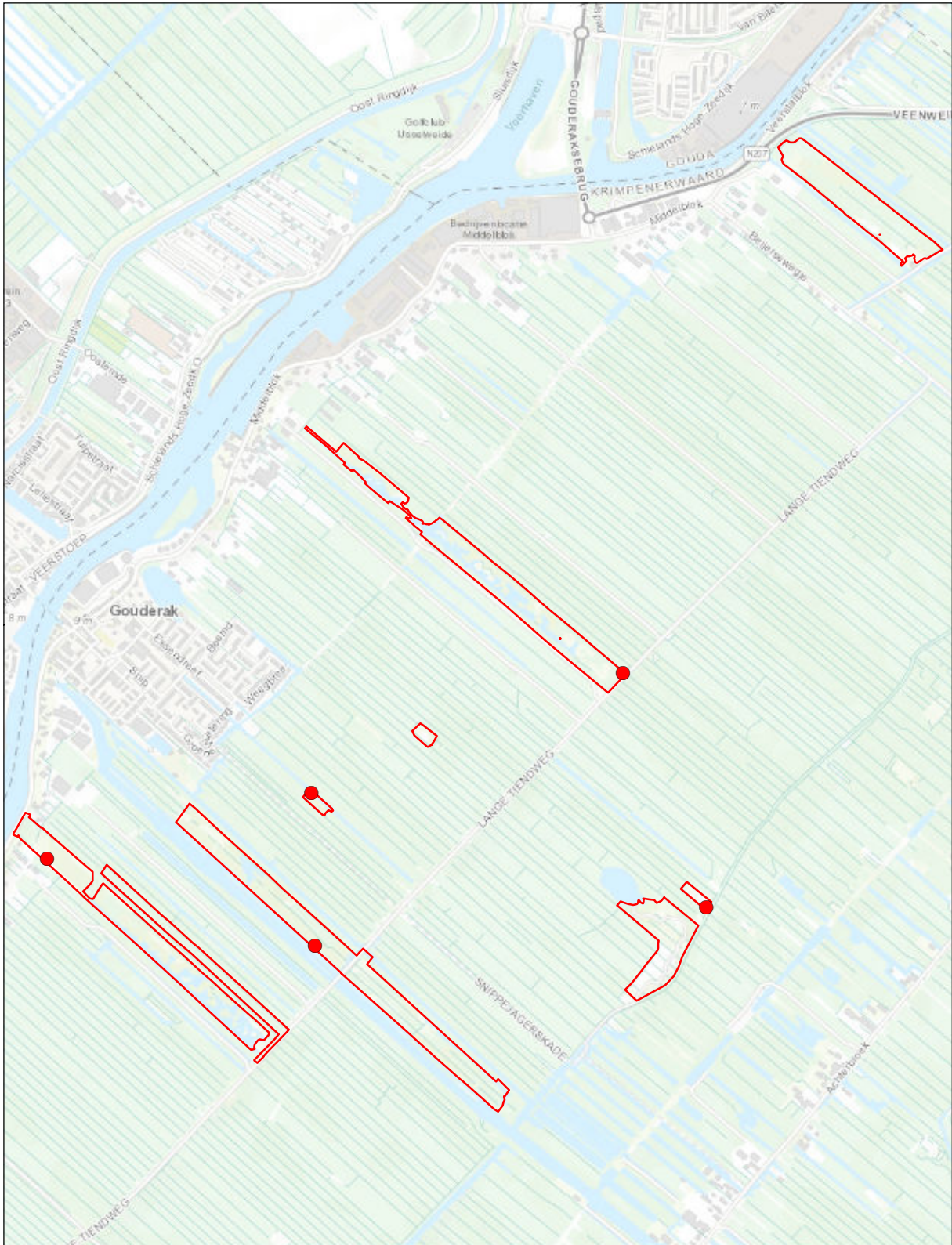

0 0,225 km

Bijlage 5 Verspreidingskaarten Krimpenerwaard

Fuut	5	IJsvogel	2
Aalscholver	186	Groene specht	1
Blauwe reiger	67	Grote bonte specht	12
Knobbelzwaan	2	Witte kwikstaart	1
Kolgans	1	Blauwborst	1
Grauwe gans	160	Zanglijster	15
Grote canadese gans	8	Cetti's zanger	3
Brandgans	18	Rietzanger	8
Nijlgans	17	Bosrietzanger	9
Bergeend	3	Kleine karekiet	12
Krakeend	8	Spotvogel	22
Wilde eend	44	Braamsluiper	1
Soepeend	2	Grasmus	8
Slobeend	1	Tuinfluiters	27
Kuifeend	1	Zwartkop	92
Havik	2	Grauwe vliegenvanger	11
Buizerd	5	Staartmees	4
Waterhoen	11	Boomkruiper	14
Meerkoet	32	Zwarte kraai	9
Holenduif	2	Ringmus	1
Turkse tortel	1	Groenling	6
Koekoek	3	Putter	20
Ransuil	1	Rietgors	3

Krimpenerwaard

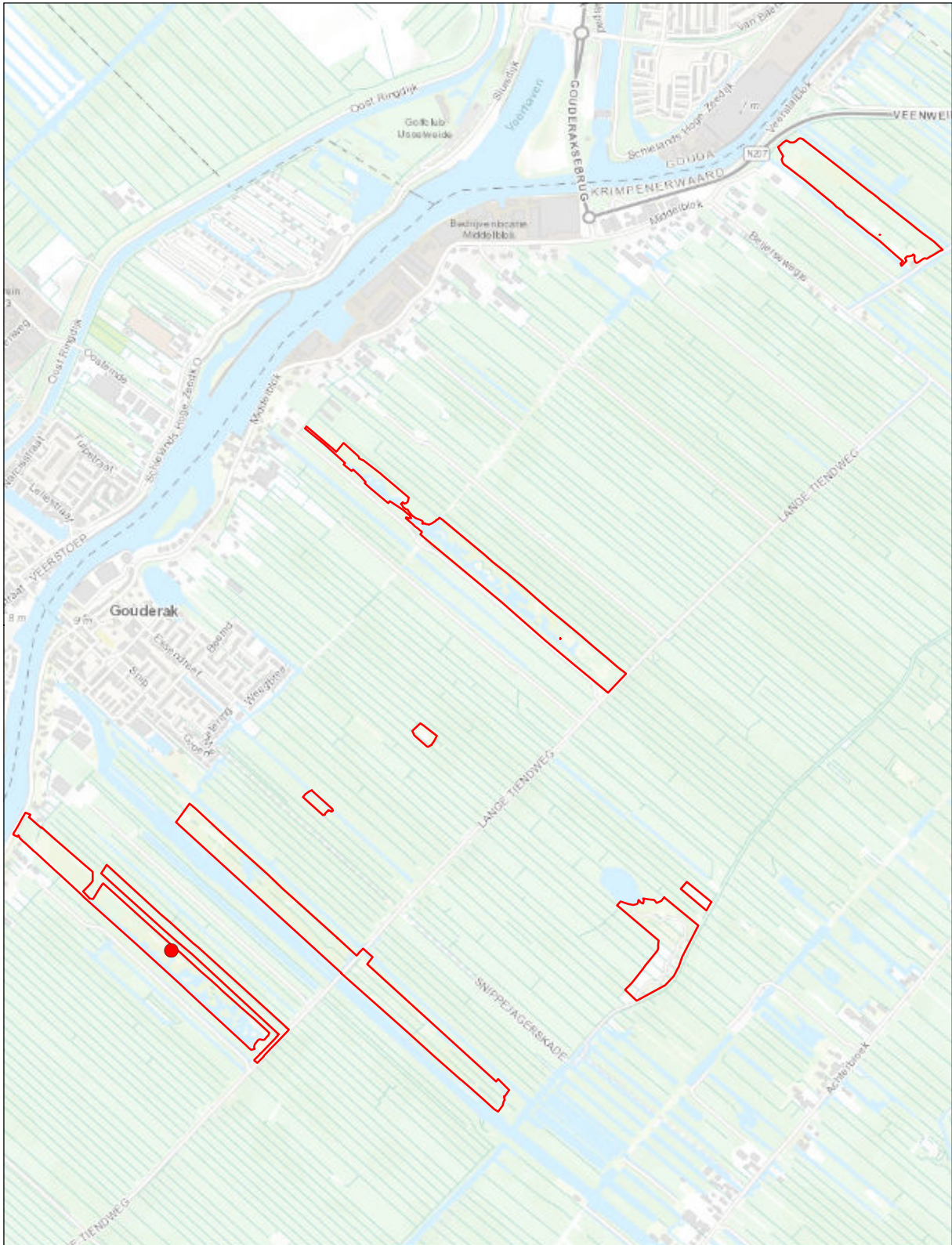
Verspreidingskaart 2020

● Fuut

5 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

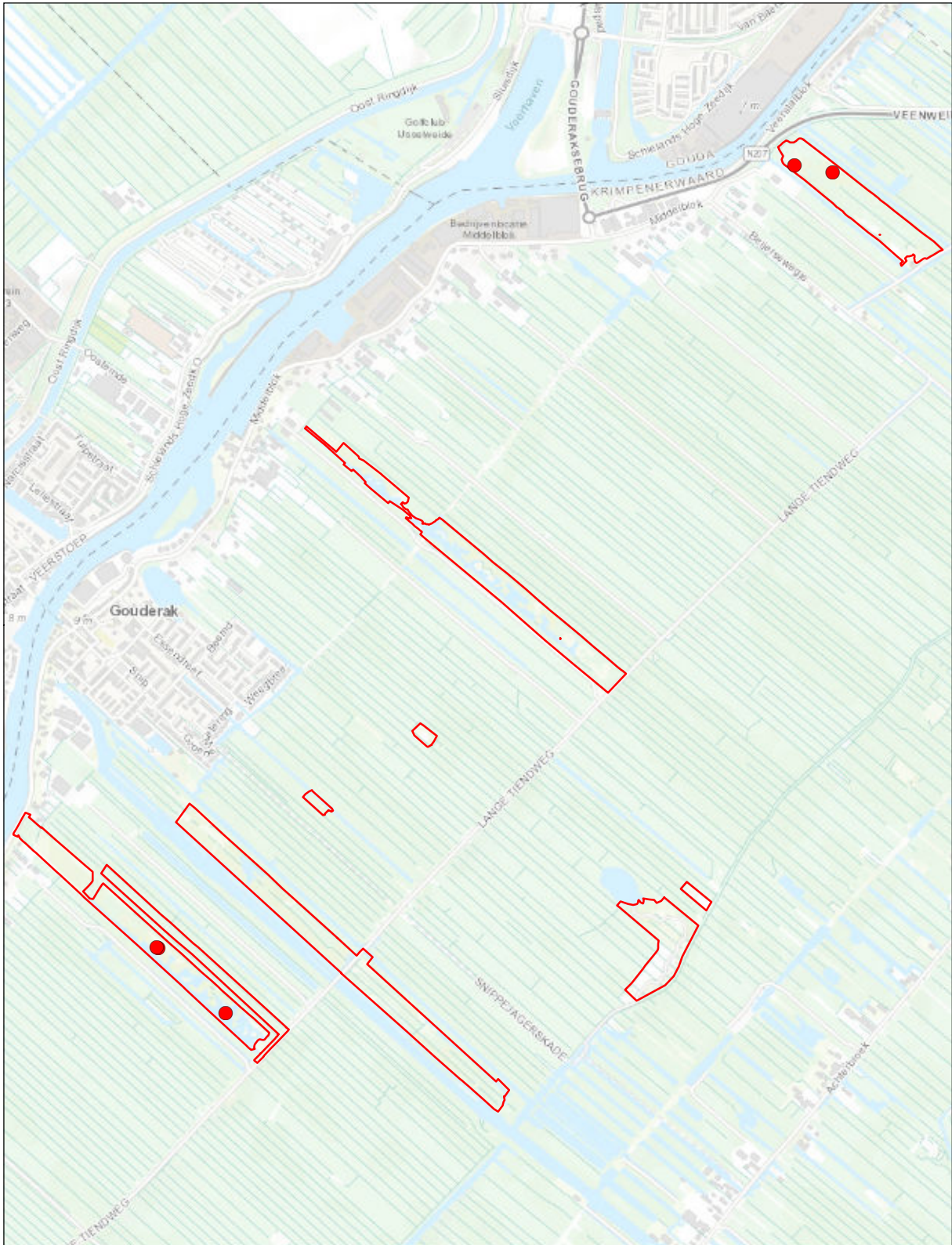
Verspreidingskaart 2020

● Aalscholver

186 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

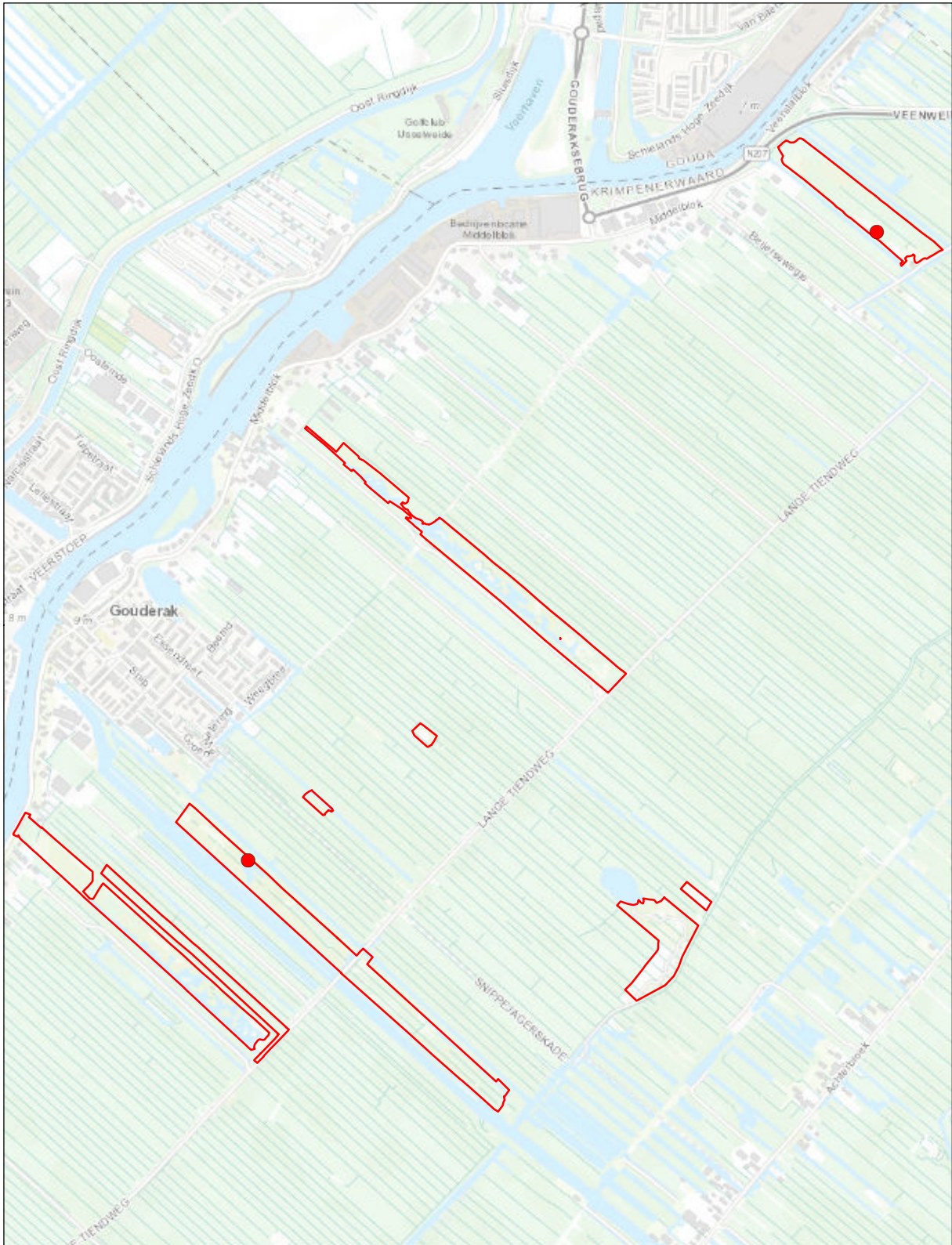
Verspreidingskaart 2020

● **Blauwe reiger**

67 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

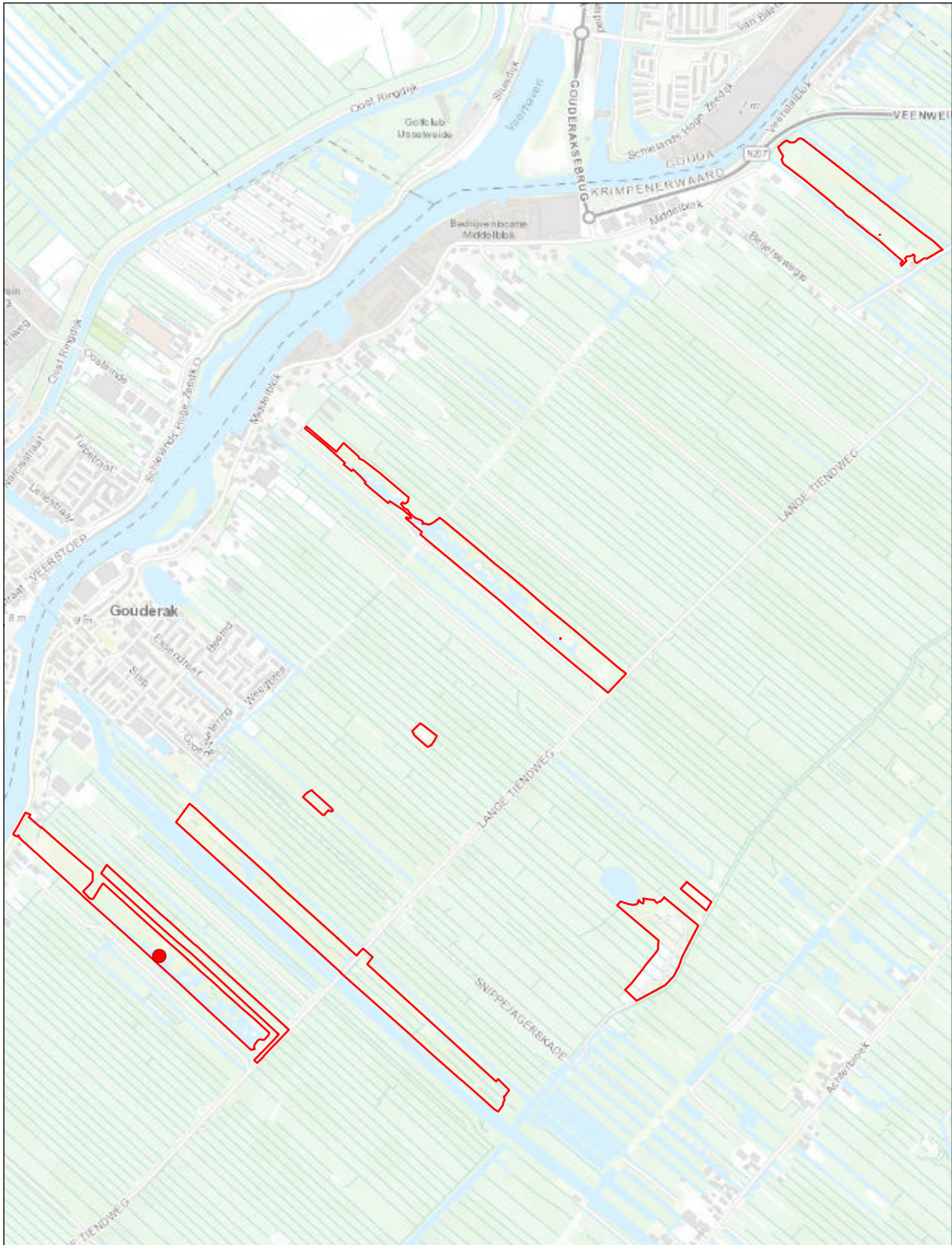
Verspreidingskaart 2020

● Knobbelzwaan

2 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

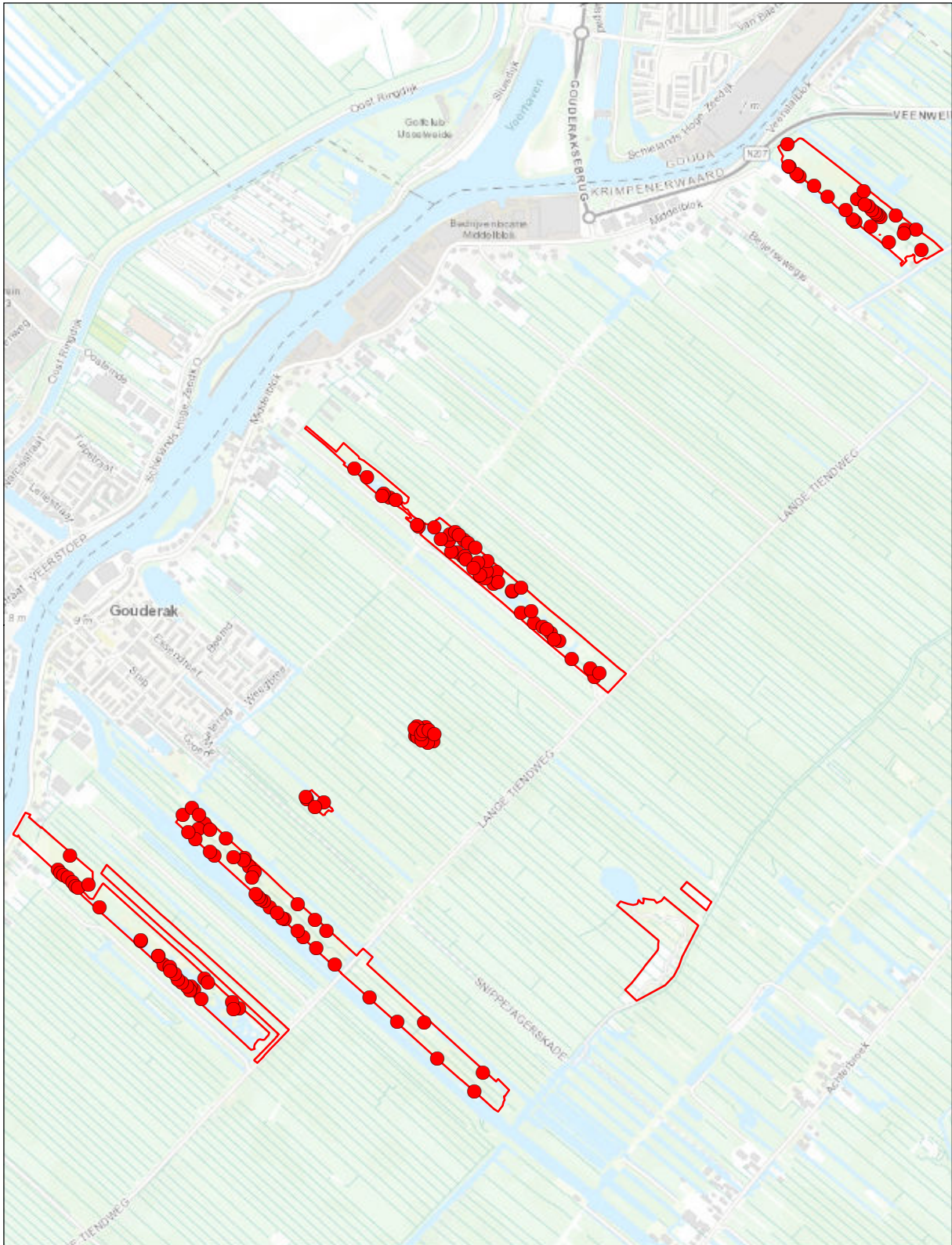
Verspreidingskaart 2020

● **Kolgans**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

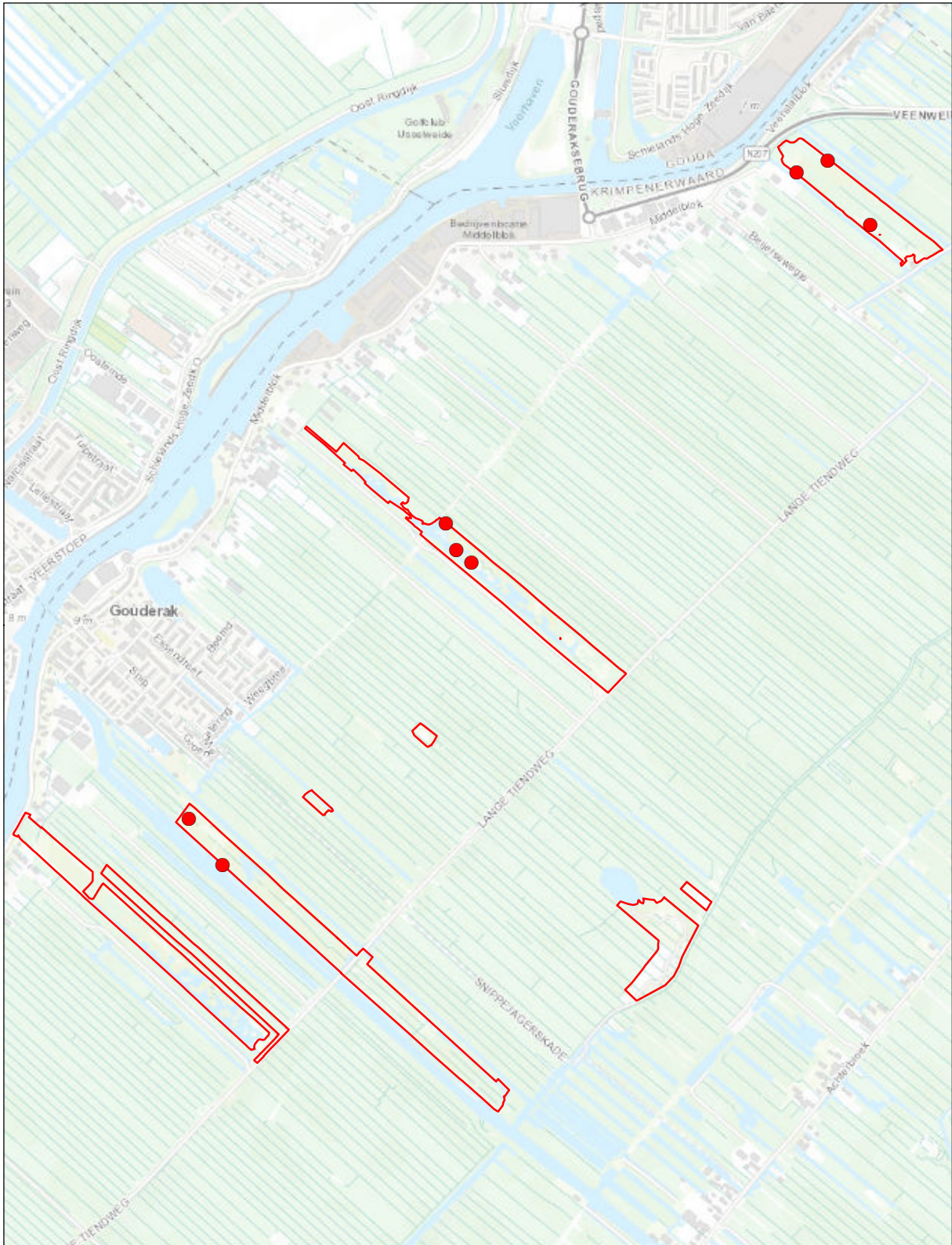
Verspreidingskaart 2020

● **Grauwe gans**

160 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

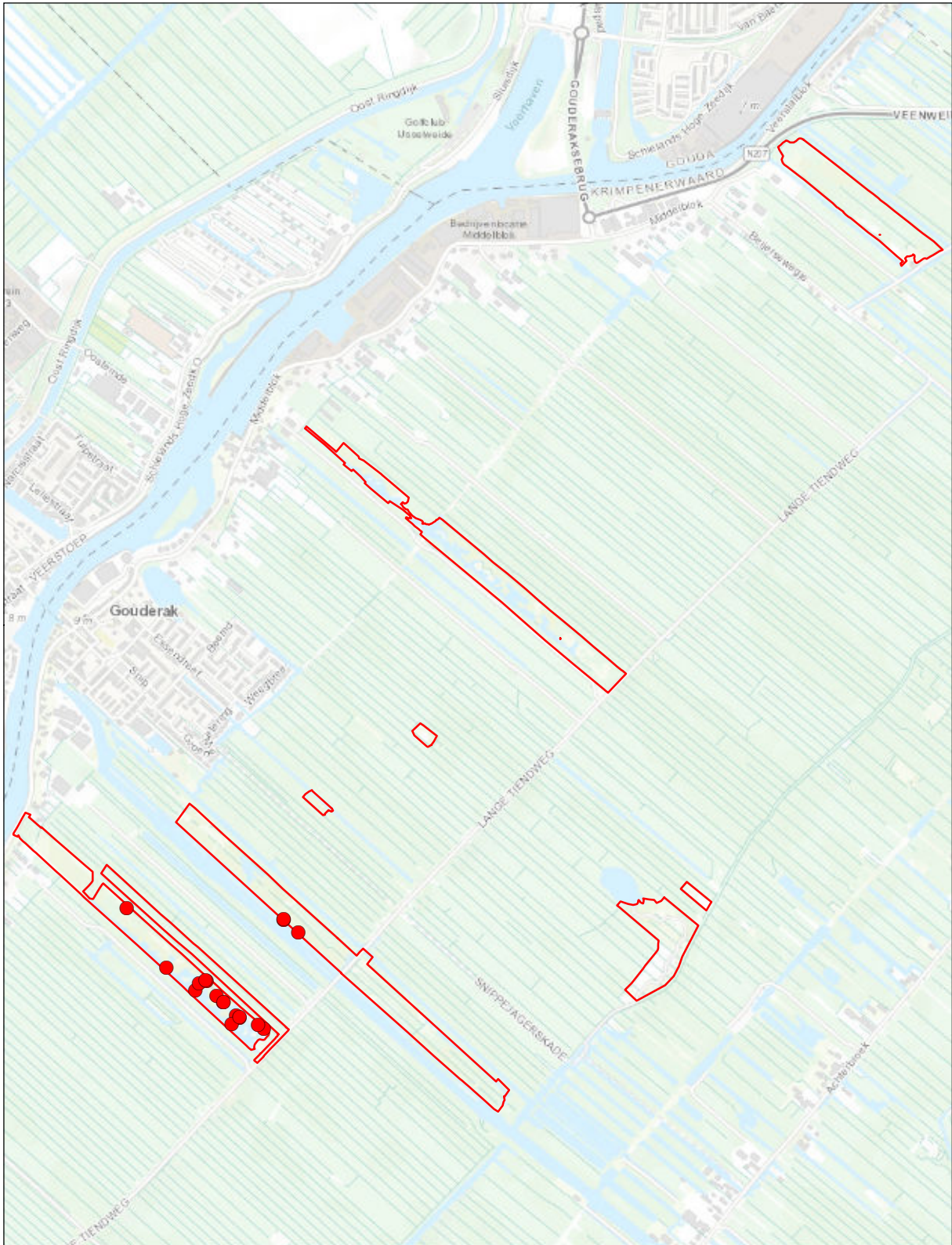
Verspreidingskaart 2020

● Grote canadese gans

8 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

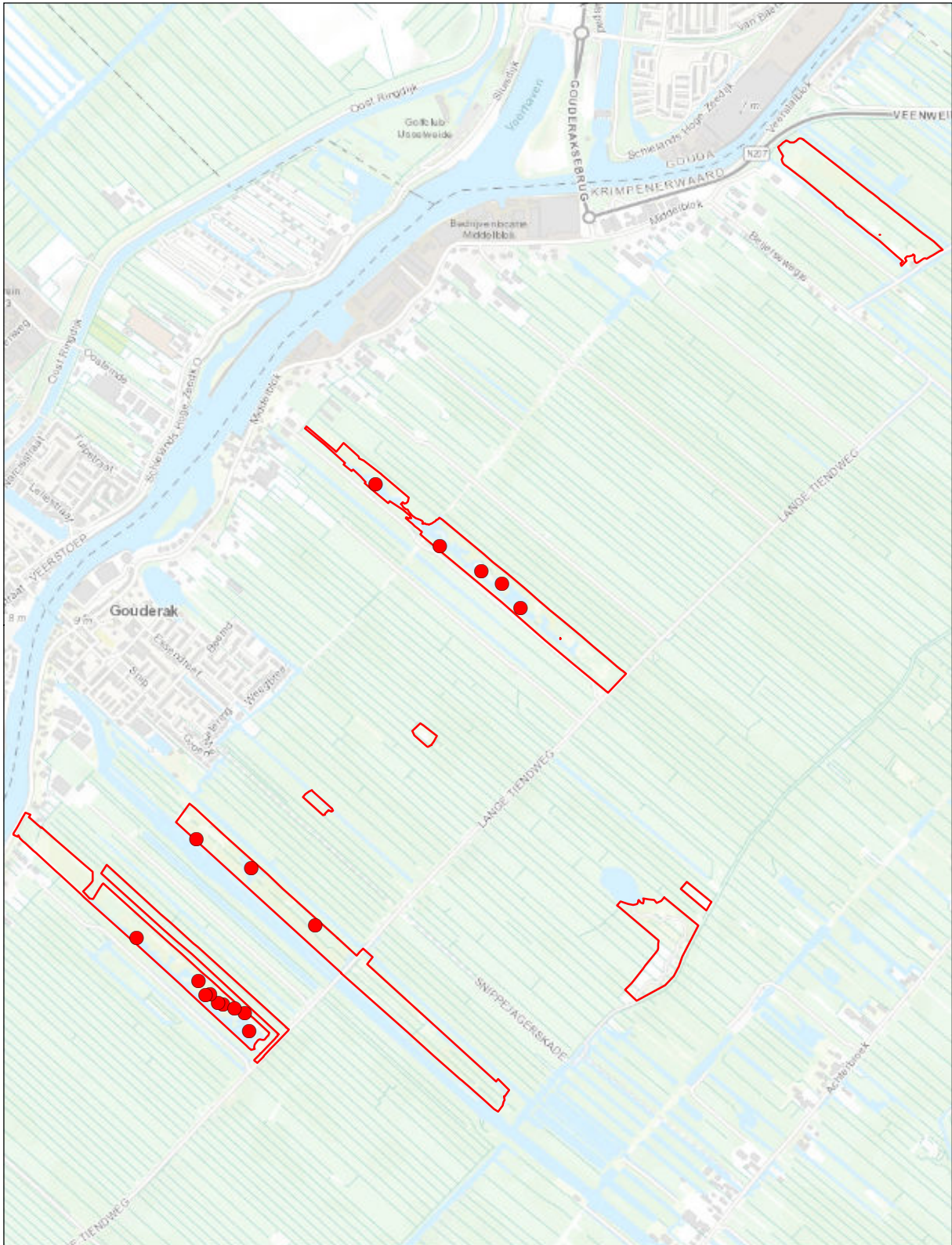
Verspreidingskaart 2020

● **Brandgans**

18 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

Verspreidingskaart 2020

● Nijlgans

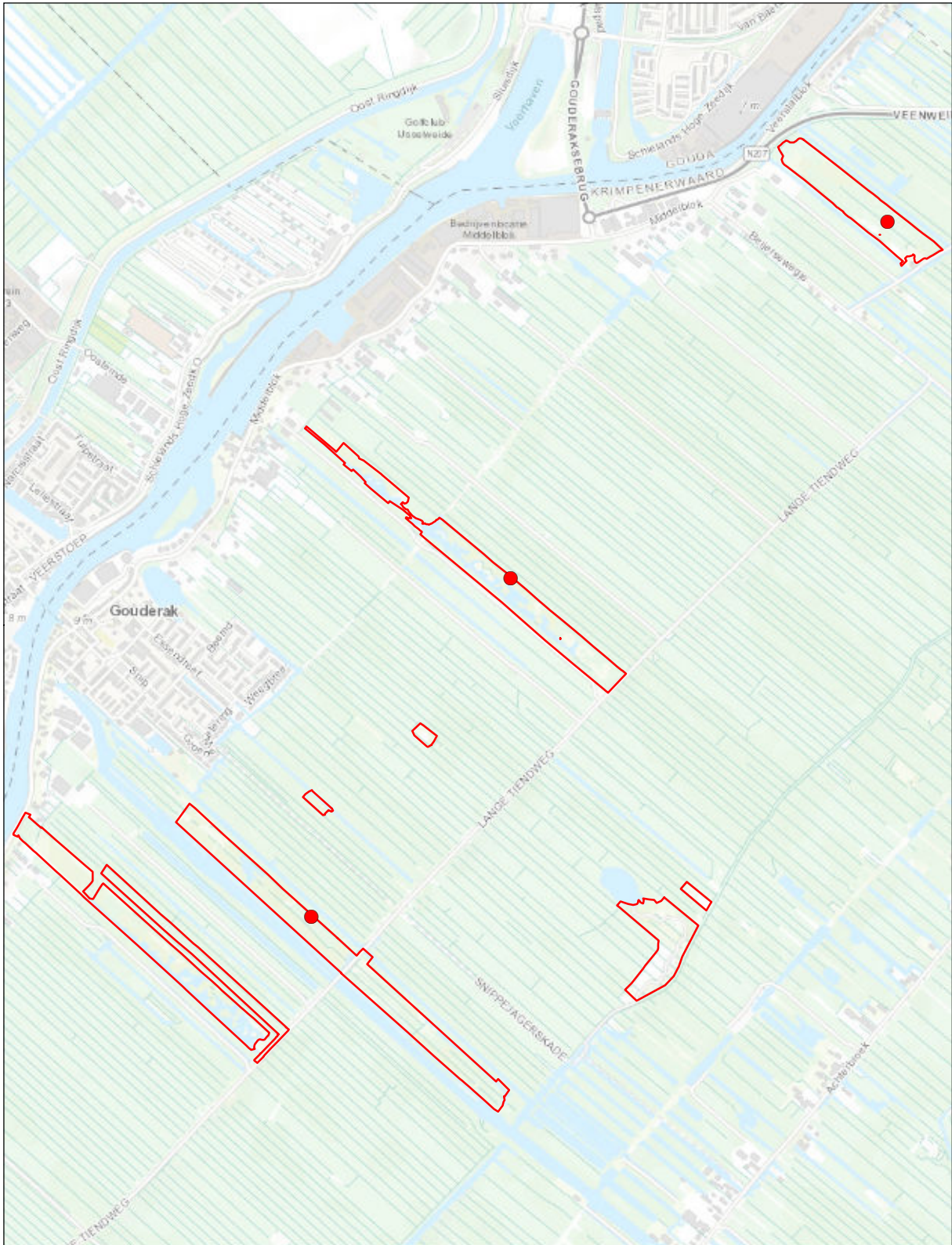
17 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,5 km

Krimpenerwaard

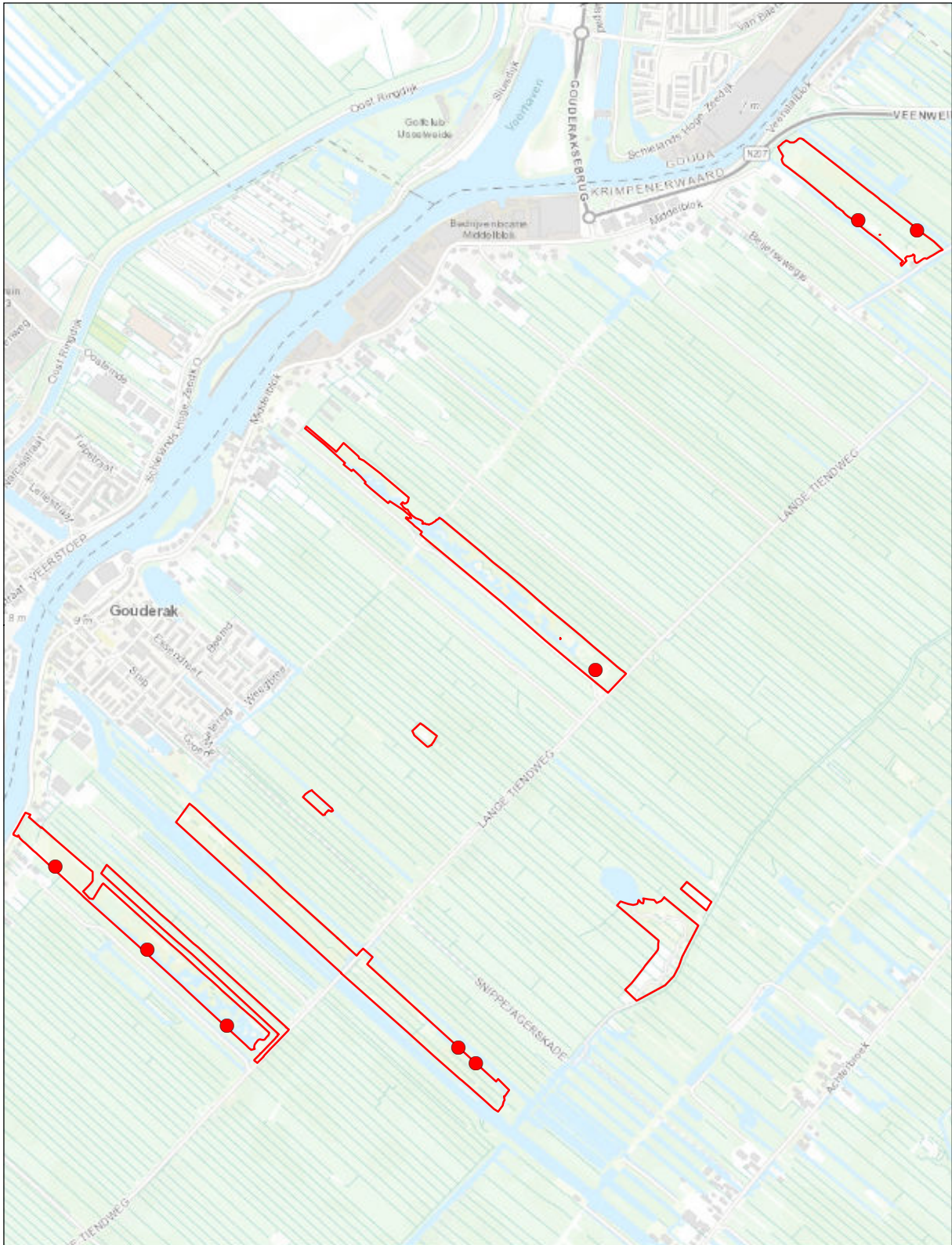
Verspreidingskaart 2020

● Bergeend

3 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

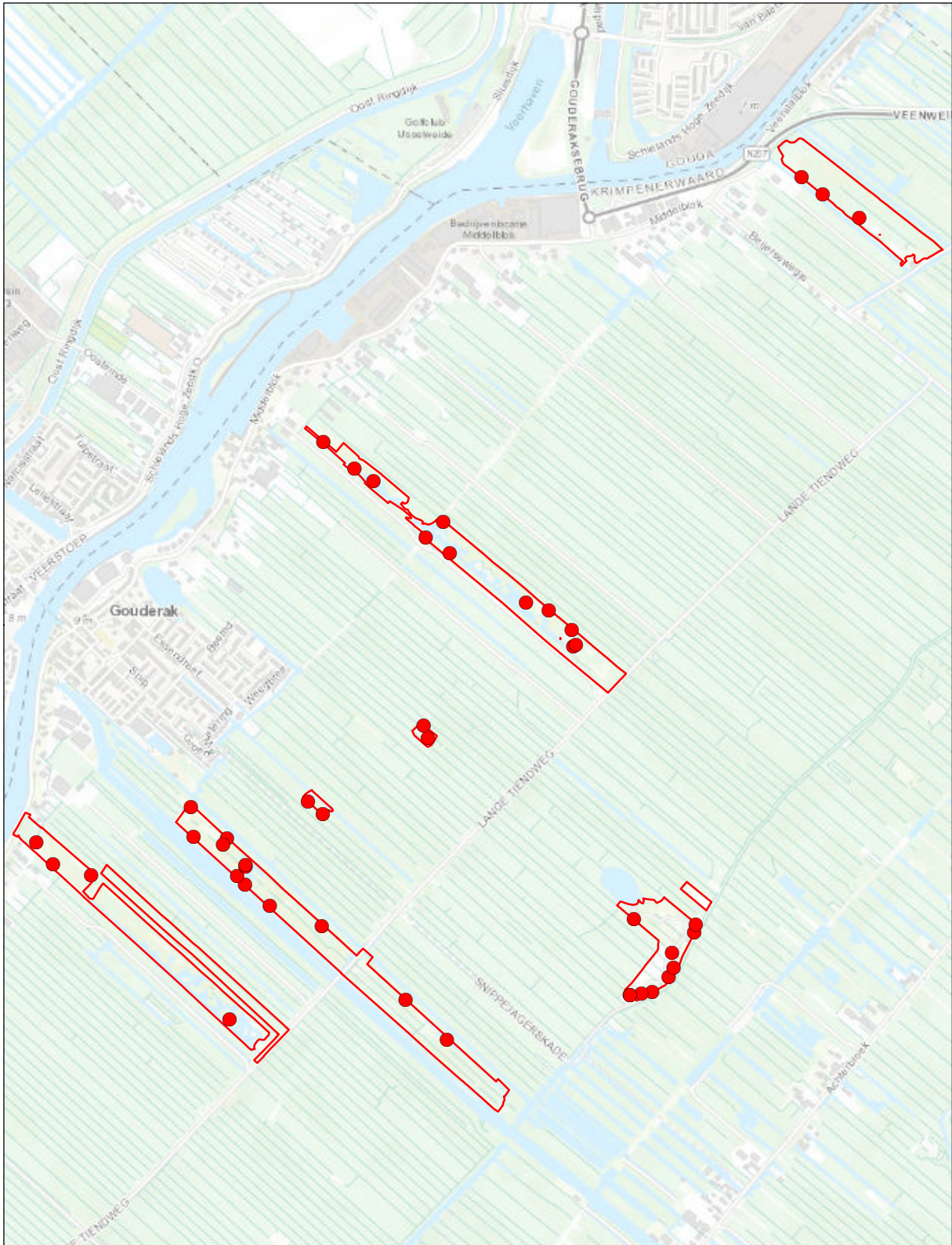
Verspreidingskaart 2020

● **Krakeend**

8 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

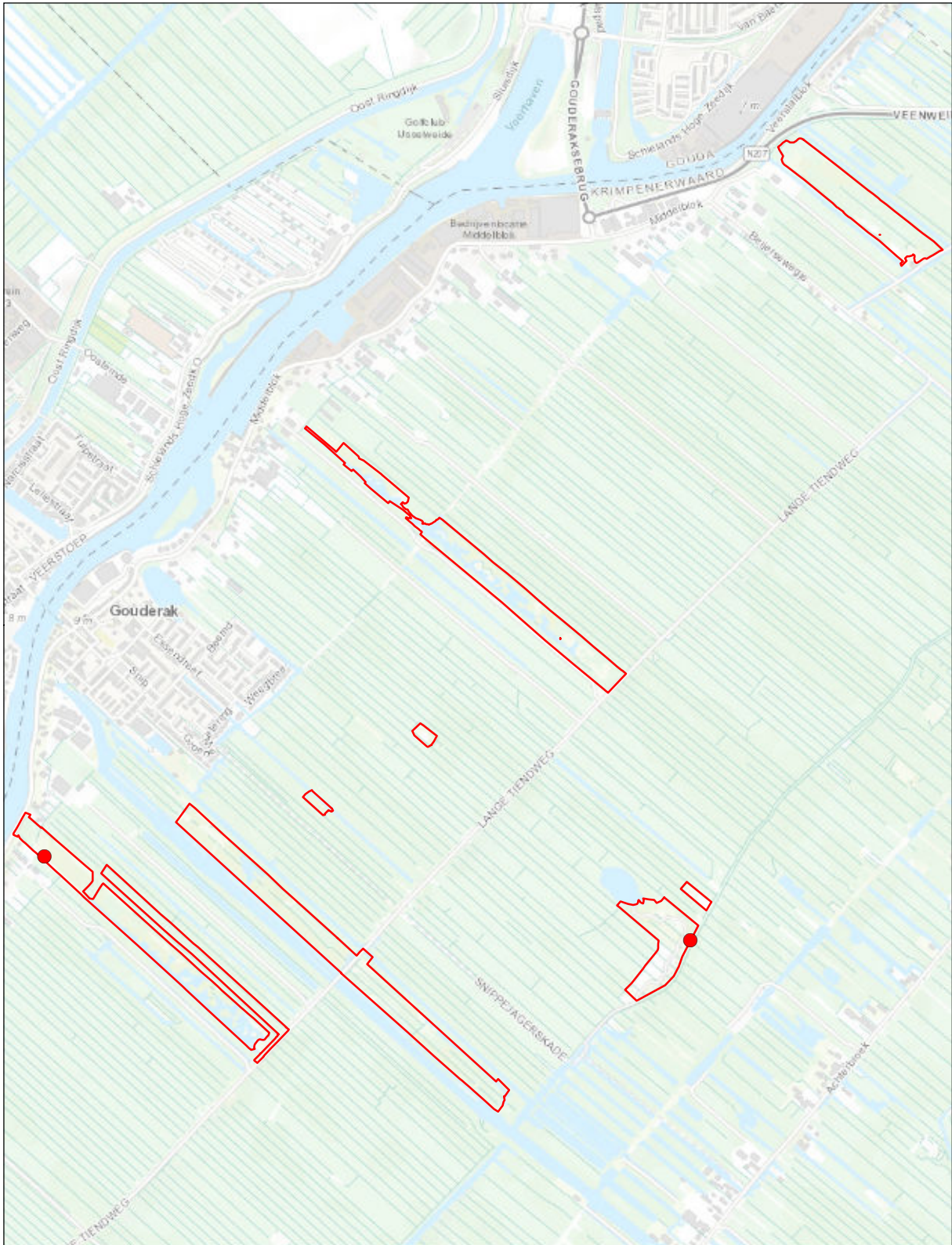
Verspreidingskaart 2020

● **Wilde eend**

44 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

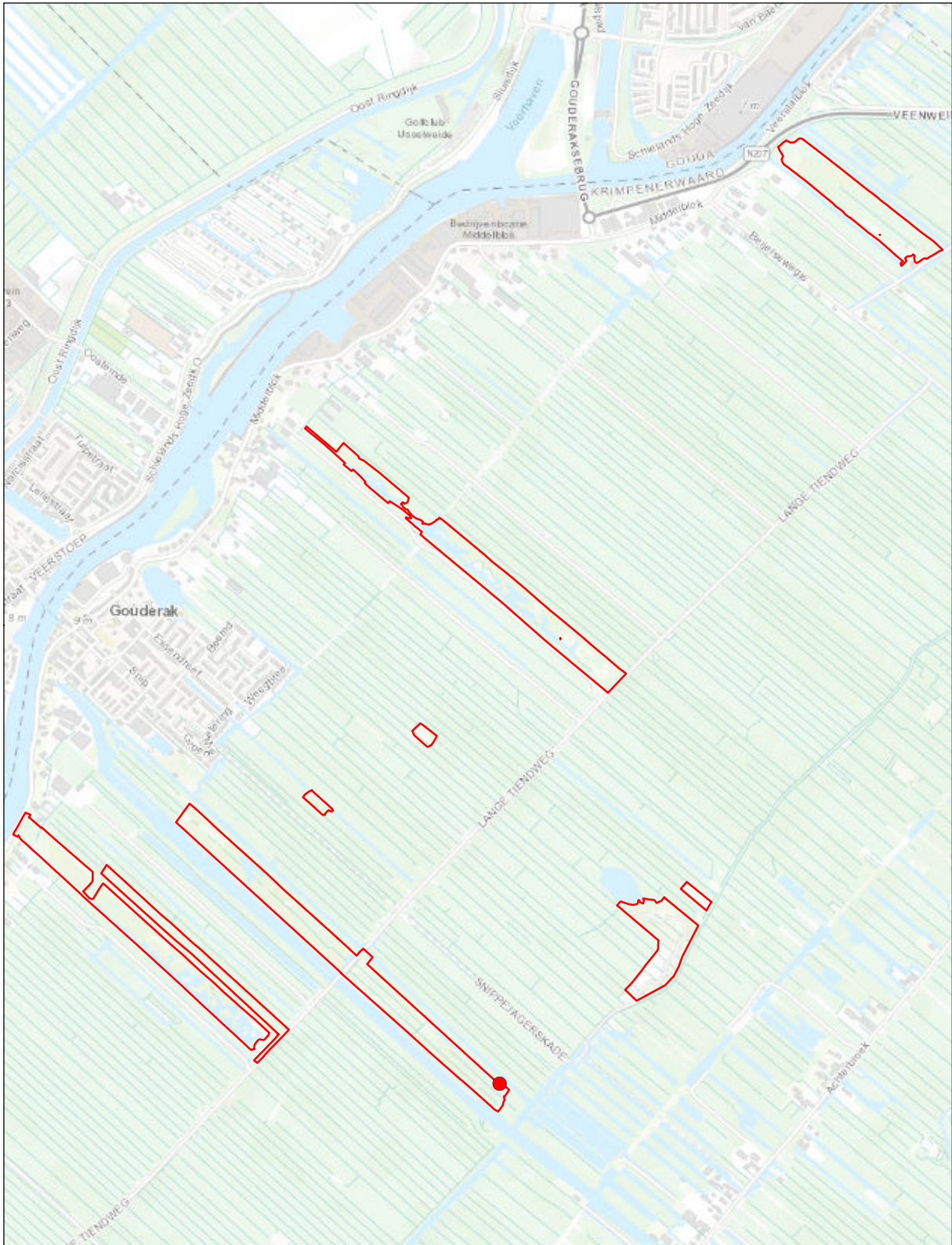
Verspreidingskaart 2020

● Soepond

2 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

Verspreidingskaart 2020

● Slobeend

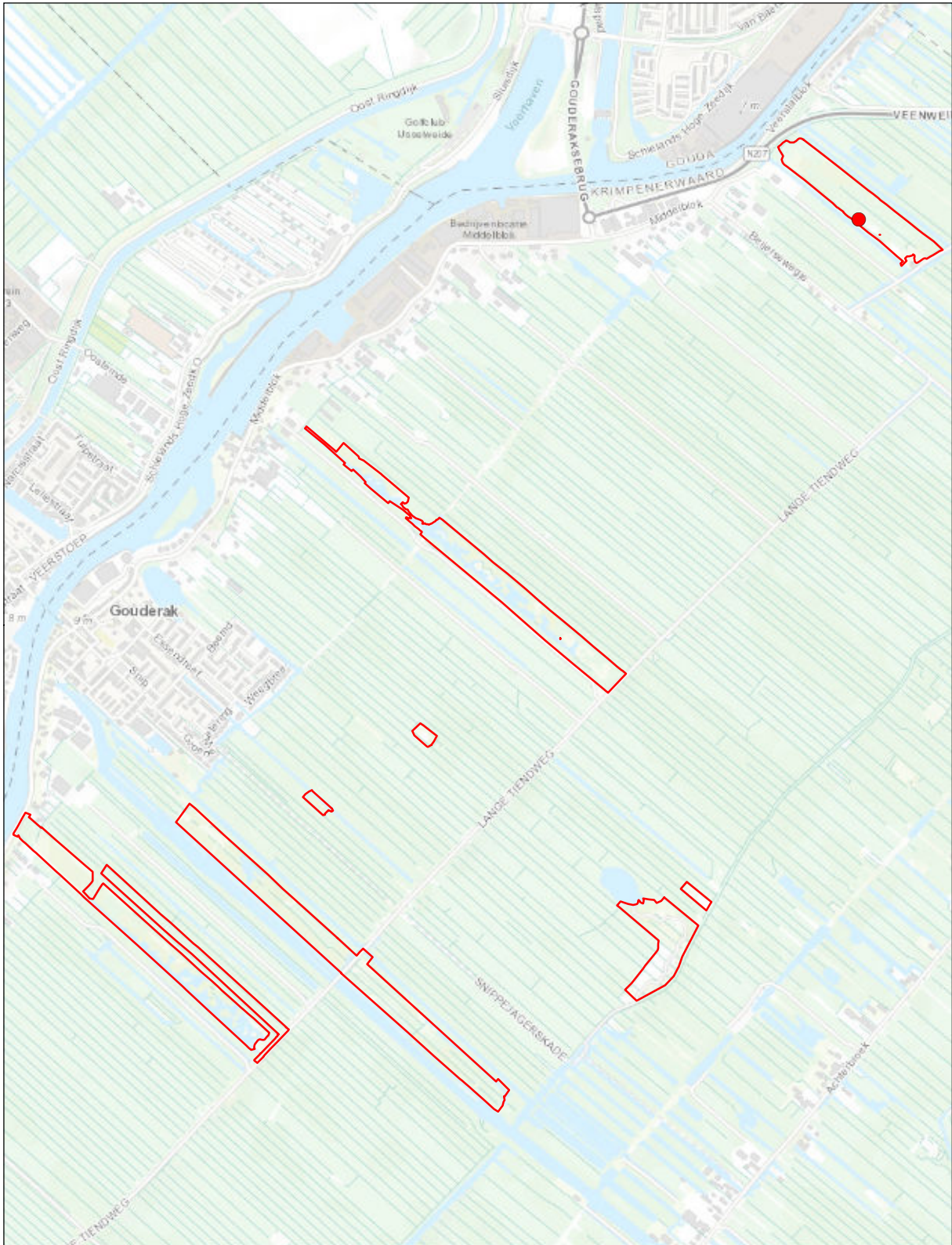
1 territorium

© Kadaster Nederland

0 0,5 km

Krimpenerwaard

Verspreidingskaart 2020

● **Kuifeend**

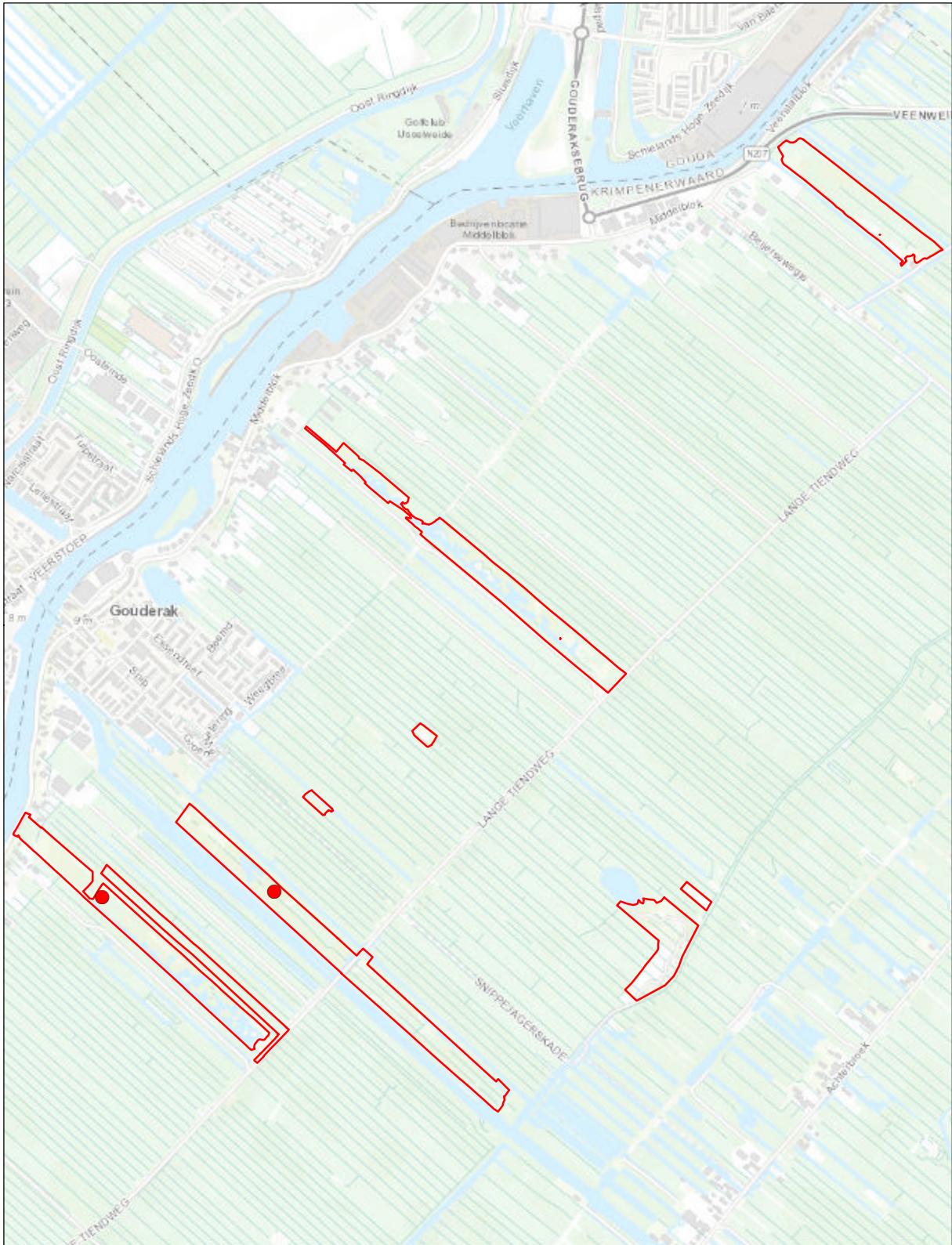
1 territorium

© Kadaster Nederland

0 0,5 km

Krimpenerwaard

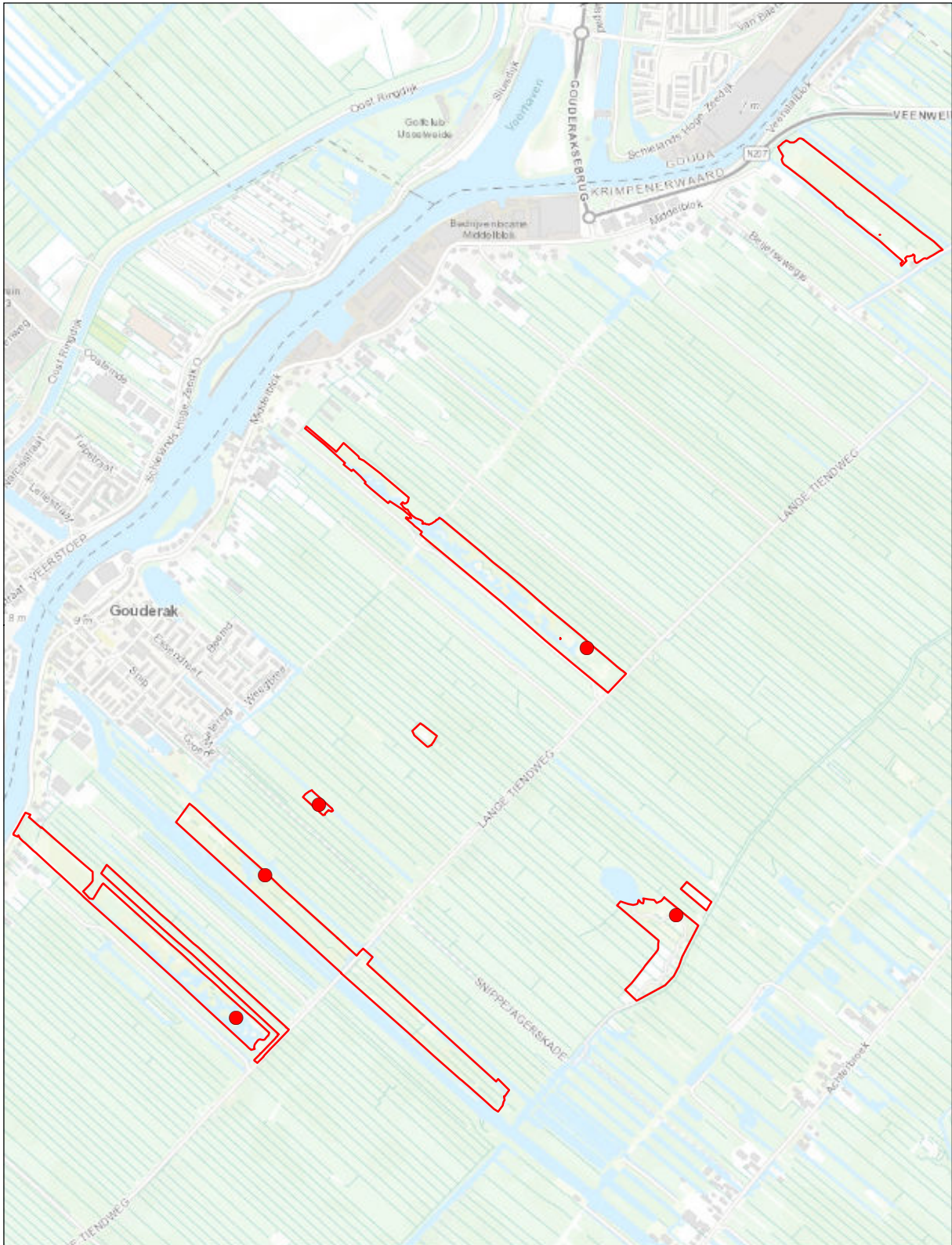
Verspreidingskaart 2020

● Havik

2 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

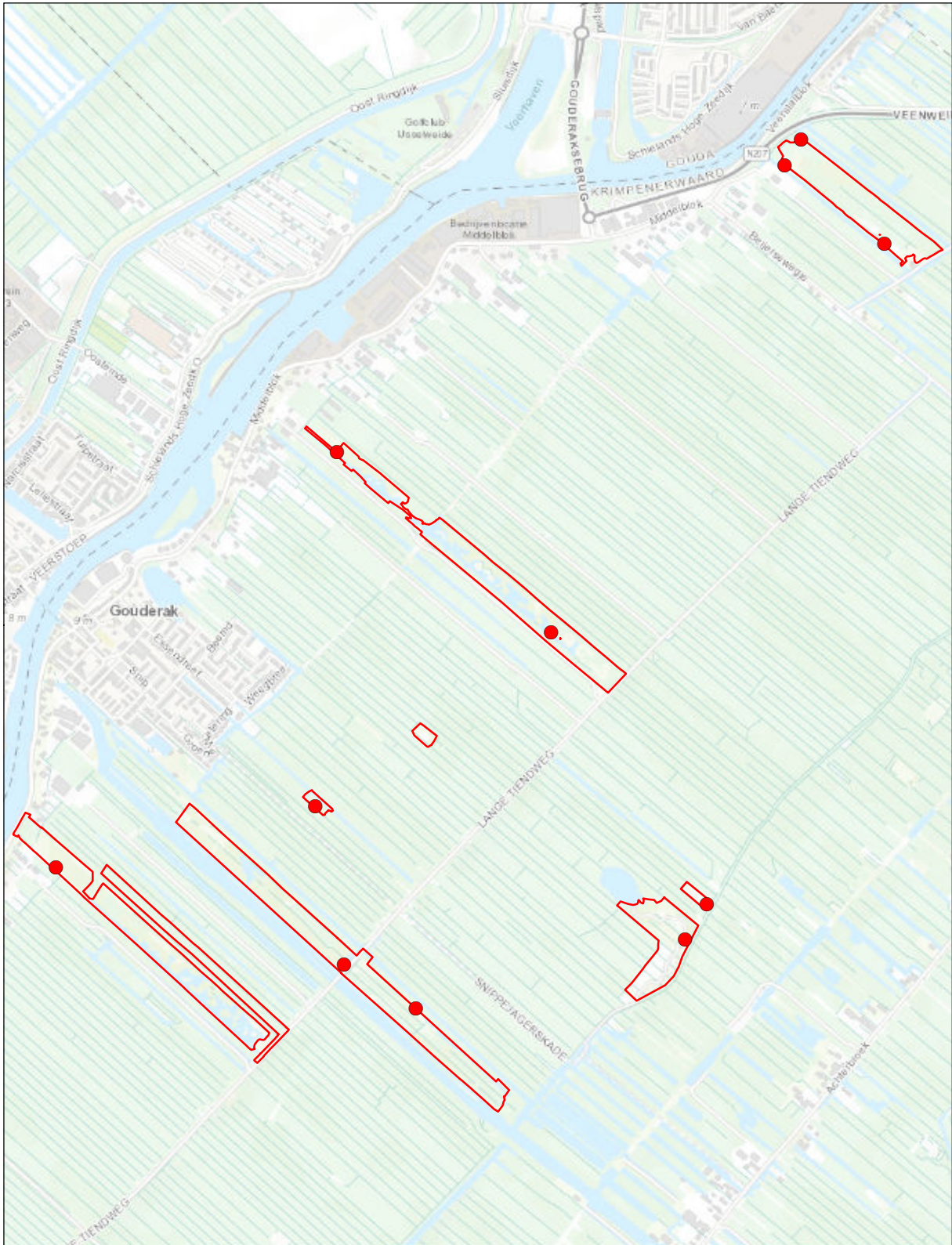
Verspreidingskaart 2020

● Buizerd

5 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

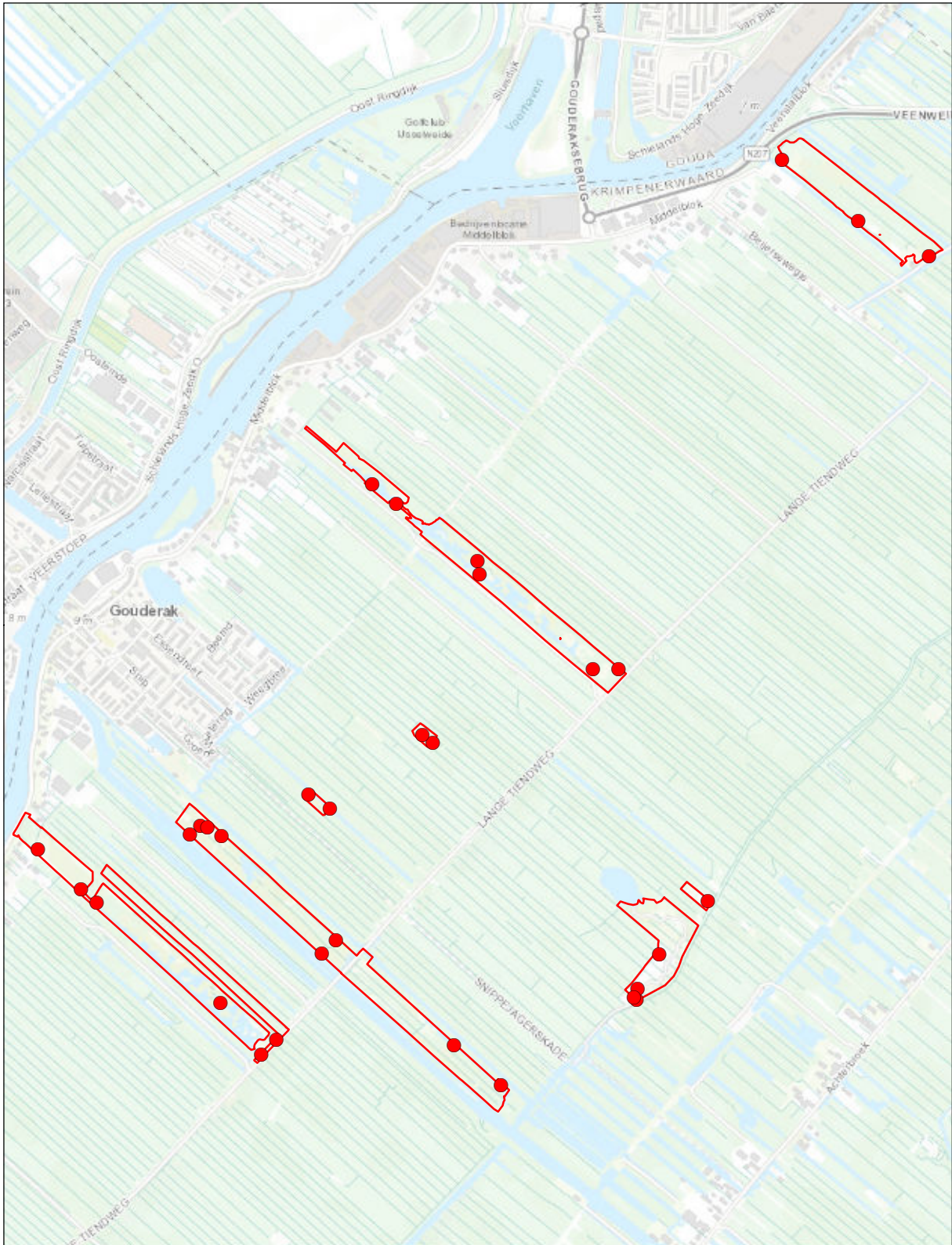
Verspreidingskaart 2020

● Waterhoen

11 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

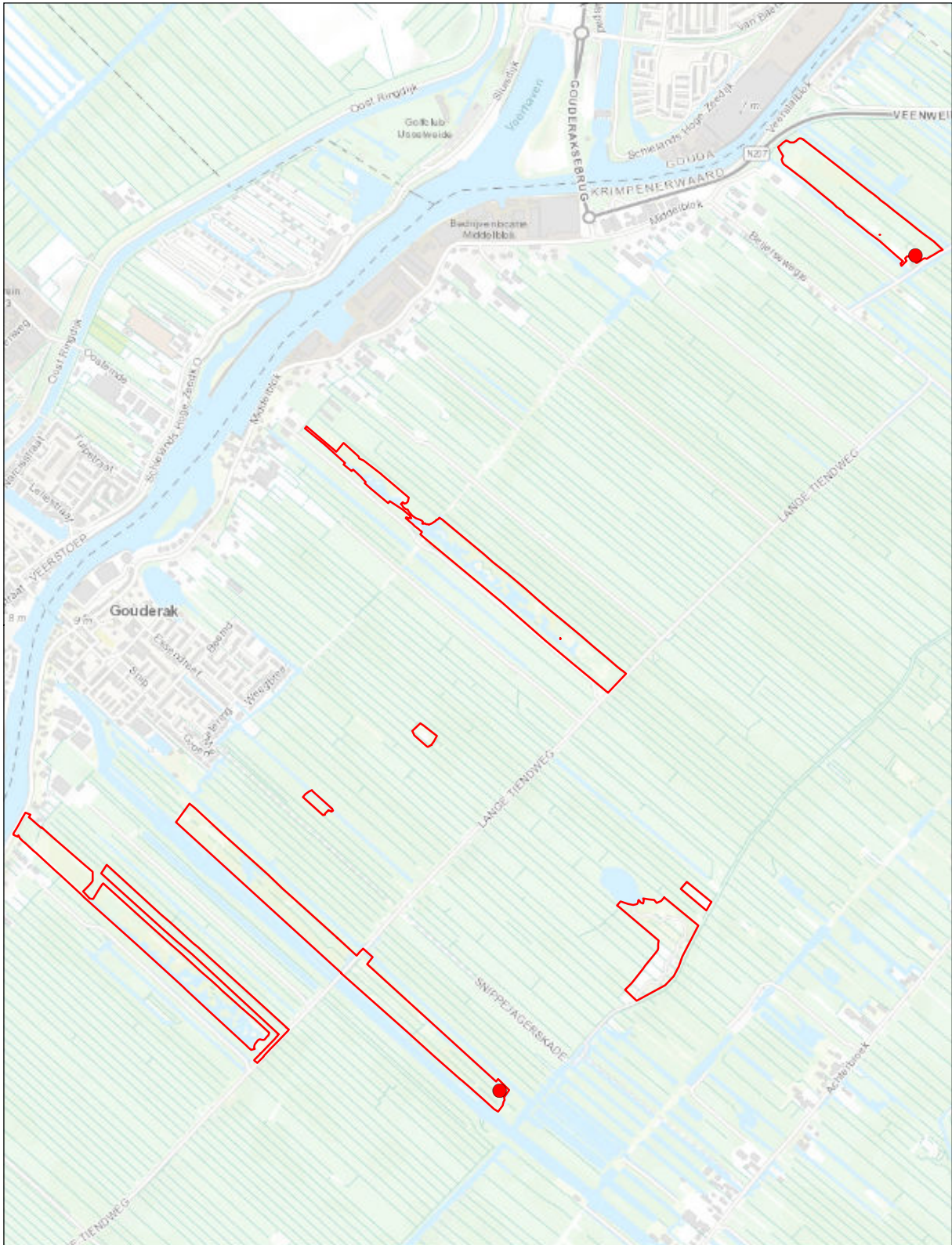
Verspreidingskaart 2020

● Meerkoet

32 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

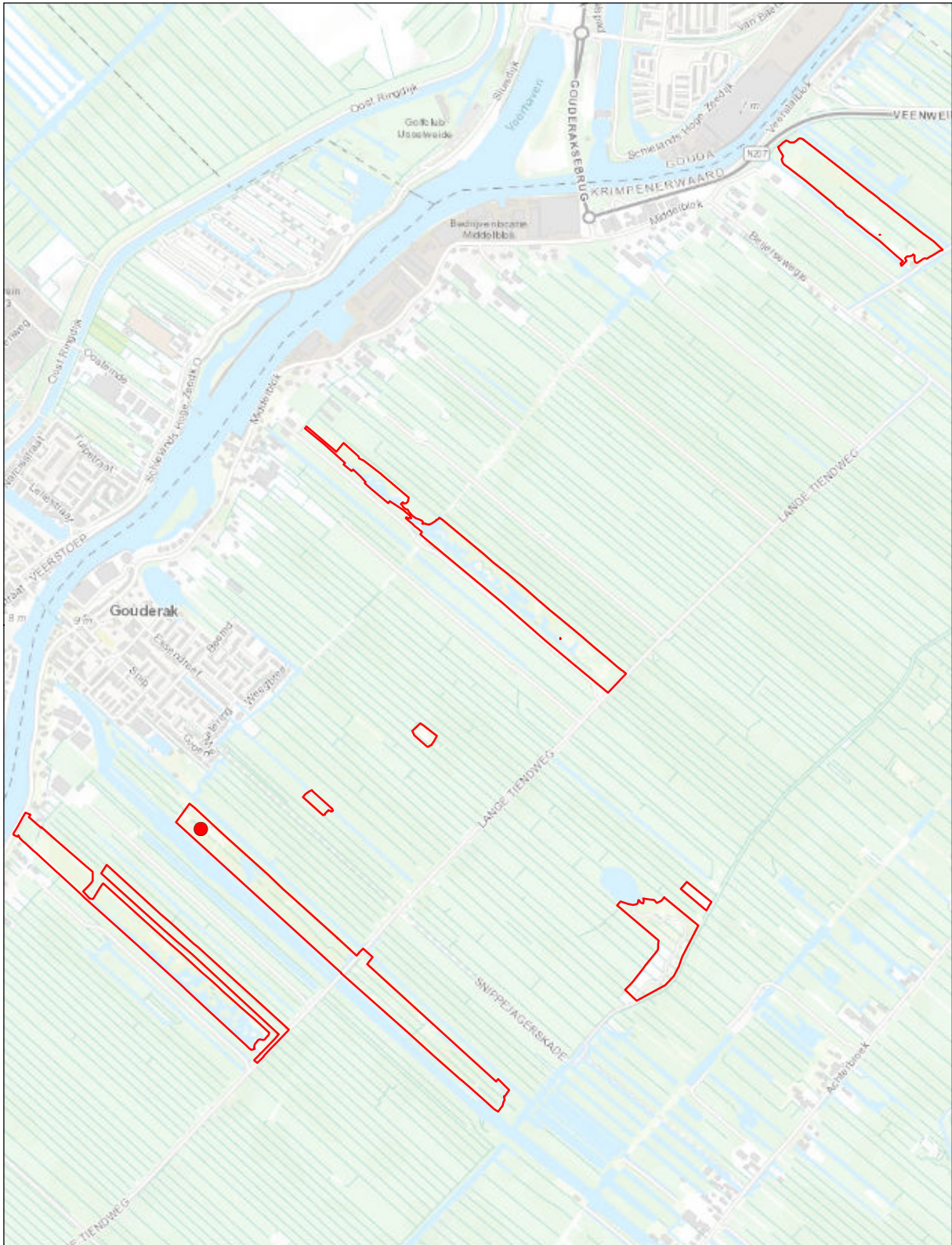
Verspreidingskaart 2020

● Holenduif

2 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

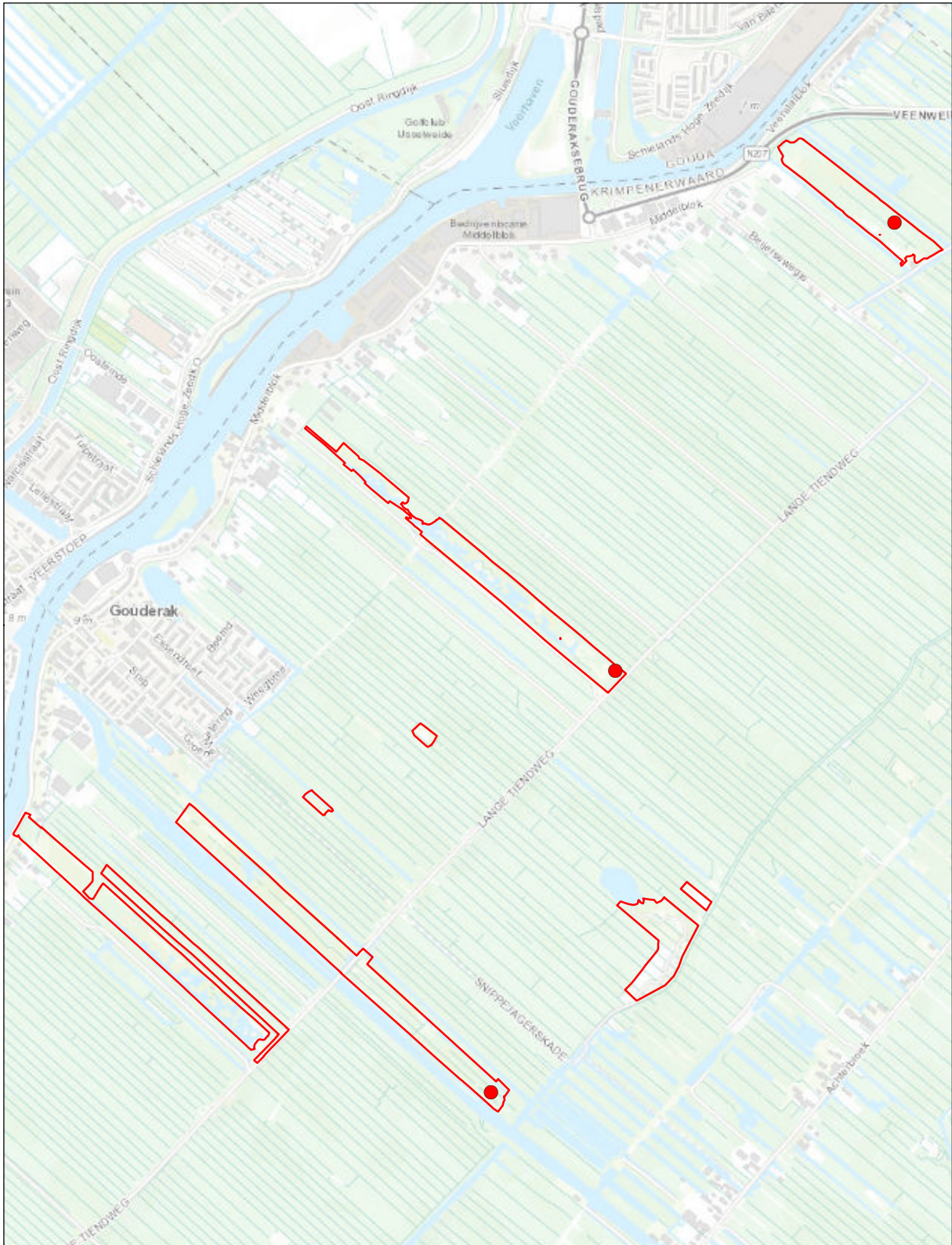
Verspreidingskaart 2020

● Turkse tortel

1 territorium

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

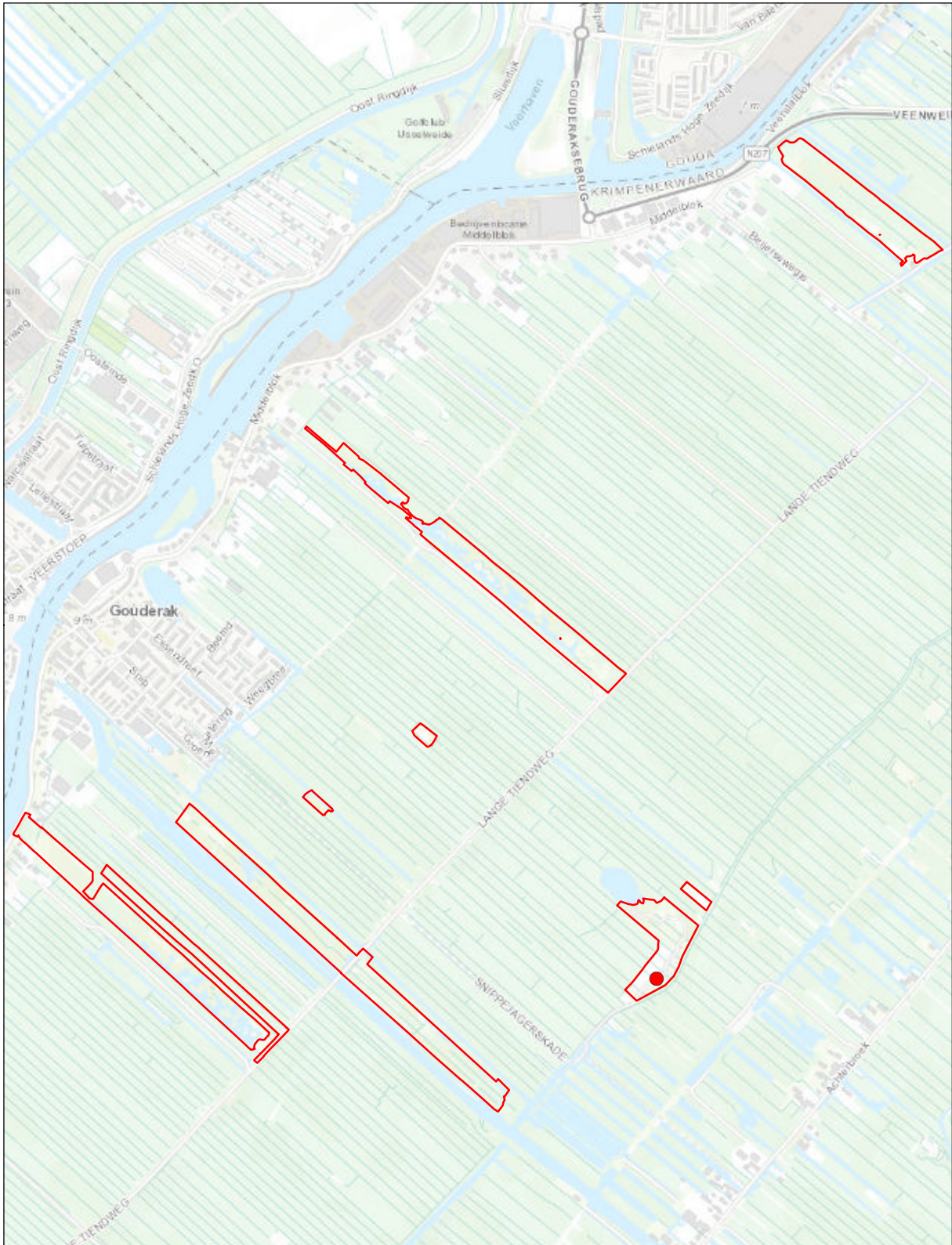
Verspreidingskaart 2020

● Koekoek

3 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

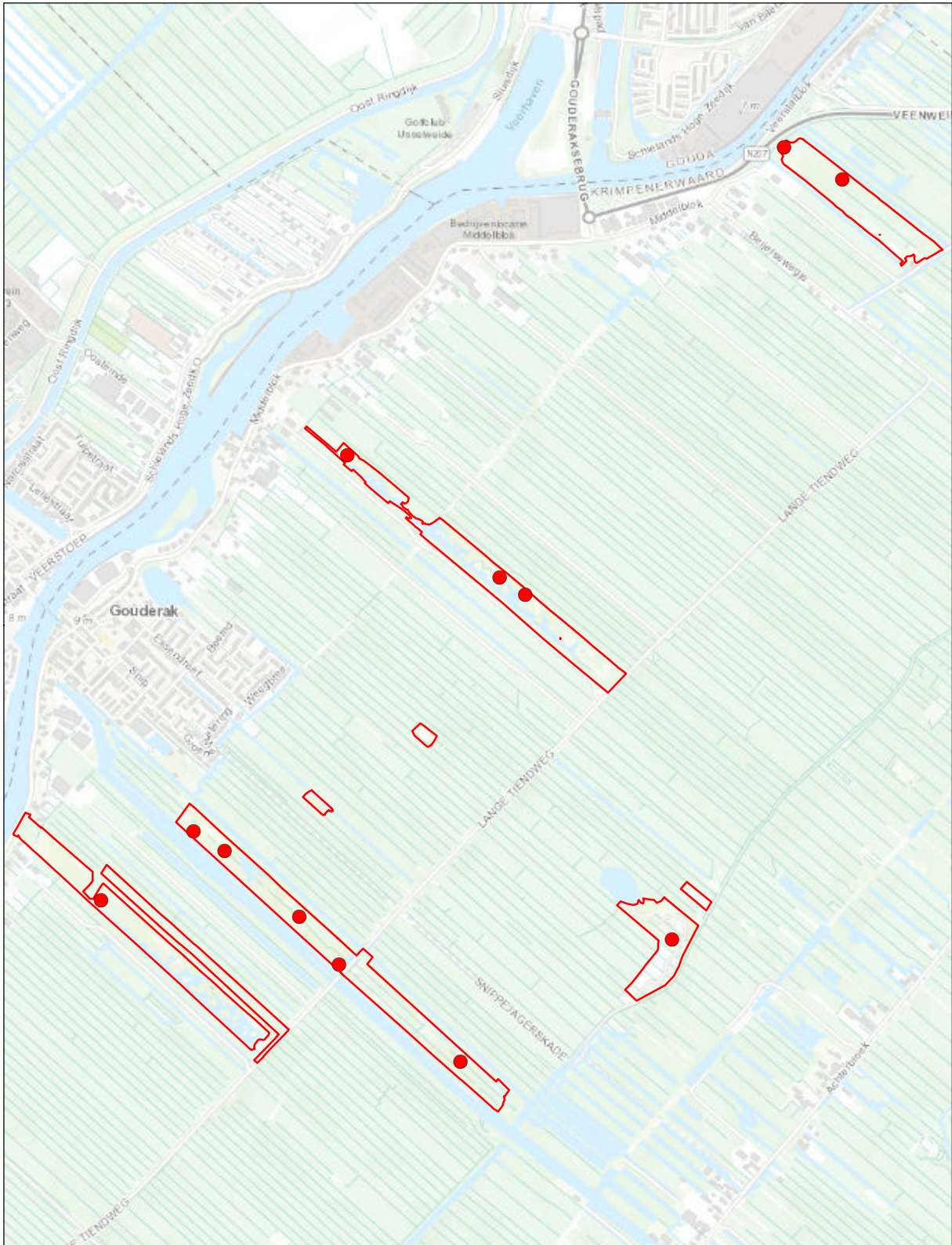
Verspreidingskaart 2020

● Ransuil

1 territorium

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

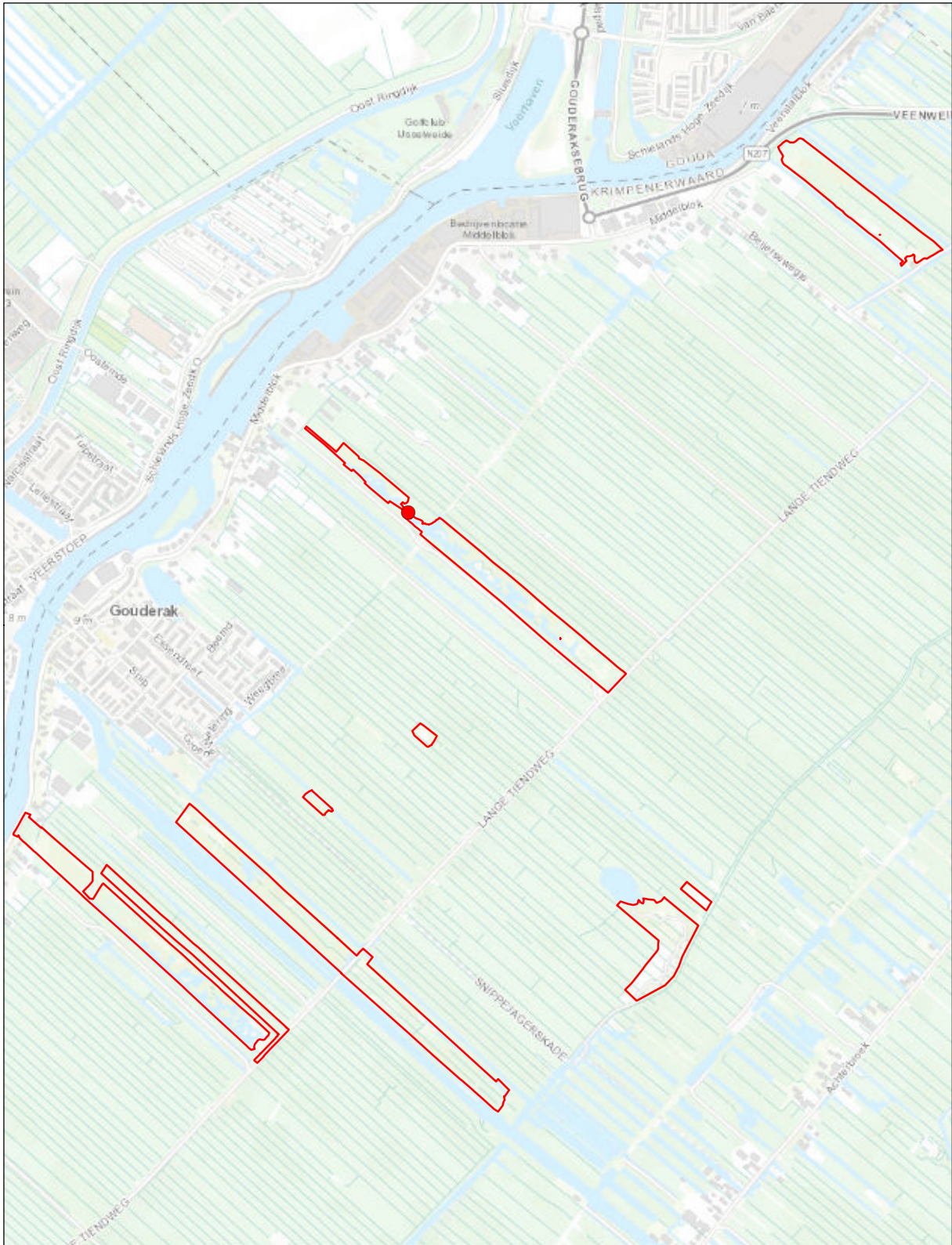
Verspreidingskaart 2020

● Grote bonte specht

12 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

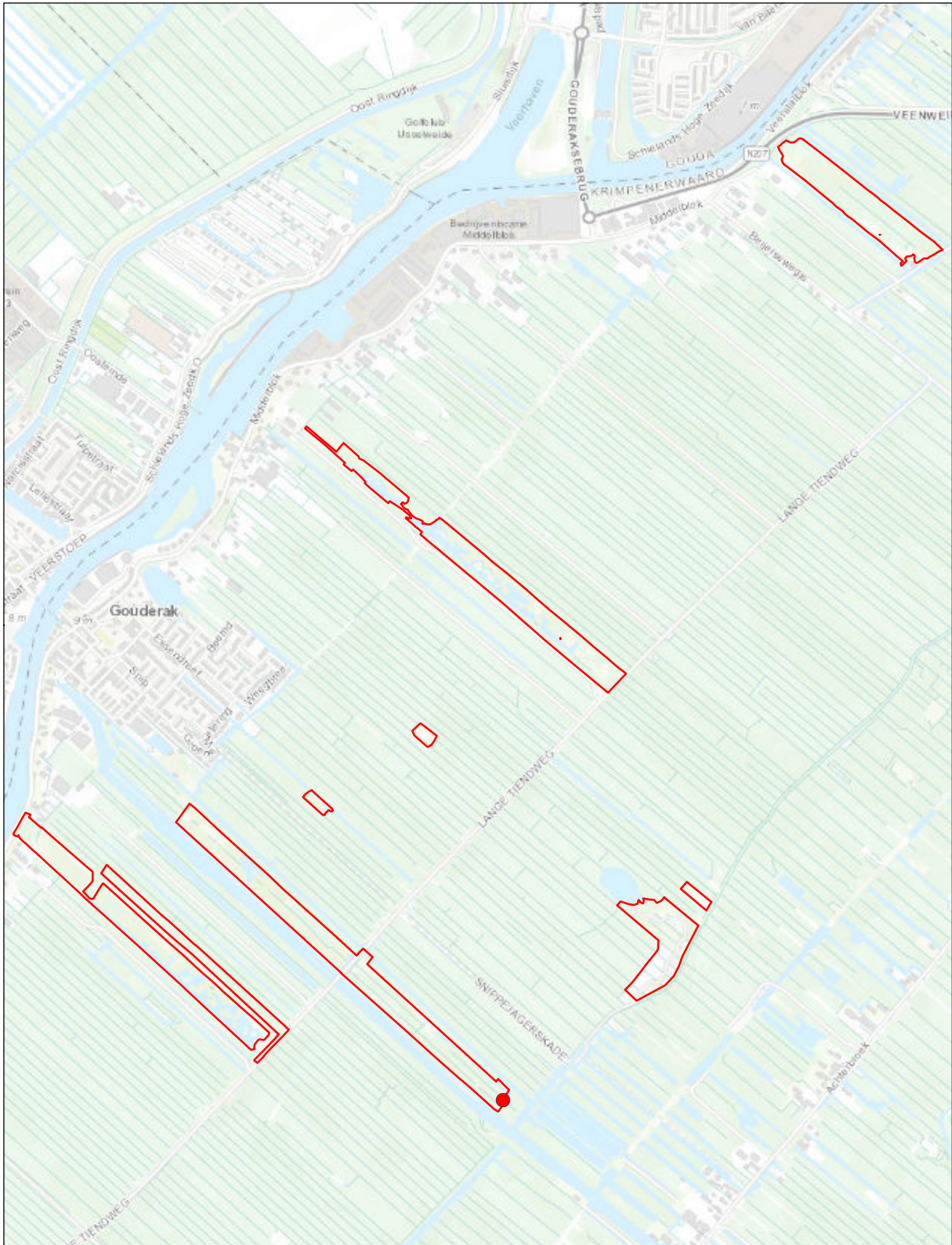
Verspreidingskaart 2020

● Witte kwikstaart

1 territorium

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

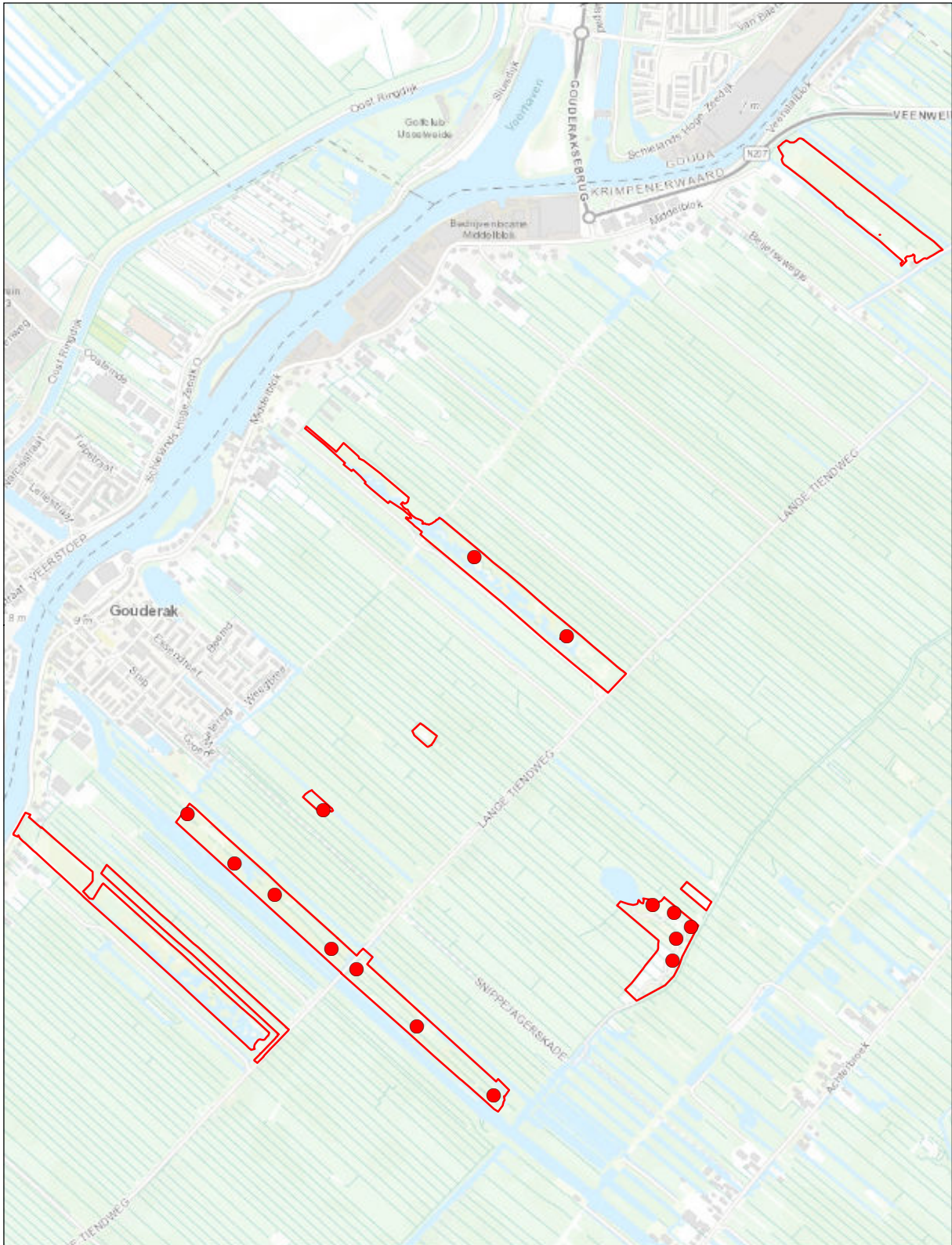
Verspreidingskaart 2020

● **Blauwborst**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

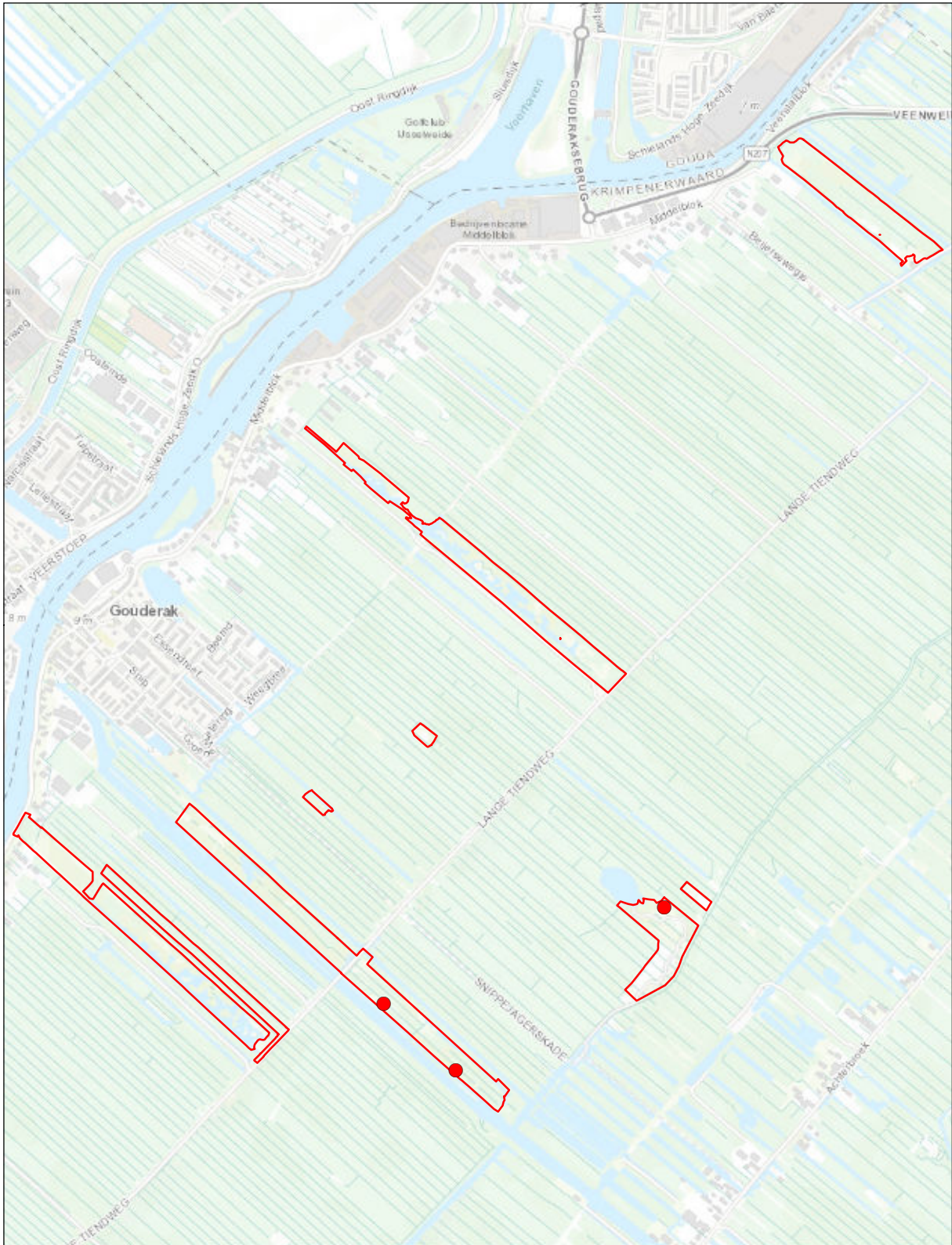
Verspreidingskaart 2020

● Zanglijster

15 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

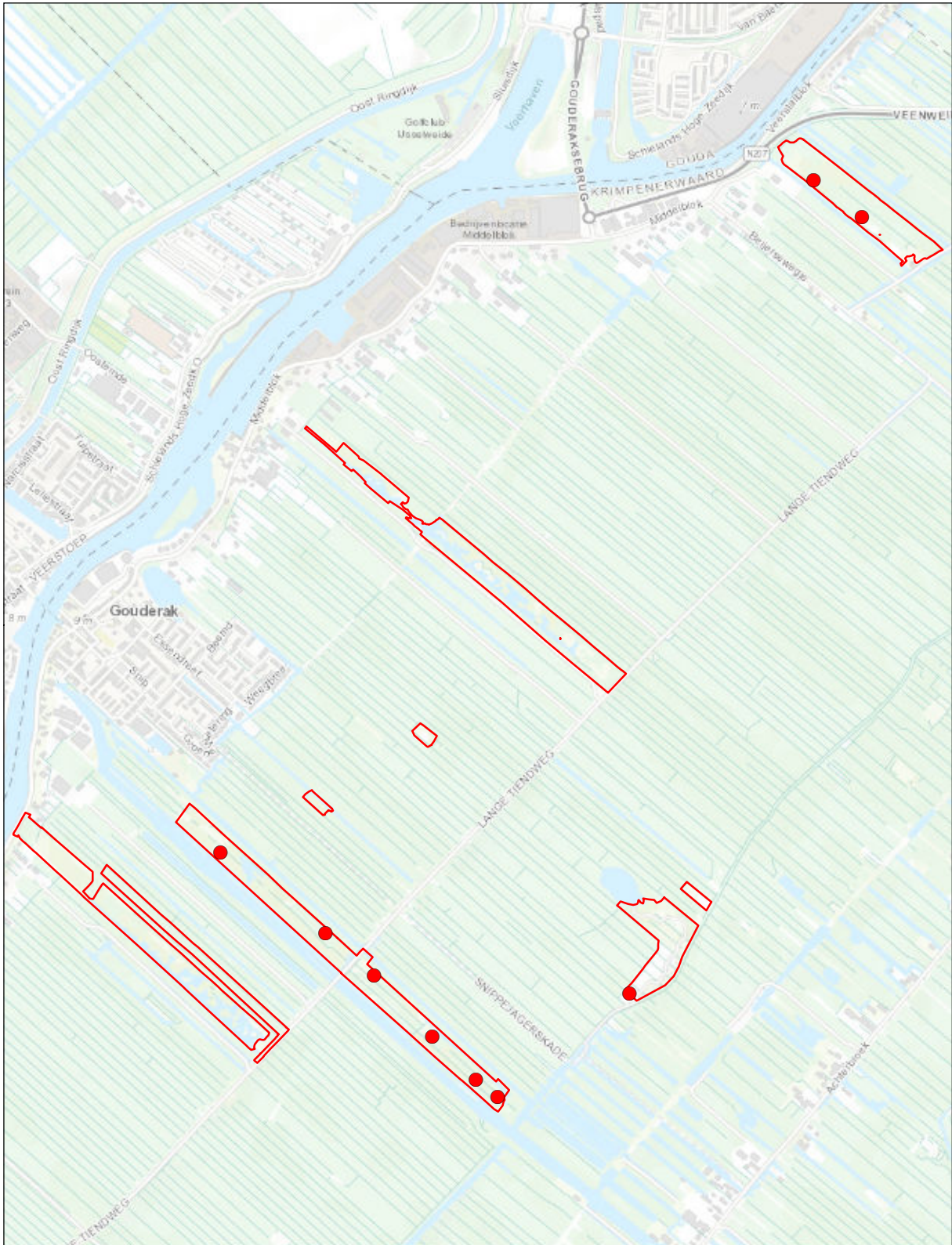
Verspreidingskaart 2020

● Cetti's zanger

3 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

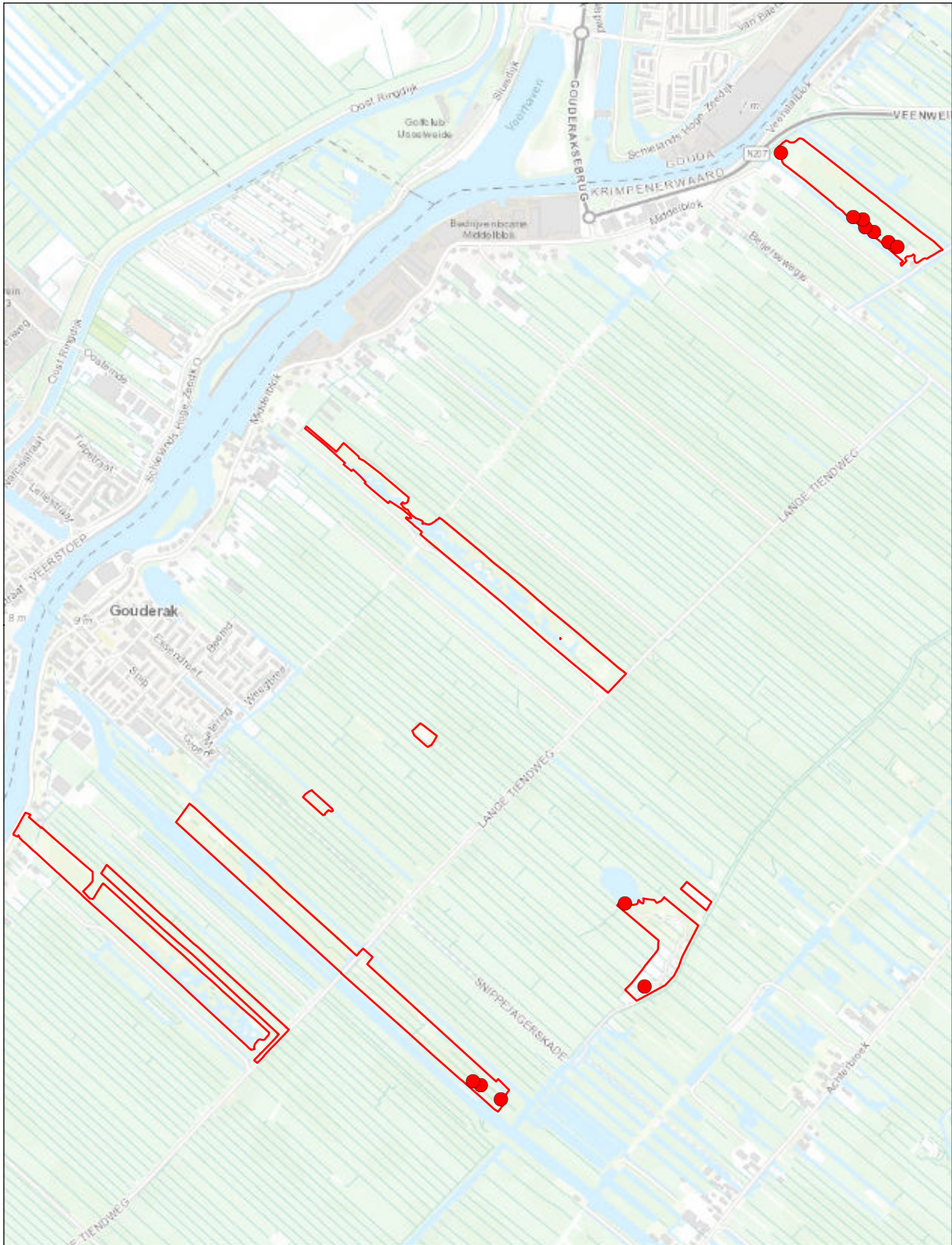
Verspreidingskaart 2020

● Bosrietzanger

9 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

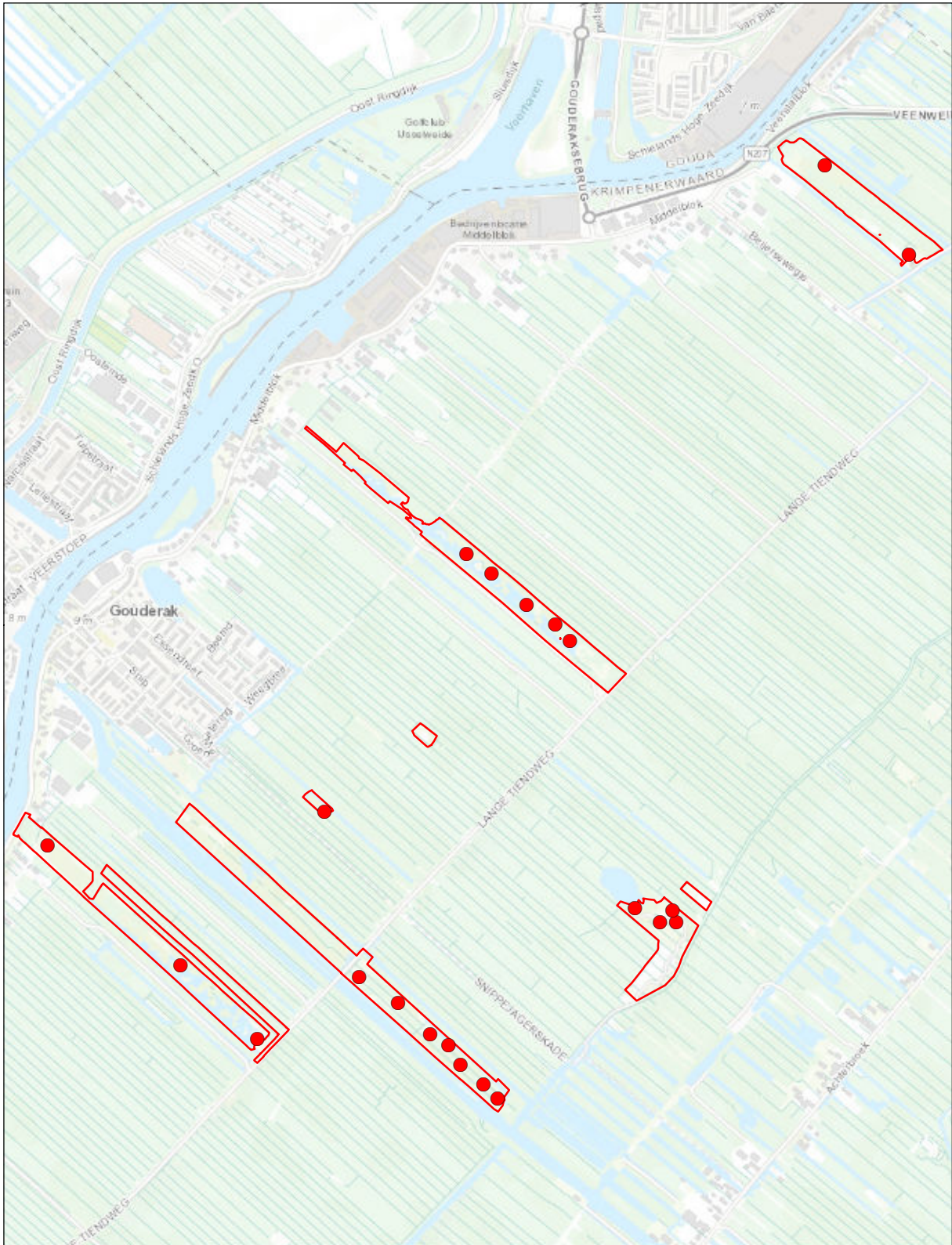
Verspreidingskaart 2020

● Kleine karekiet

12 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

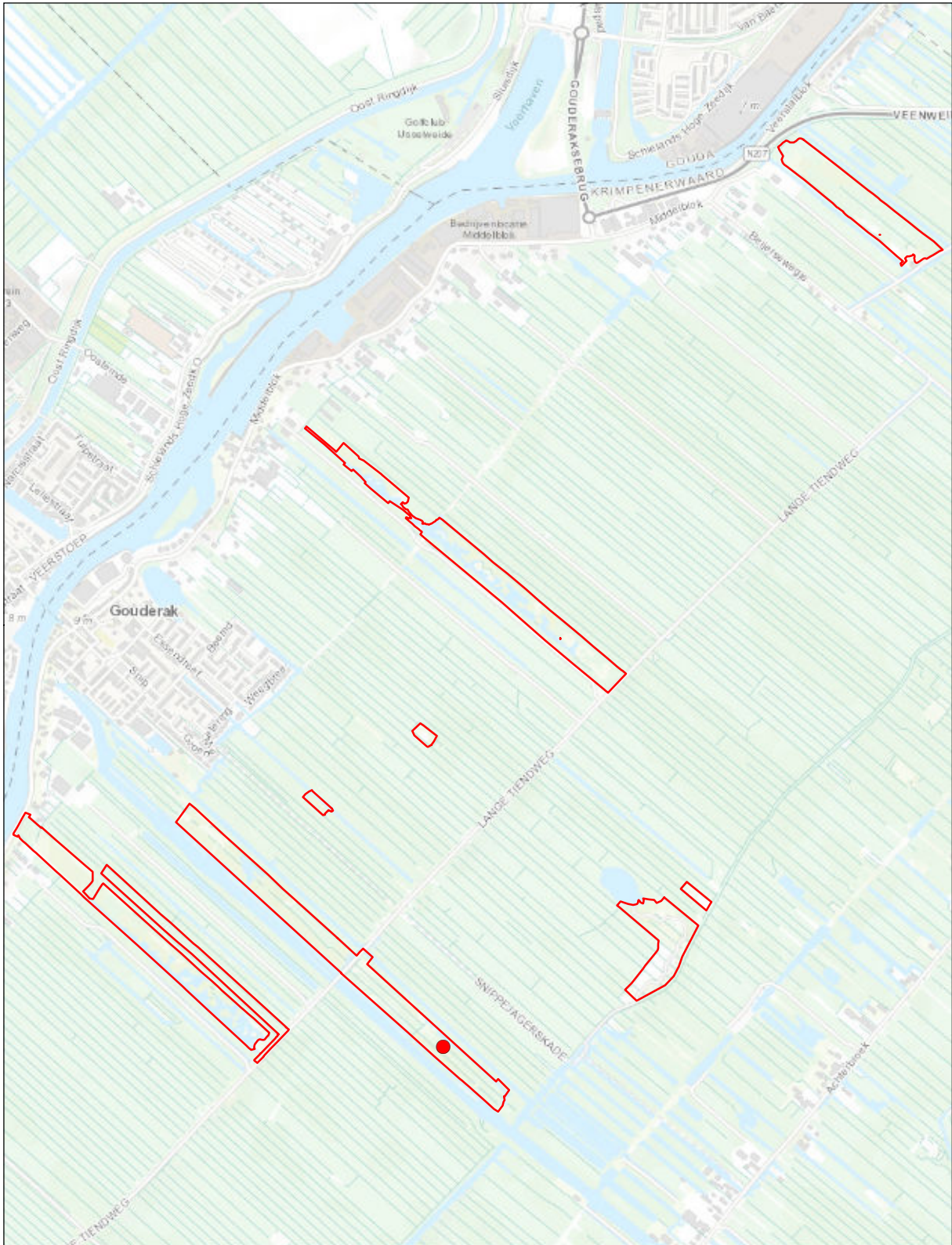
Verspreidingskaart 2020

● Spotvogel

22 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

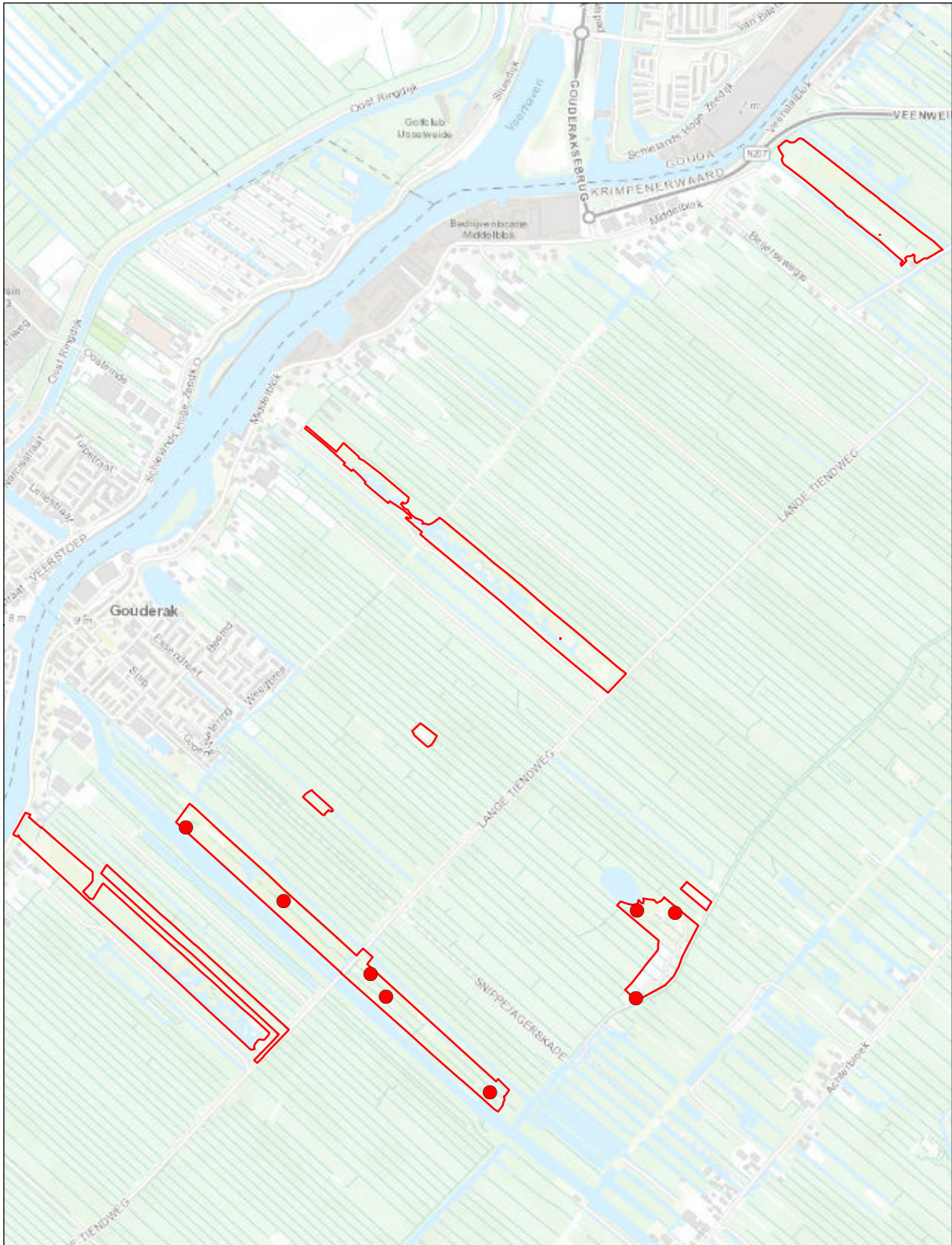
Verspreidingskaart 2020

● Braamsluiper

1 territorium

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

Verspreidingskaart 2020

● Grasmus

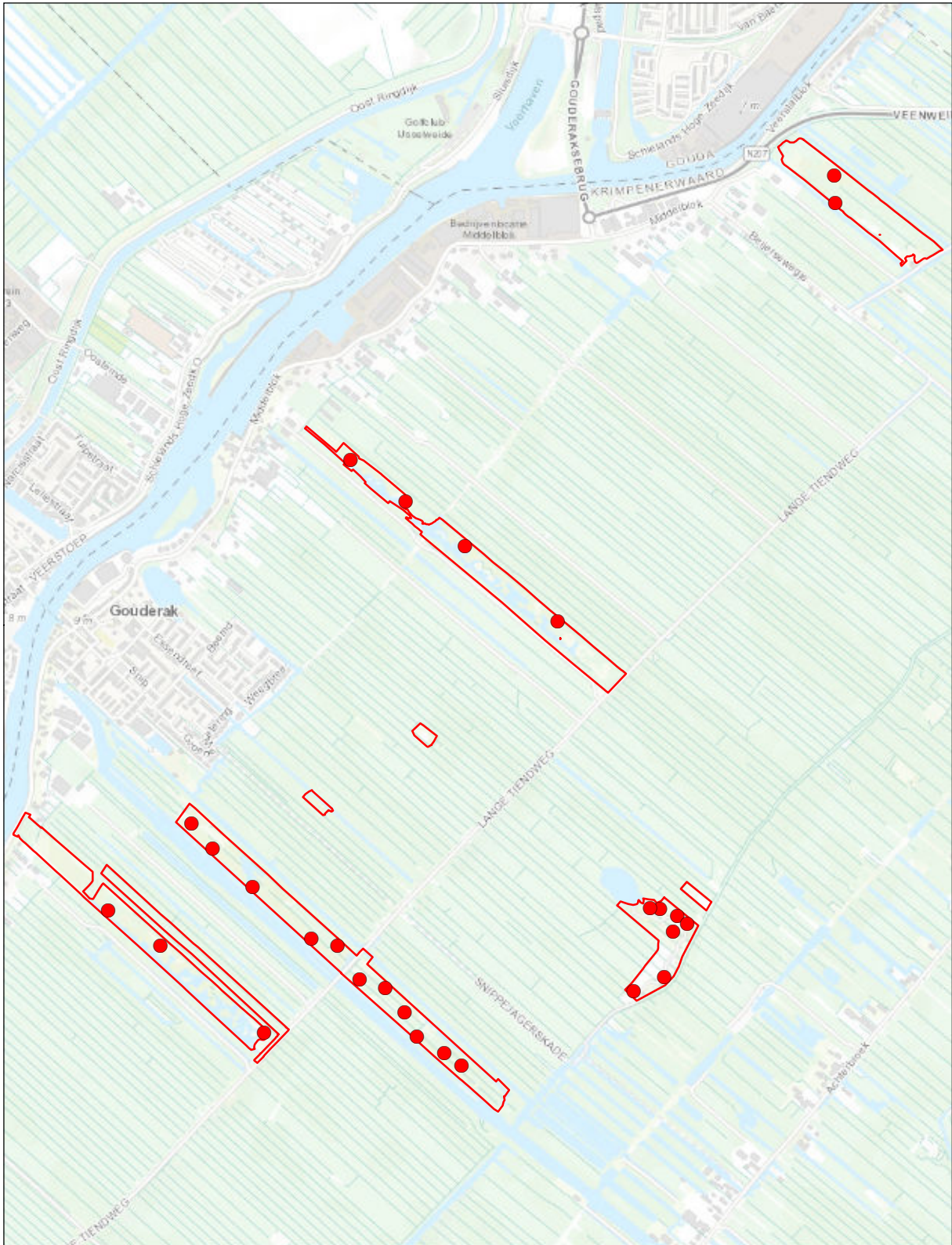
8 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,5 km

Krimpenerwaard

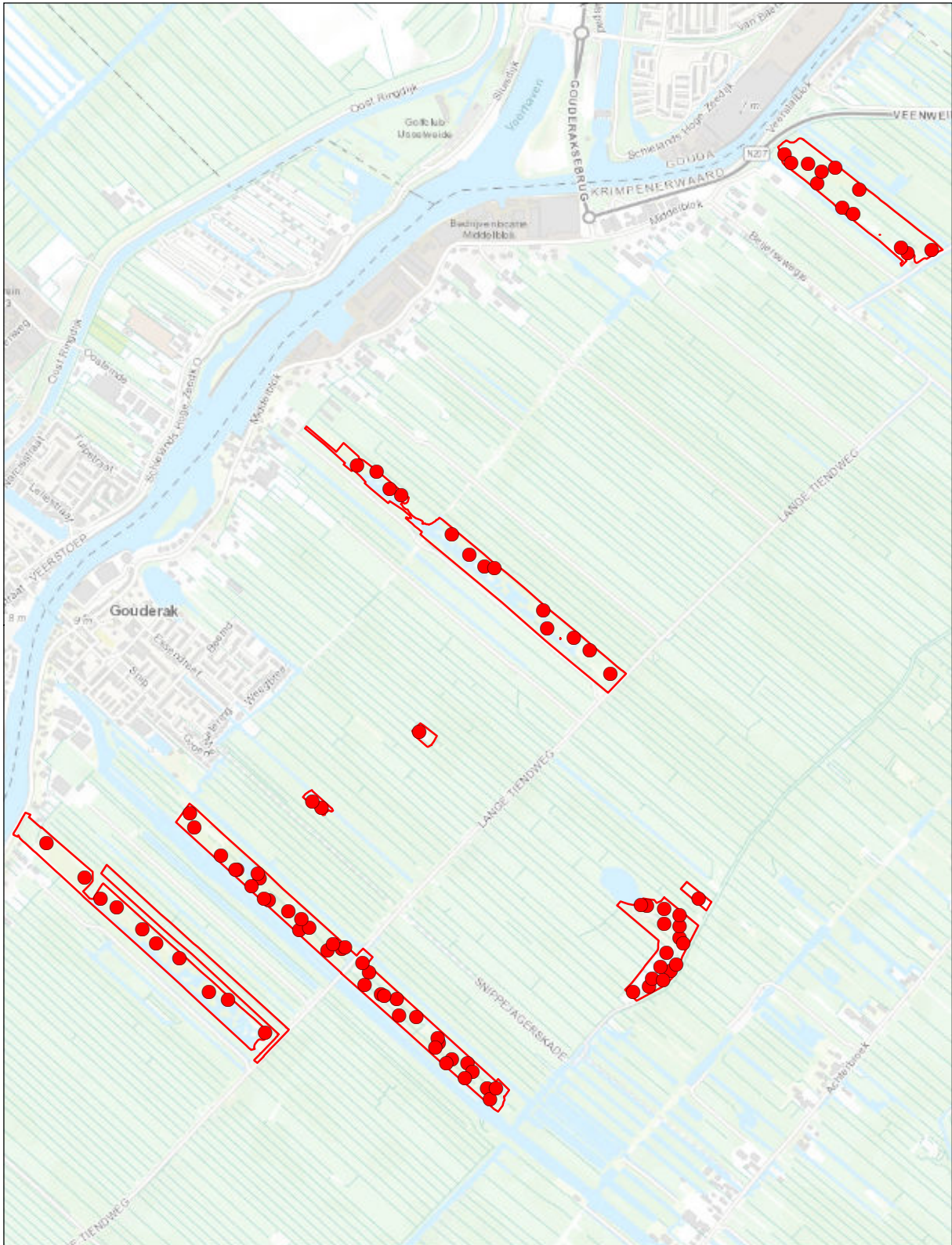
Verspreidingskaart 2020

● Tuinfluiter

27 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

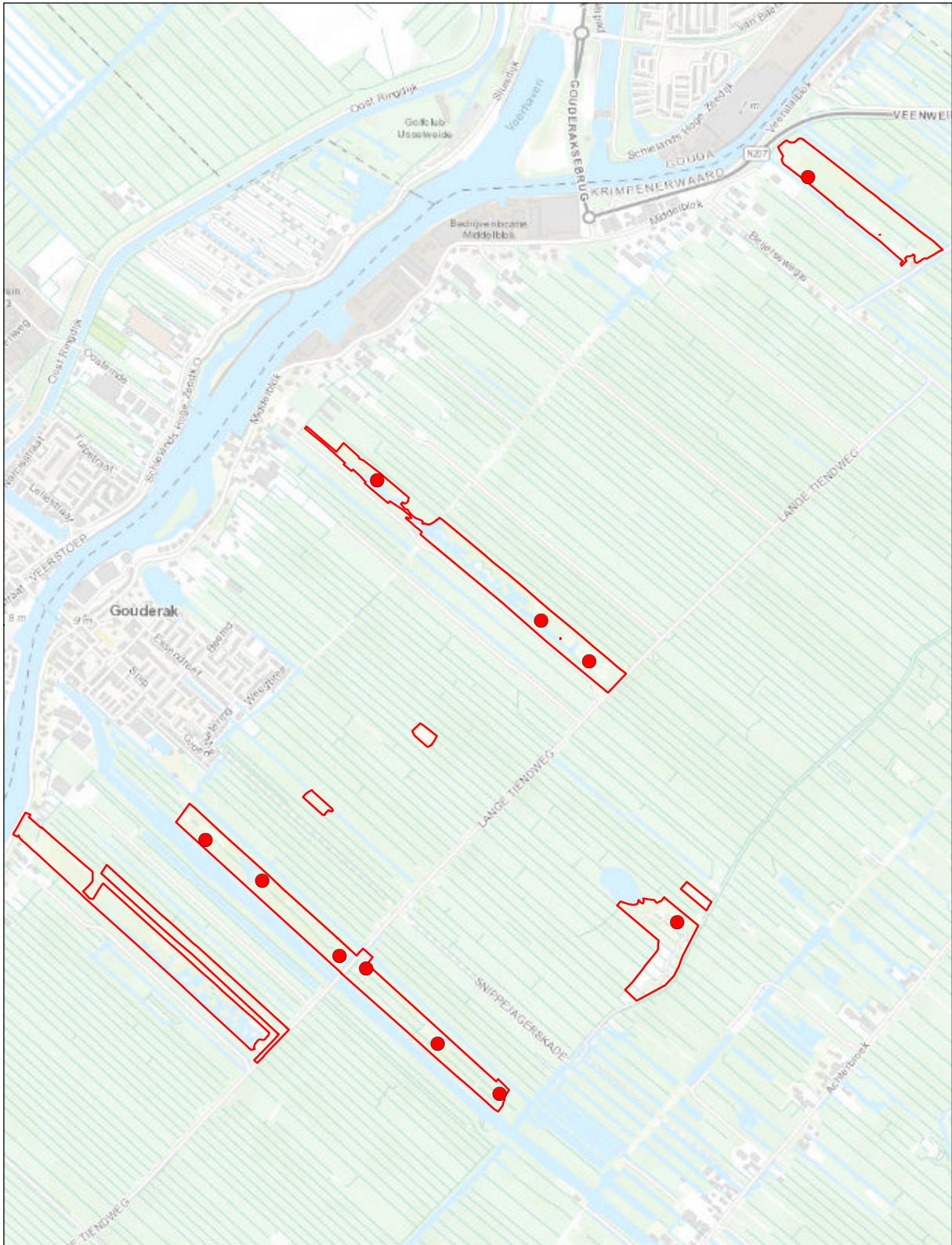
Verspreidingskaart 2020

● **Zwartkop**

92 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

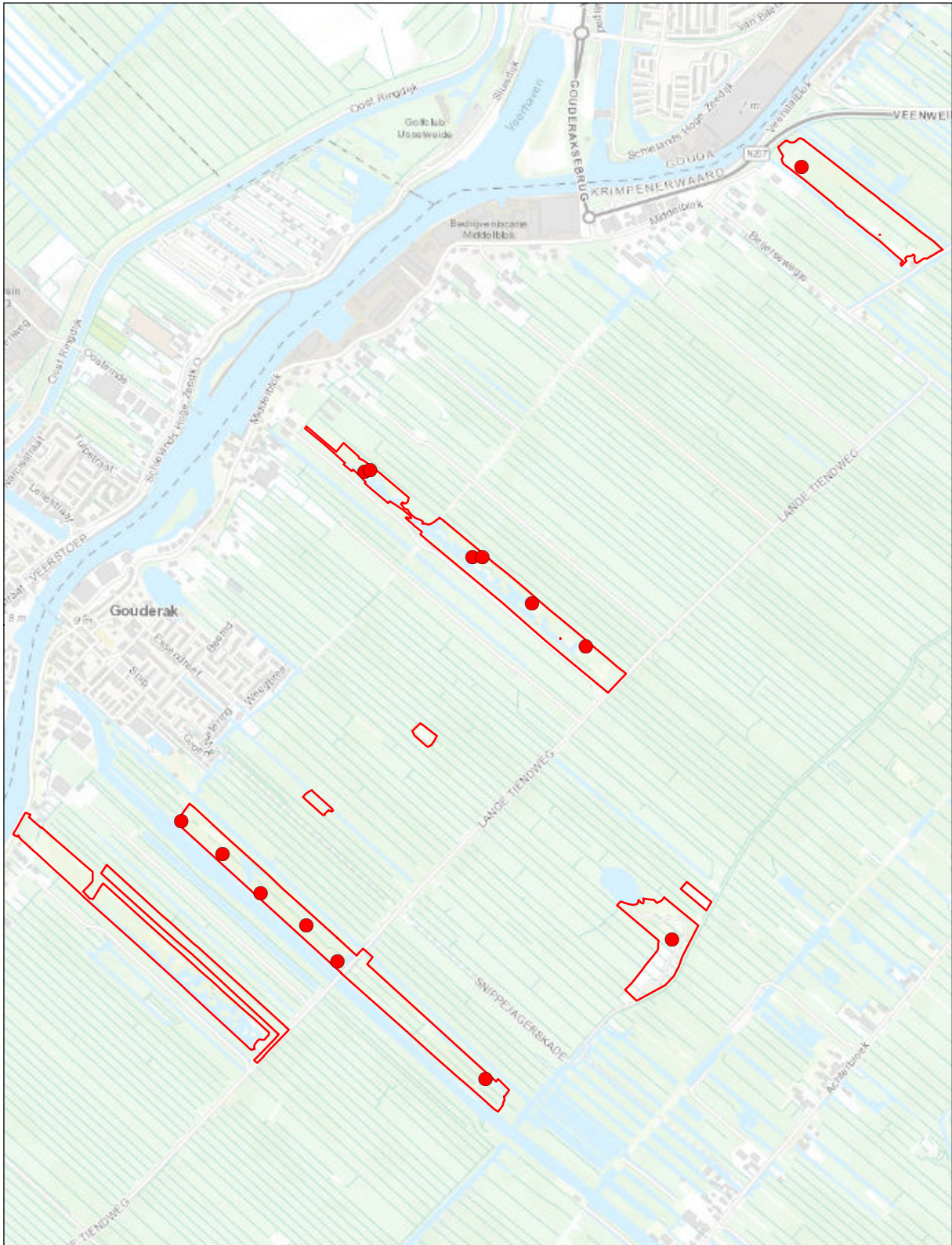
Verspreidingskaart 2020

● **Grauwe vliegenvanger**

11 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

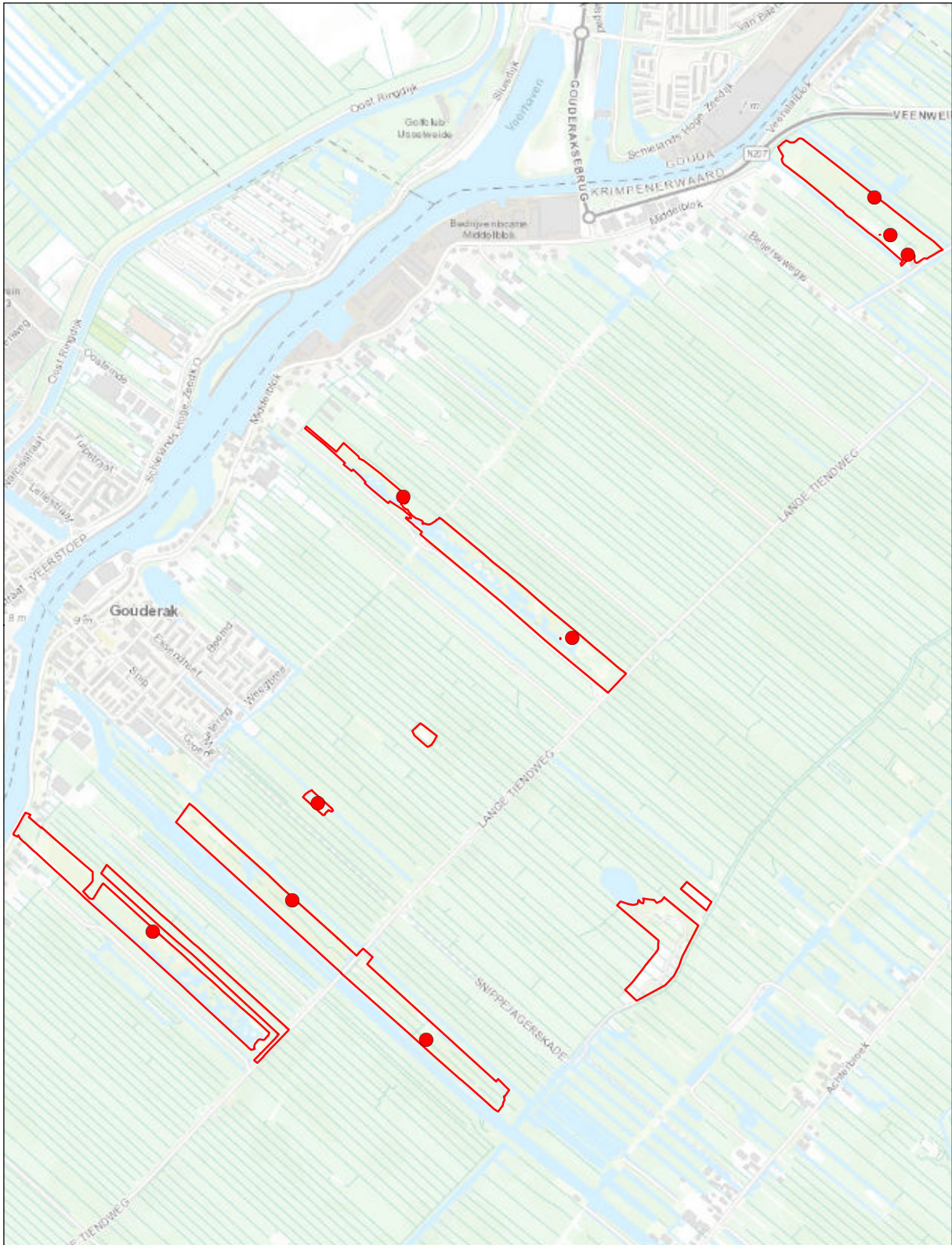
Verspreidingskaart 2020

● Boomkruiper

14 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

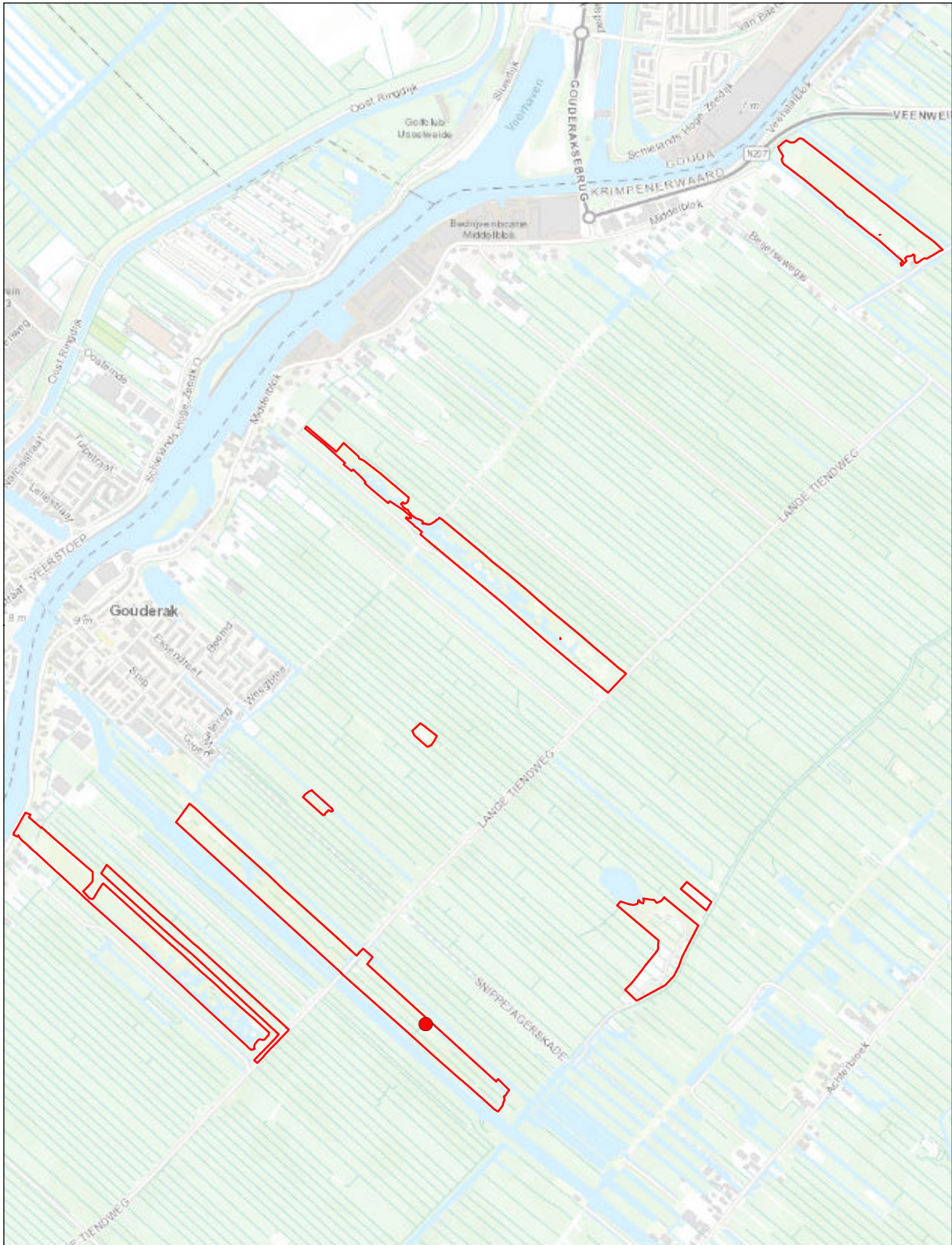
Verspreidingskaart 2020

● Zwarte kraai

9 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

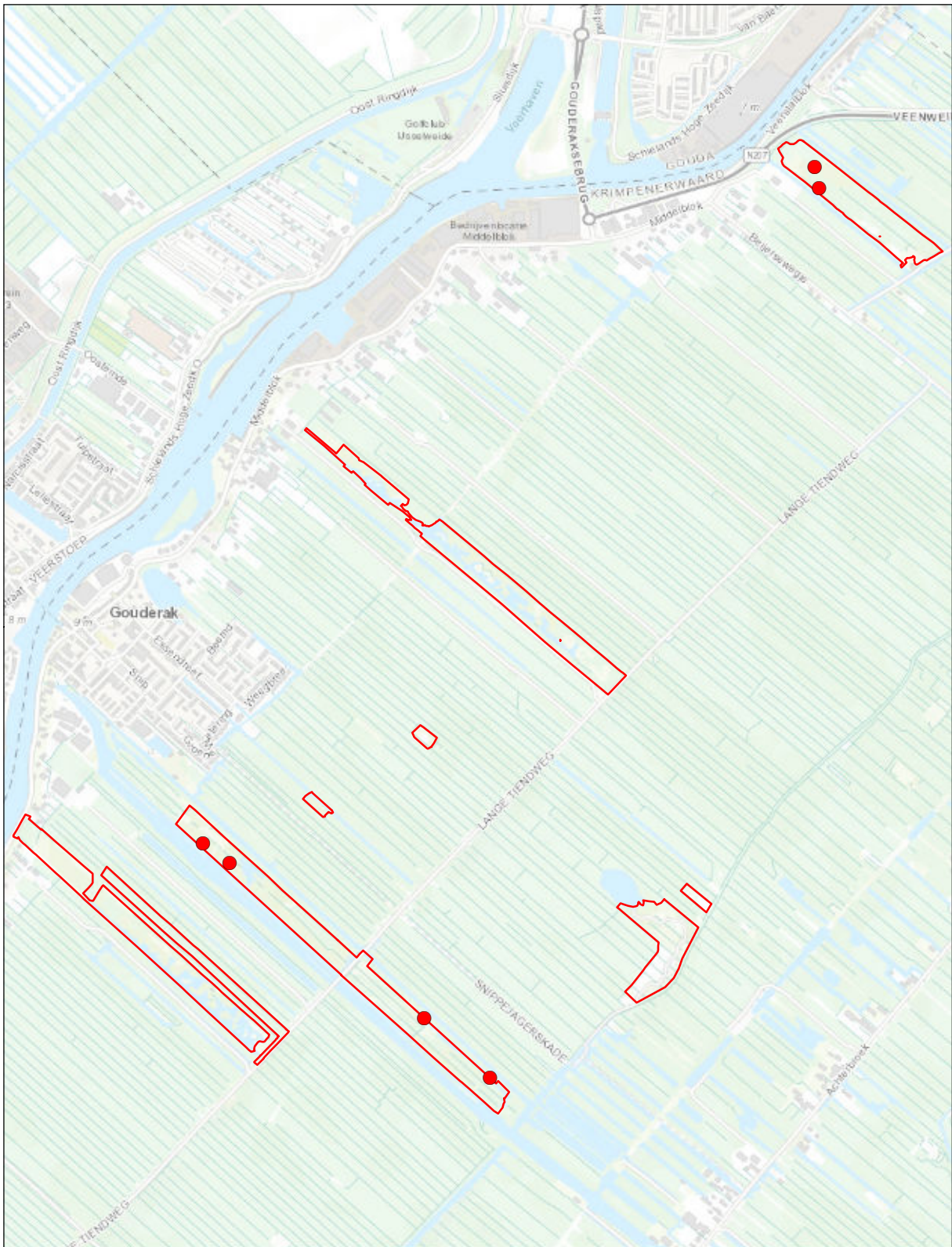
Verspreidingskaart 2020

● Ringmus

1 territorium

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

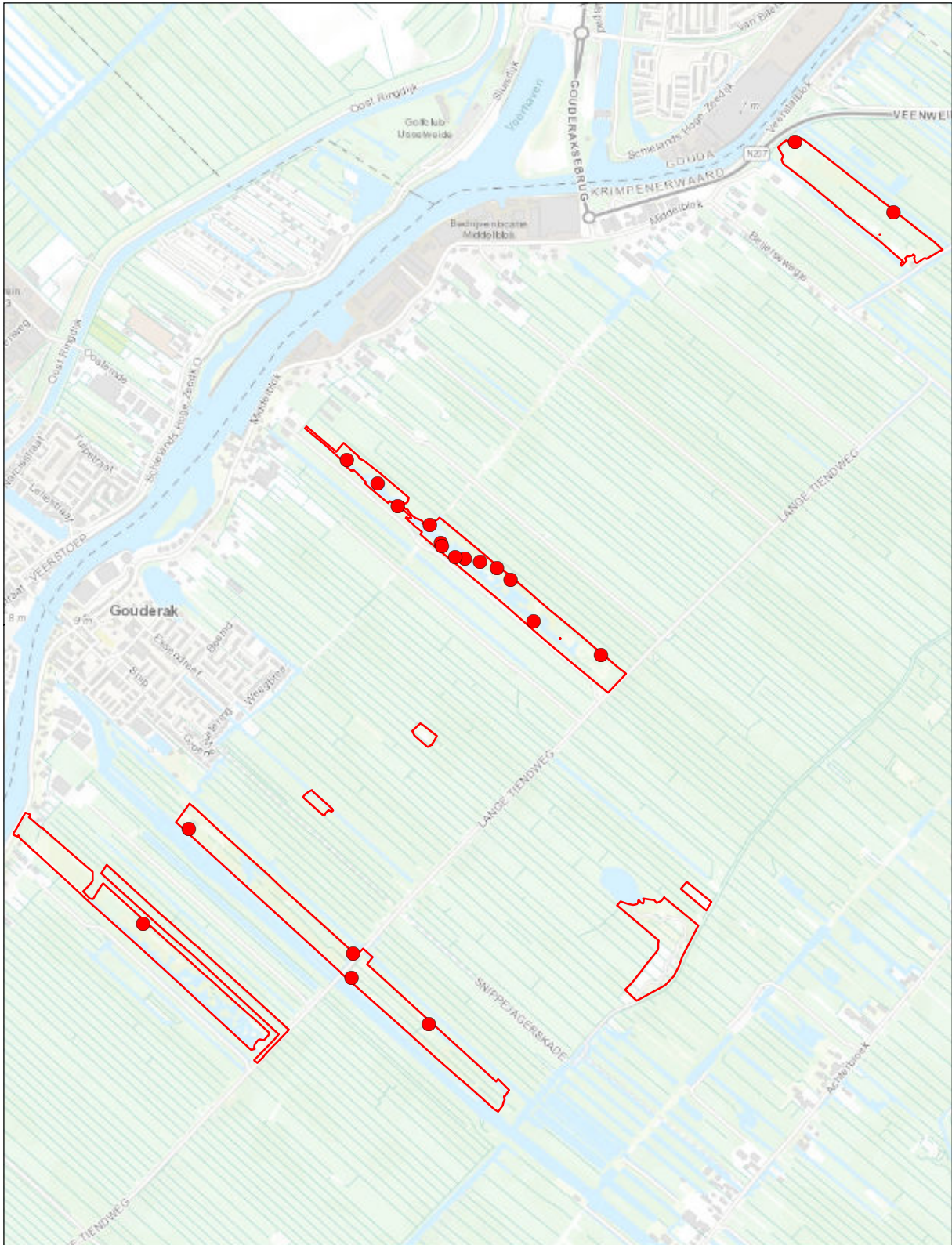
Verspreidingskaart 2020

● Groenling

6 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

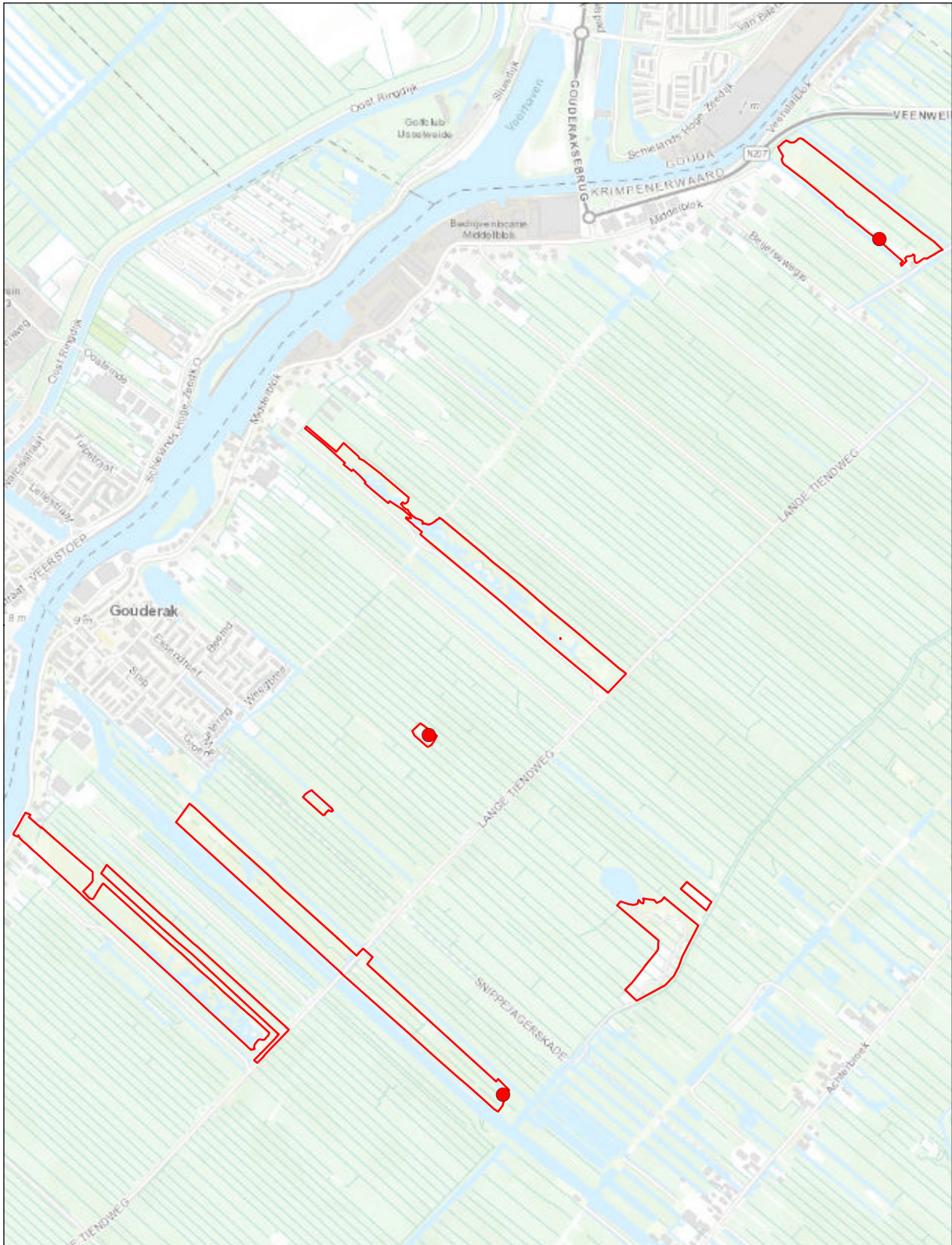
Verspreidingskaart 2020

● Putter

20 territoria

© Kadaster Nederland

Krimpenerwaard

Verspreidingskaart 2020

● Rietgors

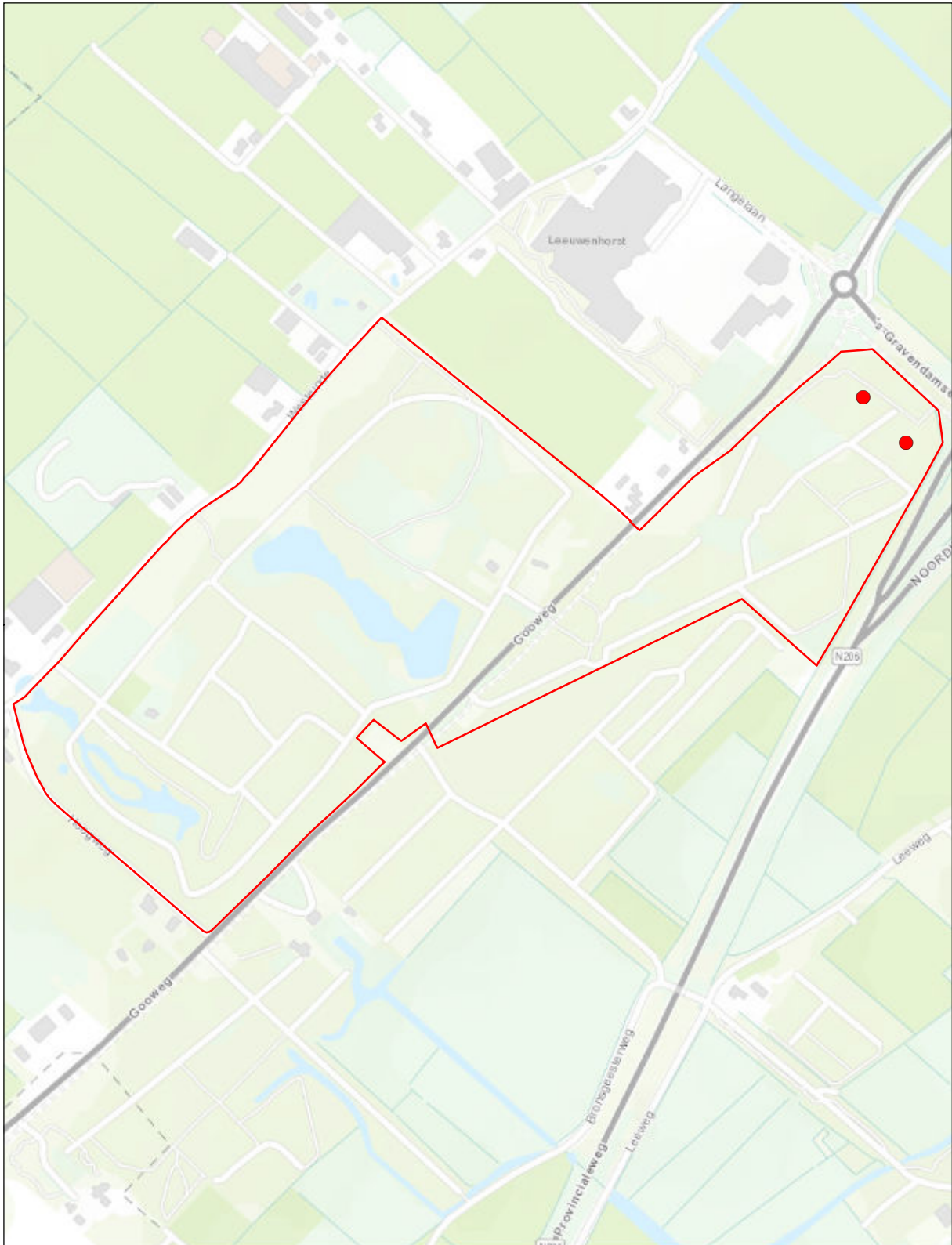
3 territoria

© Kadaster Nederland

Bijlage 6 Verspreidingskaarten Nieuw Leeuwenhorst

Blauwe reiger	19
Grauwe gans	4
Nijlgans	1
Wilde eend	3
Kuifeend	1
Waterhoen	1
Meerkoet	4
Holenduif	5
Halsbandparkiet	3
Groene specht	2
Grote bonte specht	20
Nachtegaal	1
Gekraagde roodstaart	1
Zanglijster	9
Tuinfluit	2
Zwartkop	30
Goudhaan	1
Grauwe vliegenvanger	7
Staartmees	4
Glanskop	2
Kuifmees	1
Boomklever	8
Boomkruiper	23
Kauw	2
Spreeuw	2
Groenling	1
Putter	2
Appelvink	3

Nieuw Leeuwenhorst

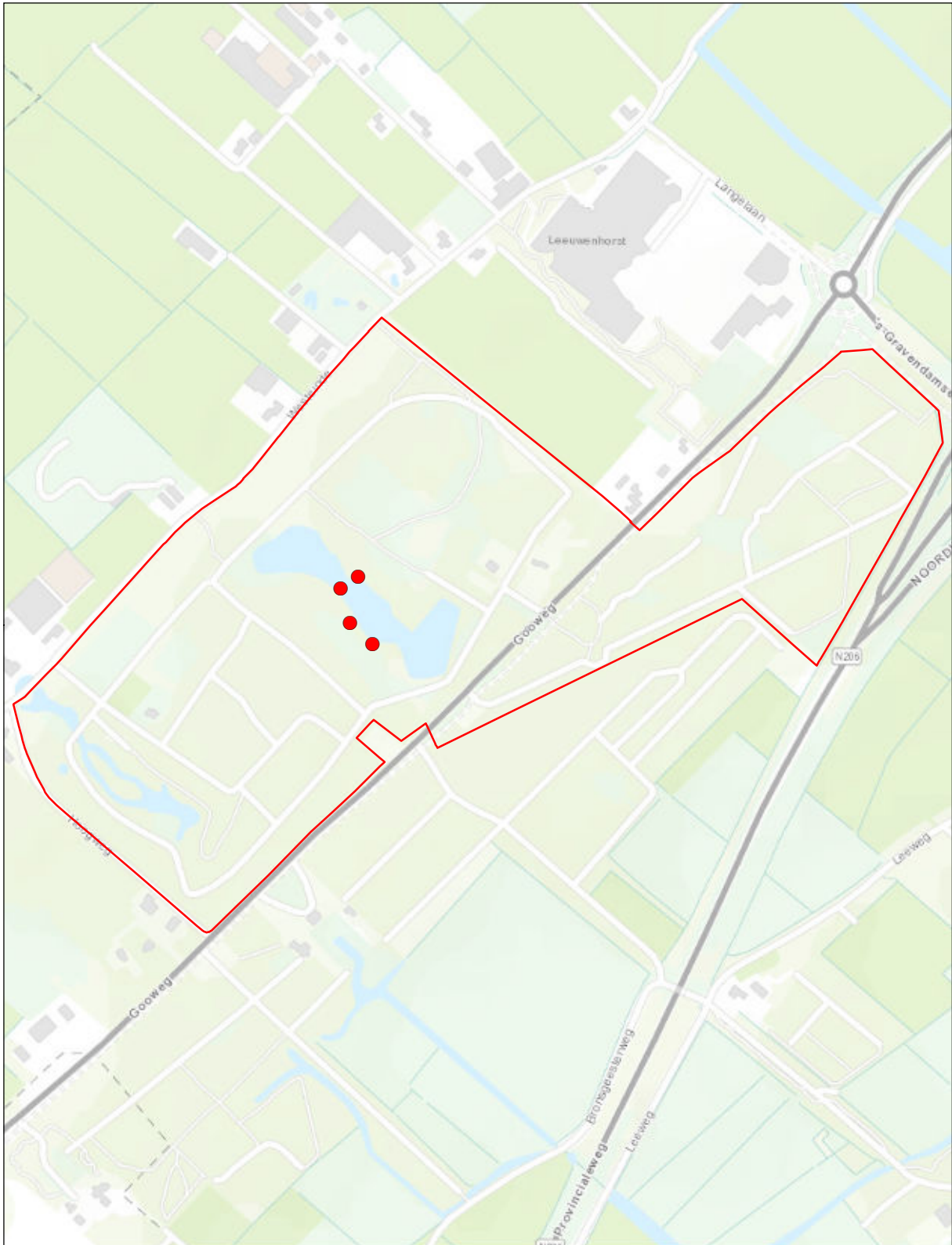
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● **Blauwe reiger**

19 territoria

Nieuw Leeuwenhorst

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● **Grauwe gans**

4 territoria

Nieuw Leeuwenhorst

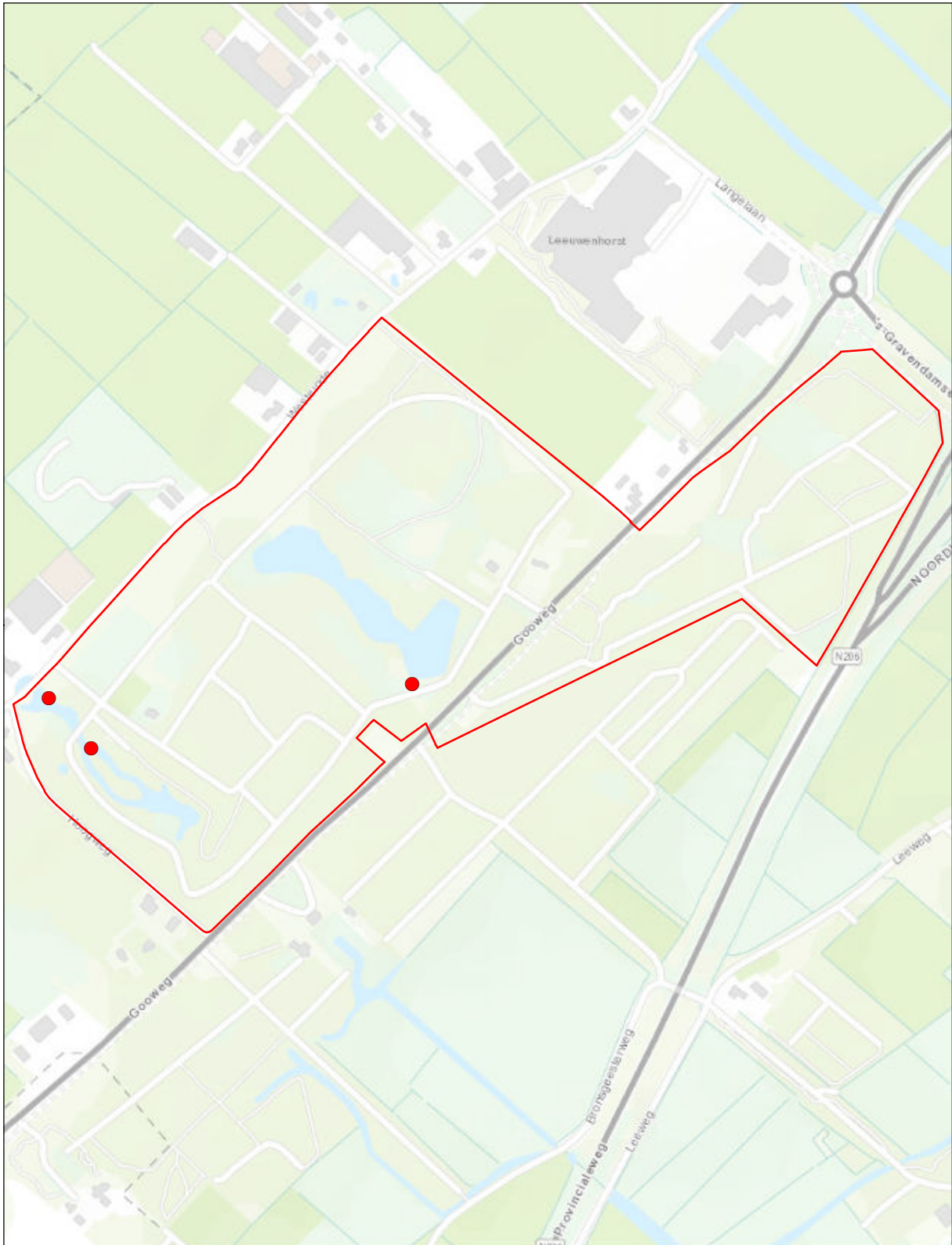
Verspreidingskaart 2020

● Nijlgans

1 territorium

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

Verspreidingskaart 2020

● **Wilde eend**

3 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

Verspreidingskaart 2020

● **Kuifeend**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

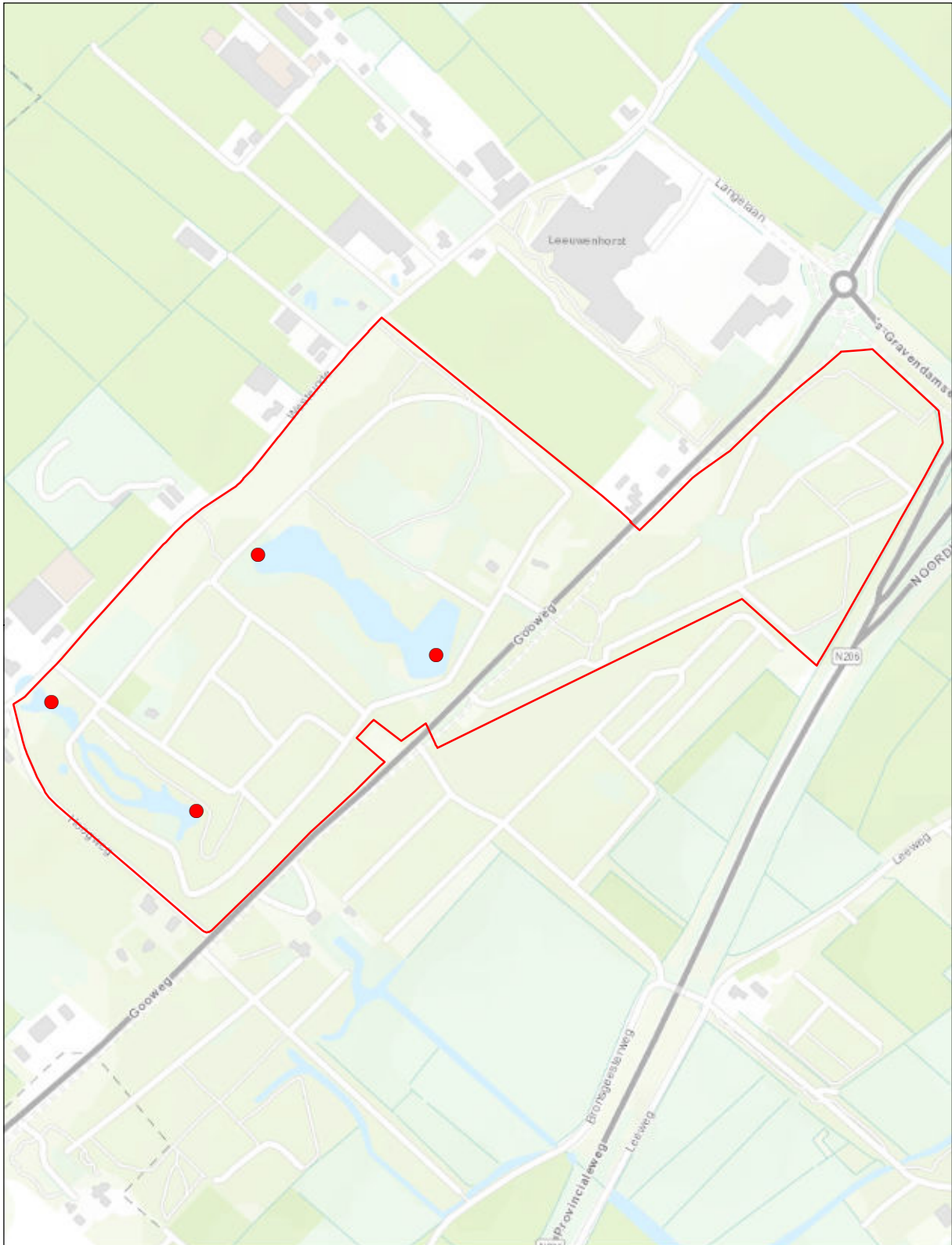
Verspreidingskaart 2020

● Waterhoen

1 territorium

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

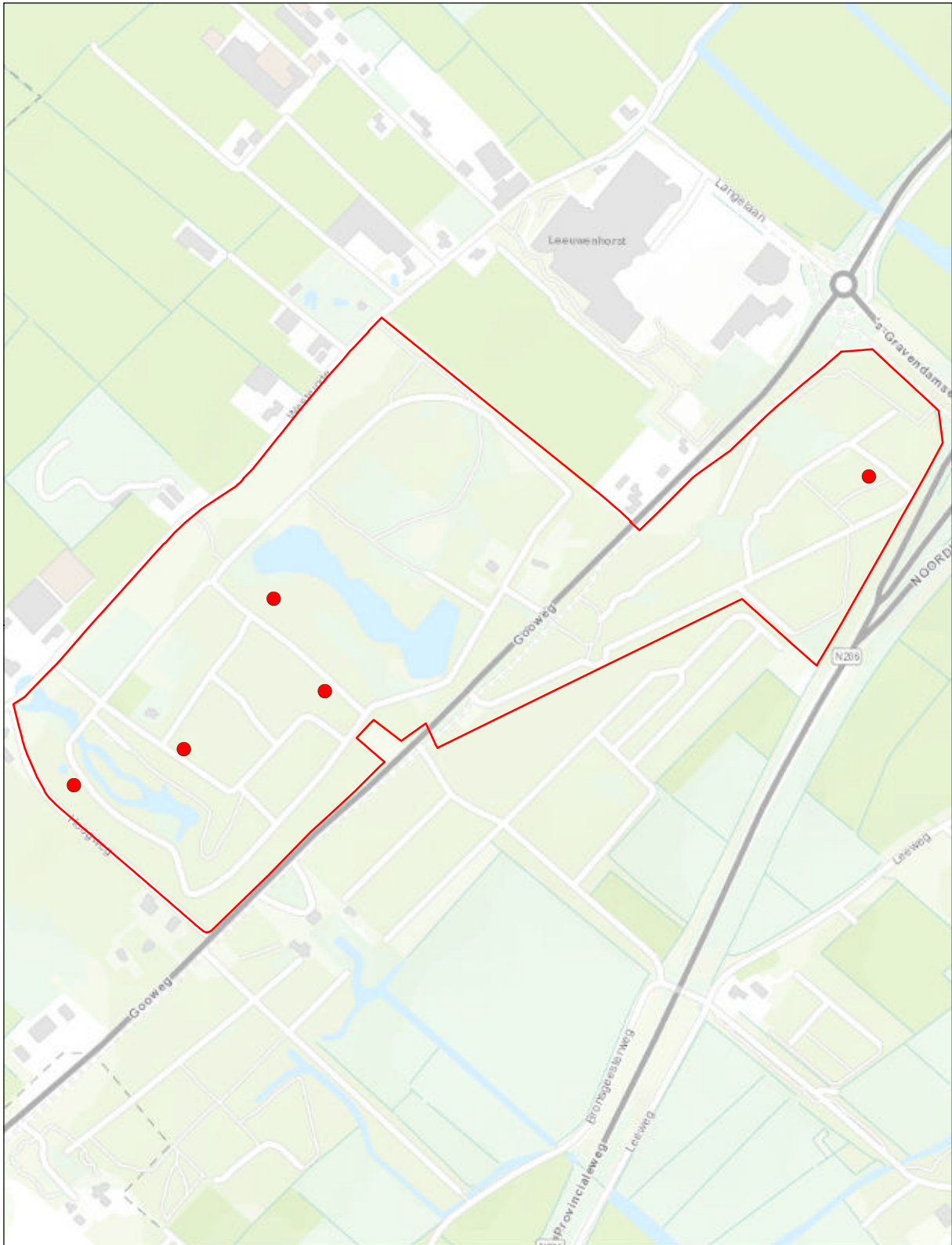
Verspreidingskaart 2020

● Meerkoet

4 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

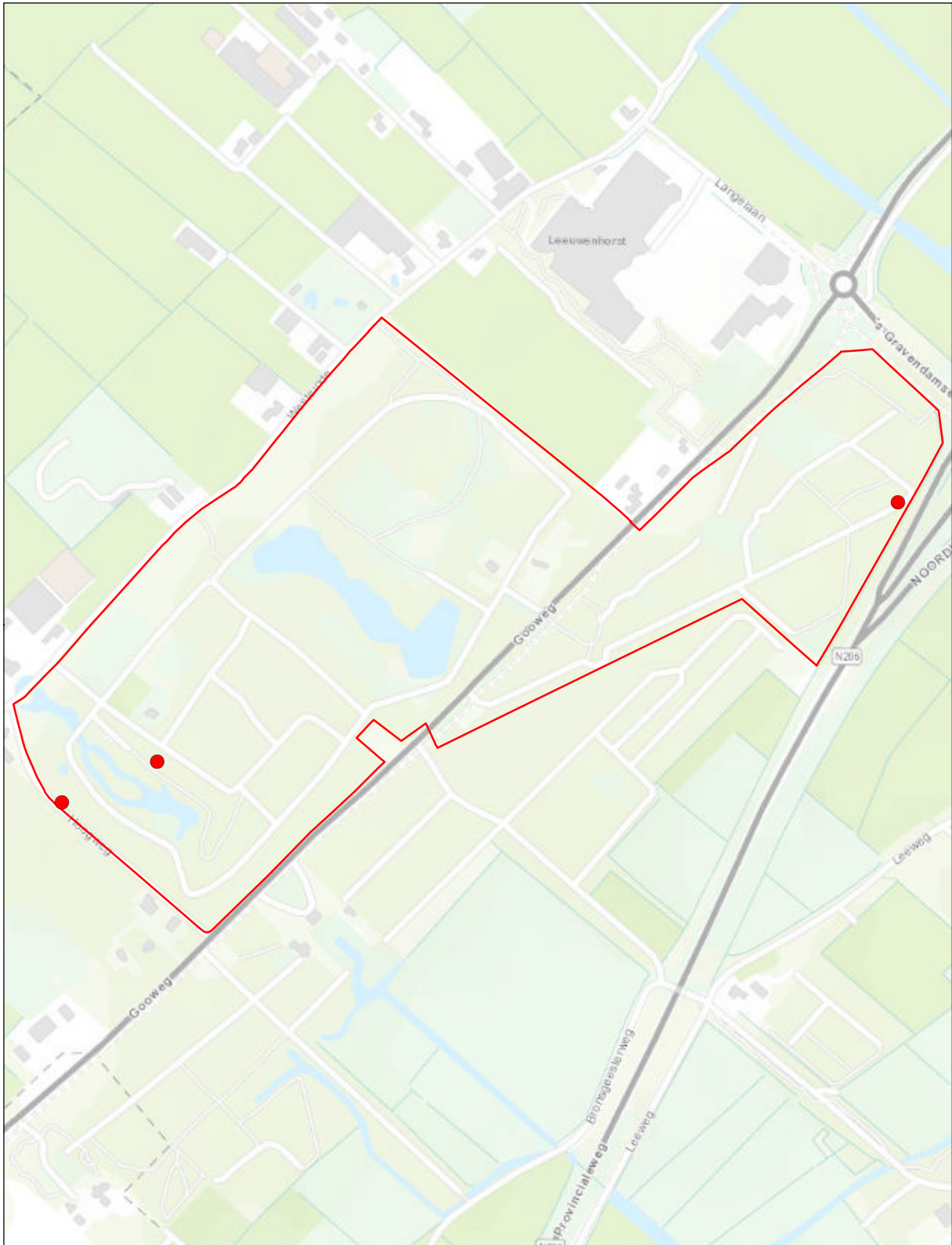
Verspreidingskaart 2020

● Holenduif

5 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

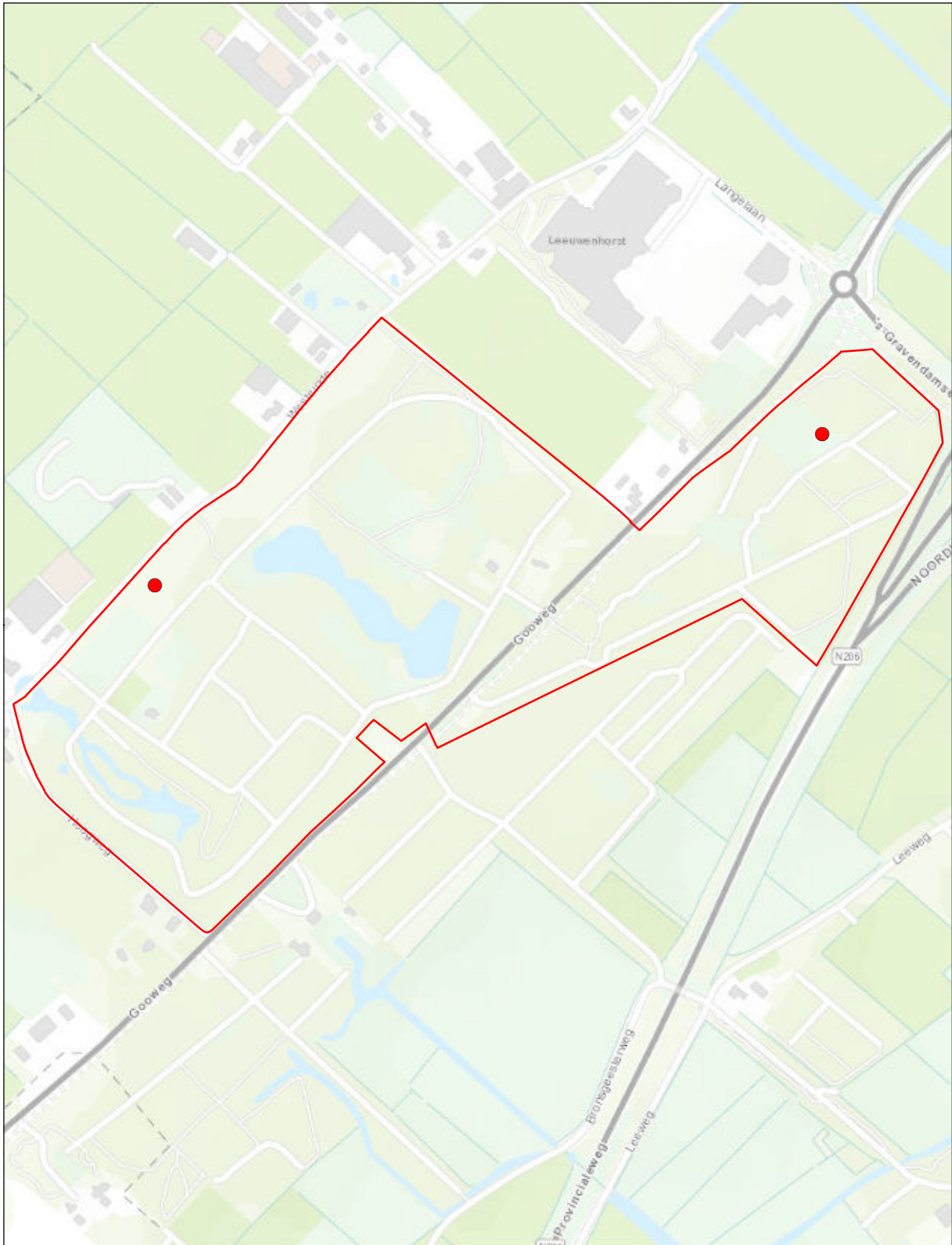
Verspreidingskaart 2020

● Halsbandparkiet

3 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

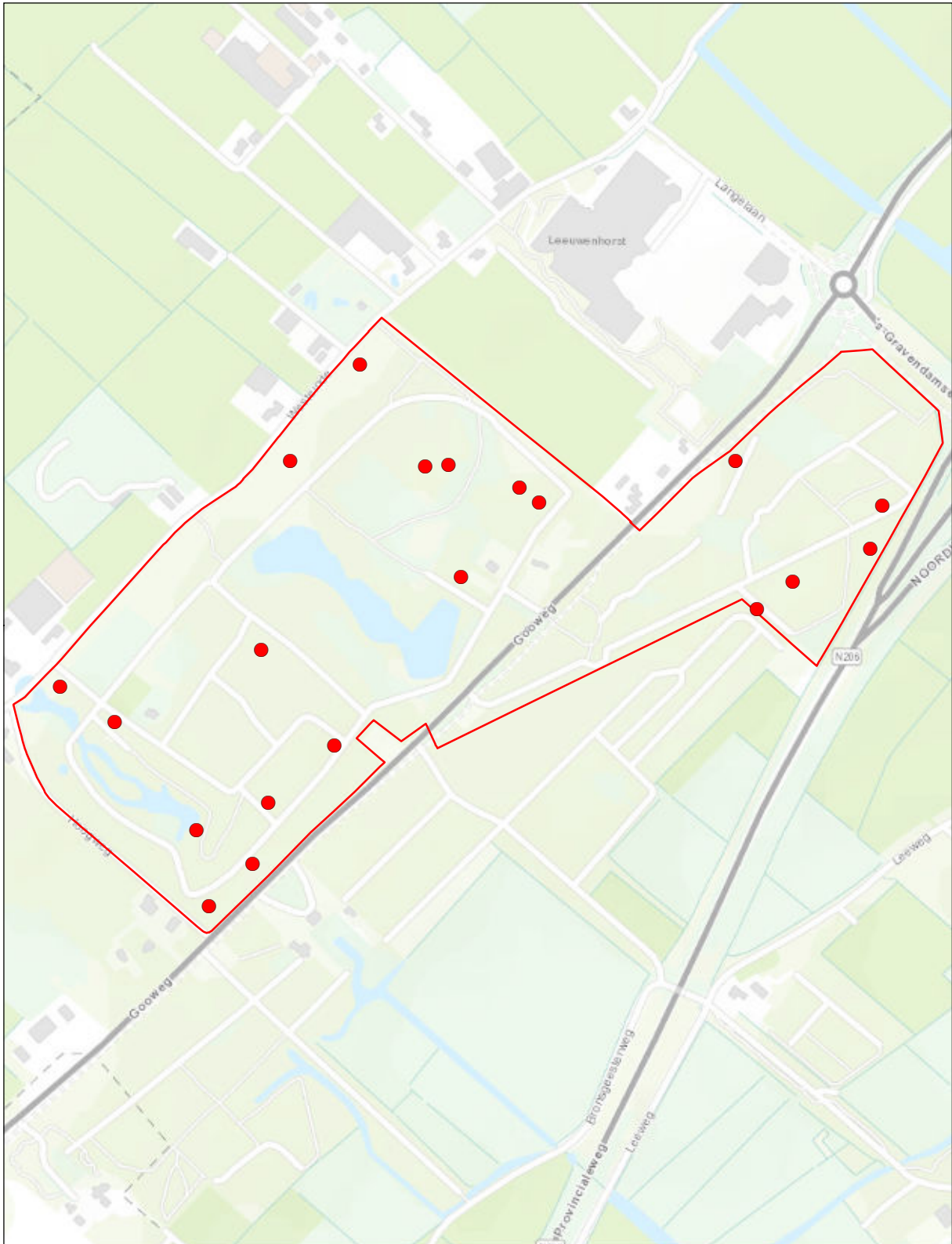
Verspreidingskaart 2020

● Groene specht

2 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Grote bonte specht

20 territoria

Nieuw Leeuwenhorst

Verspreidingskaart 2020

● **Nachtegaal**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

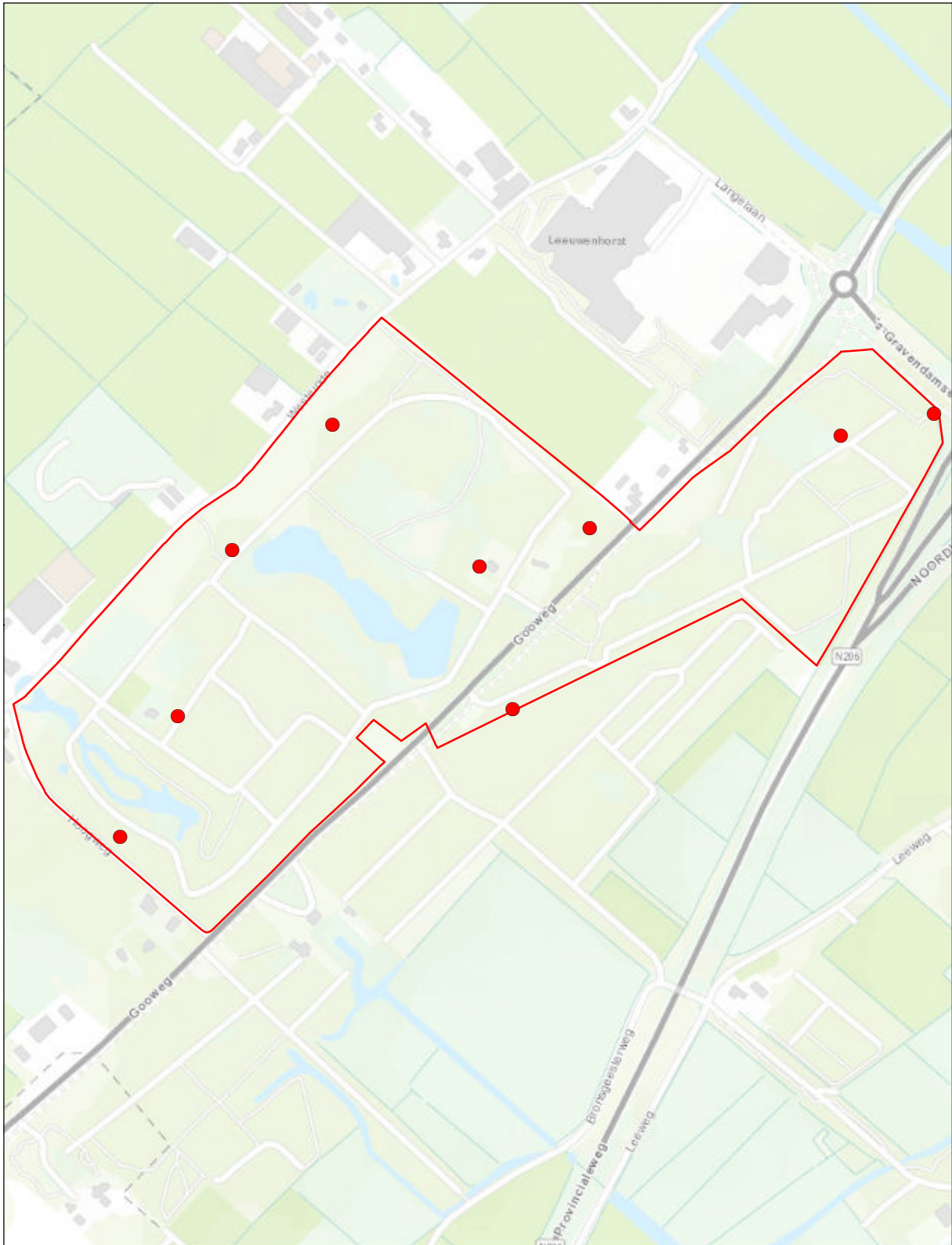
Verspreidingskaart 2020

● **Gekraagde roodstaart**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

Verspreidingskaart 2020

● Zanglijster

9 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

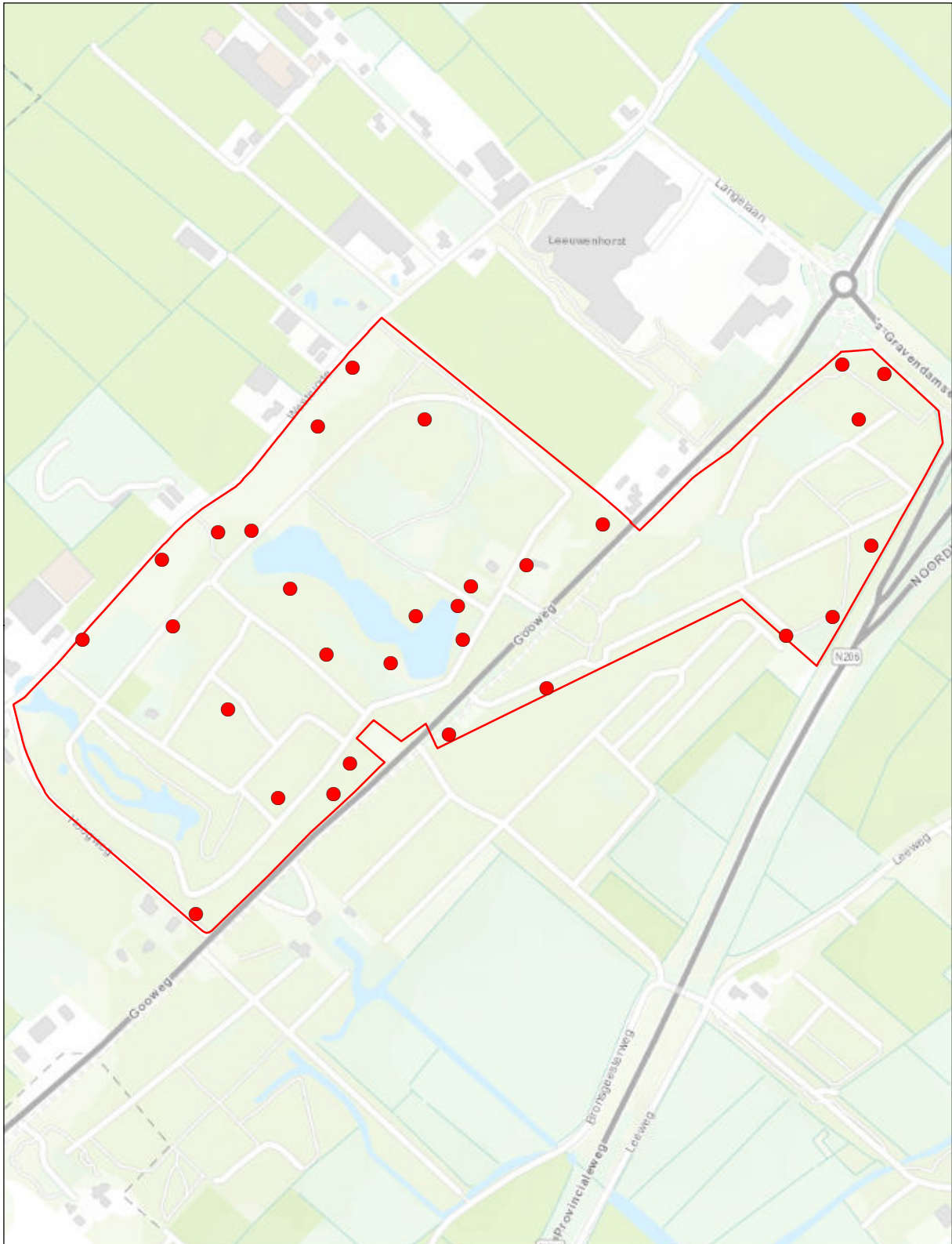
Verspreidingskaart 2020

● Tuinfluiter

2 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

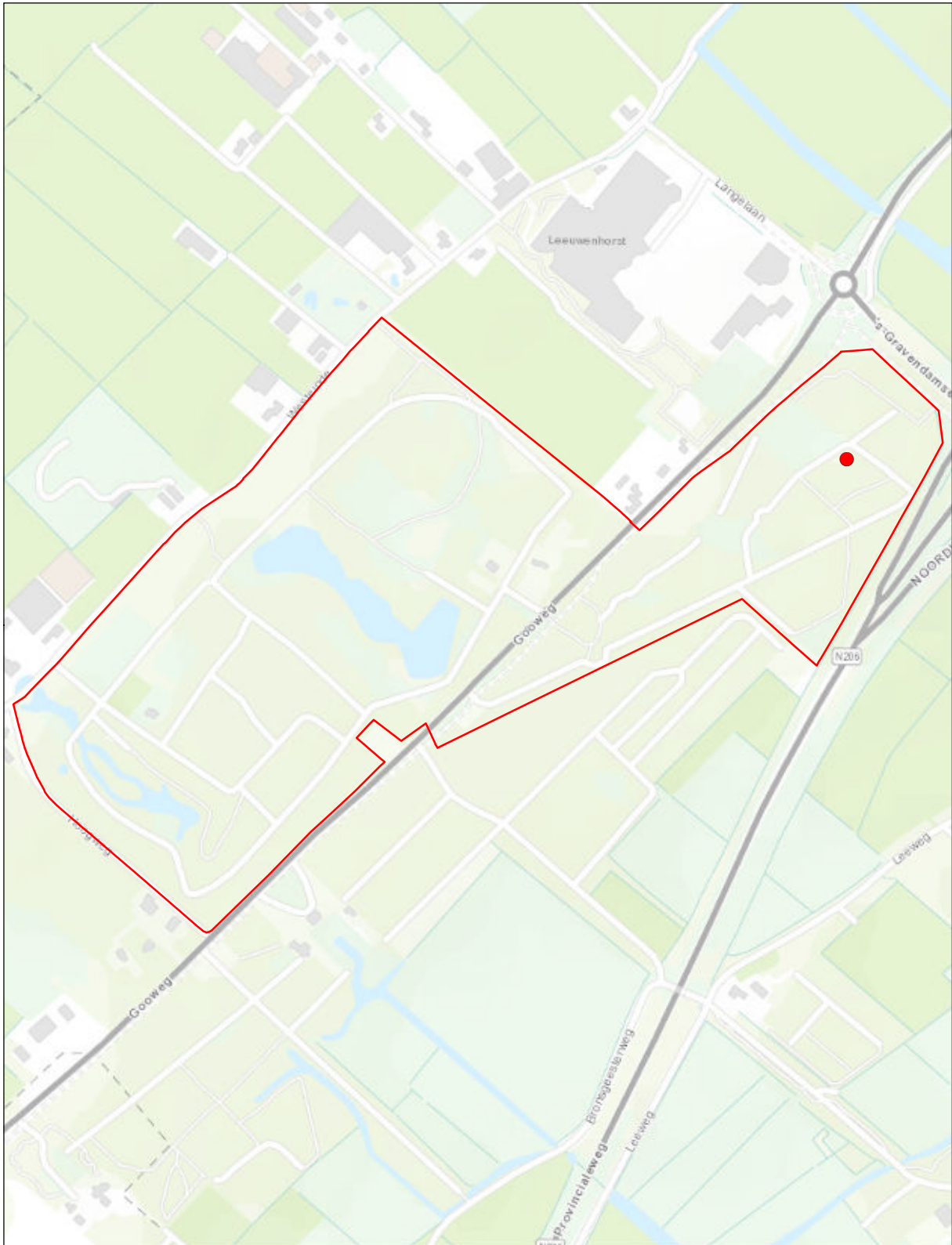
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Zwartkop

30 territoria

Nieuw Leeuwenhorst

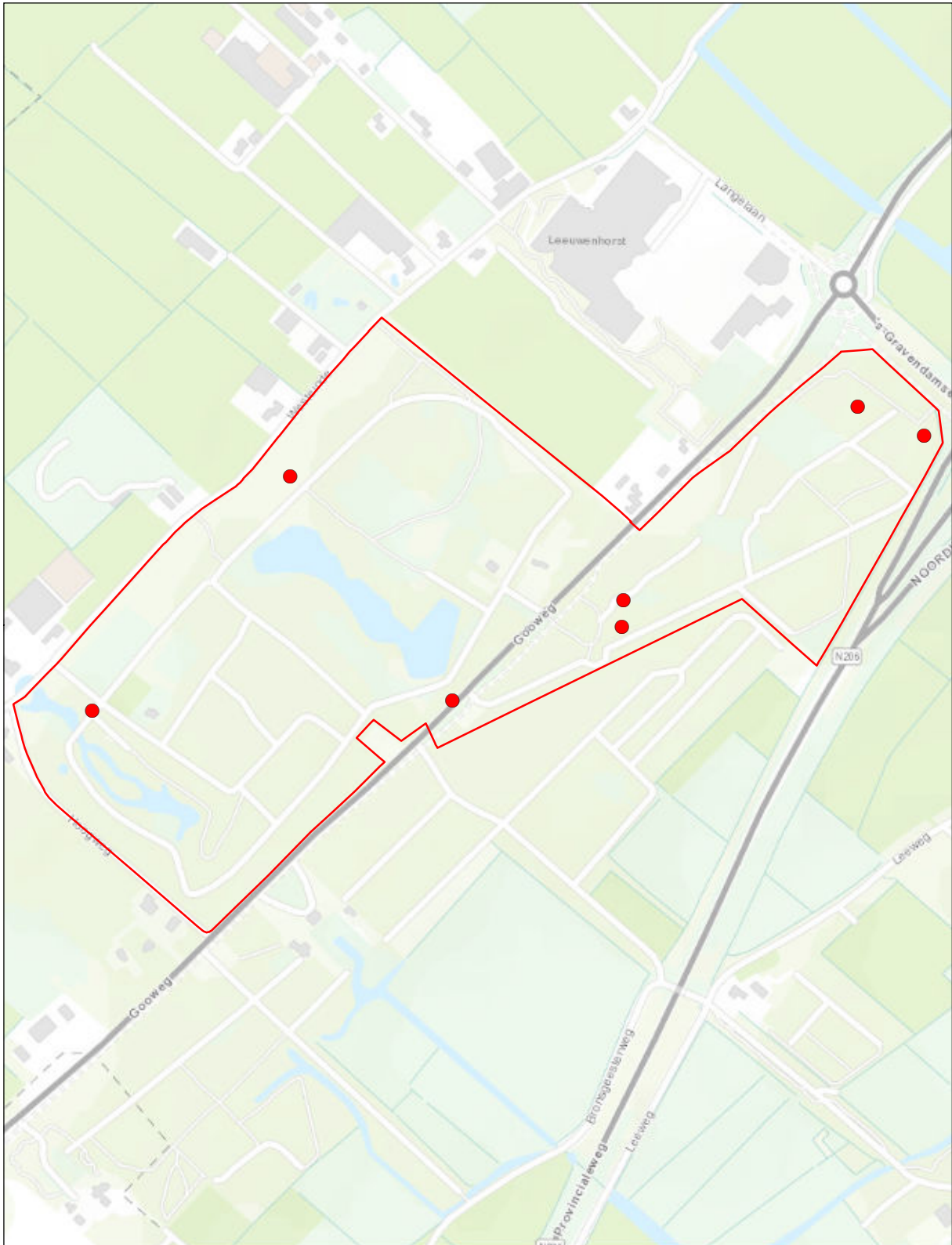
Verspreidingskaart 2020

● **Goudhaan**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

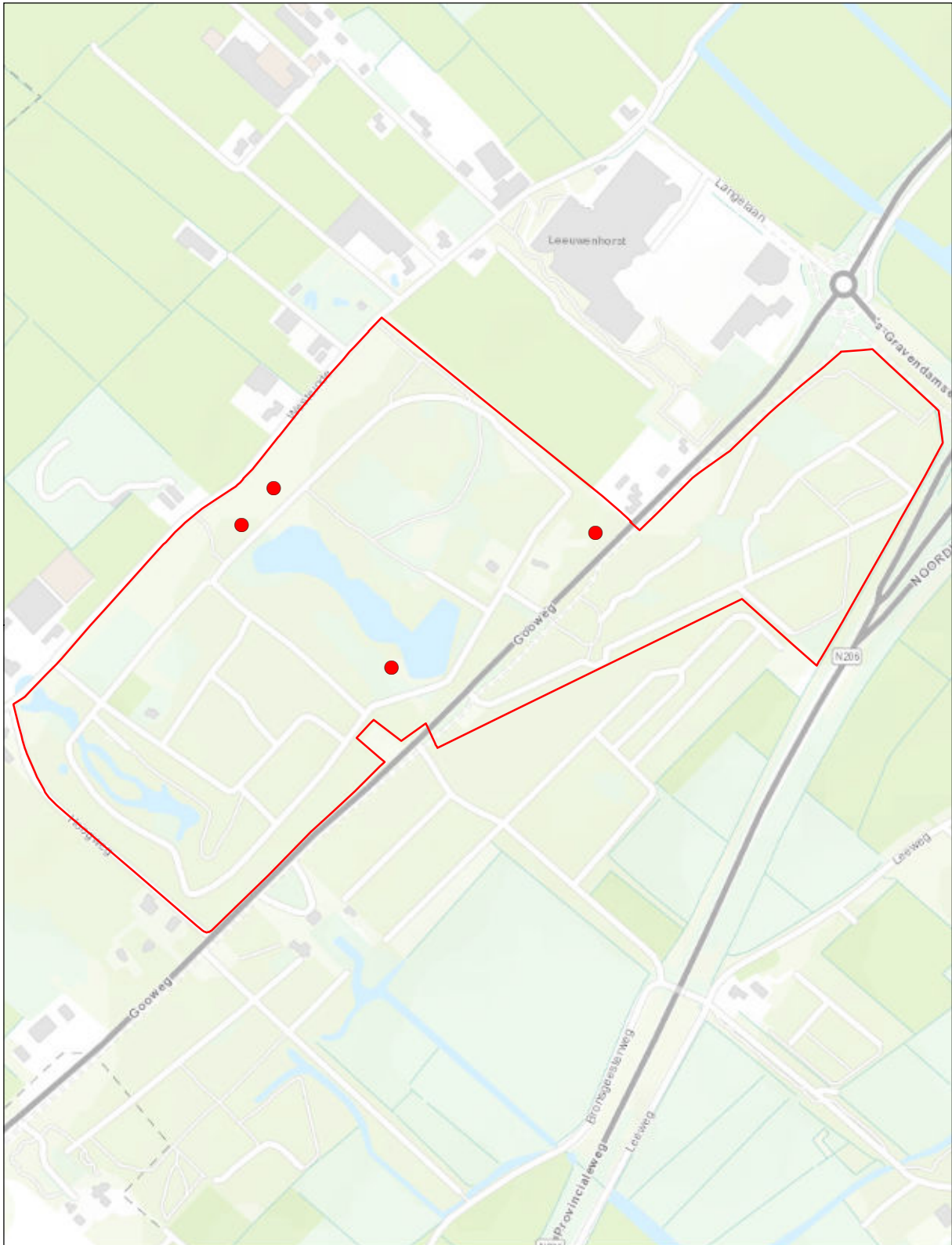
Verspreidingskaart 2020

● **Grauwe vliegenvanger**

7 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

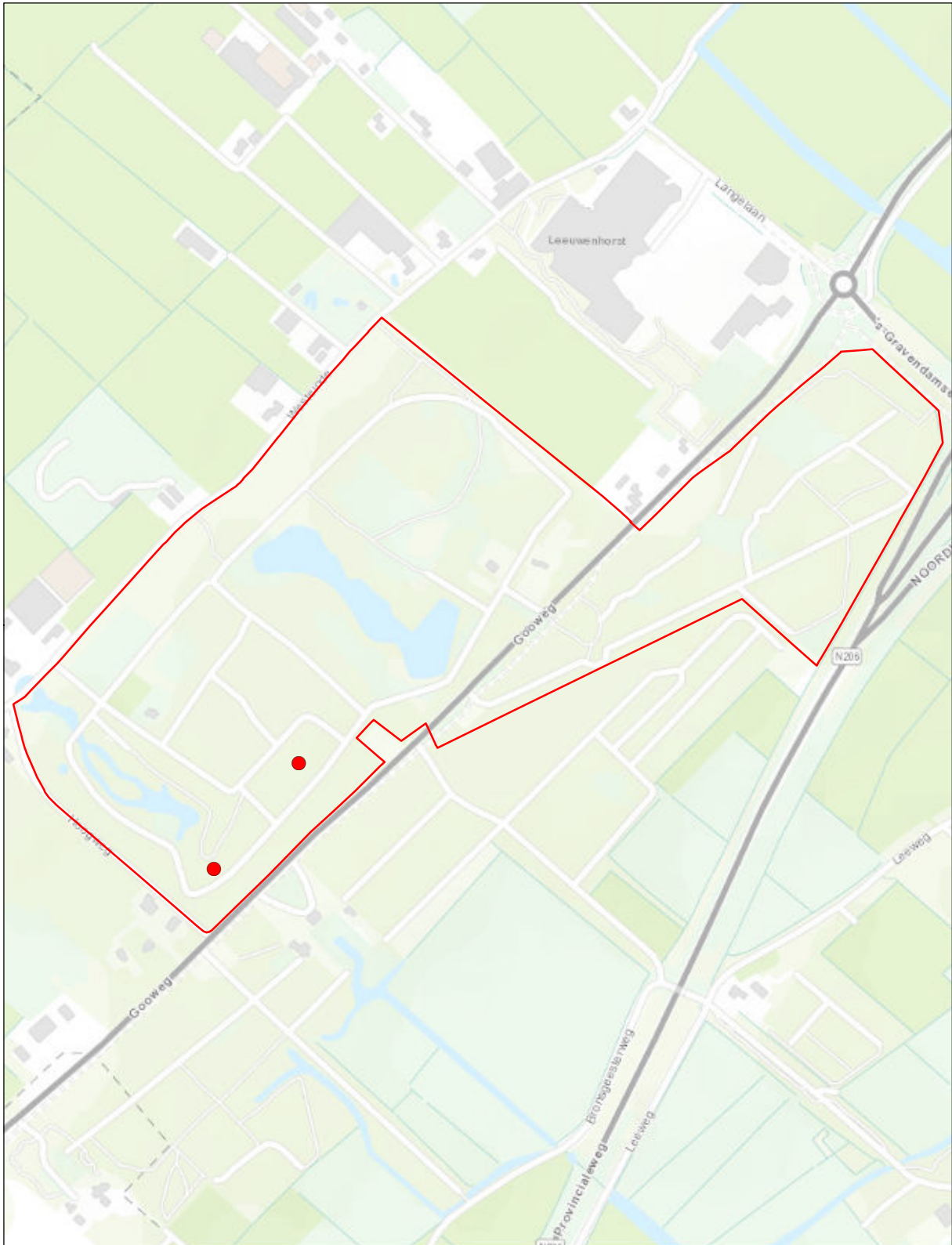
Verspreidingskaart 2020

● **Staatmees**

4 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

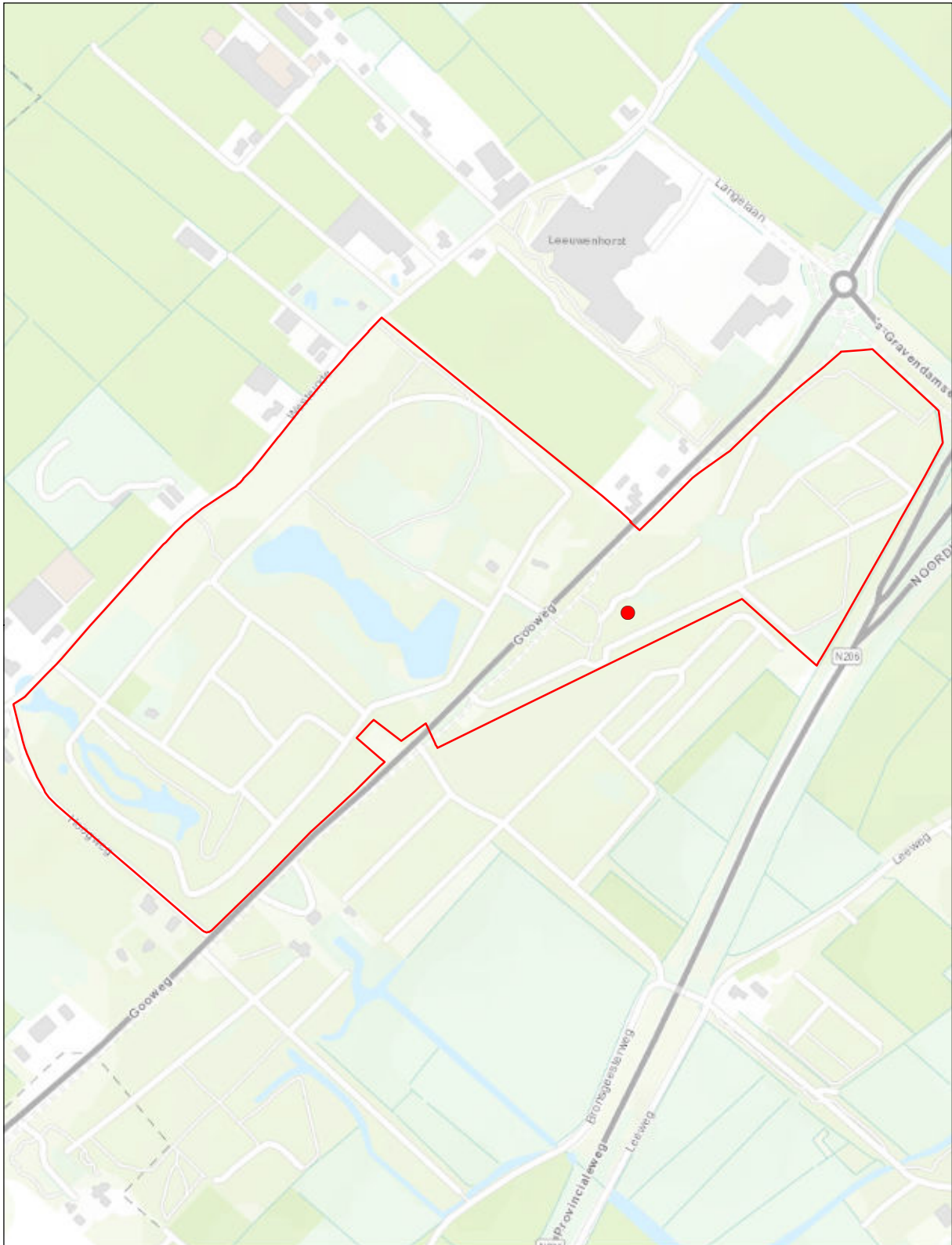
Verspreidingskaart 2020

● **Glanskop**

2 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

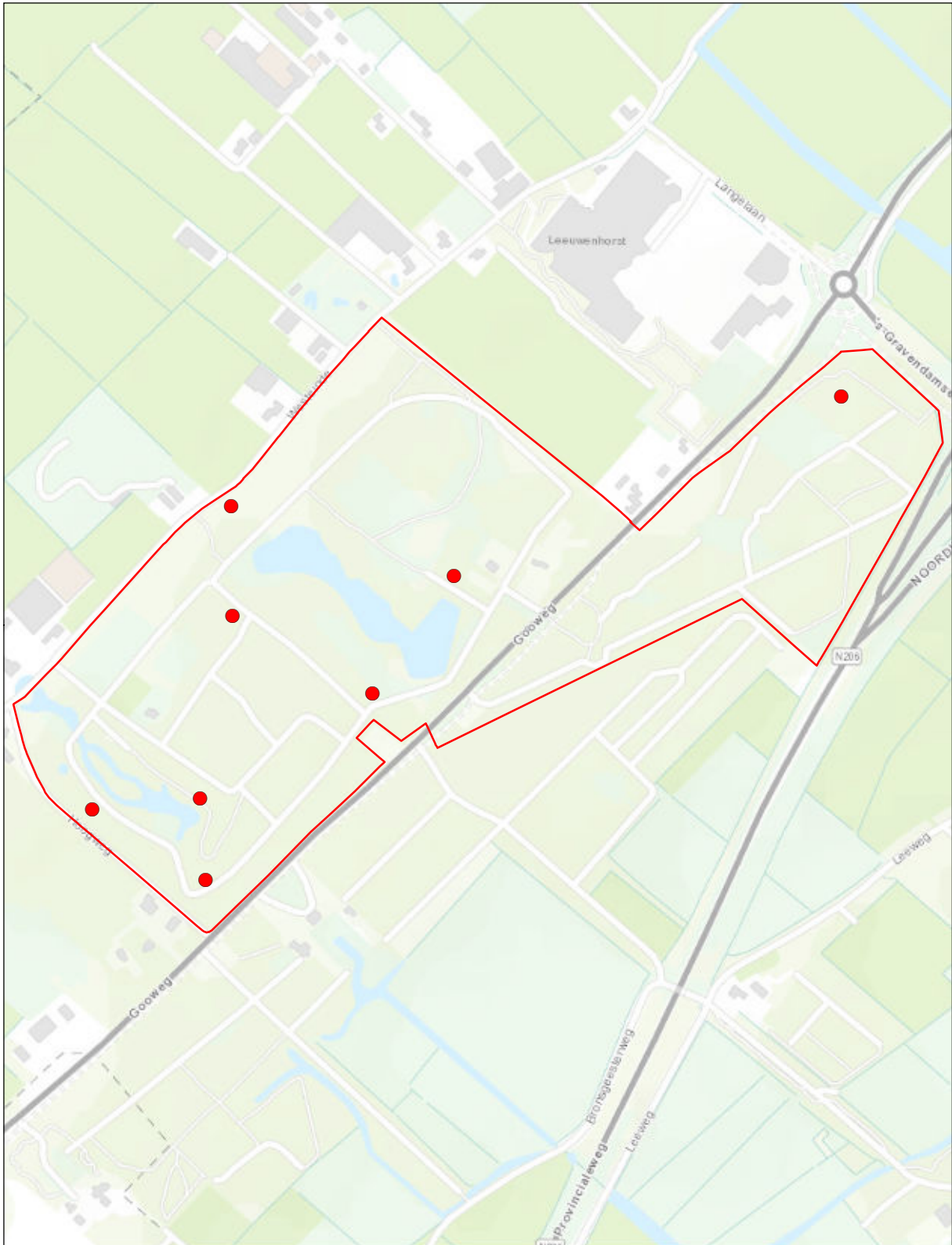
Verspreidingskaart 2020

● **Kuifmees**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

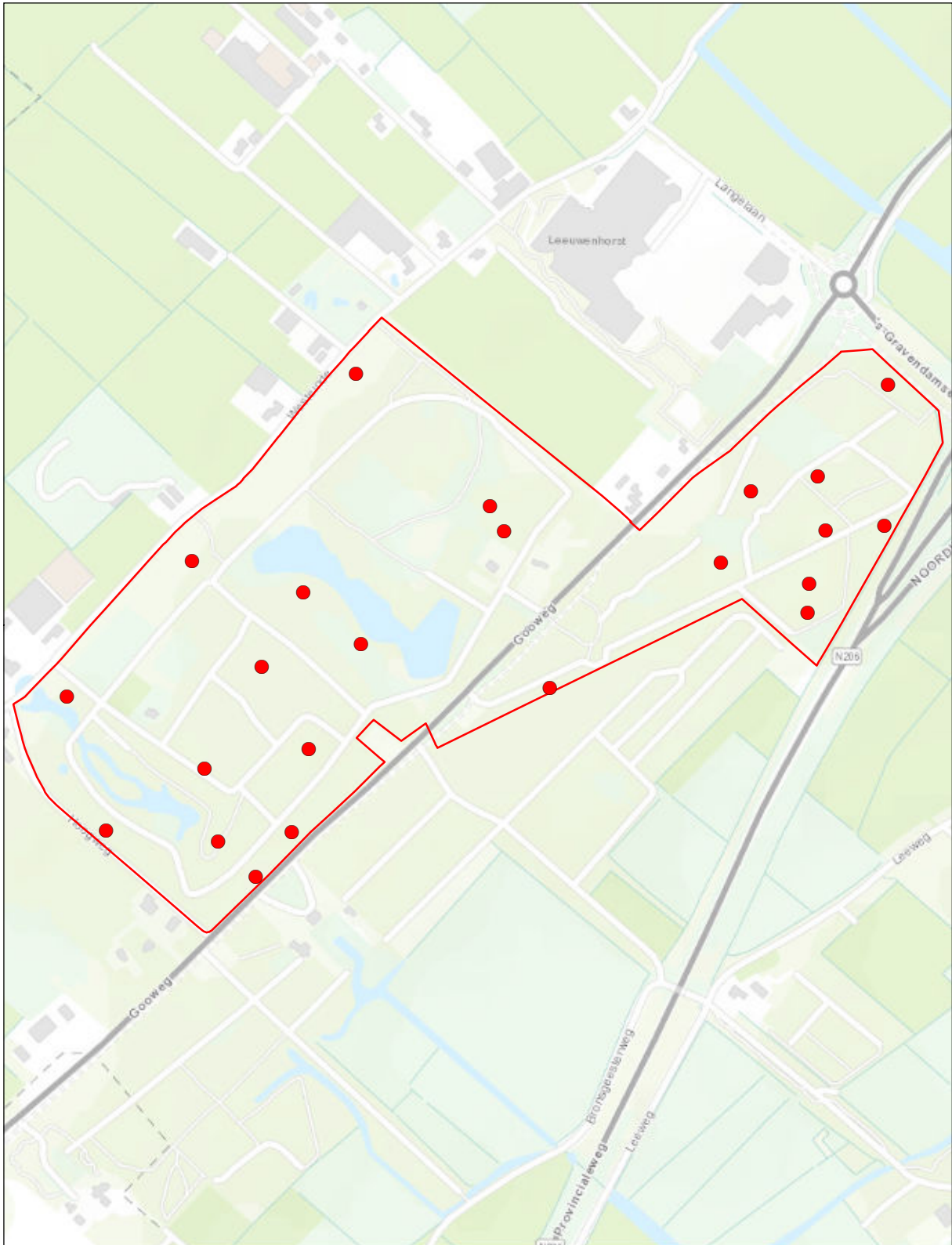
Verspreidingskaart 2020

● Boomklever

8 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

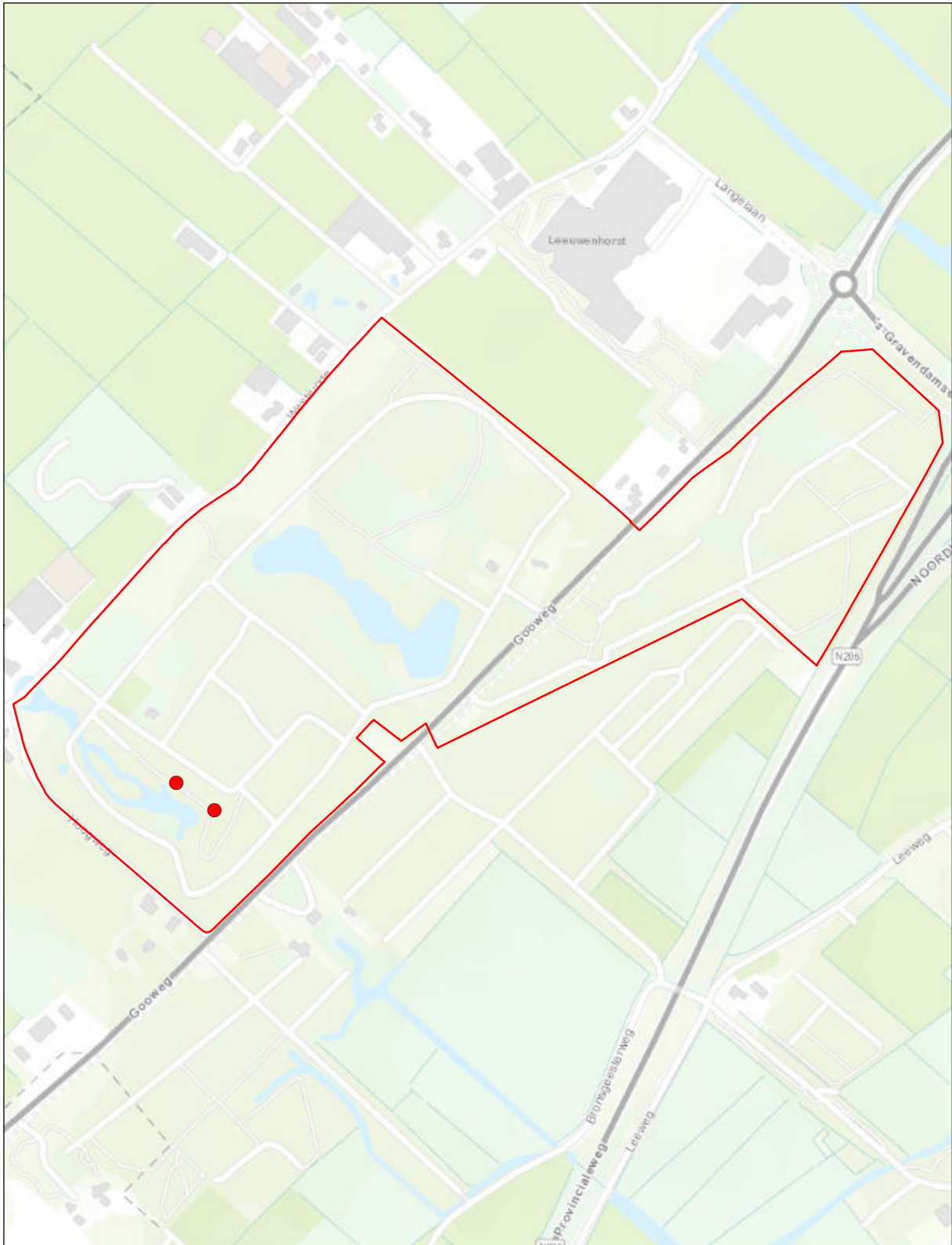
Verspreidingskaart 2020

● **Boomkruiper**

23 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

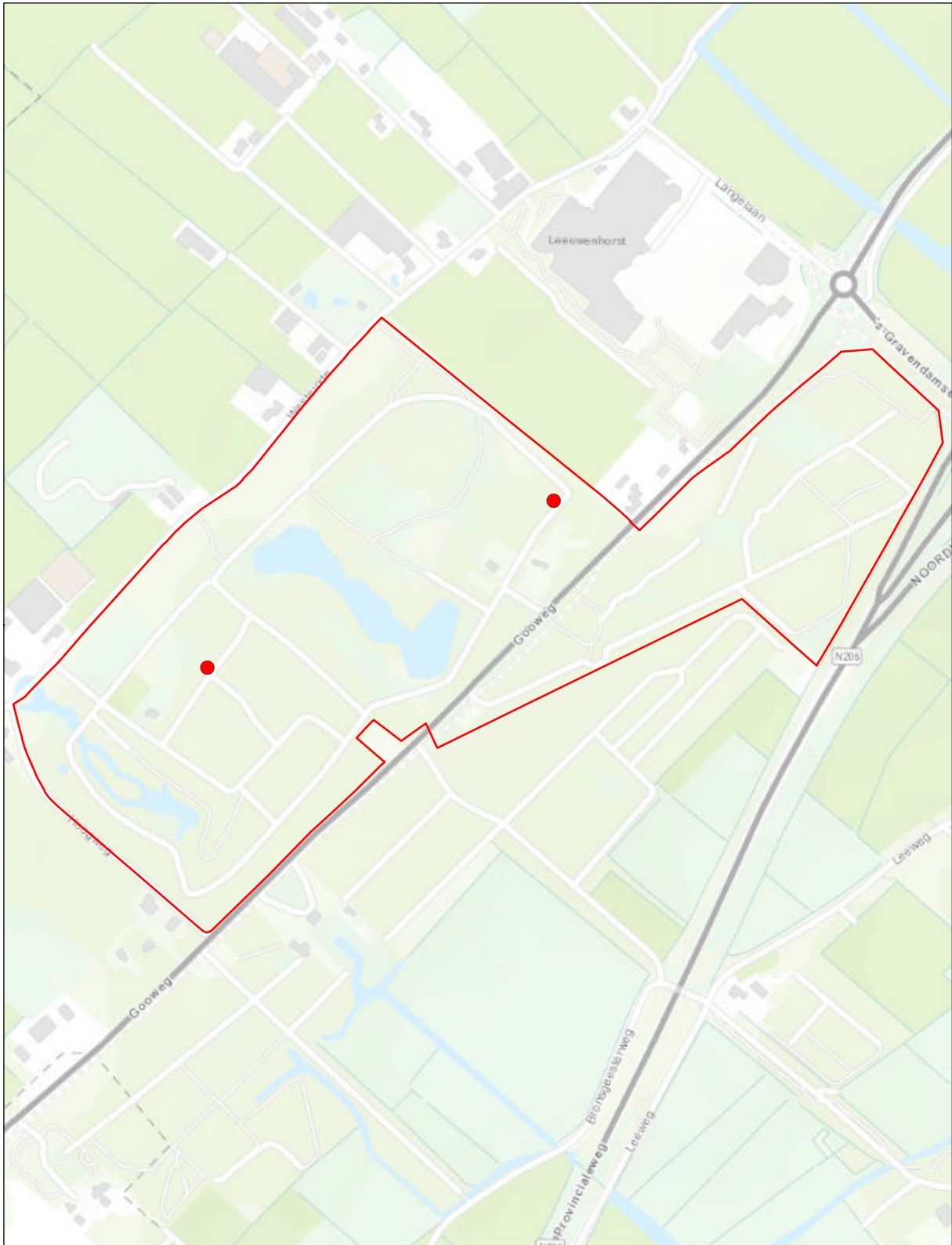
Verspreidingskaart 2020

● **Kauw**

2 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

Verspreidingskaart 2020

● Spreeuw

2 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

Verspreidingskaart 2020

● Groenling

1 territorium

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

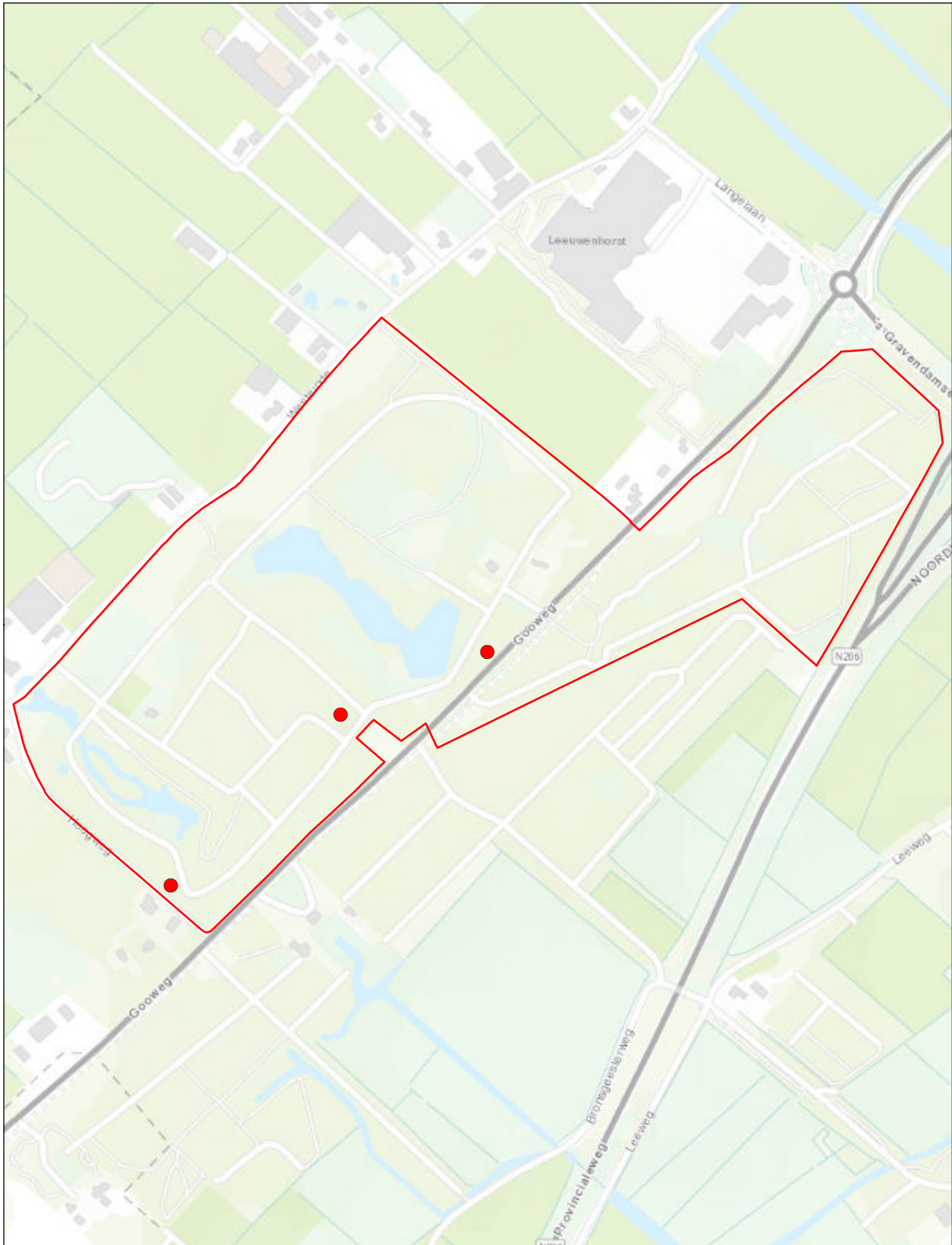
Verspreidingskaart 2020

● Putter

2 territoria

© Kadaster Nederland

Nieuw Leeuwenhorst

Verspreidingskaart 2020

● Appelvink

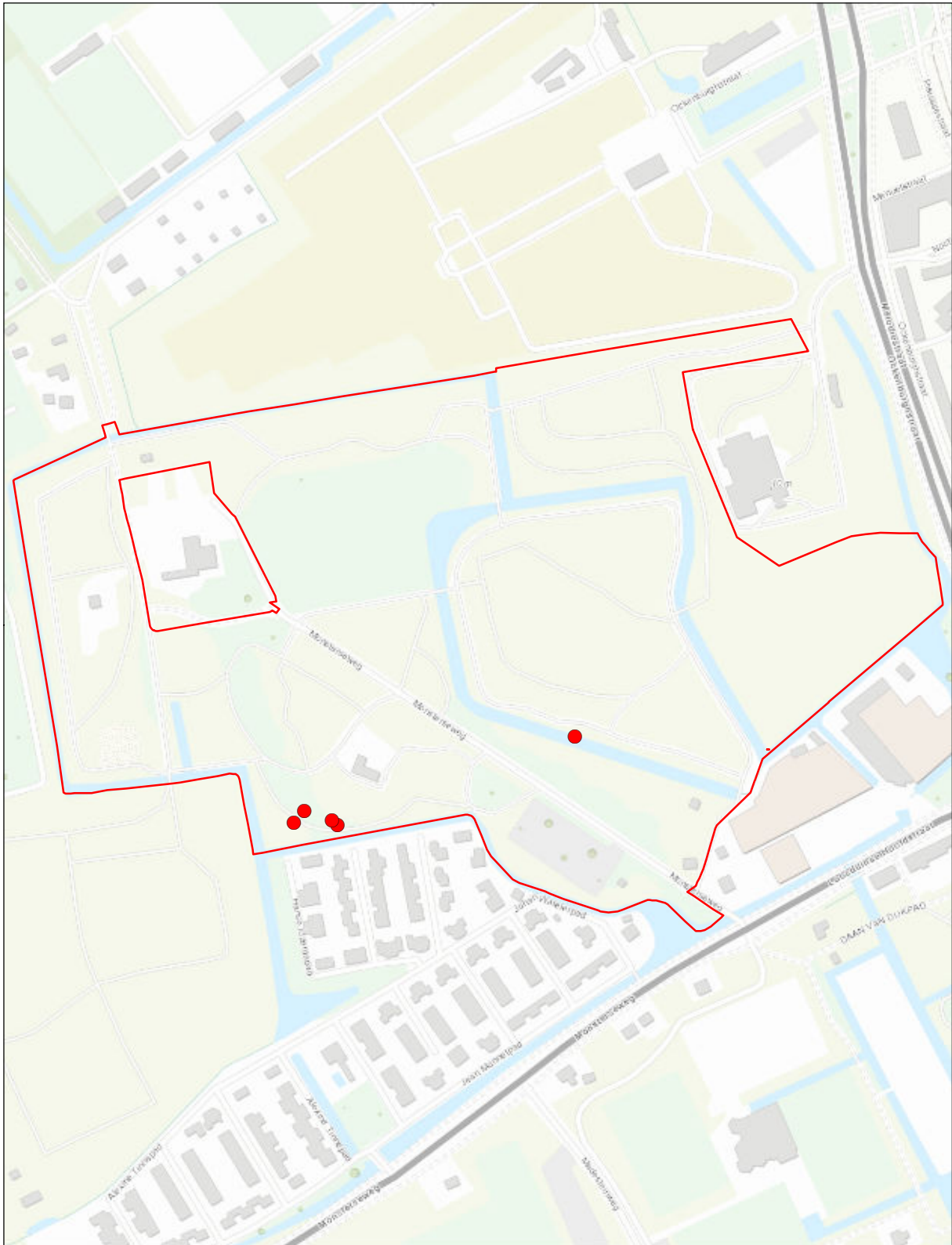
3 territoria

© Kadaster Nederland

Bijlage 7 Verspreidingskaarten Ockenburg

Nijlgans	2
Wilde eend	5
Havik	1
Buizerd	1
Waterhoen	2
Meerkoet	4
Holenduif	4
Grote bonte specht	8
Nachtegaal	1
Zanglijster	7
Zwartkop	27
Vuurgoudhaan	1
Grauwe vliegenvanger	1
Staartmees	4
Boomkruiper	12
Kauw	5
Zwarte kraai	3
Groenling	1
Putter	2

Ockenburgh

Verspreidingskaart 2020

● **Wilde eend**

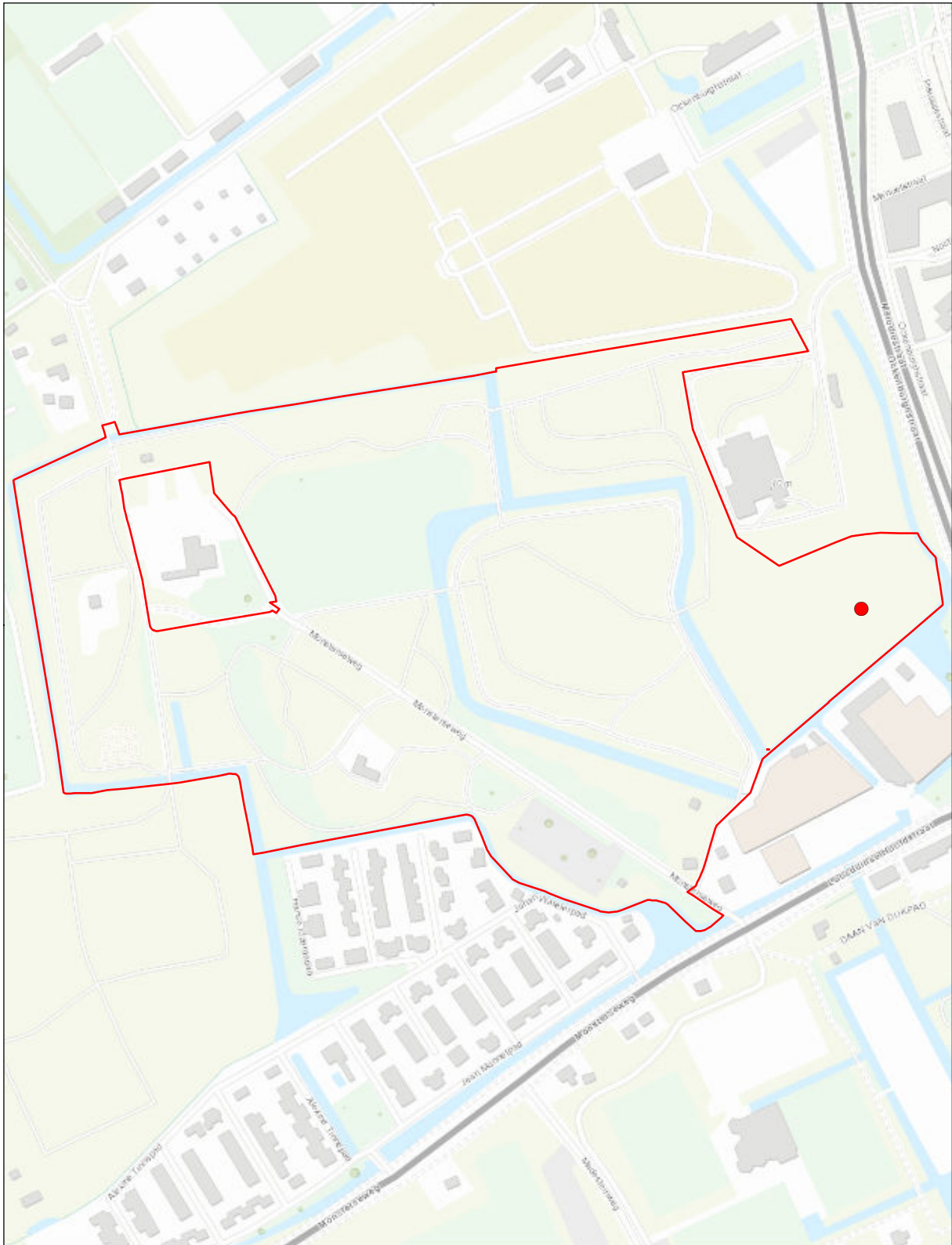
5 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,2 km

Ockenburgh

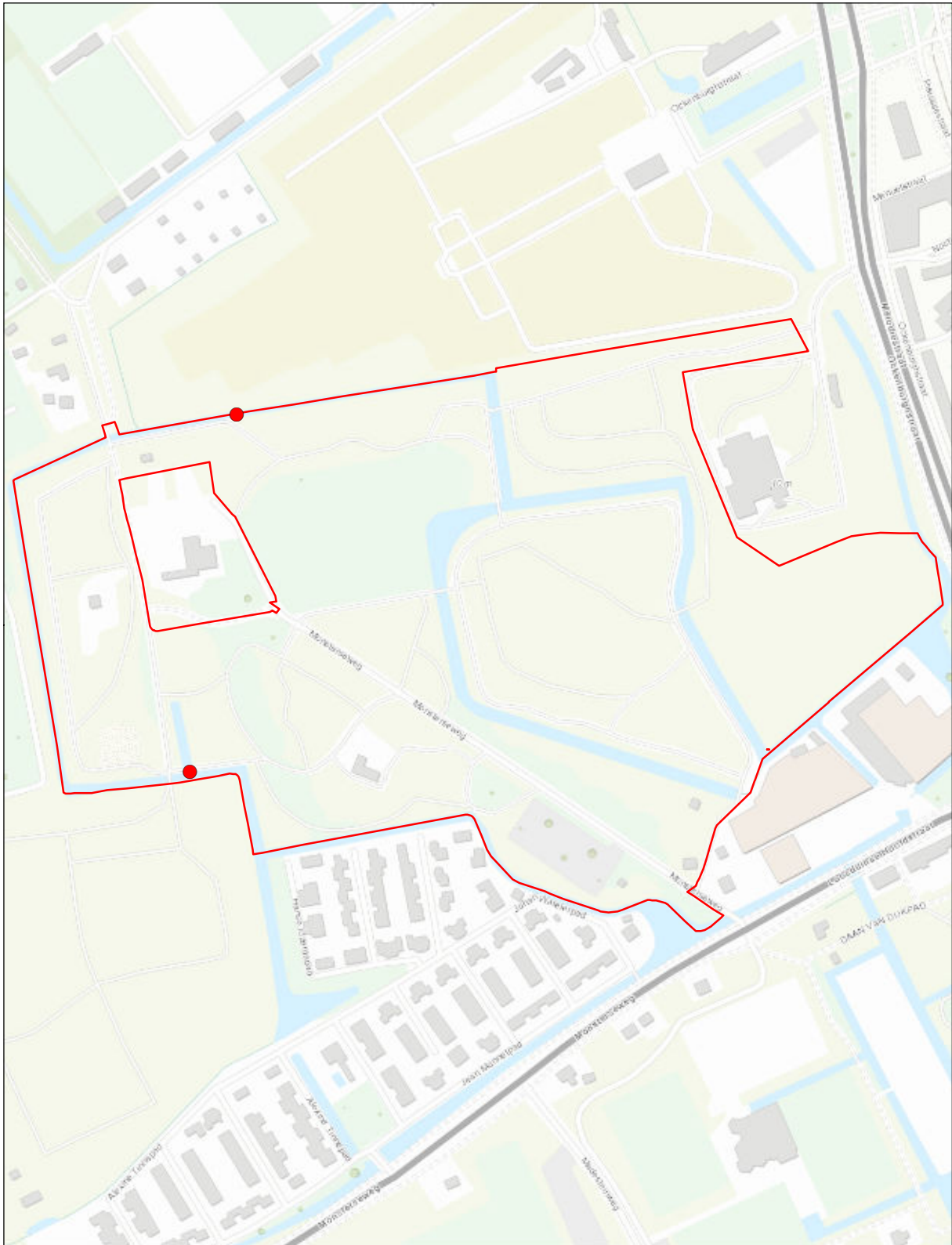
Verspreidingskaart 2020

● Buizerd

1 territorium

© Kadaster Nederland

Ockenburgh

Verspreidingskaart 2020

● Waterhoen

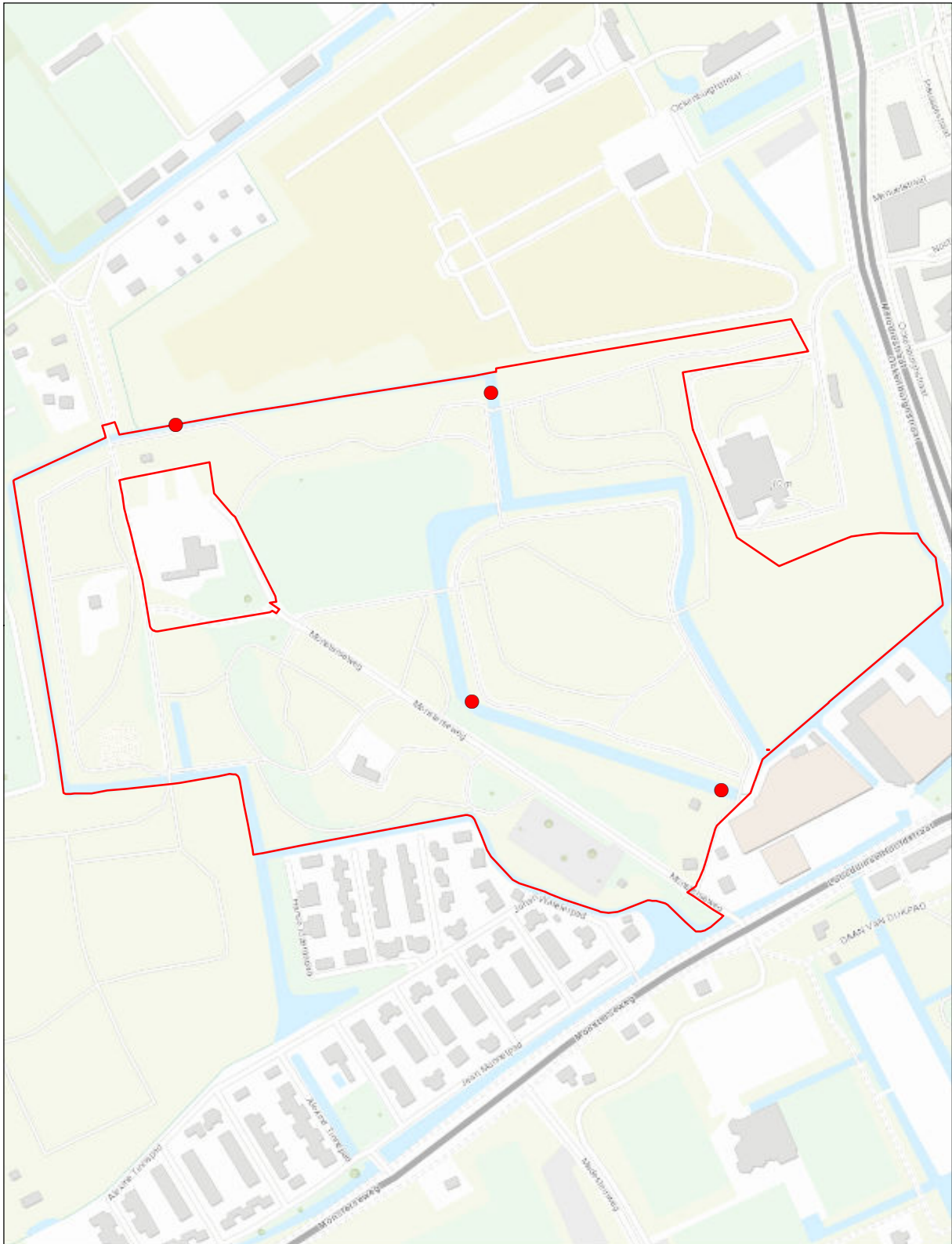
2 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,2 km

Ockenburgh

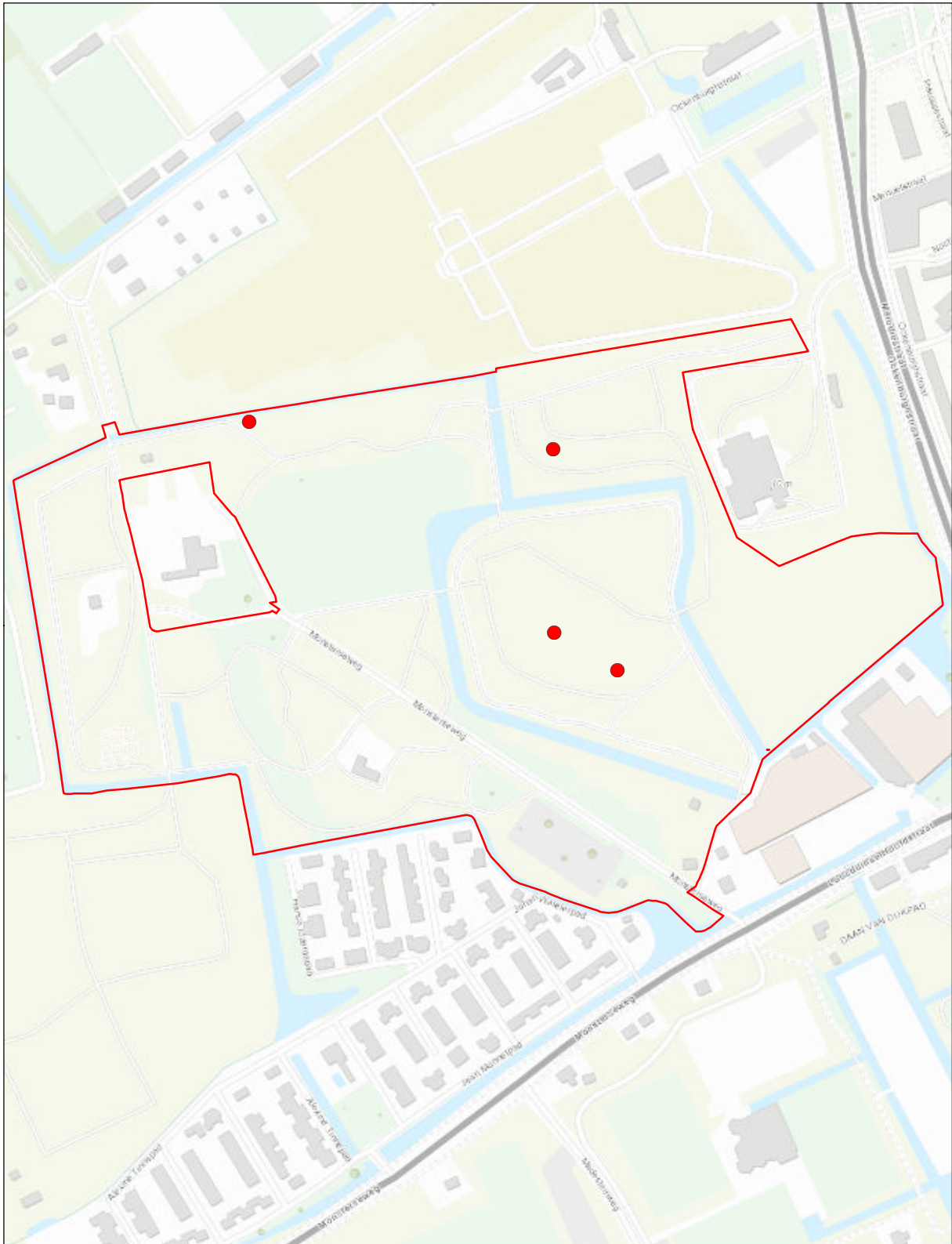
Verspreidingskaart 2020

● Meerkoet

4 territoria

© Kadaster Nederland

Ockenburgh

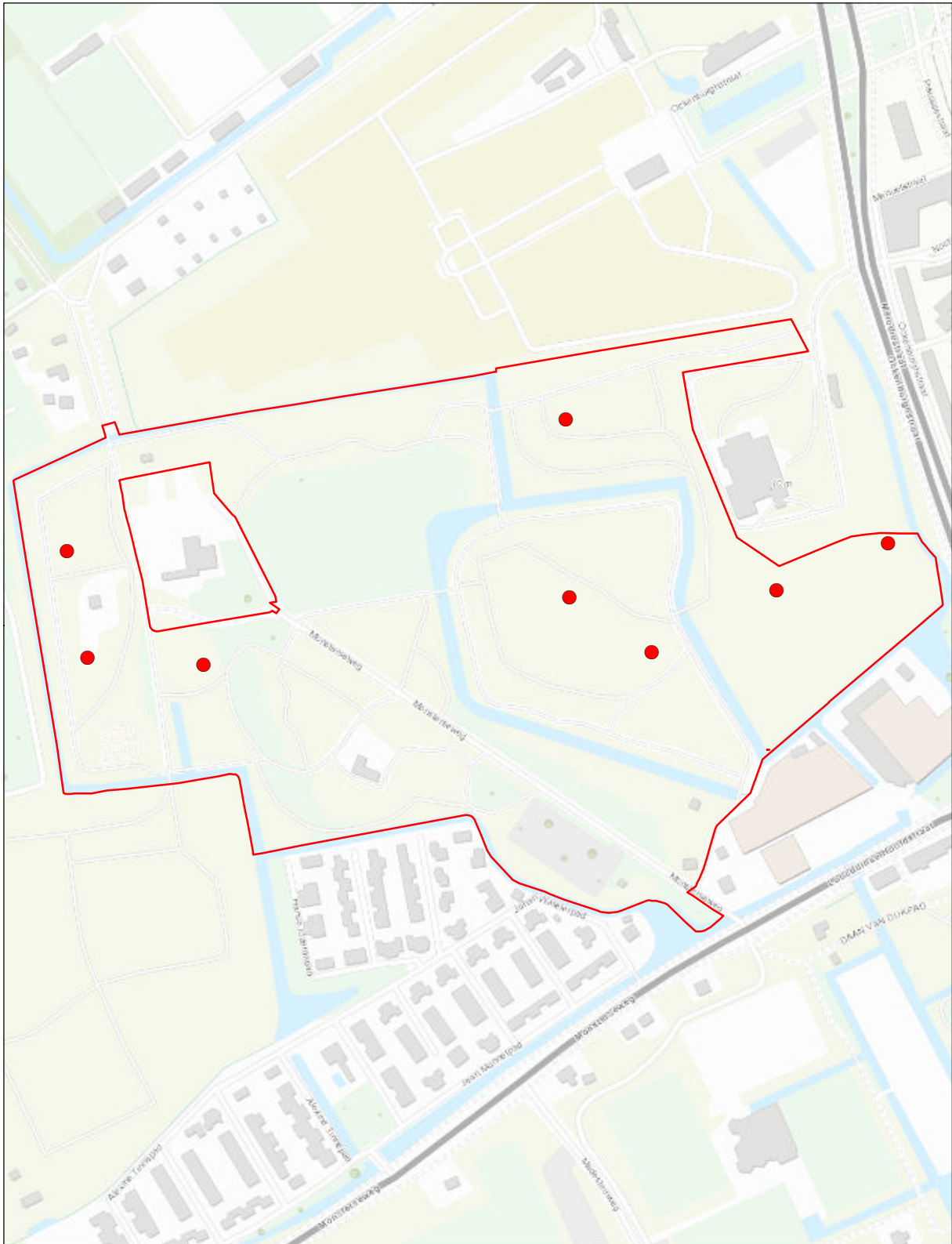
Verspreidingskaart 2020

● Holenduif

4 territoria

© Kadaster Nederland

Ockenburgh

Verspreidingskaart 2020

● Grote bonte specht

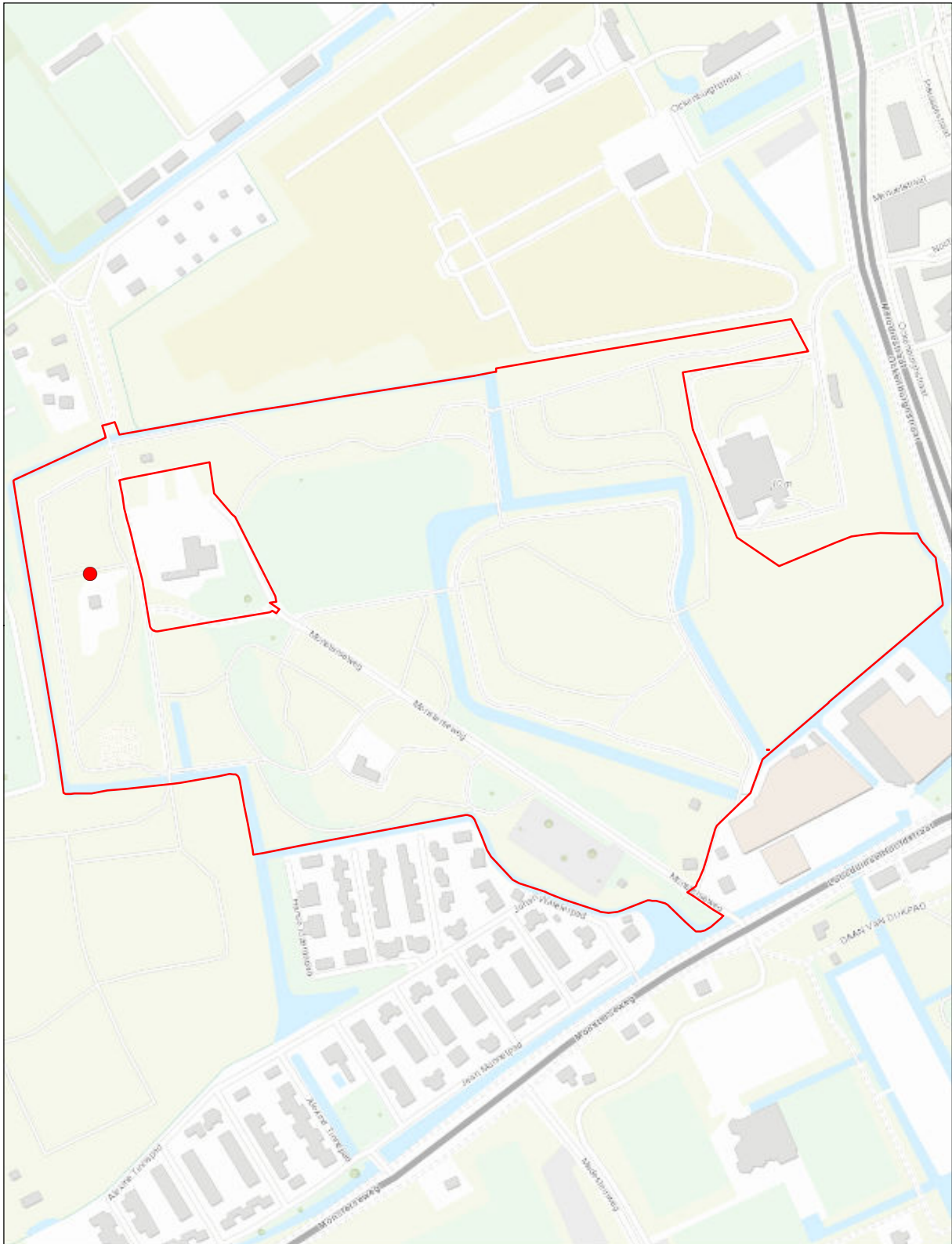
8 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,2 km

Ockenburgh

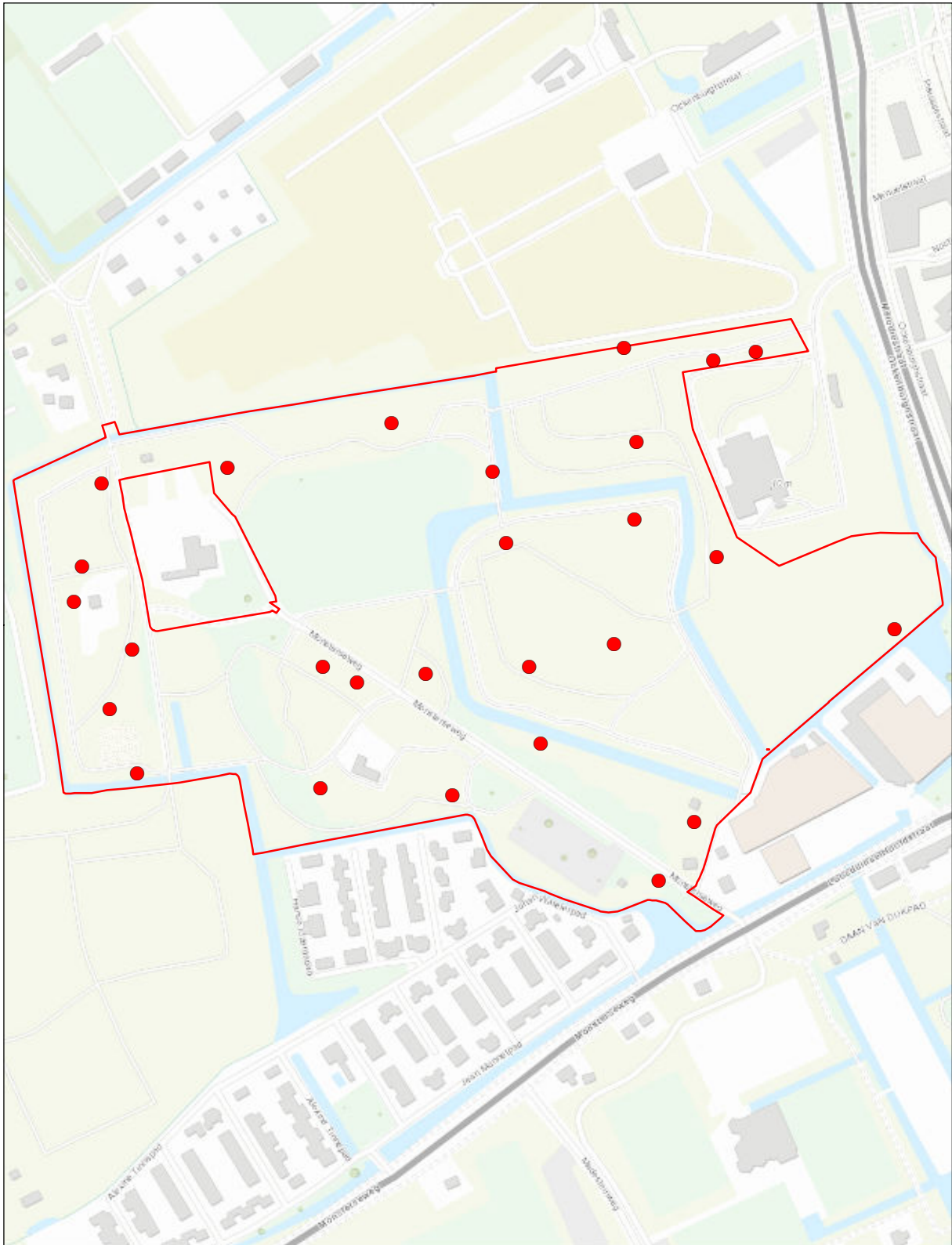
Verspreidingskaart 2020

● **Nachtegaal**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Ockenburgh

Verspreidingskaart 2020

● Zwartkop

27 territoria

© Kadaster Nederland

Ockenburgh

Verspreidingskaart 2020

● **Staartmees**

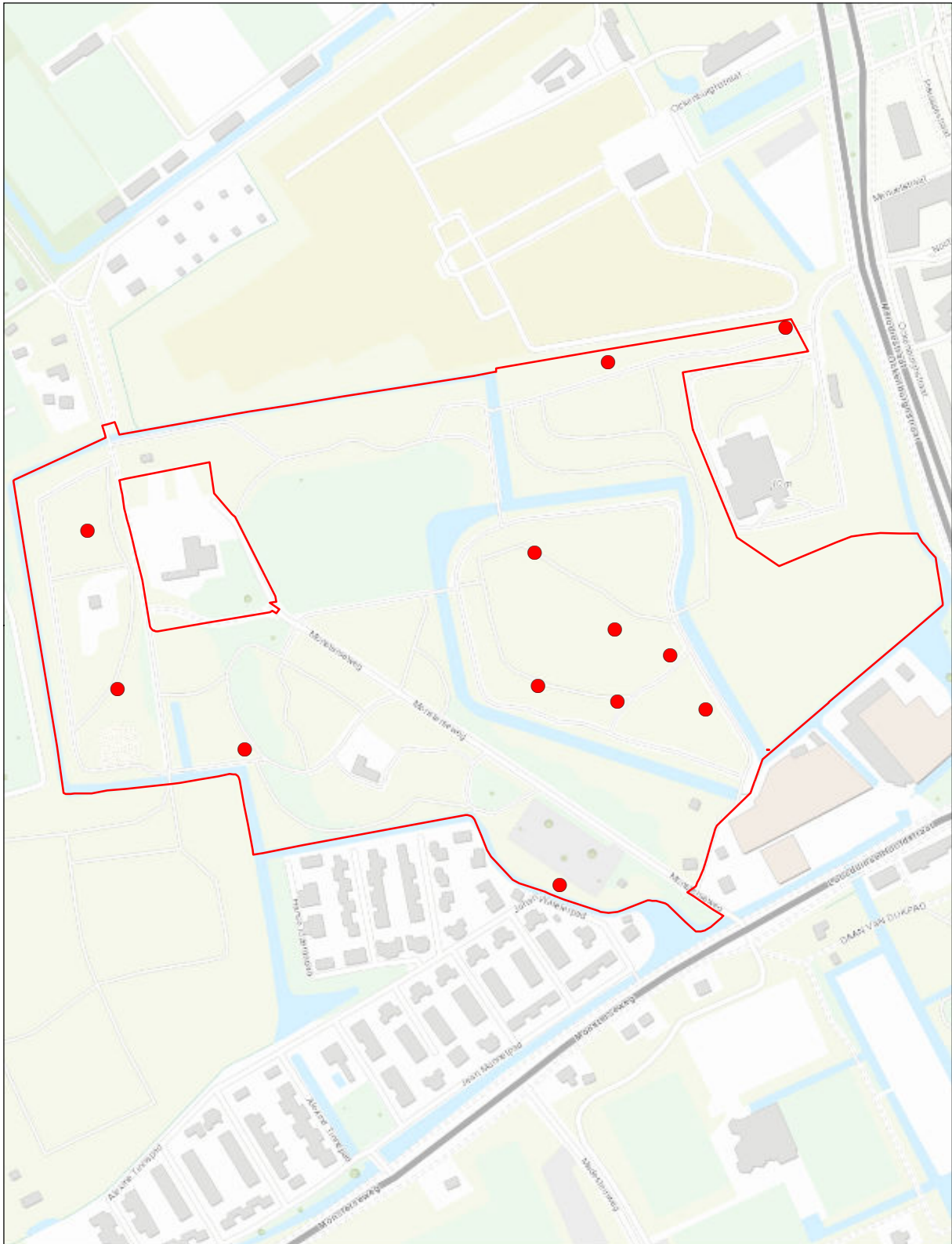
4 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,2 km

Ockenburgh

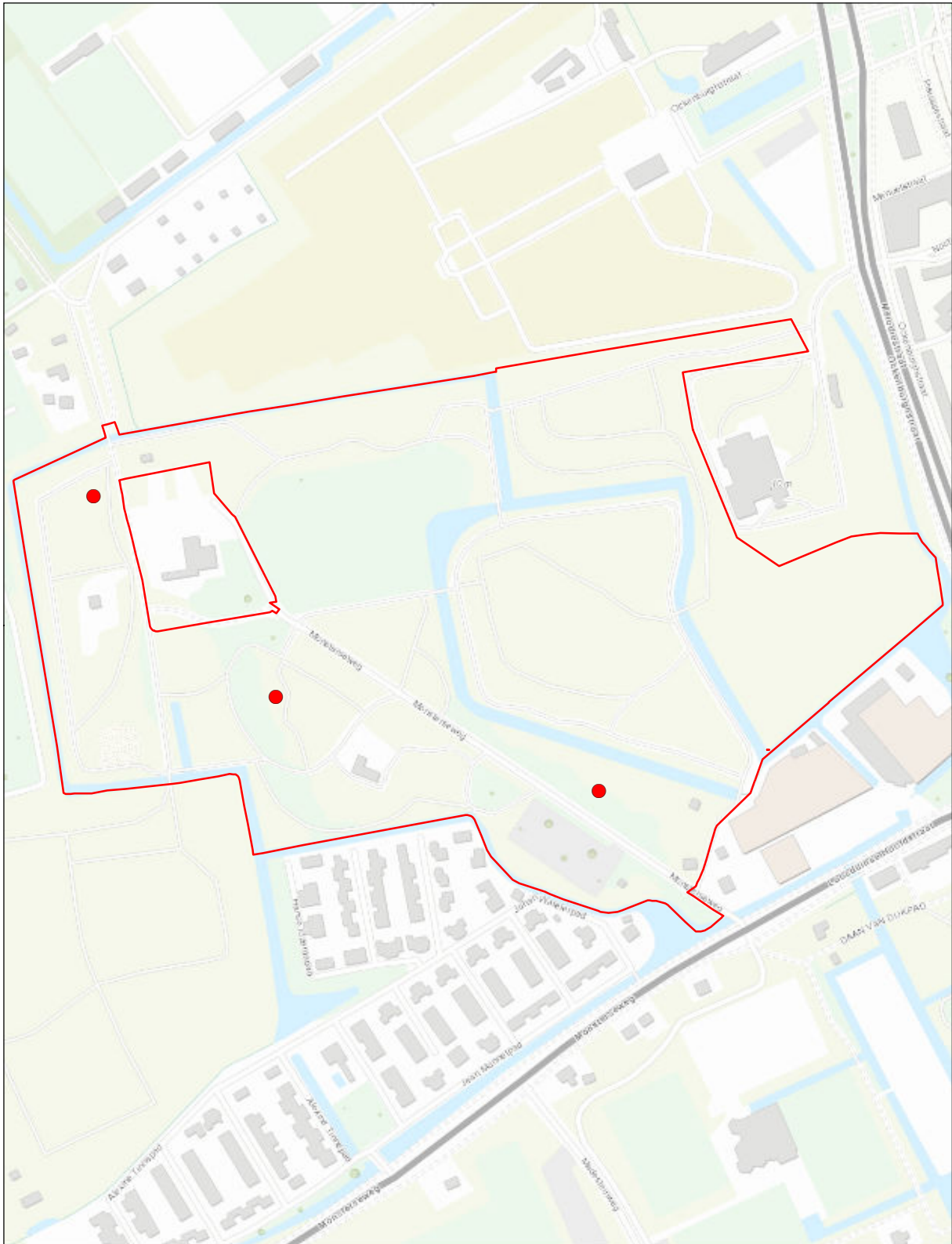
Verspreidingskaart 2020

● Boomkruiper

12 territoria

© Kadaster Nederland

Ockenburgh

Verspreidingskaart 2020

● Zwarte kraai

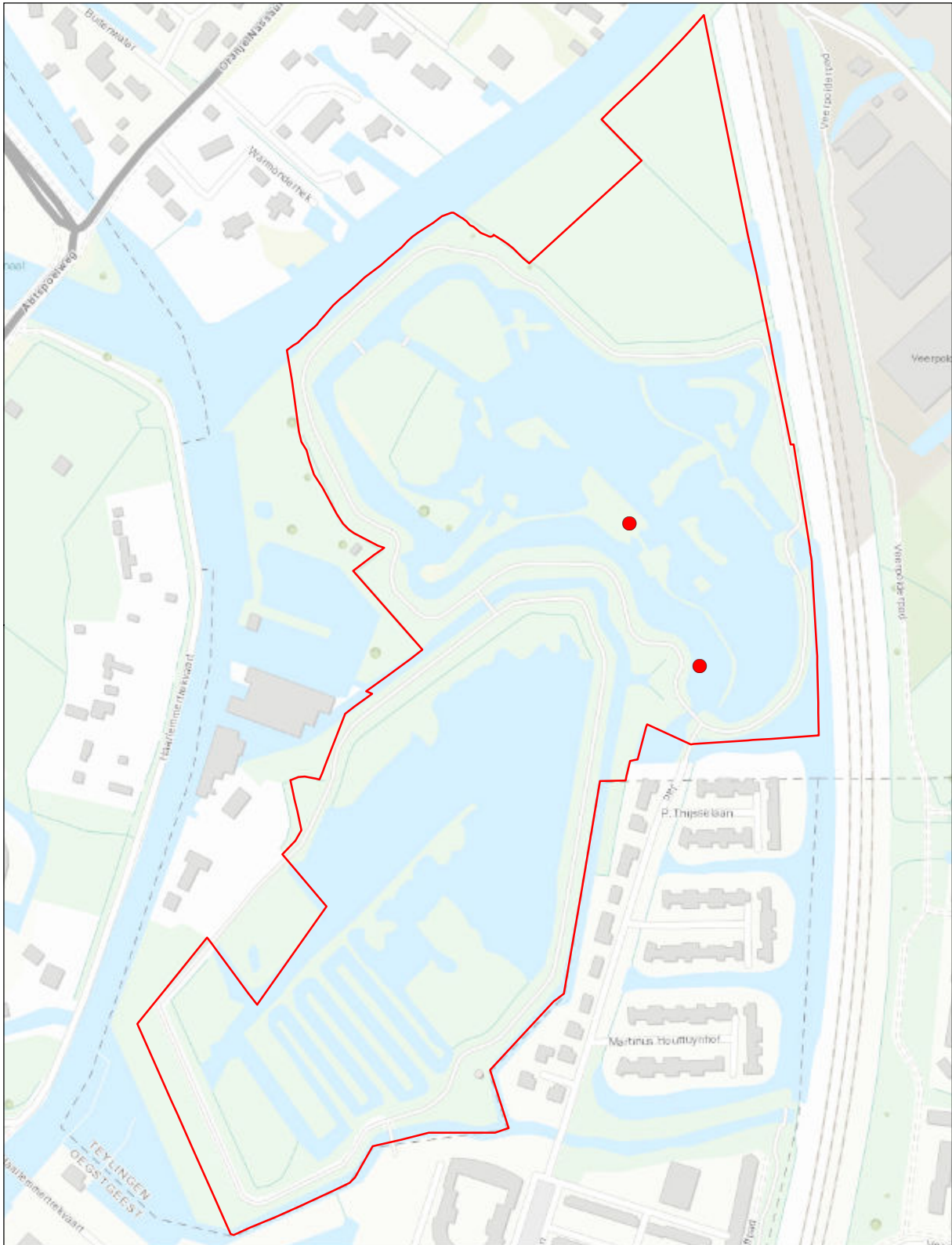
3 territoria

© Kadaster Nederland

Bijlage 8 Verspreidingskaarten Polders Poelgeest

Fuut	1
Knobbelzwaan	2
Grauwe gans	137
Grote canadese gans	14
Brandgans	1
Nijlgans	2
Bergeend	9
Krakeend	14
Wintertaling	1
Wilde eend	18
Zomertaling	1
Slobeend	3
Tafeleend	1
Kuifeend	9
Fazant	1
Waterhoen	10
Meerkoet	16
Scholekster	1
Kievit	4
Tureluur	1
Kokmeeuw	93
Koekoek	1
Blauwborst	3
Rietzanger	13
Bosrietzanger	6
Kleine karekiet	19
Grasmus	2
Zwartkop	3
Kauw	2
Groenling	1
Putter	1
Rietgors	4

Polders Poelgeest

Verspreidingskaart 2020

● Knobbelzwaan

2 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,175 km

Polders Poelgeest

Verspreidingskaart 2020

● Nijlgans

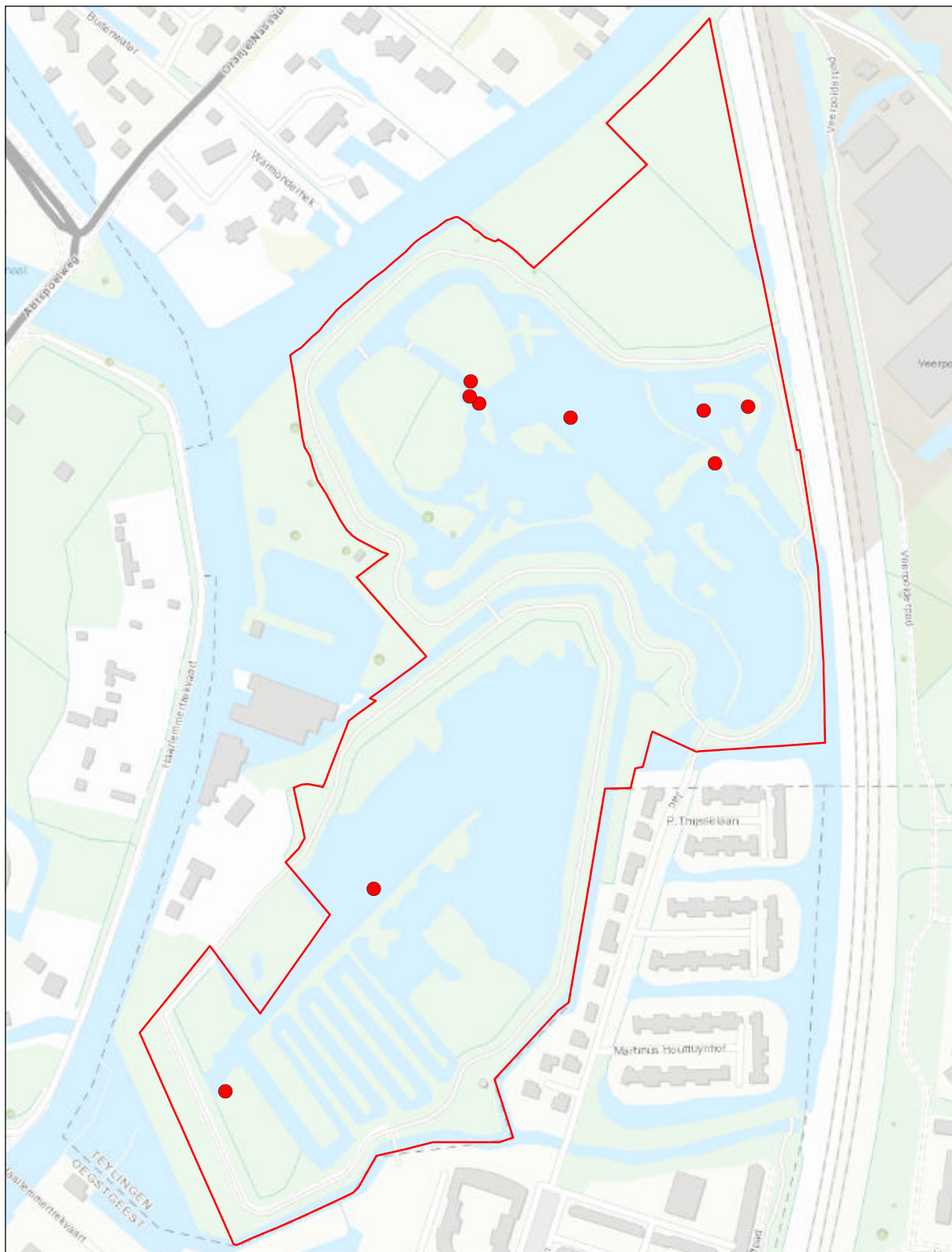
2 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,175 km

Polders Poelgeest

Verspreidingskaart 2020

● **Bergeend**

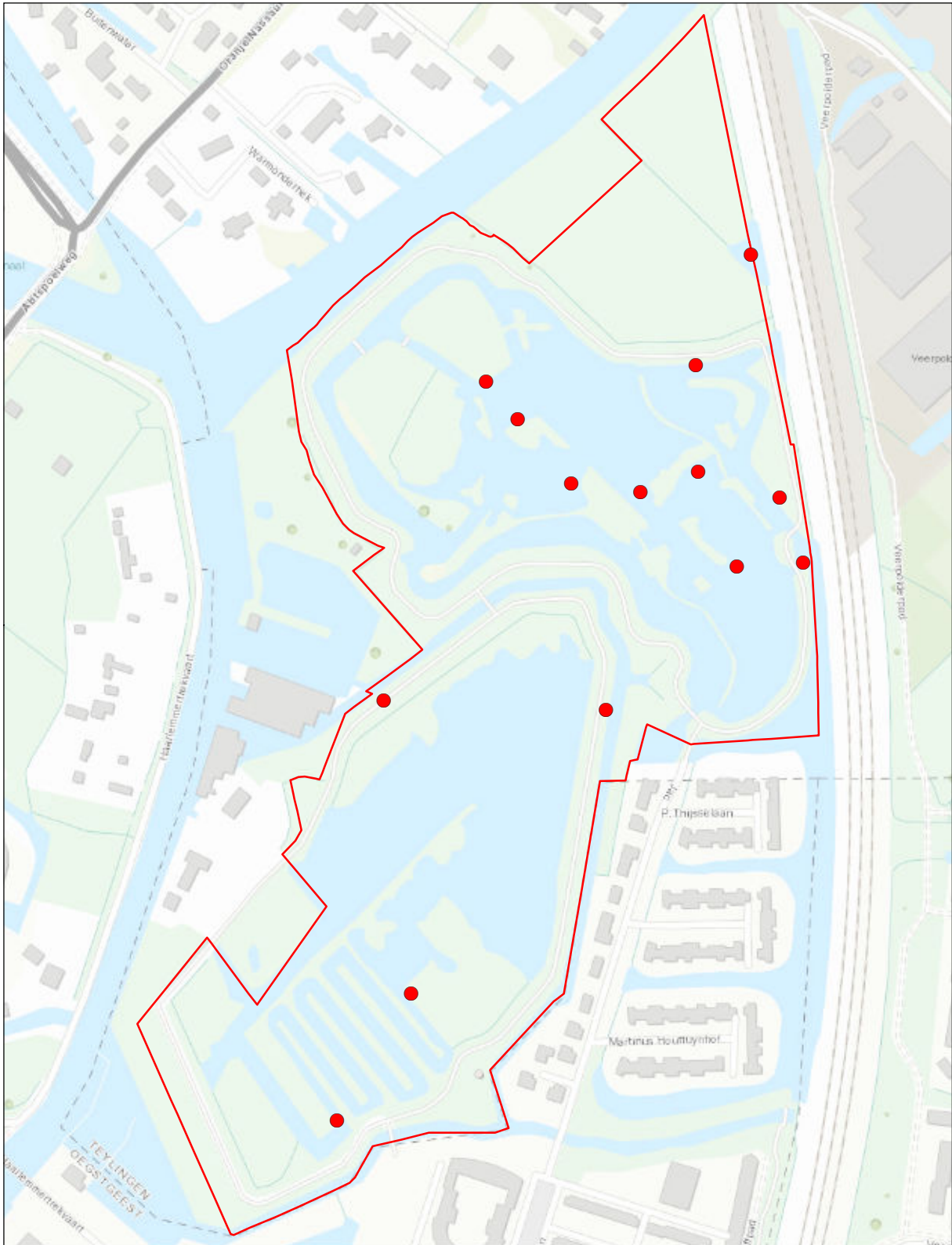
9 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,175
km

Polders Poelgeest

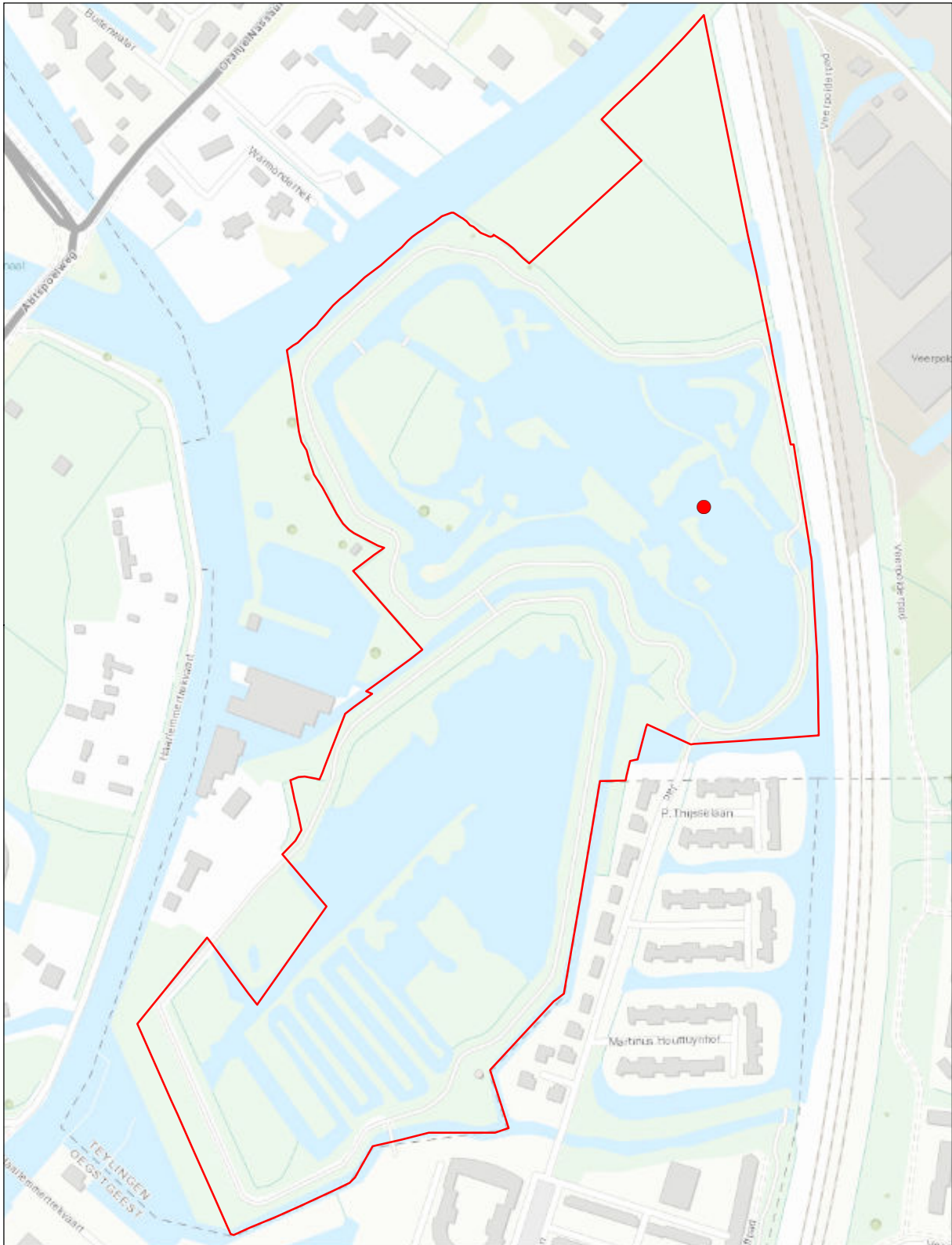
Verspreidingskaart 2020

● **Krakeend**

14 territoria

© Kadaster Nederland

Polders Poelgeest

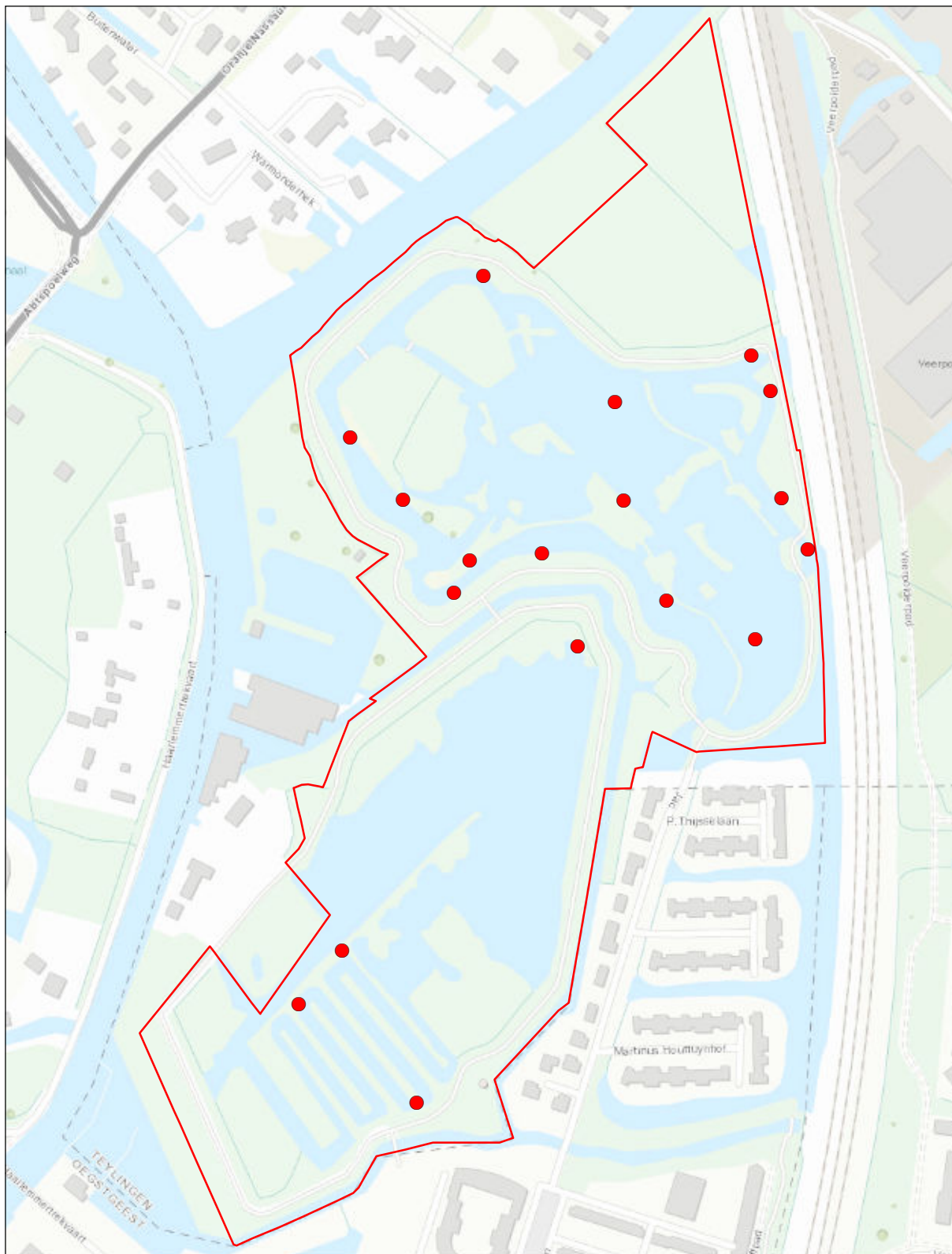
Verspreidingskaart 2020

● **Wintertaling**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Polders Poelgeest

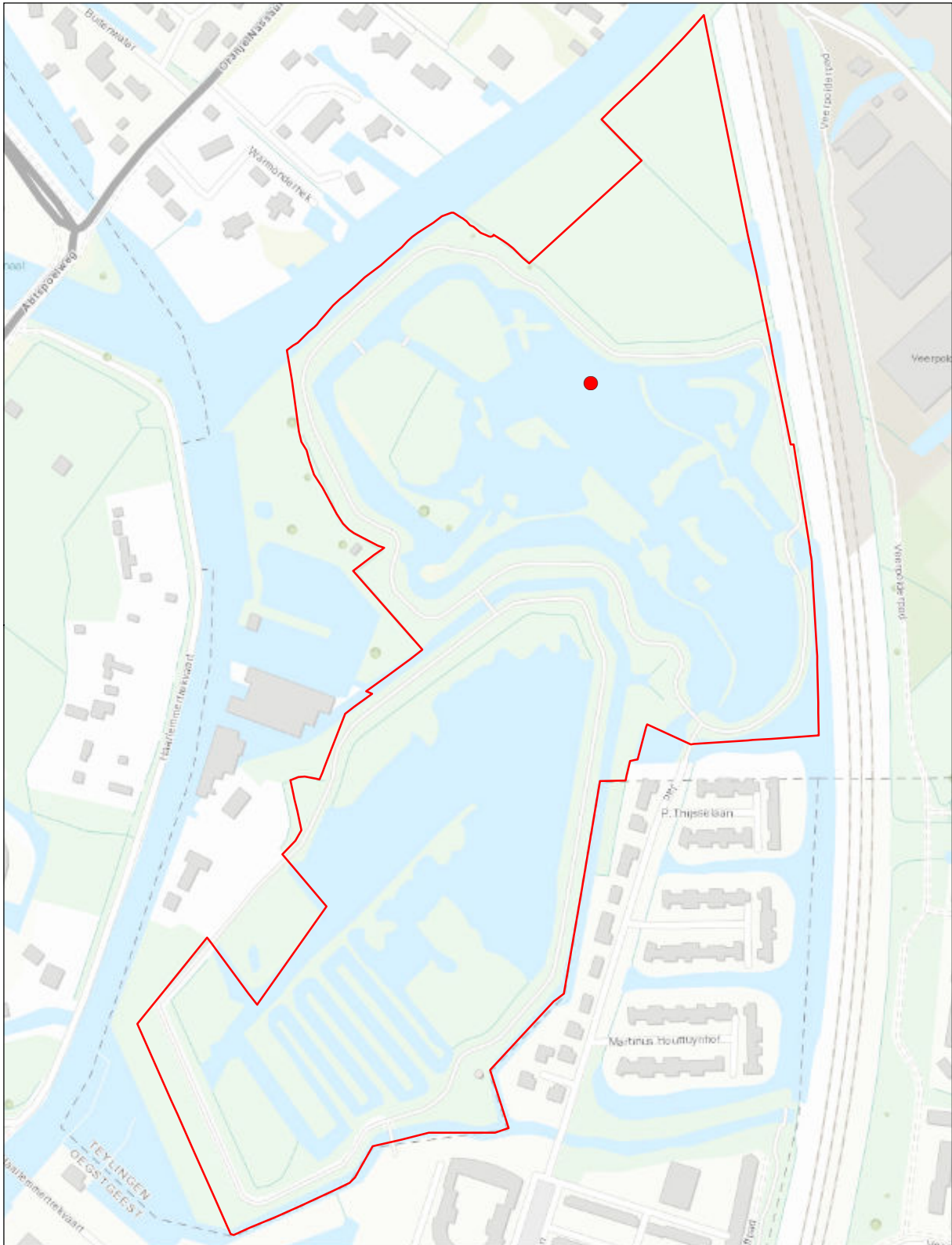
Verspreidingskaart 2020

● **Wilde eend**

18 territoria

© Kadaster Nederland

Polders Poelgeest

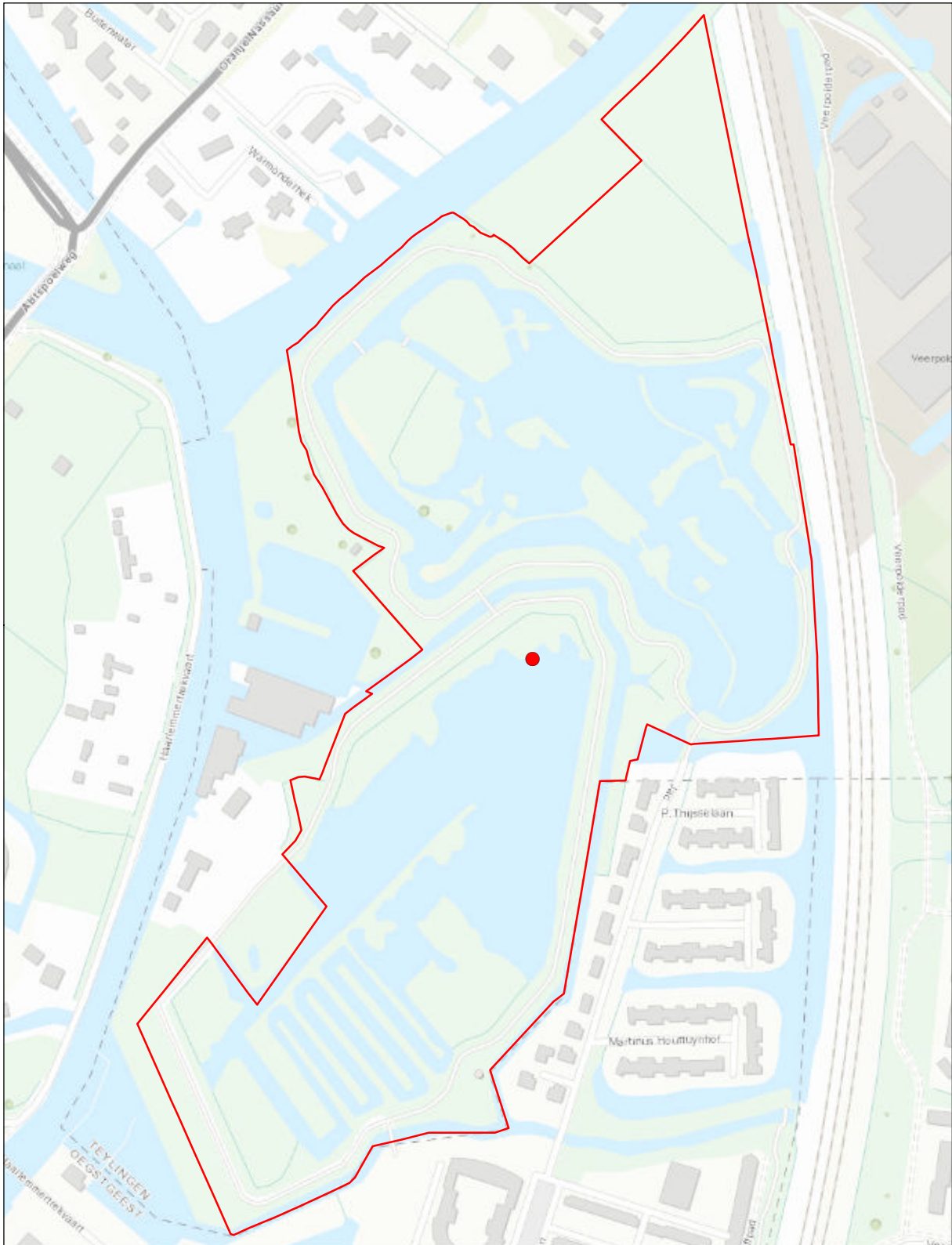
Verspreidingskaart 2020

● Zomertaling

1 territorium

© Kadaster Nederland

Polders Poelgeest

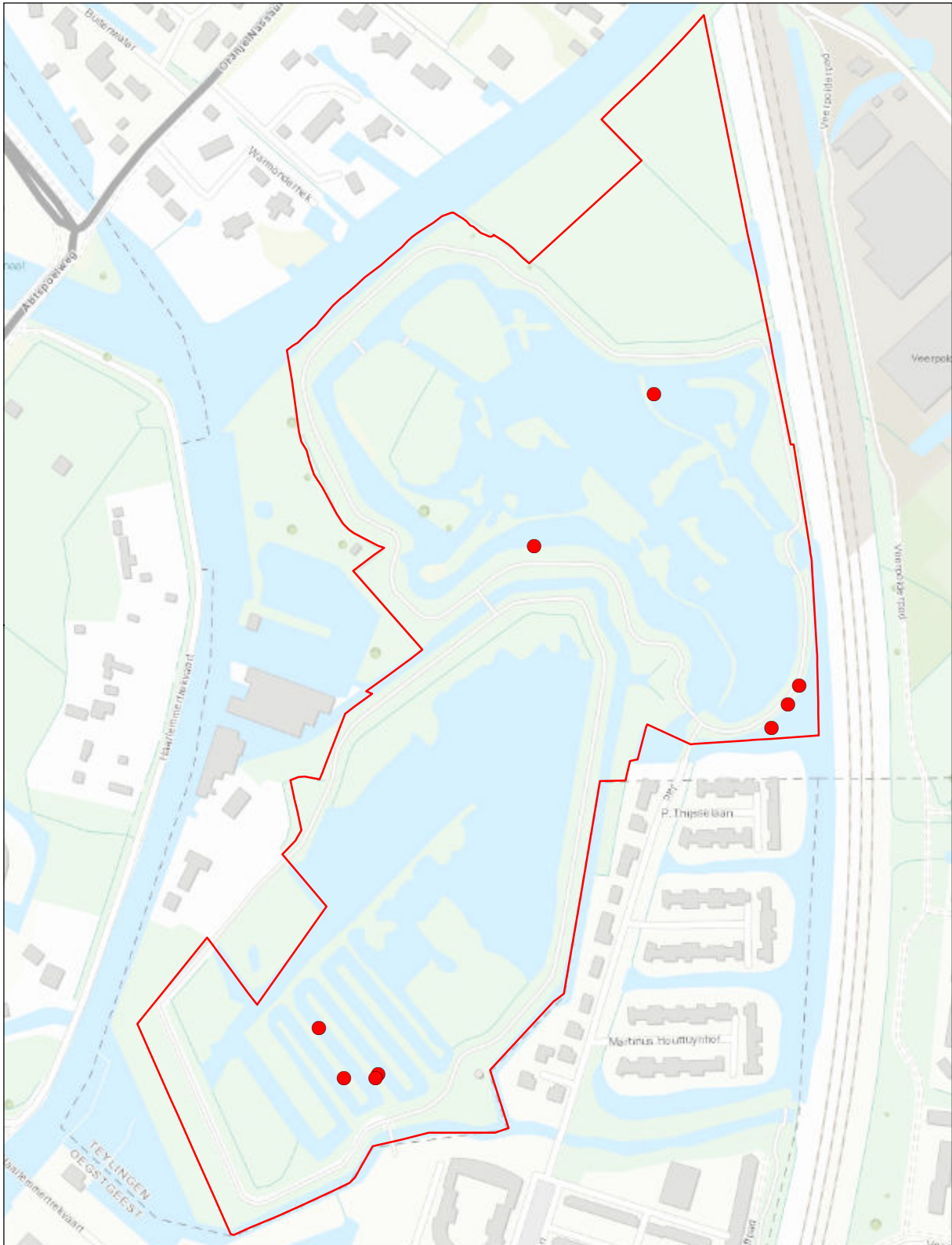
Verspreidingskaart 2020

● Tafeleend

1 territorium

© Kadaster Nederland

Polders Poelgeest

Verspreidingskaart 2020

● **Kuifeend**

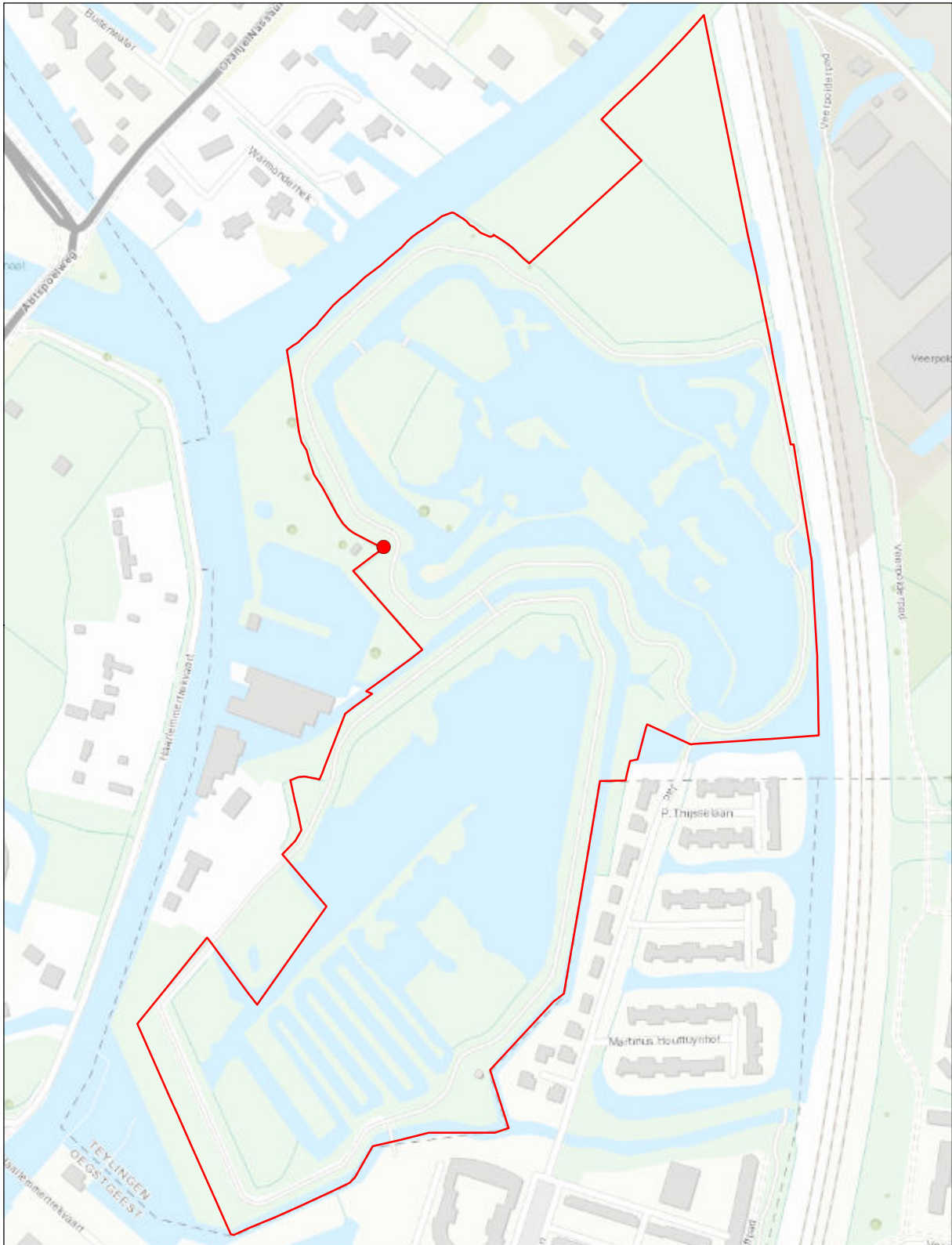
9 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,175 km

Polders Poelgeest

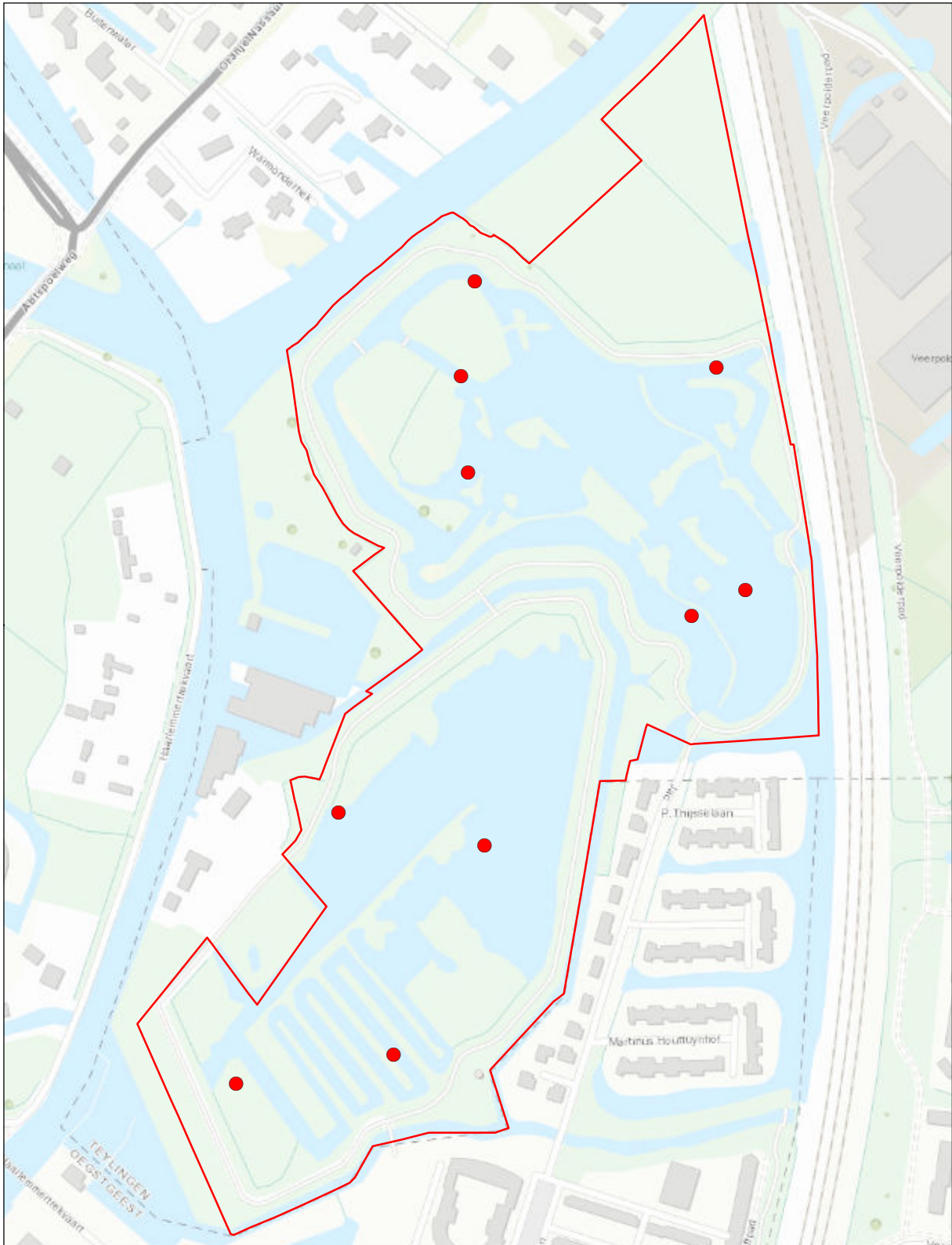
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Fazant

1 territorium

Polders Poelgeest

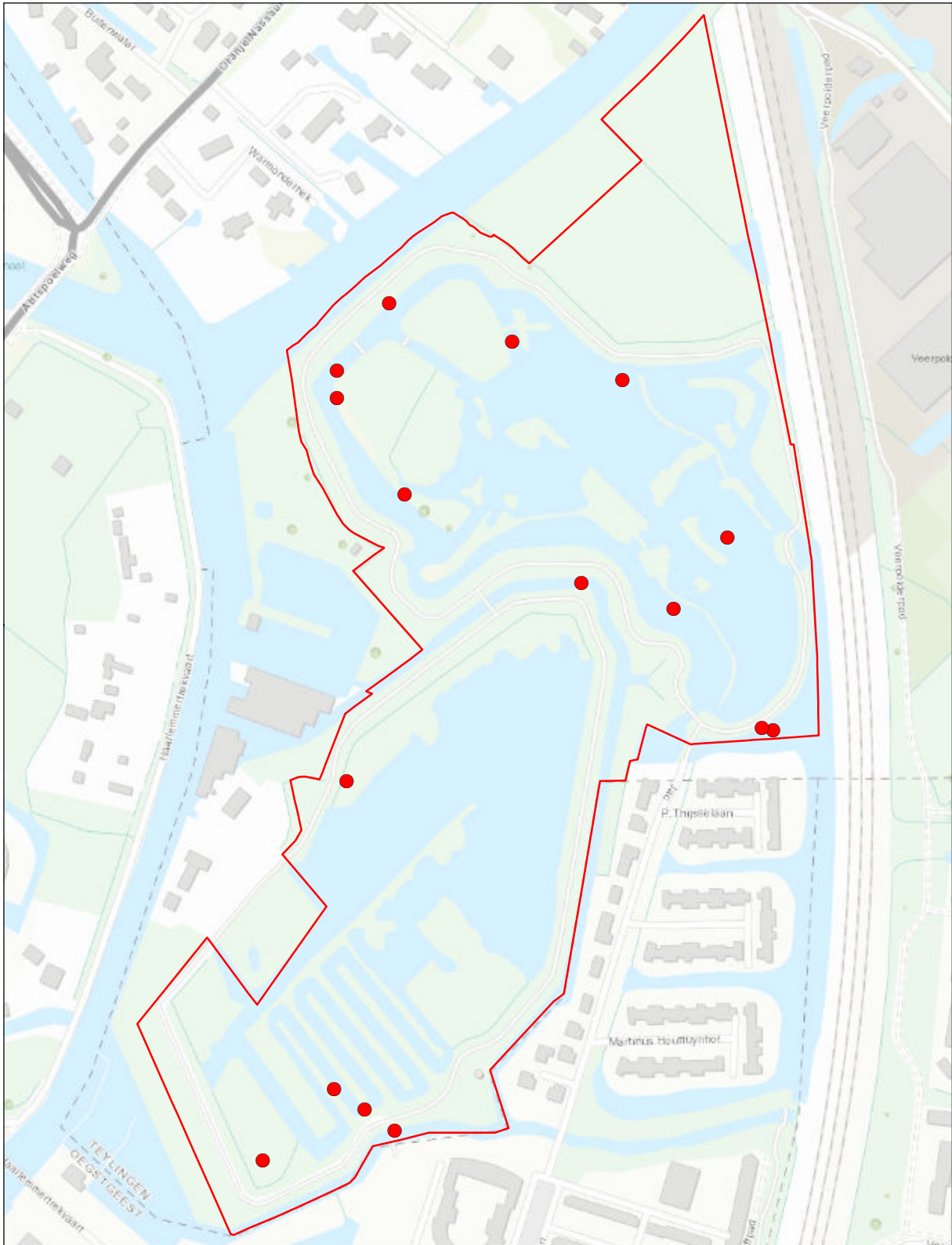
Verspreidingskaart 2020

● **Waterhoen**

10 territoria

© Kadaster Nederland

Polders Poelgeest

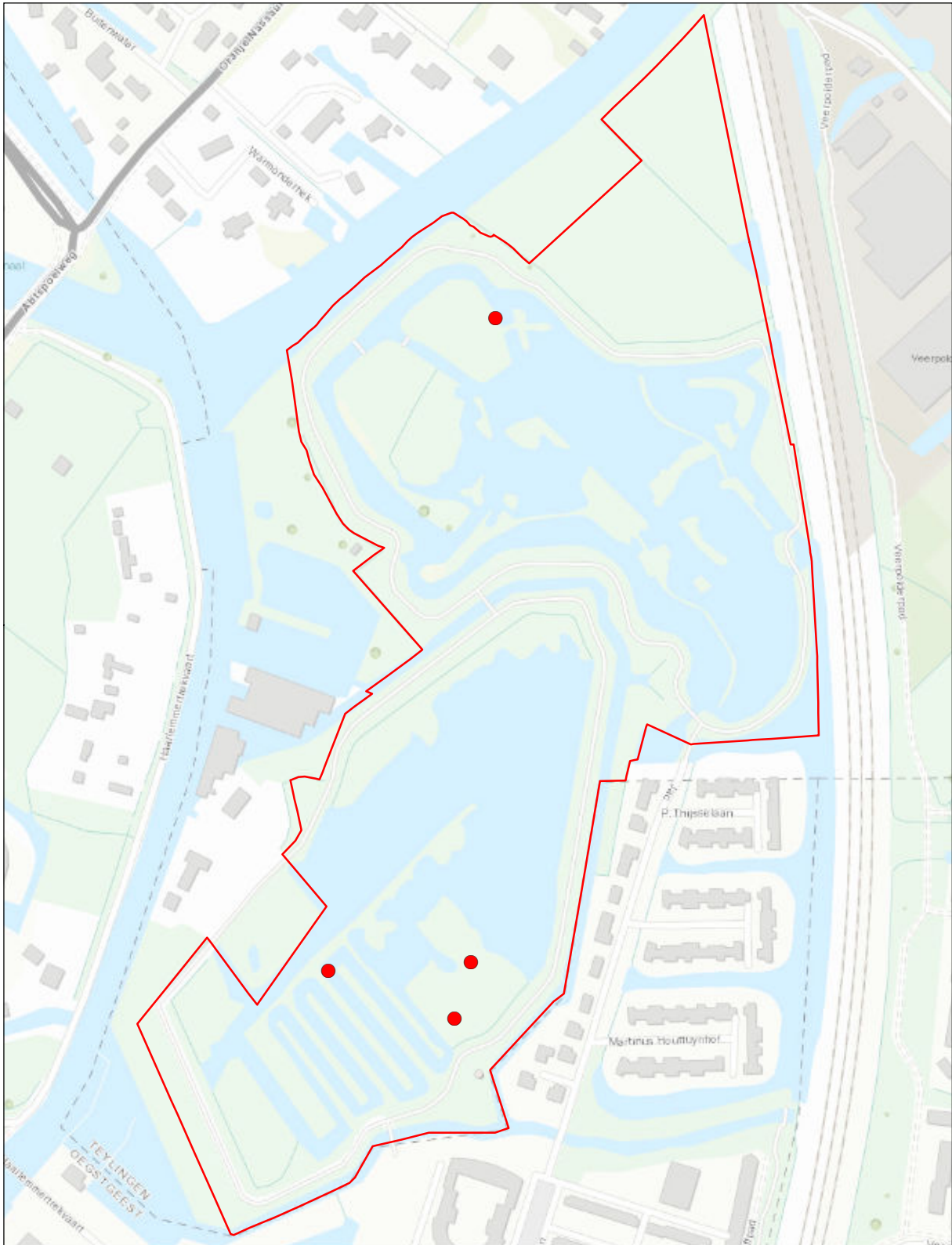
Verspreidingskaart 2020

● Meerkoet

16 territoria

© Kadaster Nederland

Polders Poelgeest

Verspreidingskaart 2020

● Kievit

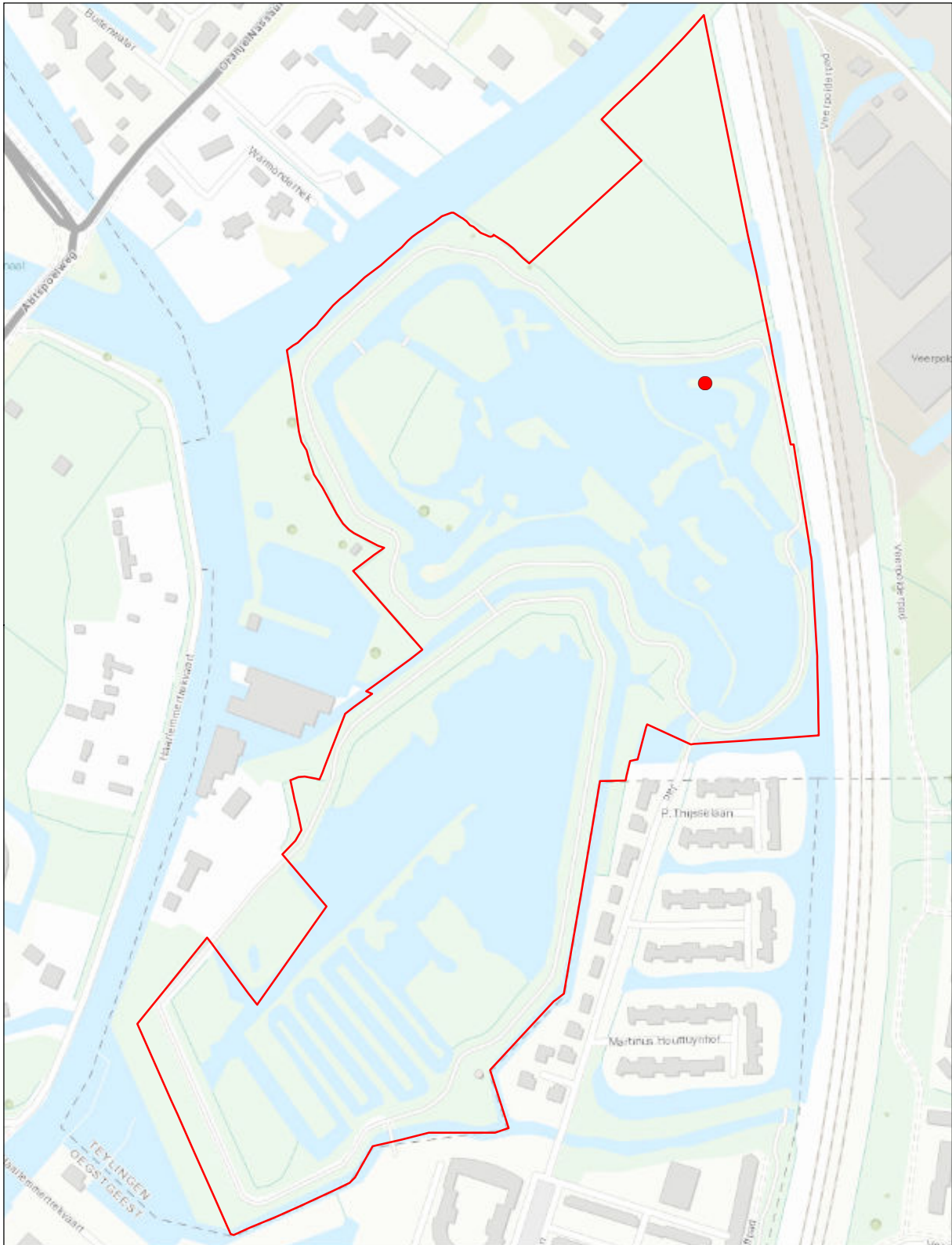
4 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,175 km

Polders Poelgeest

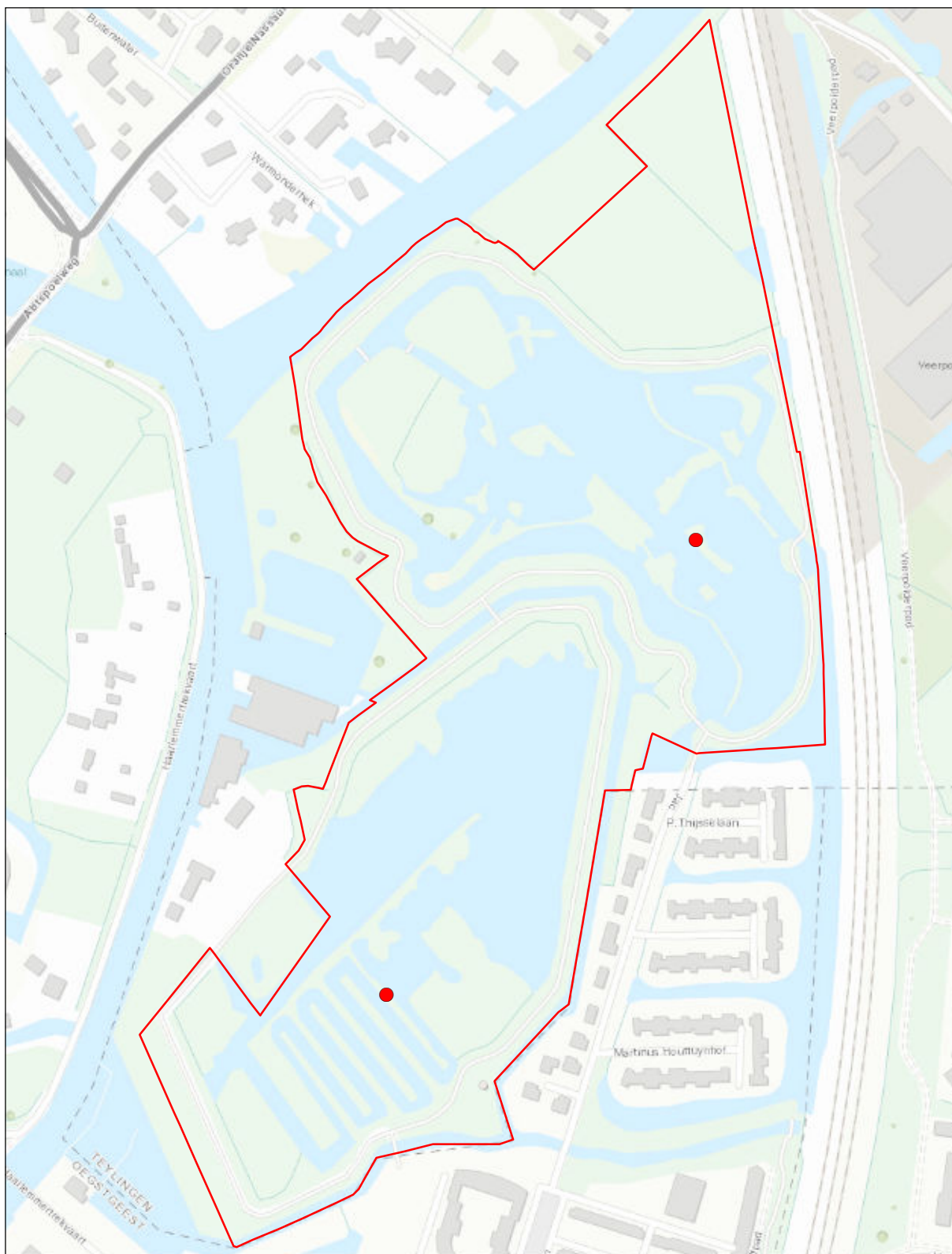
Verspreidingskaart 2020

● Tureluur

1 territorium

© Kadaster Nederland

Polders Poelgeest

Verspreidingskaart 2020

● Kokmeeuw

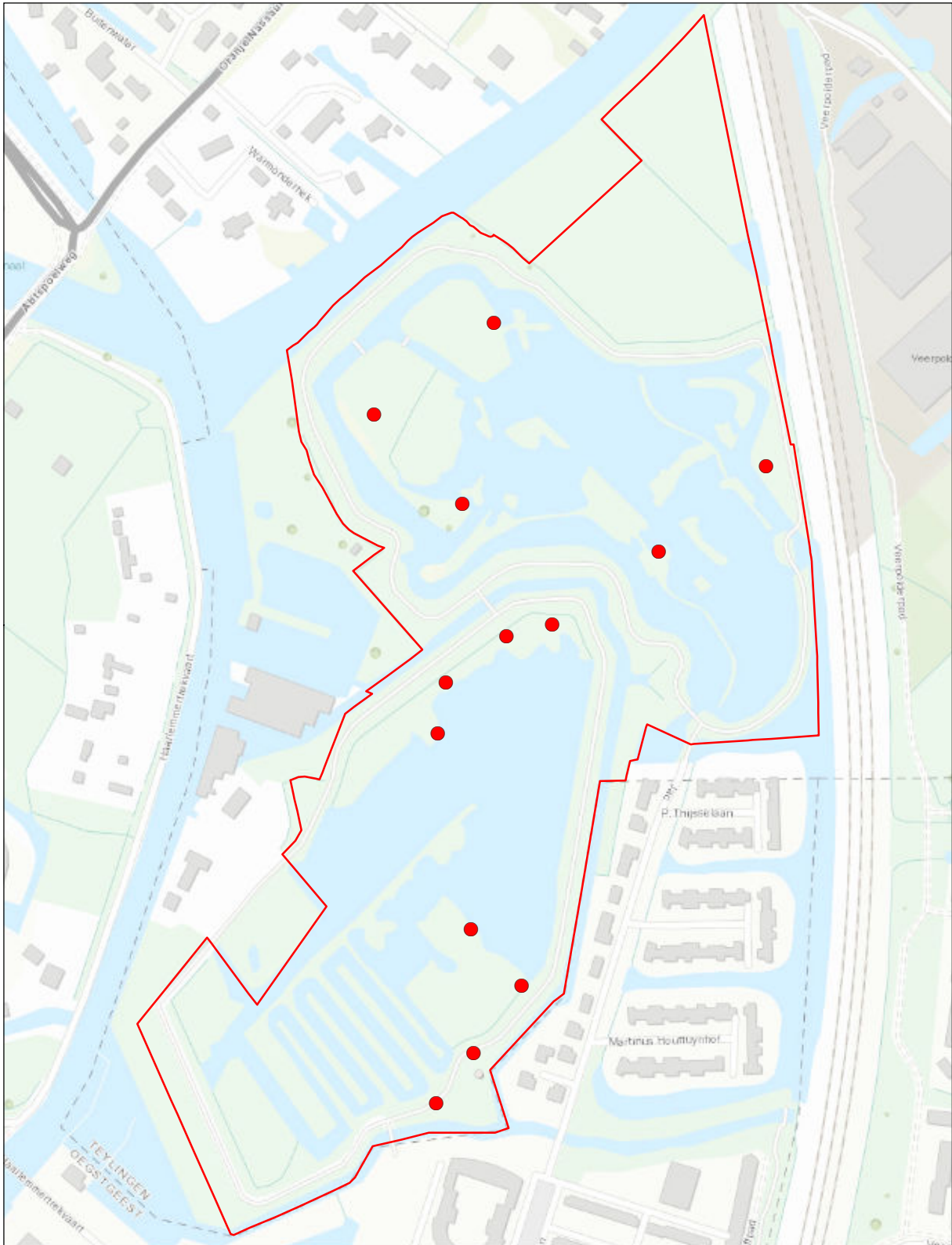
93 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,175 km

Polders Poelgeest

Verspreidingskaart 2020

● Rietzanger

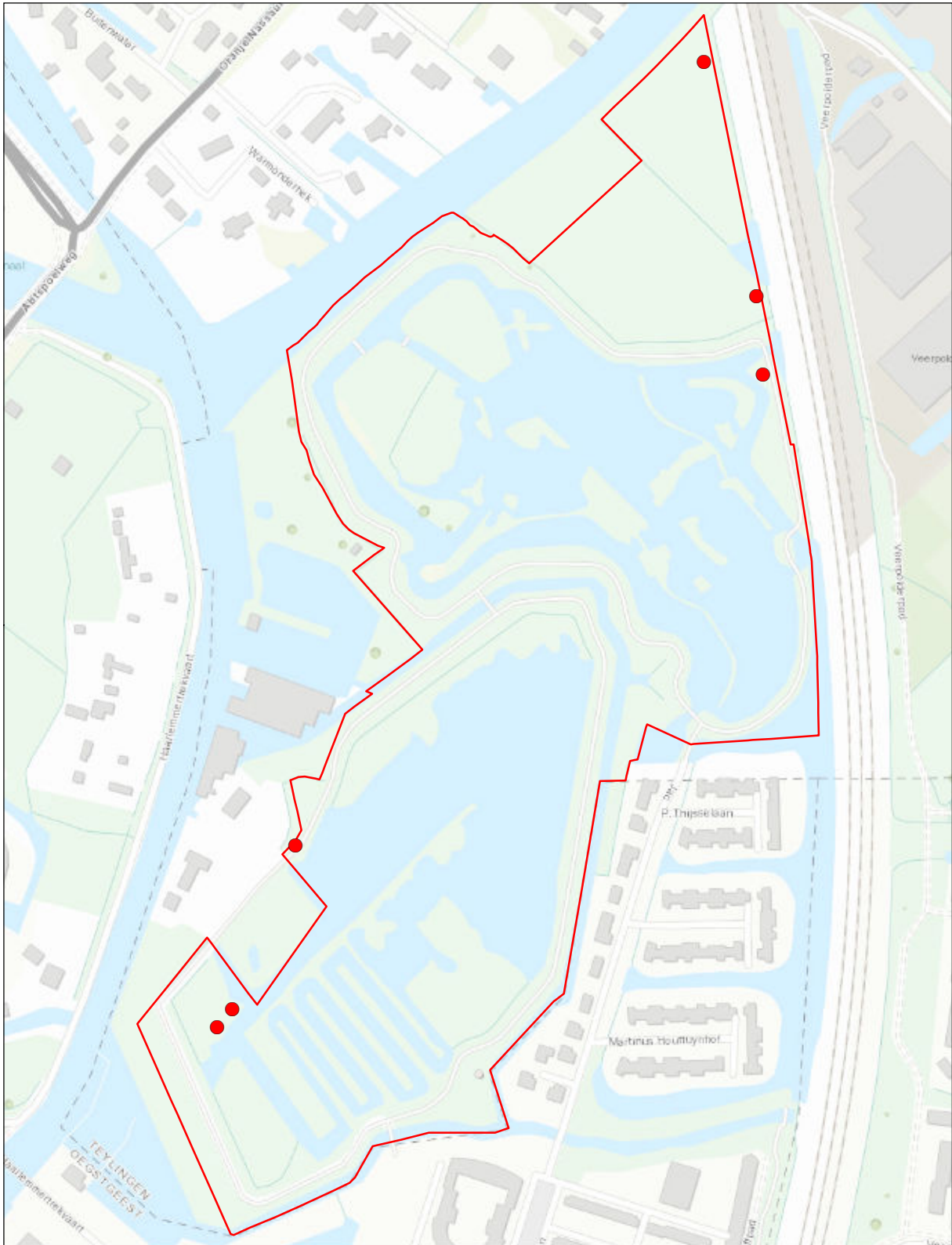
13 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,175 km

Polders Poelgeest

Verspreidingskaart 2020

● Bosrietzanger

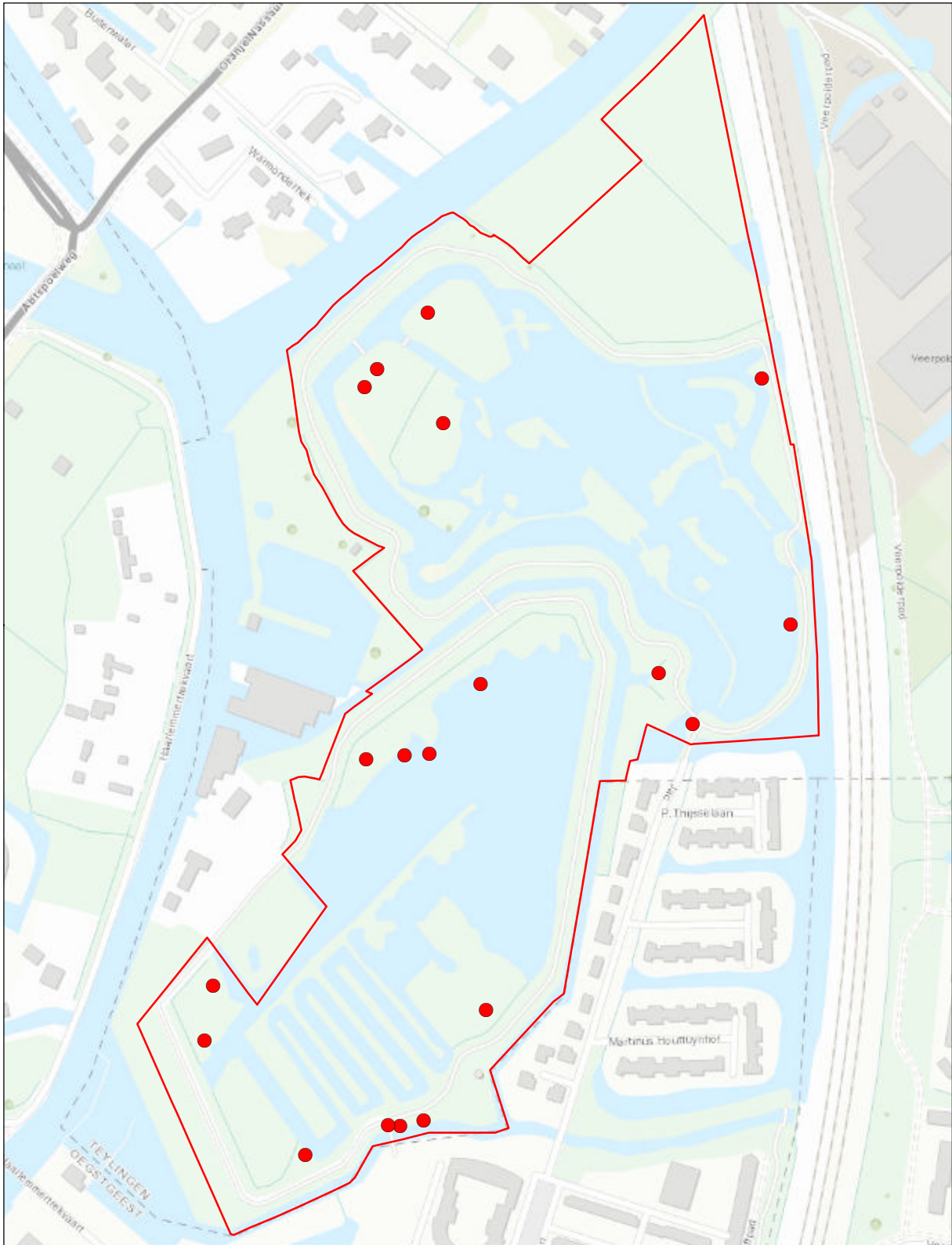
6 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,175 km

Polders Poelgeest

Verspreidingskaart 2020

● Kleine karekiet

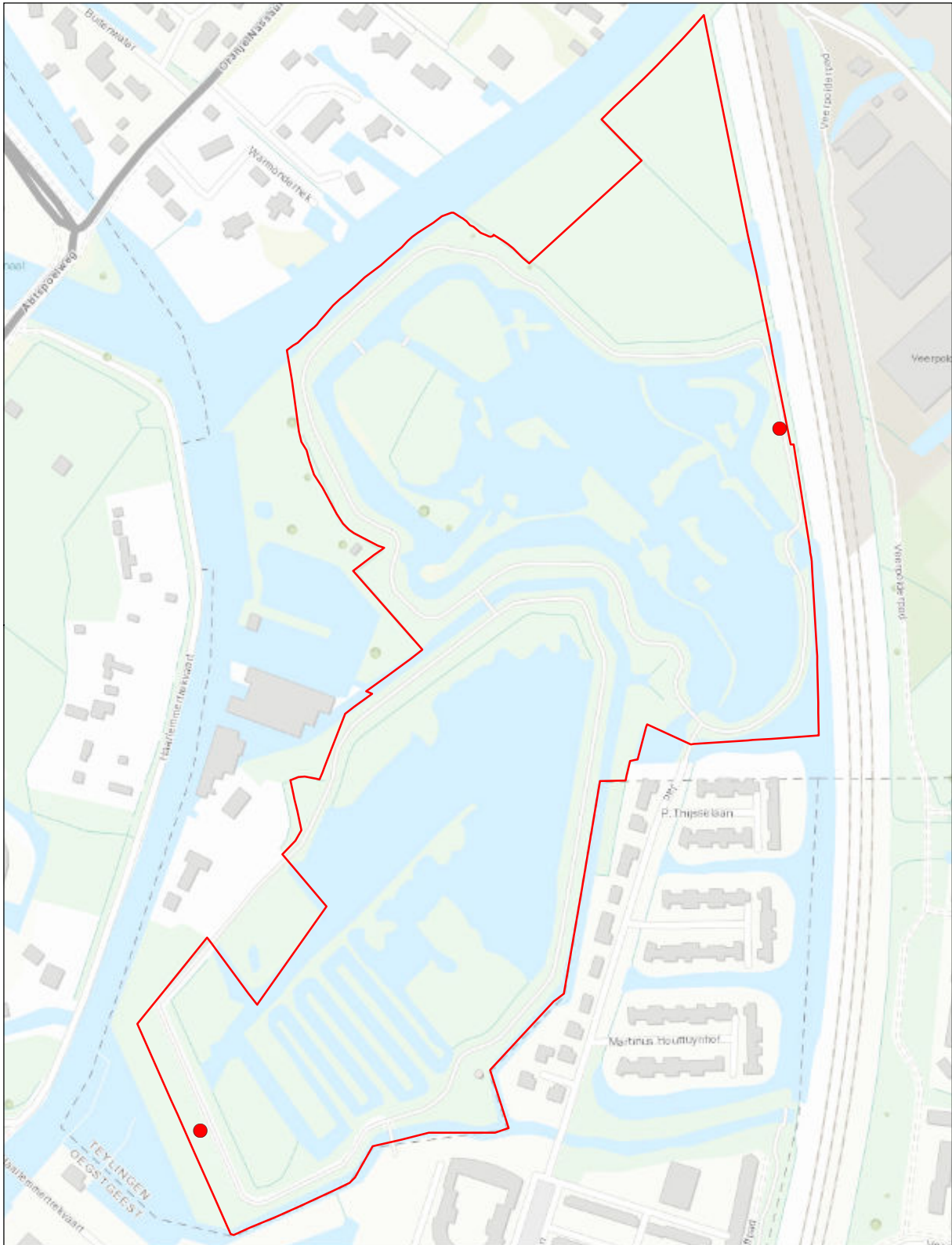
19 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,175 km

Polders Poelgeest

Verspreidingskaart 2020

● Grasmus

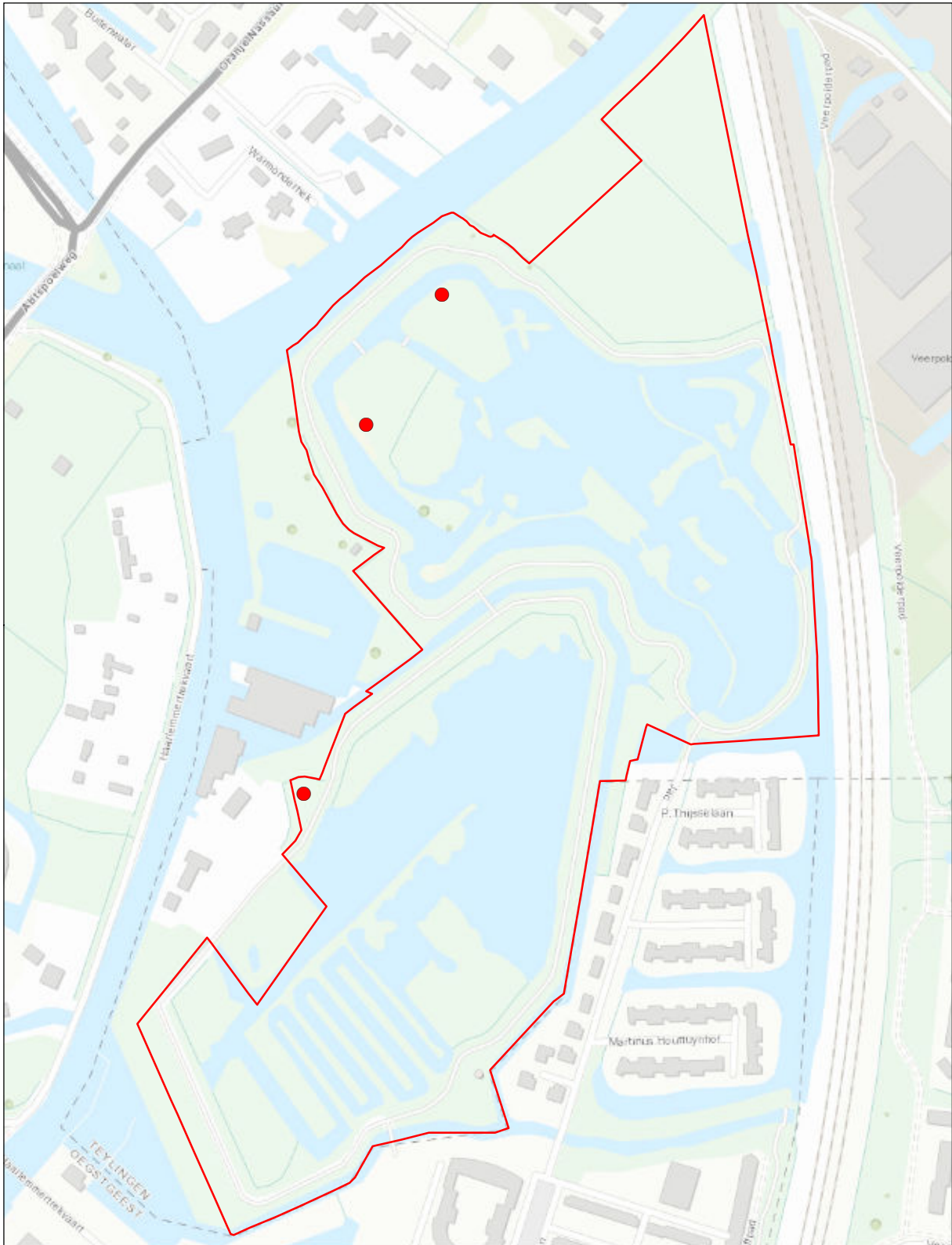
2 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,175 km

Polders Poelgeest

Verspreidingskaart 2020

● **Zwartkop**

3 territoria

© Kadaster Nederland

Polders Poelgeest

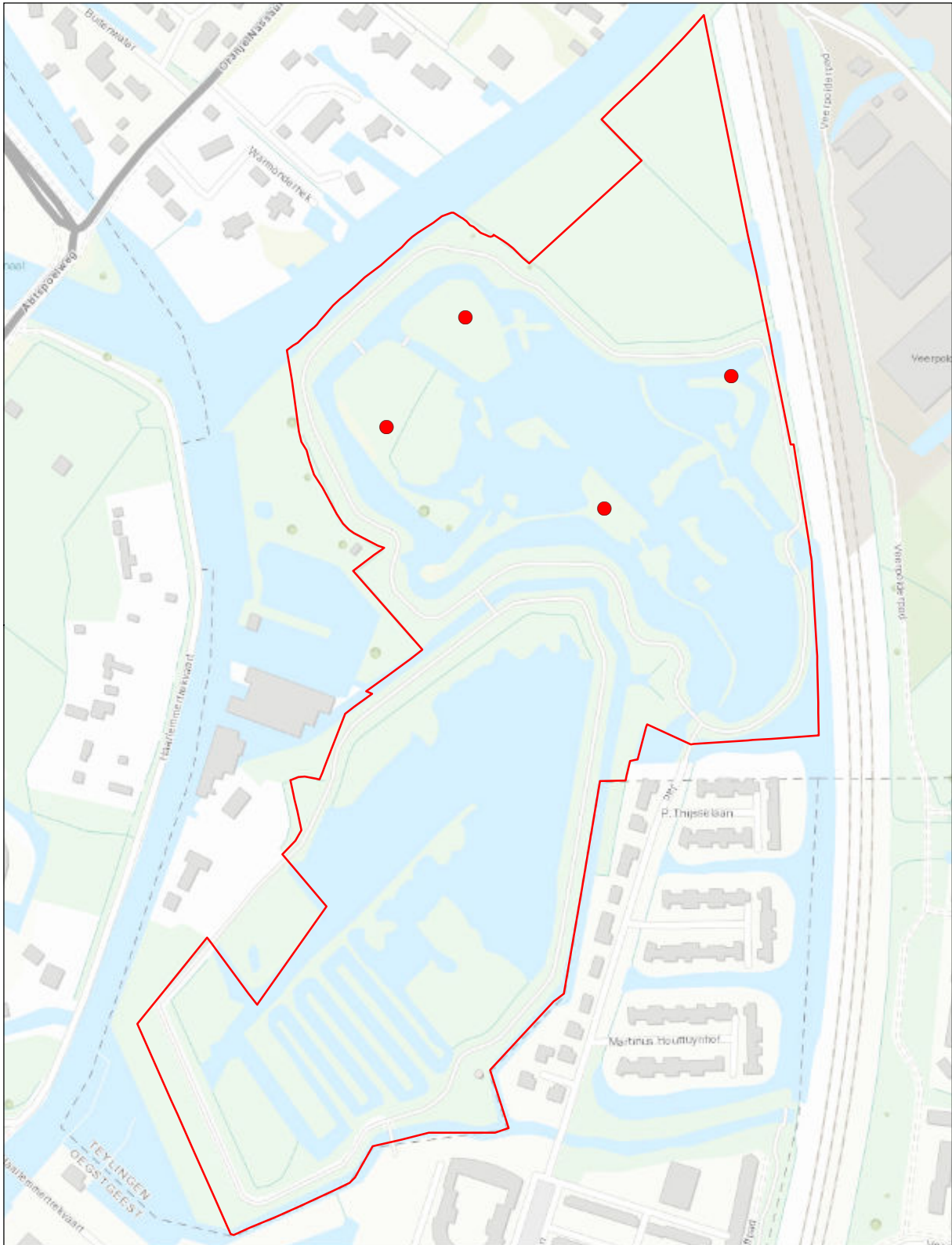
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● **Kauw**

2 territoria

Polders Poelgeest

Verspreidingskaart 2020

● Rietgors

4 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,175 km

Bijlage 9 Verspreidingskaarten Staelduinse Bos

Dodaars	1
Blauwe reiger	2
Grauwe gans	1
Nijlgans	1
Wilde eend	2
Havik	1
Buizerd	2
Meerkoet	1
Holenduif	1
Groene specht	1
Grote bonte specht	23
Kleine bonte specht	1
Zanglijster	21
Bosrietzanger	4
Kleine karekiet	4
Grasmus	3
Tuinfluit	2
Zwartkop	69
Staartmees	9
Boomklever	4
Boomkruiper	30
Zwarte kraai	3
Spreeuw	1
Groenling	1
Putter	1
Appelvink	2

Stelduinse Bos

Verspreidingskaart 2020

● Dodaars

1 territorium

© Kadaster Nederland

Stelduinse Bos

Verspreidingskaart 2020

● **Blauwe reiger**

2 territoria

© Kadaster Nederland

Stelduinse Bos

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● **Grauwe gans**

1 territorium

Stelduinse Bos

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Nijlgans

1 territorium

Stelduinse Bos

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● **Wilde eend**

2 territoria

0 0,5 km

Stelduinse Bos

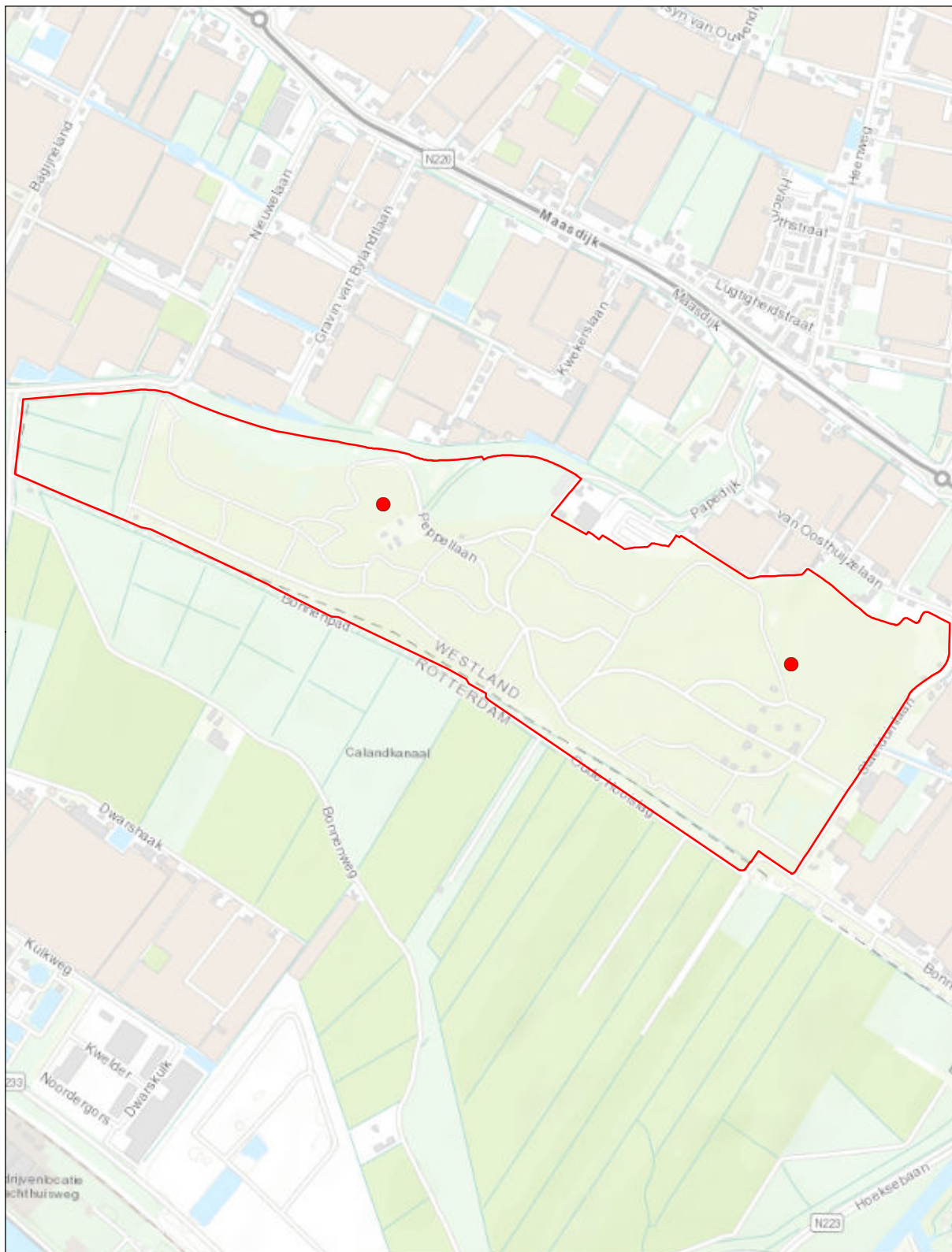
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● **Havik**

1 territorium

Stelduinse Bos

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Buizerd

2 territoria

Stelduinse Bos

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Meerkoet

1 territorium

Stelduinse Bos

Verspreidingskaart 2020

● Holenduif

1 territorium

© Kadaster Nederland

Stelduinse Bos

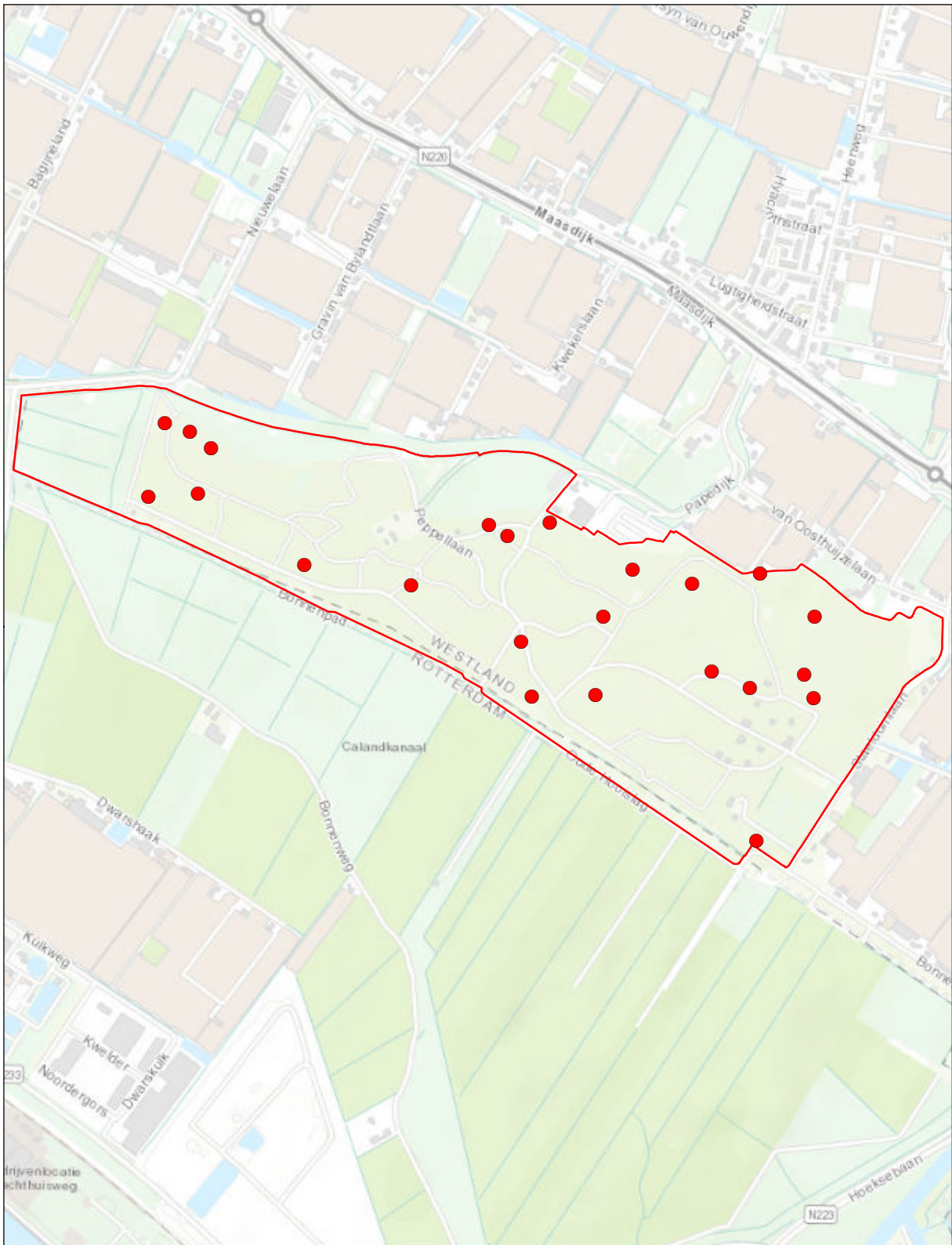
Verspreidingskaart 2020

● Groene specht

1 territorium

© Kadaster Nederland

Stelduinse Bos

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● **Grote bonte specht**

23 territoria

Stelduinse Bos

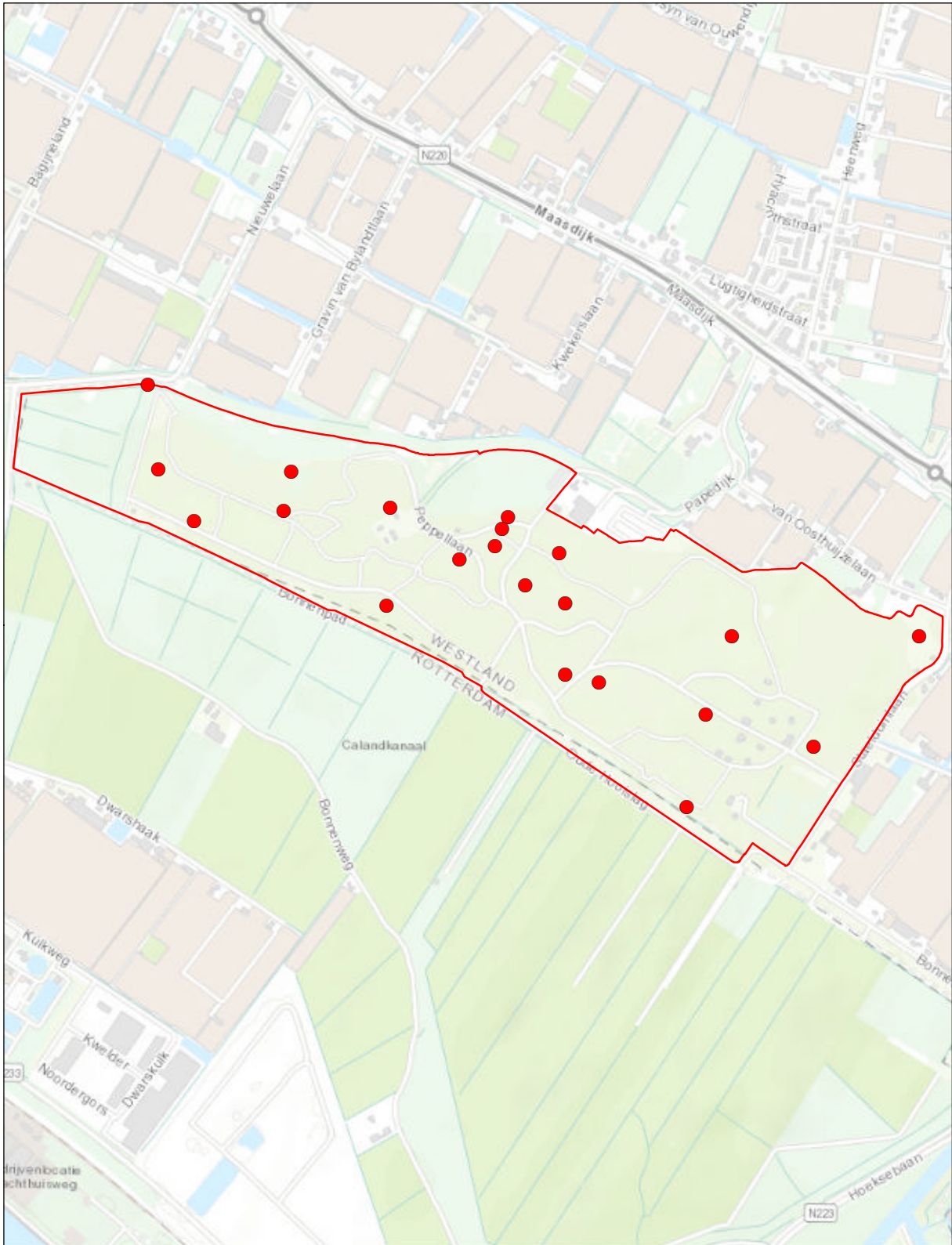
Verspreidingskaart 2020

● Kleine bonte specht

1 territorium

© Kadaster Nederland

Stelduinse Bos

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Zanglijster

21 territoria

Stelduinse Bos

Verspreidingskaart 2020

● **Bosrietzanger**

4 territoria

© Kadaster Nederland

Stelduinse Bos

Verspreidingskaart 2020

● Kleine karekiet

4 territoria

© Kadaster Nederland

Stelduinse Bos

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Grasmus

3 territoria

Stelduinse Bos

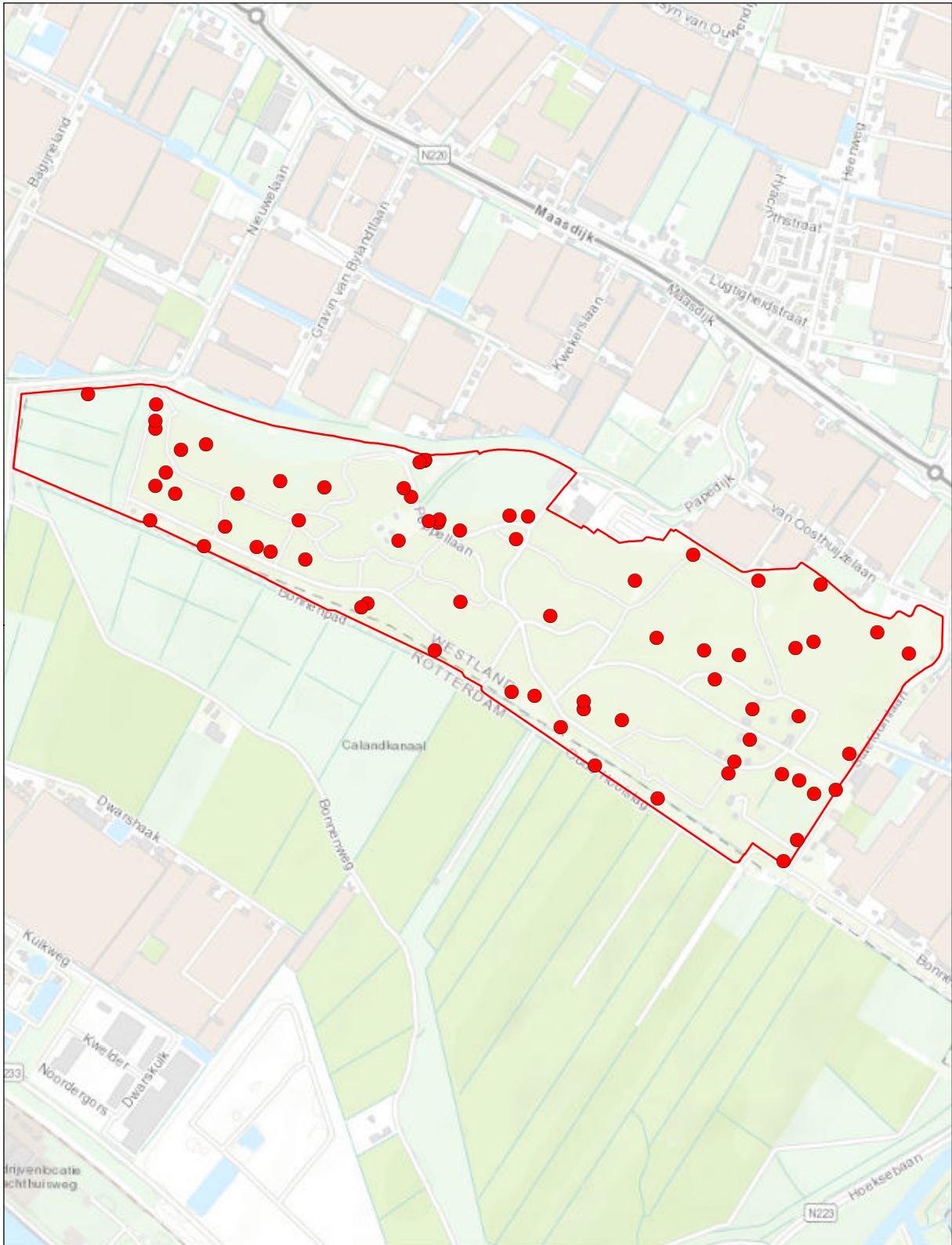
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Tuinfluiter

2 territoria

Stelduinse Bos

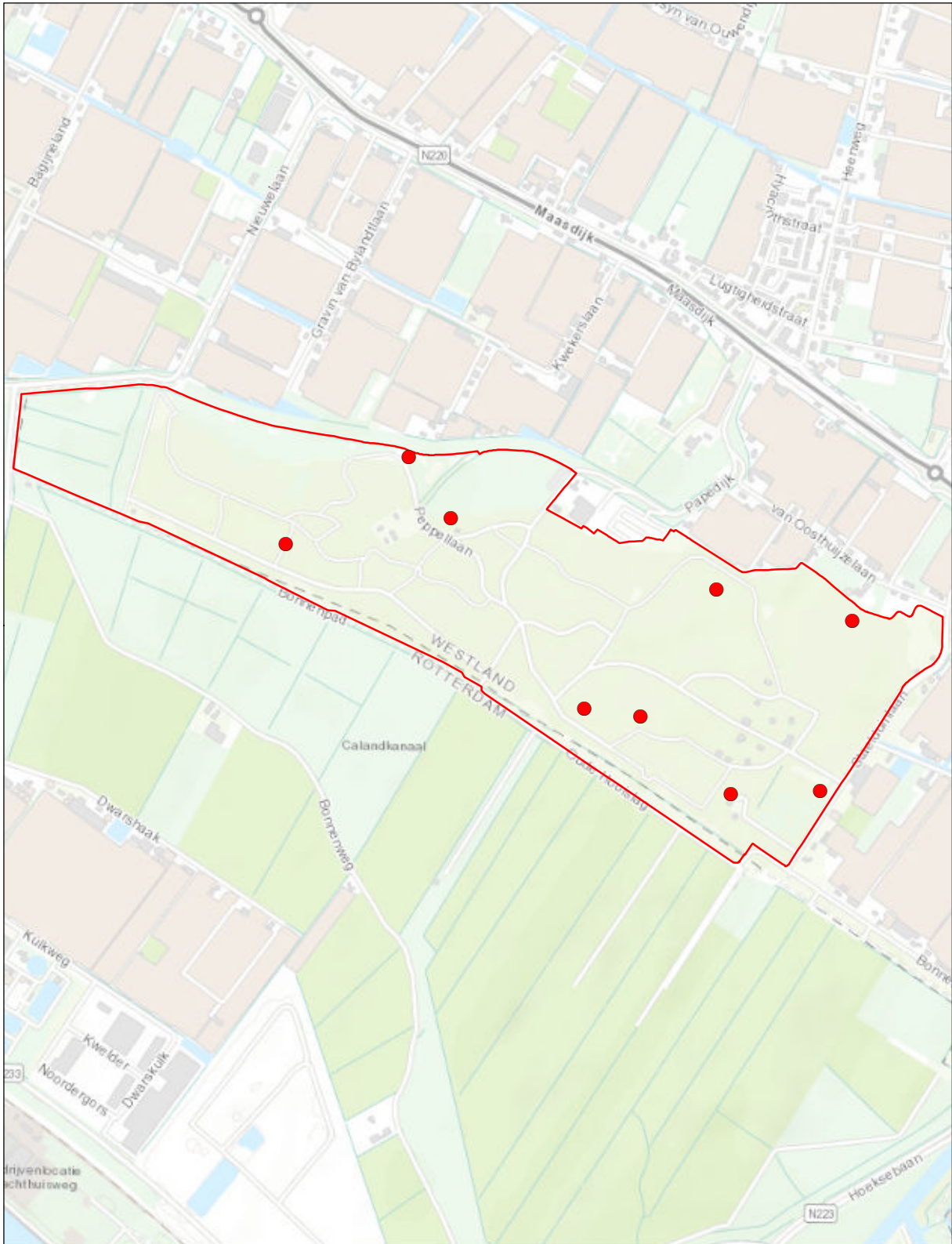
Verspreidingskaart 2020

● Zwartkop

69 territoria

© Kadaster Nederland

Stelduinse Bos

Verspreidingskaart 2020

● **Startmees**

9 territoria

© Kadaster Nederland

Stelduinse Bos

Verspreidingskaart 2020

● Boomklever

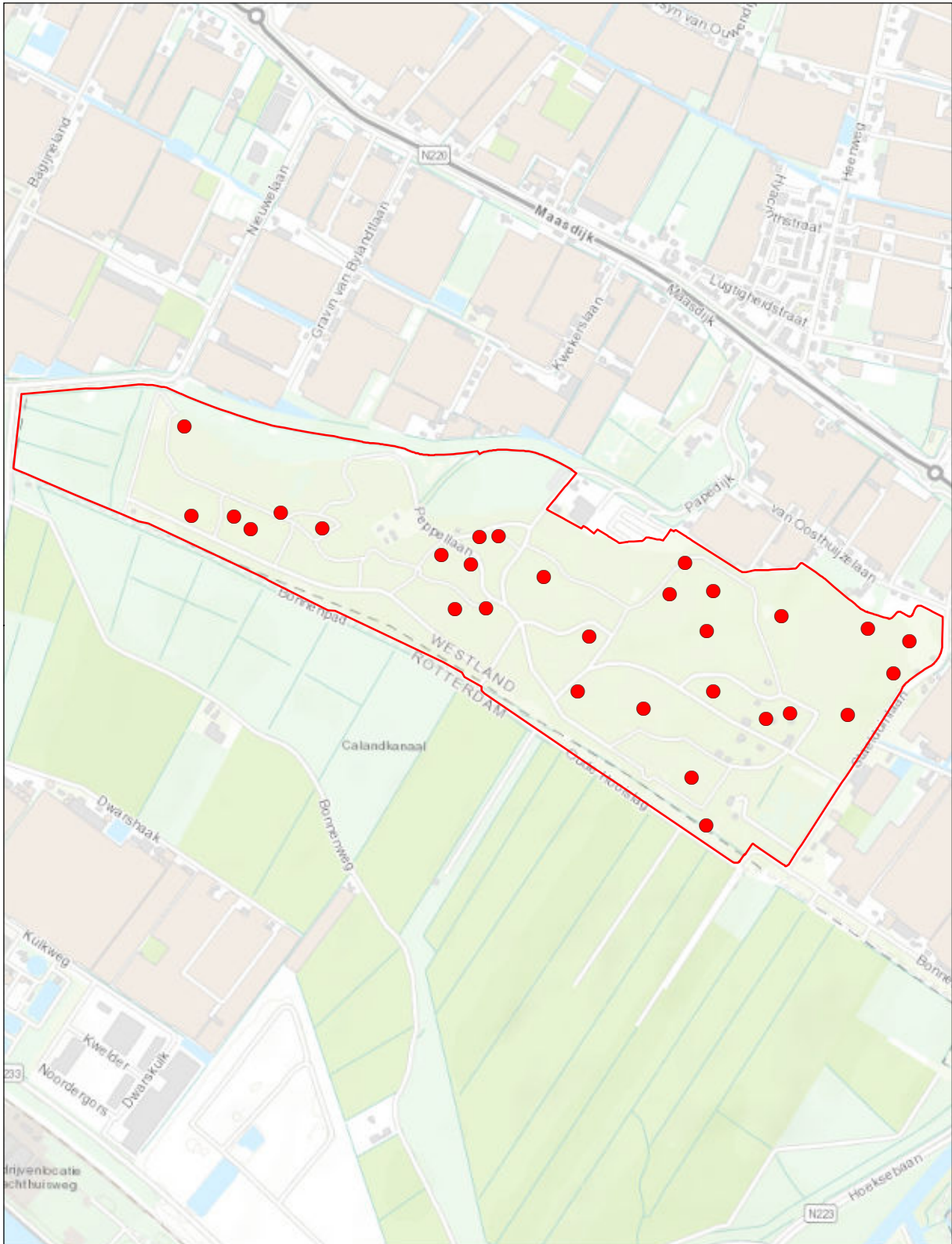
4 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,5 km

Stelduinse Bos

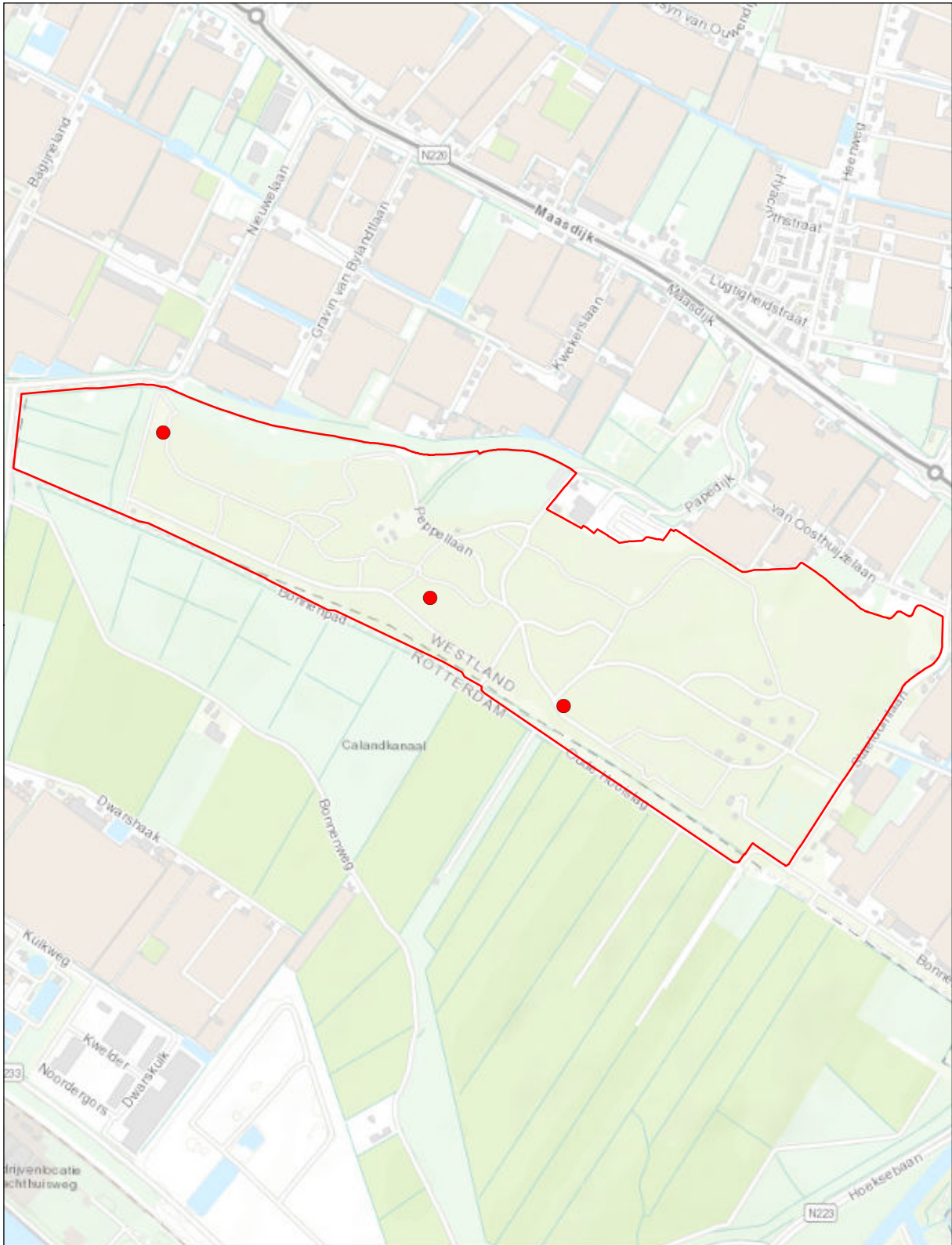
Verspreidingskaart 2020

● Boomkruiper

30 territoria

© Kadaster Nederland

Stelduinse Bos

Verspreidingskaart 2020

● Zwarte kraai

3 territoria

© Kadaster Nederland

Stelduinse Bos

Verspreidingskaart 2020

● Spreeuw

1 territorium

© Kadaster Nederland

Stelduinse Bos

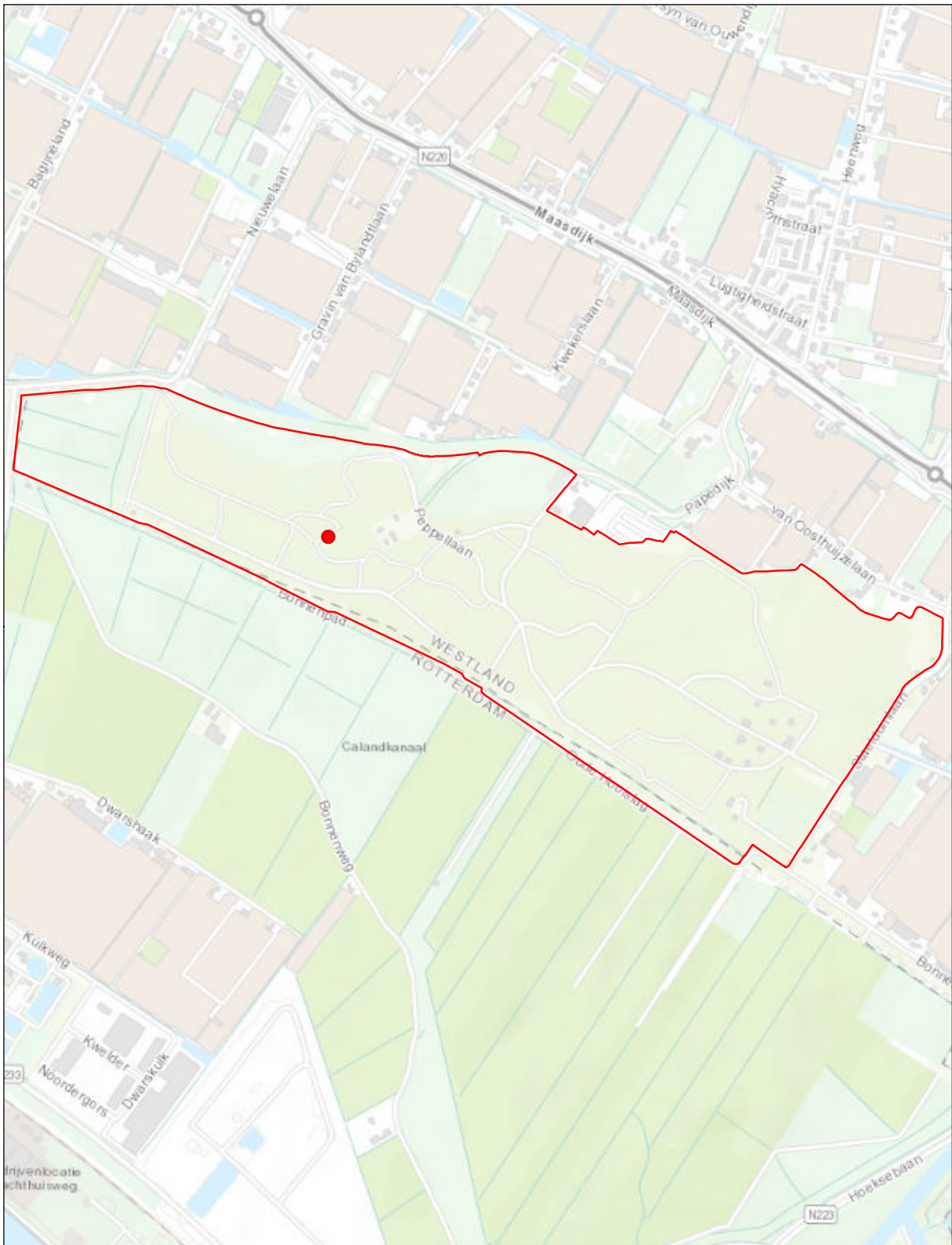
Verspreidingskaart 2020

● Groenling

1 territorium

© Kadaster Nederland

Stelduinse Bos

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Putter

1 territorium

Stelduinse Bos

Verspreidingskaart 2020

● Appelvink

2 territoria

© Kadaster Nederland

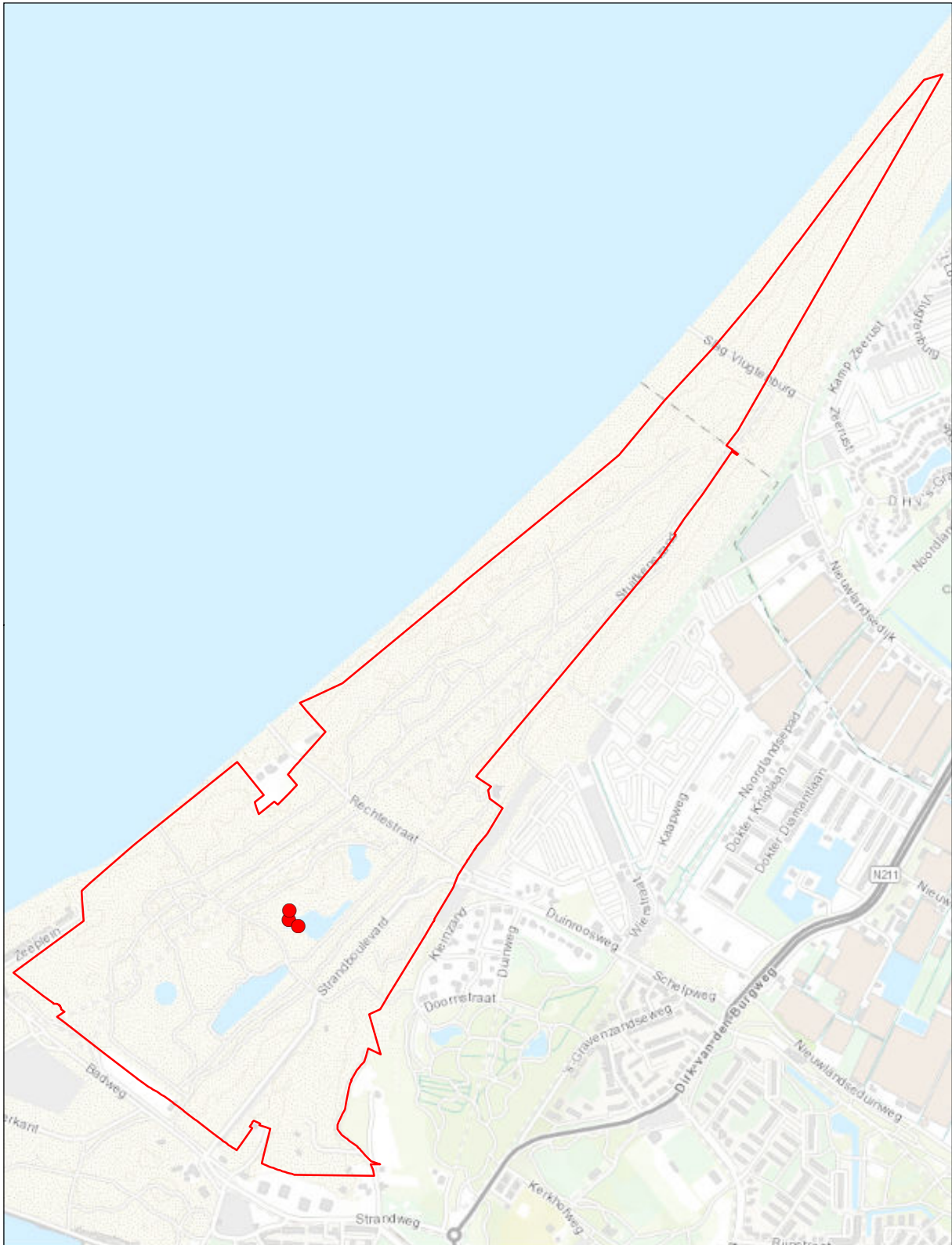

0 0,5 km

Bijlage 10 Verspreidingskaarten Van Dixhoorndriehoek

Grauwe gans	3
Wilde eend	1
Meerkoet	1
Grote bonte specht	1
Boomleeuwerik	2
Graspieper	9
Nachtegaal	42
Blauwborst	1
Gekraagde roodstaart	1
Roodborsttapuit	3
Zanglijster	3
Cetti's zanger	2
Sprinkhaanzanger	4
Rietzanger	1
Bosrietzanger	6
Kleine karekiet	5
Spotvogel	1
Braamsluiper	10
Grasmus	52
Tuinfluit	15
Zwartkop	59
Staartmees	1
Zwarte kraai	7
Huismus	18
Putter	1
Kneu	14
Goudvink	1
Rietgors	1

Van Dixhoorndriehoek

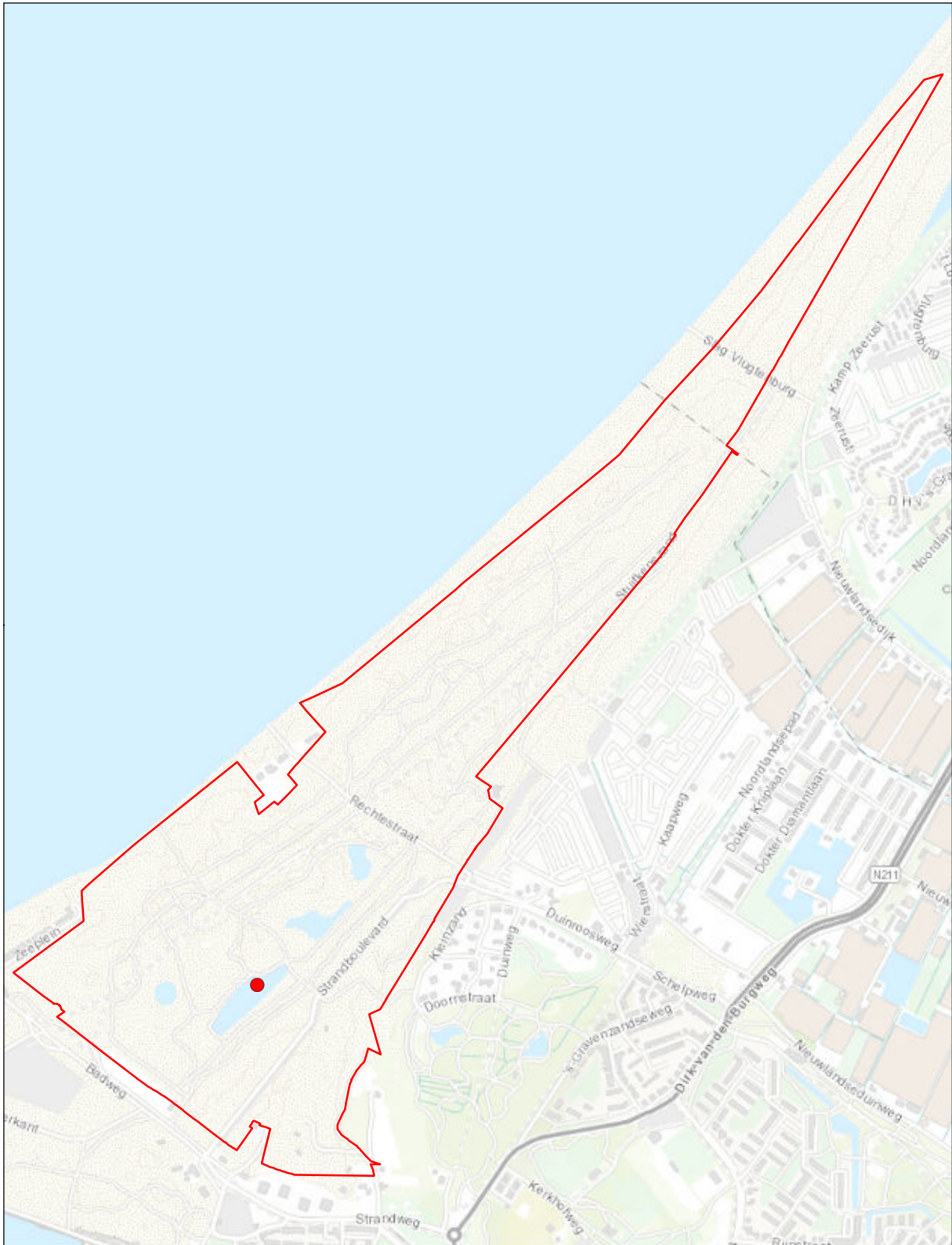
Verspreidingskaart 2020

● **Grauwe gans**

3 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

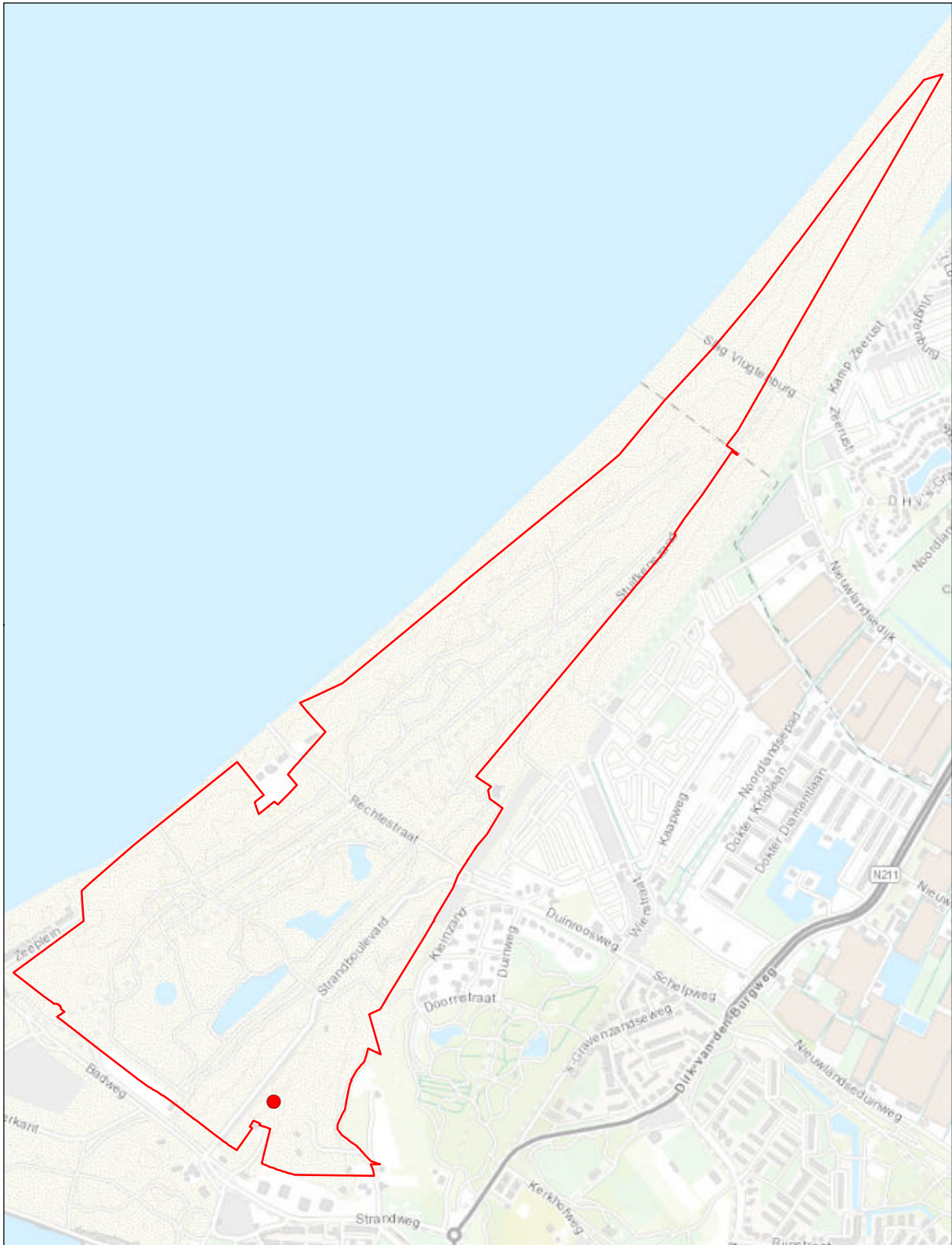
Verspreidingskaart 2020

● **Meerkoet**

1 *territorium*

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

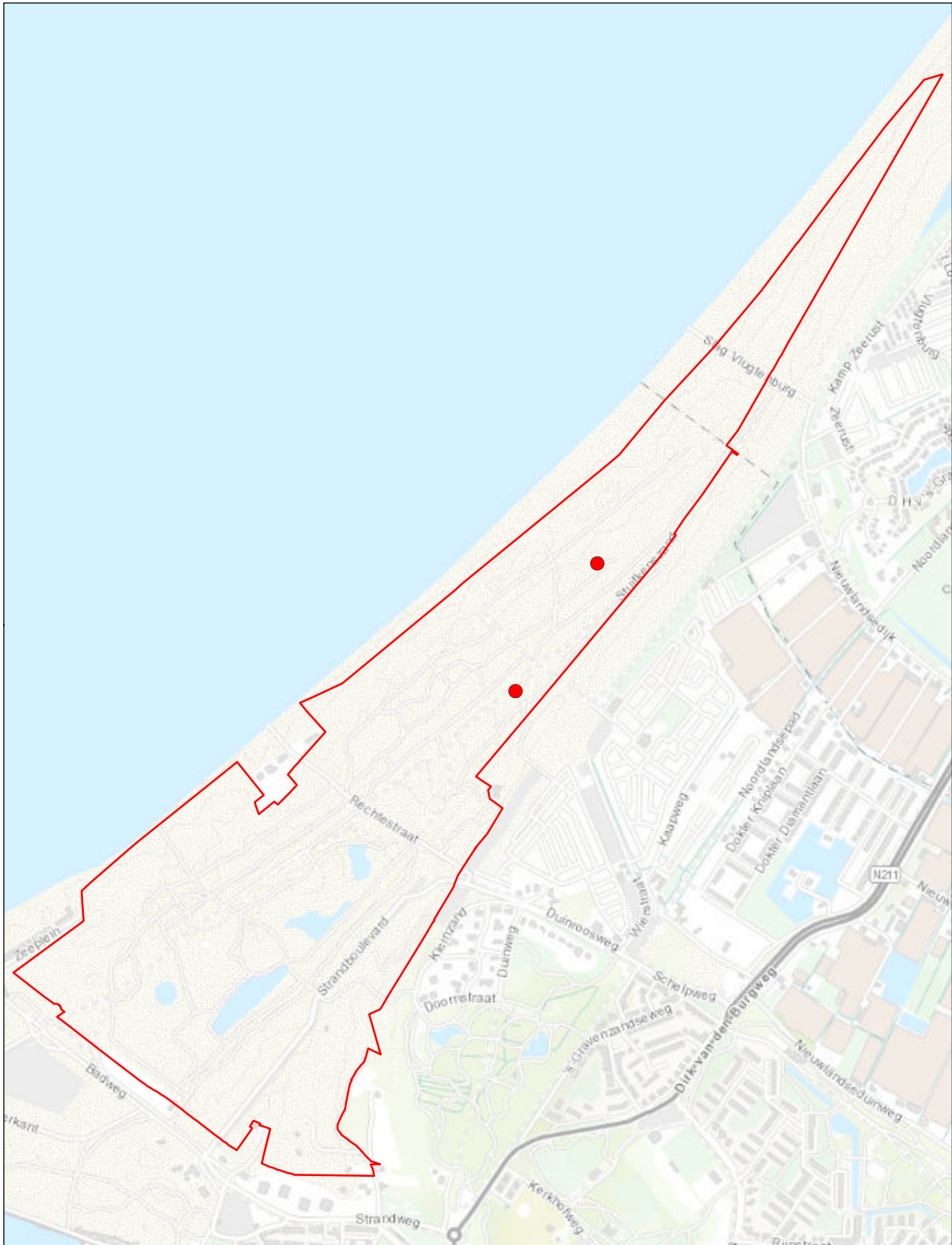
Verspreidingskaart 2020

● **Grote bonte specht**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

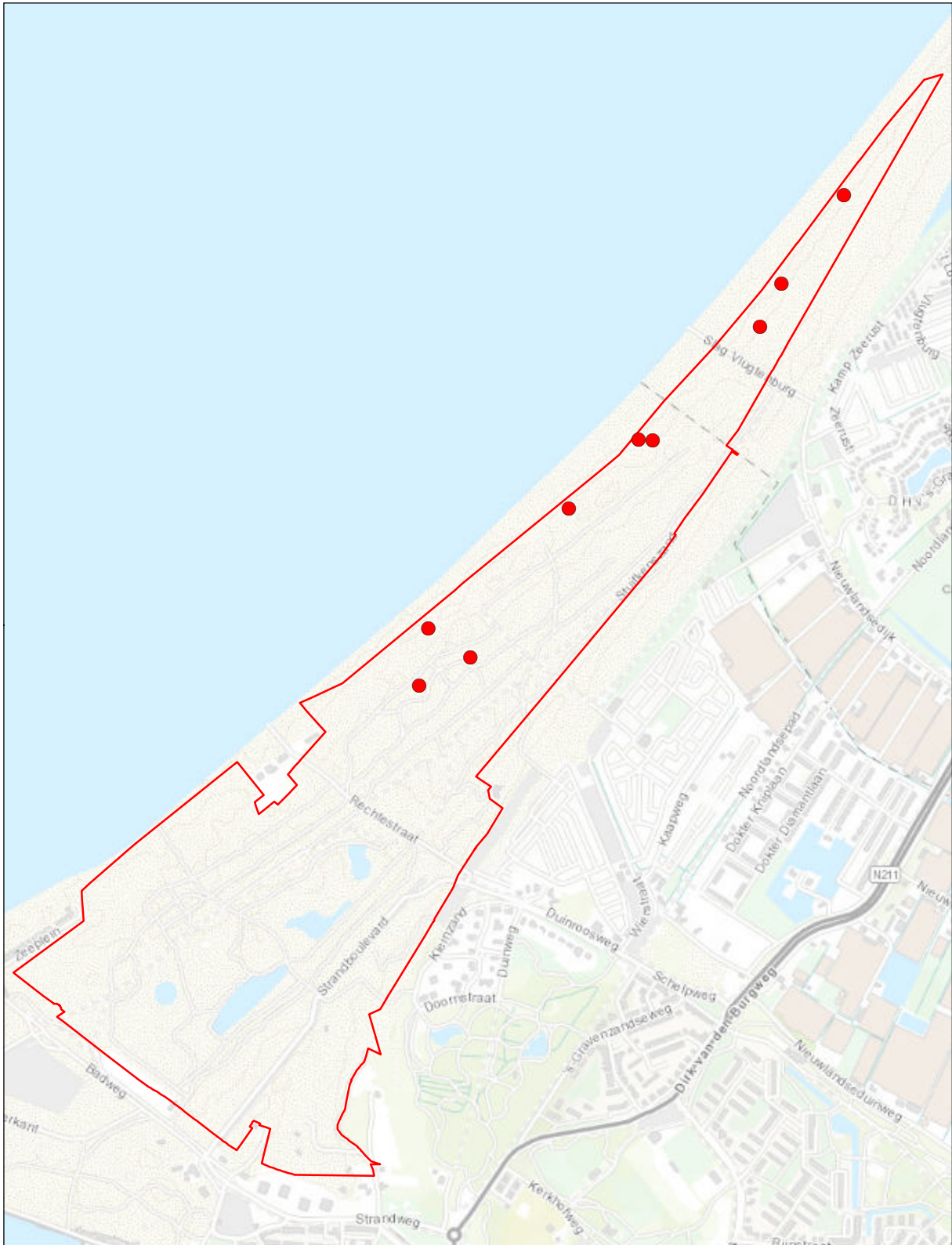
Verspreidingskaart 2020

● Boomleuwerik

2 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

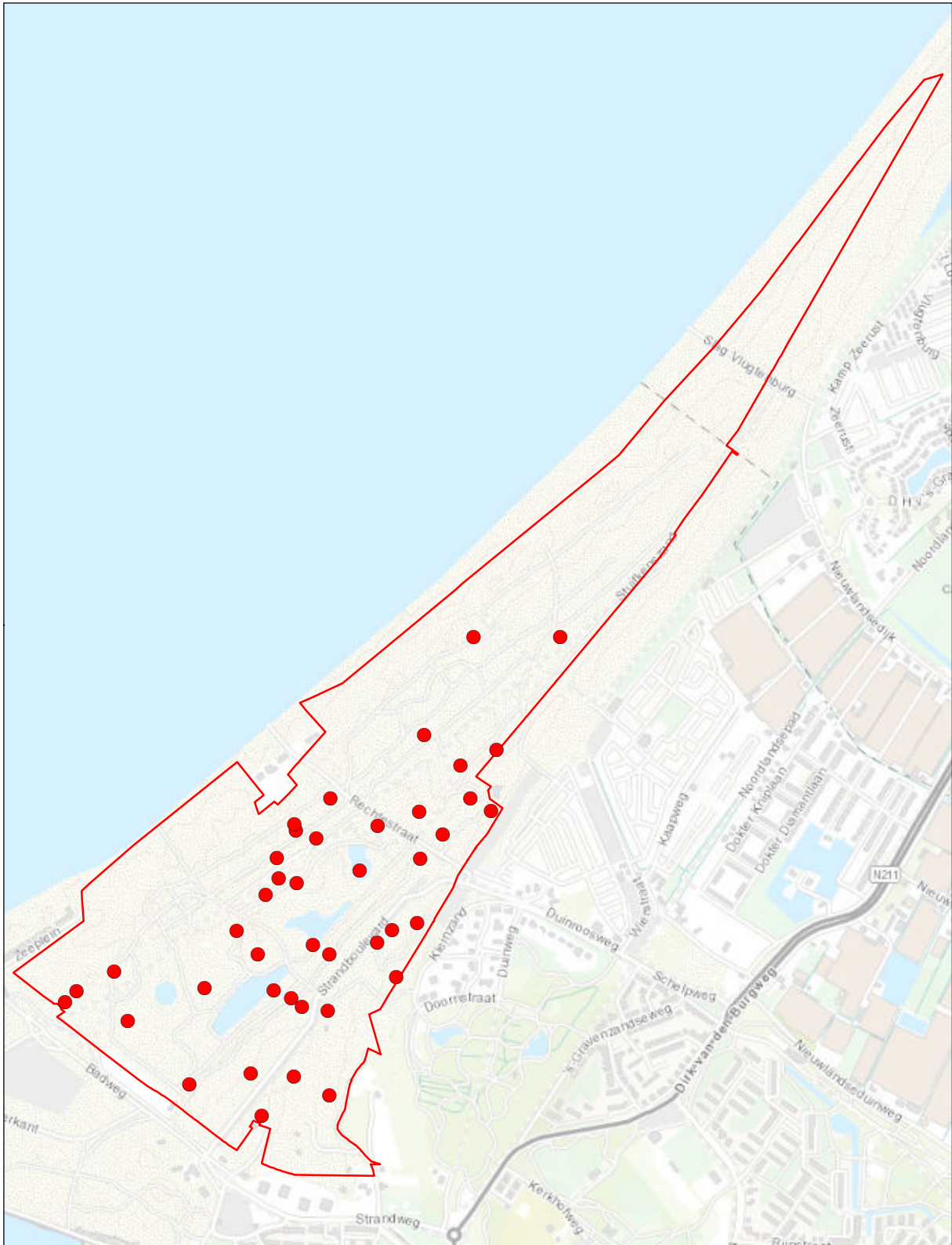
Verspreidingskaart 2020

● **Graspieper**

9 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

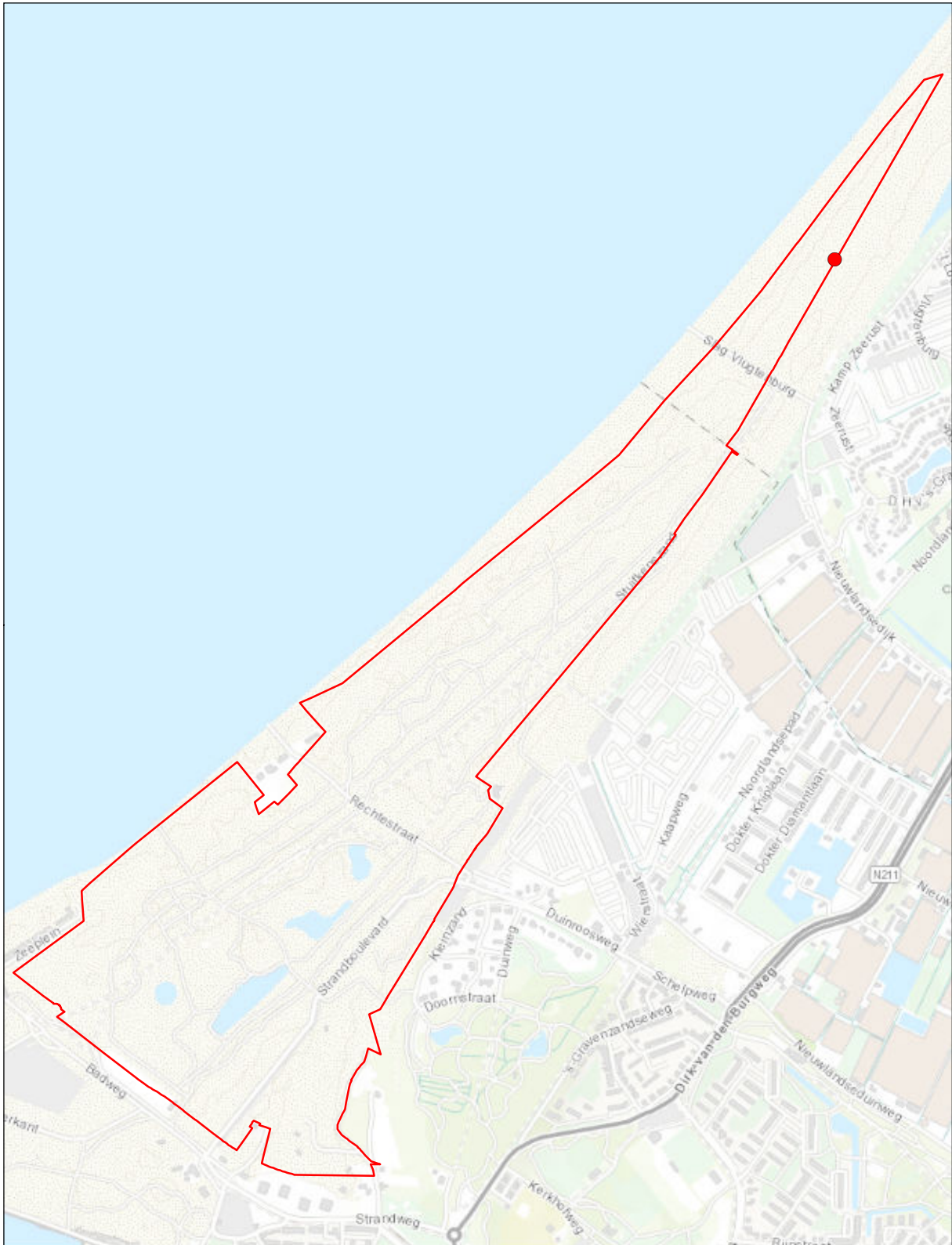
Verspreidingskaart 2020

● **Nachtegaal**

42 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

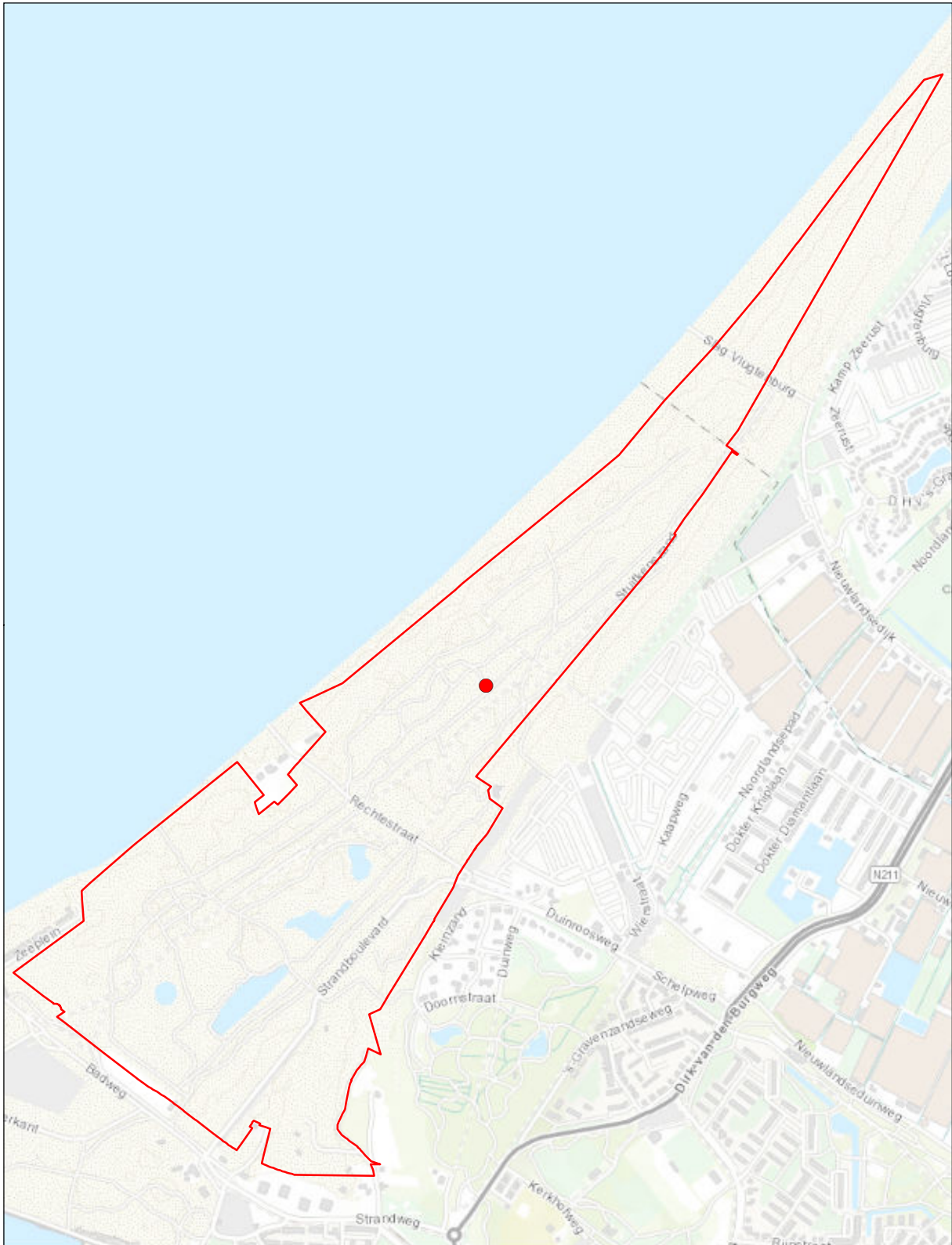
Verspreidingskaart 2020

● **Blauwborst**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

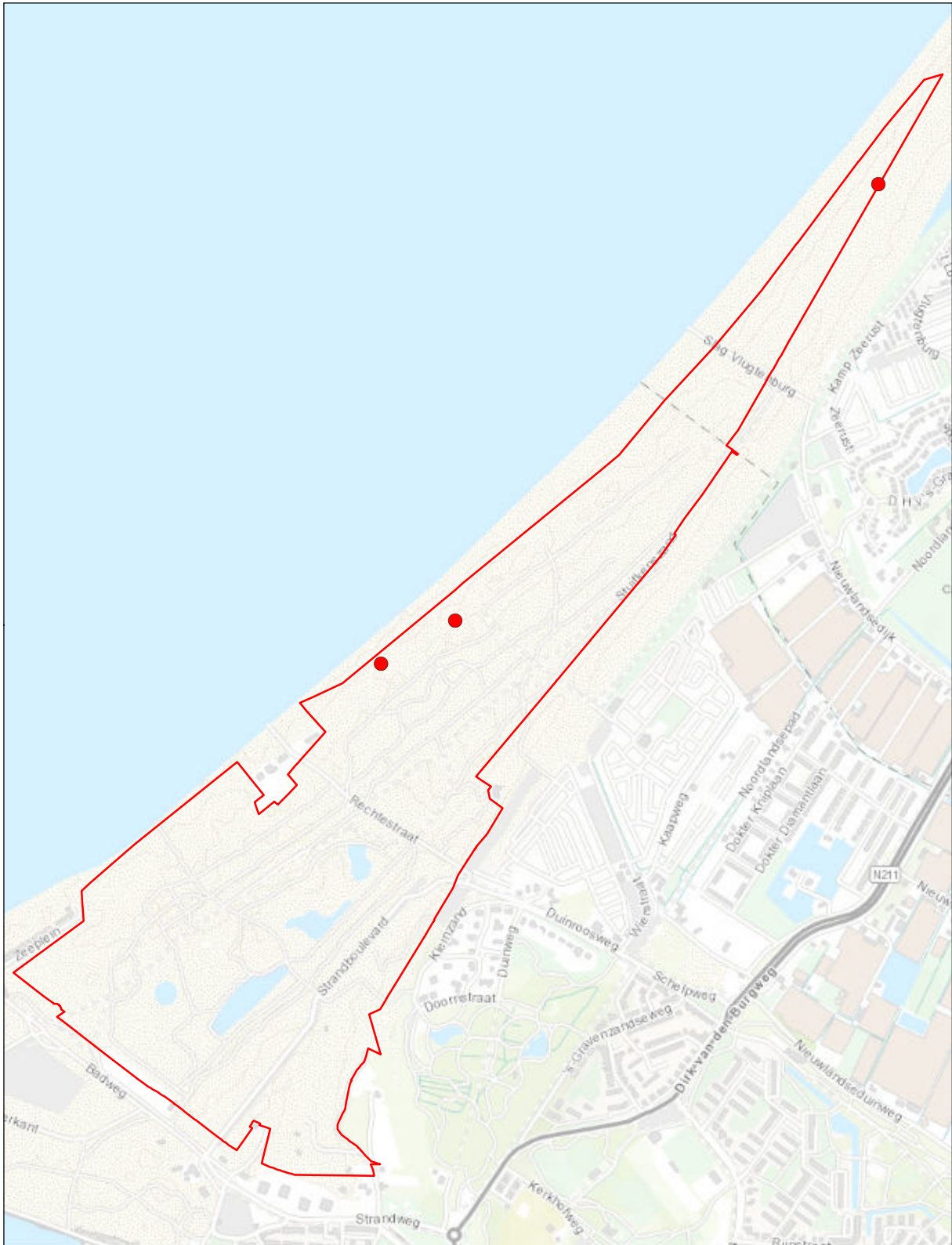
Verspreidingskaart 2020

● **Gekraagde roodstaart**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

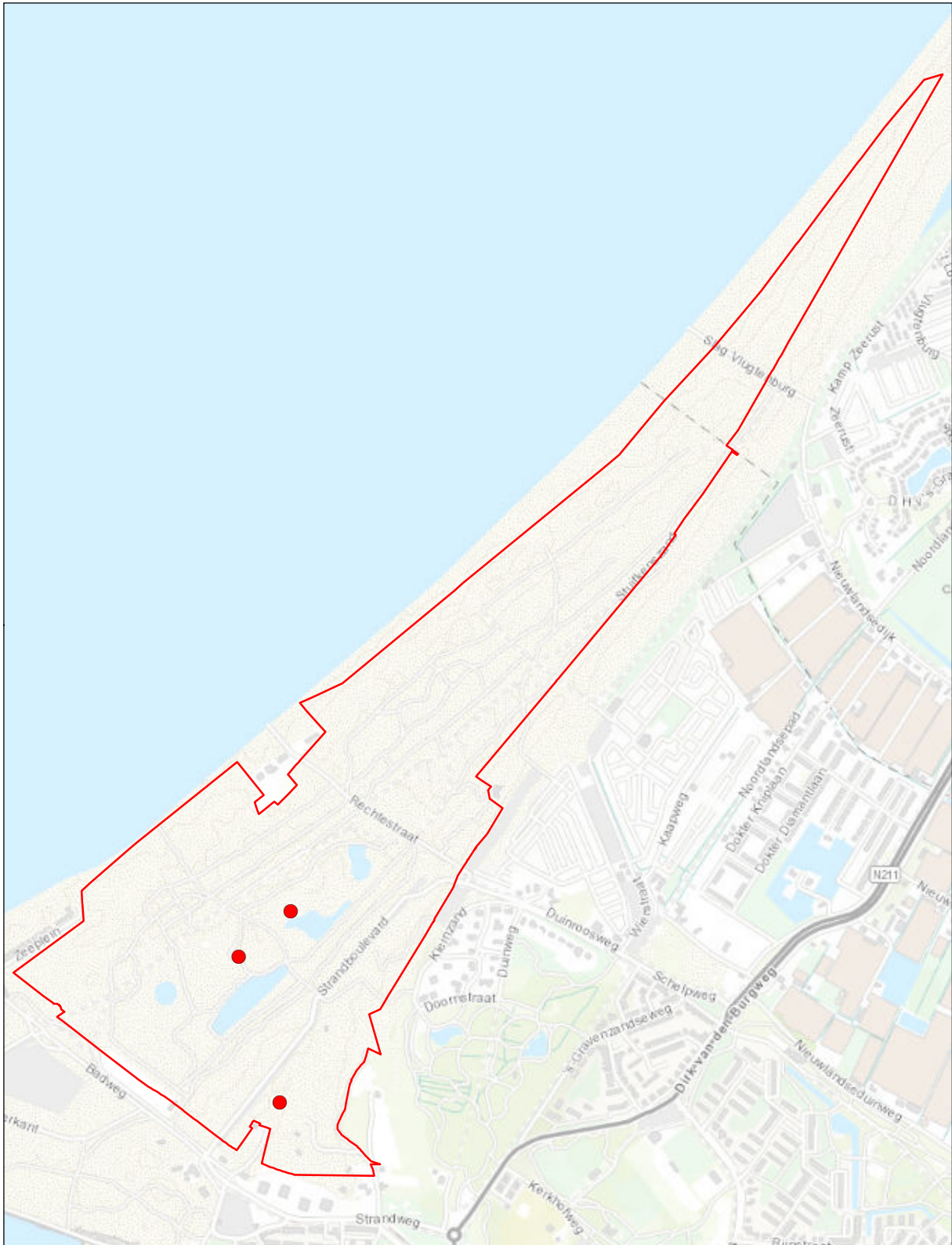
Verspreidingskaart 2020

● Roodborsttapuit

3 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

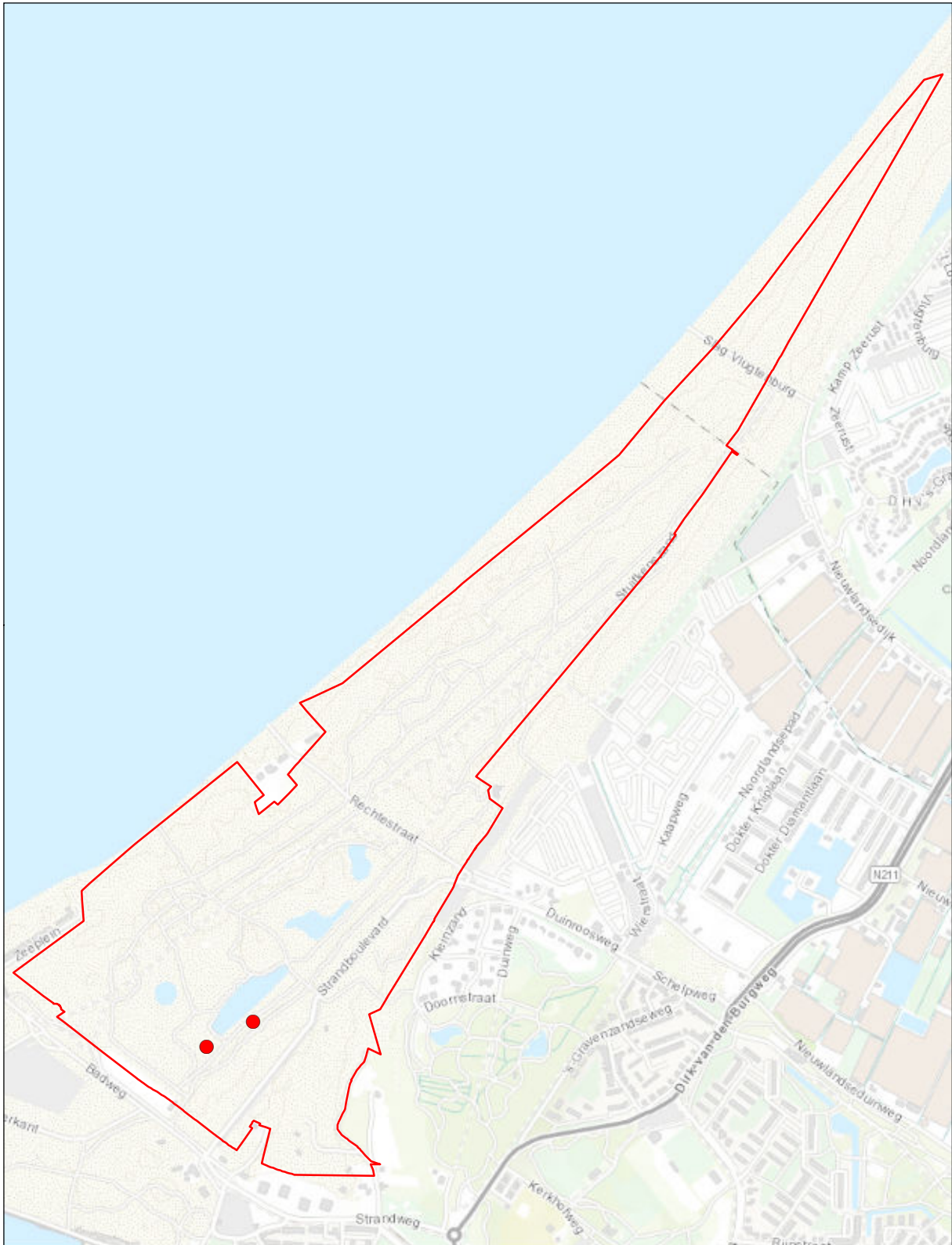
Verspreidingskaart 2020

● Zanglijster

3 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

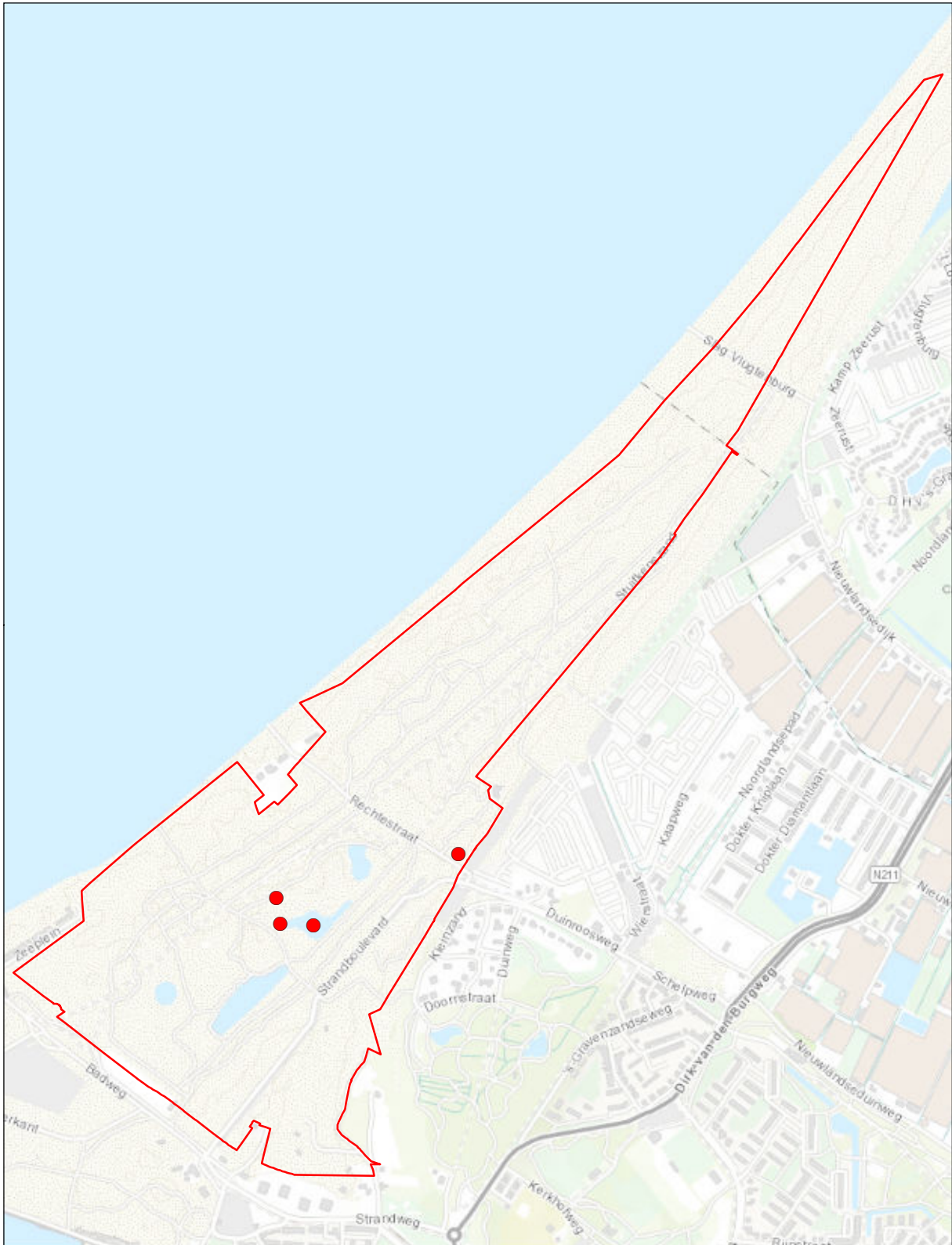
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Cetti's zanger

2 territoria

Van Dixhoorndriehoek

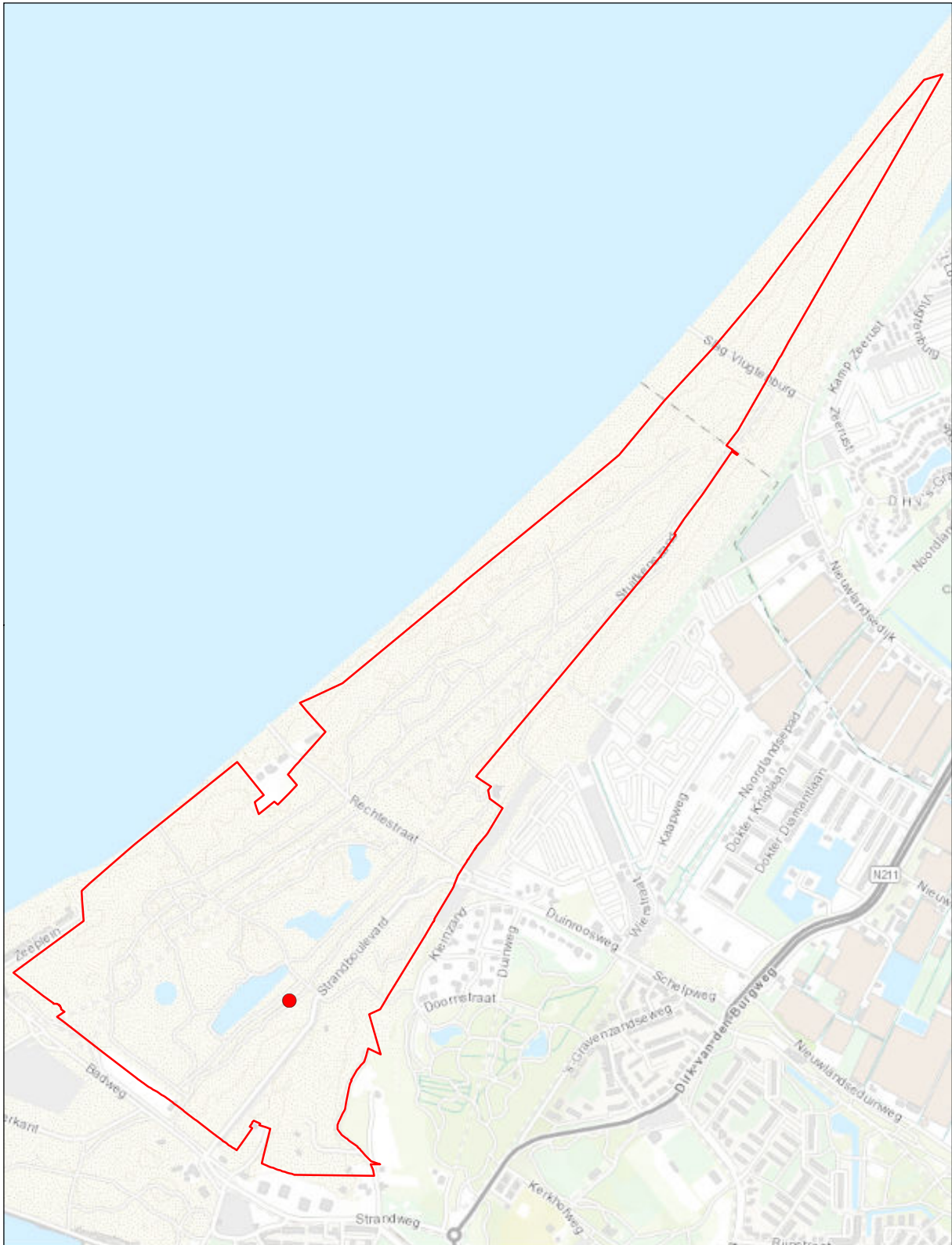
Verspreidingskaart 2020

● Sprinkhaanzanger

4 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

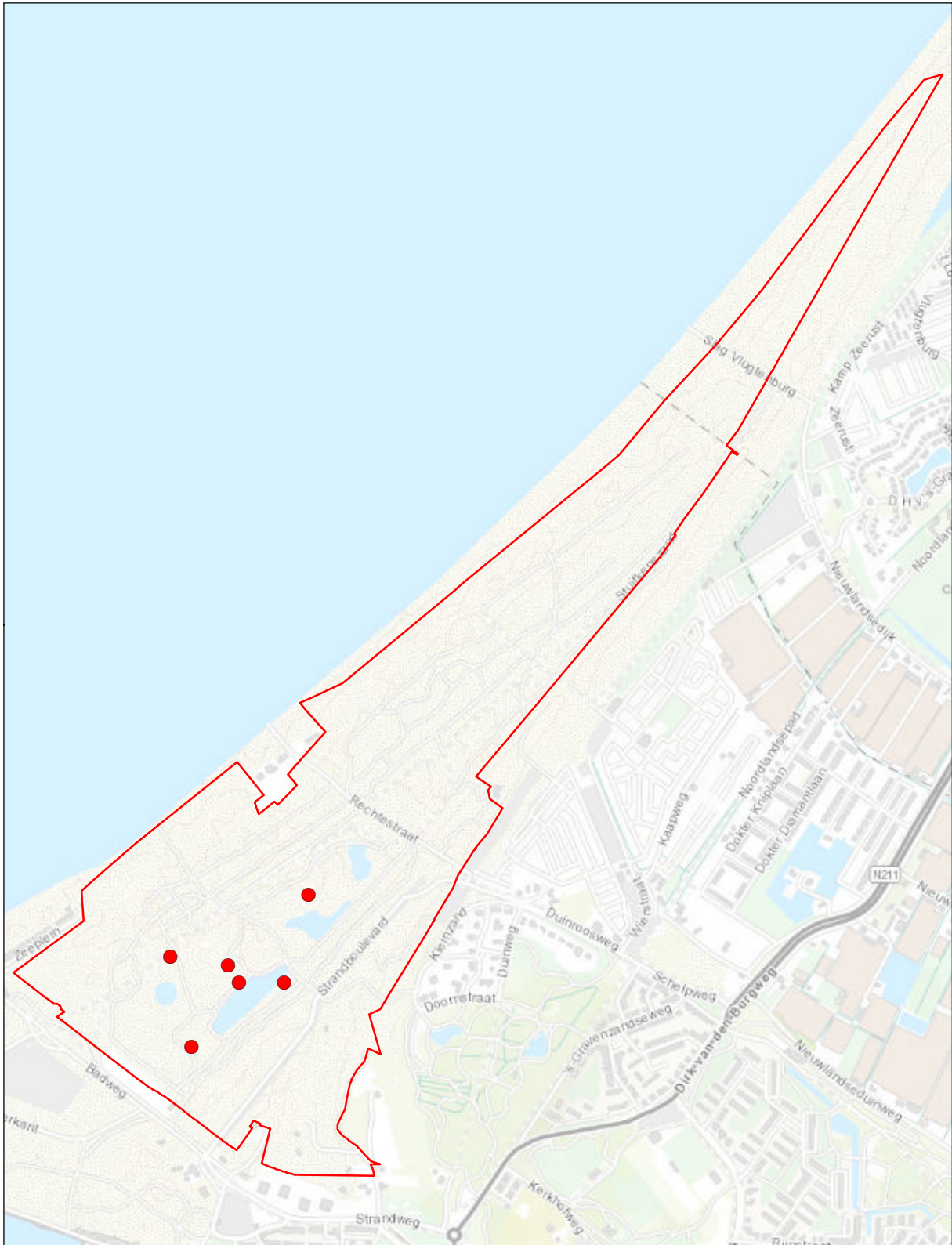
Verspreidingskaart 2020

● Rietzanger

1 territorium

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

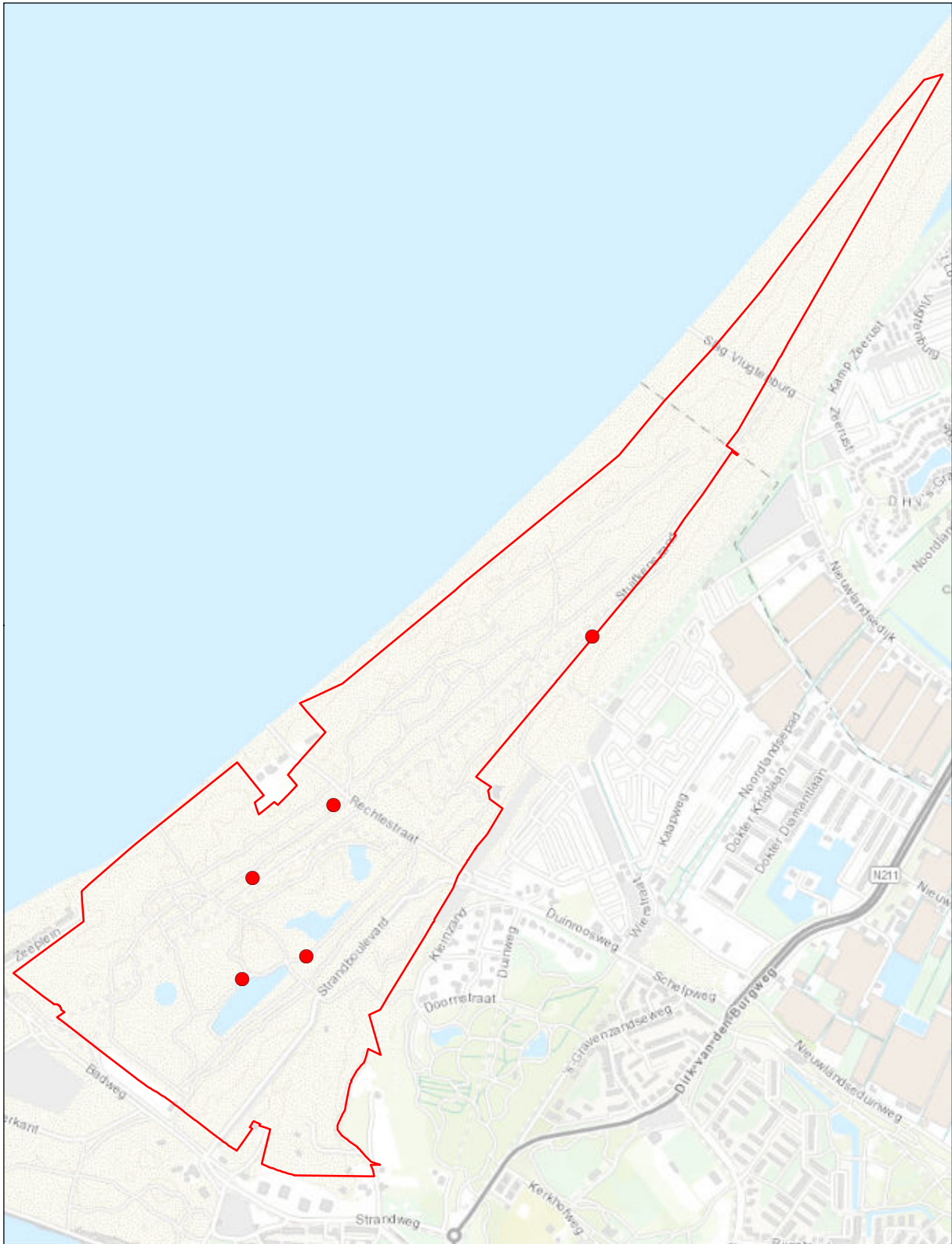
Verspreidingskaart 2020

● **Bosrietzanger**

6 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

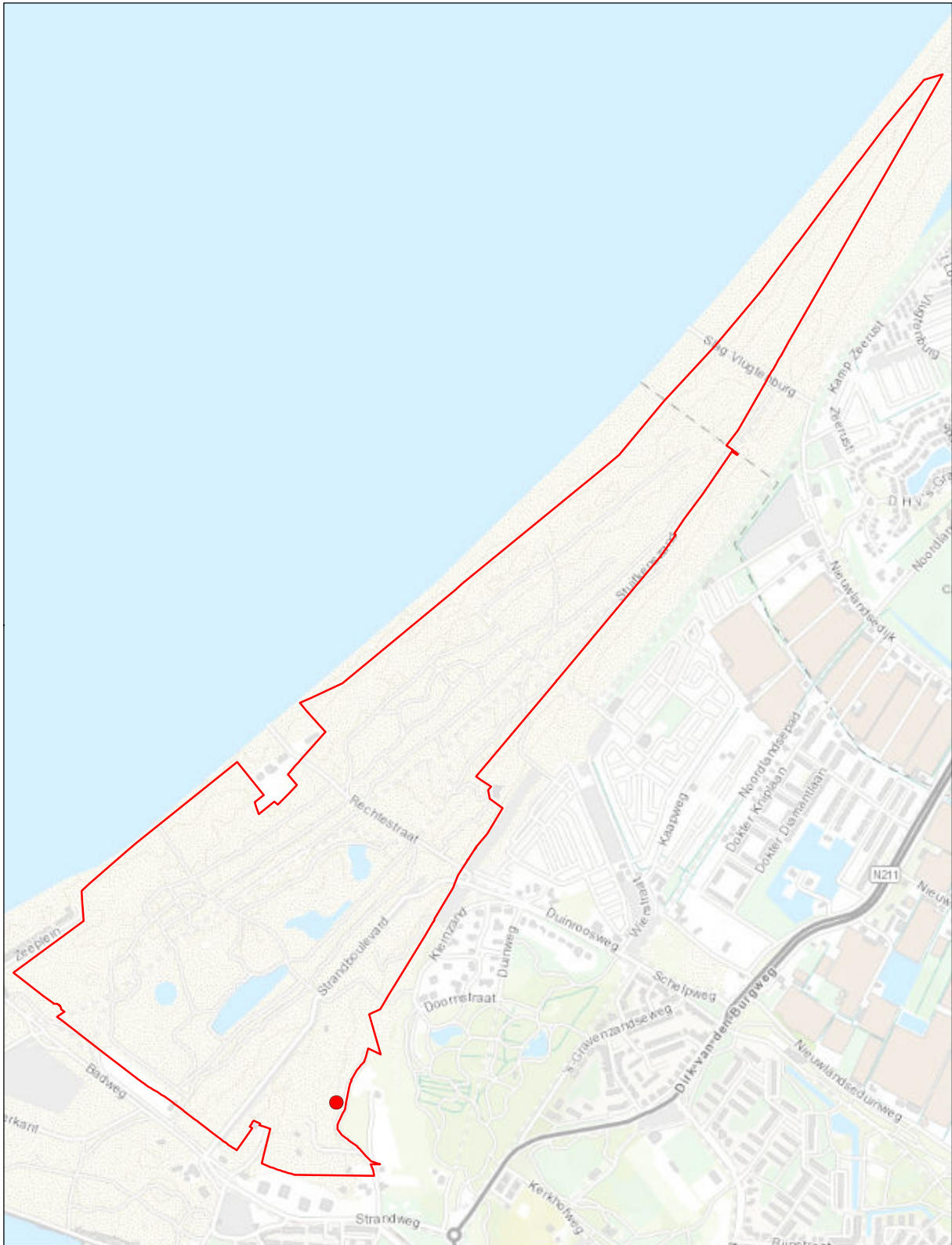
Verspreidingskaart 2020

● Kleine karekiet

5 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

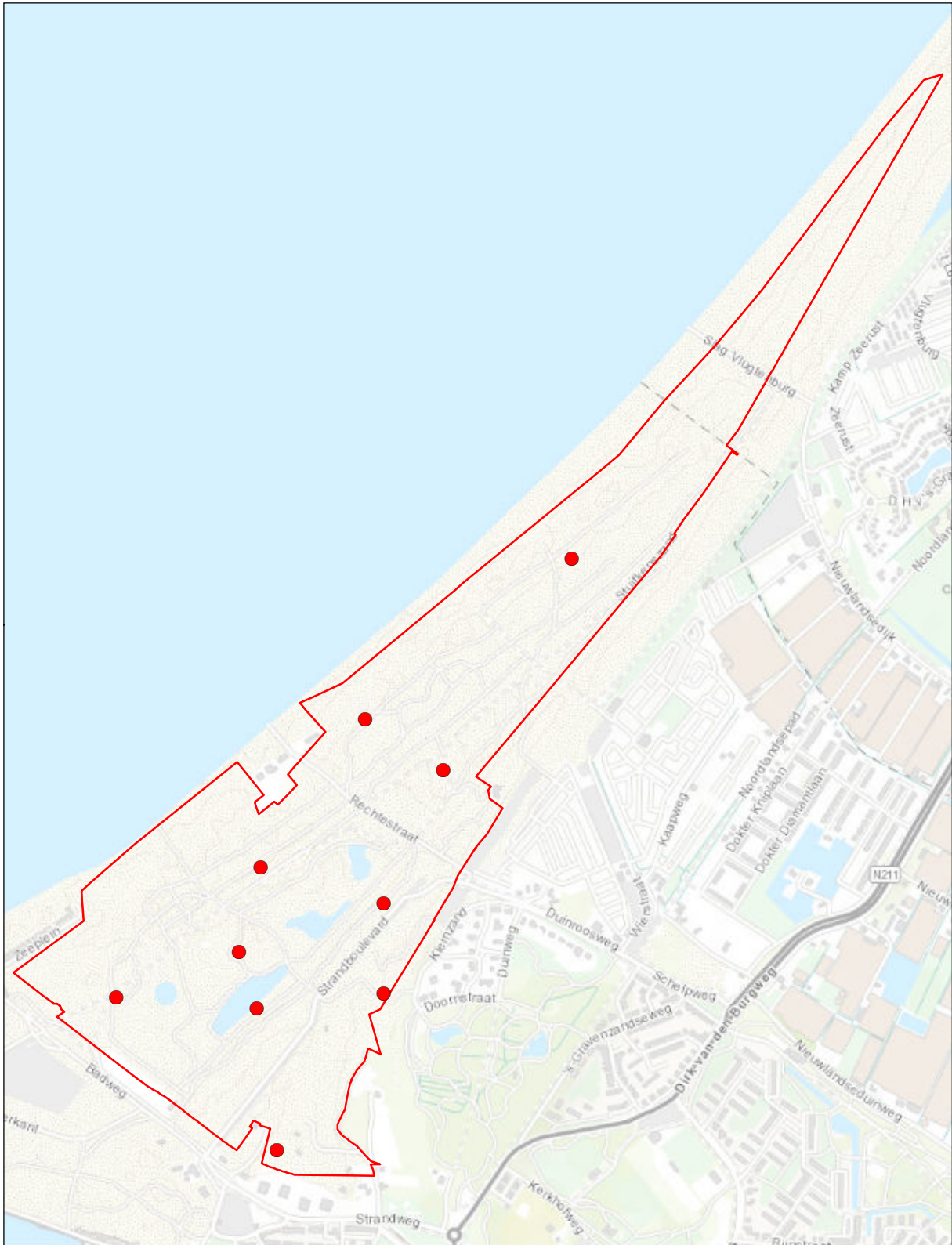
Verspreidingskaart 2020

● Spotvogel

1 territorium

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

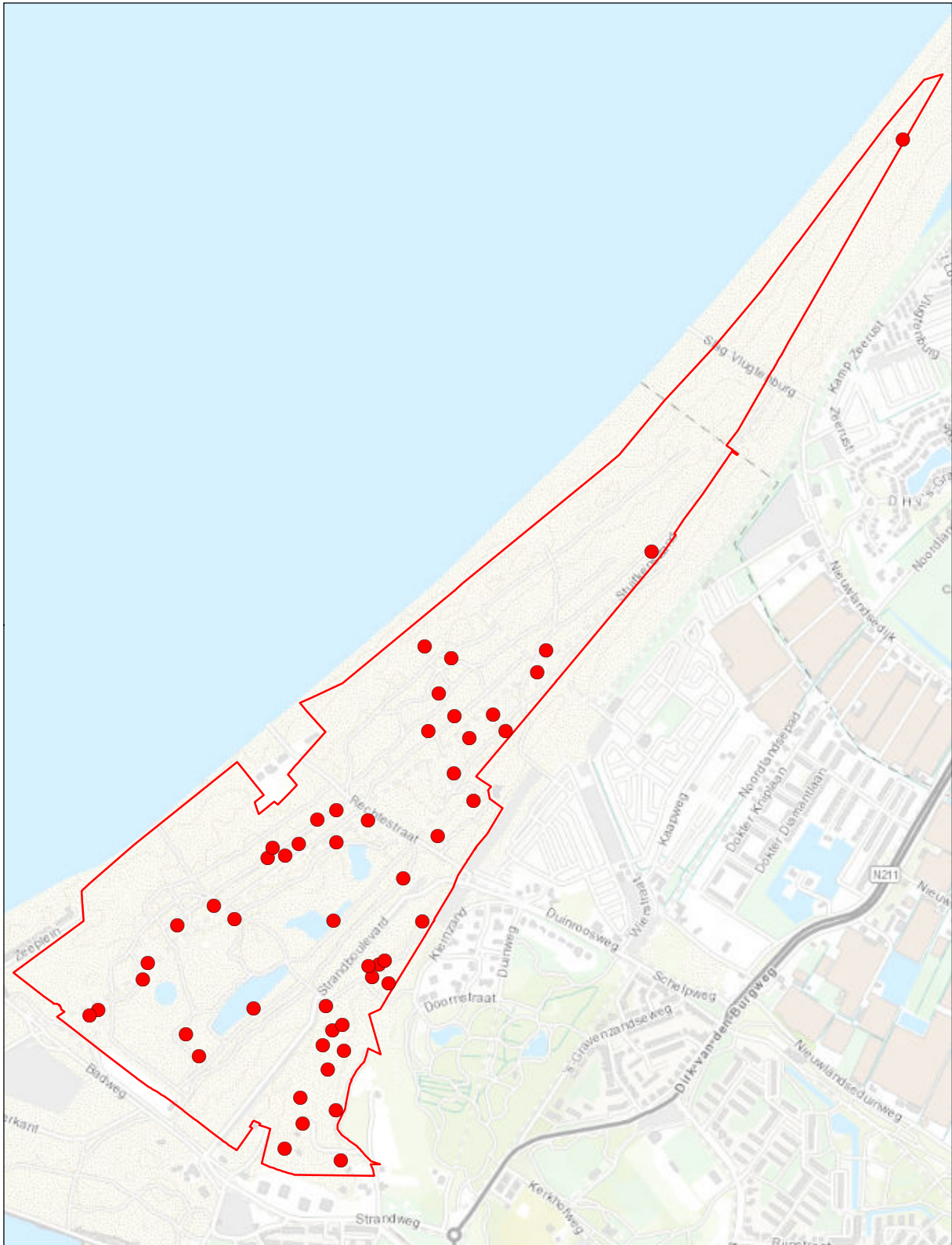
Verspreidingskaart 2020

● Braamsluiper

10 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

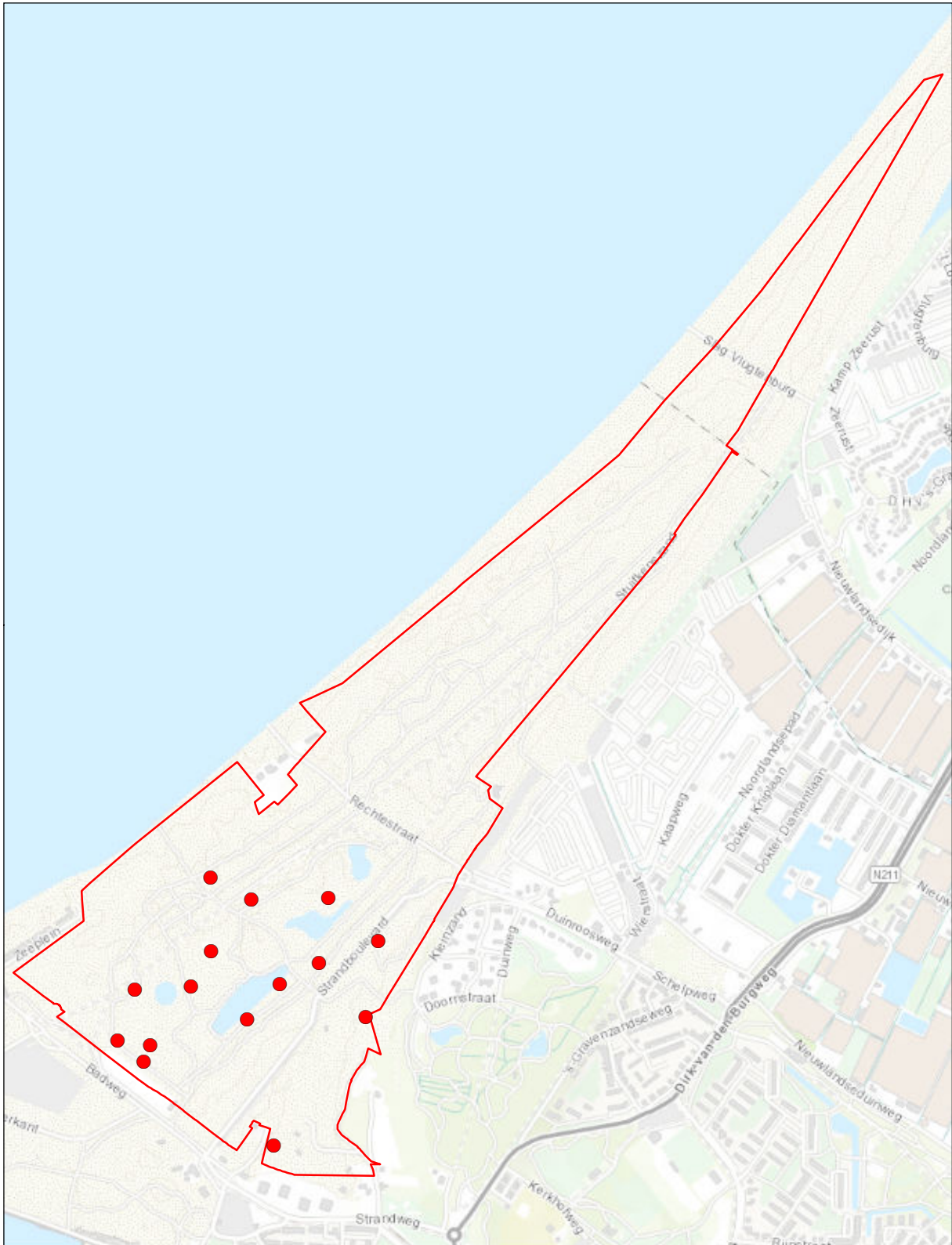
Verspreidingskaart 2020

● **Grasmus**

52 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

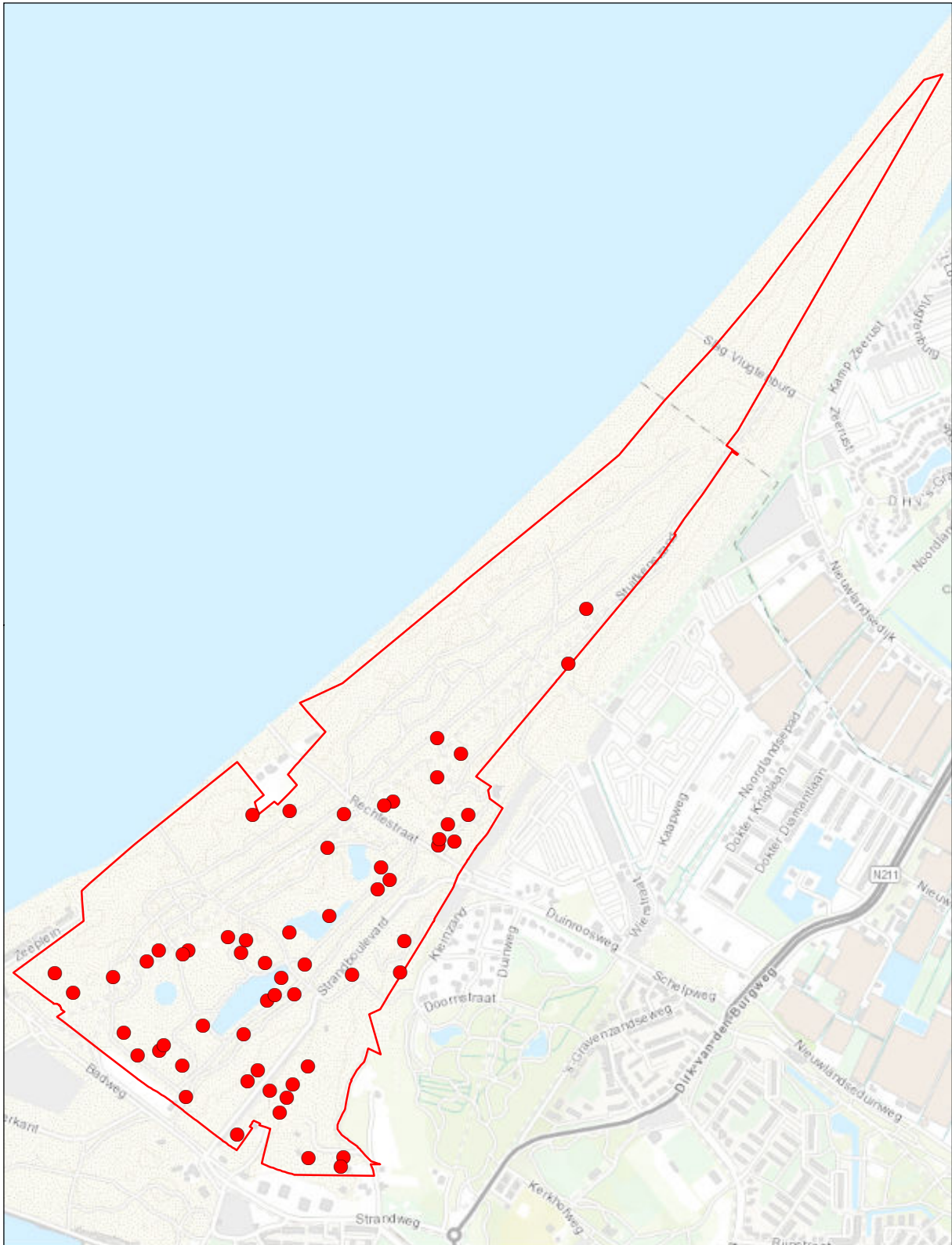
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Tuinfluiter

15 territoria

Van Dixhoorndriehoek

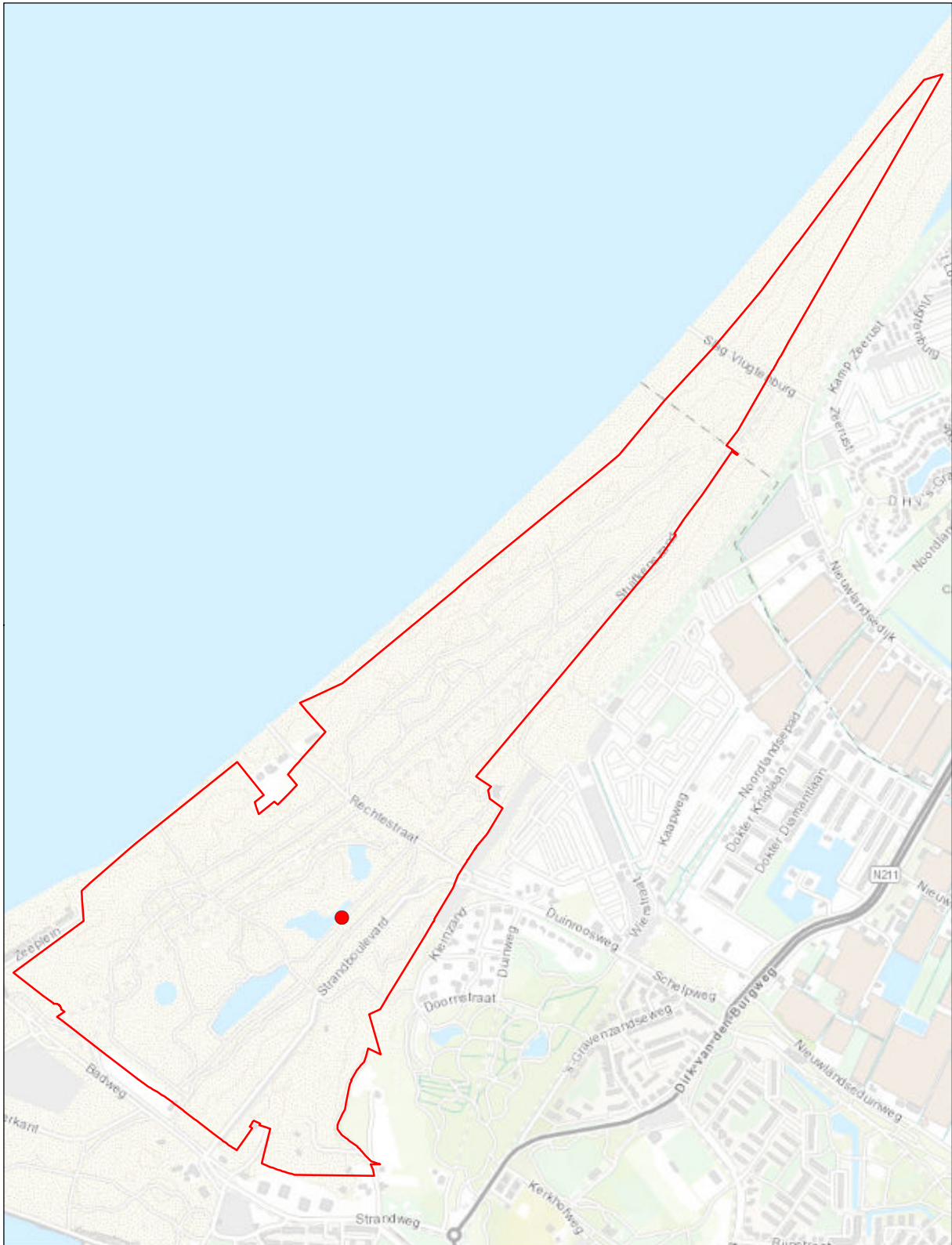
Verspreidingskaart 2020

● Zwartkop

59 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

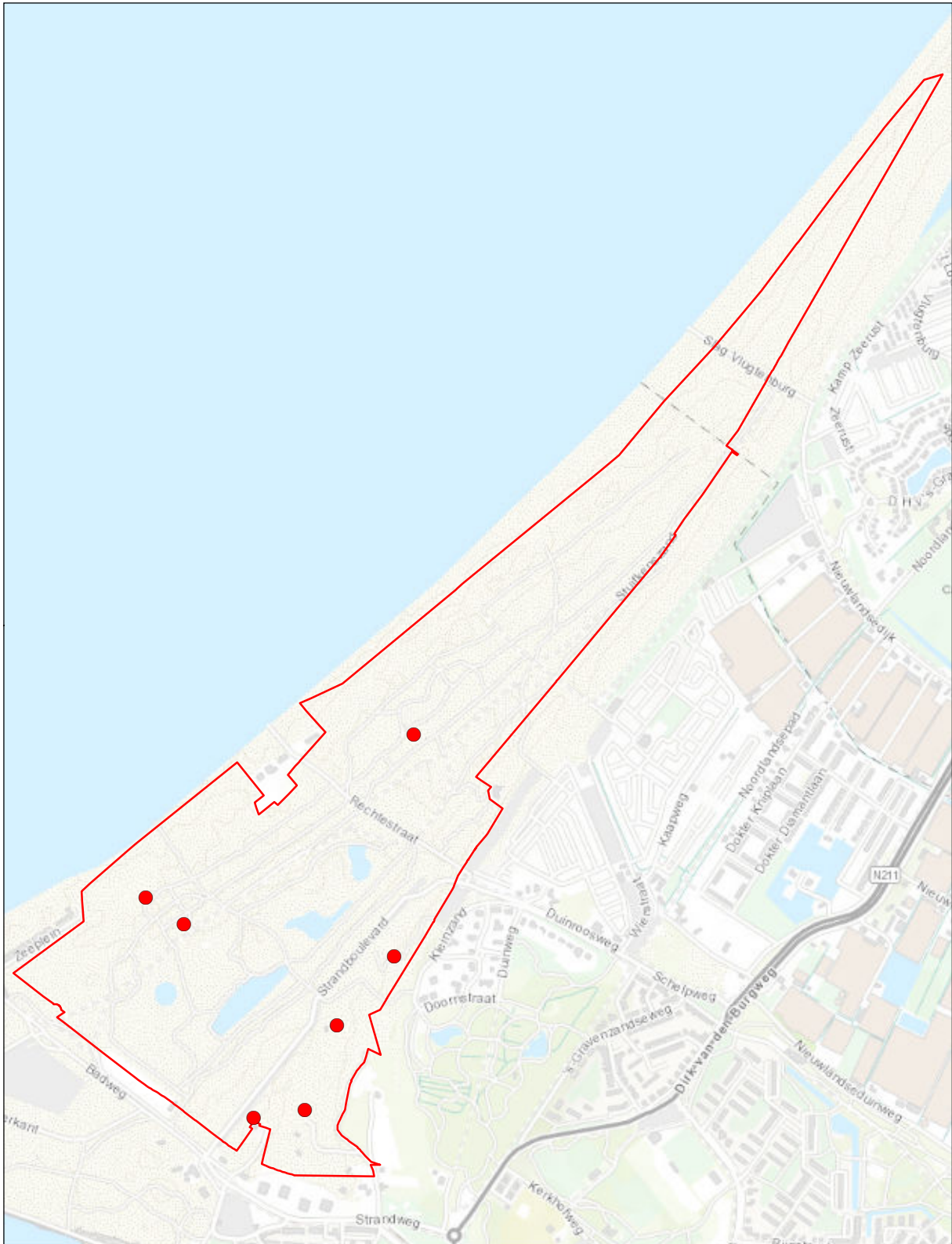
Verspreidingskaart 2020

● **Staatmees**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

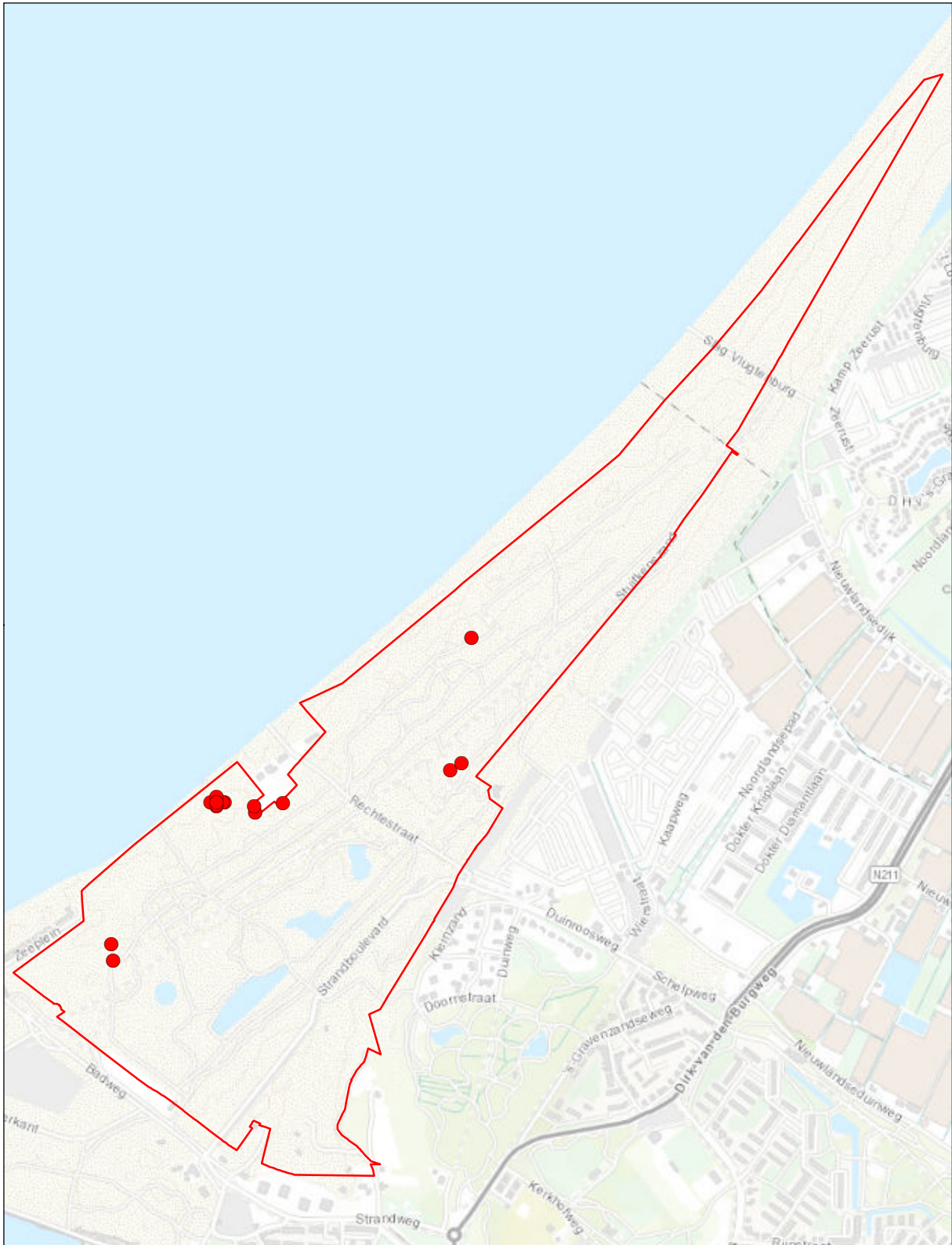
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Zwarte kraai

7 territoria

Van Dixhoorndriehoek

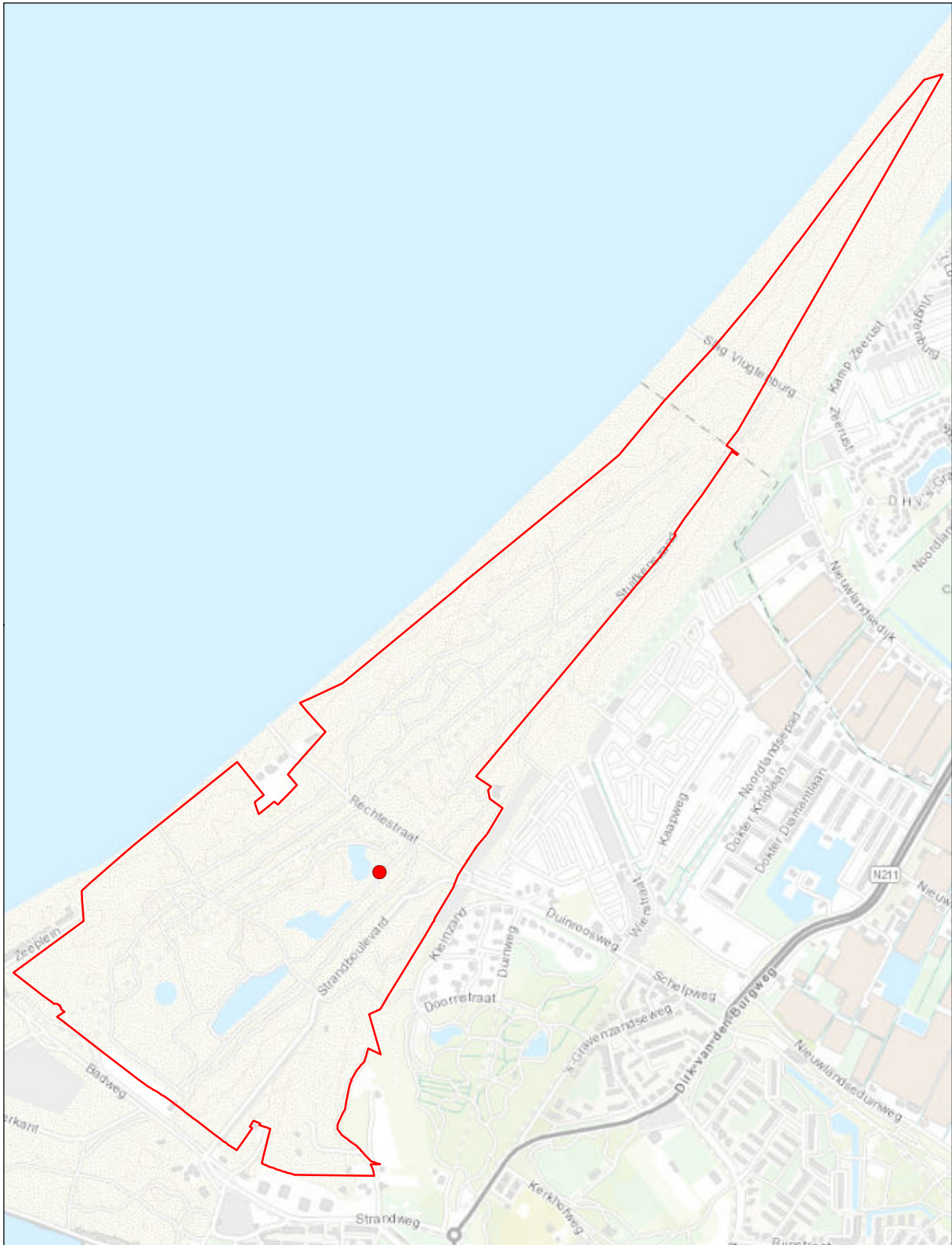
Verspreidingskaart 2020

● **Huismus**

18 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

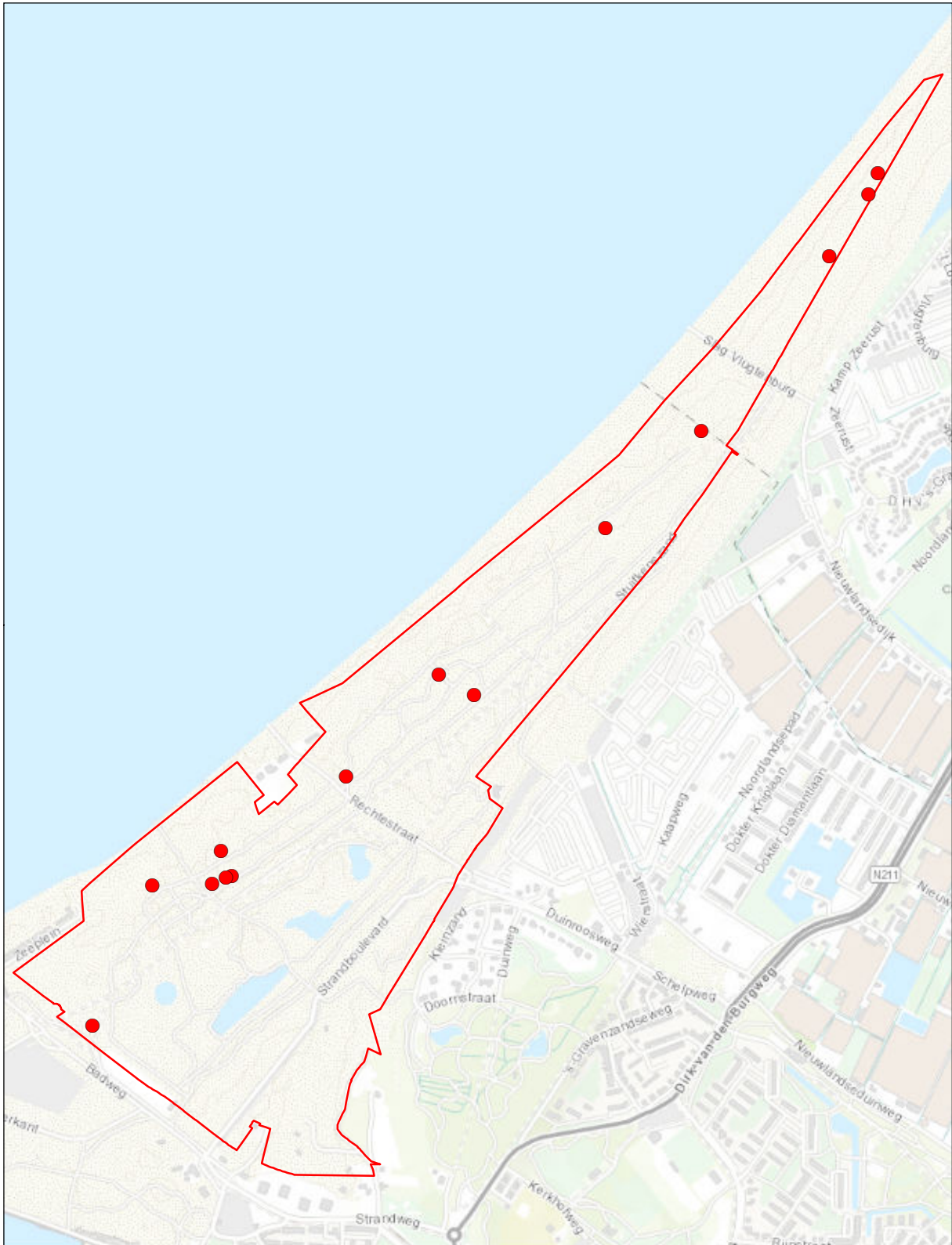
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● **Putter**

1 territorium

Van Dixhoorndriehoek

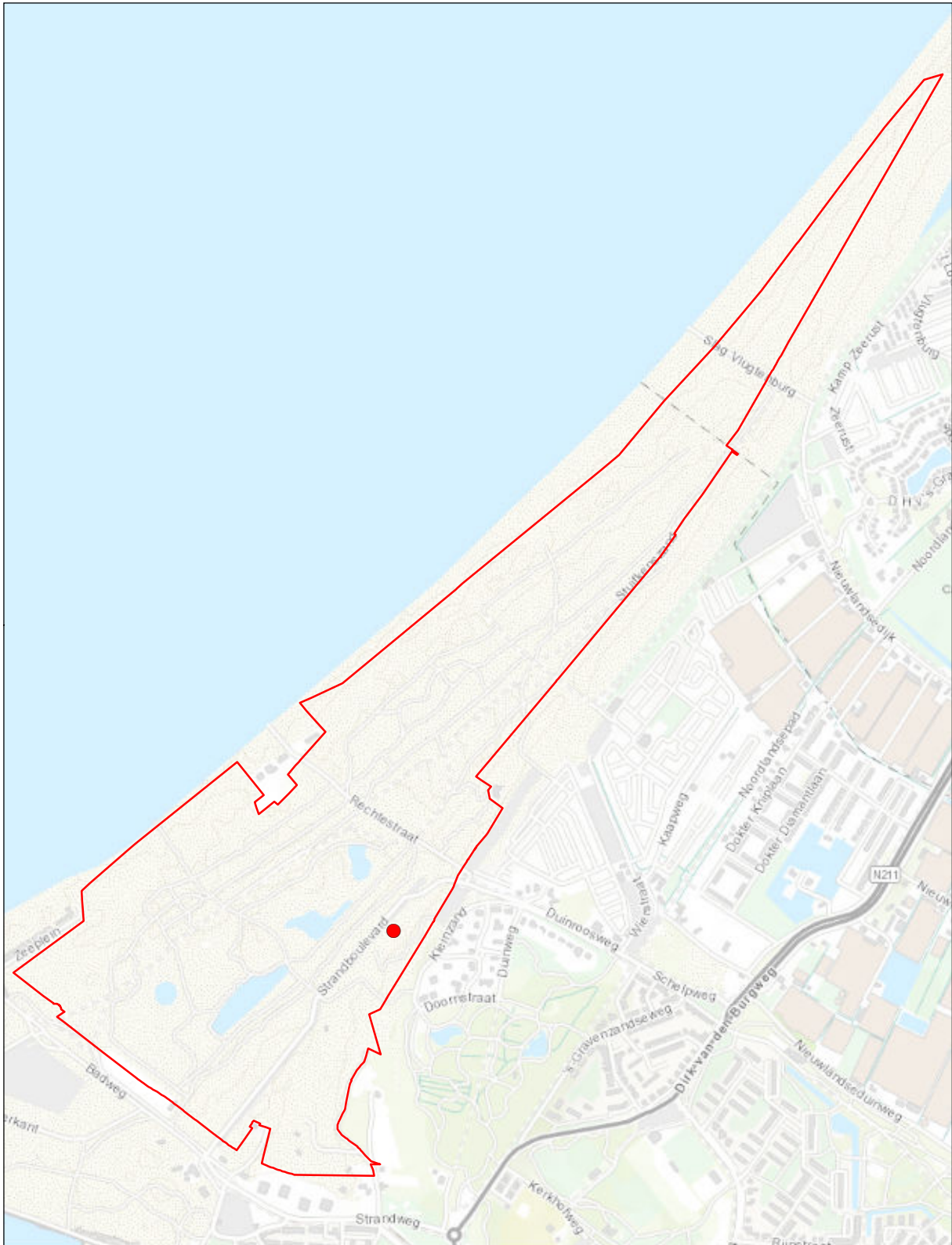
Verspreidingskaart 2020

● Kneu

14 territoria

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

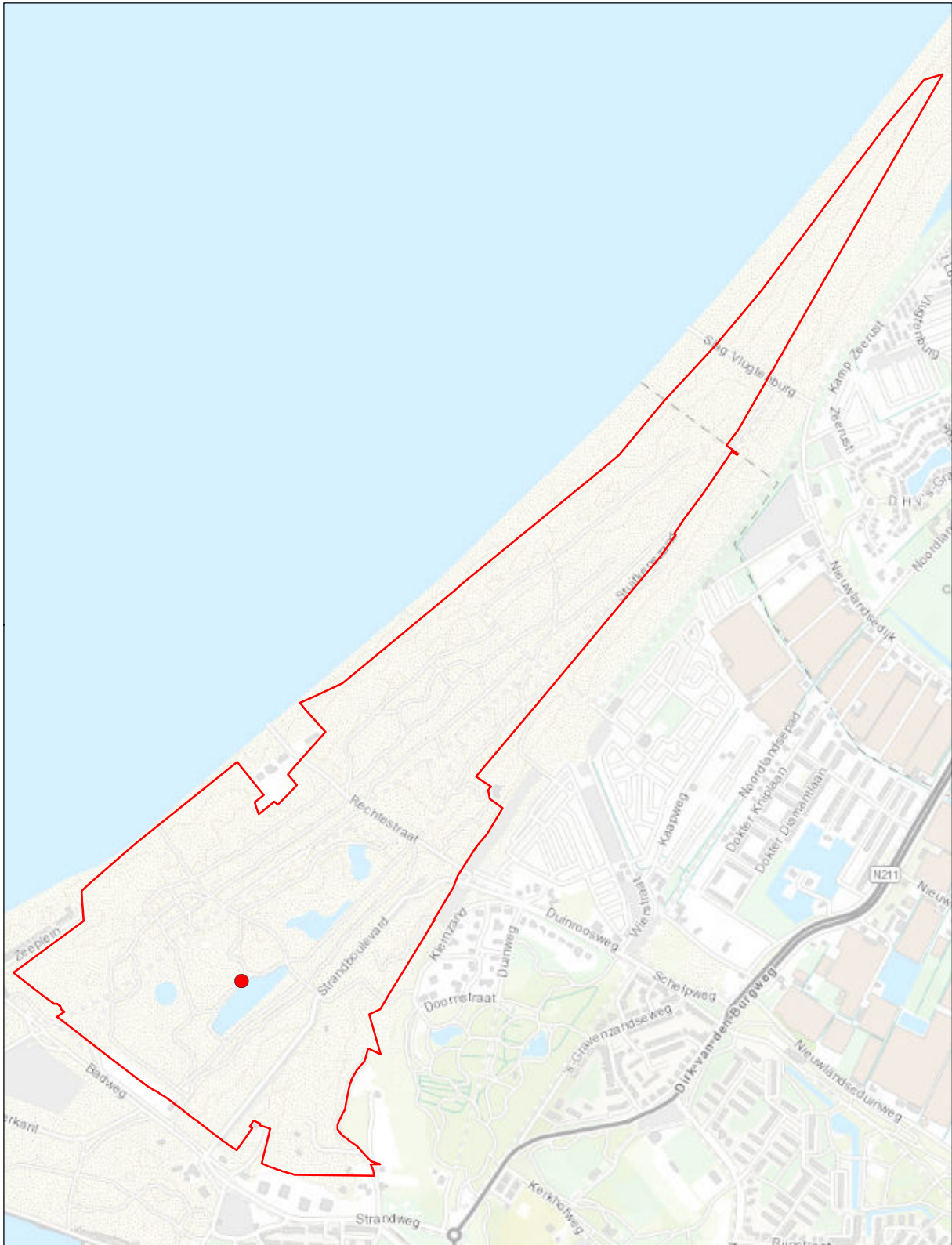
Verspreidingskaart 2020

● **Goudvink**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Van Dixhoorndriehoek

Verspreidingskaart 2020

● Rietgors

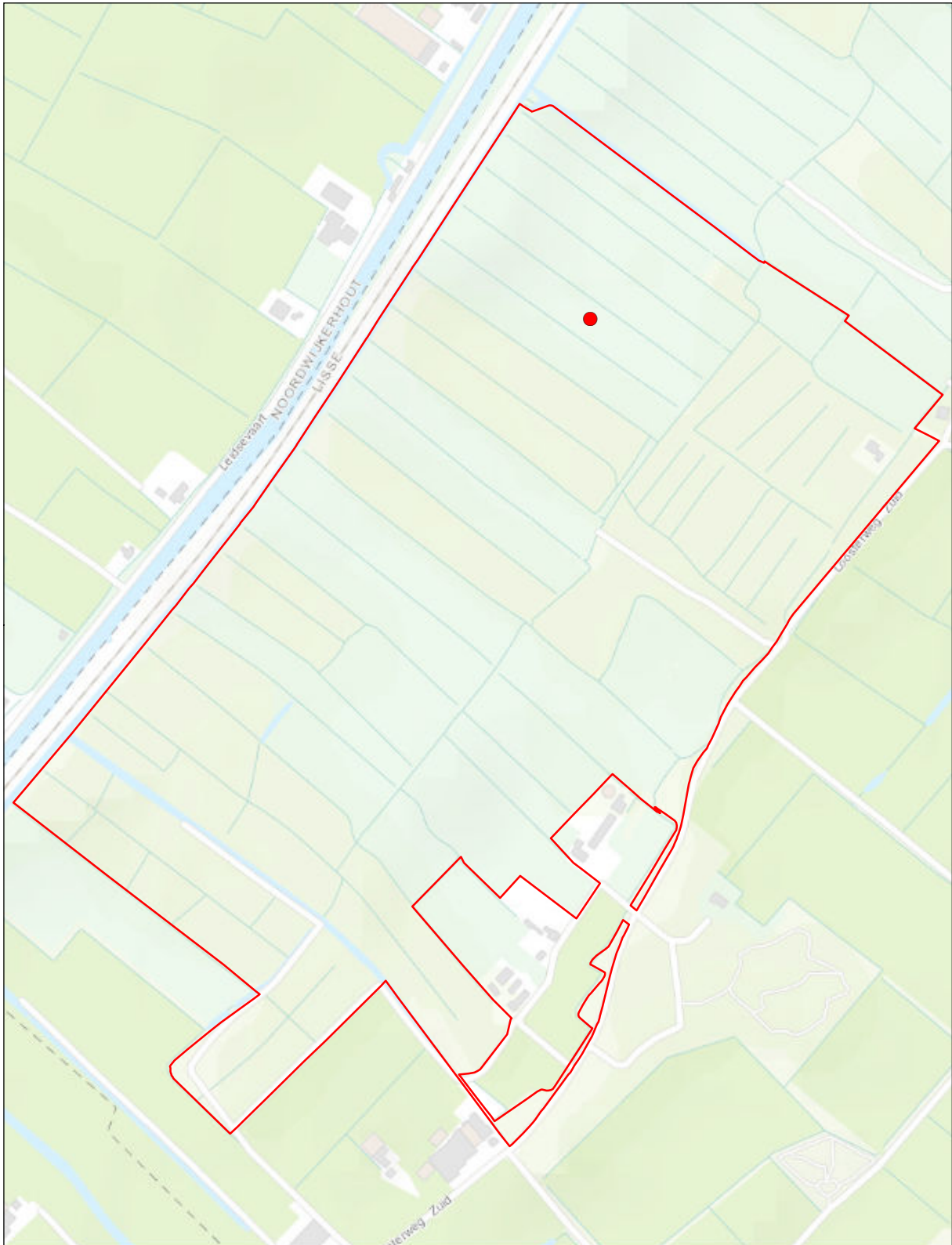
1 territorium

© Kadaster Nederland

Bijlage 11 Verspreidingskaarten Wassergeest

Fuut	1
Knobbelzwaan	2
Grauwe gans	18
Grote canadese gans	1
Nijlgans	5
Bergeend	1
Krakeend	9
Wilde eend	24
Slobeend	2
Kuifeend	1
Havik	1
Buizerd	1
Waterhoen	3
Meerkoet	11
Scholekster	2
Kievit	9
Grutto	1
Tureluur	2
Holenduif	2
Koekoek	1
IJsvogel	1
Grote bonte specht	14
Gele kwikstaart	1
Nachtegaal	3
Zanglijster	11
Grote lijster	1
Rietzanger	1
Kleine karekiet	1
Spotvogel	1
Grasmus	1
Tuinfluit	8
Zwartkop	60
Grauwe vliegenvanger	6
Staartmees	4
Boomkruiper	25
Zwarte kraai	1
Groenling	3
Putter	4
Appelvink	1

Wassergeest

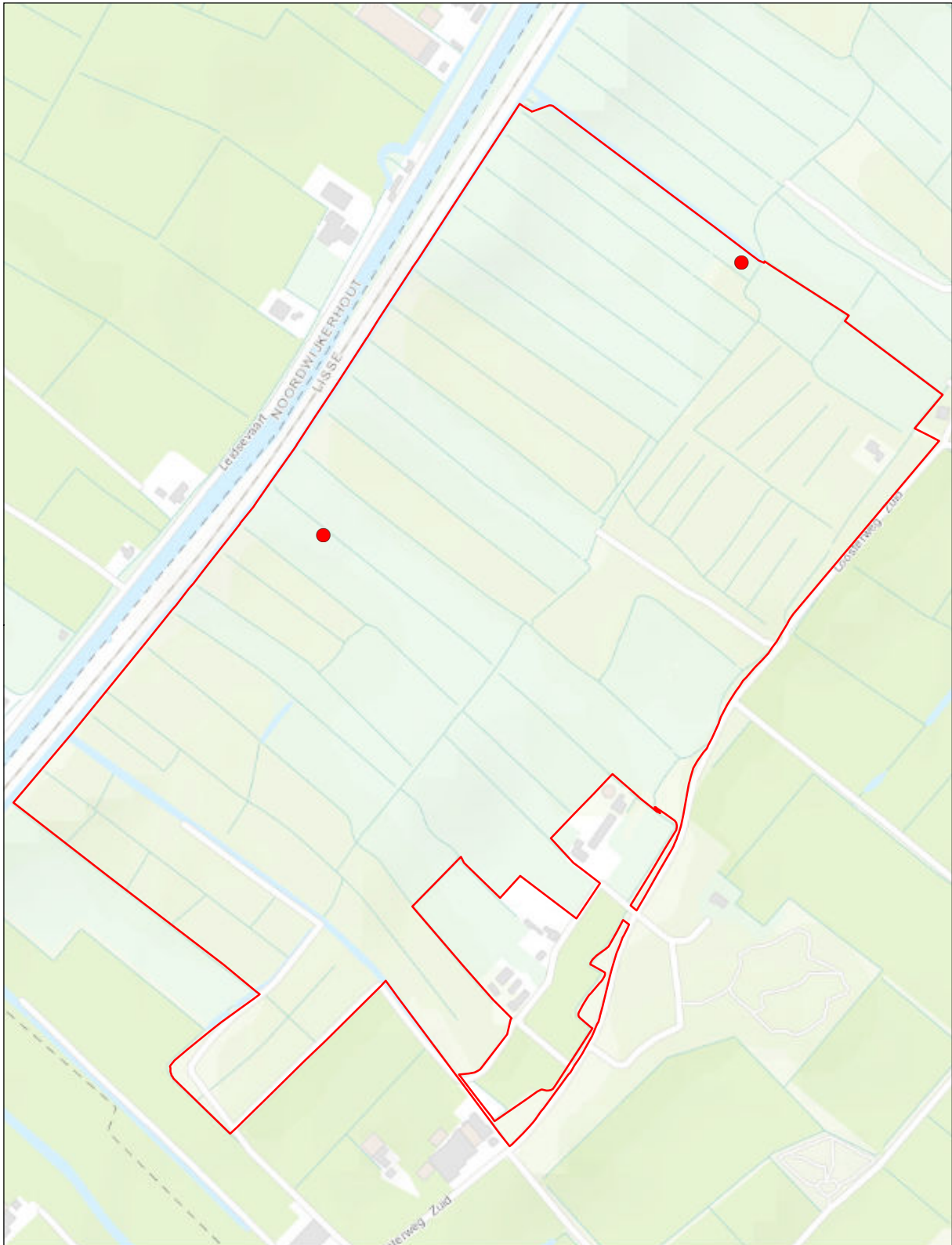
Verspreidingskaart 2020

● Fuut

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

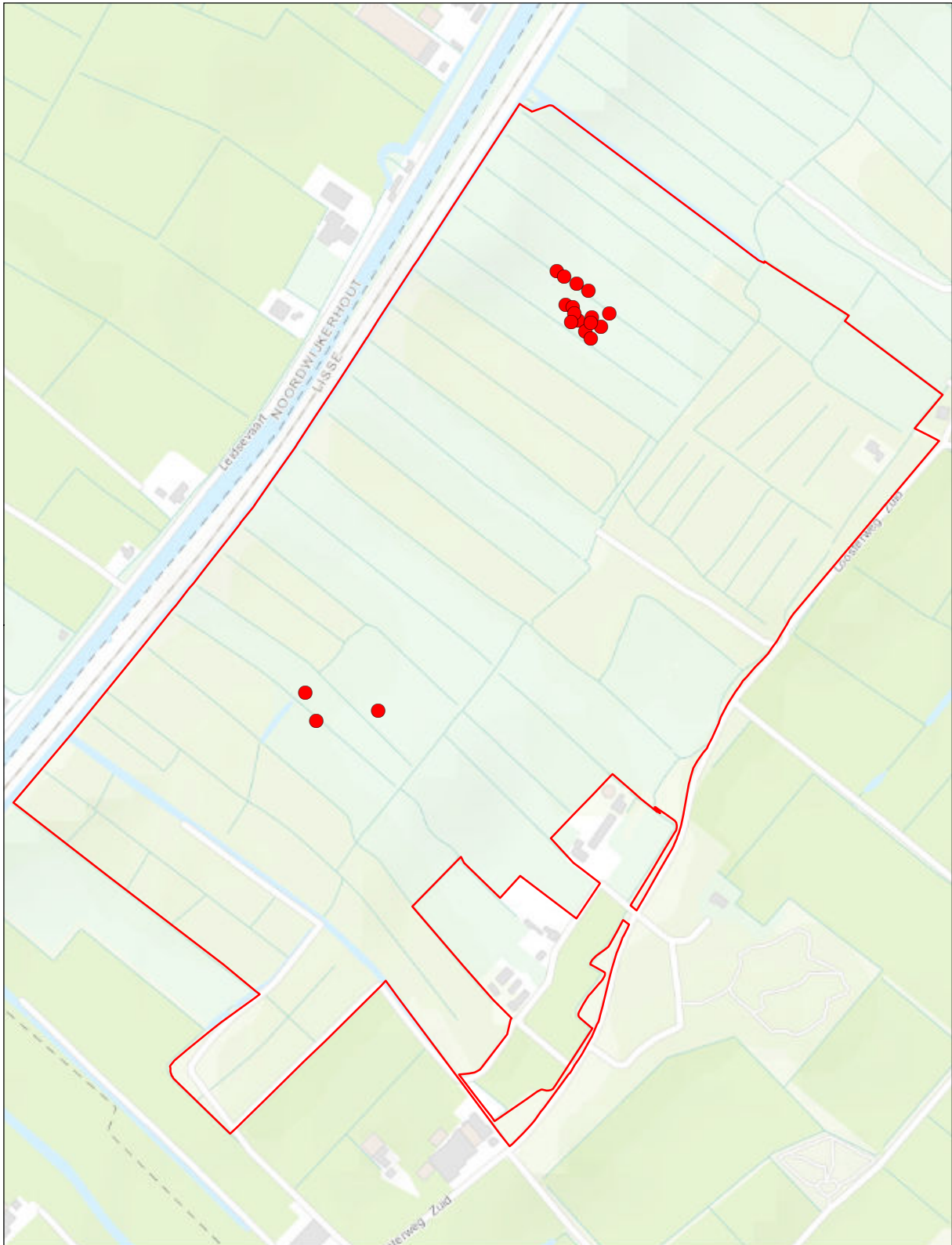
Verspreidingskaart 2020

● Knobbelzwaan

2 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

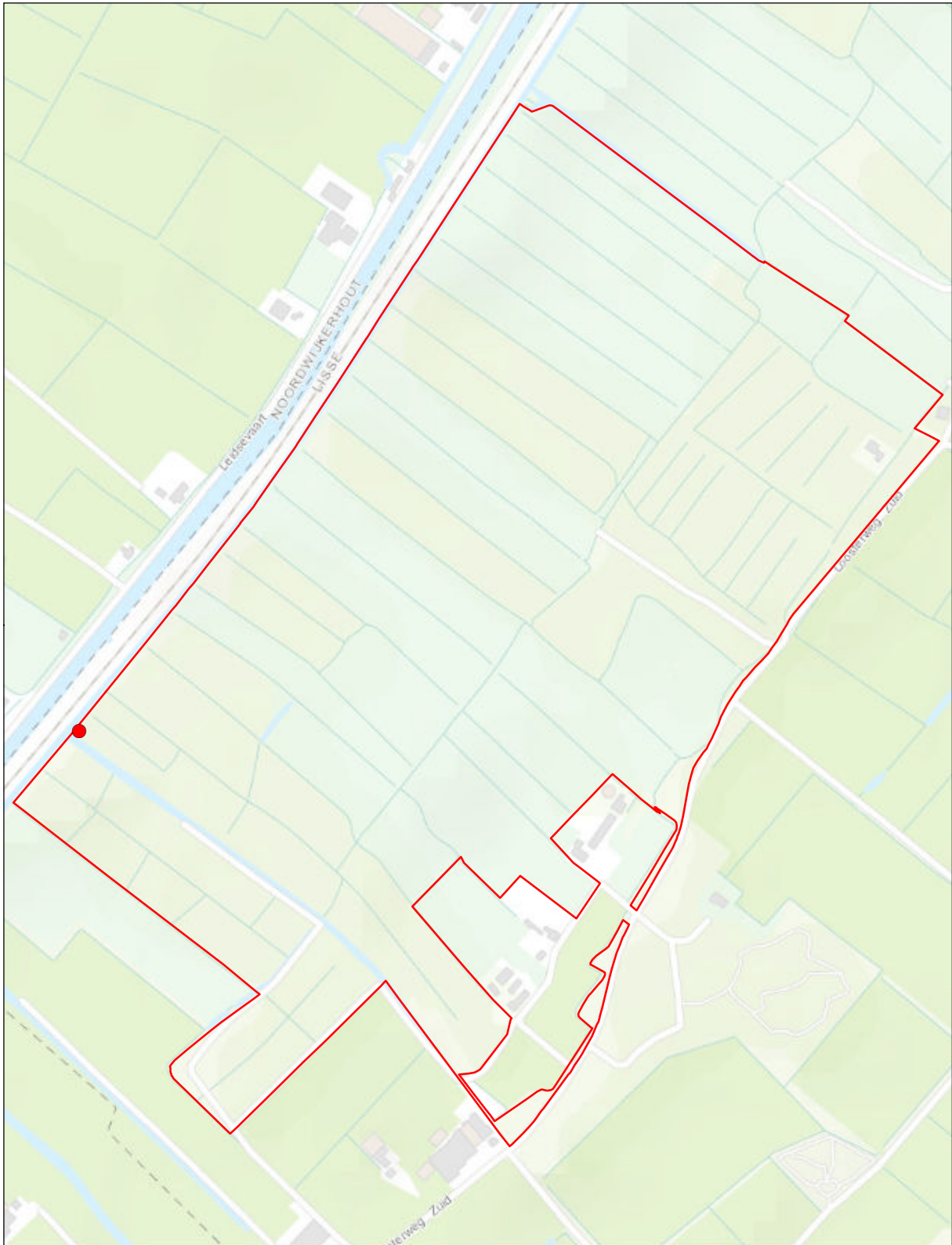
Verspreidingskaart 2020

● **Grauwe gans**

18 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

Verspreidingskaart 2020

● Grote canadese gans

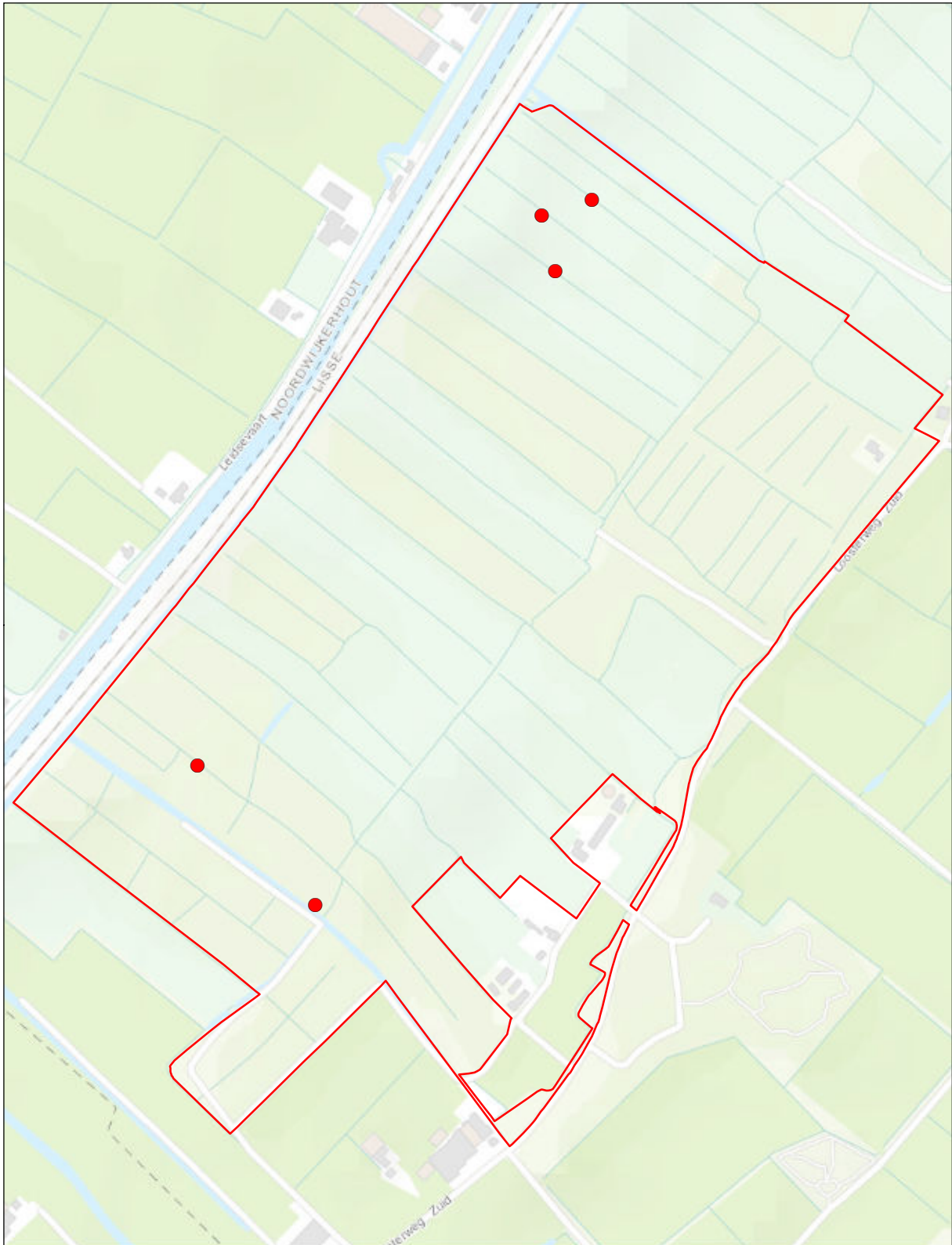
1 territorium

© Kadaster Nederland

0 0,3 km

Wassergeest

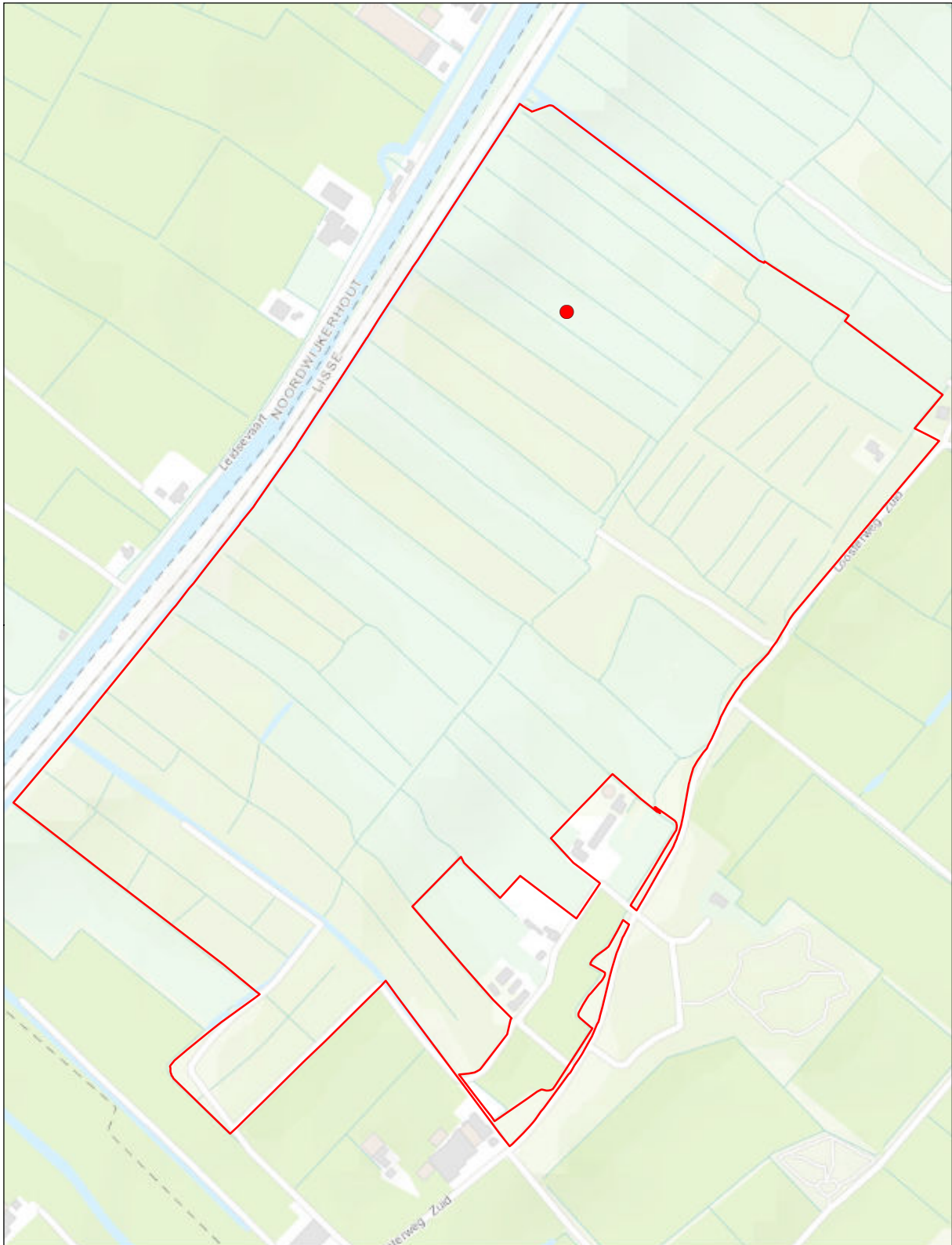
Verspreidingskaart 2020

● Nijlgans

5 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

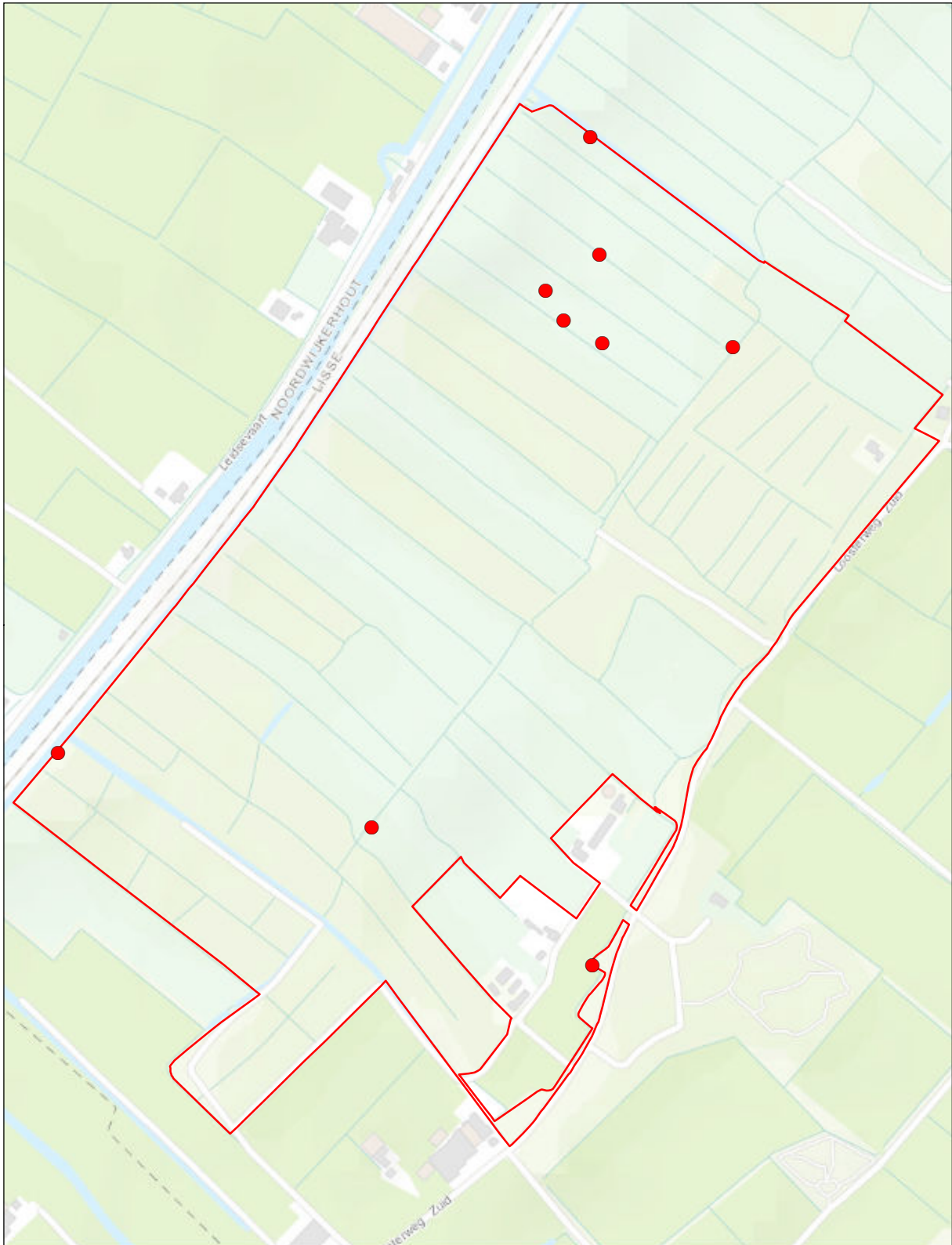
Verspreidingskaart 2020

● **Bergeend**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

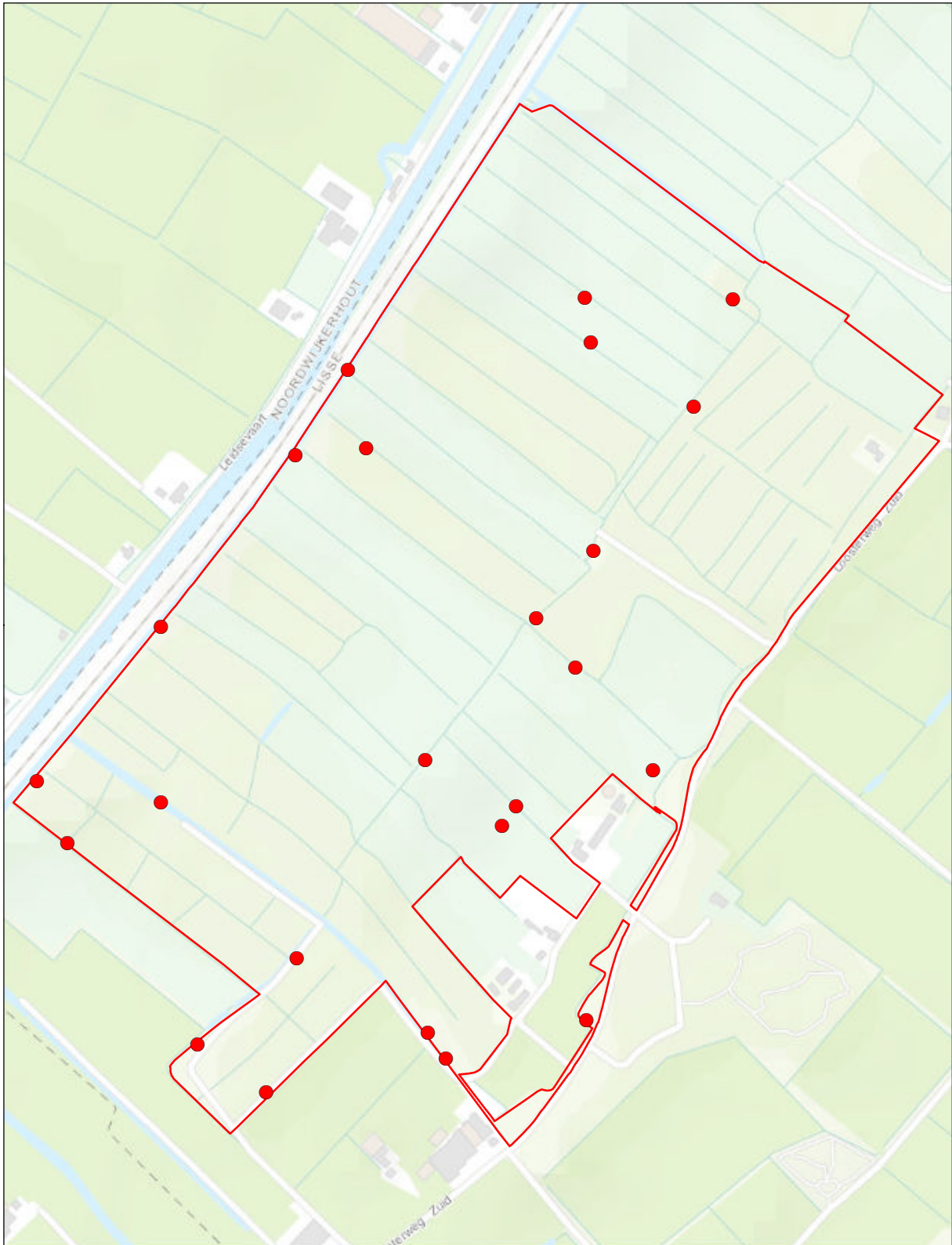
Verspreidingskaart 2020

● Krakeend

9 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

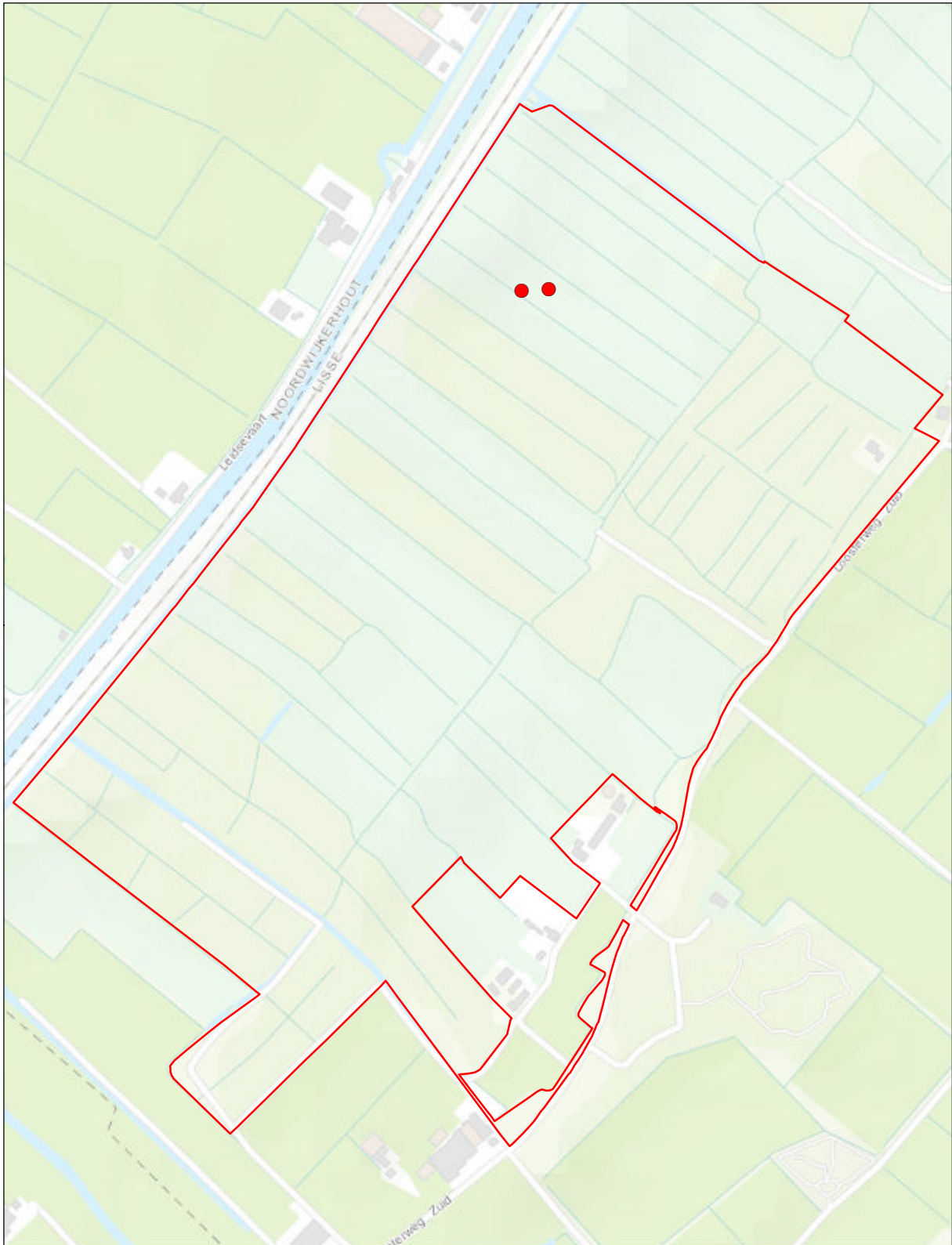
Verspreidingskaart 2020

● **Wilde eend**

24 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

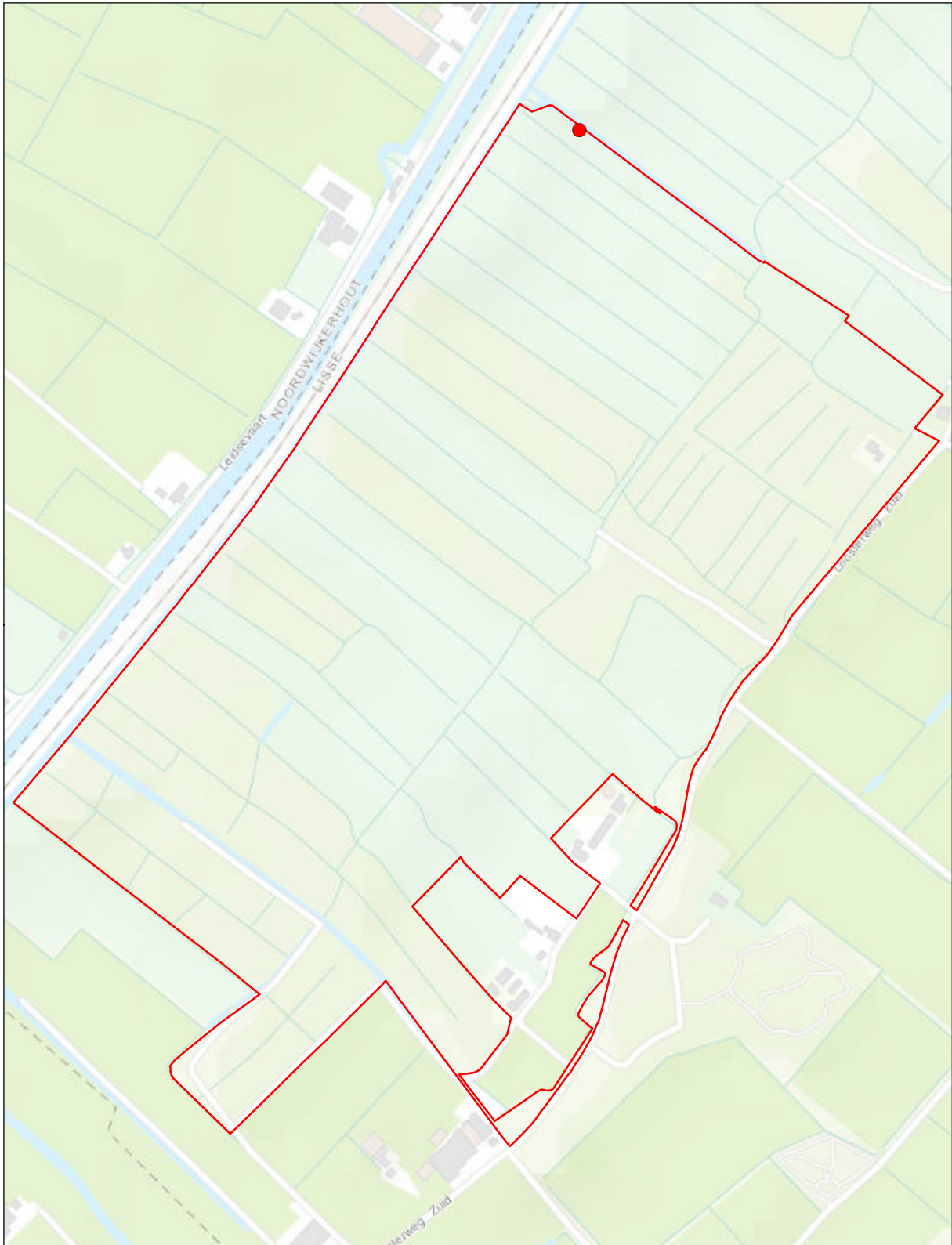
Verspreidingskaart 2020

● Slobeend

2 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

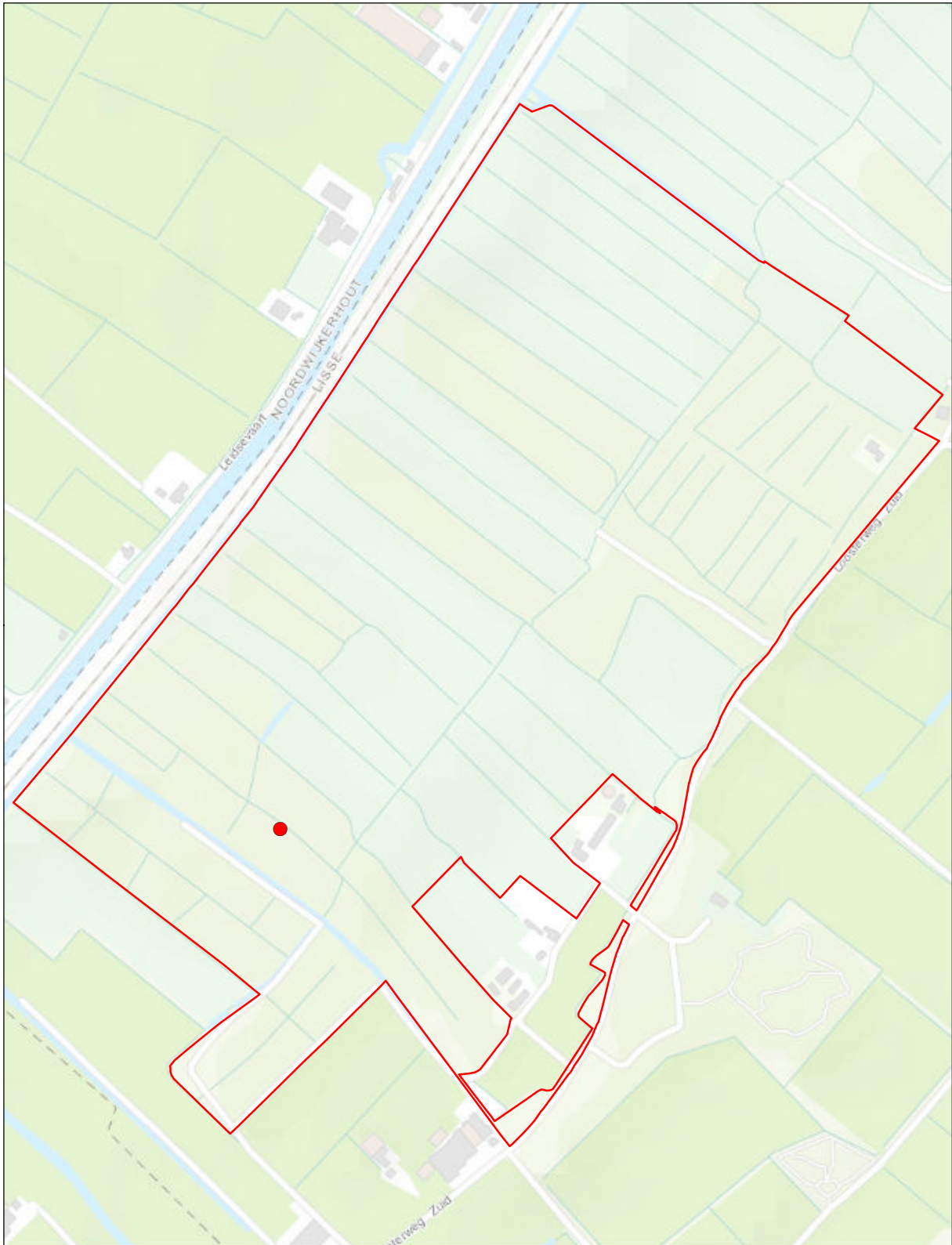
Verspreidingskaart 2020

● **Kuifeend**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

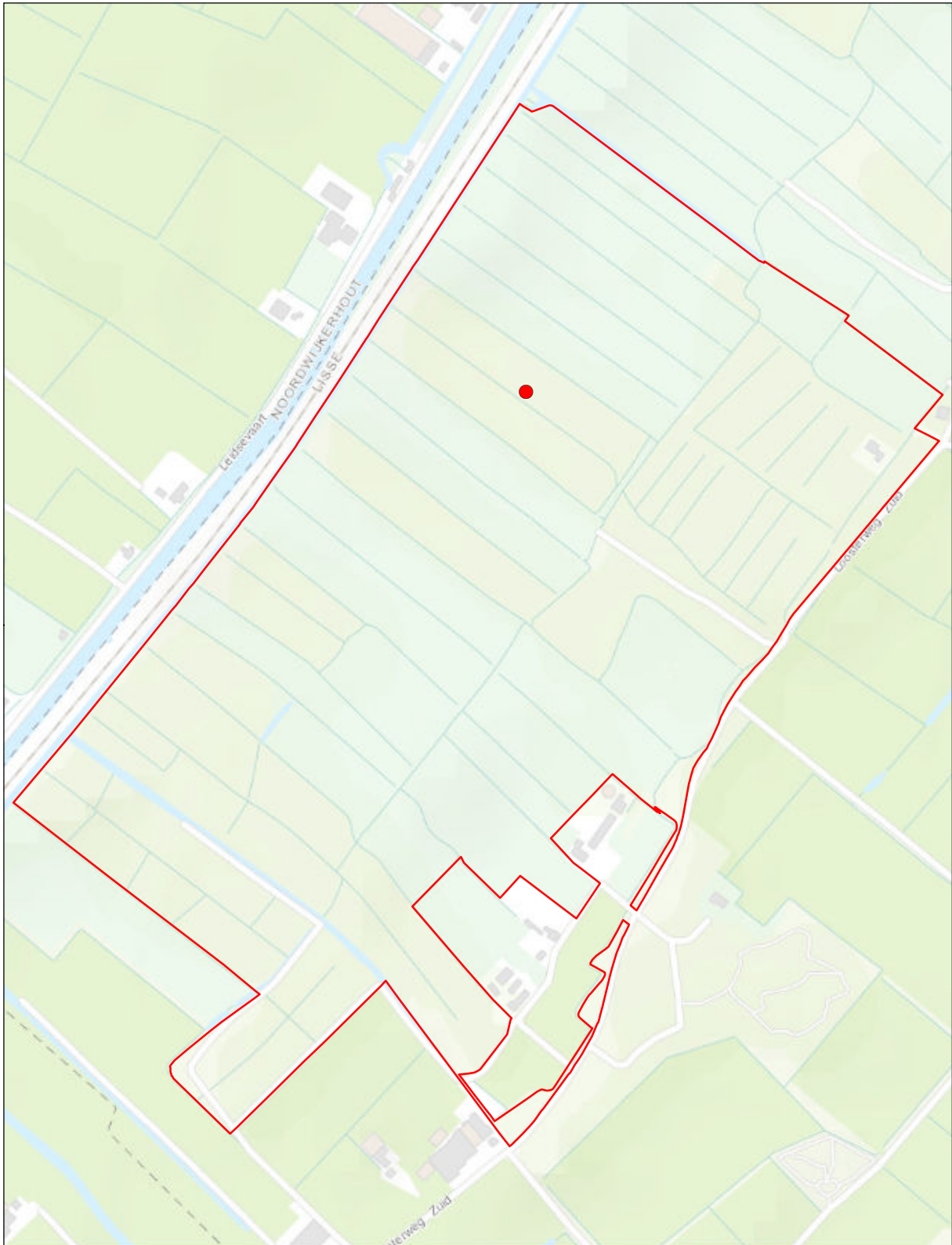
Verspreidingskaart 2020

● **Havik**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

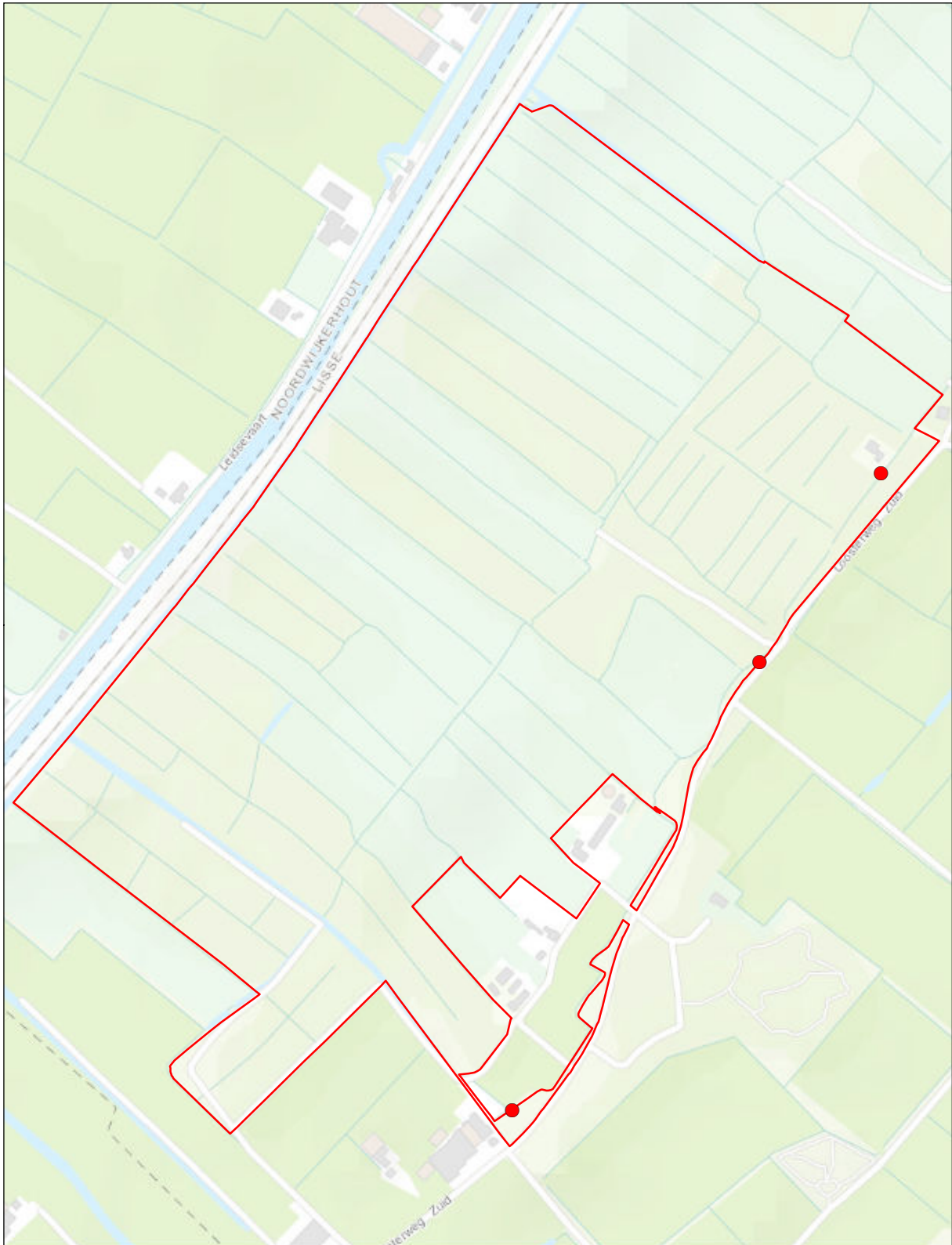
Verspreidingskaart 2020

● Buizerd

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

Verspreidingskaart 2020

● Waterhoen

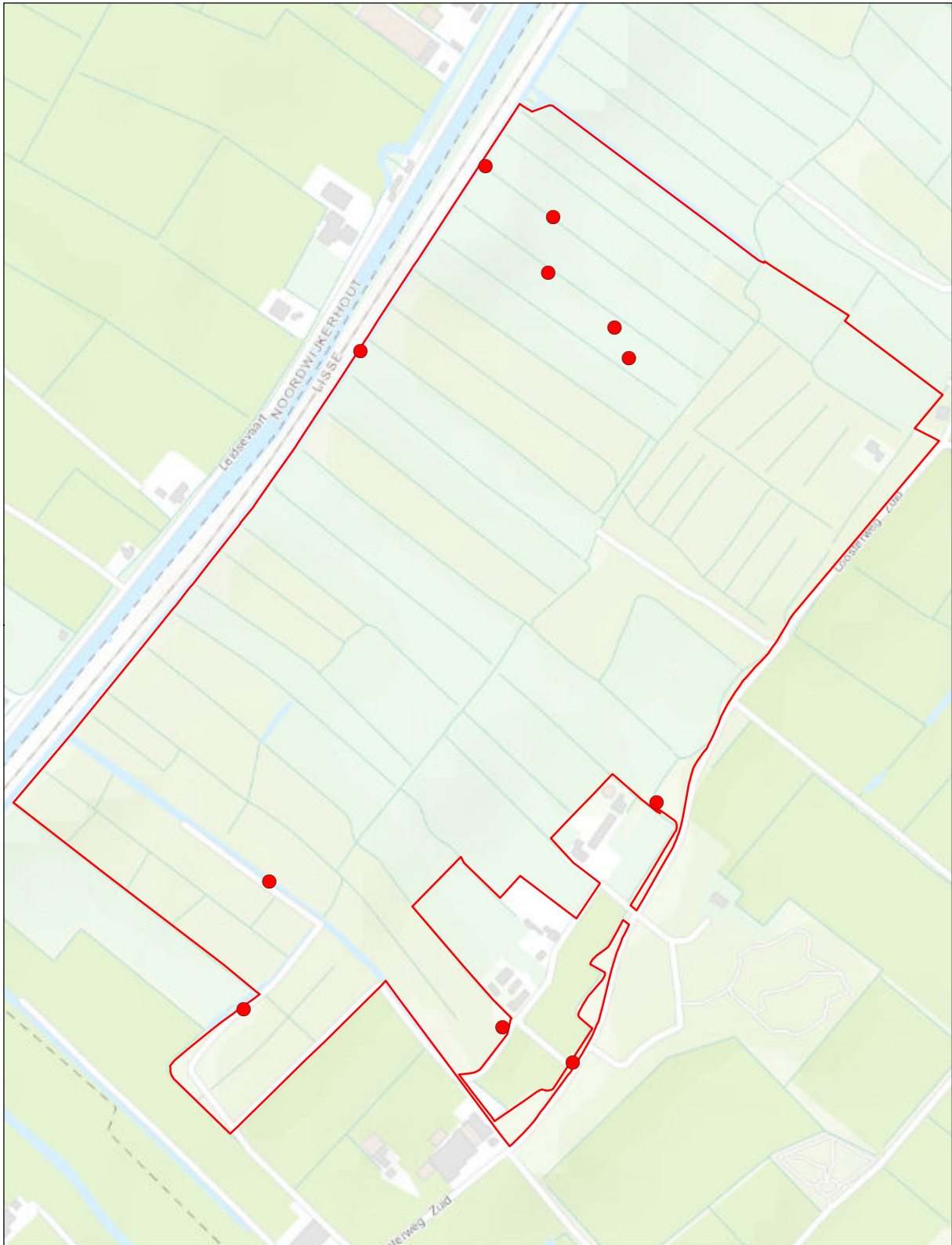
3 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,3 km

Wassergeest

Verspreidingskaart 2020

● Meerkoet

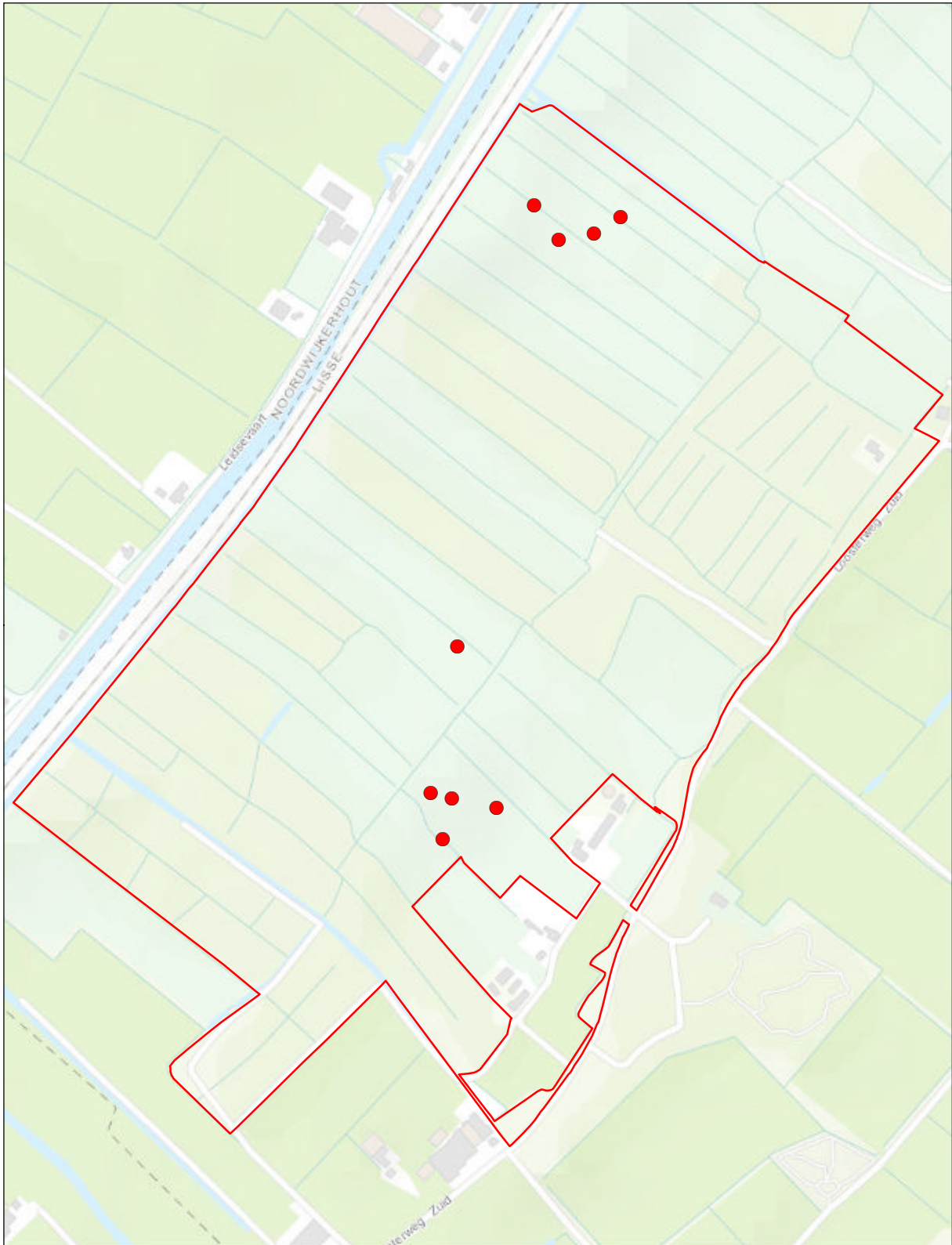
11 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,3 km

Wassergeest

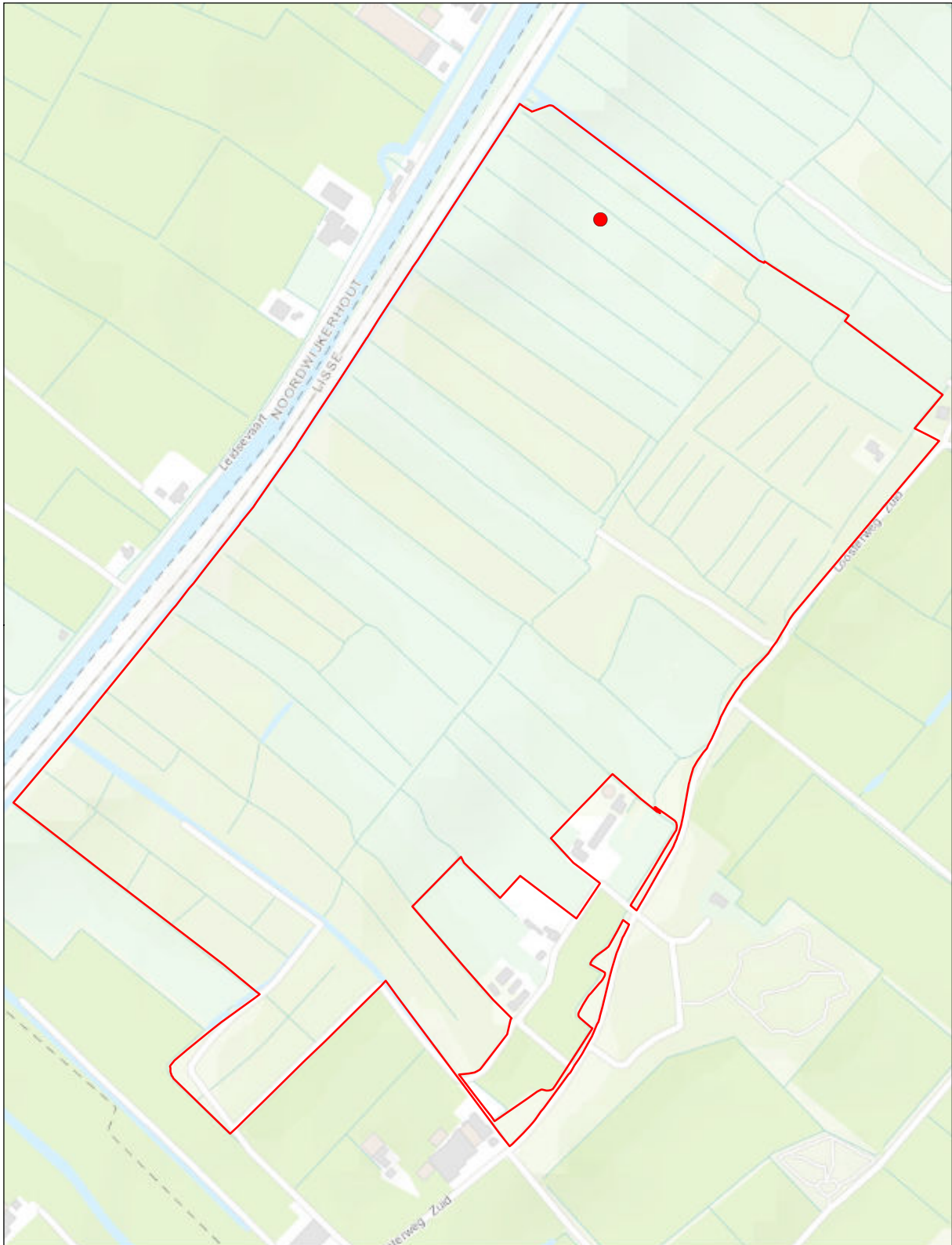
Verspreidingskaart 2020

● Kievit

9 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

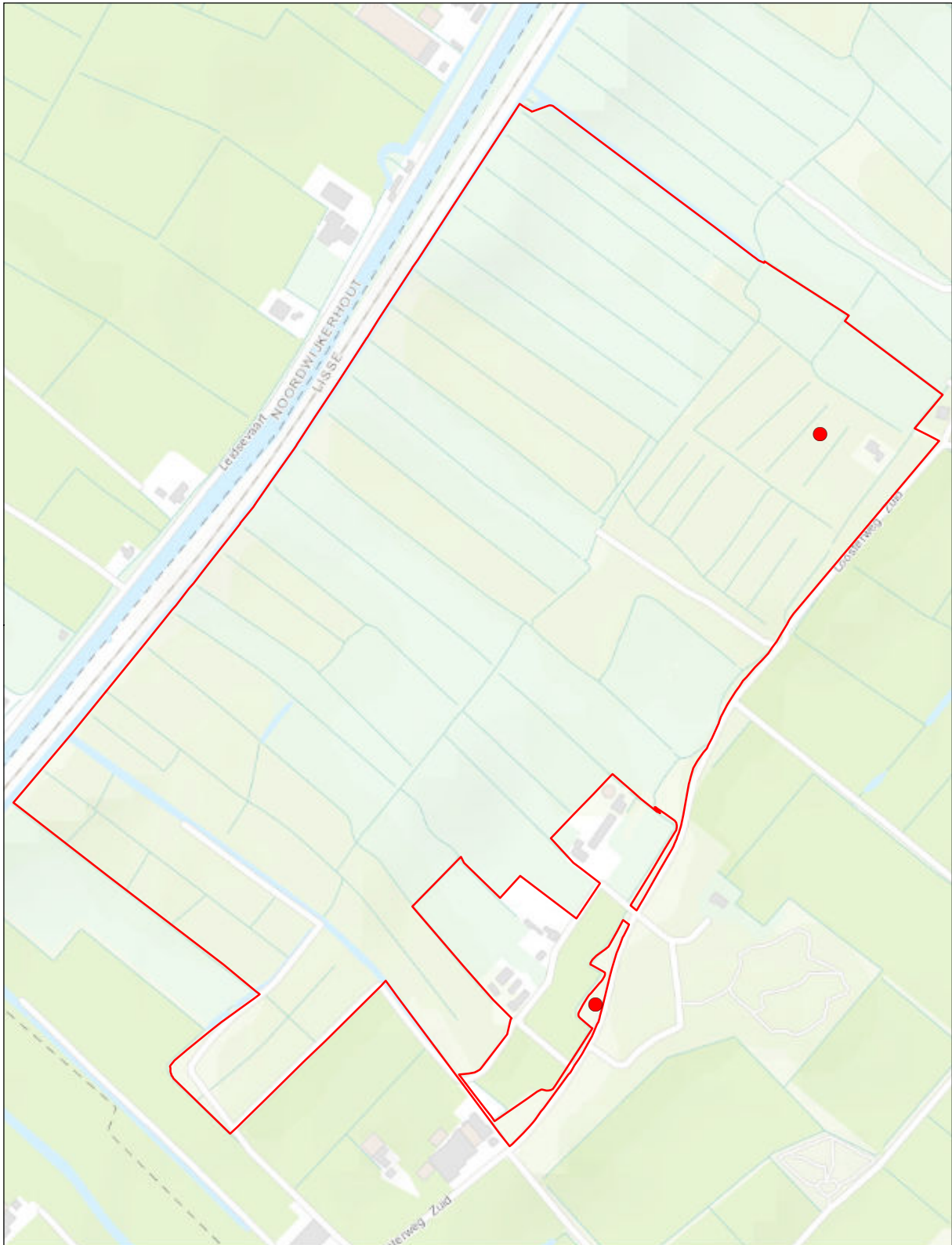
Verspreidingskaart 2020

● Grutto

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

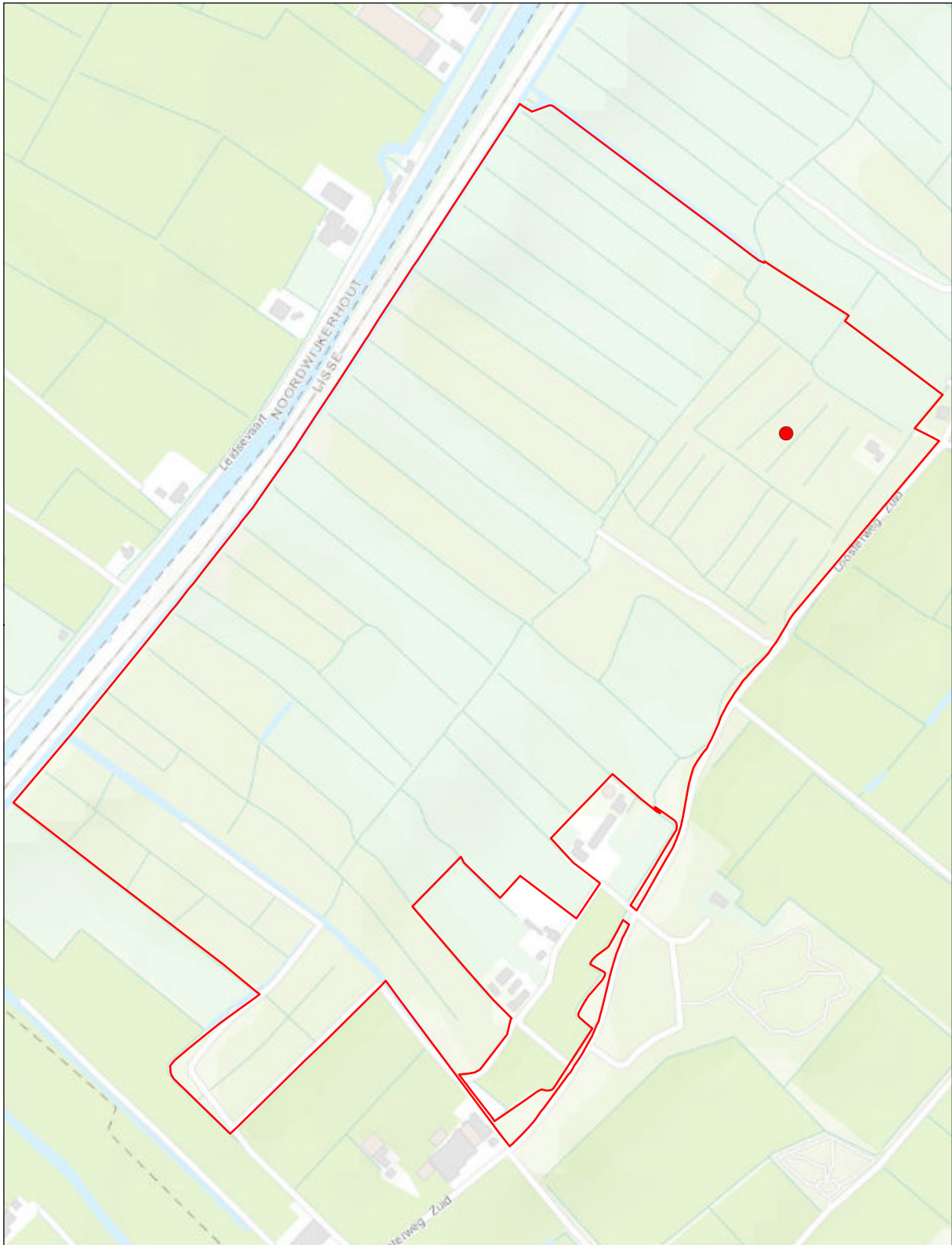
Verspreidingskaart 2020

● Holenduif

2 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

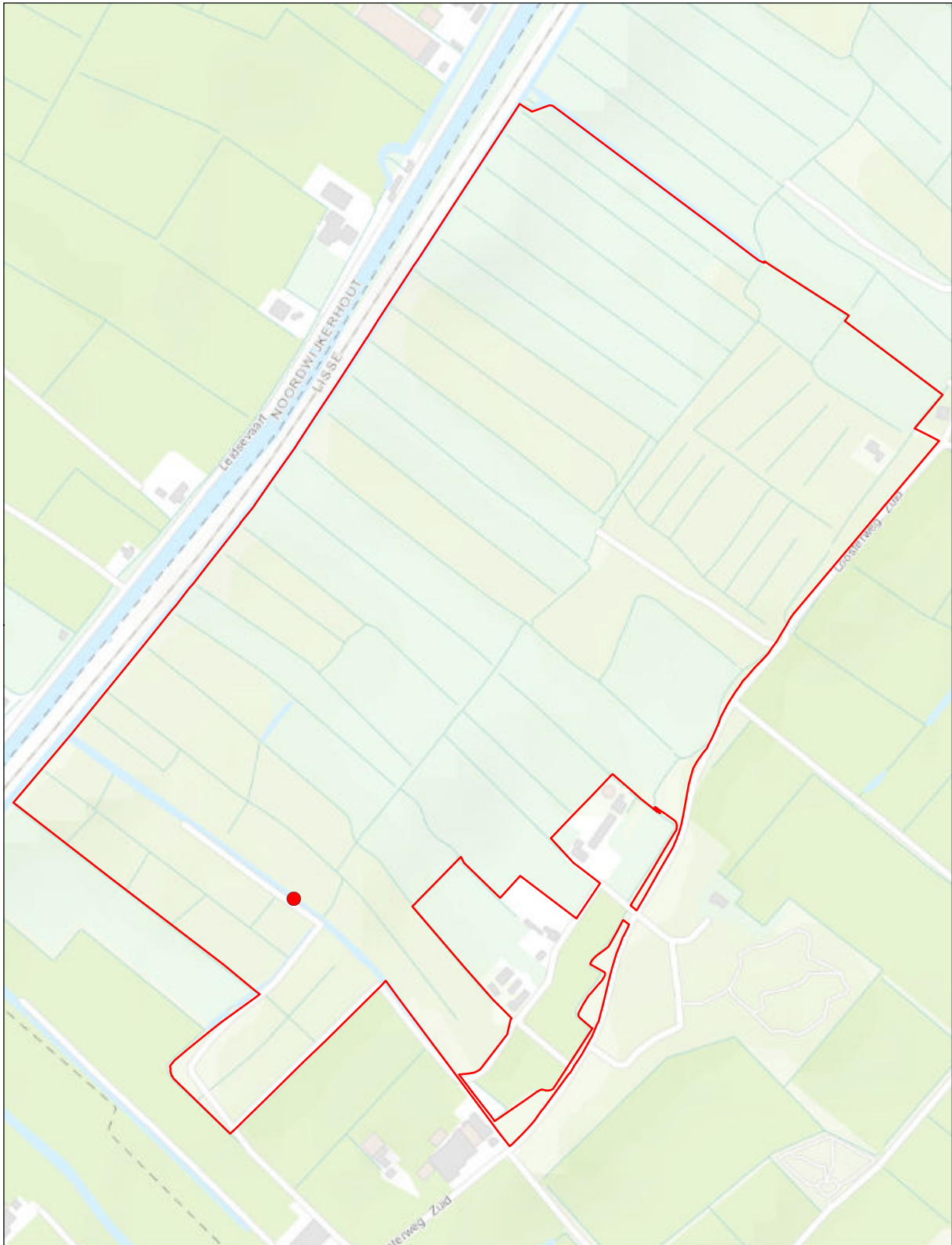
Verspreidingskaart 2020

● Koekoek

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

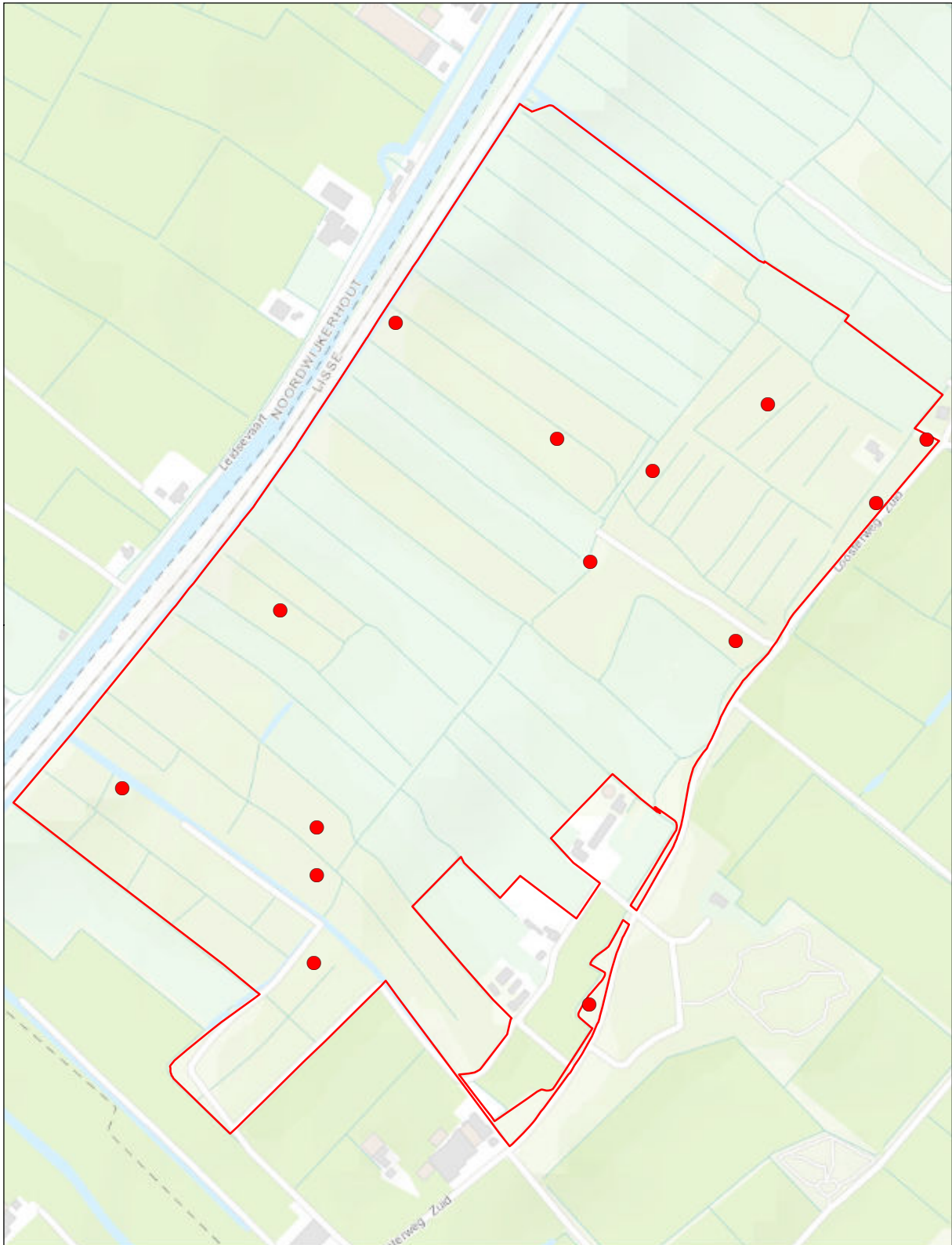
Verspreidingskaart 2020

● IJsvogel

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

Verspreidingskaart 2020

● **Grote bonte specht**

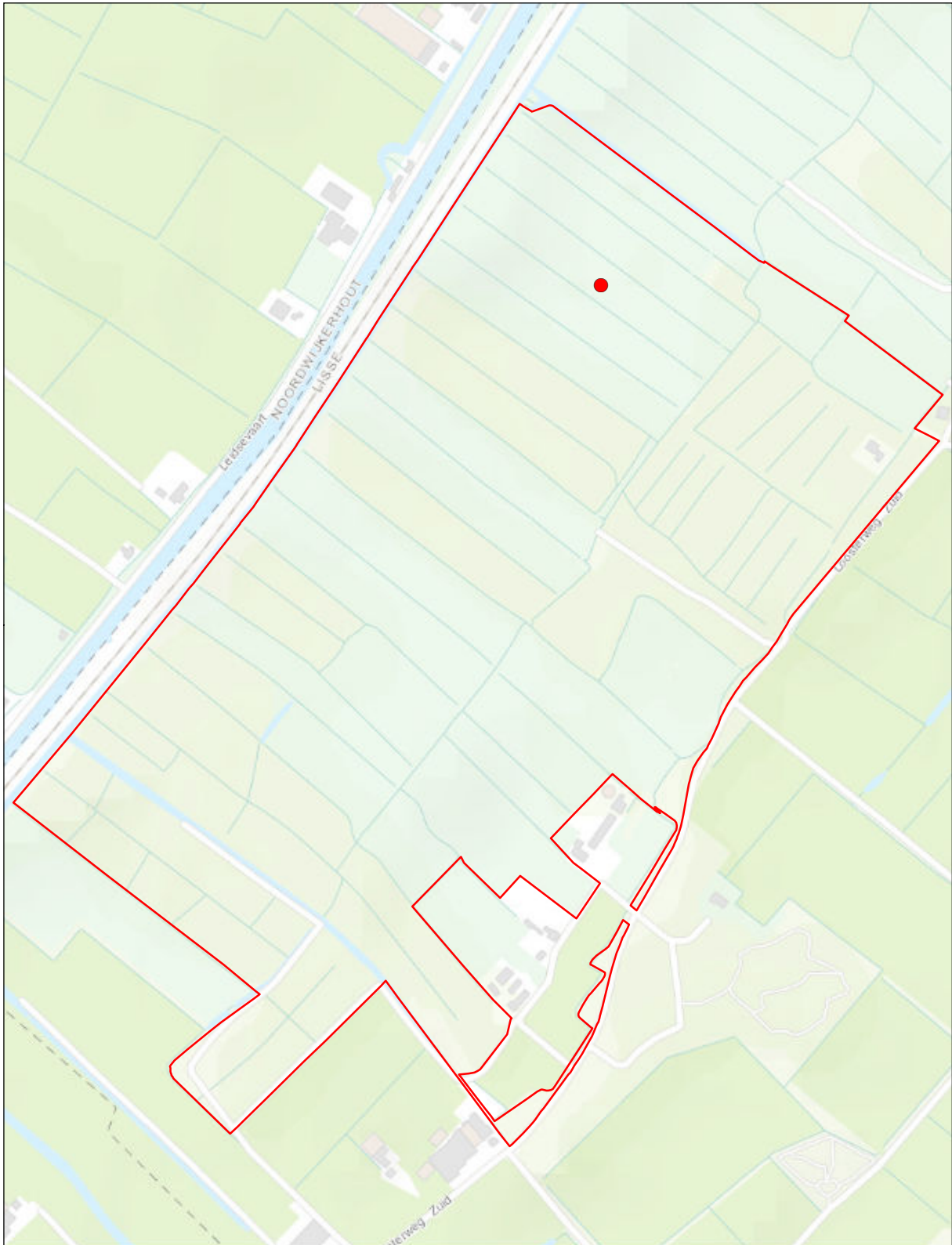
14 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,3 km

Wassergeest

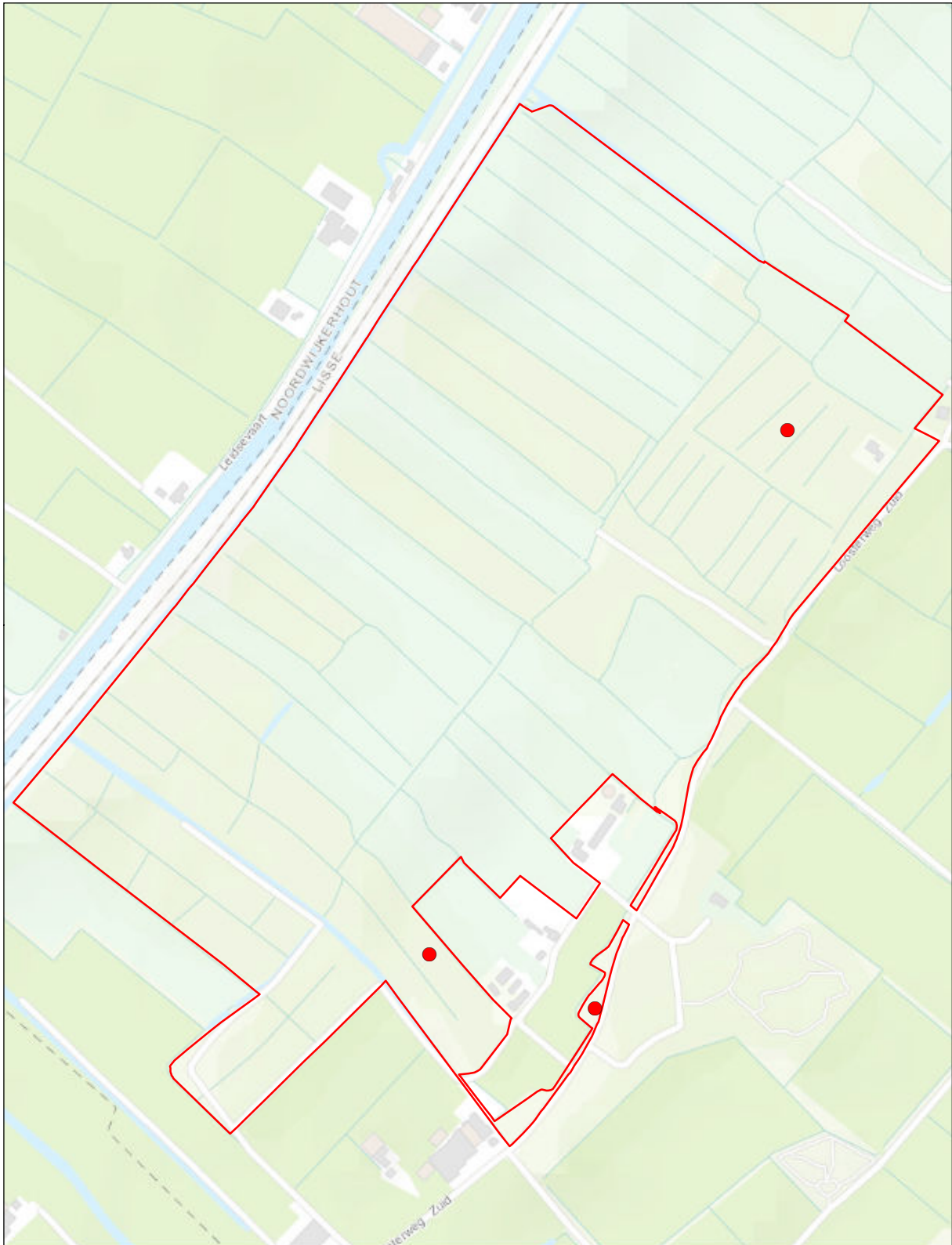
Verspreidingskaart 2020

● Gele kwikstaart

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

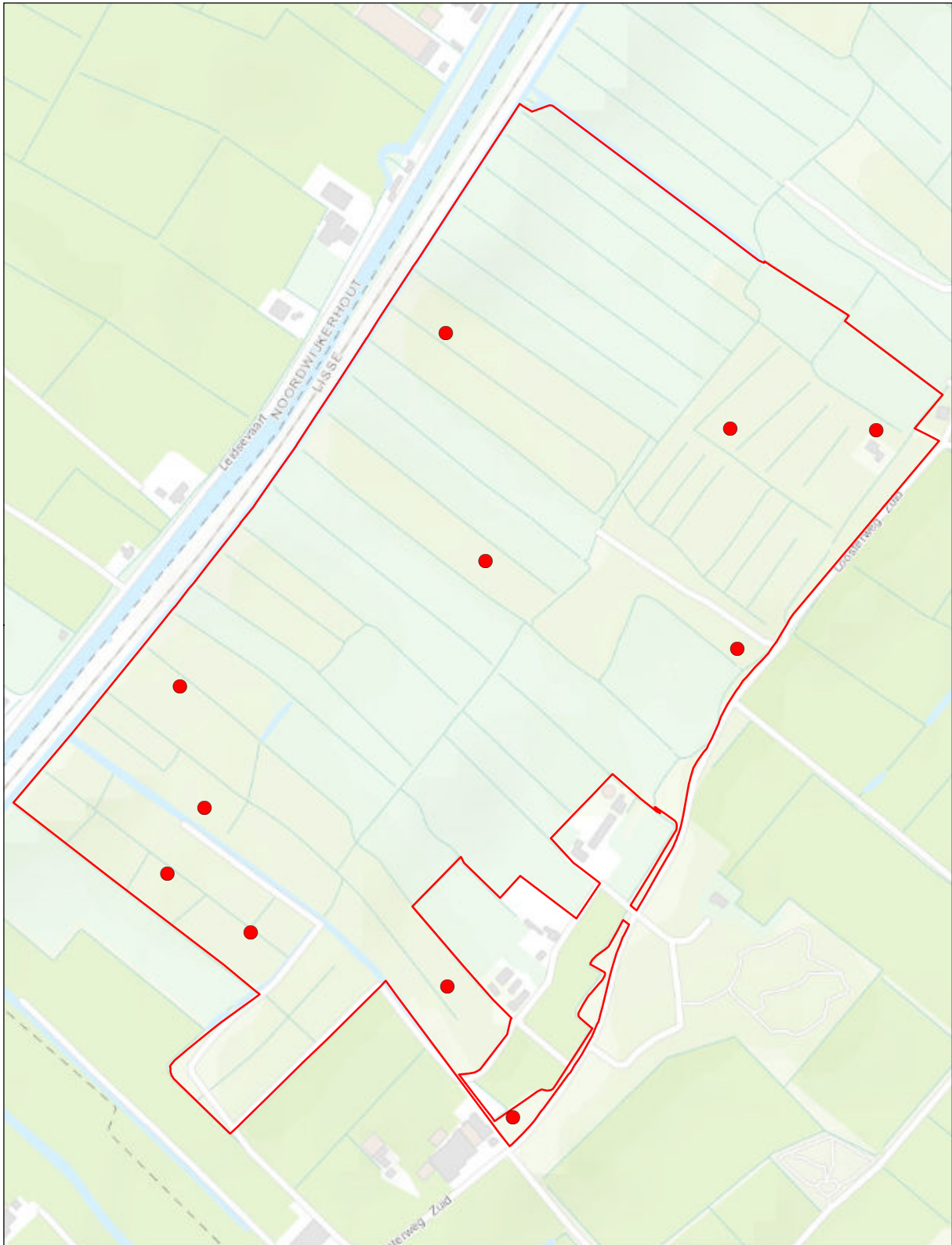
Verspreidingskaart 2020

● **Nachtegaal**

3 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

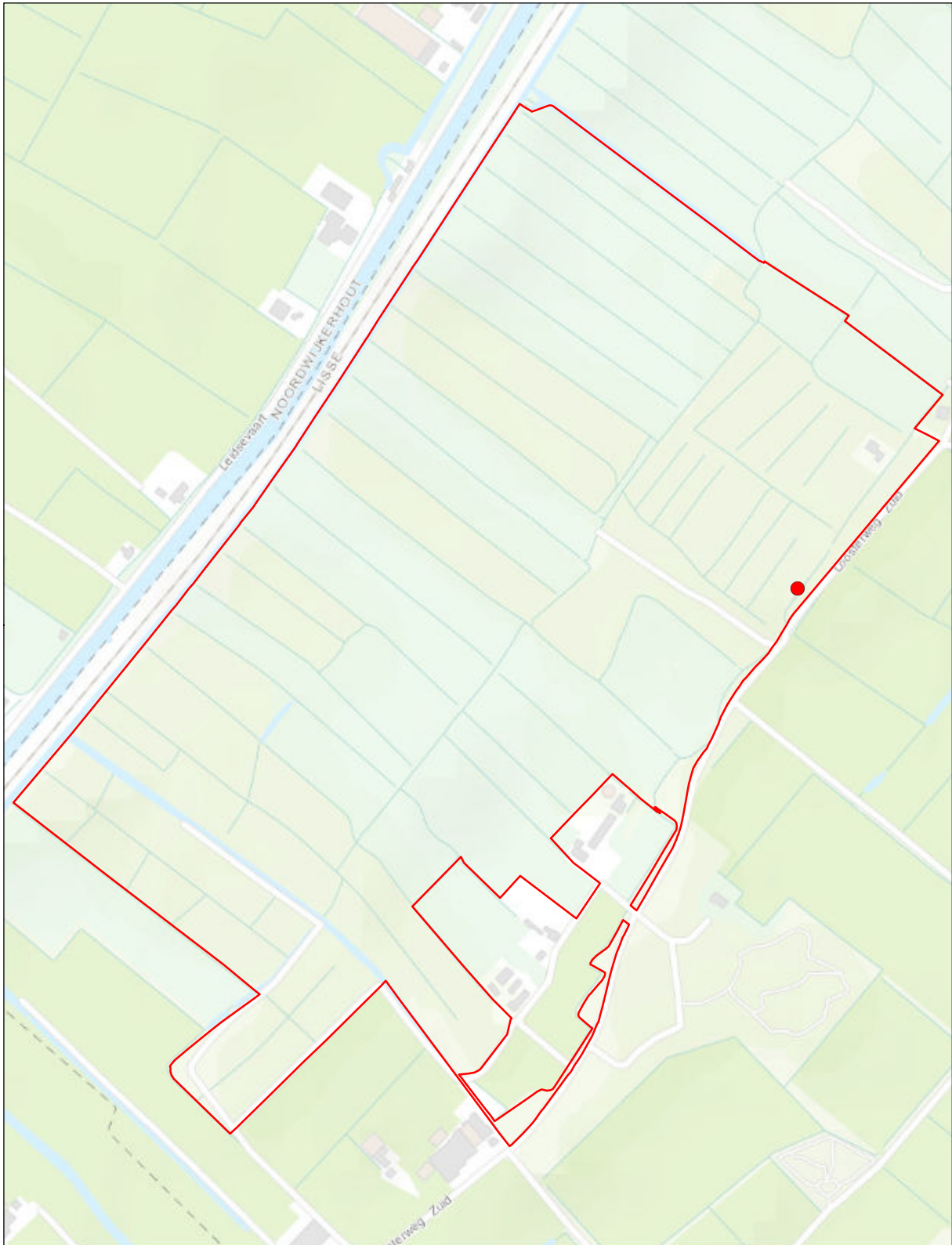
Verspreidingskaart 2020

● Zanglijster

11 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

Verspreidingskaart 2020

● **Grote lijster**

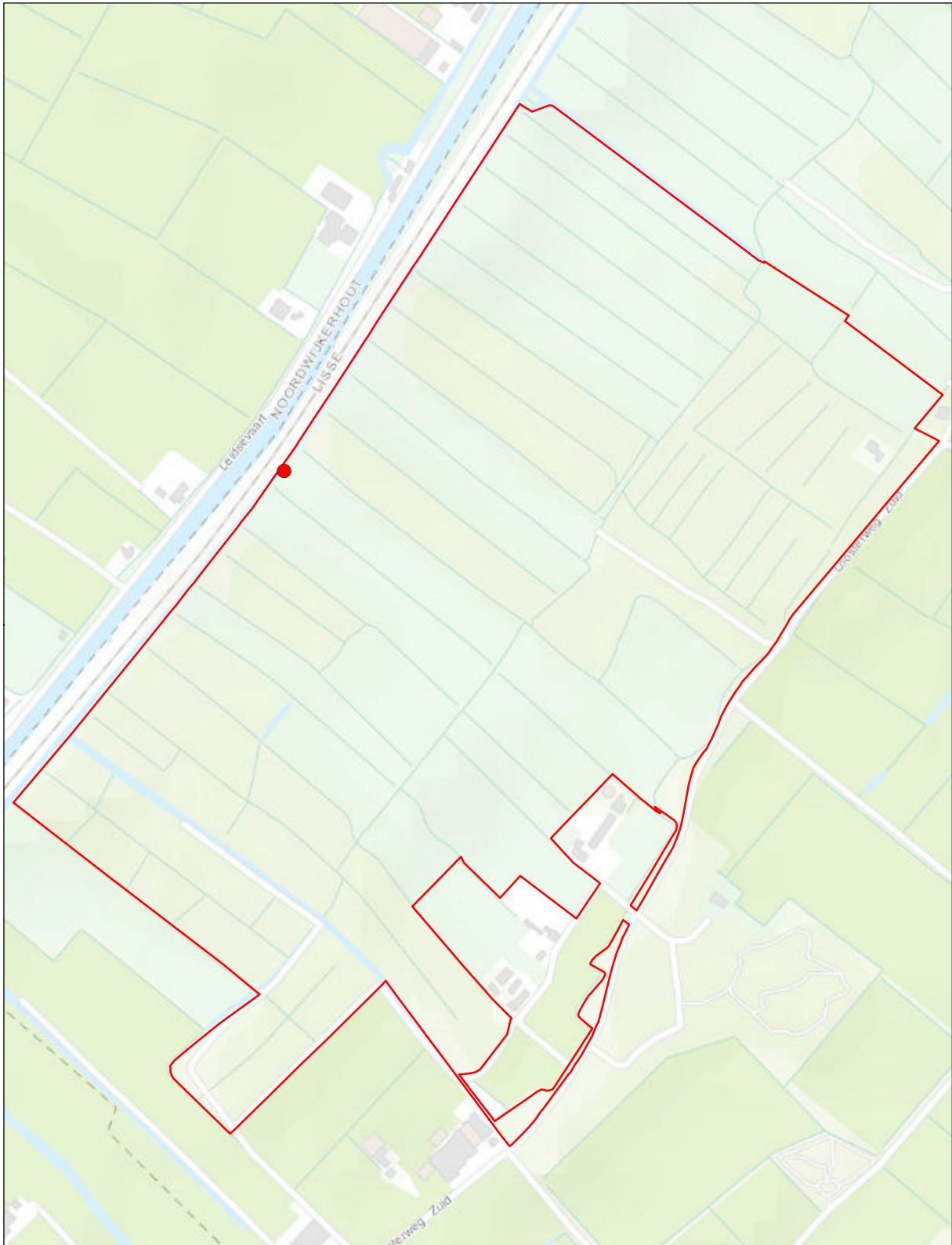
1 territorium

© Kadaster Nederland

0 0,3 km

Wassergeest

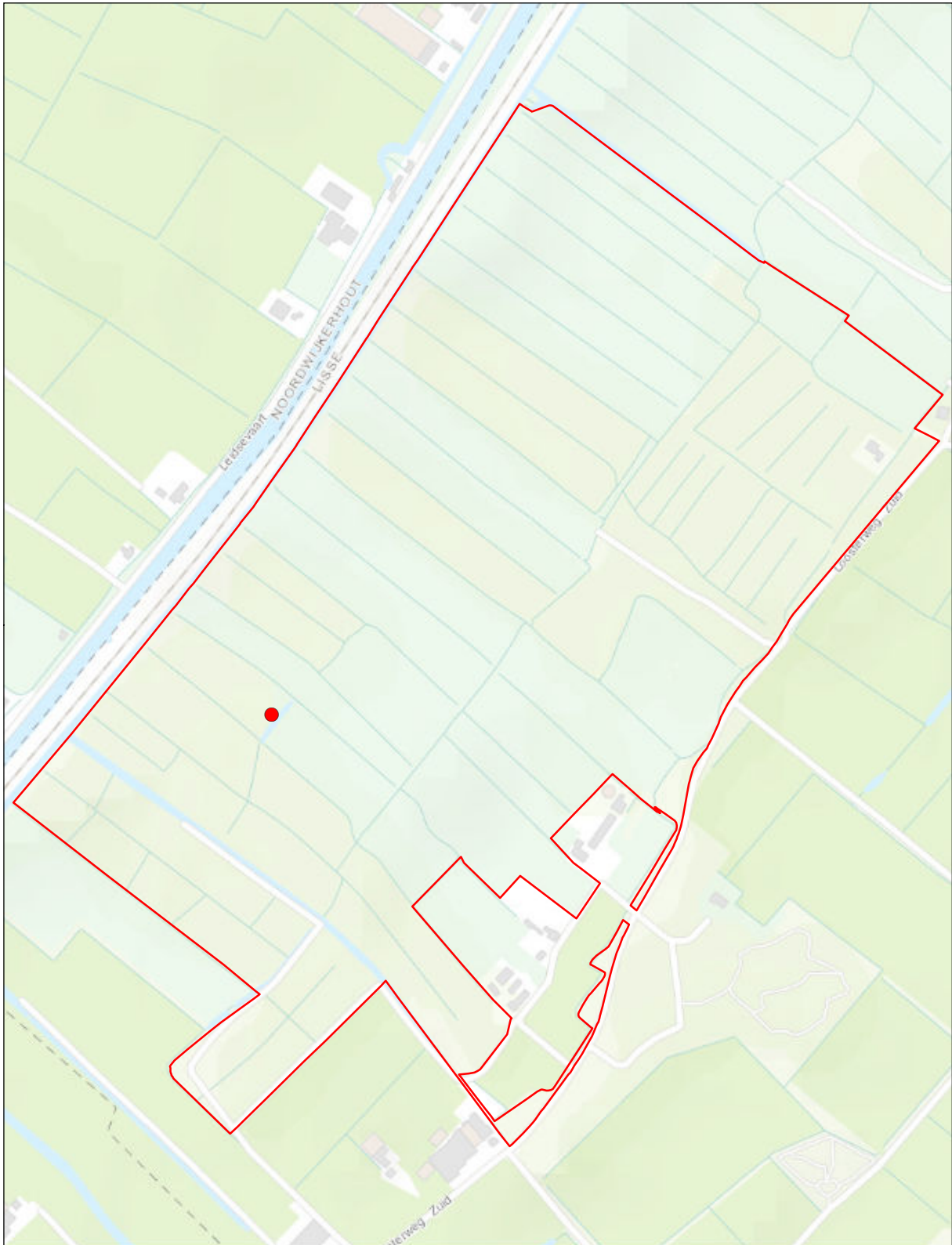
Verspreidingskaart 2020

● Rietzanger

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

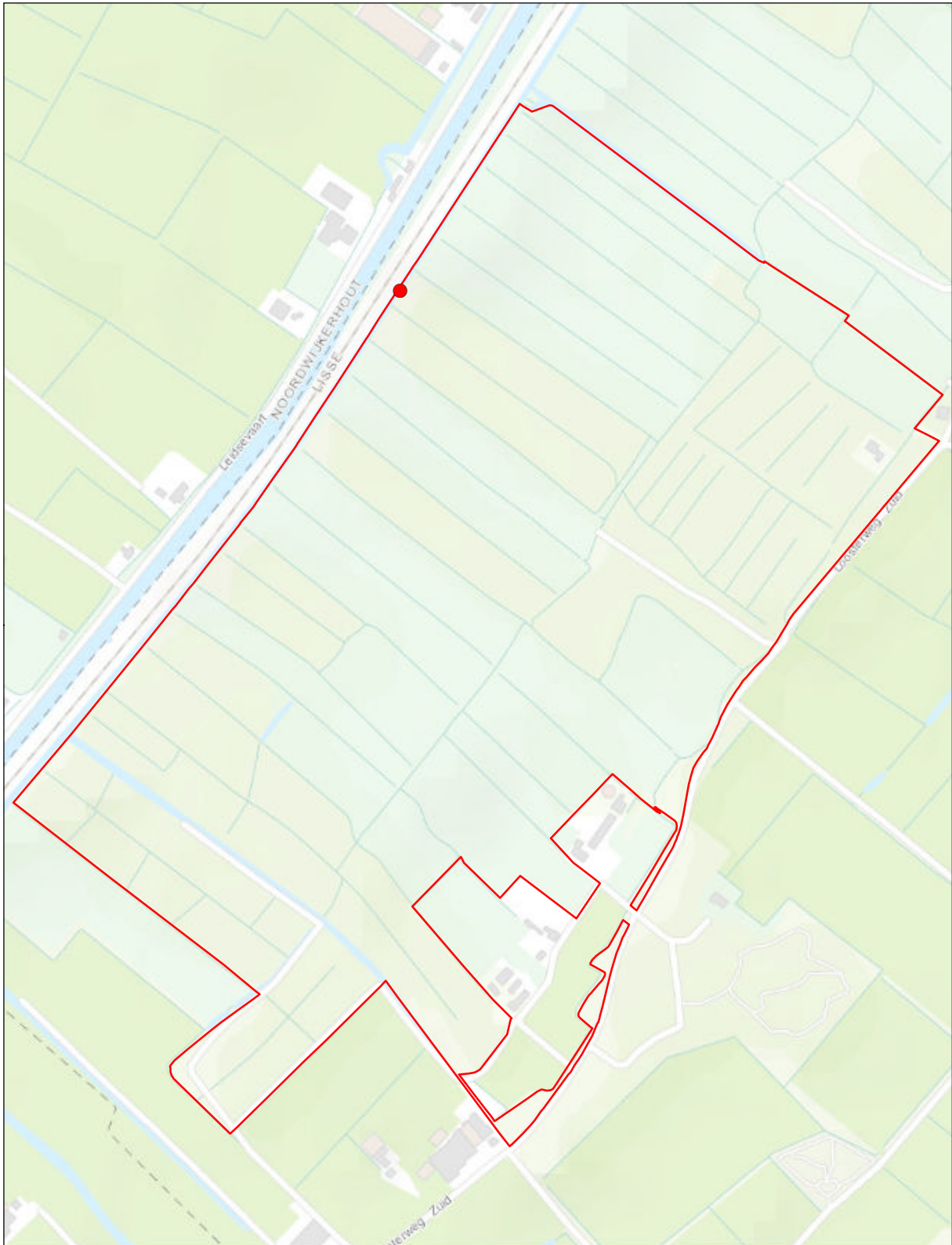
Verspreidingskaart 2020

● Kleine karekiet

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

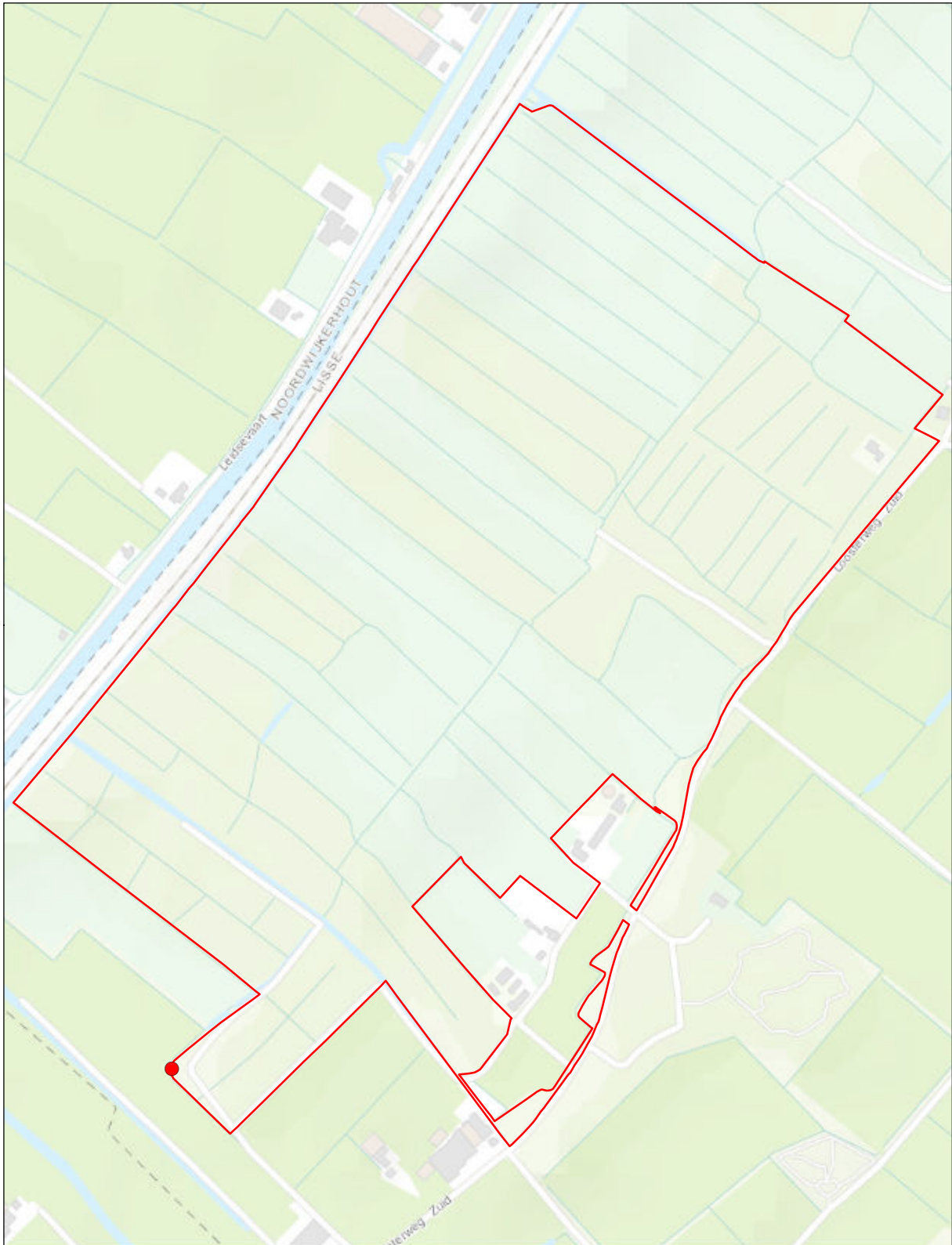
Verspreidingskaart 2020

● Spotvogel

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

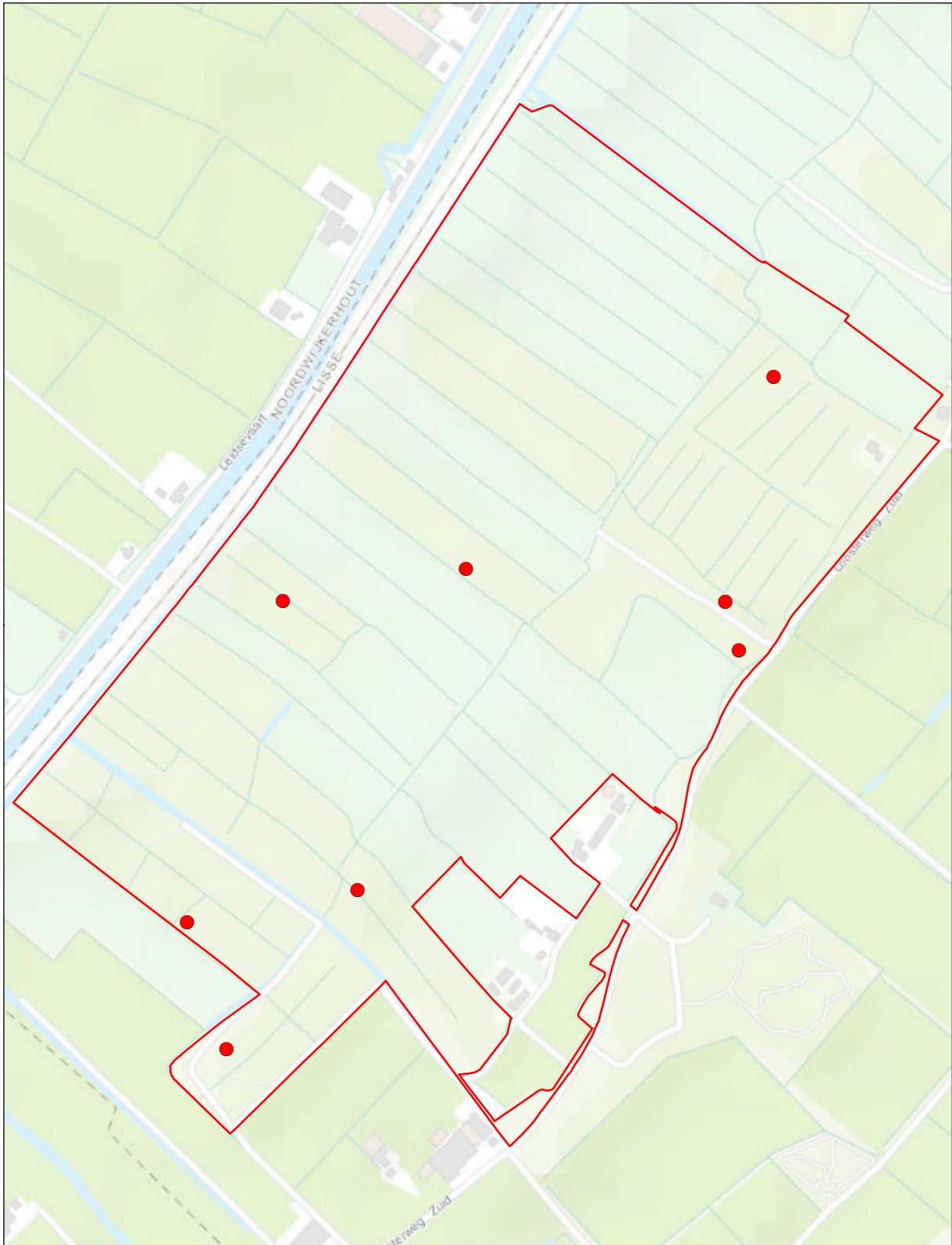
Verspreidingskaart 2020

● Grasmus

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

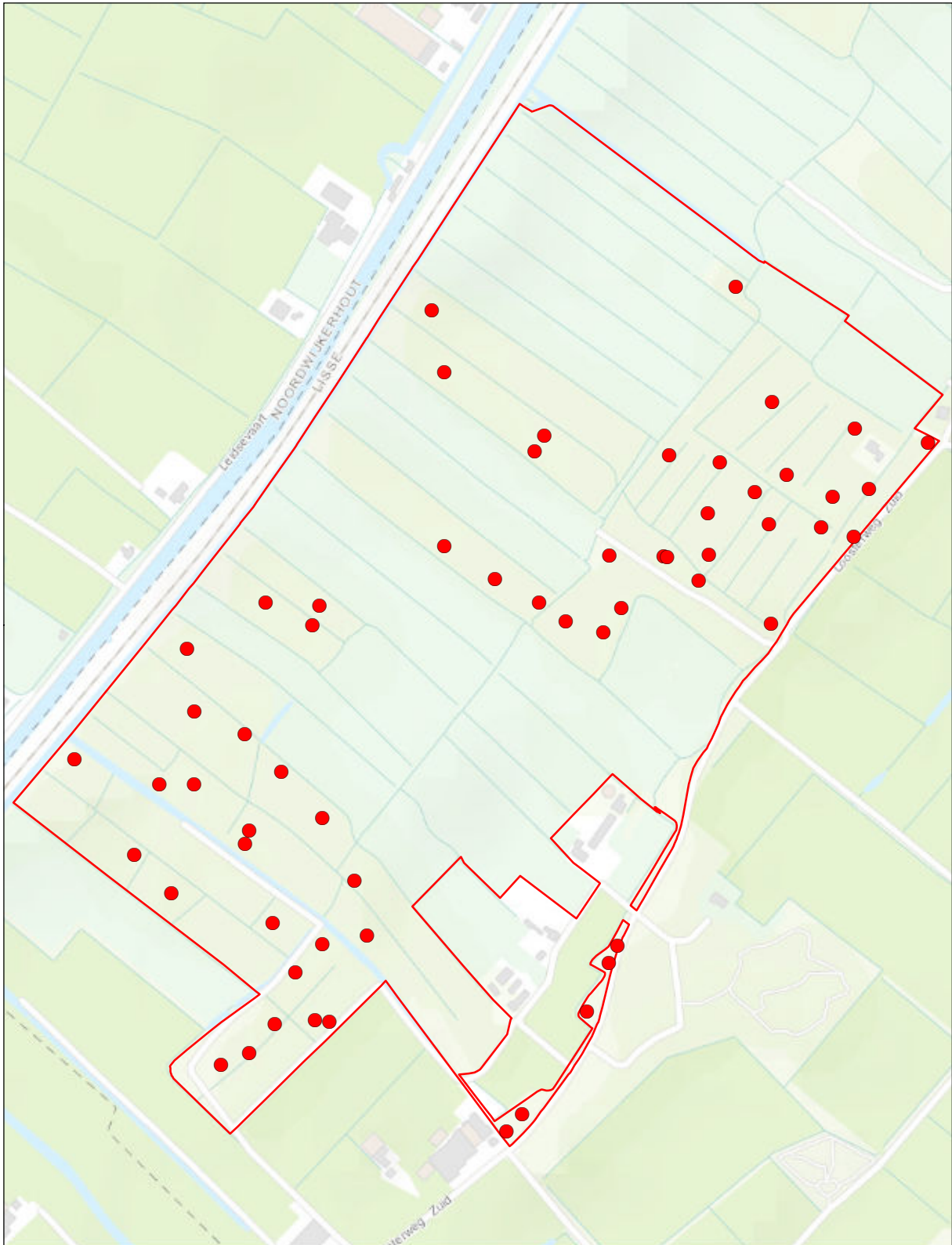
Verspreidingskaart 2020

● Tuinfluiter

8 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

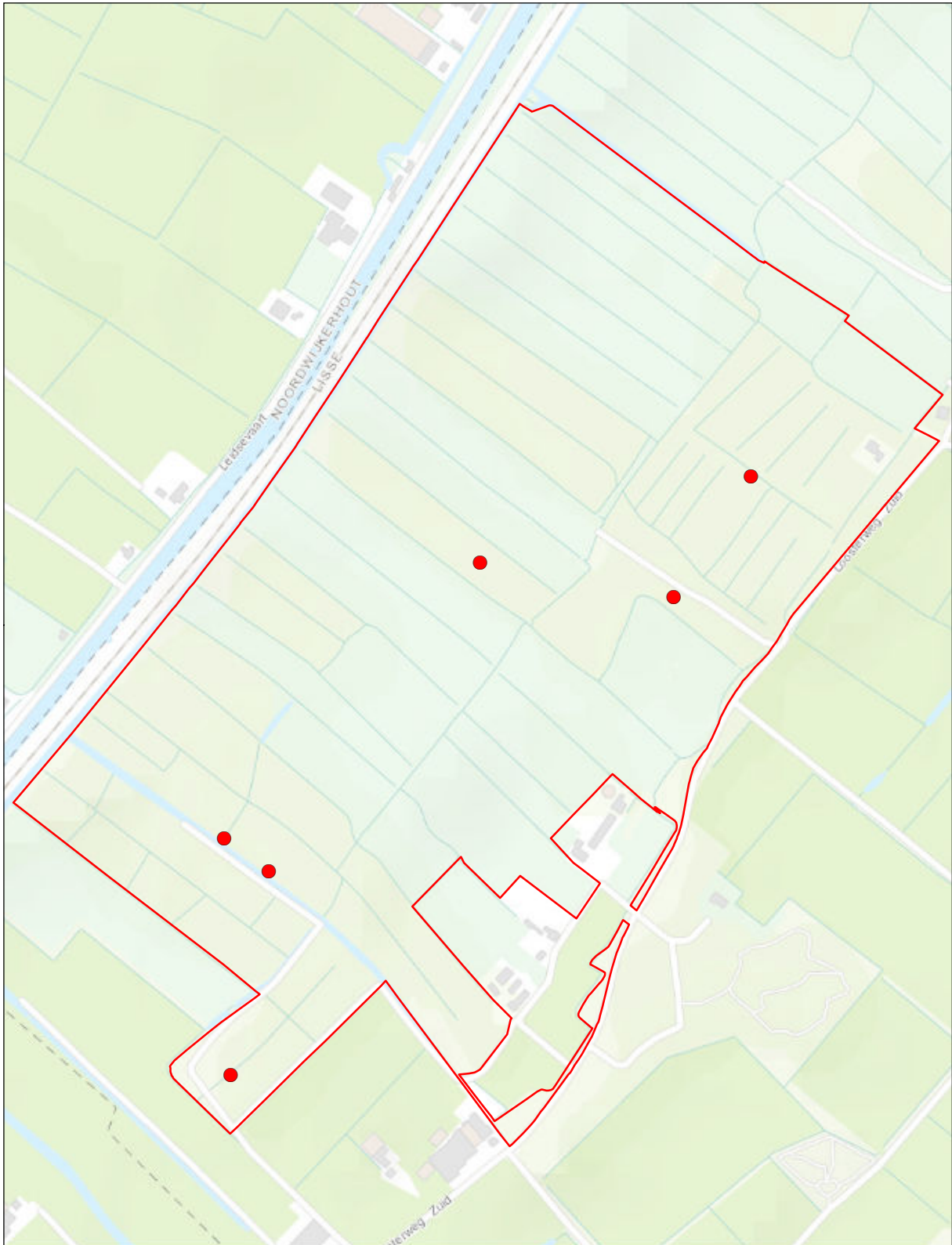
Verspreidingskaart 2020

● Zwartkop

60 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

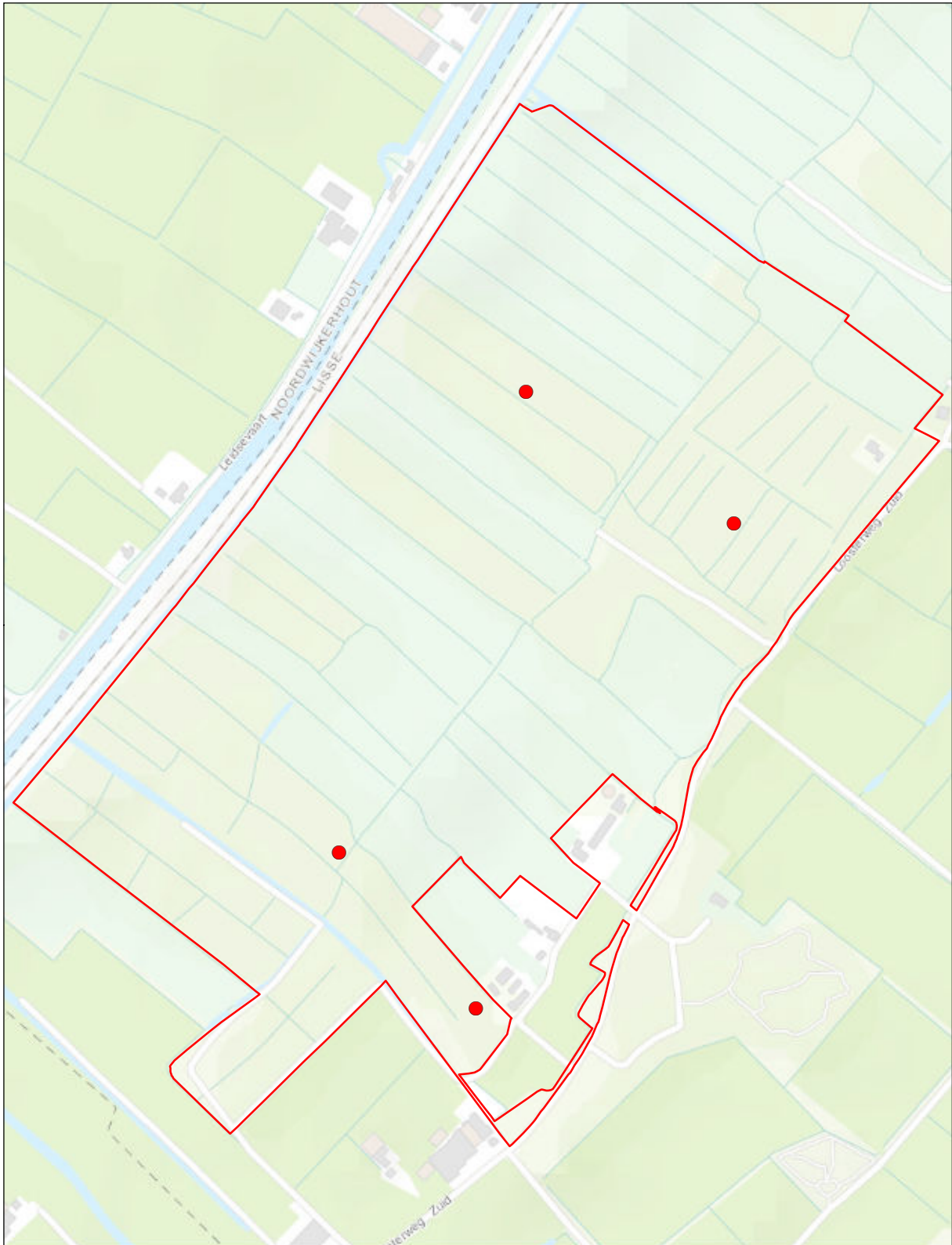
Verspreidingskaart 2020

● **Grauwe vliegenvanger**

6 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

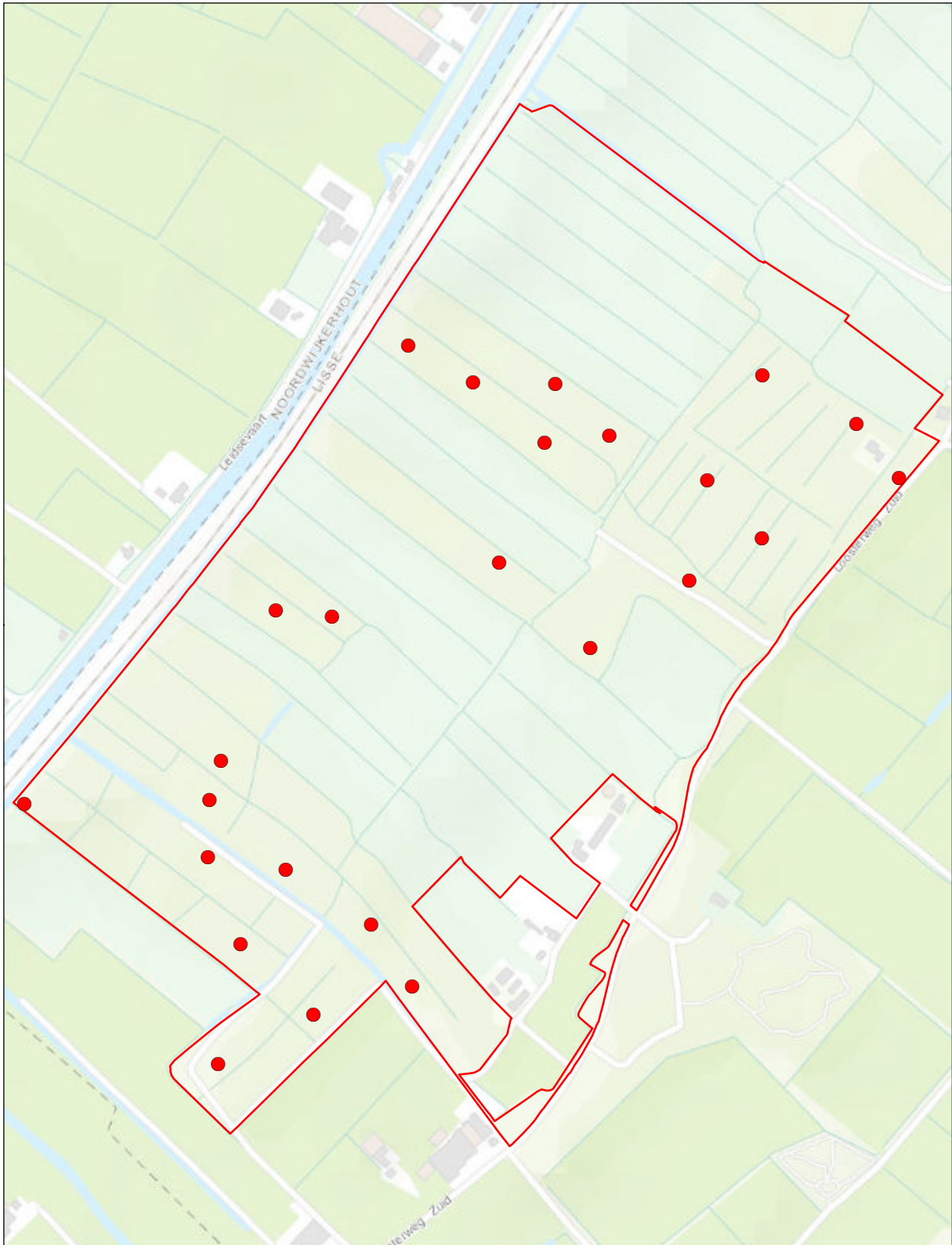
Verspreidingskaart 2020

● **Staartmees**

4 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

Verspreidingskaart 2020

● Boomkruiper

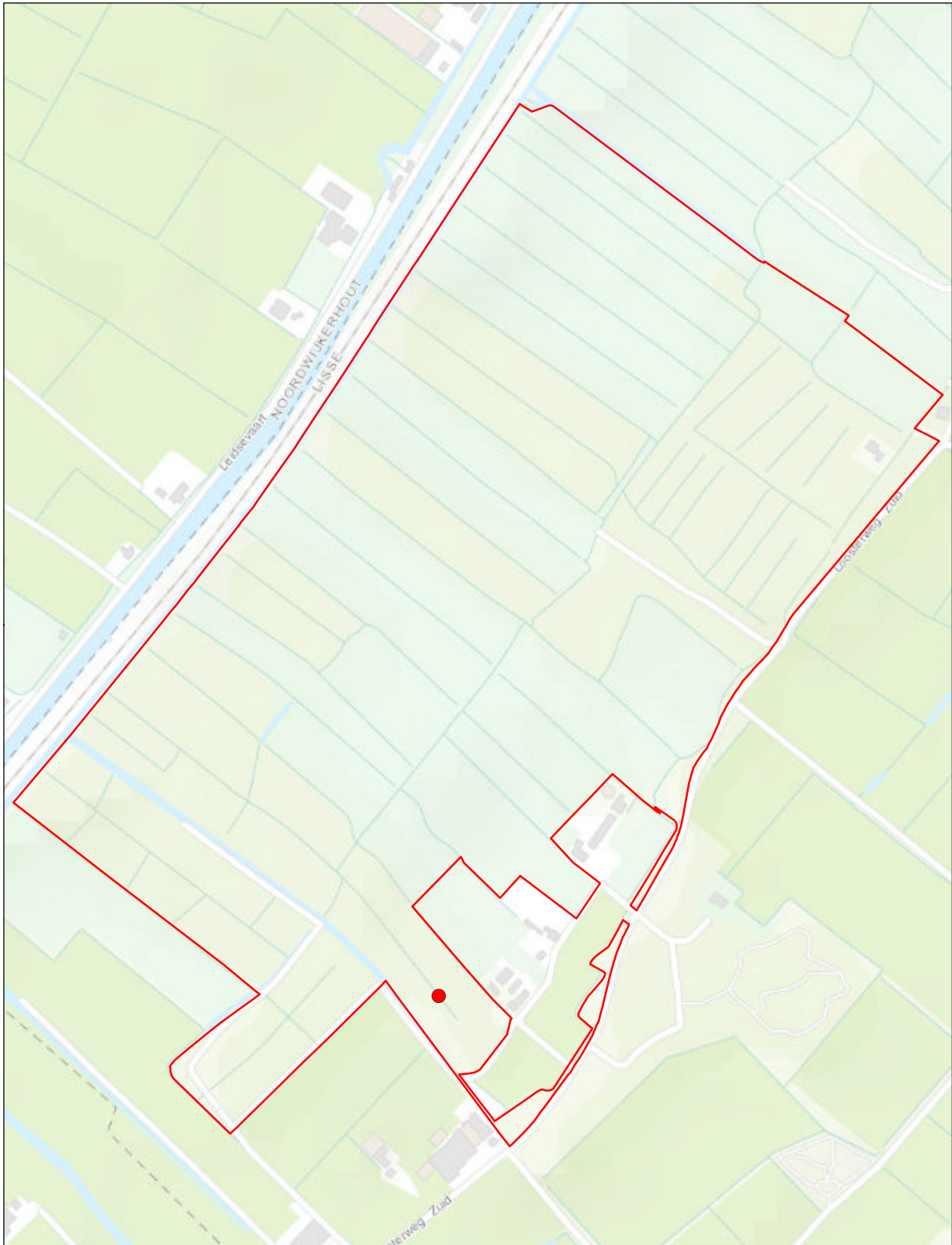
25 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,3 km

Wassergeest

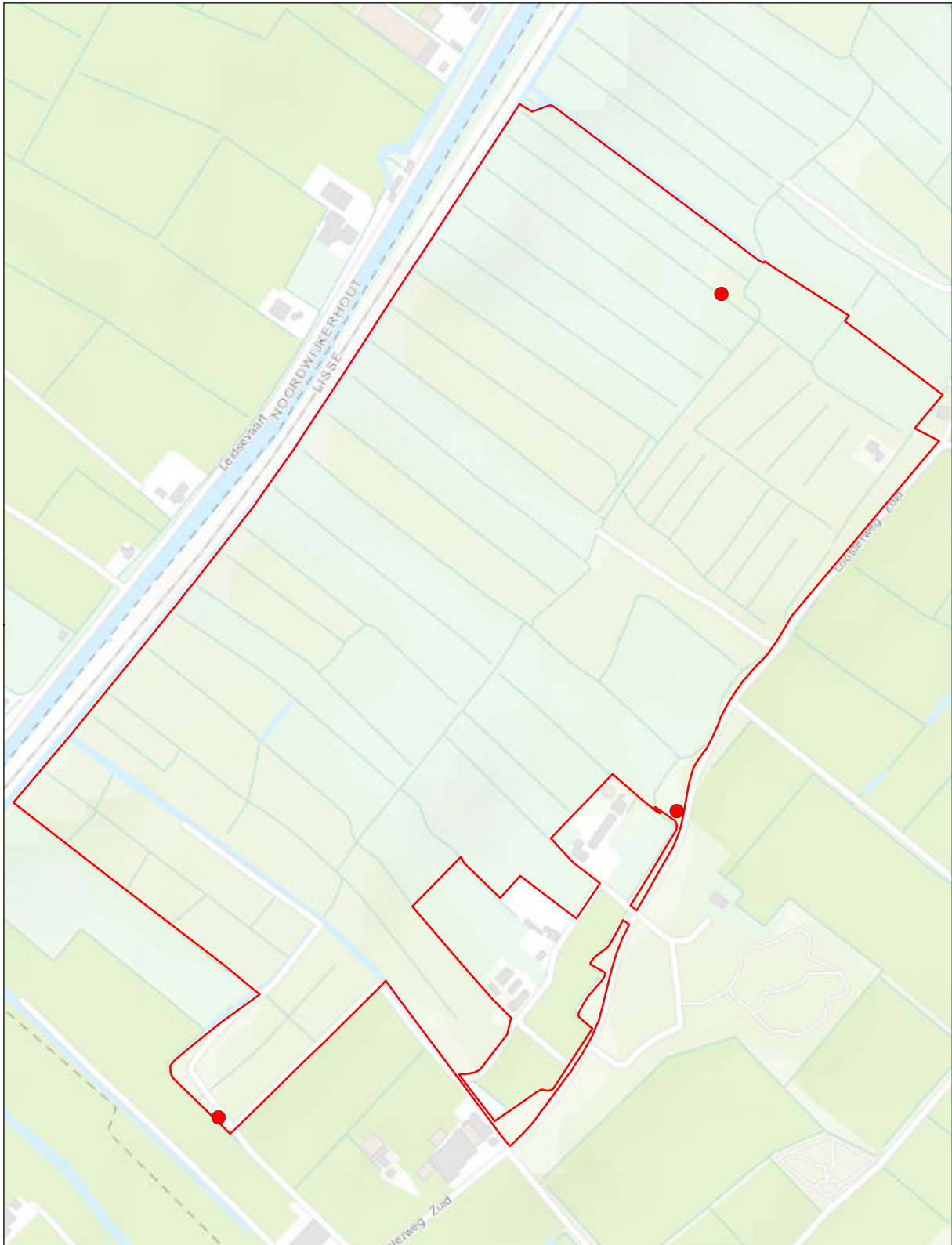
Verspreidingskaart 2020

● Zwarte kraai

1 territorium

© Kadaster Nederland

Wassergeest

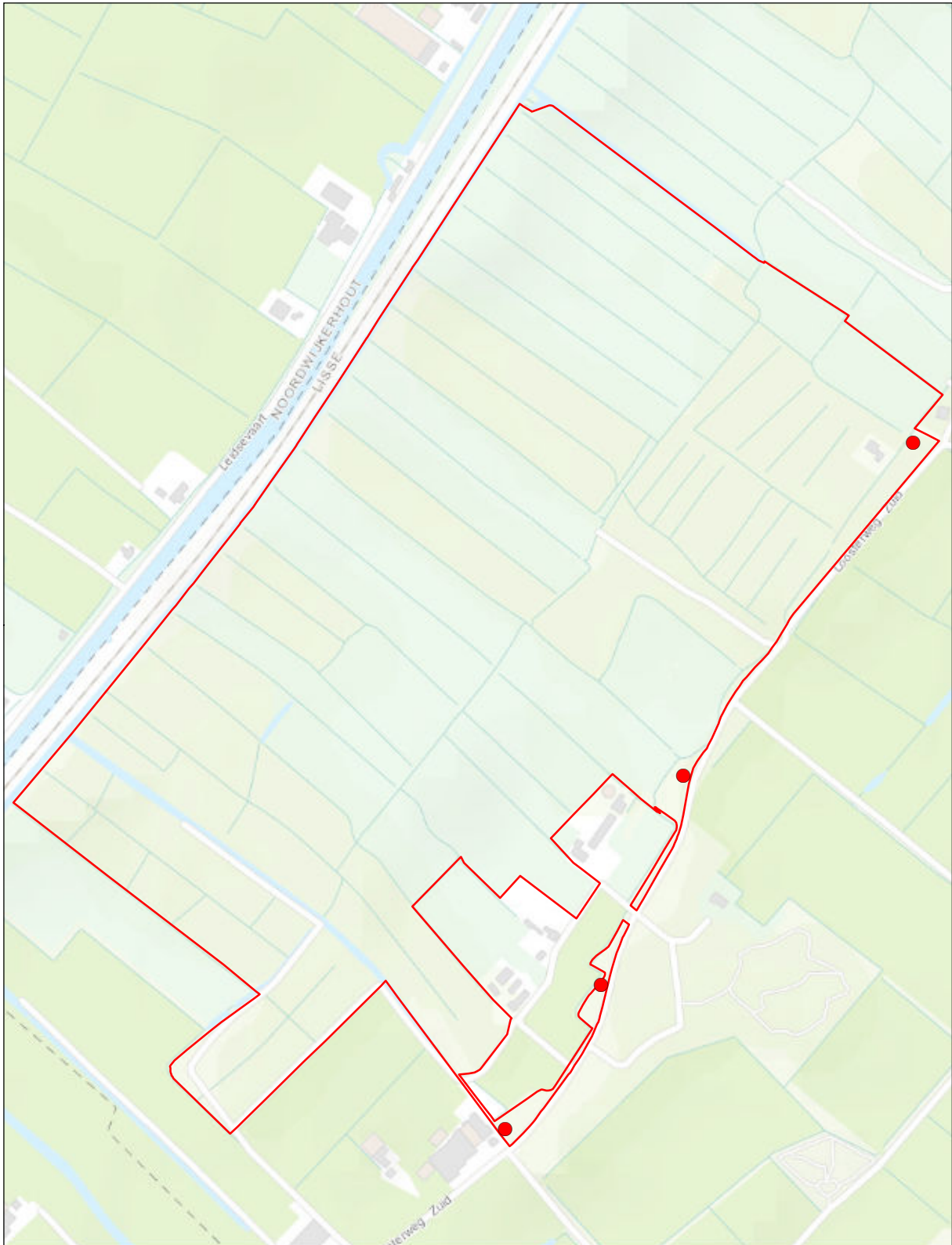
Verspreidingskaart 2020

● Groenling

3 territoria

© Kadaster Nederland

Wassergeest

Verspreidingskaart 2020

● Putter

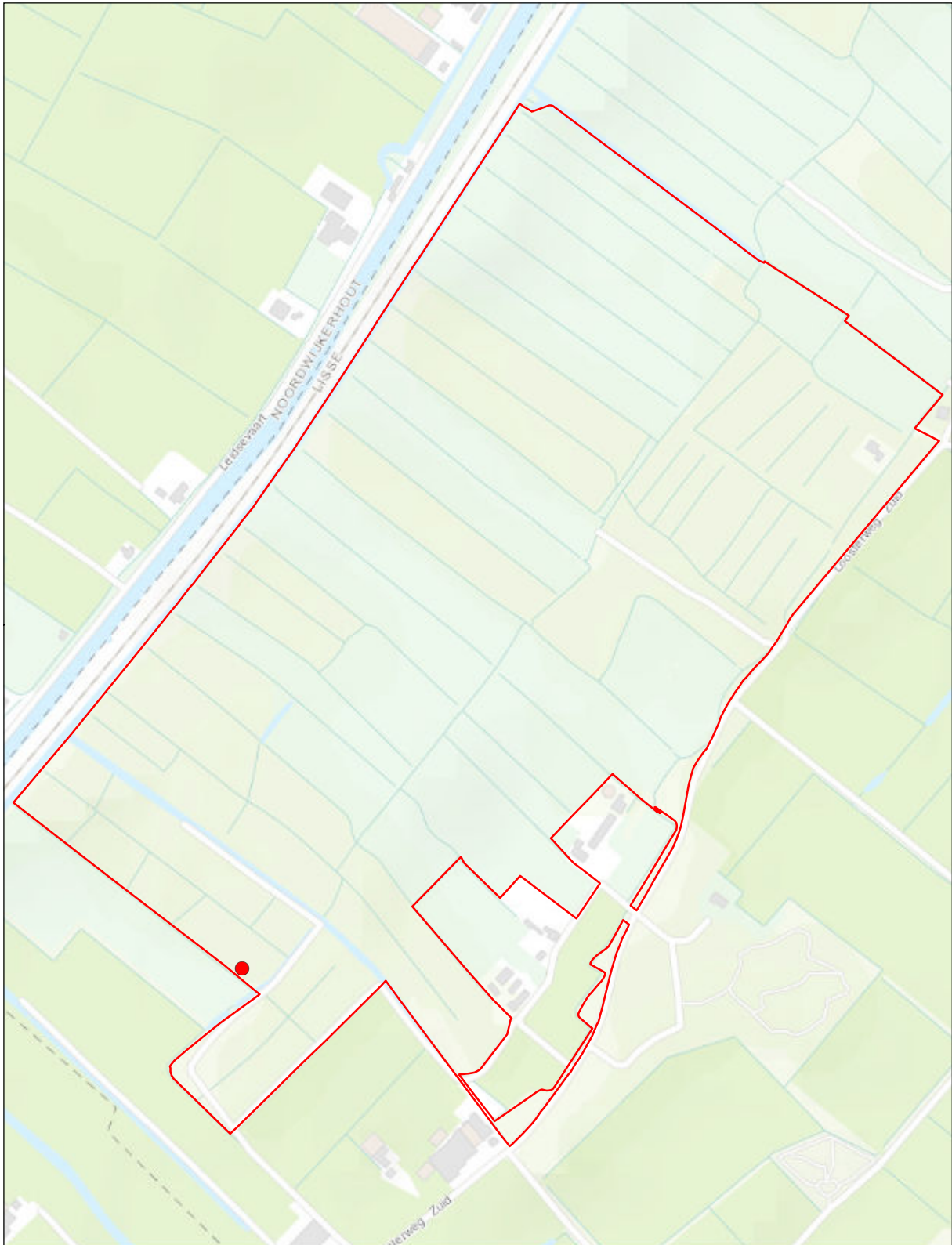
4 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,3 km

Wassergeest

Verspreidingskaart 2020

● Appelvink

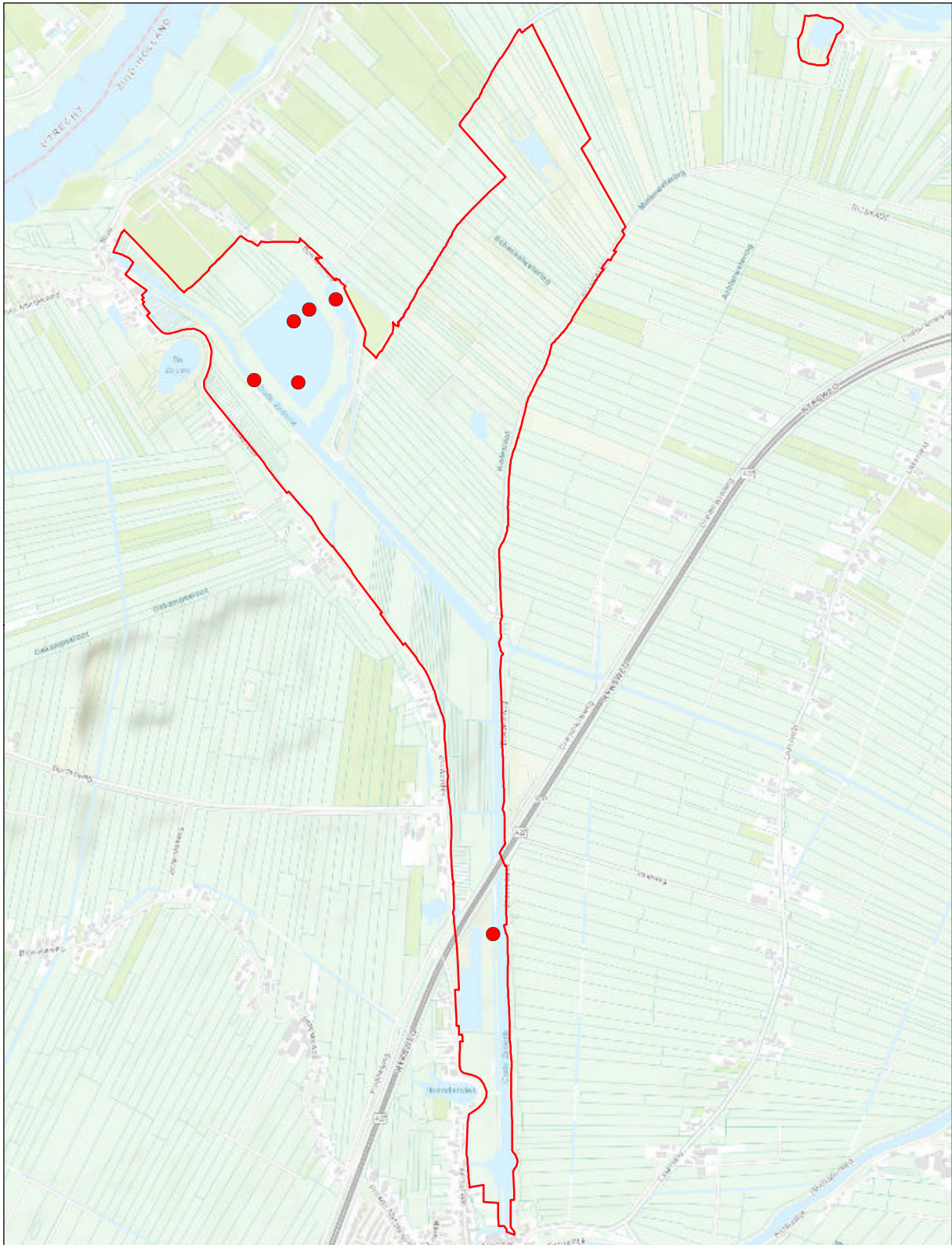
1 territorium

© Kadaster Nederland

Bijlage 12 Verspreidingskaarten Zouweboezem

Dodaars	6	Grote bonte specht	14
Fuut	7	Kleine bonte specht	1
Roerdomp	1	Witte kwikstaart	3
Lepelaar	11	Blauwborst	16
Knobbelzwaan	2	Roodborsttapuit	3
Grauwe gans	41	Zanglijster	29
Grote canadese gans	11	Grote lijster	1
Nijlgans	4	Cetti's zanger	71
Bergeend	6	Sprinkhaanzanger	6
Krakeend	29	Snor	35
Wilde eend	48	Rietzanger	122
Soepeend	3	Bosrietzanger	61
Zomertaling	1	Kleine karekiet	81
Slobeend	7	Spotvogel	23
Tafeleend	4	Braamsluiper	1
Kuifeend	12	Grasmus	49
Bruine kiekendief	2	Tuinfluiters	28
Havik	1	Zwartkop	133
Buizerd	3	Grauwe vliegenvanger	15
Waterhoen	11	Staartmees	10
Meerkoet	26	Matkop	1
Steltkluut	1	Boomklever	1
Kleine plevier	2	Boomkruiper	11
Kievit	17	Wielewaal	1
Grutto	5	Zwarte kraai	3
Tureluur	4	Spreeuw	7
Holenduif	2	Huismus	10
Turkse tortel	1	Ringmus	1
Koekoek	11	Groenling	9
Bosuil	3	Putter	22
IJsvogel	1	Kneu	3
Groene specht	4	Rietgors	60

Zouweboezem

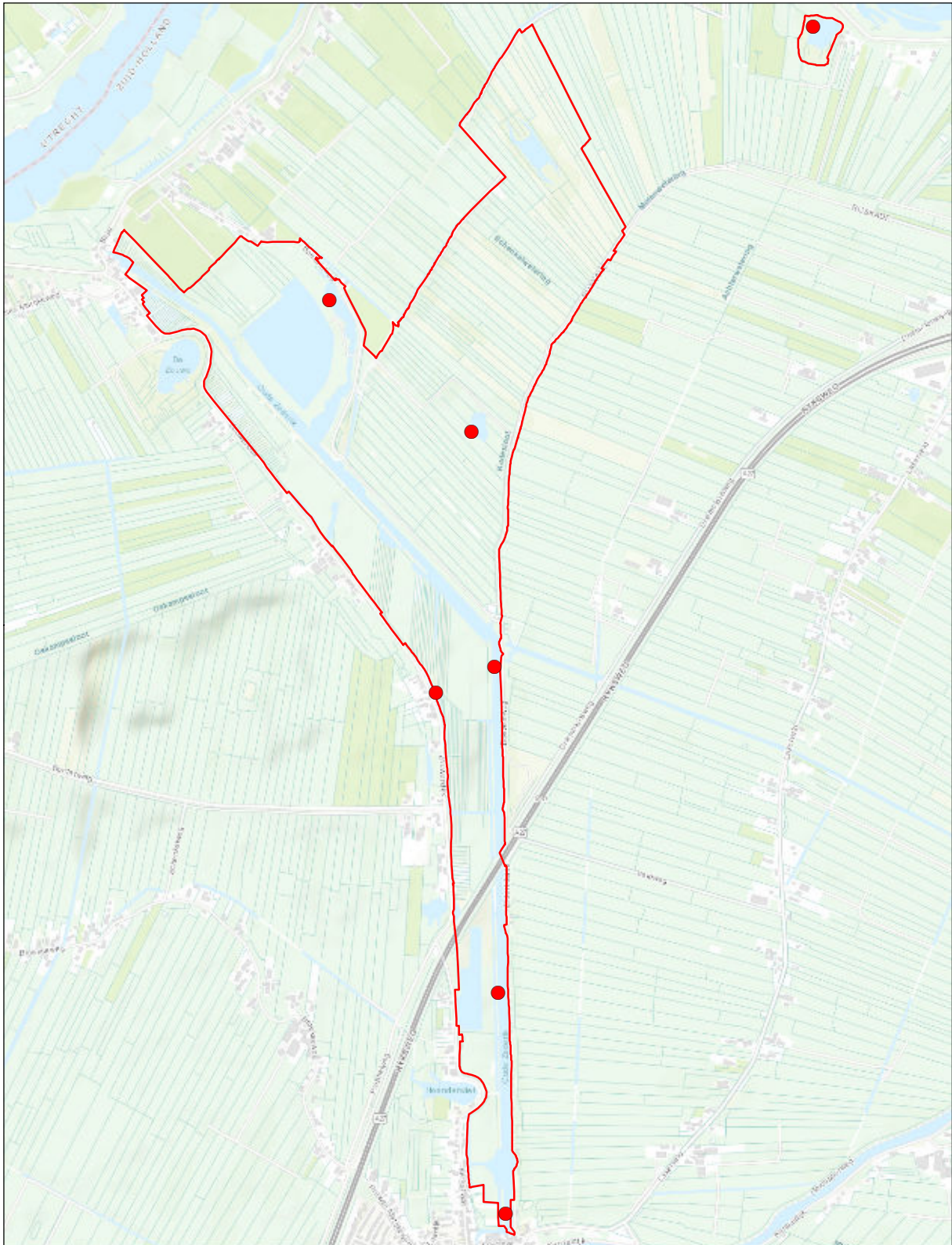
Verspreidingskaart 2020

● Dodaars

6 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

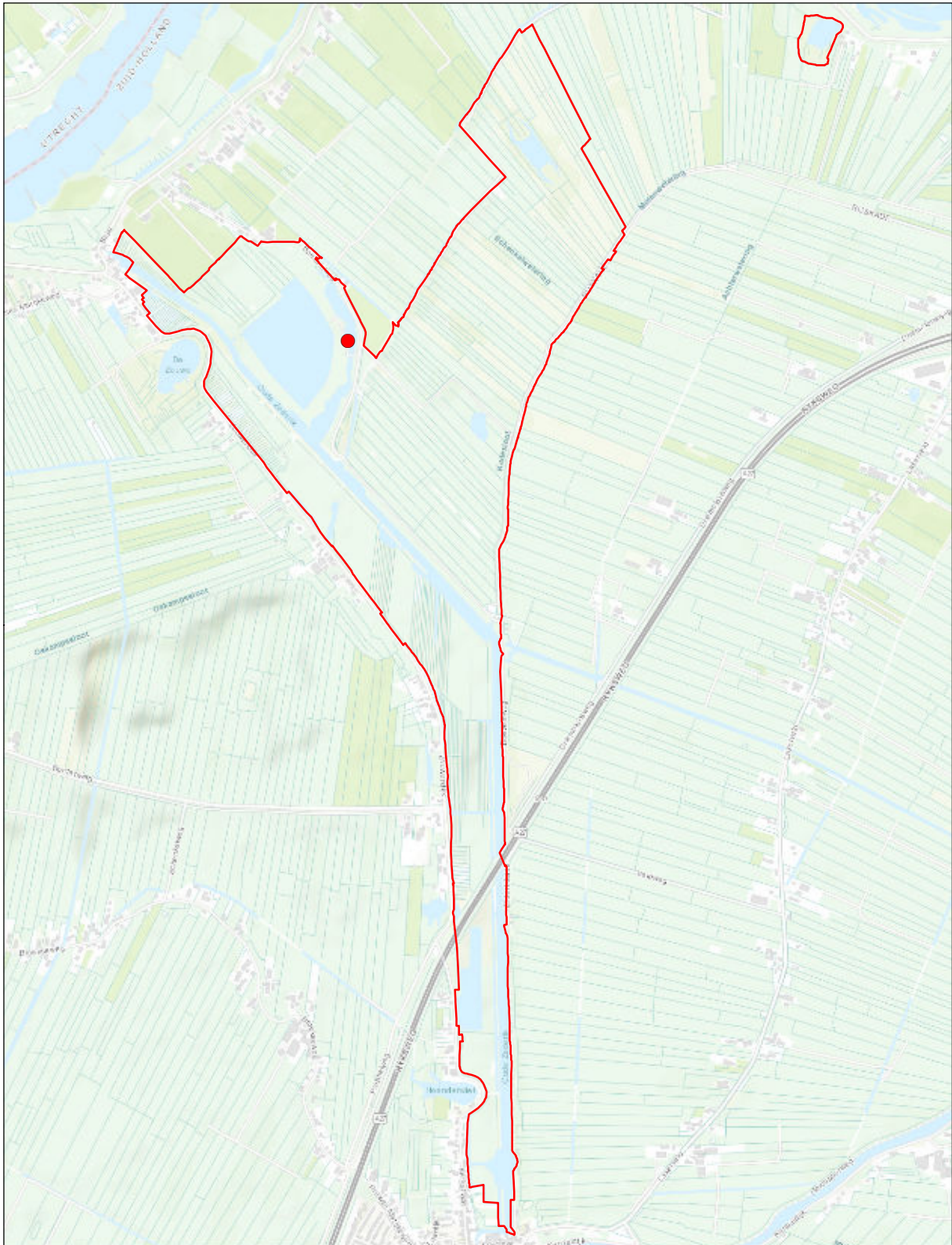
Verspreidingskaart 2020

● Fuut

7 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

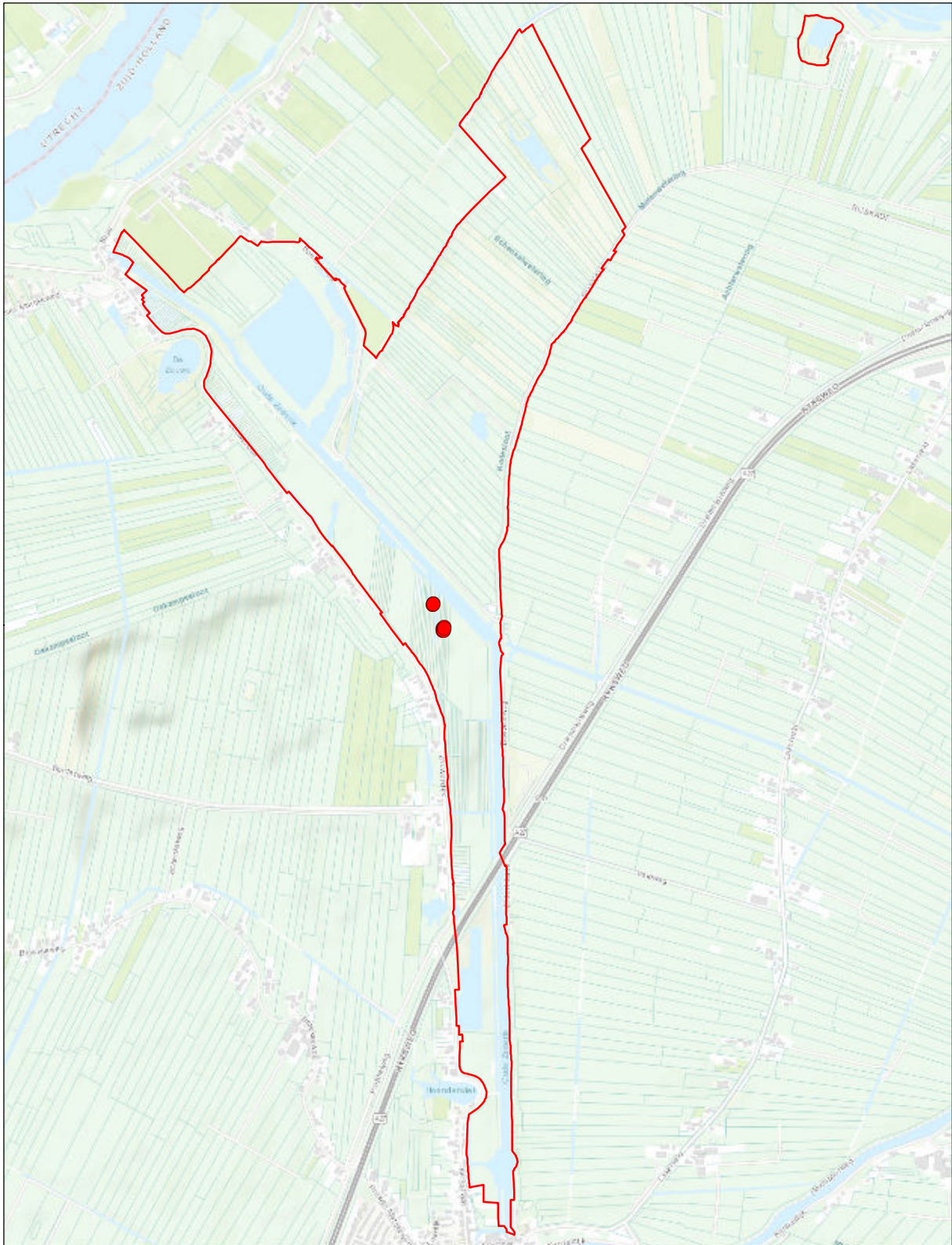
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Roerdomp

1 territorium

Zouweboezem

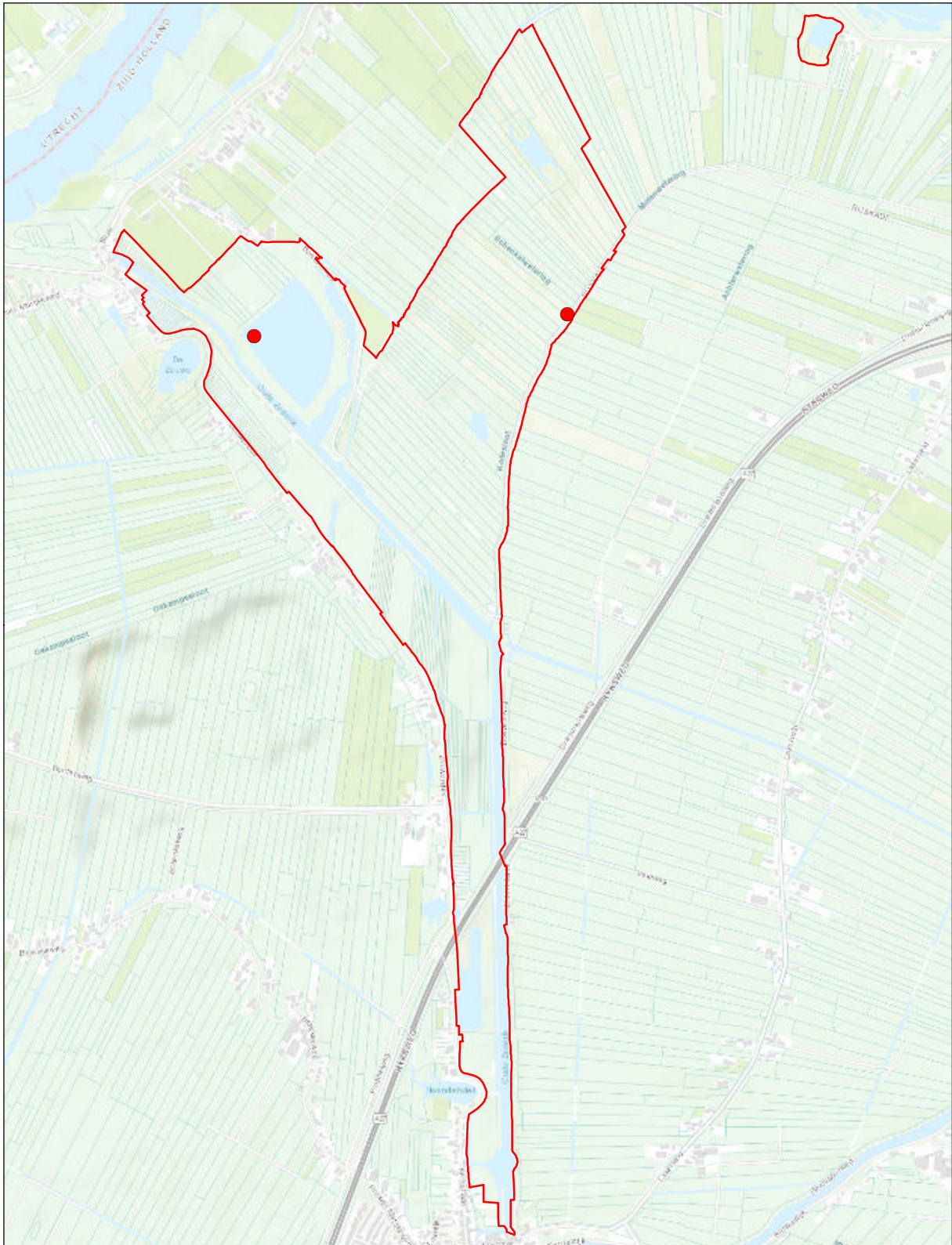
Verspreidingskaart 2020

● Lepelaar

11 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

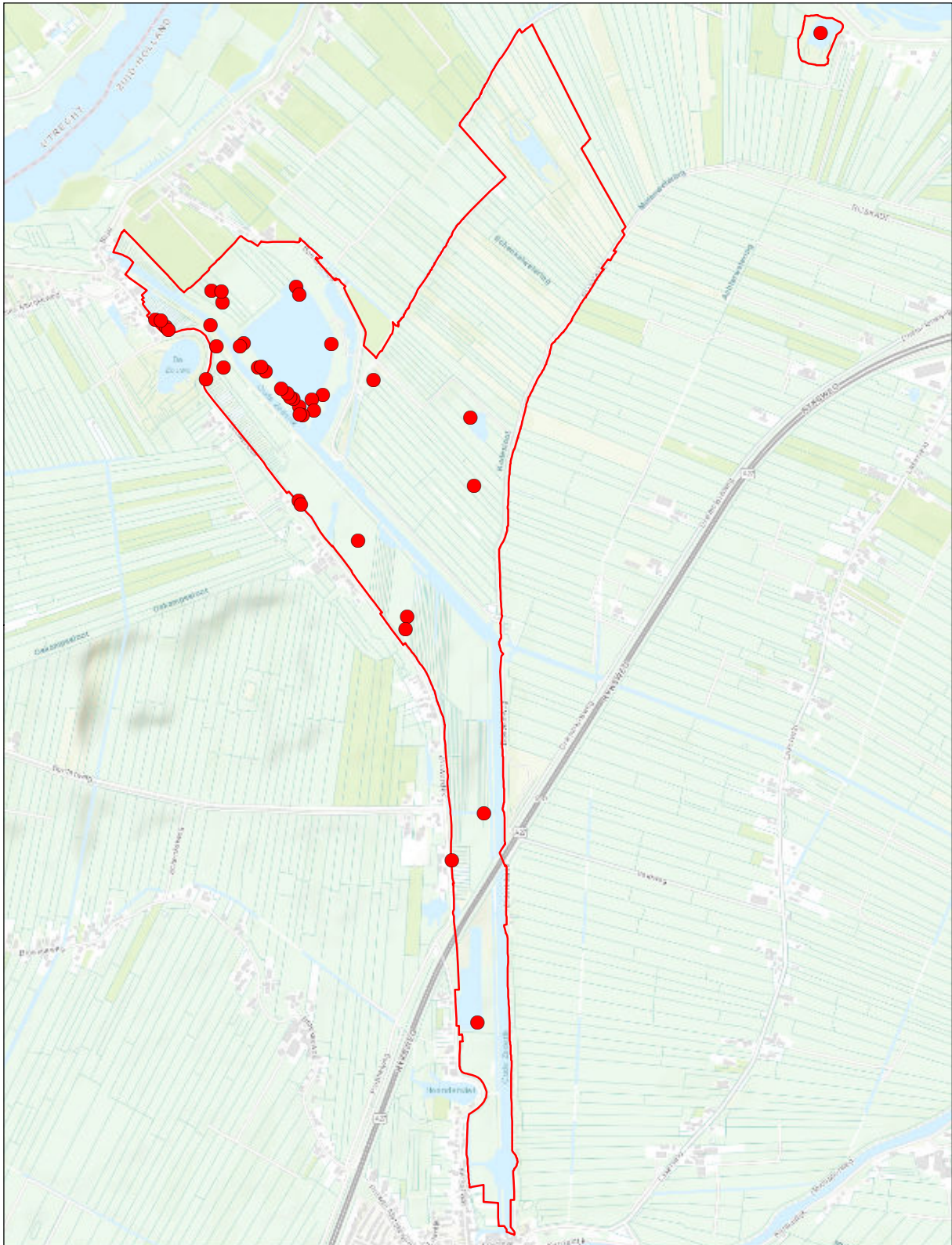
Verspreidingskaart 2020

● Knobbelzwaan

2 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

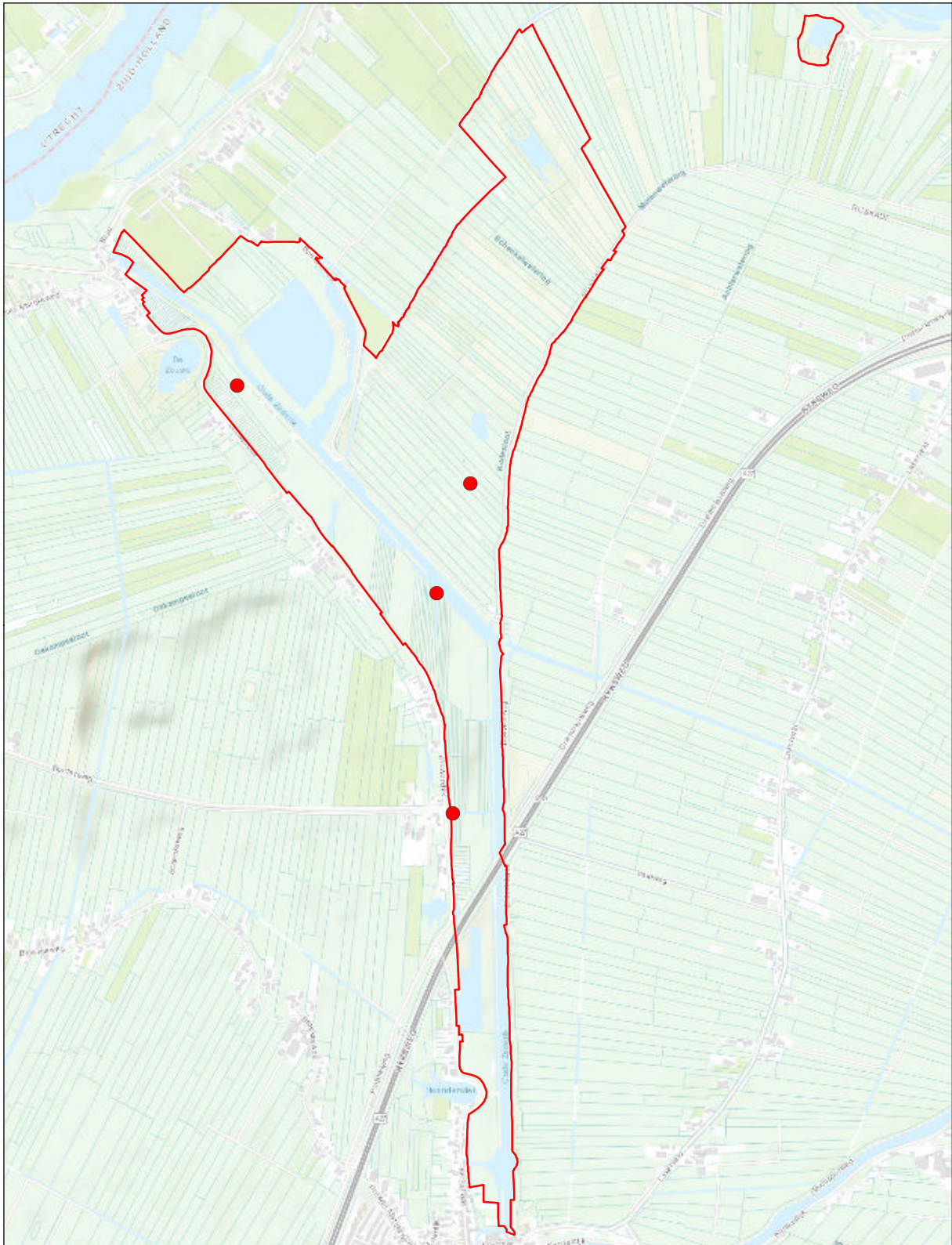
Verspreidingskaart 2020

● **Grauwe gans**

41 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

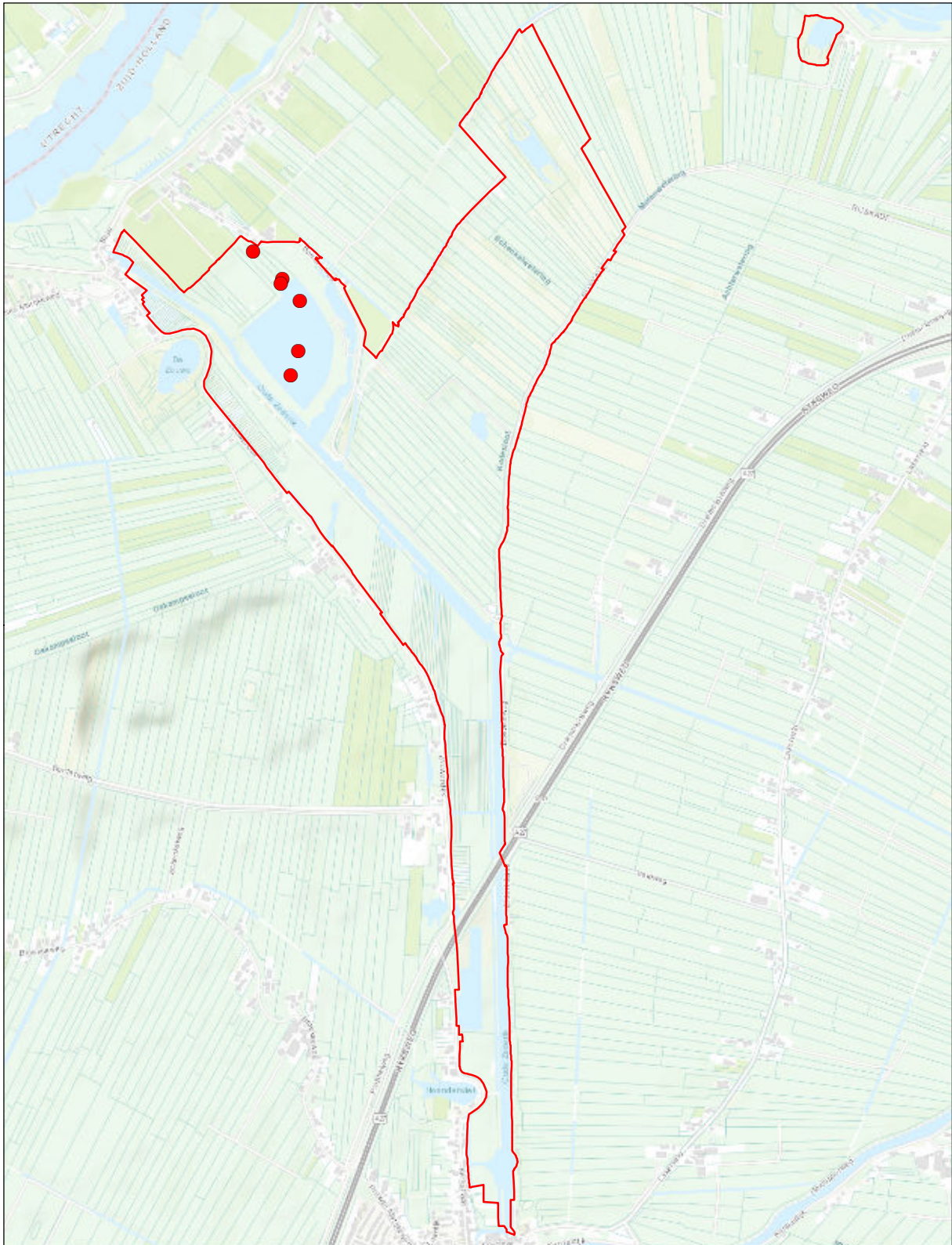
Verspreidingskaart 2020

● Nijlgans

4 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

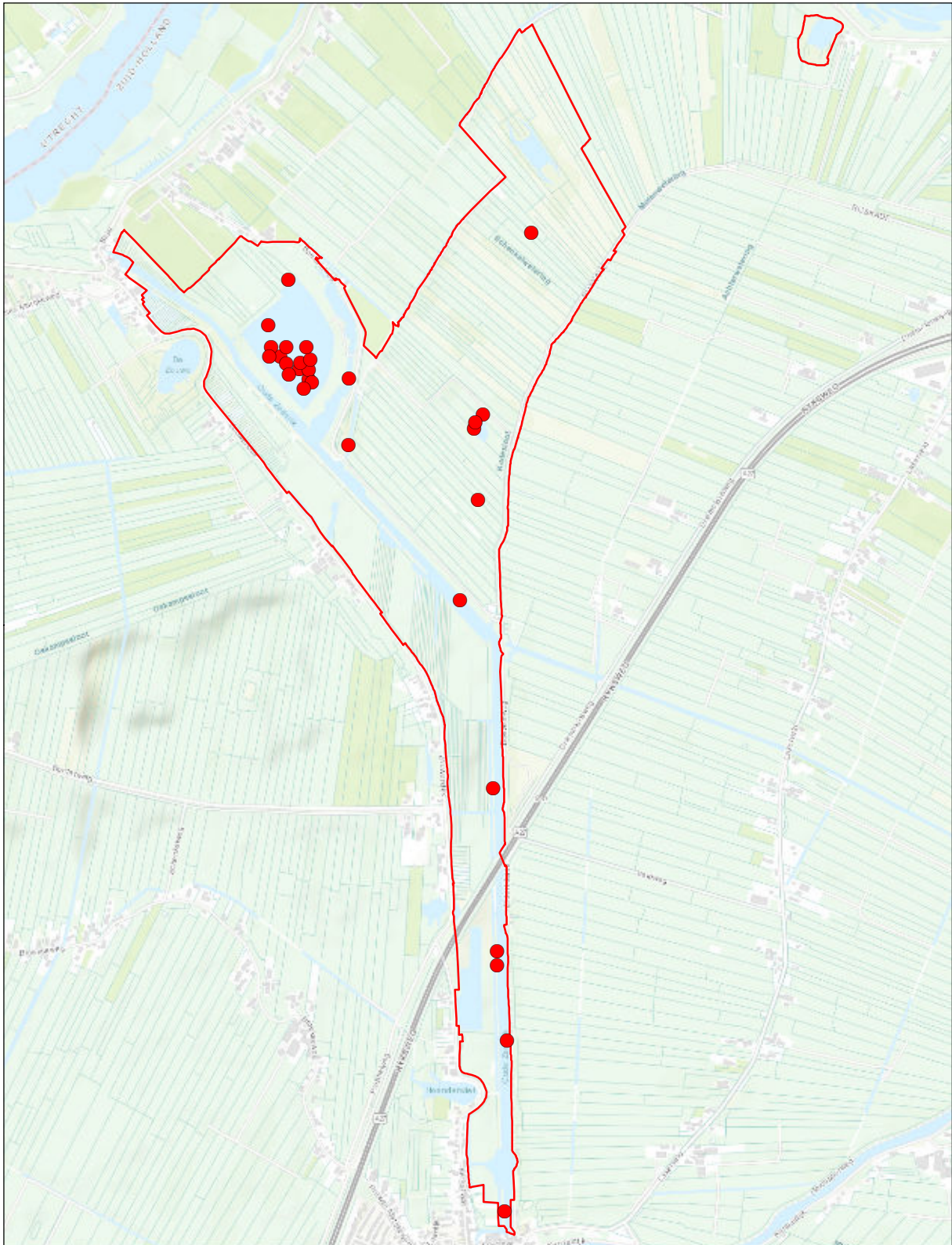
Verspreidingskaart 2020

● **Bergeend**

6 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● **Krakeend**

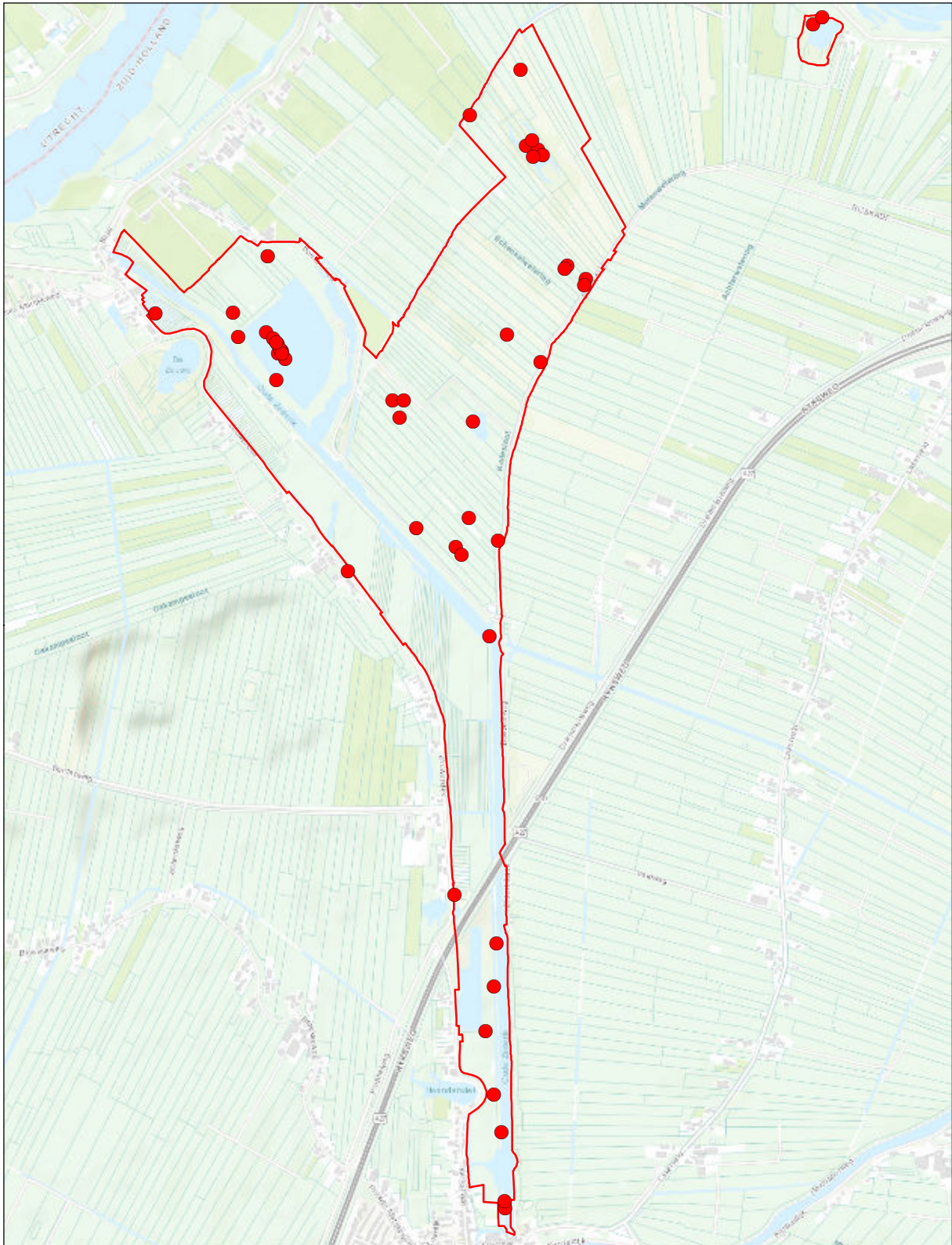
29 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,75 km

Zouweboezem

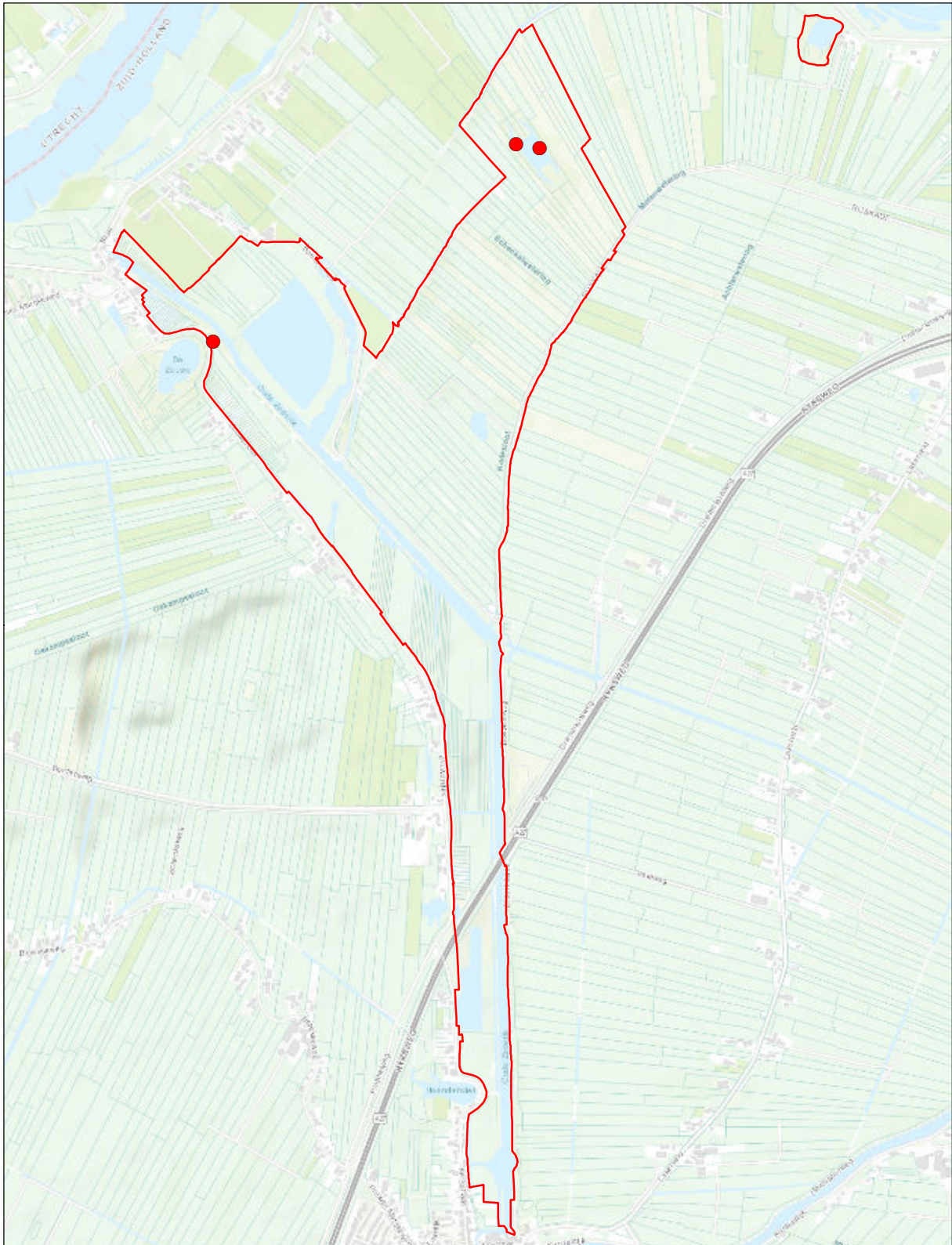
Verspreidingskaart 2020

● **Wilde eend**

48 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

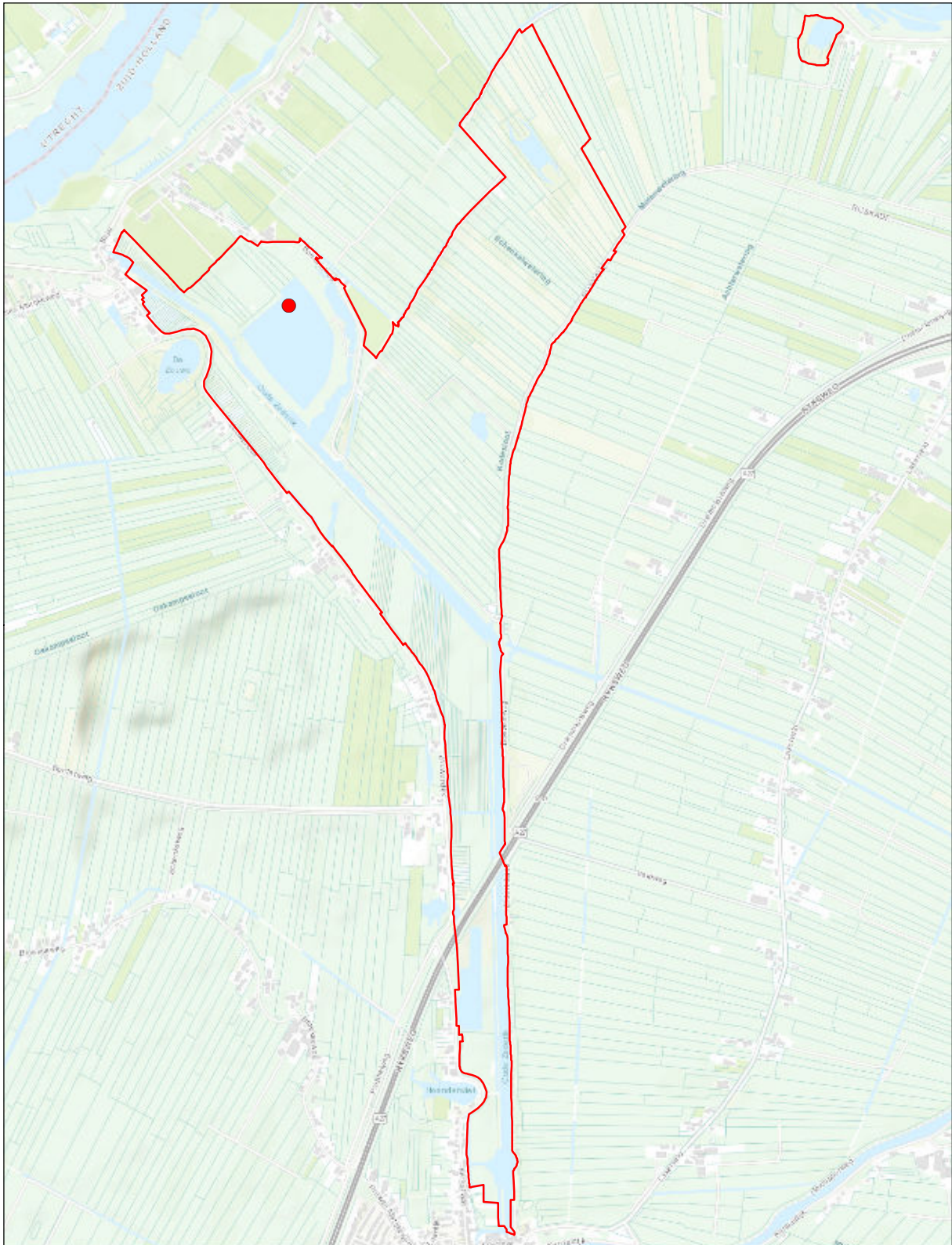
● Soepeend

3 territoria

0 0,75 km

Zouweboezem

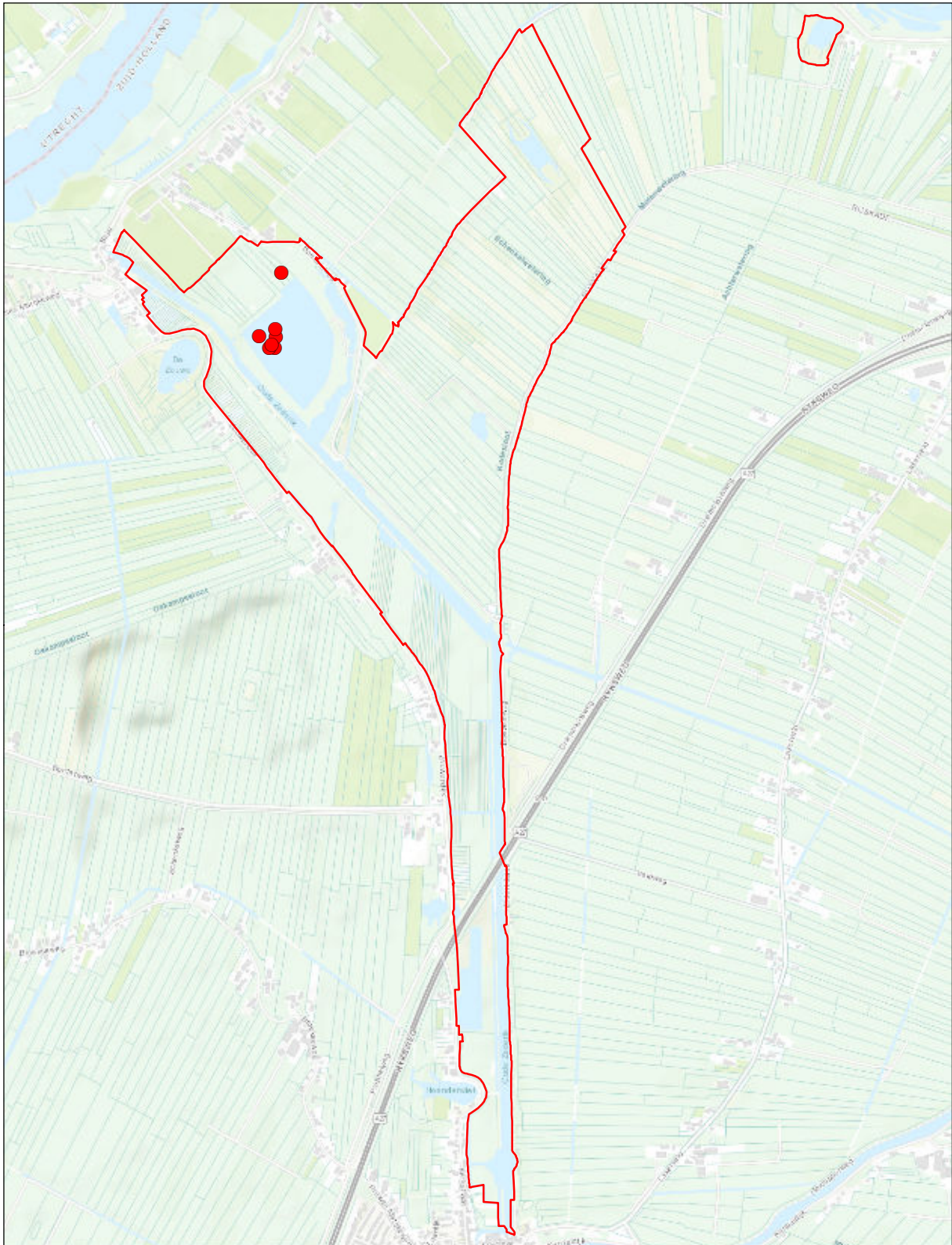
Verspreidingskaart 2020

● **Zomertaling**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

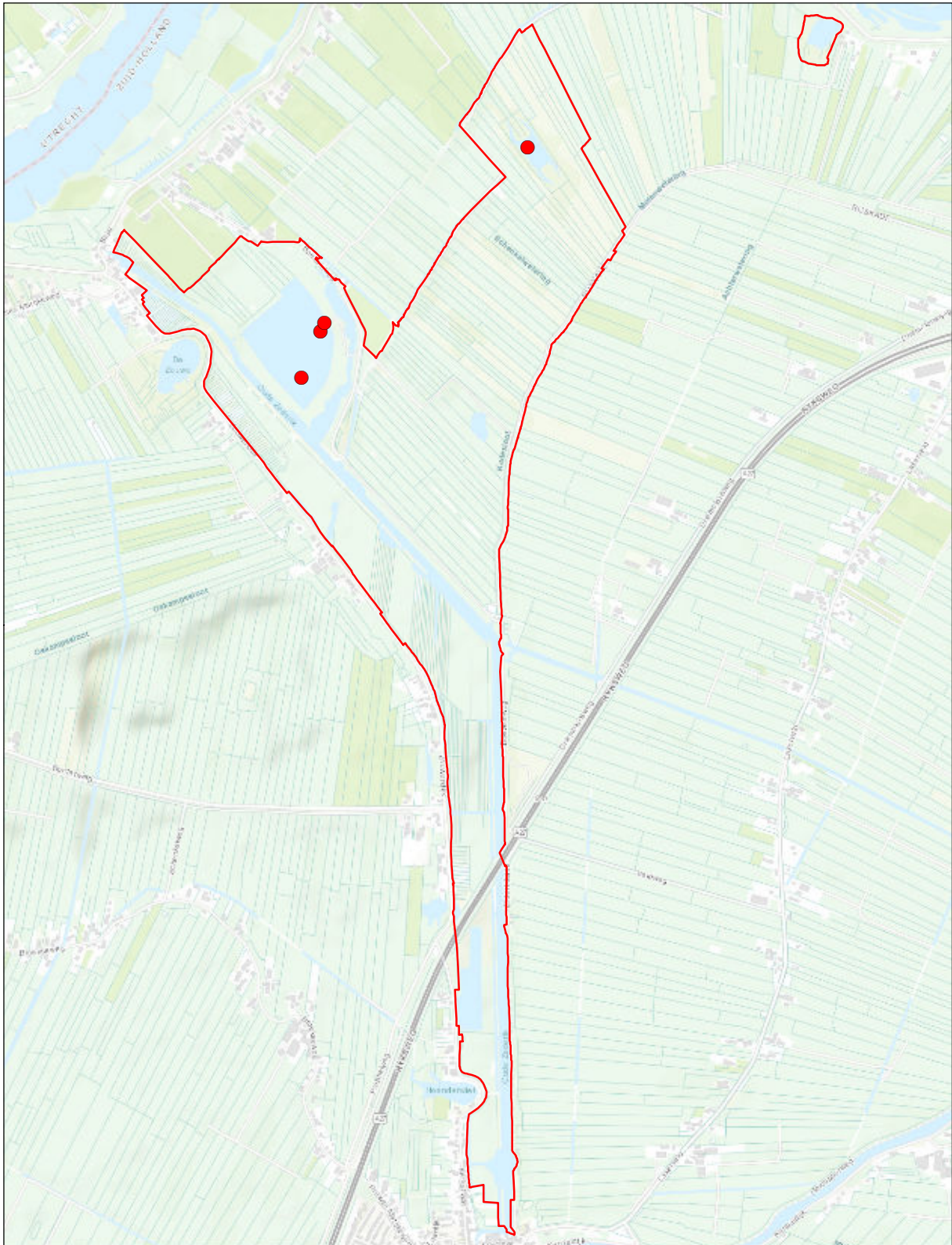
Verspreidingskaart 2020

● Slobeend

7 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● Tafelend

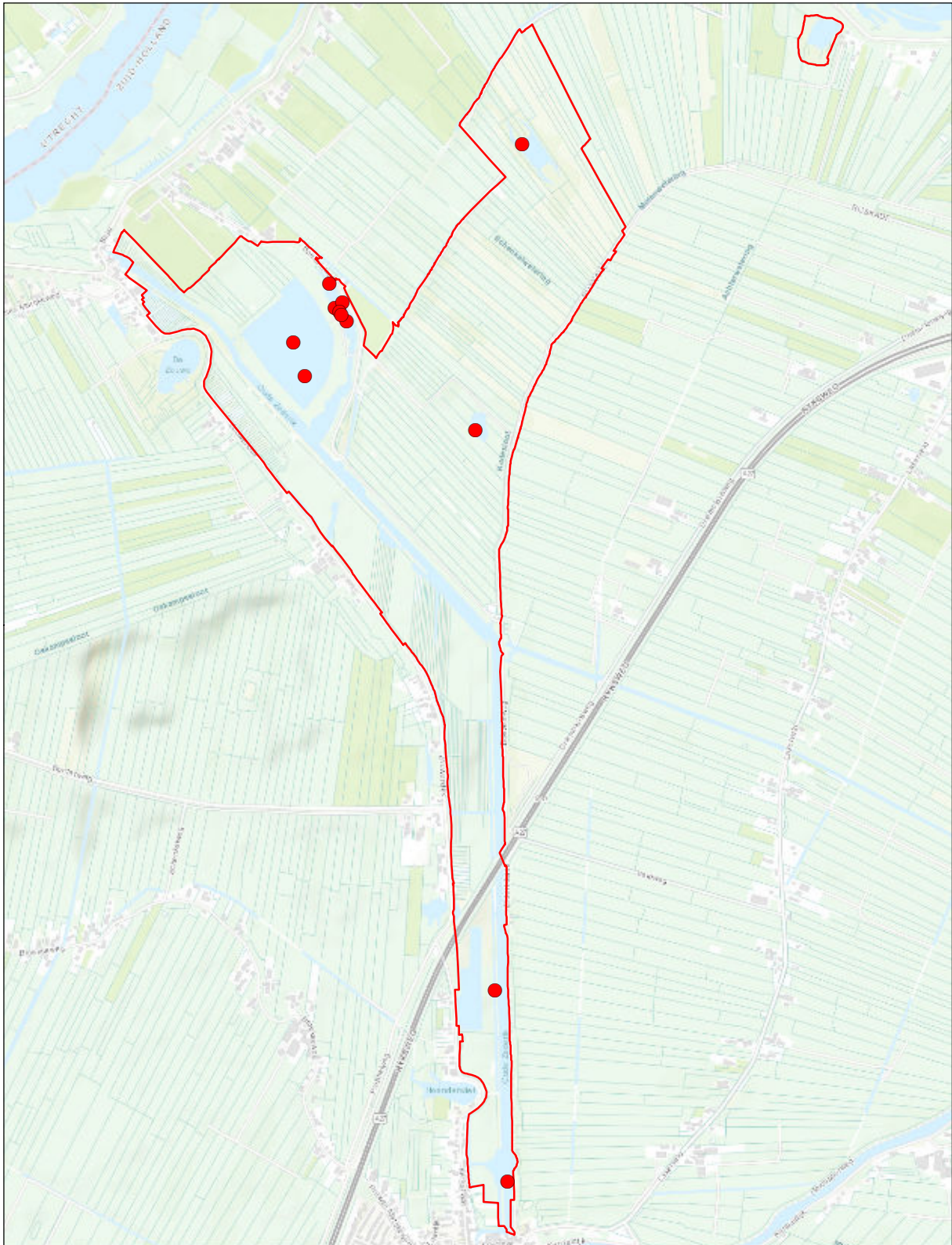
4 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,75 km

Zouweboezem

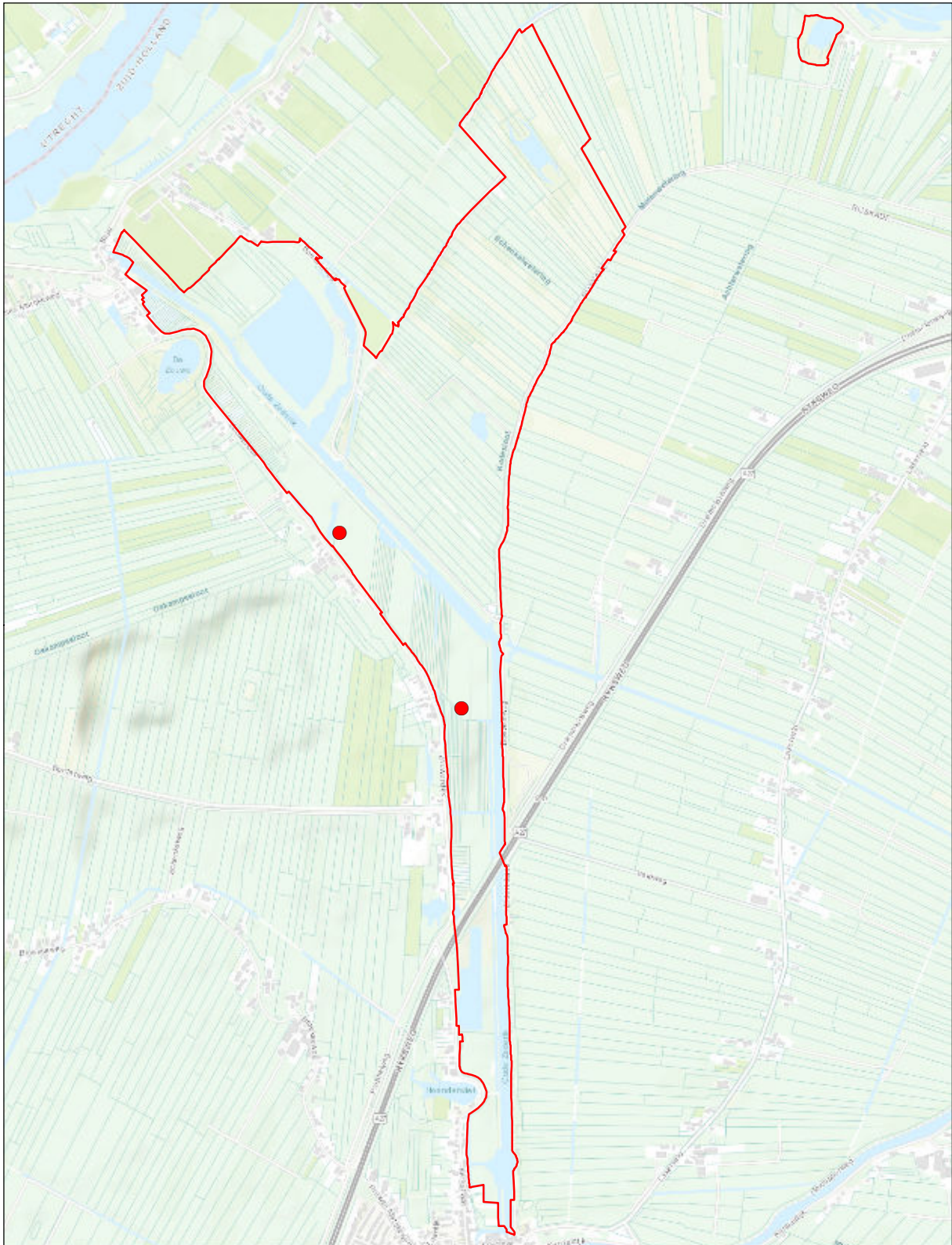
Verspreidingskaart 2020

● **Kuifeend**

12 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● **Bruine kiekendief**

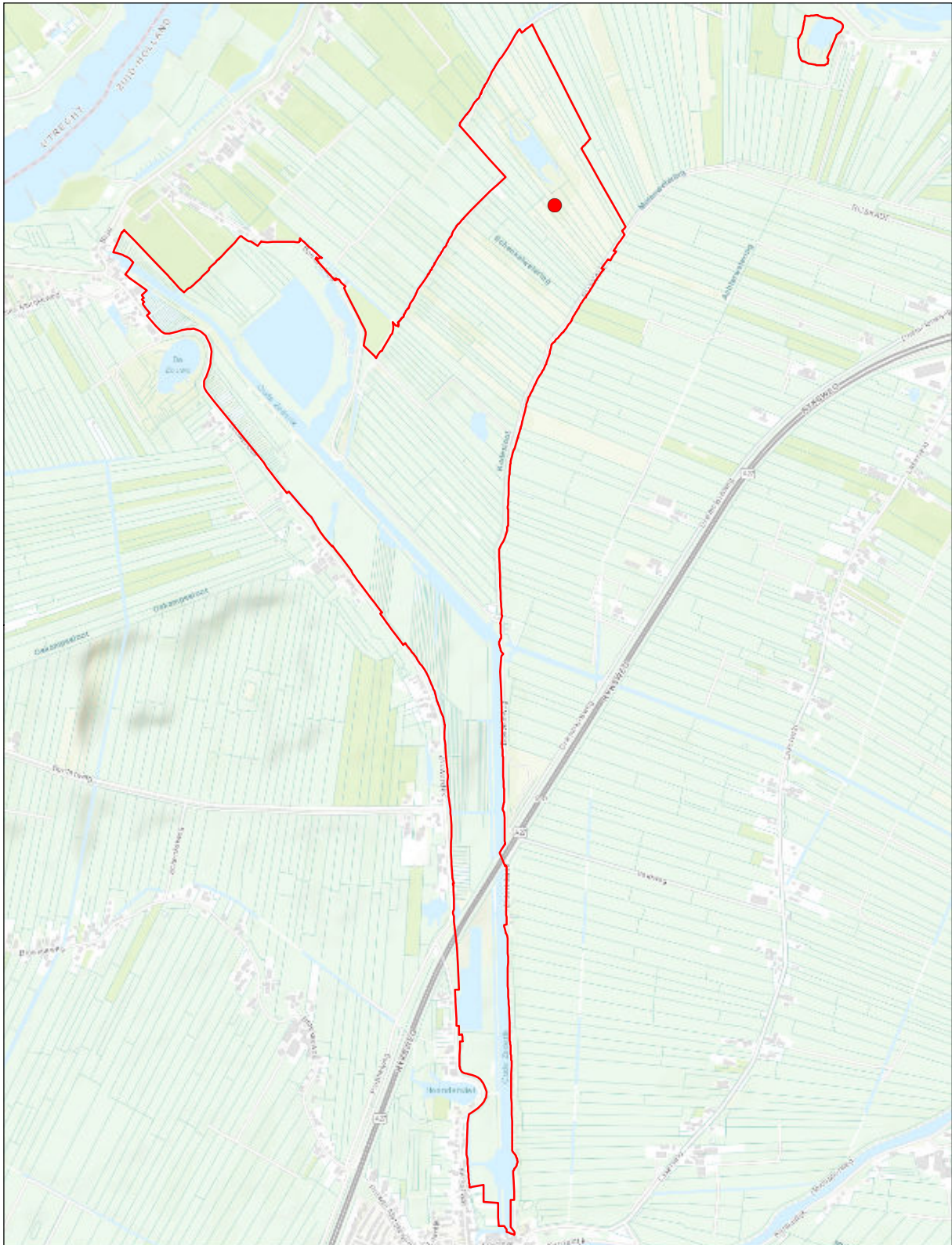
2 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,75 km

Zouweboezem

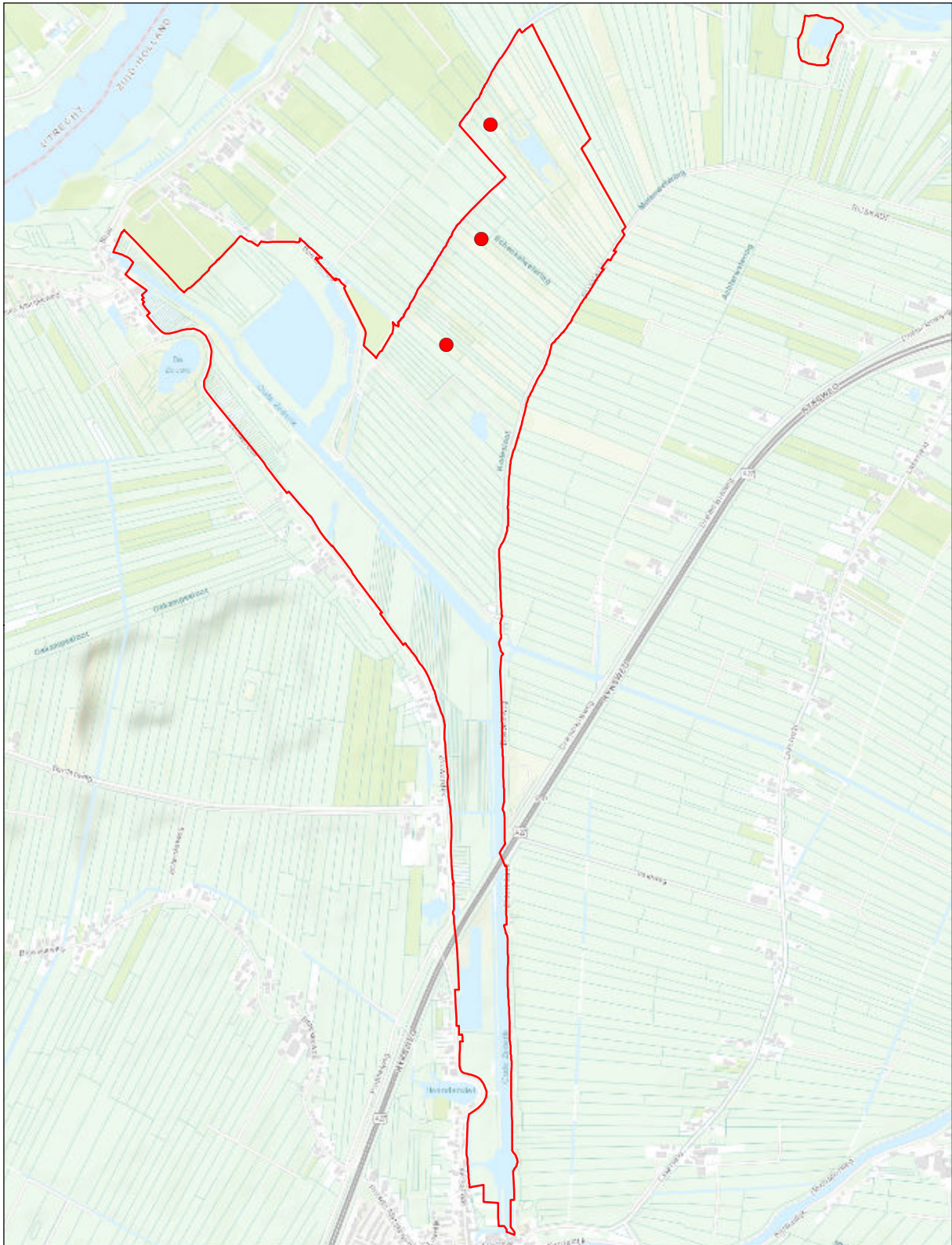
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Havik

1 territorium

Zouweboezem

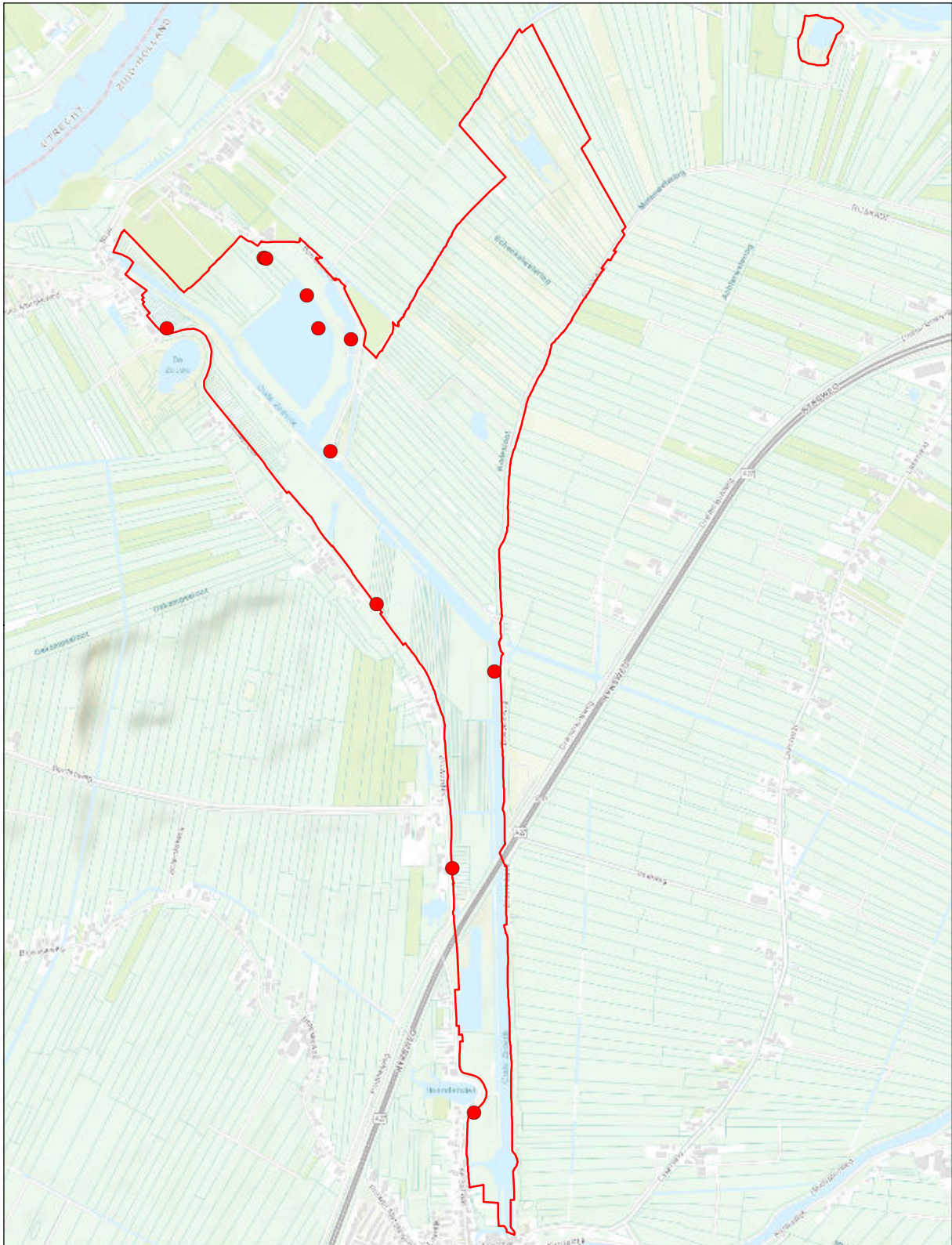
Verspreidingskaart 2020

● Buizerd

3 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● **Waterhoen**

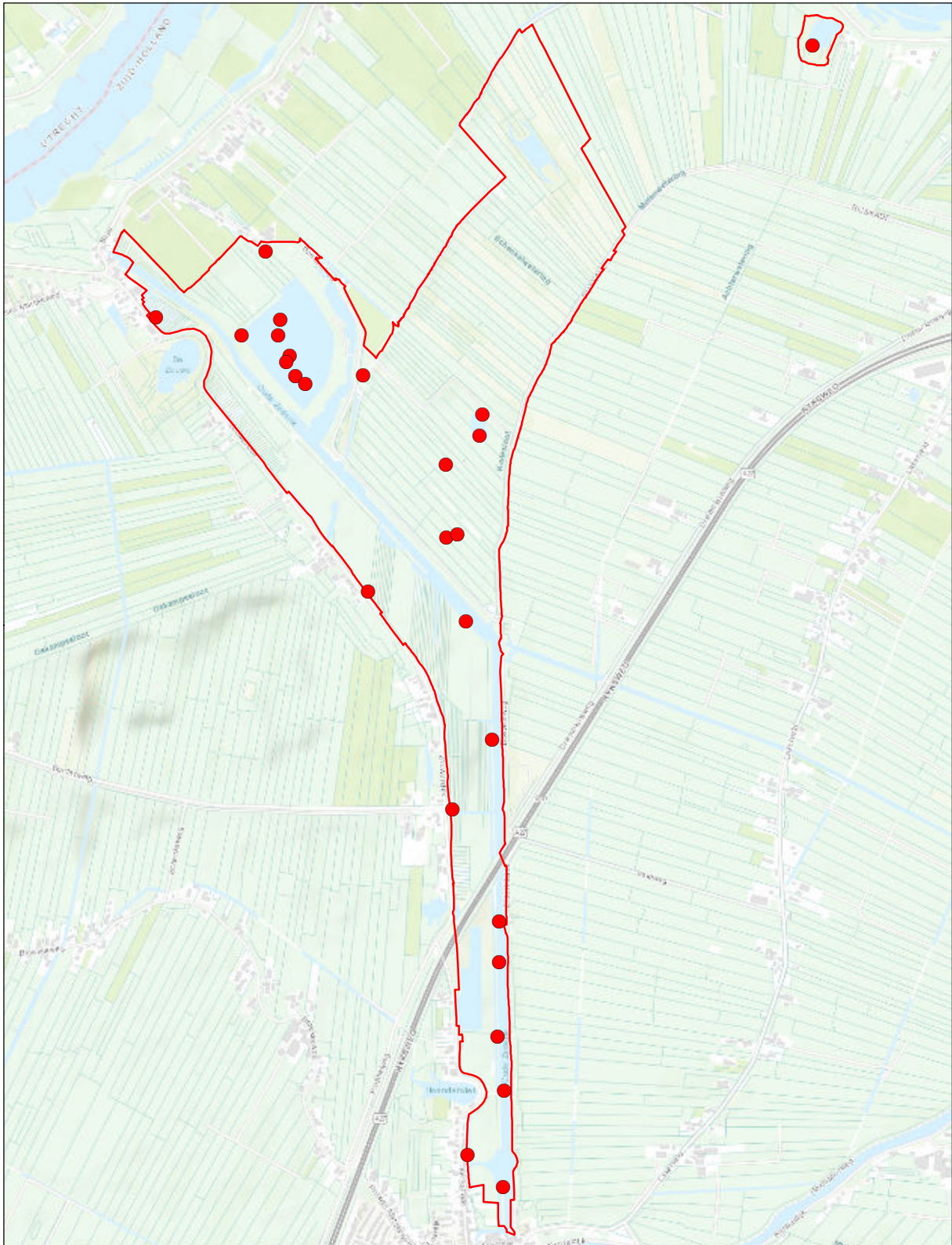
11 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,75 km

Zouweboezem

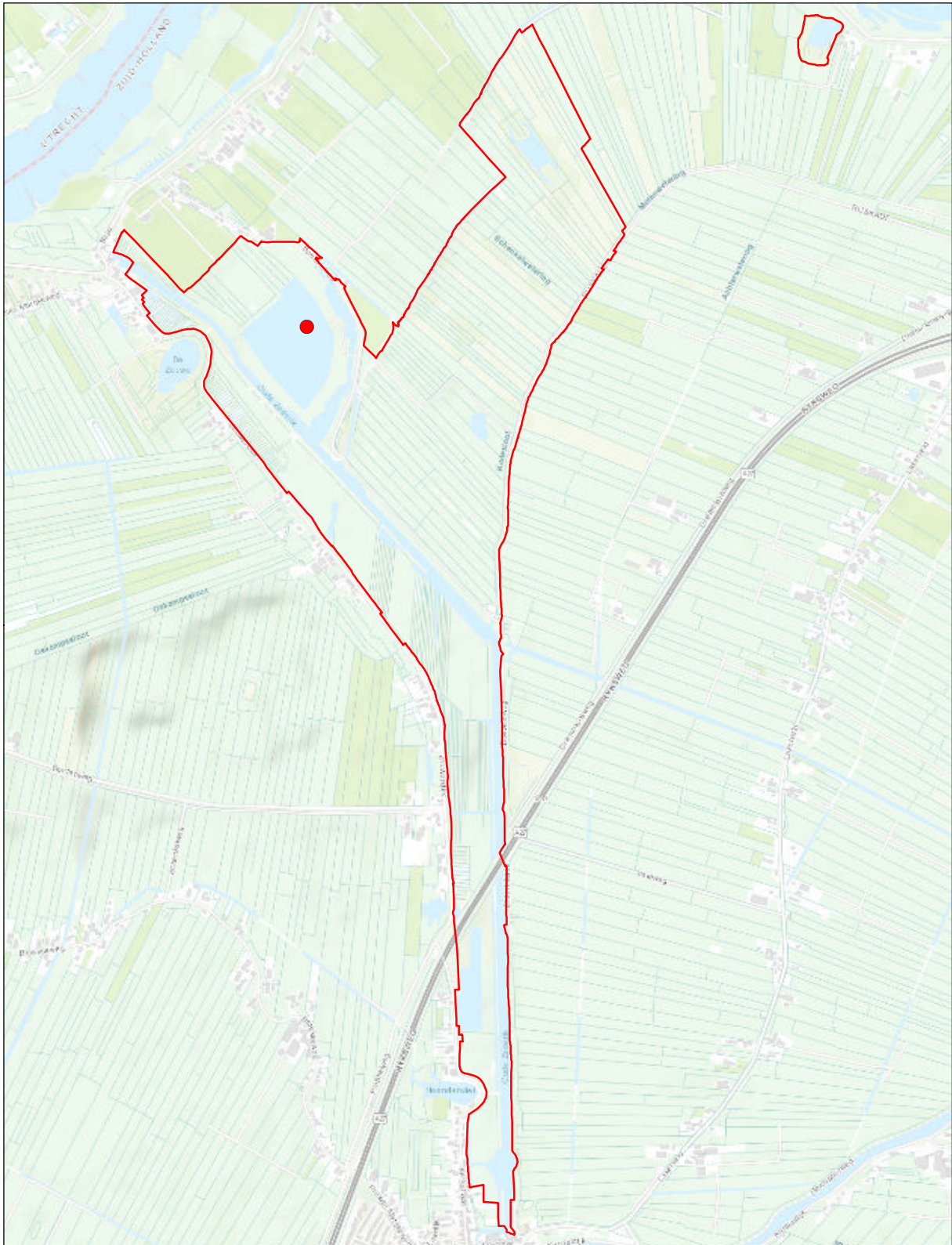
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Meerkoet

26 territoria

Zouweboezem

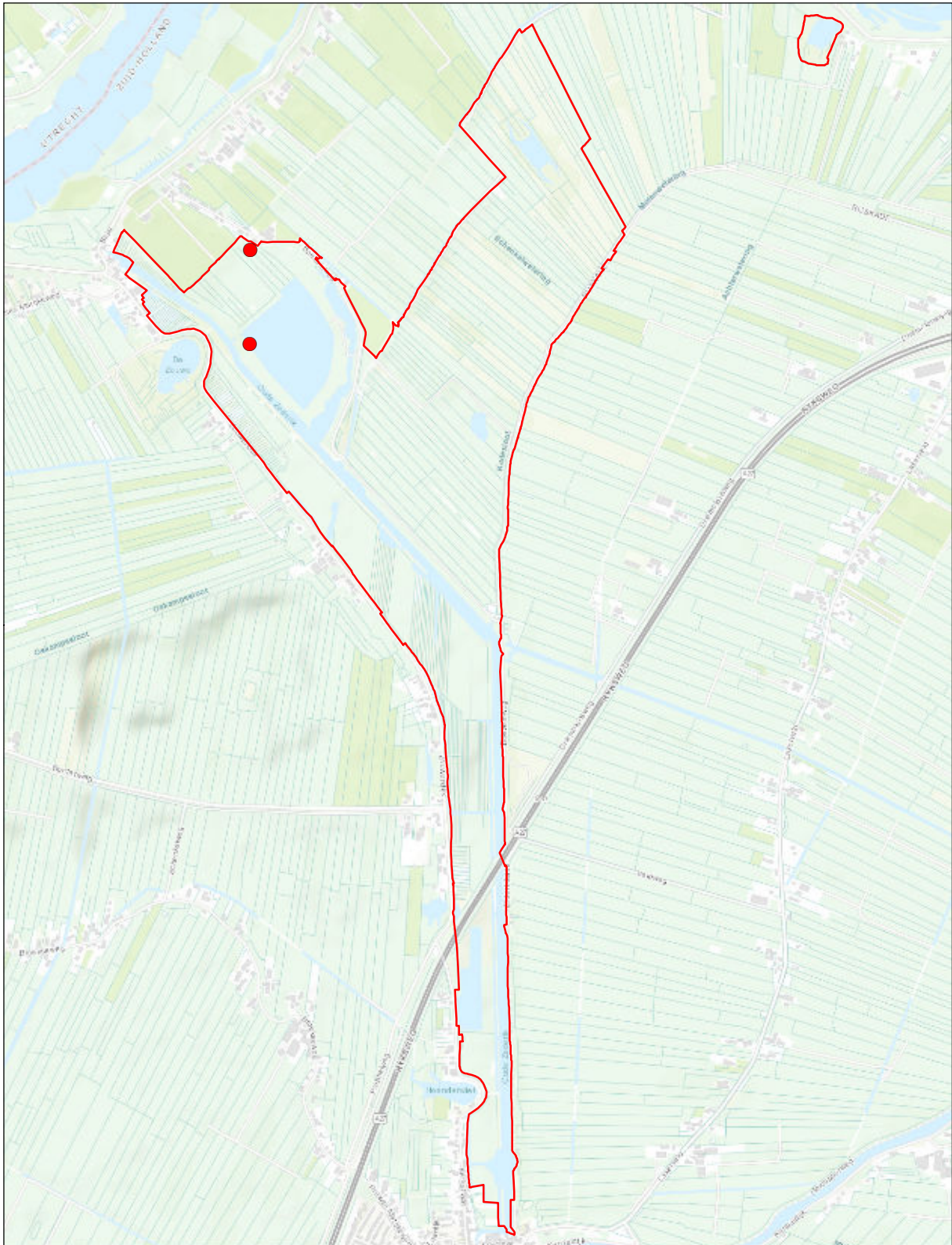
Verspreidingskaart 2020

● **Steltkluit**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

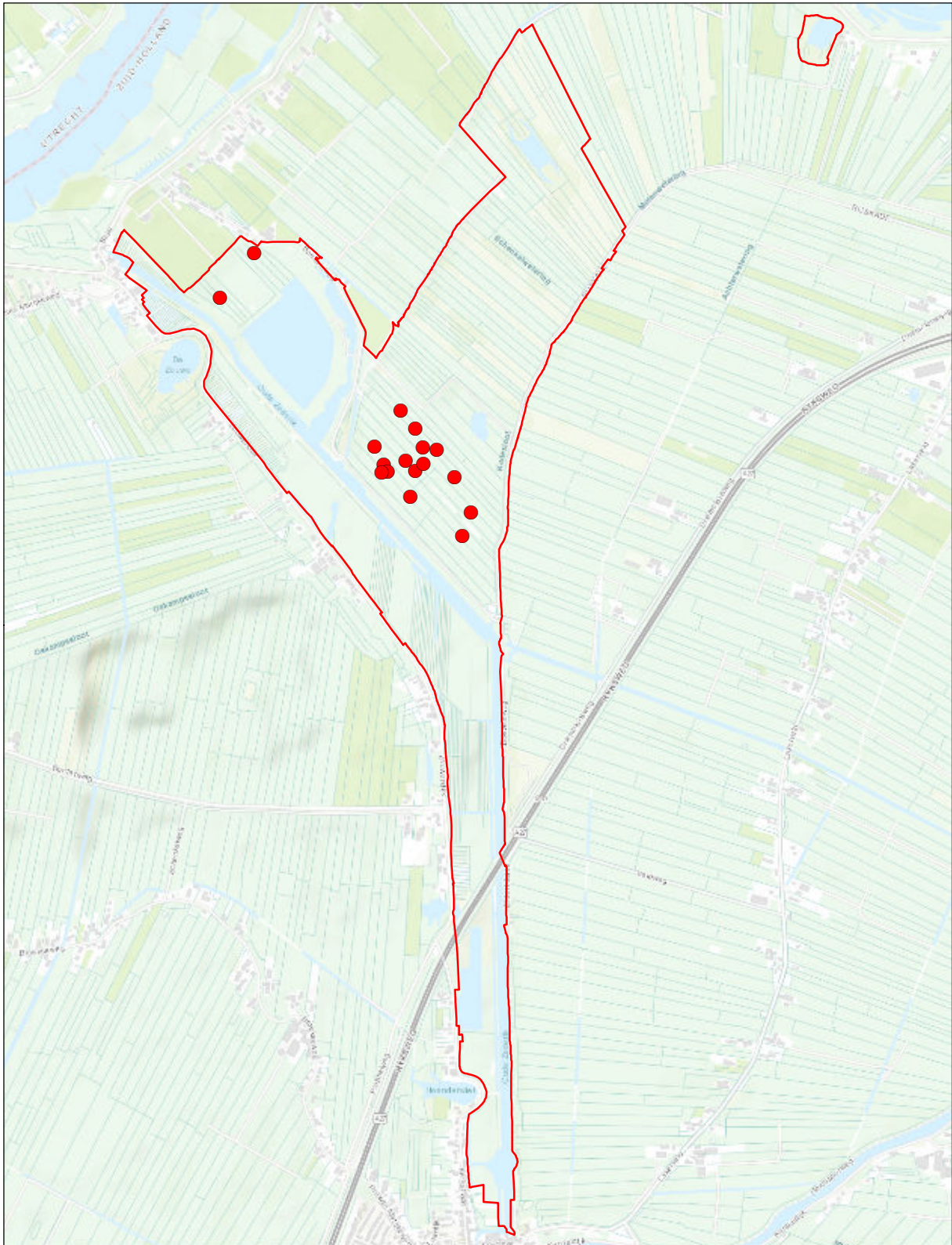
Verspreidingskaart 2020

● Kleine plevier

2 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

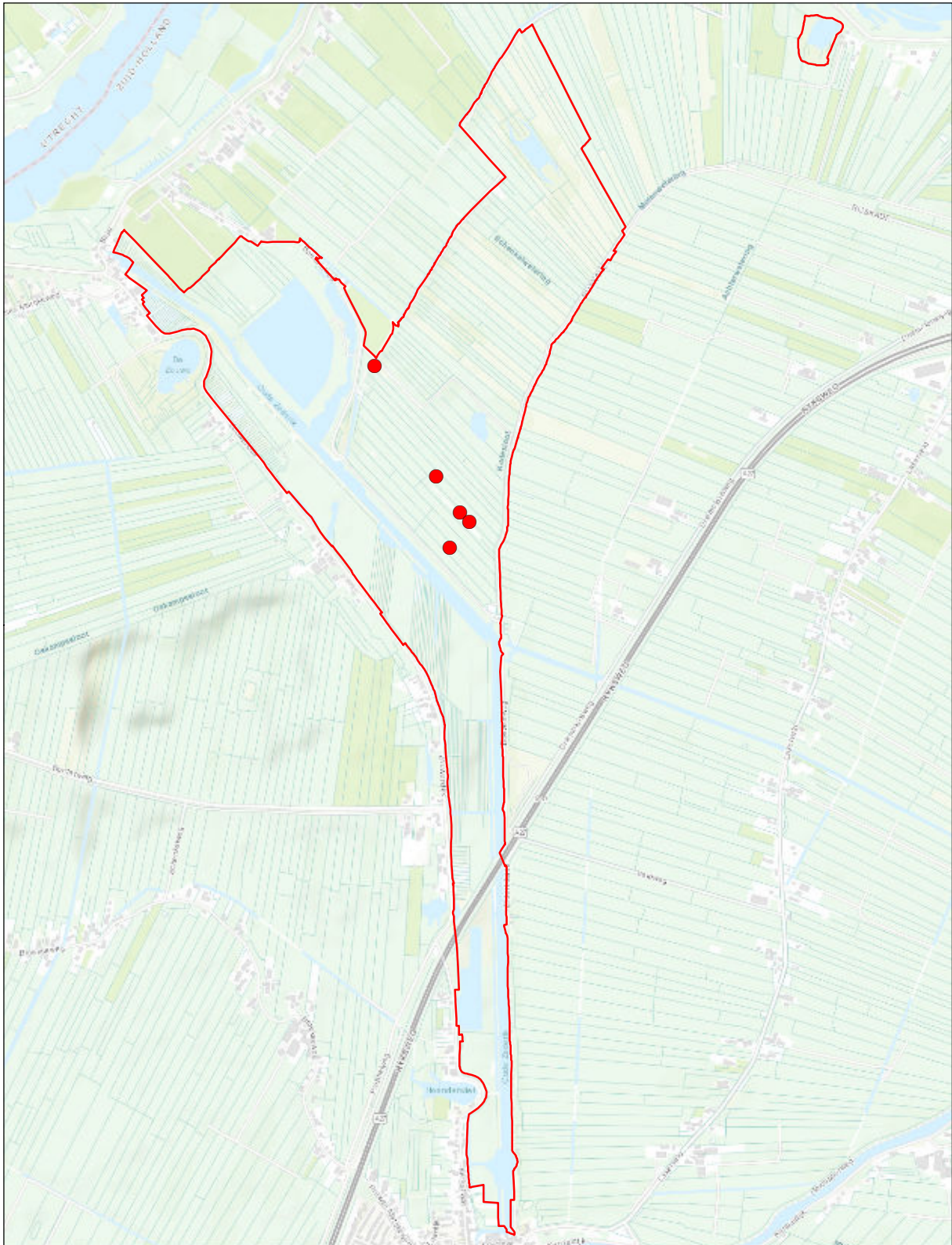
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Kievit

17 territoria

Zouweboezem

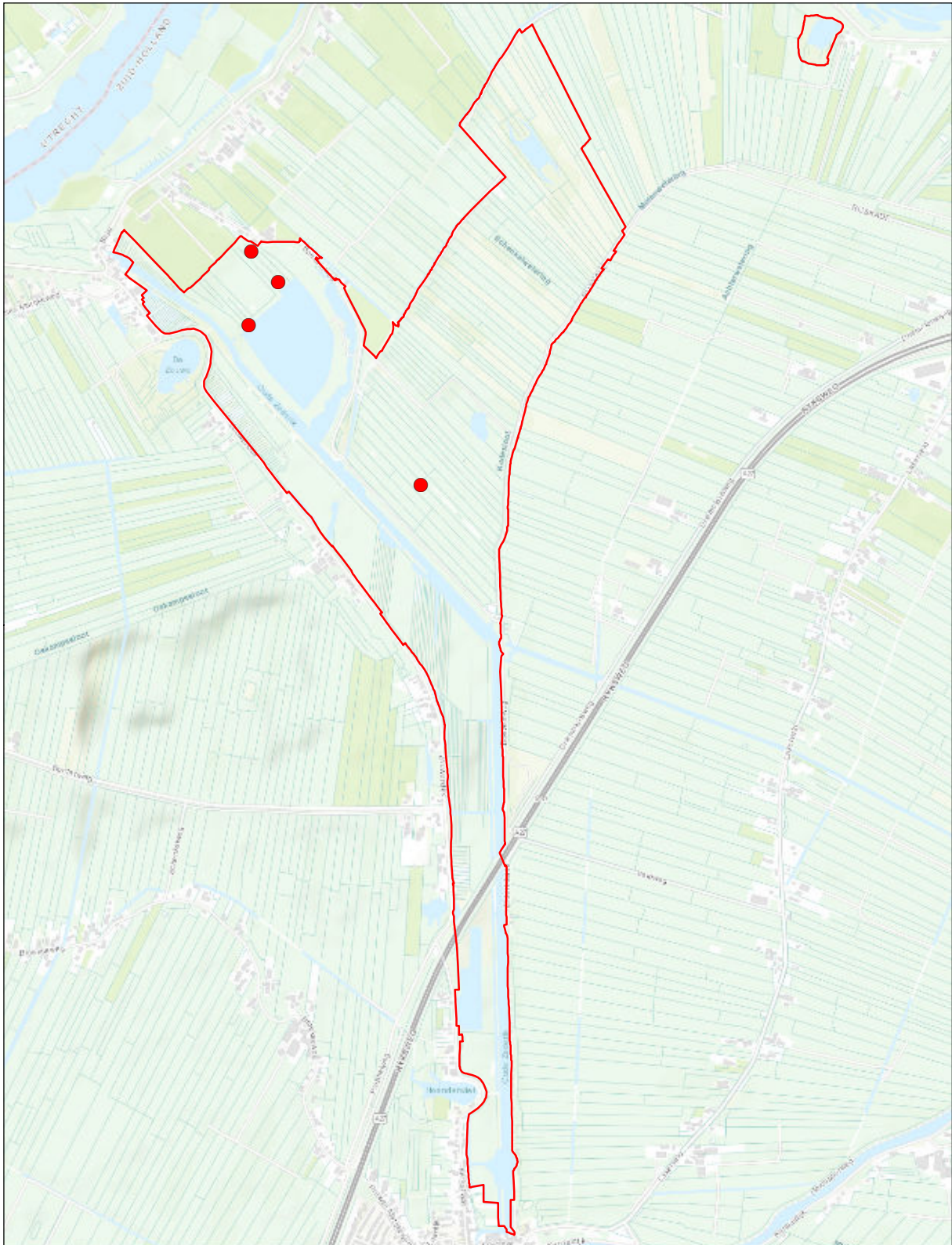
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Grutto

5 territoria

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● Tureluur

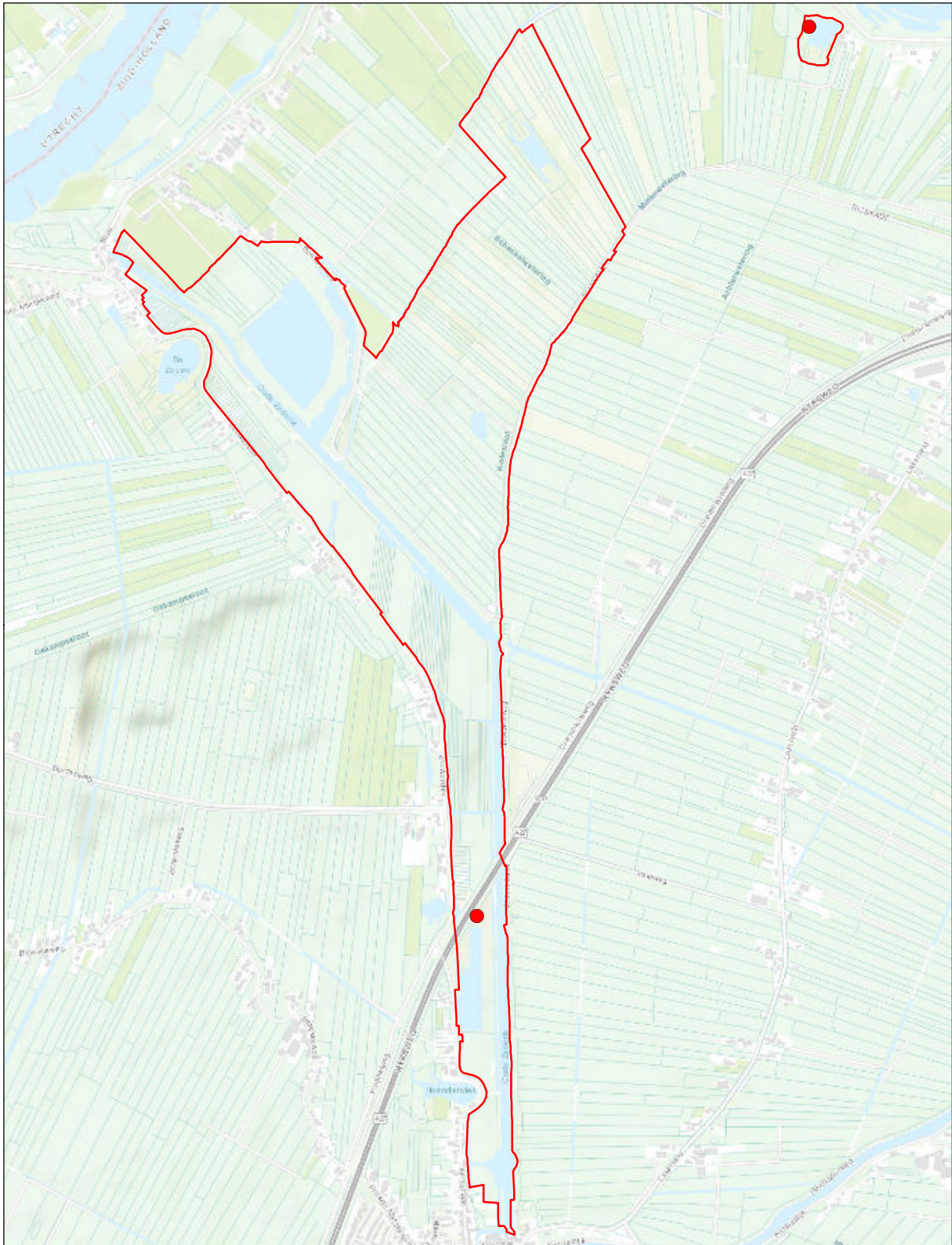
4 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,75 km

Zouweboezem

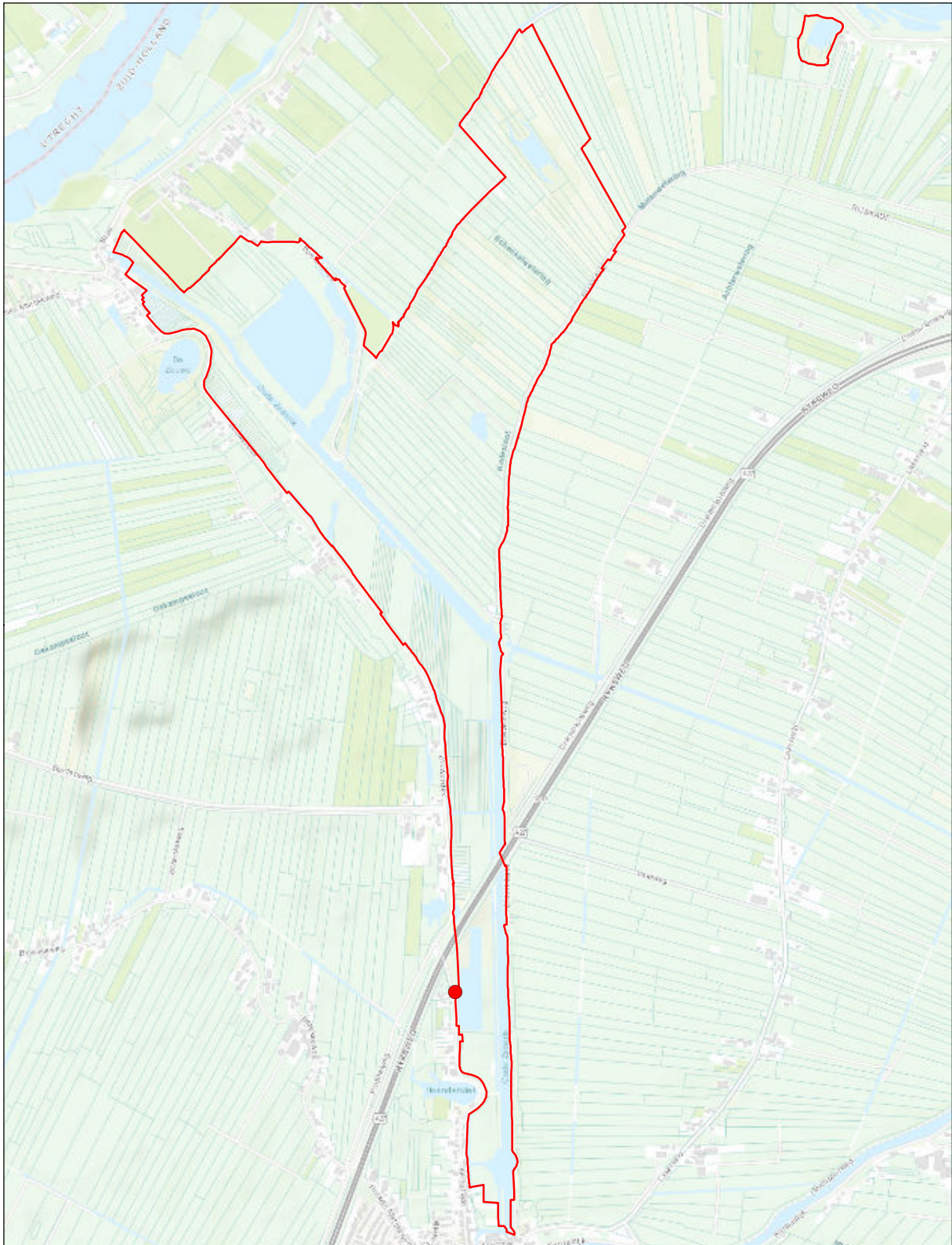
Verspreidingskaart 2020

● Holenduif

2 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

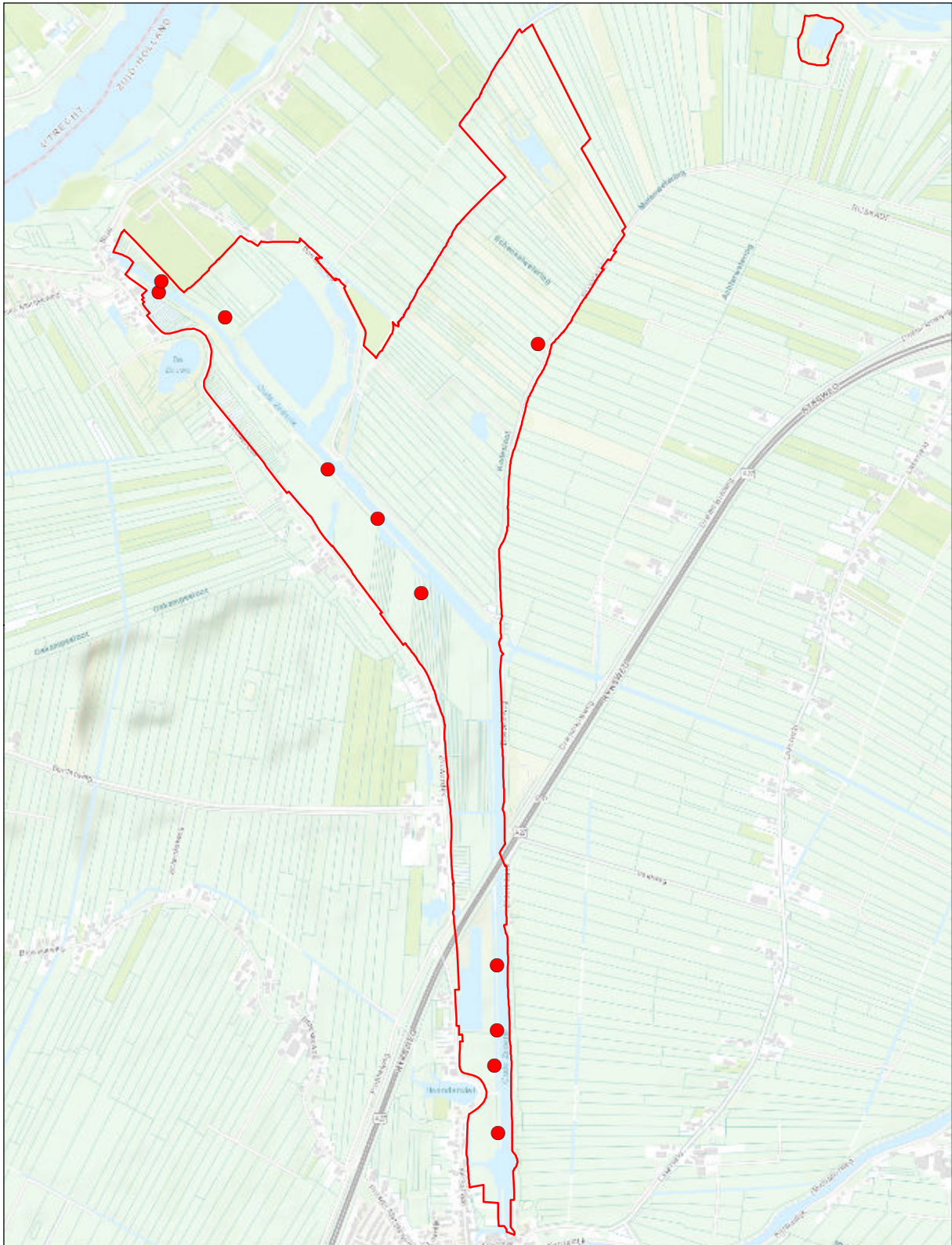
Verspreidingskaart 2020

● **Turkse tortel**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● Koekoek

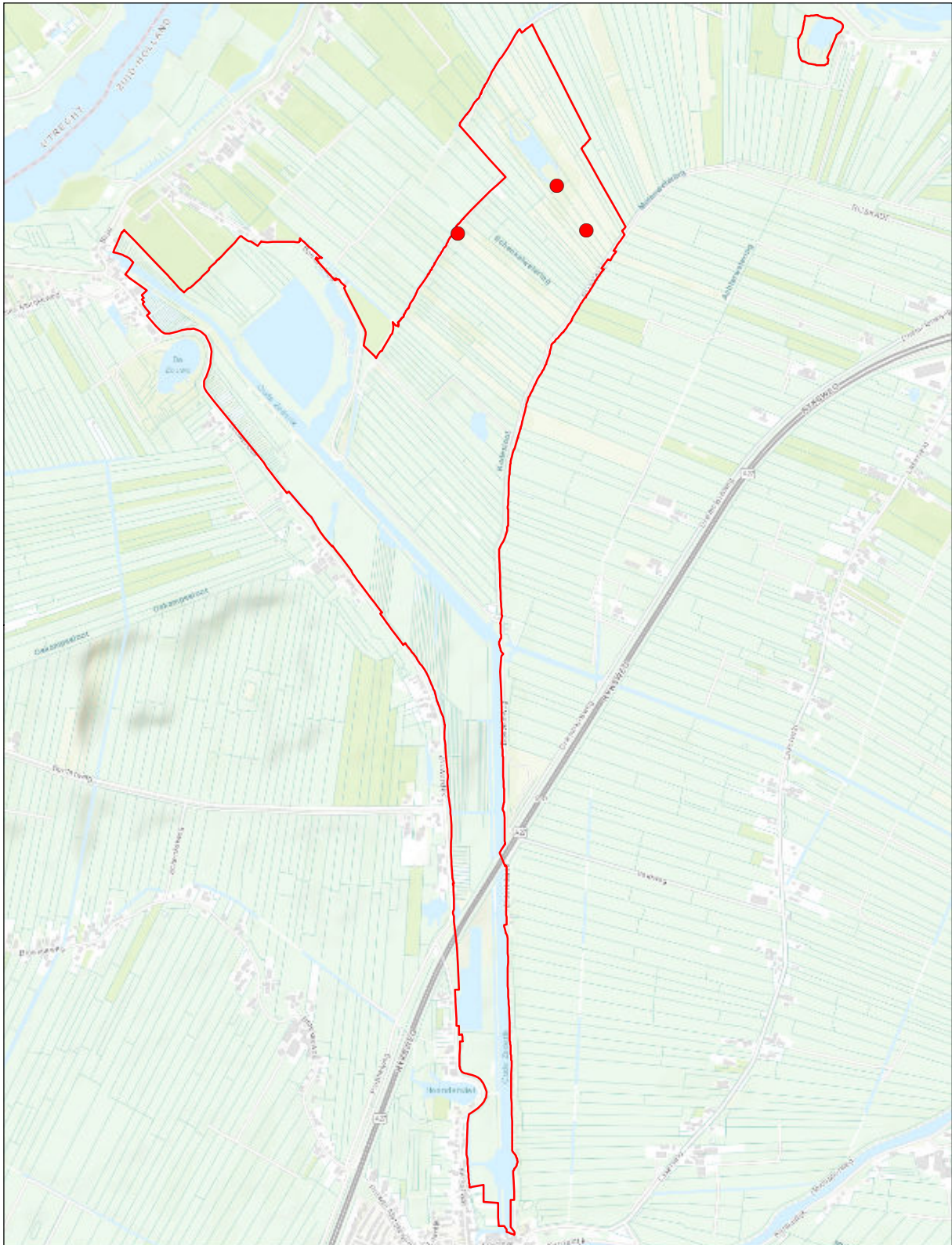
11 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,75
km

Zouweboezem

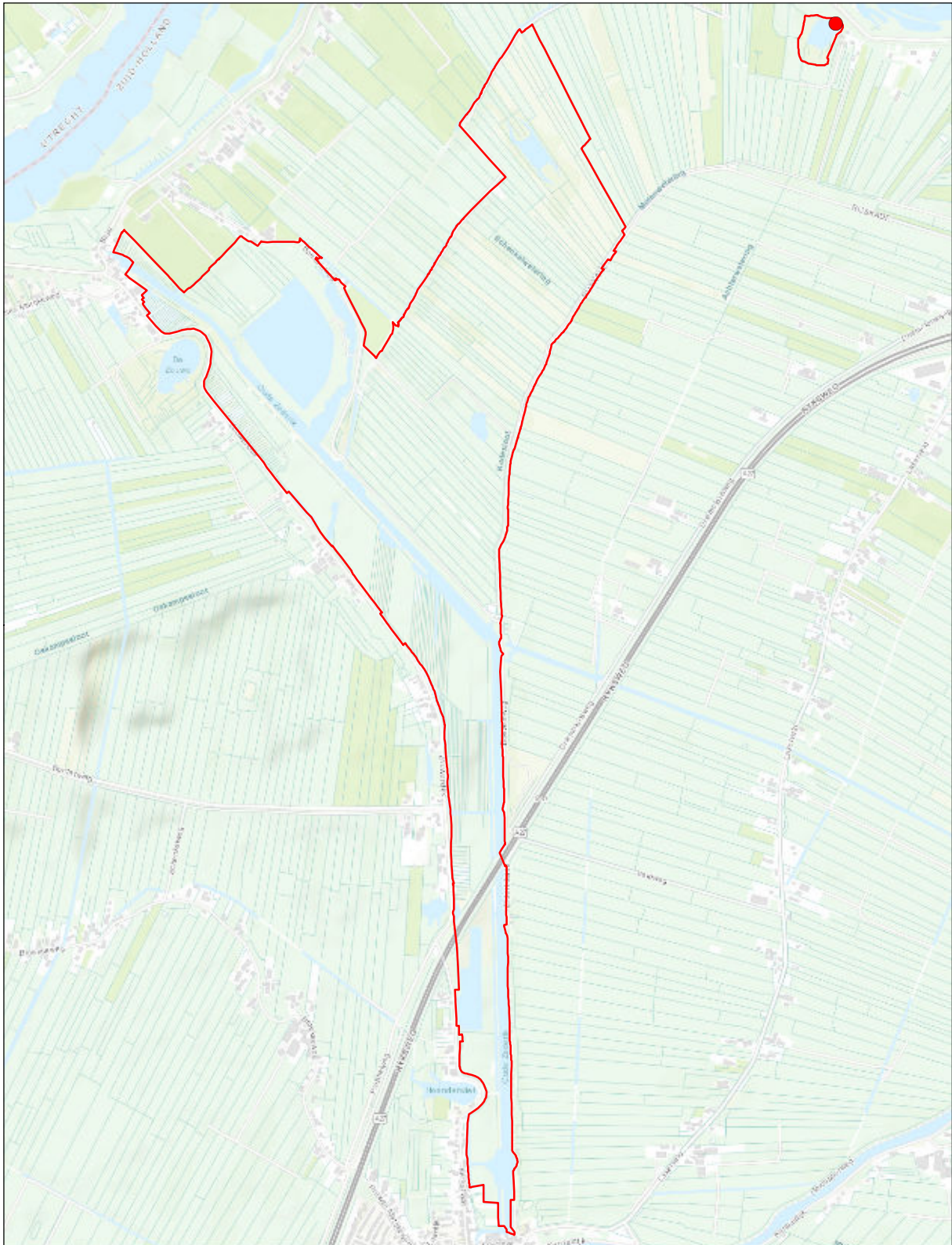
Verspreidingskaart 2020

● **Bosuil**

3 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● Ijsvogel

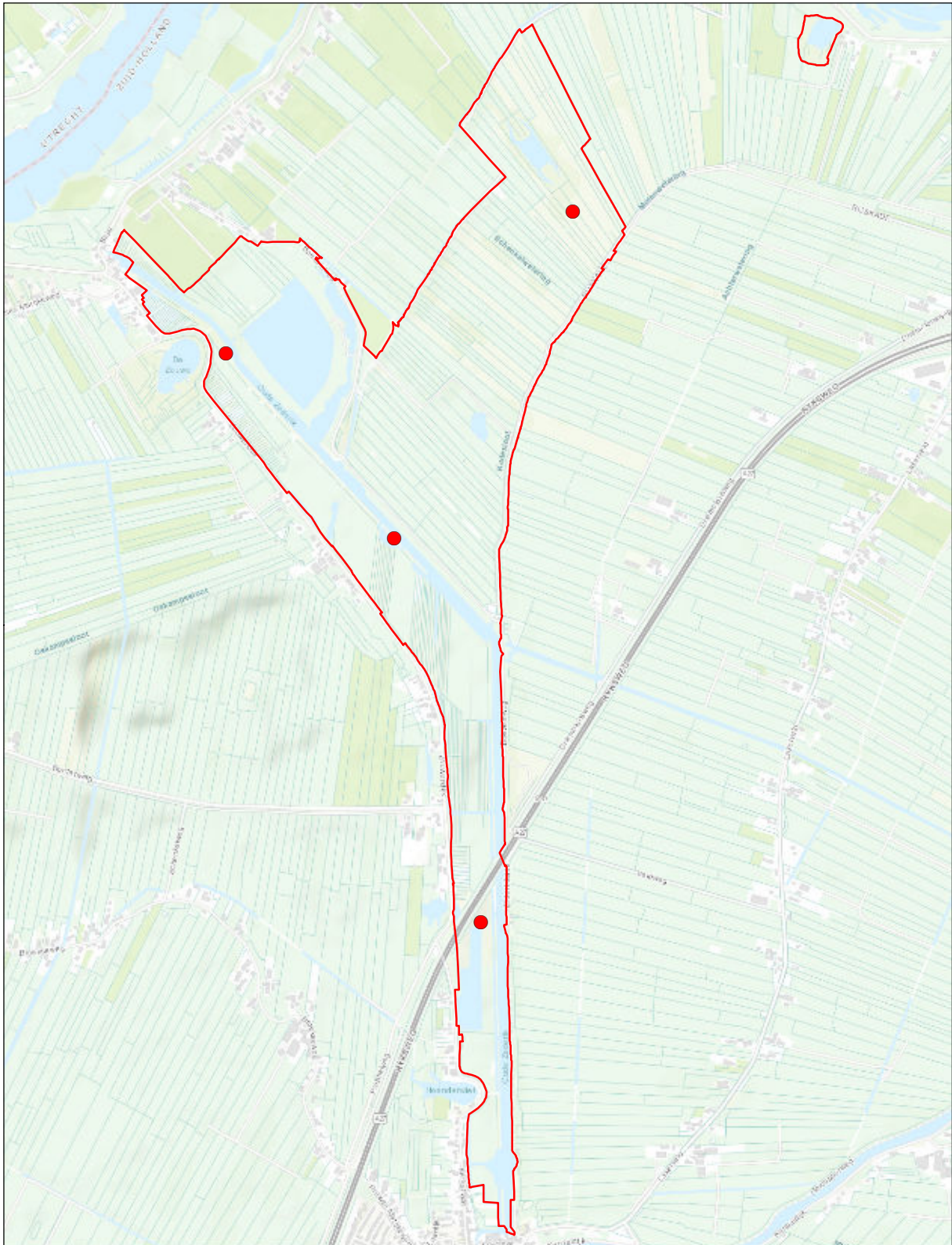
1 territorium

© Kadaster Nederland

0 0,75
km

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● Groene specht

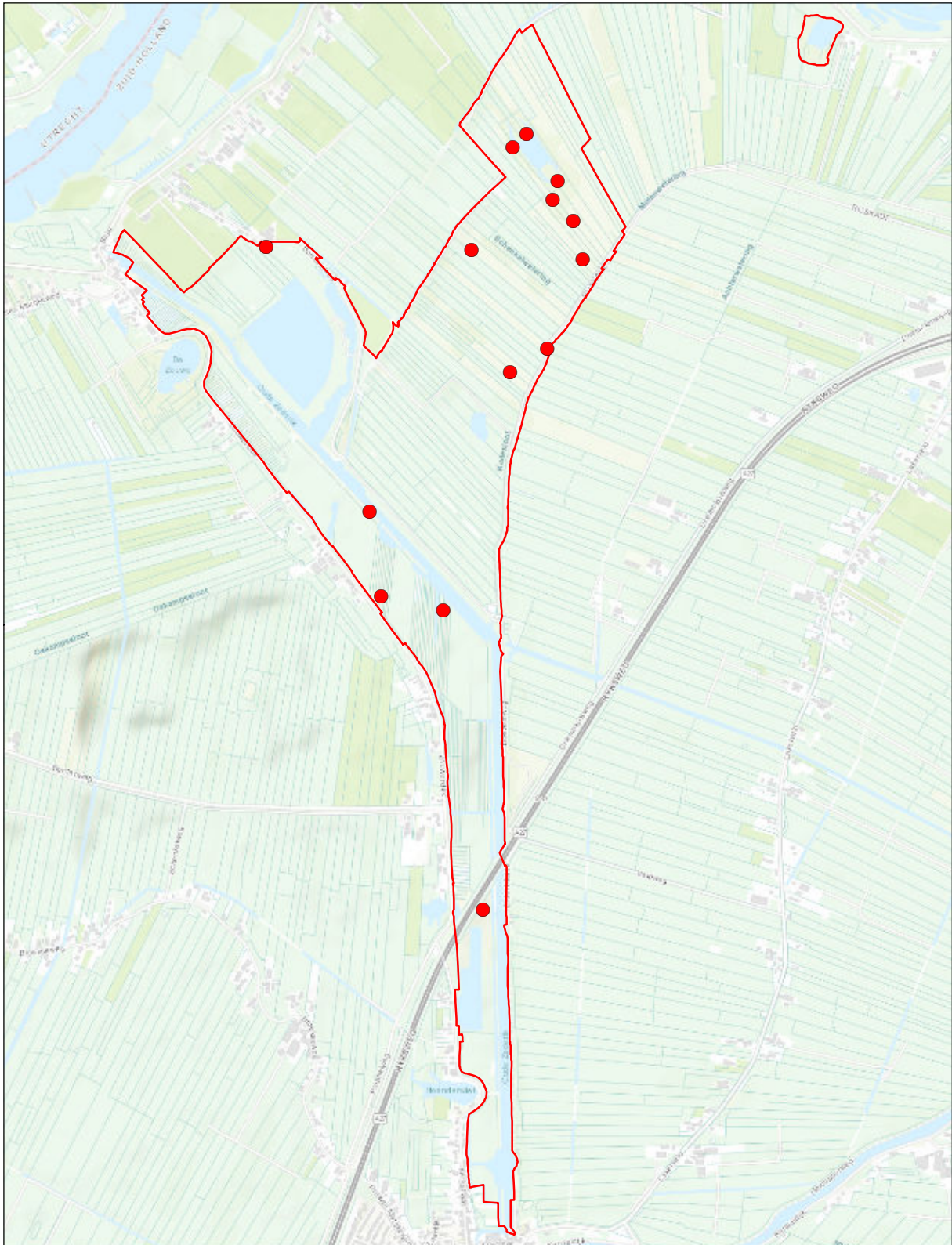
4 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,75 km

Zouweboezem

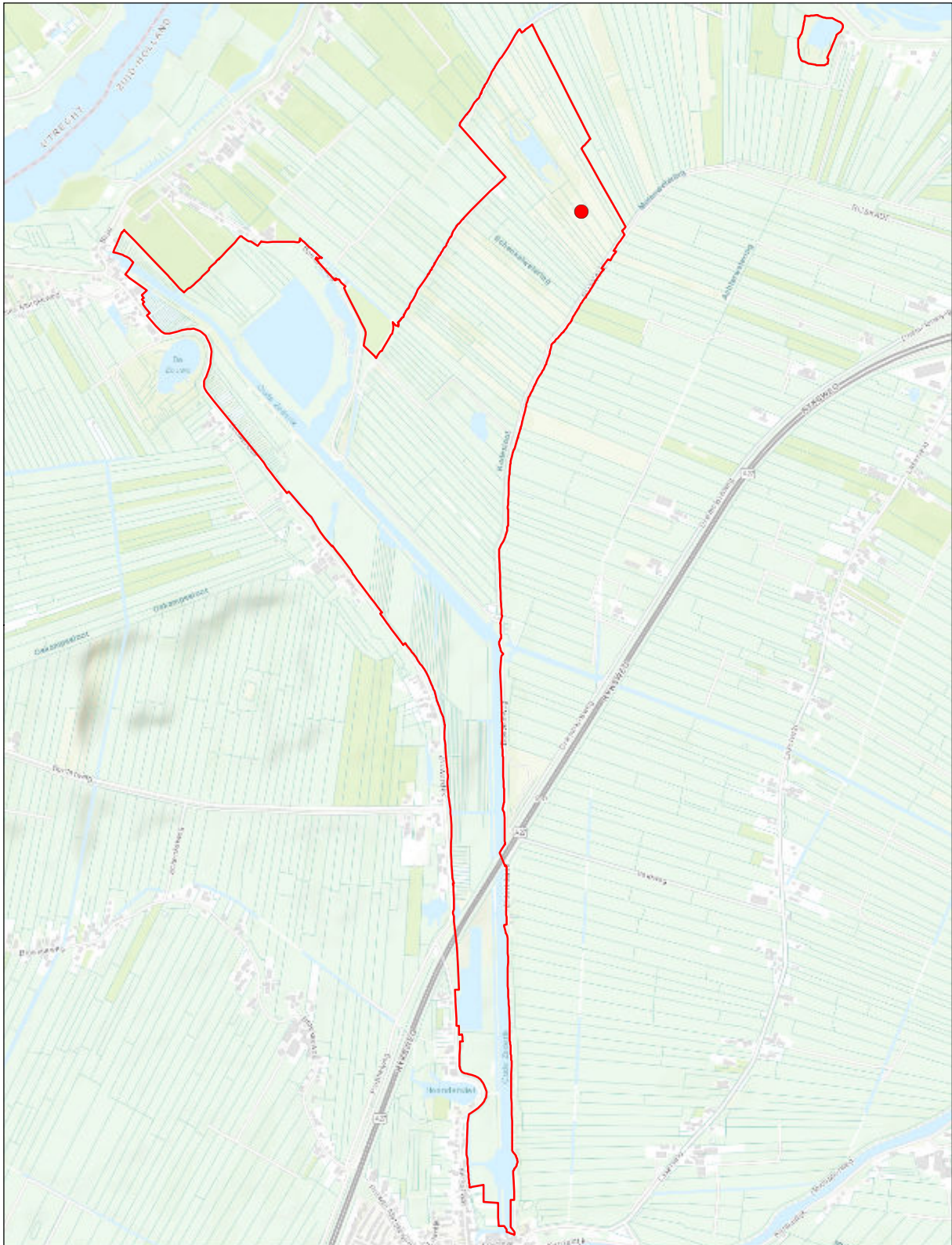
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Grote bonte specht

14 territoria

Zouweboezem

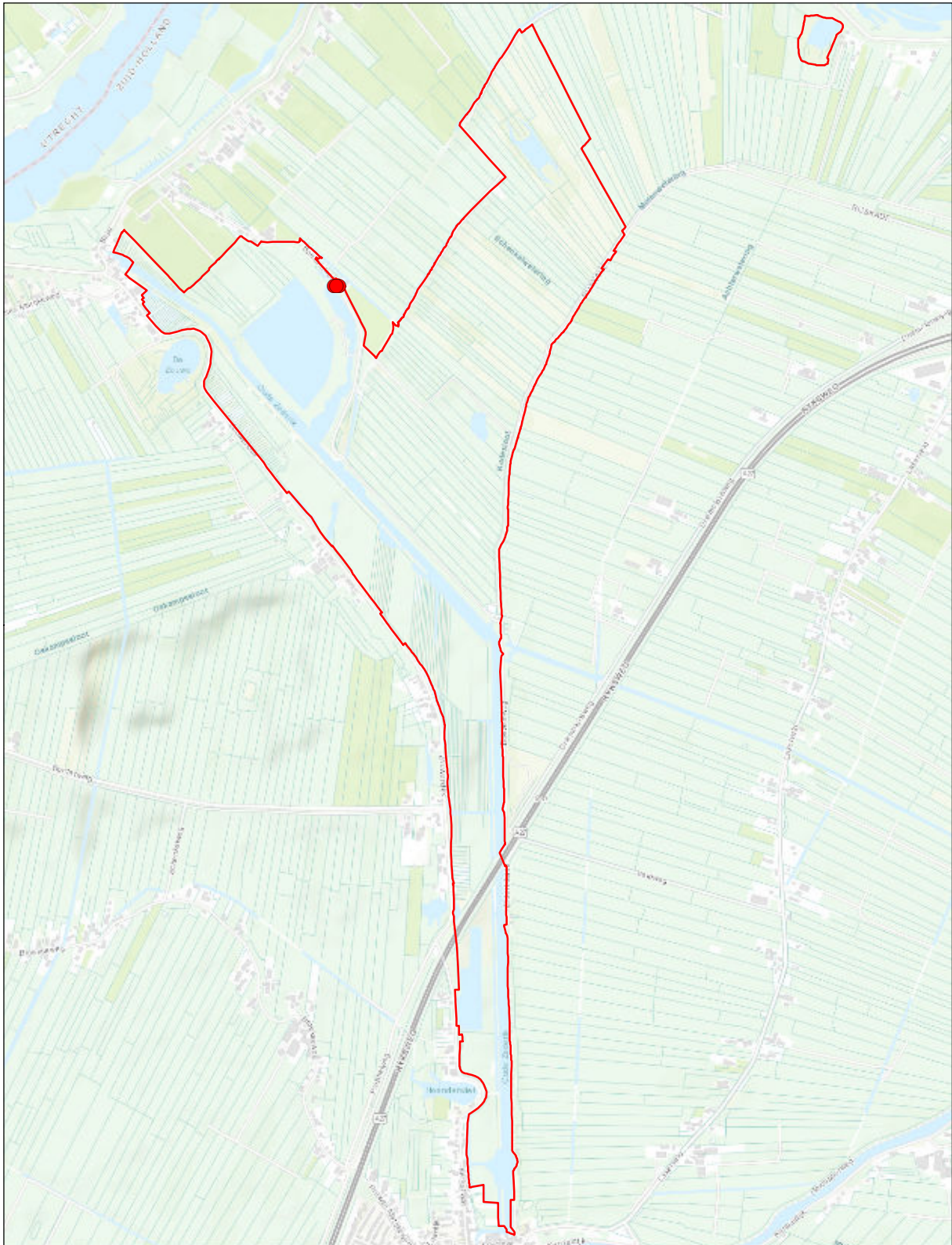
Verspreidingskaart 2020

● Kleine bonte specht

1 territorium

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

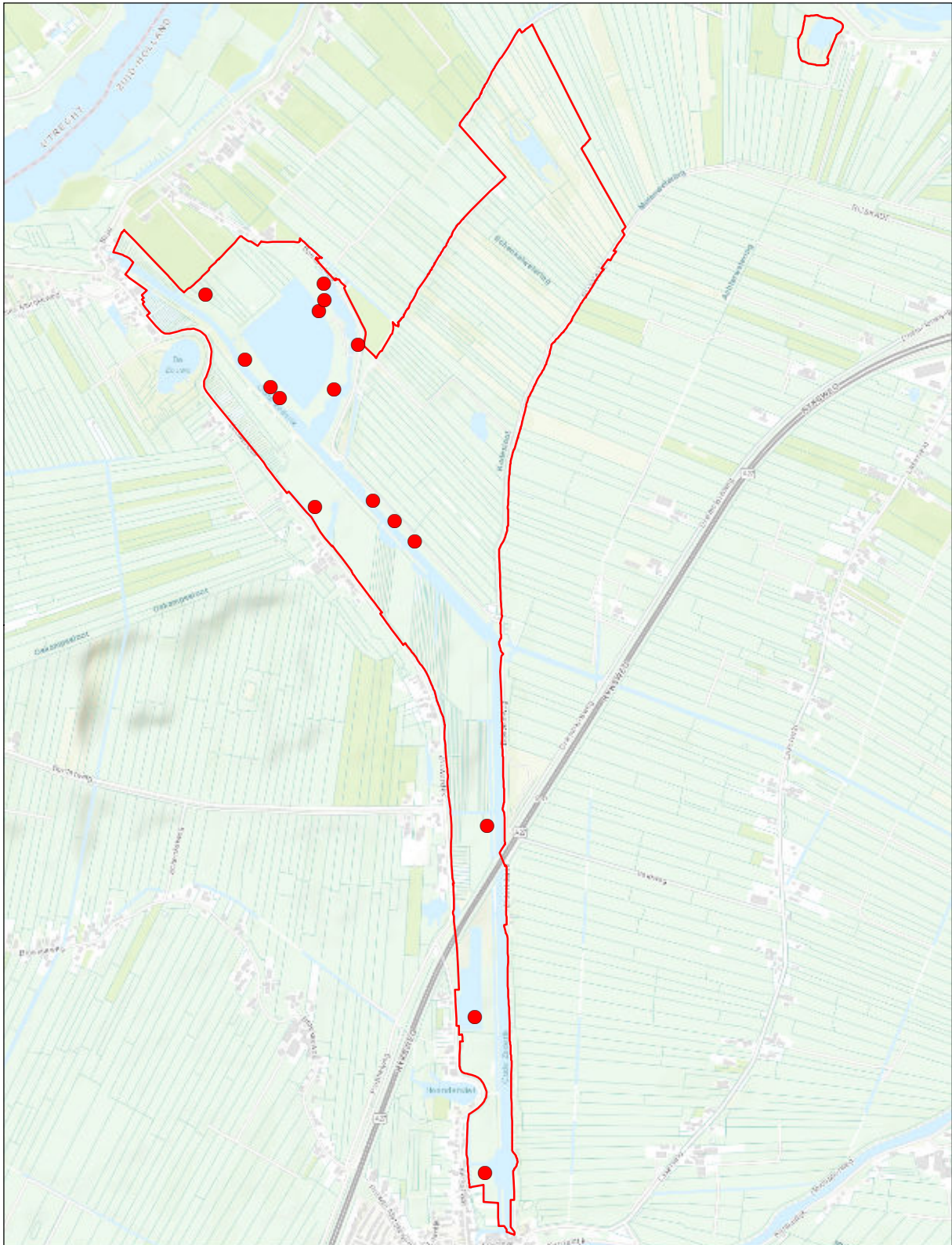
Verspreidingskaart 2020

● **Witte kwikstaart**

3 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

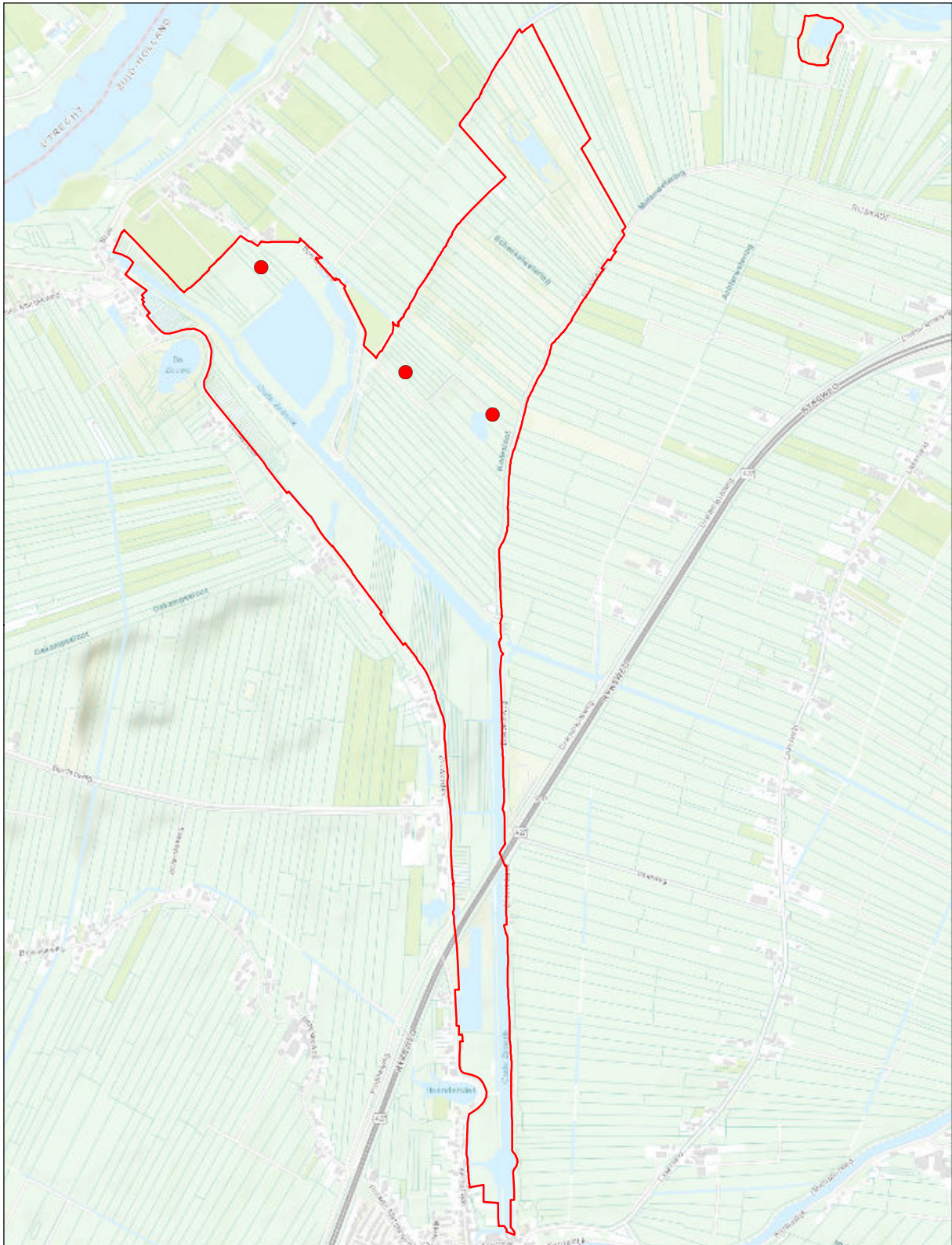
● **Blauwborst**

16 territoria

0 0,75 km

Zouweboezem

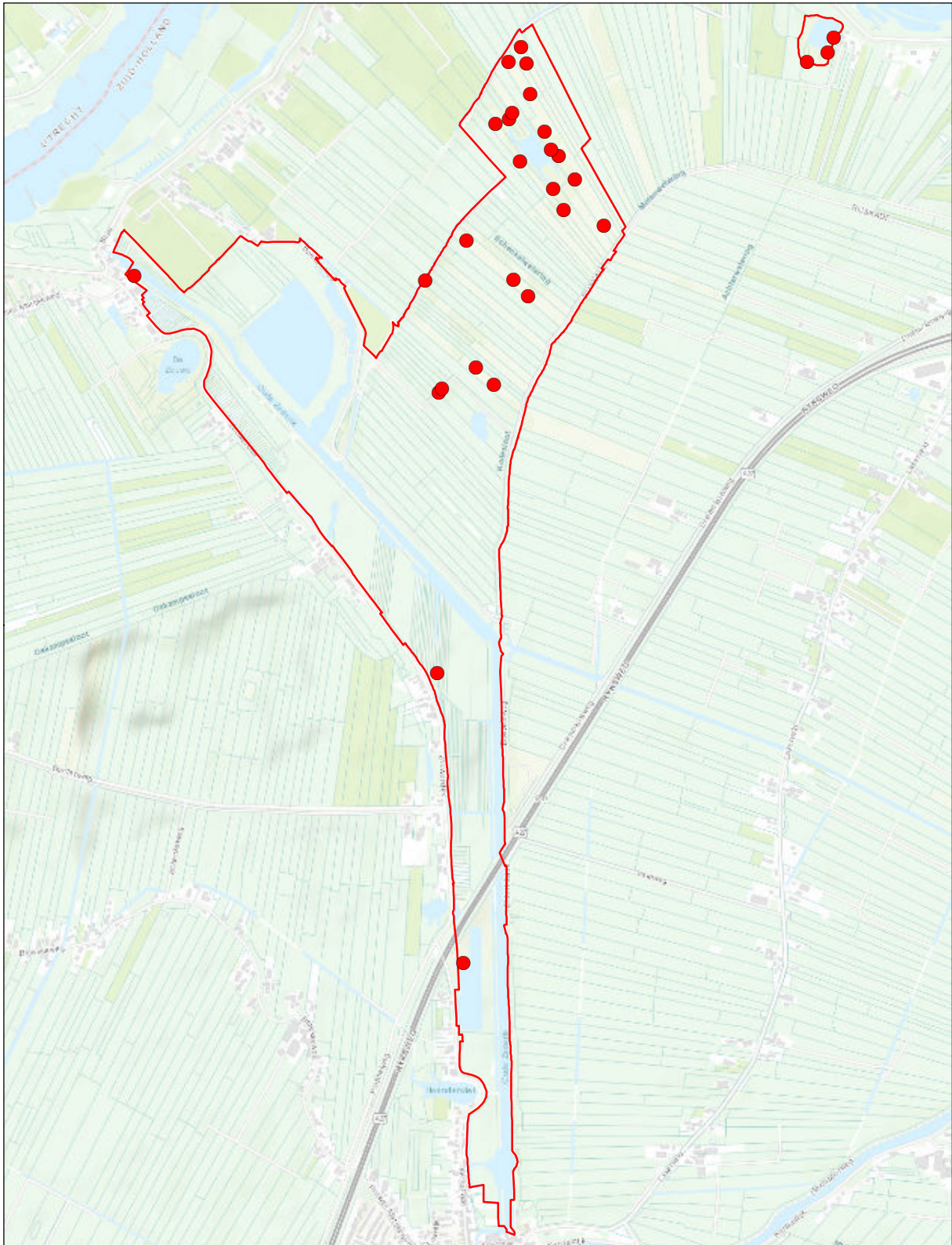
Verspreidingskaart 2020

● Roodborsttapuit

3 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

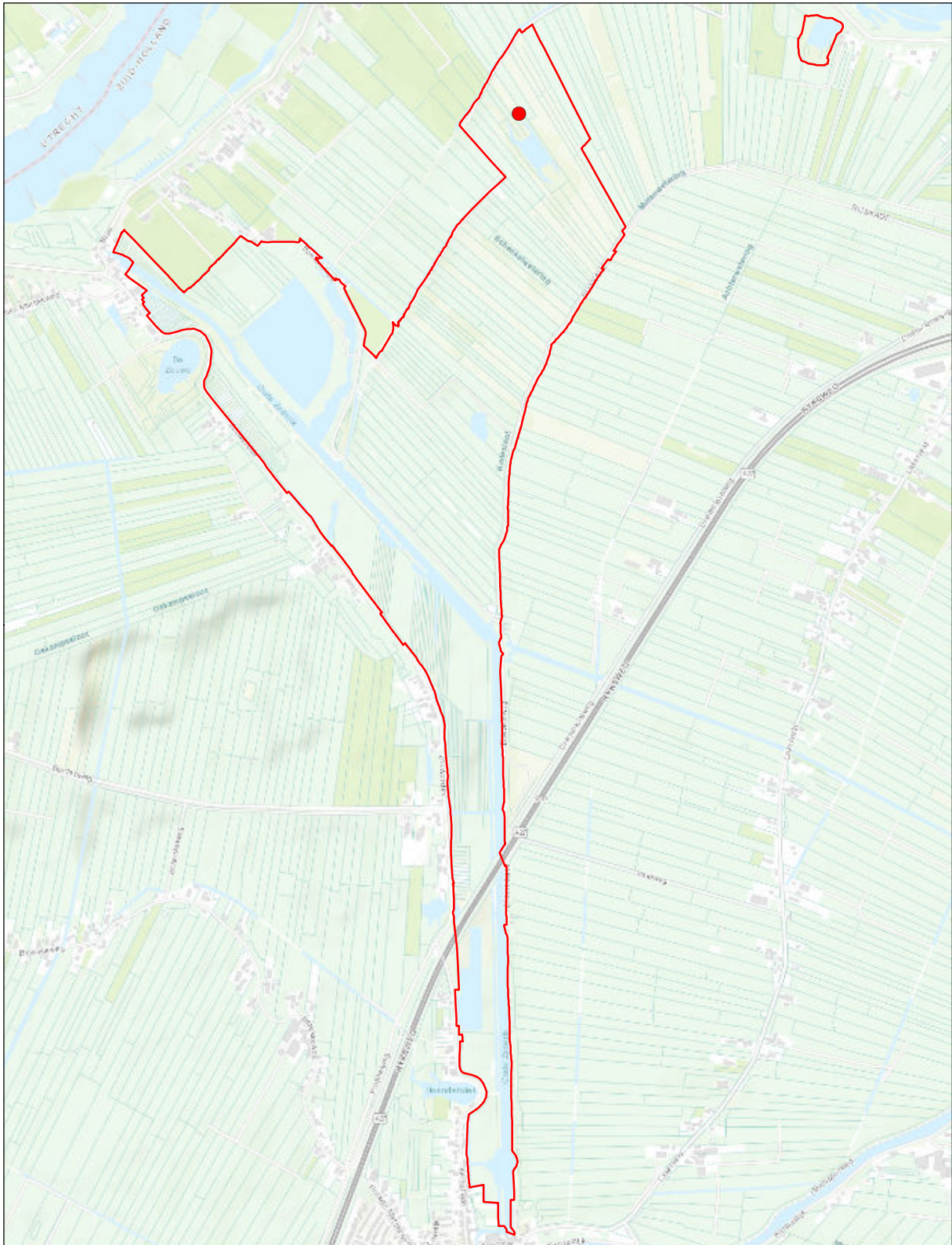
Verspreidingskaart 2020

● Zanglijster

29 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

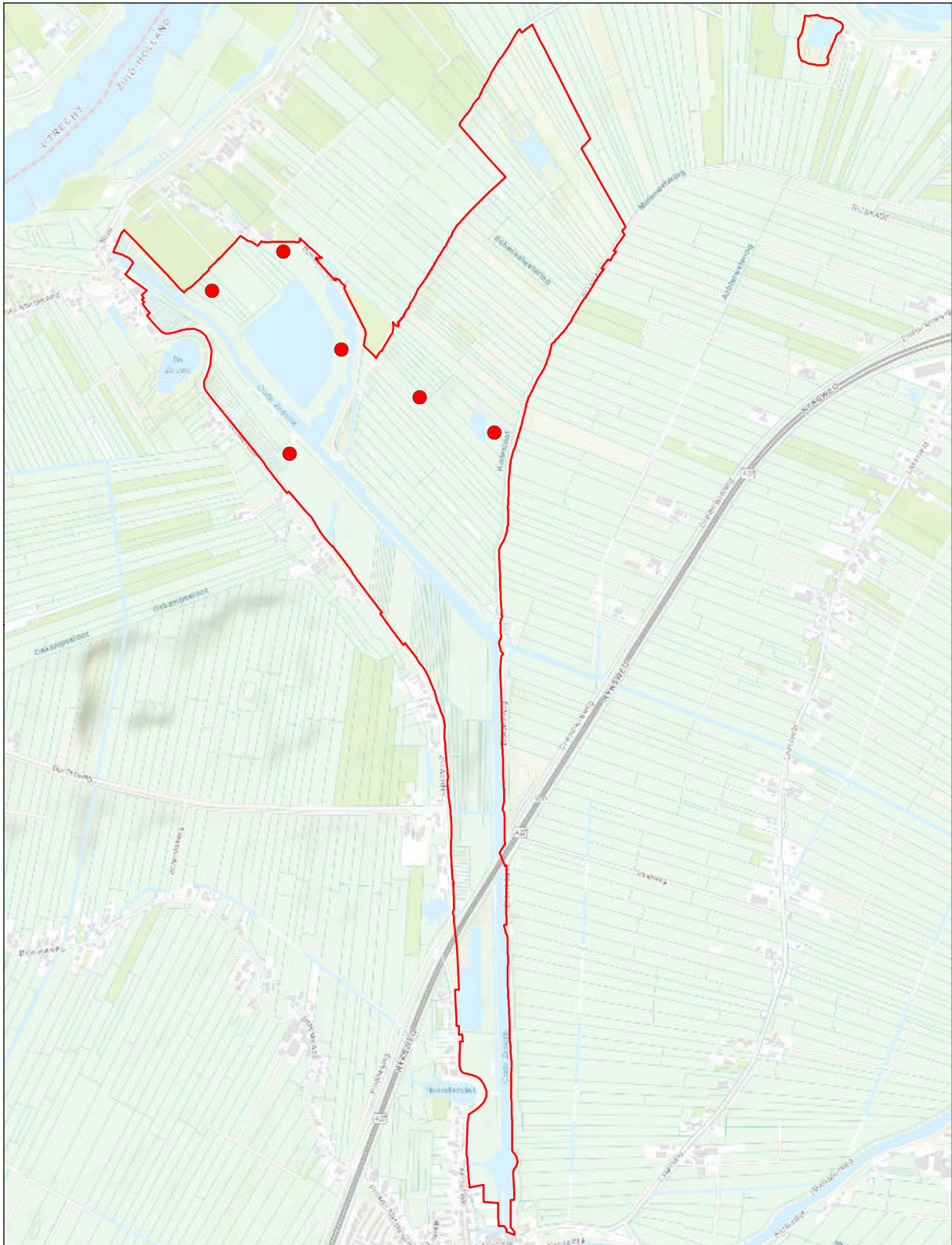
Verspreidingskaart 2020

● **Grote lijster**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● Sprinkhaanzanger

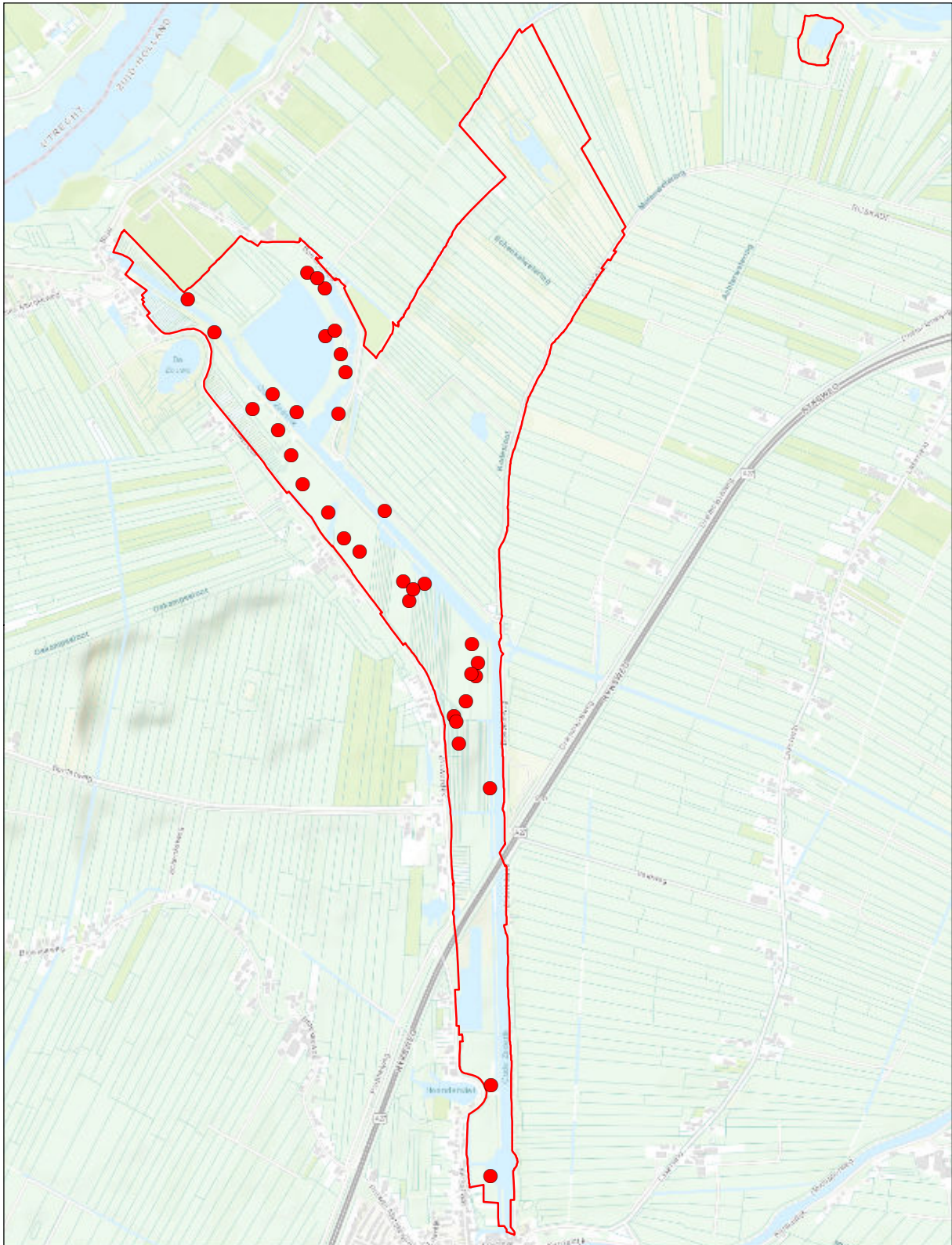
6 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,75 km

Zouweboezem

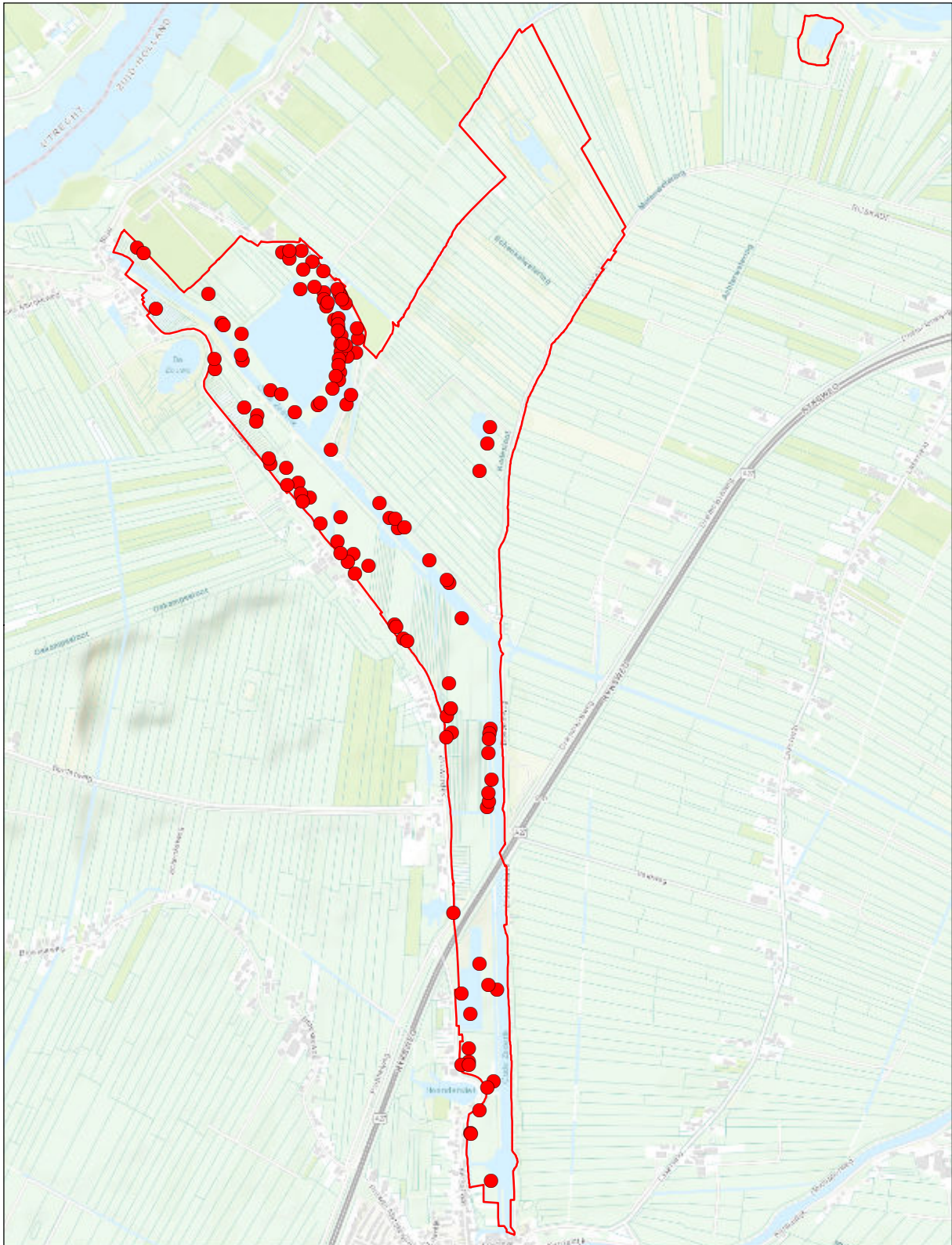
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Snor

35 territoria

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● Rietzanger

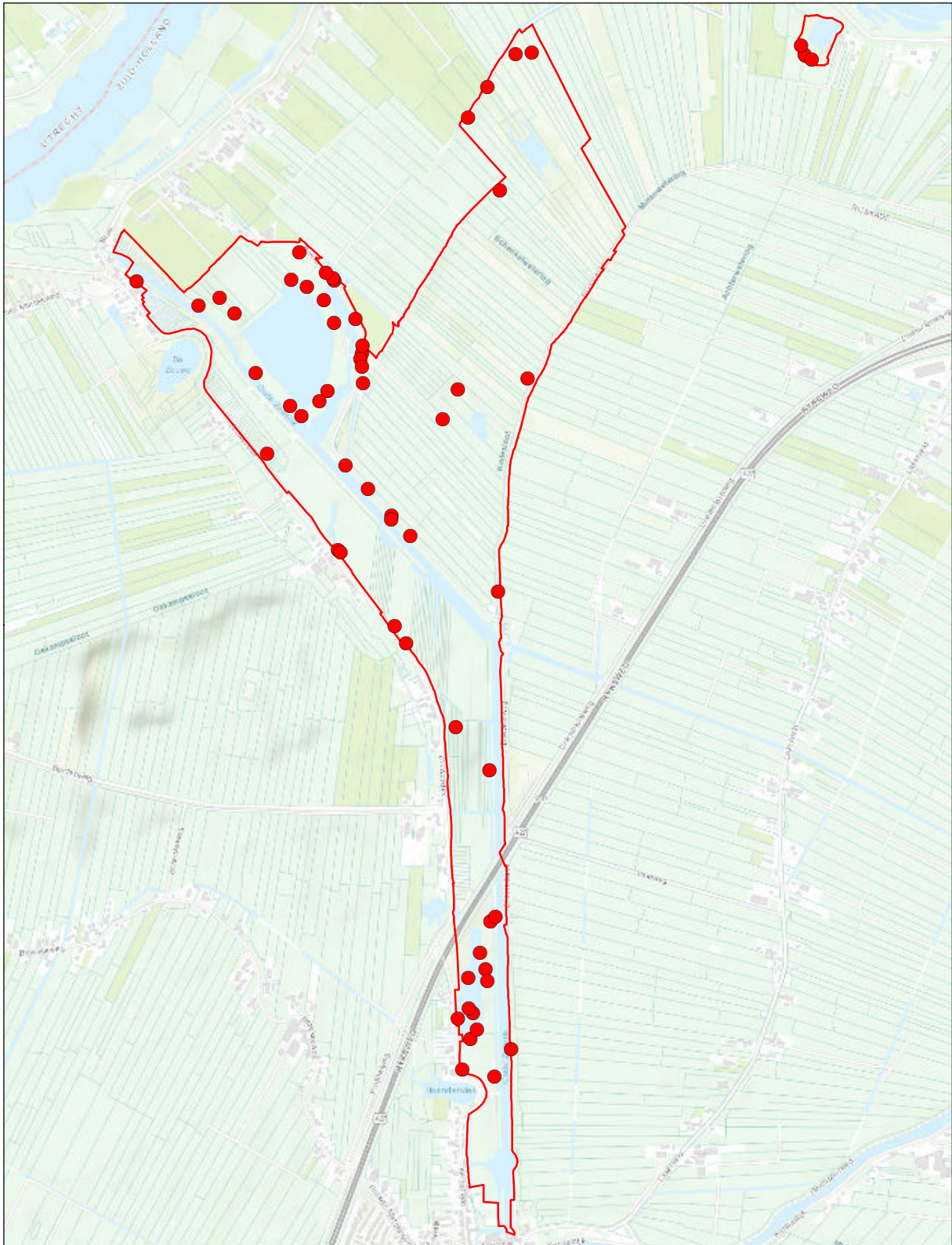
122 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,75 km

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● Bosrietzanger

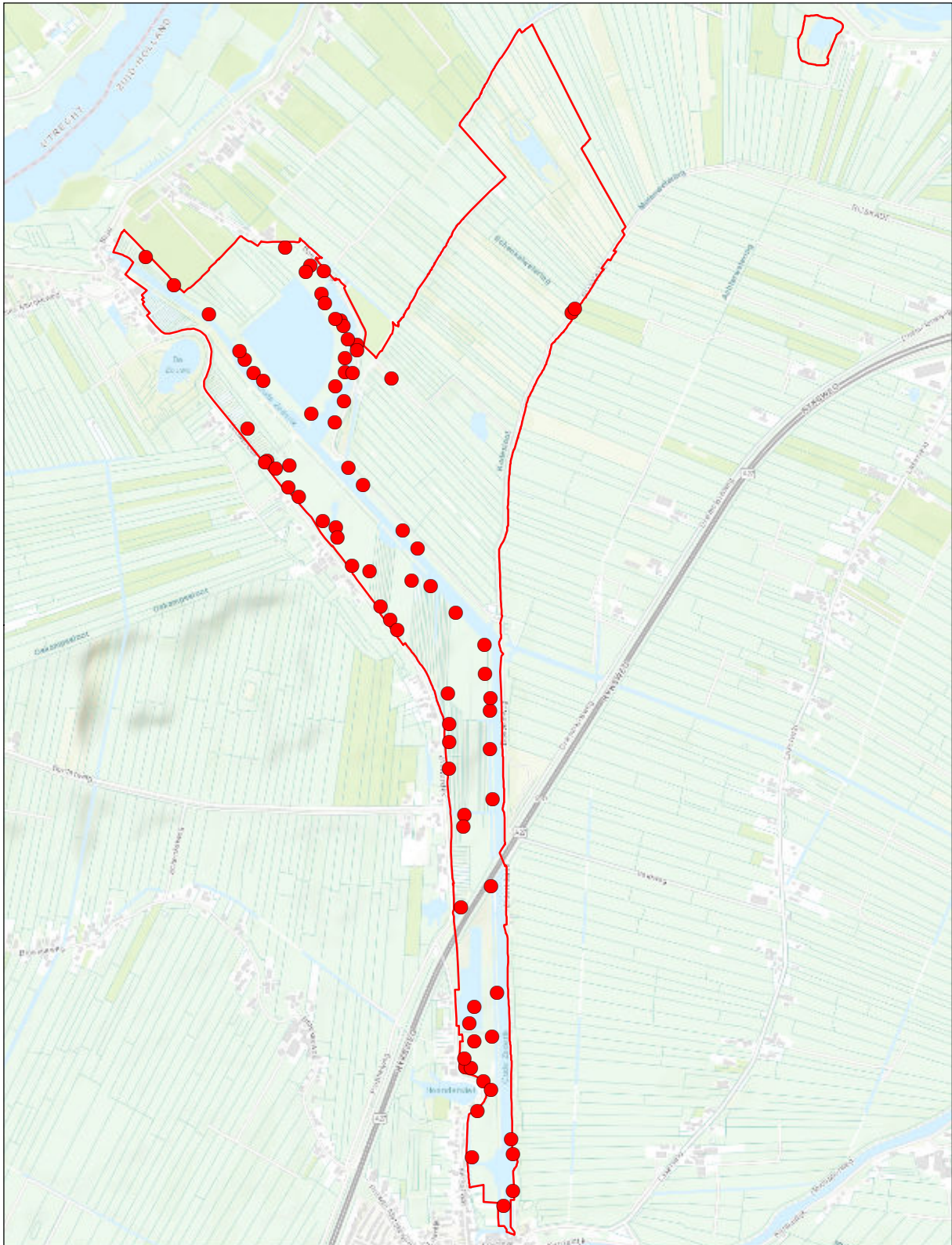
61 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,75 km

Zouweboezem

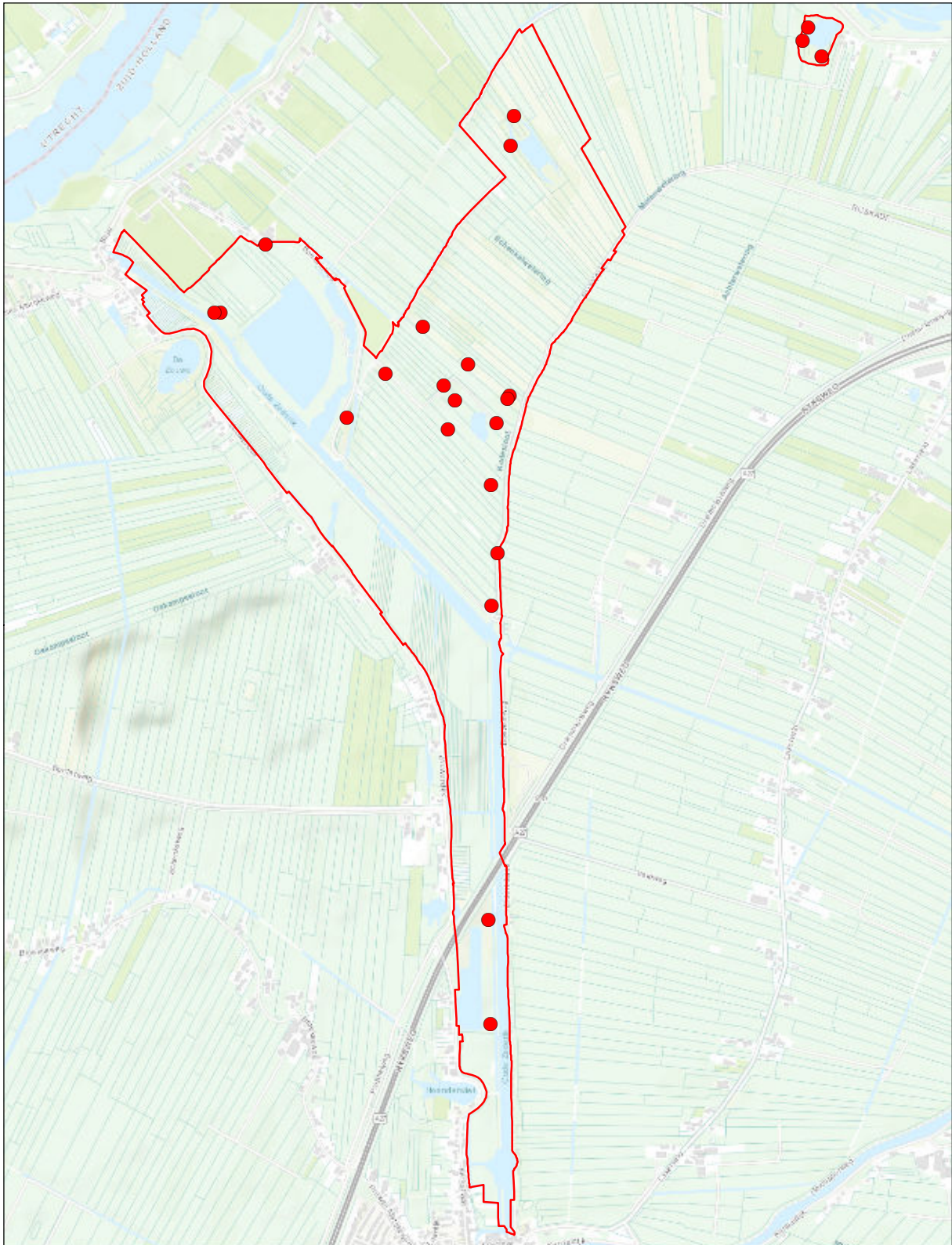
Verspreidingskaart 2020

● Kleine karekiet

81 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

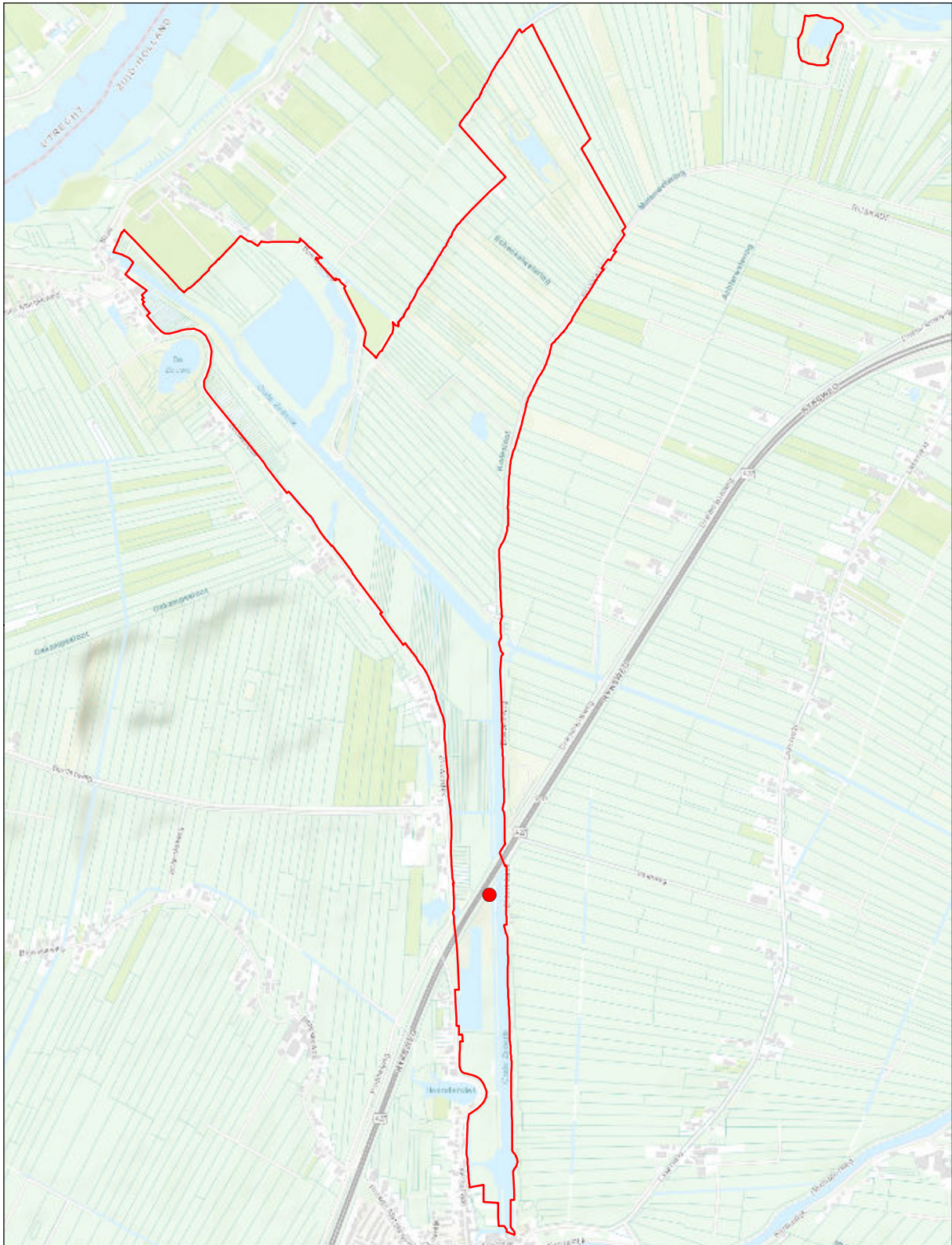
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● **Spotvogel**

23 territoria

Zouweboezem

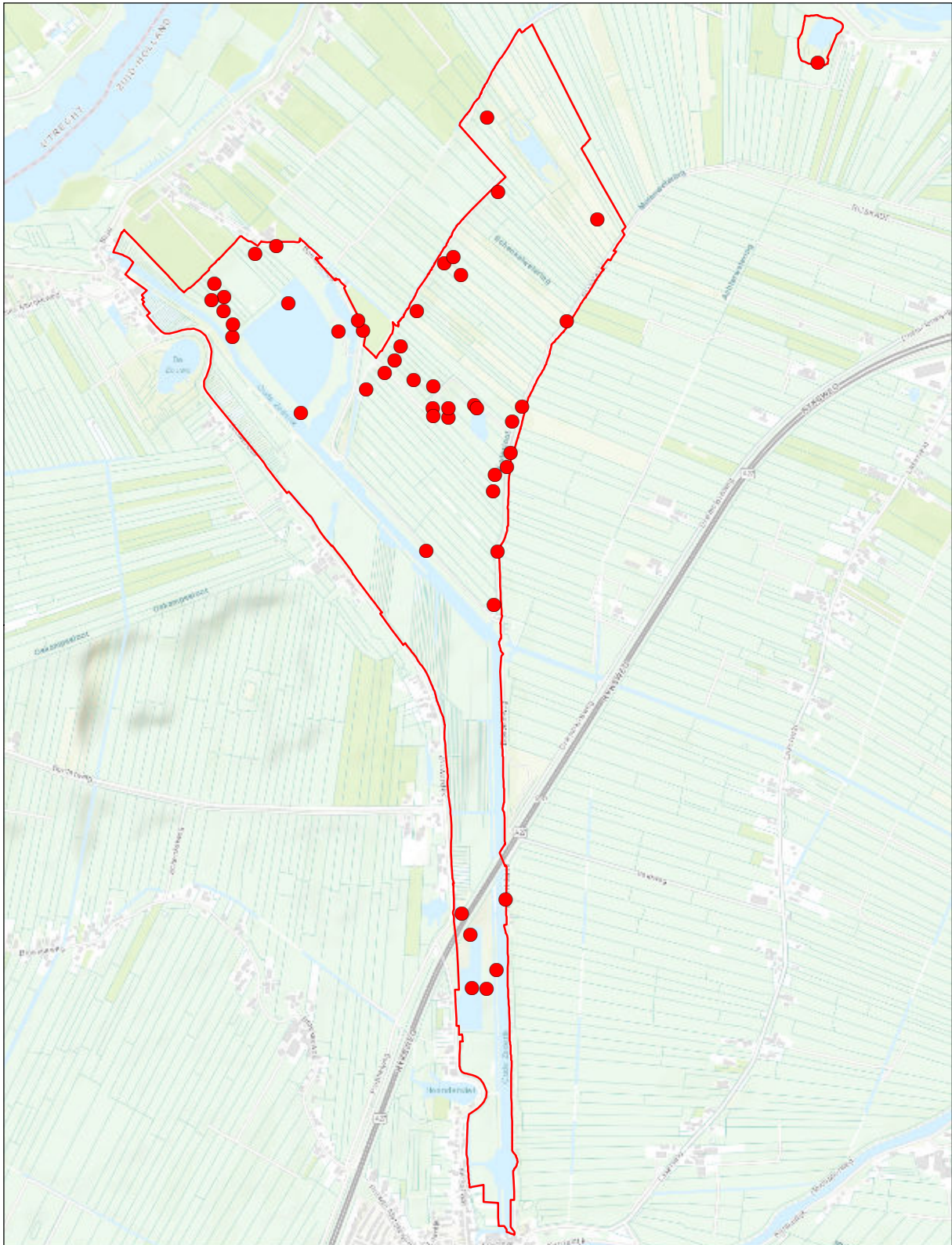
Verspreidingskaart 2020

● Braamsluiper

1 territorium

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

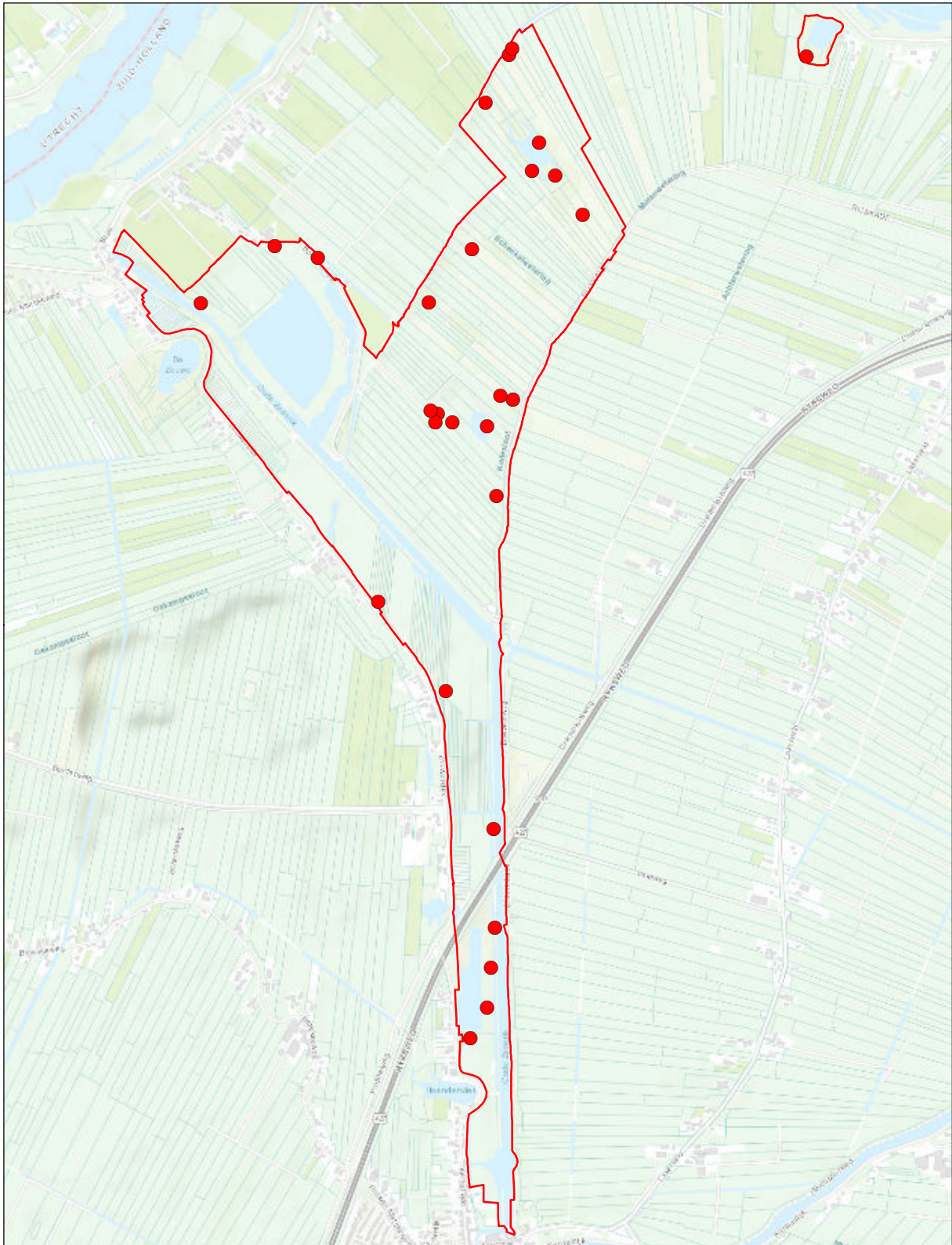
Verspreidingskaart 2020

● Grasmus

49 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

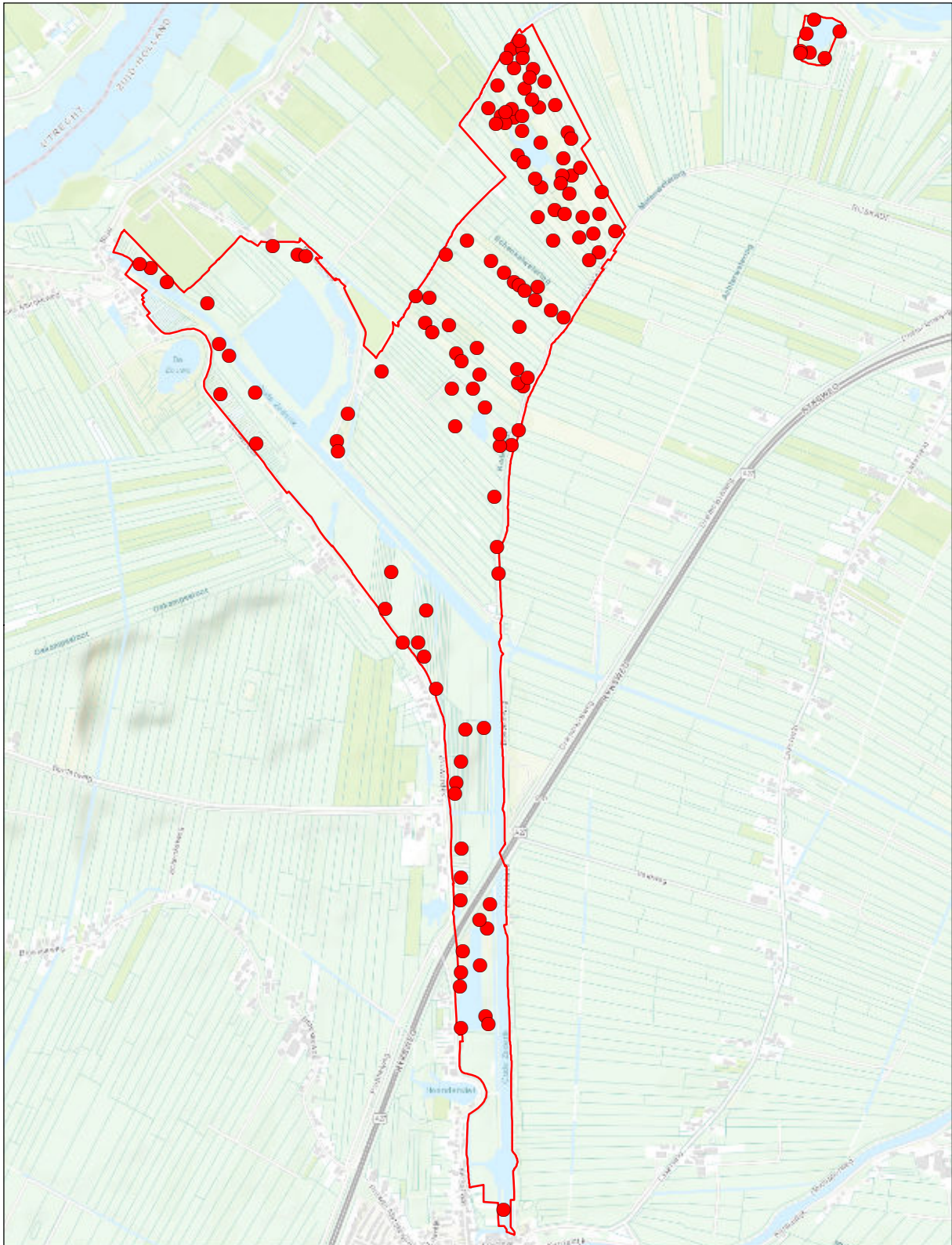
Verspreidingskaart 2020

● Tuinfluiter

28 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

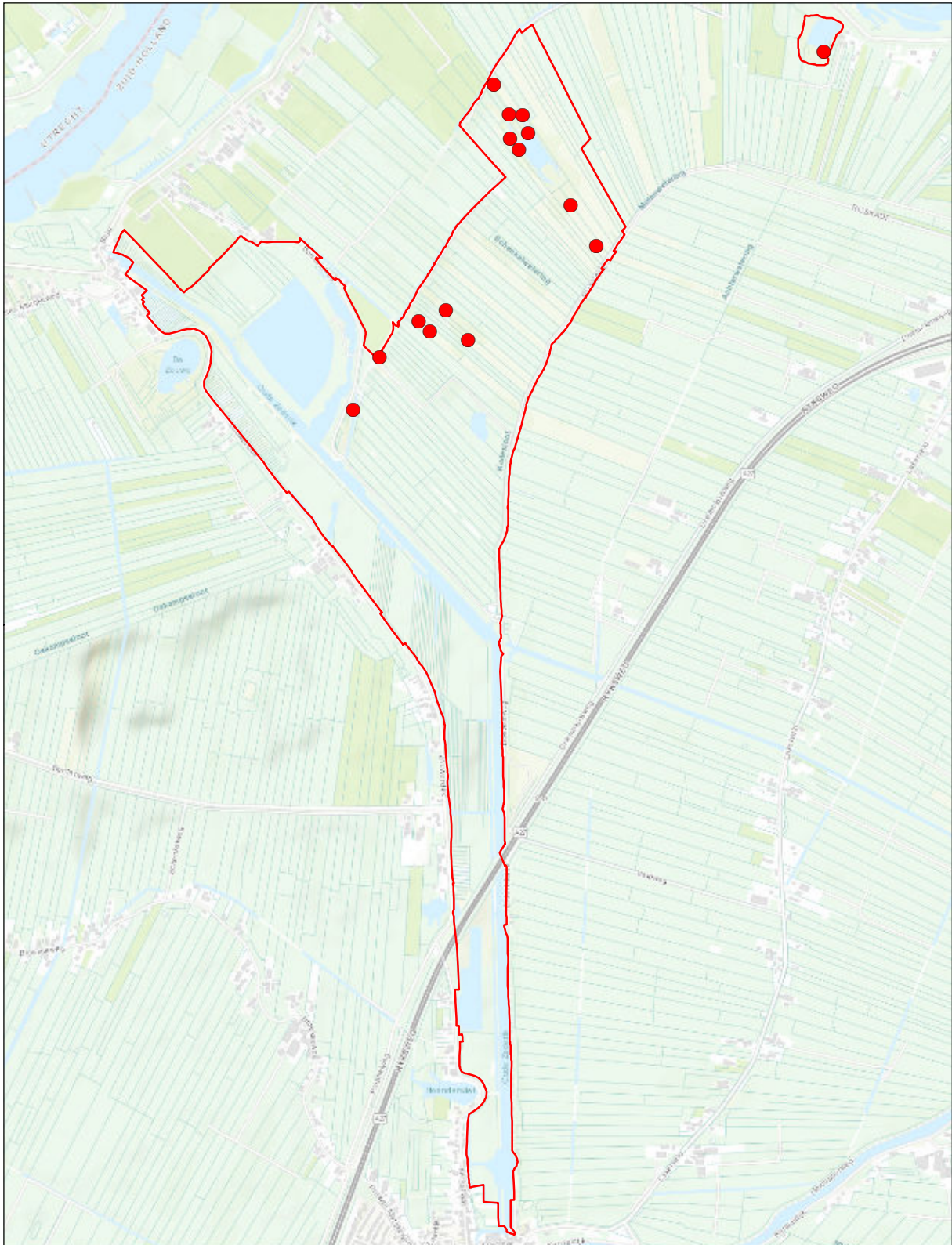
Verspreidingskaart 2020

● Zwartkop

133 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● **Grauwe vliegenvanger**

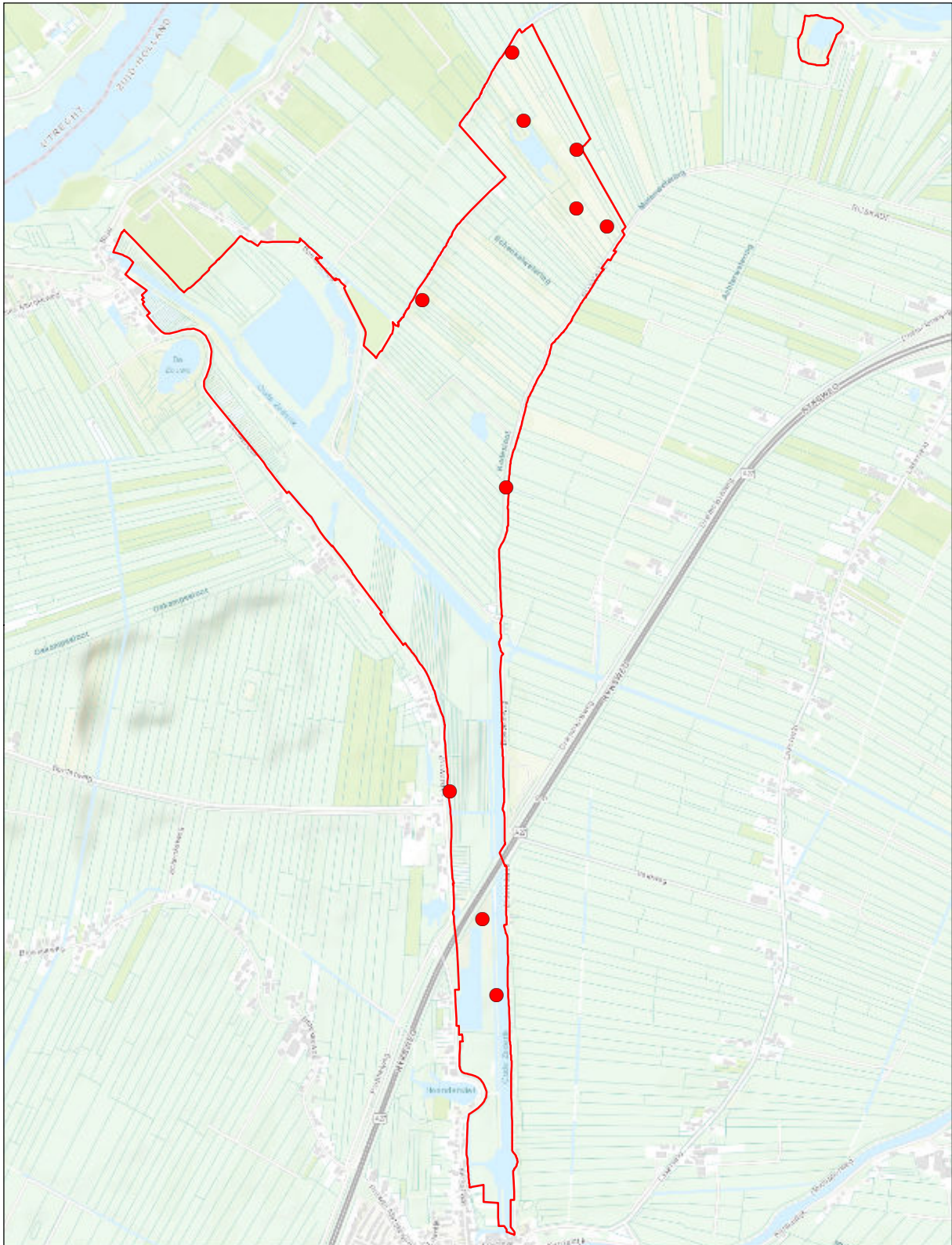
15 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,75 km

Zouweboezem

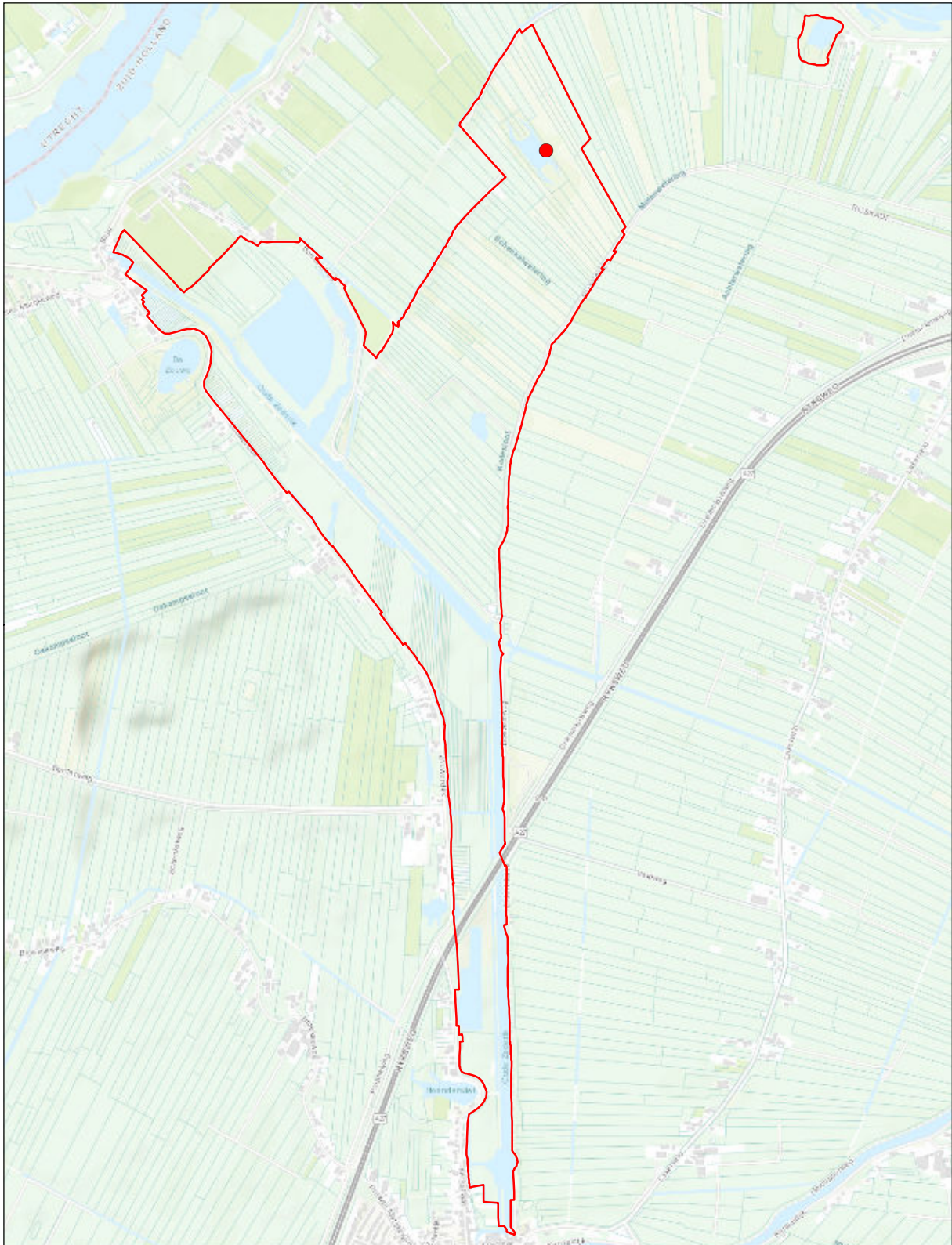
Verspreidingskaart 2020

● **Startmees**

10 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

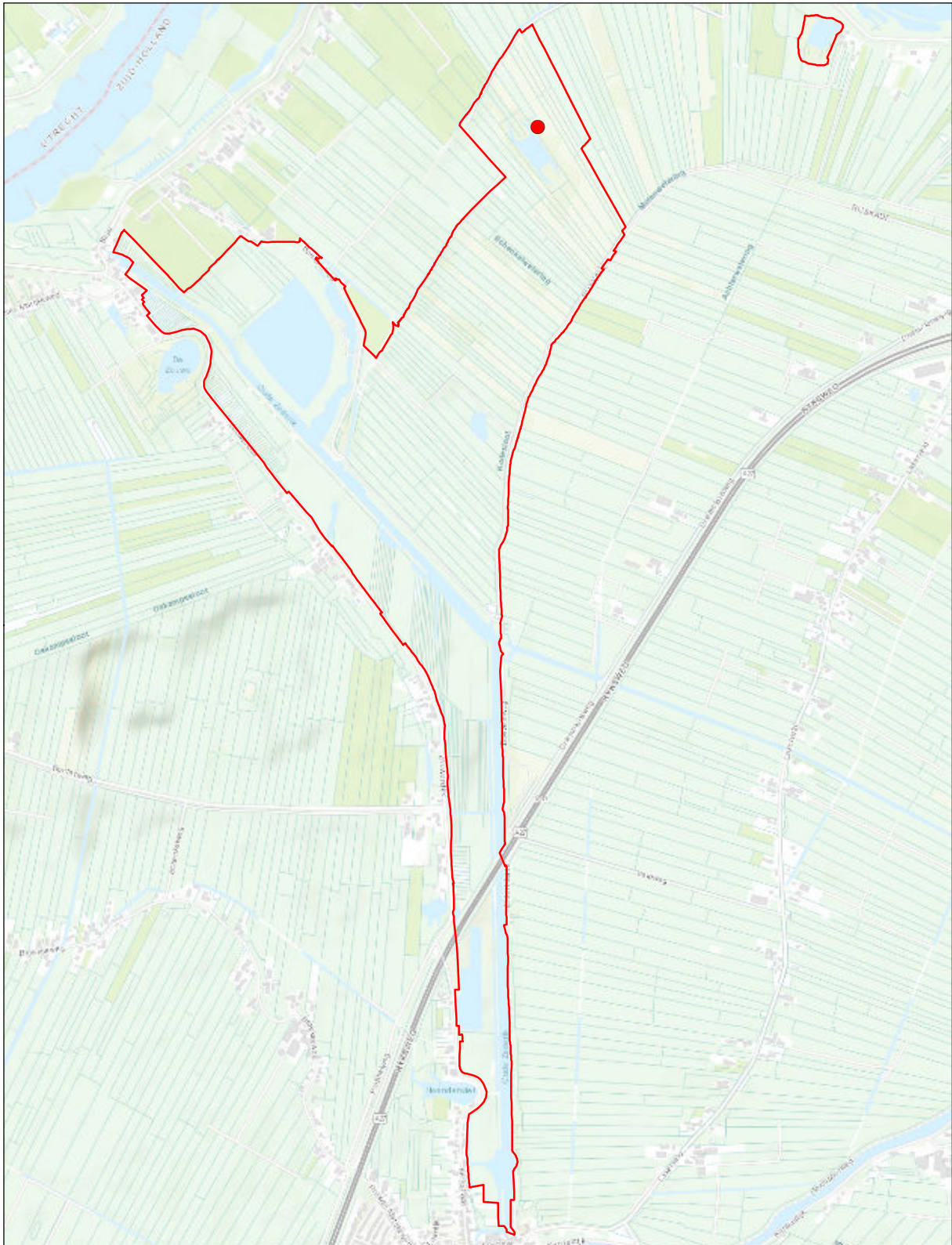
Verspreidingskaart 2020

● Matkop

1 territorium

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● Boomklever

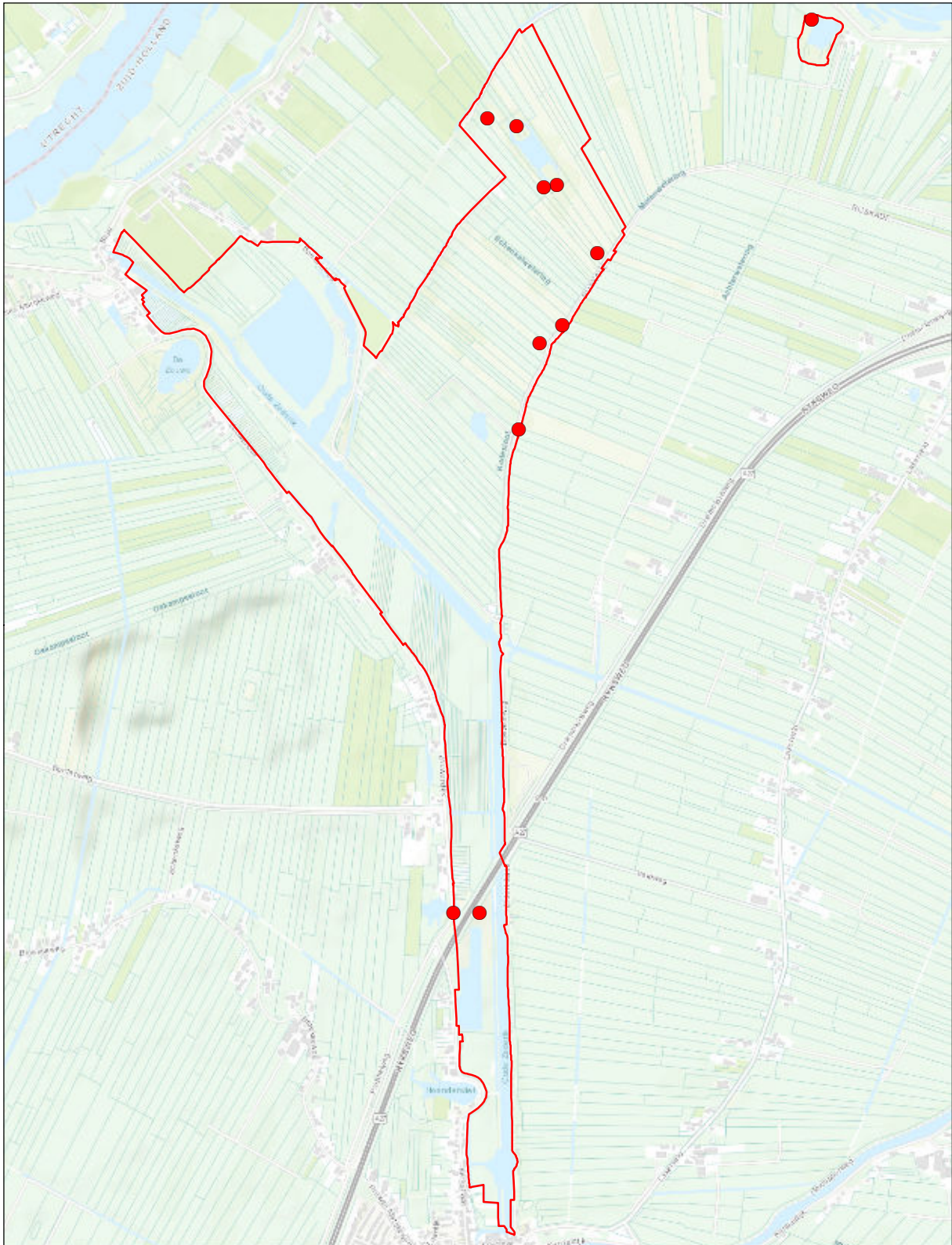
1 territorium

© Kadaster Nederland

0 0,75 km

Zouweboezem

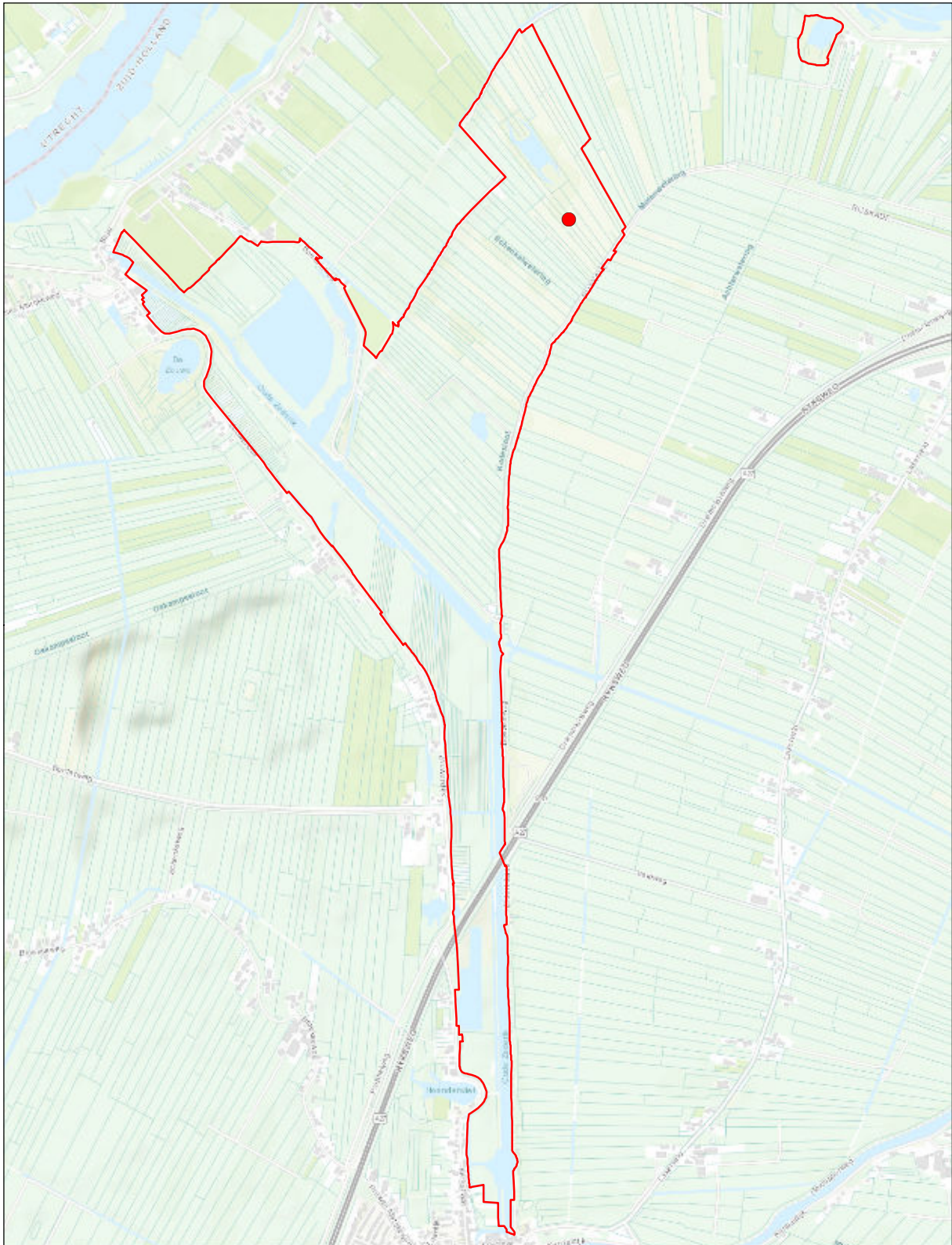
Verspreidingskaart 2020

● Boomkruiper

11 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

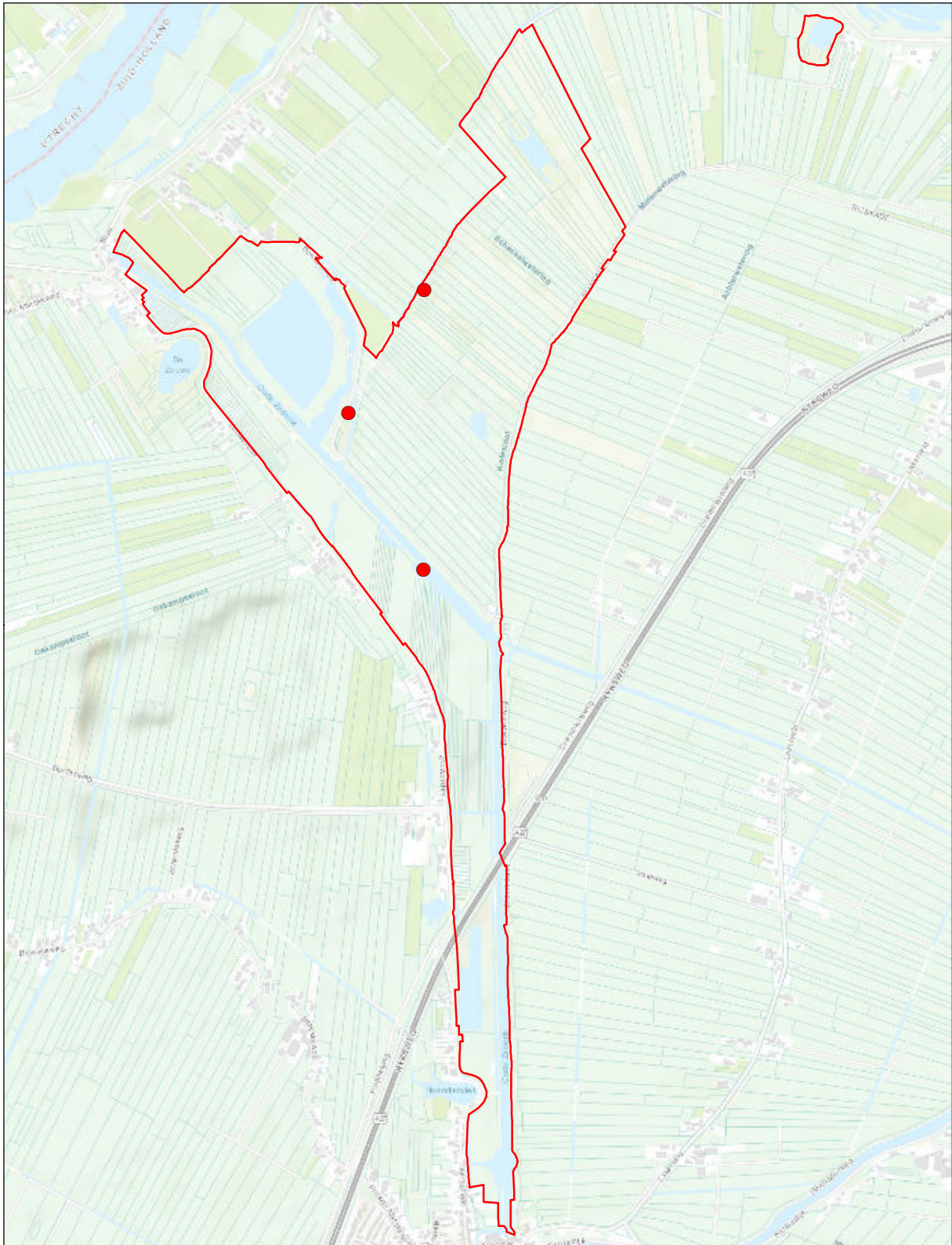
Verspreidingskaart 2020

● **Wielewaal**

1 territorium

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

Verspreidingskaart 2020

● Zwarte kraai

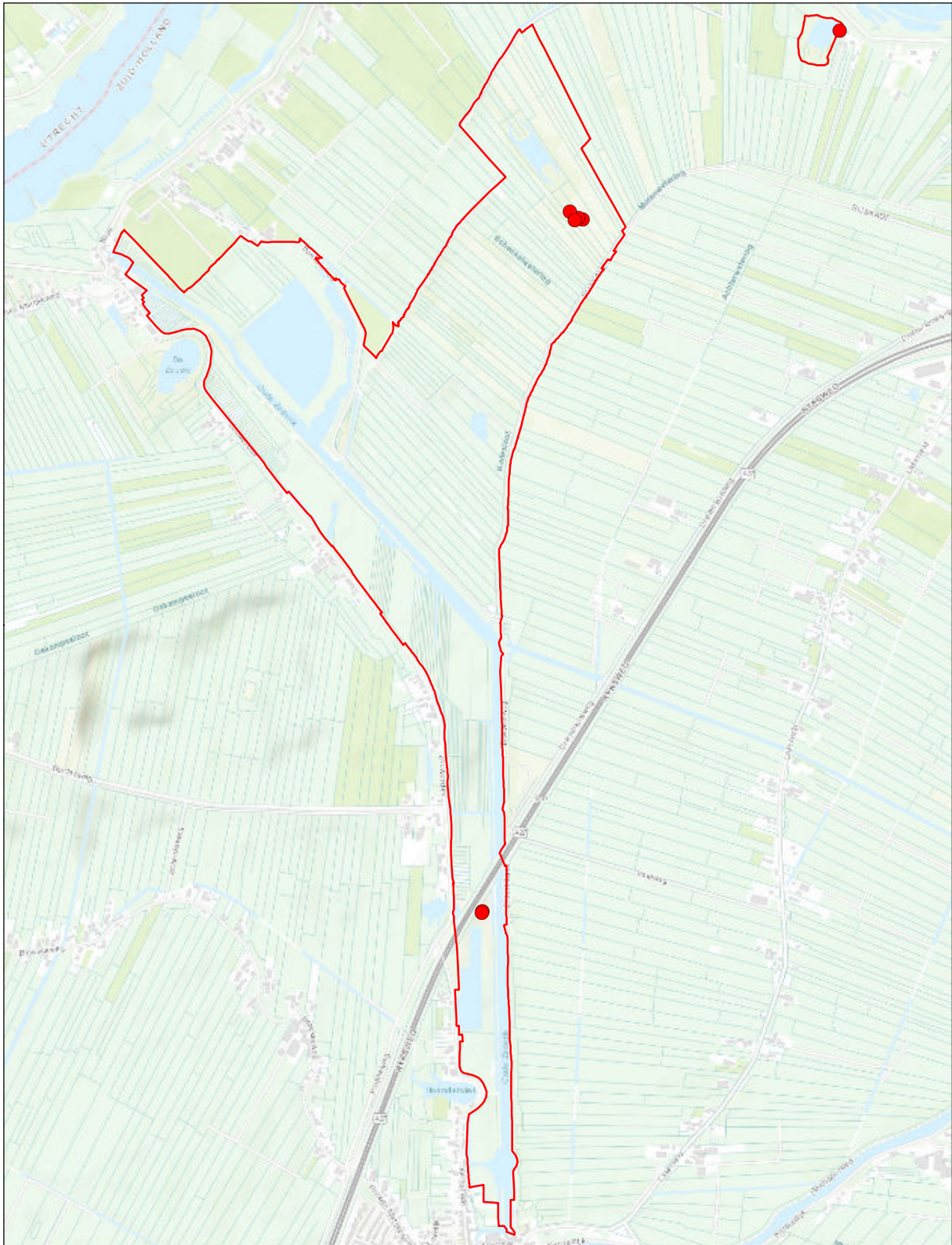
3 territoria

© Kadaster Nederland

0 0,75 km

Zouweboezem

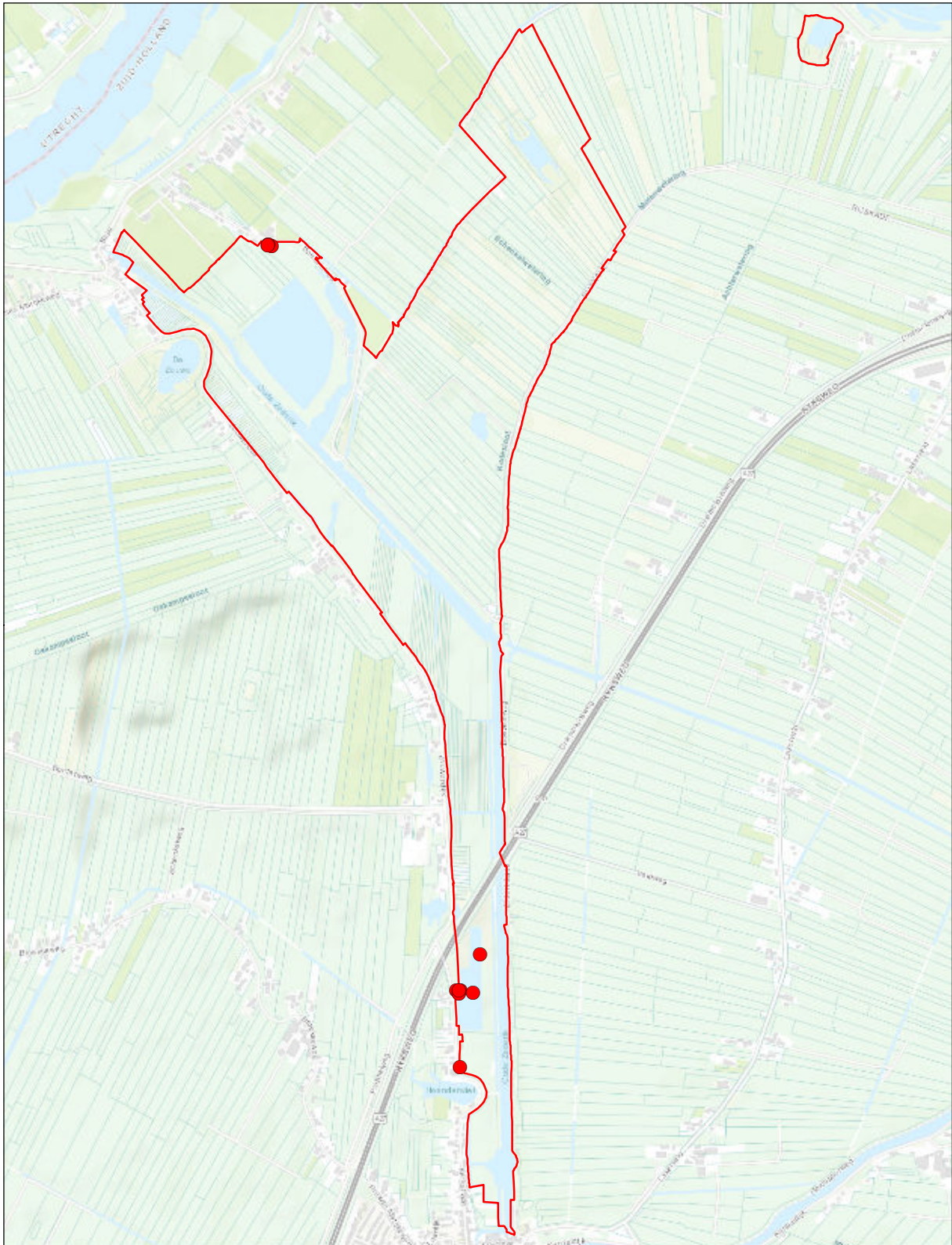
Verspreidingskaart 2020

● Spreeuw

7 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

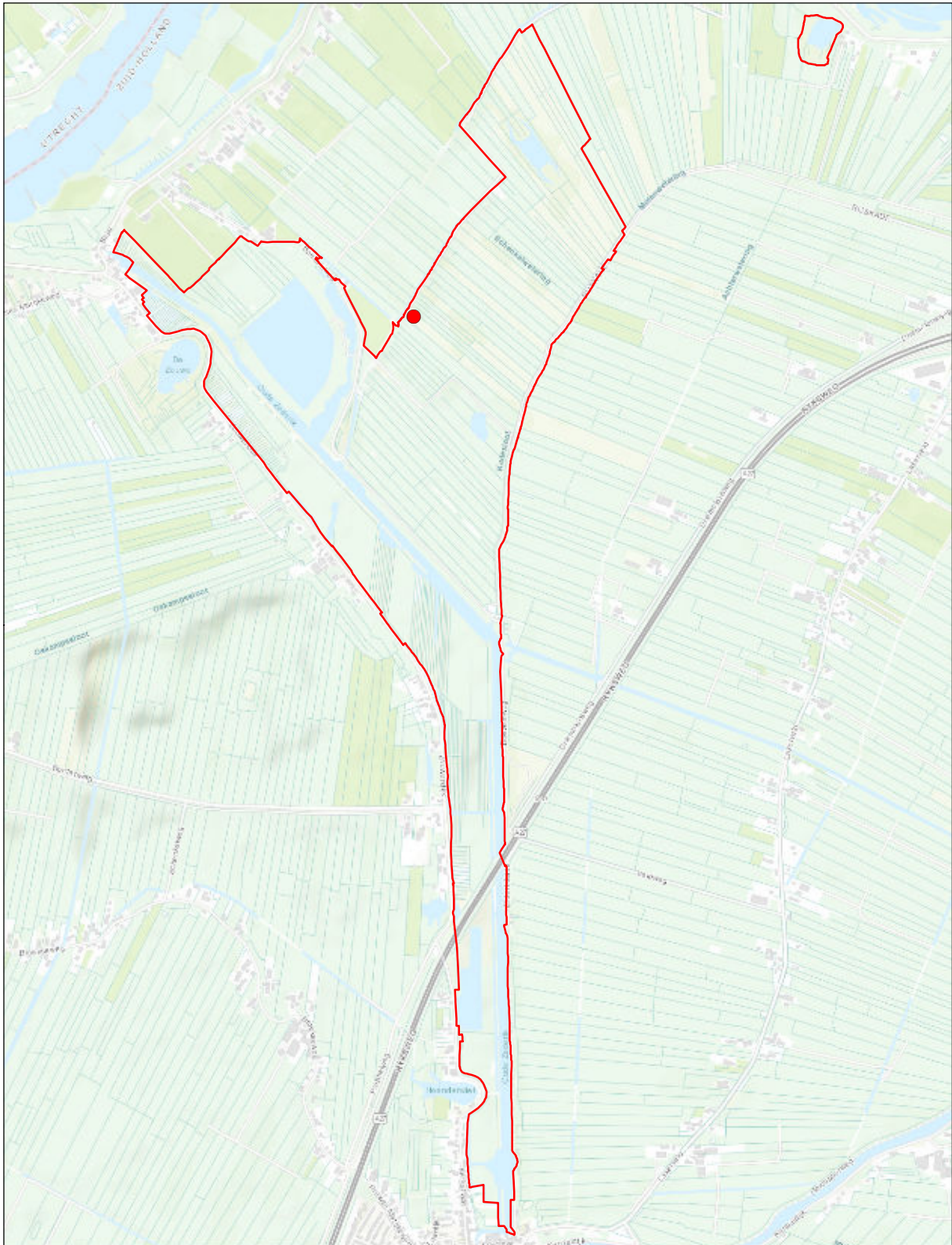
Verspreidingskaart 2020

● **Huisumus**

10 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

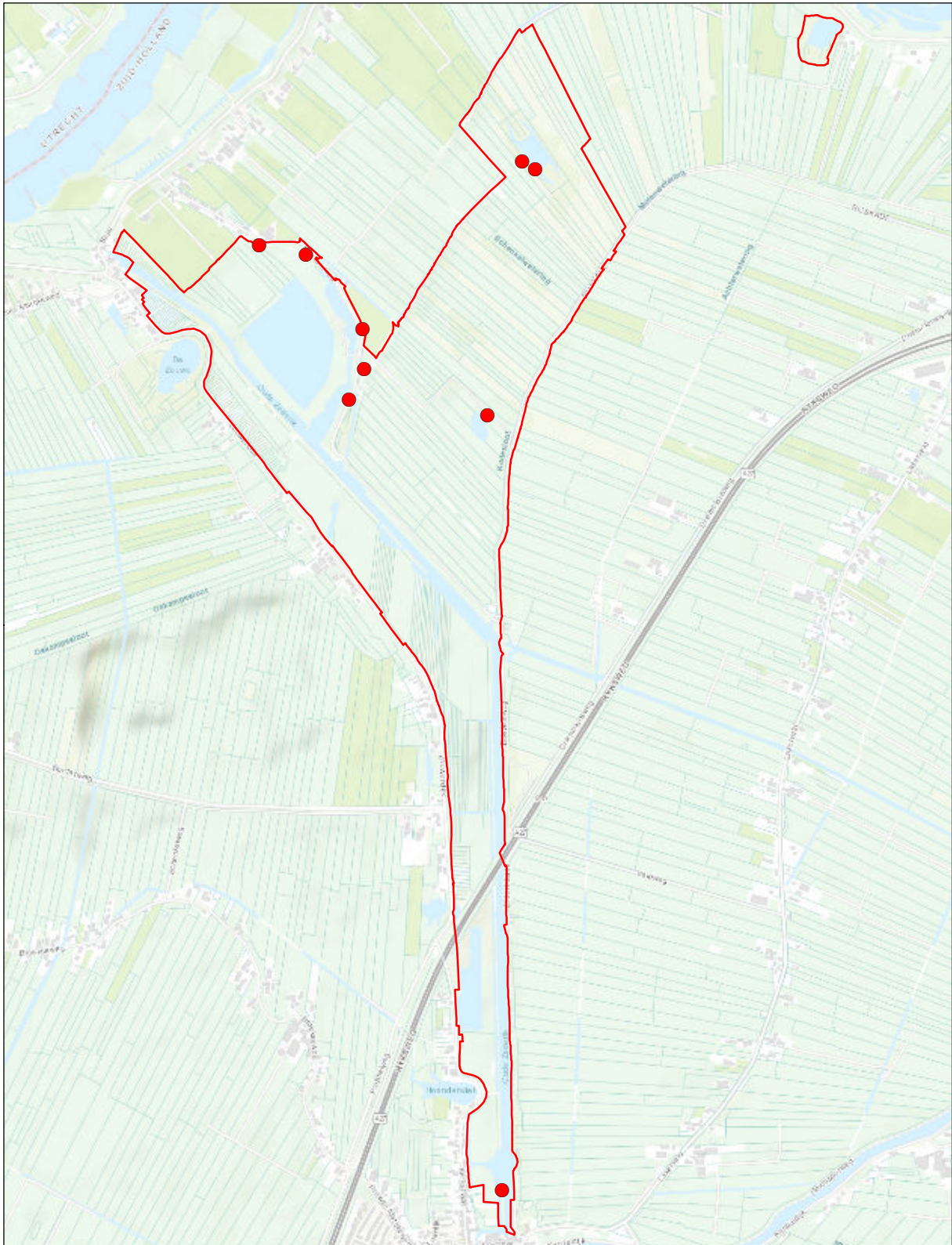
© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Ringmus

1 territorium

Zouweboezem

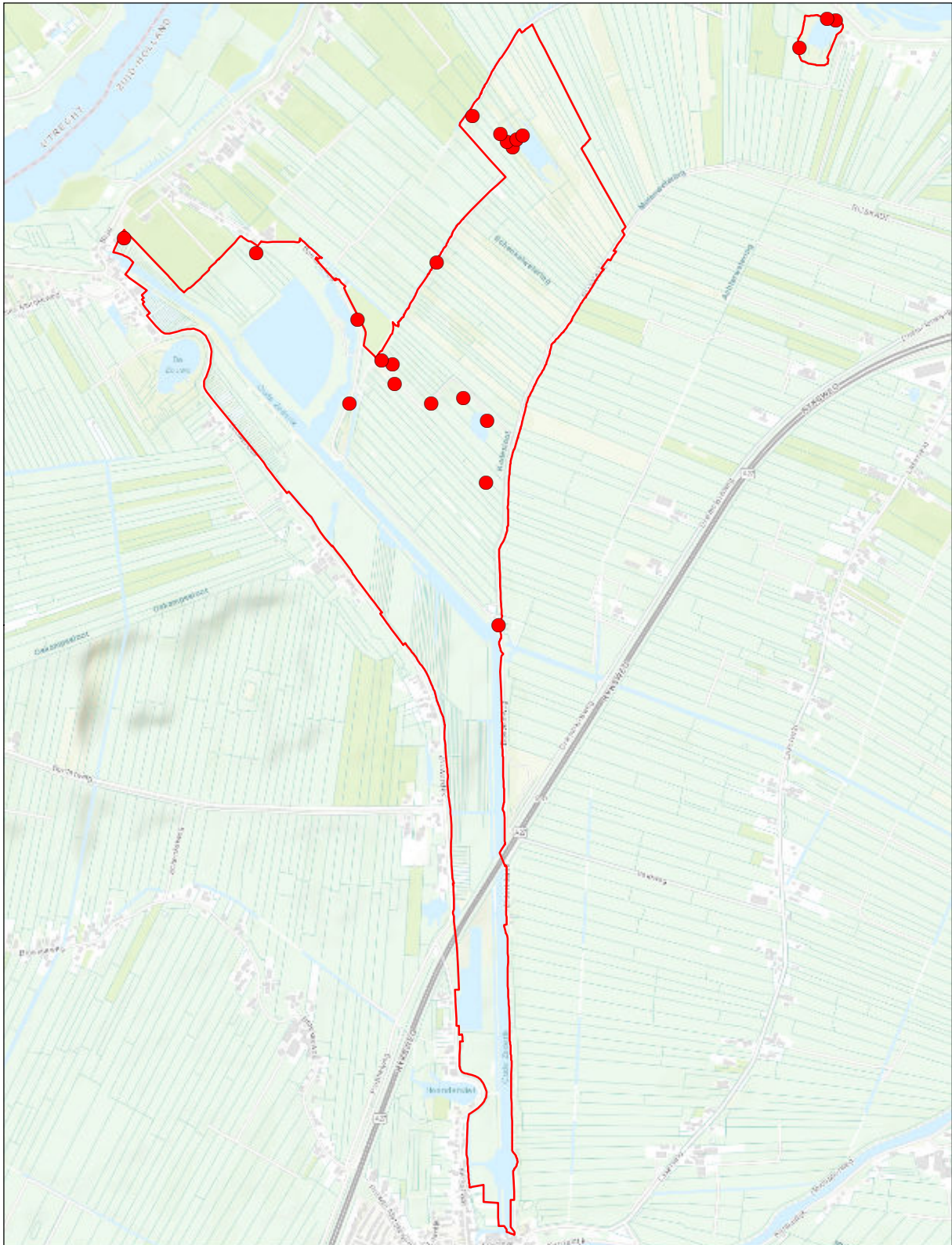
Verspreidingskaart 2020

● Groenling

9 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

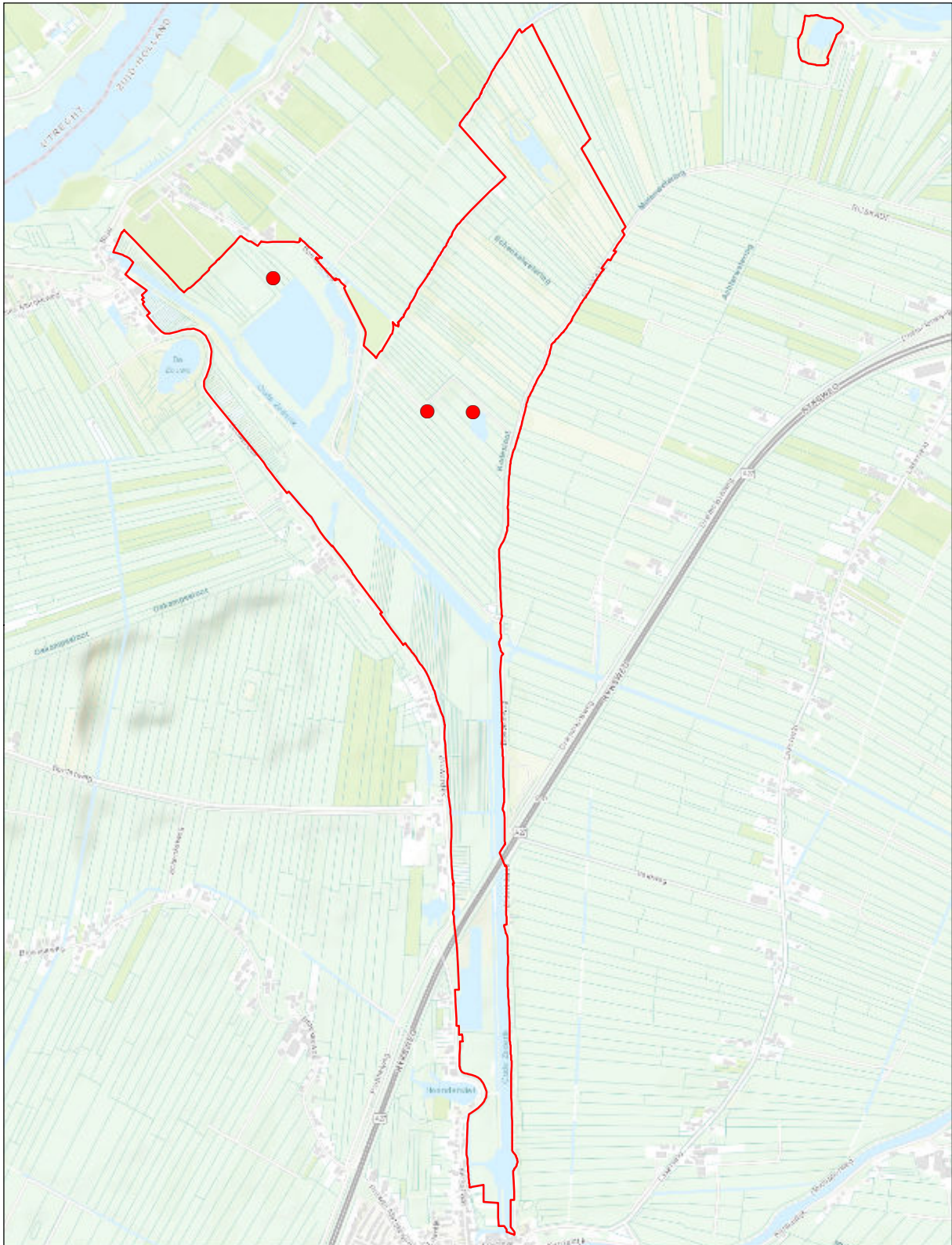
Verspreidingskaart 2020

● Putter

22 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

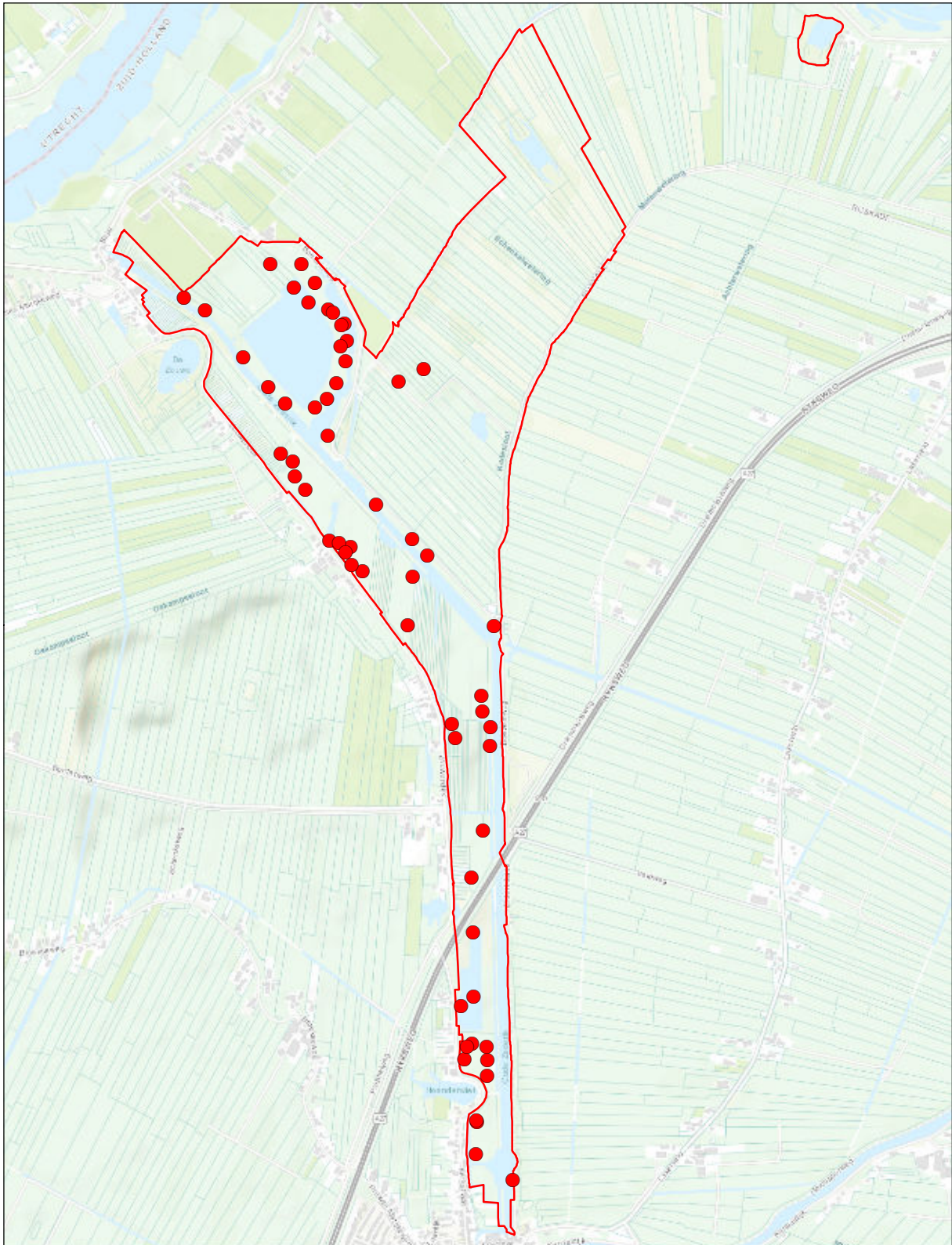
Verspreidingskaart 2020

● Kneu

3 territoria

© Kadaster Nederland

Zouweboezem

© Kadaster Nederland

Verspreidingskaart 2020

● Rietgors

60 territoria

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Hazenkoog 35A
1822 BS Alkmaar

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

www.vandergoesengroot.nl